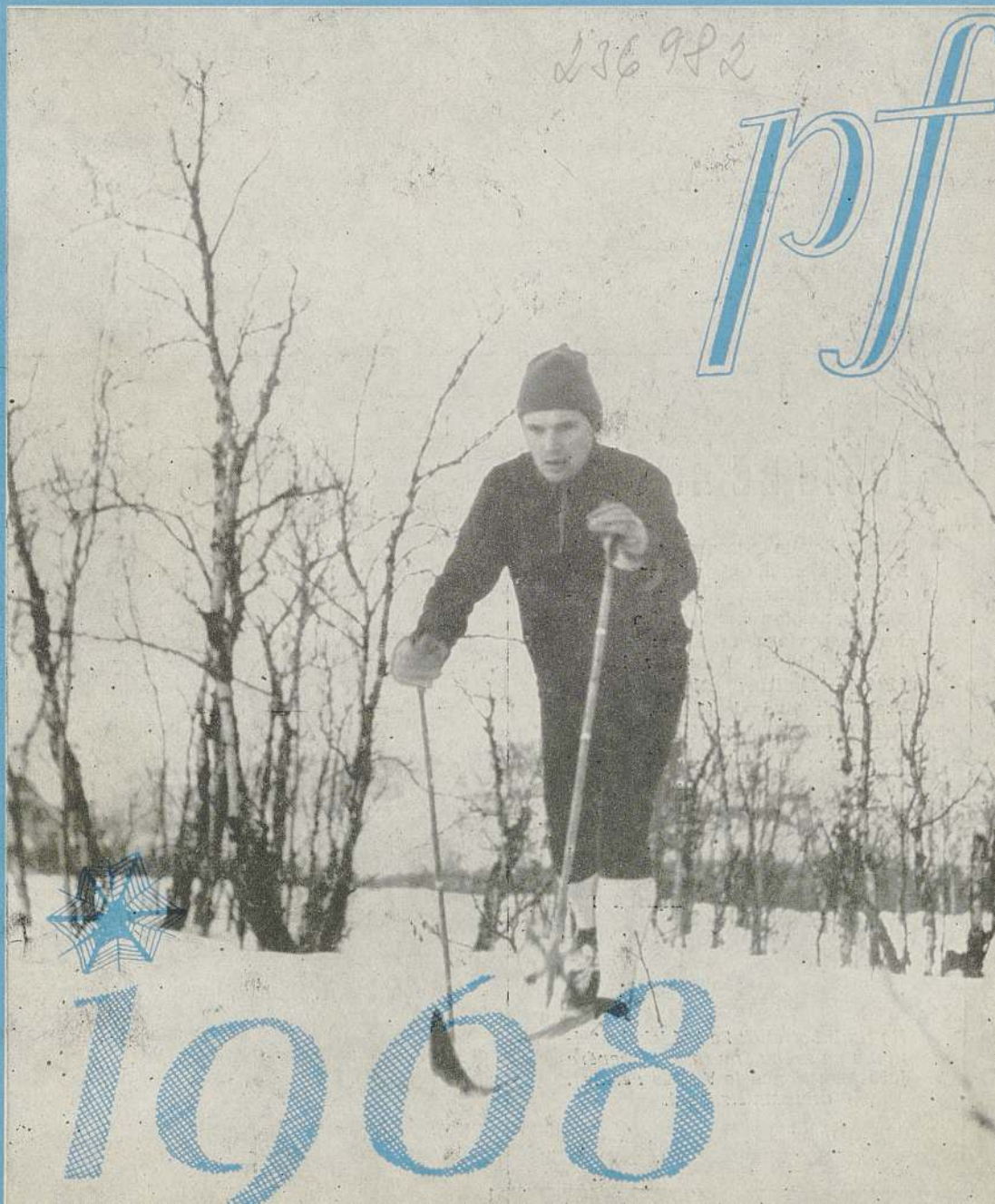

Lyžařství

ROČNÍK 54 • LEDEN 1968 • Kčs 2,—

1

Ještě na hmotě!

Listopadovým srazem v Banské Bystrici skončila pro reprezentační družstvo skokanů příprava na můstcích s umělou hmotou. Na snímku jsou zleva doprava: Rudolf Doubek (1943), Bohuslav Novák (1945), Ladislav Divila (1944), František Rydval (1946), Rudolf Höhnl (1946), Jiří Raška (1941), Zbyněk Hubač (1940), Josef Matouš (1942).

Udělalí jsme všechno, je vše v pořádku — jakoby si říkali trenéři Zdeněk Remsa (reprezentanti) a M. Martiňák (Dukla Banská Bystrica).

*Na titulní straně: Ze švédského tréninku na sněhu (na snímku trenéři Jaroslava Honců je Václav Peřina).
Čtěte na straně 2.*

Mnoho úspěchů . . .

Stojíme na prahu roku, který je pro nás všechny rokem významným — jubilejním. Letos v říjnu tomu bude již 50 let od doby, kdy se podařilo našemu lidu uskutečnit, po dlouholetém živelném odporu proti rakousko-uherské monarchii, touhu po národním i sociálním osvobození. Národní osvobození se podařilo. Byla vyhlášena samostatná Československá republika. O sociální osvobození však musela dělnická třída svádět další boj. Nastalo období ostrého třídního kvasu, období z počátku neujasněného, ale stále uvědomělejšího zápasu mezi dělnickou a buržoazní třídou o moc v nové Československé republice, o osudy československého pracujícího lidu. Až po třiceti letech se podařilo dokončit to, co bylo tehda započato. Vítězstvím dělnické třídy v únoru 1948 se začíná uskutečňovat nový program a nový cíl, který zasáhl i do vývoje tělovýchovného a sportovního hnutí. Heslo »v jednotě je síla« se stalo 31. března 1948 skutkem. Veškerá tělesná výchova a sport se i přes všechny snahy těch, kteří tomu nepřáli, sjednotila v Československé obci sokolské.

Tímto krátkým úvodem jsem chtěl připomenout jubilejní události nastávajícího nového roku, které se staly významnými v životě všeho lidu naší socialistické republiky.

My lyžaři vstupujeme do devátého desetiletí. Před dvěma měsíci jsme slavili 80 let trvání organizovaného lyžařského sportu. Z hlediska historie a tradice lyžování u nás je to skutečně již dlouhá doba. Vždyť můžeme říci, že je to jeden celý lidský věk, za který se dá udělat mnoho dobrého. A podíváme-li se zpět, což jsme si připomněli na slavnostním zasedání, musíme všichni přiznat, že za tu dobu se v lyžařském sportu mnoho změnilo.

Sám vývoj naší společnosti stále vyžaduje rychlejšího tempa, a proto i my nesmíme zaostávat. V letošním roce nás čeká řada vážných úkolů. Už začátek února bude velkou prověrkou vyspělosti našeho závodního lyžování. Nejlepší českoslovenští lyžaři změní své síly s lyžaři celého světa na Zimních olympijských hrách v Grenoblu.

Jsem přesvědčen, že všichni naši závodníci, kteří se ZOH zúčastní, vydají ze sebe všechno úsilí, aby obstáli v boji za čestné umístění, které by jim samotným, jejich trenérům i nám všem přineslo radost do další práce.

Rovněž naši junioři a juniorky v klasičtých disciplínách budou mít příležitost bojovat o tituly mistrů Evropy ve francouzském středisku MOREZ-LEZ-ROUSSES. Je to poprvé v historii mezinárodního lyžařského hnutí, kdy se uskuteční tato evropská soutěž. Není bez zajímavosti, že již v roce 1928 na kongresu FIS v Lahti navrhovala československá delegace uspořádání mistrovství Evro-

py. Tenkrát ovšem pro seniory. Myslím, že rozhodnutí loňského kongresu FIS v Bejrutu bylo správné, když schválil náš společný návrh s delegáty Švédska, aby o nejlepšího evropského lyžaře bojovali junioři.

Tolik tedy z hlavních zahraničních soutěží, do kterých přeji čes. reprezentantům mnoho zdarů a úspěchů. Zlepšení celkového výkonnostního postavení z hlediska mezinárodní úrovně je nám velmi třeba. Už s ohledem k tomu, že za dva roky, v roce 1970, budeme v naší republice hostit nejlepší závody světa v klasičtých disciplínách na Štrbském Plese ve Vysokých Tatrách při světovém šampionátu. Organizační výbor, který již delší dobu pracuje na plné obrátky a což je možno dokumentovat na změně tváří Štrbského Plesa, čeká velký úkol v celkovém zabezpečení. Tim větší a odpovědnější, že podobné akce pořádané v ČSSR mají ve světě vysoké ohodnocení. Je třeba říci, že tu to velkou a na uspořádání náročnou akci nepořádáme u nás pouze proto, abychom se pochlubili krásou naší země, ale, a to hlavně, abychom zaktivizovali celé hnutí k dalšímu rozvoji lyžařského sportu v našich zemích. Nejen však po stránce závodního lyžování, ale také na úseku základního lyžování, které svou popularitou mezi širokými masami plní jednu z hlavních společenských úkolů tělesné výchovy.

V tomto roce se ve všech lyžařských složkách, počínaje oddíly a konče ústřední sekcí, uskuteční konference s volbami předsednictva těchto orgánů. K organizačně politickému zabezpečení konferencí a voleb je třeba přistupovat s novým po-

hledem už proto, že volby proběhnou od oddílů až nahoru. Konference by se měly stát záležitostí všech lyžařů a měly by být nástupem ke zlepšení celkové práce na úseku lyžování u nás. Vodítkem v této práci musí být v současné době hlavní směry dalšího rozvoje tělesné výchovy a sportu tak, jak je formuloval III. sjezd ČSTV. Závěry III. sjezdu ČSTV mohou být i uskutečňovány postupně pouze společným úsilím a neutuchajícím zájmem tisíců obětavých lyžařských pracovníků, cvičitelů, trenérů, rozhodčích i ostatních, kteří v minulosti prokazovali a prokazují svou tvůrčí iniciativu a kteří jsou jistě připraveni své nadšení ještě znásobit do další práce ke zdokonalení veškeré řídicí, organizační a výchovné činnosti k zajištění dalšího úspěšného rozvoje našeho krásného sportu.

A všem těmto pracovníkům bych chtěl při nástupu do nového roku, který je, jak již jsem řekl, plný vážných úkolů, jménem předsednictva lyžařské sekce ÚV ČSTV, jakož i jménem svým, co nejsrdečněji poděkovat za dosud vykonanou práci a popřát v tomto roce mnoho úspěchů do další činnosti, jakož i mnoho zdarů v soukromém i rodinném životě.

Karel Smola, předseda sekce

Švédská příprava čs. reprezentantů
na zimní olympijské hry

S běžci za polárním kruhem

V Kiruně v severním Švédsku se od 3. listopadu do 19. listopadu připravovalo jedenáct našich lyžařů (běžci — Fajstavr, Fousek, Peřina, Štefl; sdružení — J. Rázl, Kraus, Kučera, Rýgl biathlonisté — Fencel, Ploc, Mundil až od 10. 11.) na olympijské hry 1968 v Grenoblu ve Francii. S trenérem Jaroslavem Honcům jsme hovořili o jeho dojmech z této přípravy.

KIRUNA

Trénovali jsme — jak známo — za polárním kruhem v městě Kiruna ve Švédsku. Je to hornické město s 25 000 obyvatel. Rozlohou však patří k největším městům v Evropě. Tvrdí to alespoň místní lidé a budou mít zřejmě pravdu. Přejíždíte-li hranice města, pak vám informační tabule kromě tohoto faktu prozradí, že do středu města je to ještě více než 50 km. Na severní pól je z Kiruny o 150 km blíže než z polárního kruhu. Město je 520 metrů nad mořem, ale kousek za městem, směrem na norský přístav Narvik se tyčí krásné hory vysoké přes 2000 m. Širé okolí kam až oko dohlédne, je řídké porostlé, krajina je členitá a tu a tam jezero.

Sníh je tu něčím, co se bere jako samozřejmost. Jak by ne, loni napadl již 13. září a vydržel až do května (my jsme zde byli první týden v dubnu — byl krásný prašan). Letos se trochu opozdil. Napadl až v říjnu.

Stopy v okolí Kiruny v době našeho pobytu nebyly jen od našich lyží. Společnost nám tvořila

I za polárním kruhem chtějí lidé dobře bydlet. Mám dojem, že se jim to daří.

kompletní olympijská družstva Švédska, NDR a Bulharska.

ASSAR RÖNNLUND SE TĚŠÍ DO TATER

Začátkem listopadu přišla na trh kniha Assara Rönnlunda »Ur spär«. Jeden z nejslavnějších lyžařů-běžců zde dává čtenáři možnost nahlédnout do svého života, tréninku a závodění. Pomineme-li jeho minulost (lovec — pasák — dřevař — obchodní zástupce; zlaté medaile na MS i na OH; nemoc na MS 1966 v Oslo), pak by nás měly zajímat jeho plány do budoucna: chce být úspěšný ještě na mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách. Potom odejde ze závodní lyžařské stopy. Všichni to ještě dnes 32letému Assarovi ze srdce přejeme a těšíme se, že budeme moci tohoto vynikajícího sportovce i člověka přivítat v našich horách.

ŠVÉDOVĚ O NÁS

S doktorem Milanem Jiráskem, vedoucím naší výpravy a lékařem nejen našim, ale i Švédů a Bulharů, jsme měli řadu debat s trenéry i závodníky Švédska. A jak se dívá Lehárt »Lill Järve« Larssen, trenér olympijského družstva Švédska na naše běžce?: »V poslední sezóně se ukázalo u vás několik závodníků s pěknými mezinárodními výsledky. Máte zřejmě dobrou letní přípravu. K pronikavějším úspěchům potřebujete delší pobyt na kvalitním sněhu nejen pro vrcholné závodníky, ale i pro mládež, aby získala záhy dobré základy techniky. A hodně musíte závodit. Naši absolvují 50—60 závodů za sezónu.« Těmito slovy mi udělal pan Larssen radost. Ještě loni mi tento můj názor byl vytykáán i v tisku.

KDYŽ MÁ KRÁL SVÁTEK

V sobotu, 4. listopadu, se v Kiruně zastavil život. Ráno v ulicích nebylo živé duše. Vše bylo zavřeno, noviny čekaly v balících před stánky, zavřeny byly i dveře jídelny. Kuchařky nikde — byli jsme bez snídaně! Proč? Král Gustav Adolf měl svátek a ten bylo třeba oslavit. Nejlépe spánkem a tak se spalo až do oběda. Ten byl pak výborný. Každý se usmíval a nikoho nezajímalo, že jsme museli na trénink o hladu. — Za týden měl král narozeniny. Bylo mu 85 let. Otázkou bylo, zda budeme opět bez snídaně? Nebyli jsme. Bylo více praporů, více portrétů ve výlohách, v novinách i jinde, ale život šel dál — »normálně«.

(Dokončení na str. 3)

Náš nejlepší sdruženář Pepa Kraus byl s trenínkem v Kiruně spokojen a věří, že mu pomůže ke zlepšení běhu, který byl dosud slabší polovičkou jeho specializace.

Snímky Jar. Honců

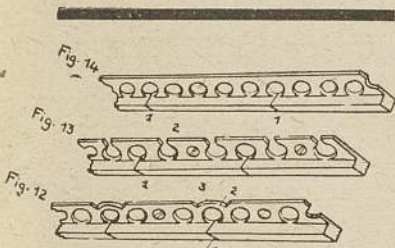
VRSR A SVĚDOVE

SSSR oslavoval 50 let od svého zrodu. Všichni jsme byli velmi překvapeni pozorností, jaká byla tomuto výročí ve Švédsku věnována. Například televize podřídila celodenní program těmto oslavám. Reportáže, filmy, hry, besedy, vše ve vztahu k SSSR. Zde nám též připomněli, že naše cesta vlakem z Berlína přes Trelleborg, Stockholm až do Bodnu, byla totožná s cestou, kterou absolvoval před 50 lety při návratu ze Švýcarska do Ruska Lenin.

Vyvrcholení oslav VRSR — předhřdku na Rudém náměstí, vysílala televize přímým přenosem a dvakrát je záznamu. Vždy ji téměř nábožně sledovala řada lidí.

Mám dojem, že vztah Svědů k SSSR i jejich způsob myšlení jsou nám věci cizí, a styděl jsem se sám před sebou za neupřímné a formální vztahy lidí doma.

JAROSLAV HONCŮ

Několik ukávek nového provedení hran podle str. 4 franc. patentu čís. 1 475 632.

To, co dělá lyži lyži

Účelem hran je jednak skluznice lyže, jednak zajištění lepšího vedení stopy lyže hlavně na tvrdém a zledovatělém sněhu. Hrany, vyráběné dosavadním způsobem, mají některé nevýhody, jako například komplikovanou výrobu, dlouhou dobu nutnou k jejich namontování apod. Průběžné hrany, tedy hrany vyrobené z jednoho kusu, nemají tyto nedostatky, ale způsobují opět, že se lyže vzpříčují, a to ovlivňuje jejich jízdní funkční vlastnosti. Tyto nedostatky odstraňuje nový vynález. Hrany jsou též vyrobeny z jednoho kusu, ale jsou po celé své délce elastické, neboť mají buď na jedné straně nebo na obou vybrání. Jedná se o »L« hrany, které se po namontování na spodní plochy lyží překryjí umělou skluznicí.

GIGANT GIGANTŮ NA VÝROBU LYŽÍ tentokráte v Rakousku

Asi 60 km západně od Lince leží v bohaté zemědělské krajině menší město Ried, na jehož kraji se rozprostírá komplex největší továrny na výrobu lyží na světě — FISCHER.

V roce 1924 založil Josef Fischer senior kolářskou dílnu, ve které sám jako jediný pracoval. Ze svých učebních a tovaryšských let se seznámil se sériovou výrobou a začal ve svém rostoucím podniku vyrábět sériově žebříčky, saně a lyže. Zanedlouho se specializoval pouze na výrobu lyží. Před druhou světovou válkou vyráběl Fischer již více než 10 000 párů lyží ročně. Po válce bylo velmi obtížné pro nedostatek surovin, strojů a nástrojů rozvinout znovu výrobu.

Po roce 1950 se výroba znovu rozeběhla. V roce 1959 vyráběla firma Fischer již 70 000 párů lyží za rok v nejnižších cenových třídách. Od této doby pojala firma do svého programu i výrobu špičkových lyží. Uprostřed výstavby závodu umřel zakladatel a firmu převzal Josef Fischer junior se sestrou. Továrna nemohla stoupatíci poptávce po kvalitních lyžích postát. Ve starém podniku byla možná maximální výroba 200 000 párů lyží ročně. Bylo proto v roce 1962 započato na okraji města s velkorysou výstavbou nového závodu, který byl v roce 1964 hotov a otevřen. Areal továrny zabírá plochu 155 000 m². Po dostavbě, která je plánována etapovitě, vyrobí firma Fischer 600 000 párů lyží ročně při 1000 zaměstnancích.

Vzhledem k tomu, že výroba lyží se u Fischerů zakládá převážně na výrobě dřevěných lyží a dále jako základního materiálu i pro ostatní lyže je užíváno dřeva, bylo nutno postavit i vysoká výkonnou řezárnu. V plnoautomatizované nejmodernější evropské řezárně (investiční náklad asi 20 000 000 šilinků) se rozřeže v jednomenném provozu 15 000 plm dřeva ročně. Do provozu byla dána v prosinci 1966. V sezóně 1966—1967 bylo v podniku vyrobeno 360 000 párů lyží, z toho 70 % dřevěných, 20 % kovových a 10 % z umělých materiálů. V továrně je t. č. zaměstnáno celkem 850 žen a mužů, kterým firma poskytuje dobré pracovní podmínky.

Lyže jsou vyráběny ve čtyřech výrobních systémech: dřevěné, z umělých hmot (skelné lamináty), ocel-dřevo, kovové. 74 % výroby je exportováno, převážně do NSR, USA, Švýcarska a Itálie. Před dvěma lety bylo v prodeji menší množství dřevěných lyží značky FISCHER nejnižší cenové kategorie i u nás (byly velmi rychle vyprodány).

Kvalitě výroby se věnuje velká péče. Např. dřevo je speciálně vybráno, dostatečně dlouho skladováno pod širým nebem, před samotným použitím, již rozřezané a venku usušené, latě jsou upraveny na patřičný stupeň vlhkosti a skladovány v klimatizovaných halách. Teplota a vlhkost vzduchu je v sušárnách řízena automaticky. Technici se dále snaží odstraňovat ruční výrobní operace, které je možno provádět automaticky. Vývojáři hledají nové konstrukční systémy. Kombinace dřeva, vyztuženého při horním a dolním povrchu lyže vysoce kvalitními ocelovými dráty, představuje nový konstrukční systém, který se velmi dobře osvědčil a tento typ je na trhu velmi požadován. Průběžné ocelové hrany tvaru L jsou ukládány na gumě. Povrchová úprava je dokonalá a u dražších lyží velmi trvanlivá. Výroba lyží je určena převážně masové potřebě, od dětských lyžiček počínaje. Na špičkových lyžích jezdí světová esa, kterým jsou lyže upravovány podle jejich vlastních požadavků. Nové systémy broušení skluznice, zároveň s hranami, zaručují dokonalé srovnání jízdní plochy a tím velmi snadné ovládání lyží. Připravují si stroj, který přišroubuje dělené hrany na obyčejné lyže v jedné operaci.

Dobrý příklad plánovitě, racionalizovaně a moderní výroby.

(CH)

OSMÉ INTERSKI

Od 19.—28. dubna 1968 se koná v Aspen v USA osmé Interski. Co je to Interski? Jednak zkratka Mezinárodního svazu pro lyžařskou výuku (jinak též IVS), jednak světového kongresu vyučování jízdy na lyžích.

Mezinárodní svaz pro lyžařskou výuku je vedle FIS nejmohutnější lyžařskou organizací. Sdružuje 23 států. Ze socialistických zemí jsou kromě ČSSR členy SSSR, NDR, Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko a Jugoslávie.

Tak jako FIS řeší převážně otázky závodního lyžování, je práce Interski zaměřena téměř výlučně na otázky nezávodního lyžování. (Od roku 1965 je sice i při FIS komise pro nezávodní lyžování, která však podle svého usnesení z roku 1966 přenechává plně sféru nezávodního lyžování kompetenci Interski a svou práci zaměřuje na otázky závodního výcviku a tréninku).

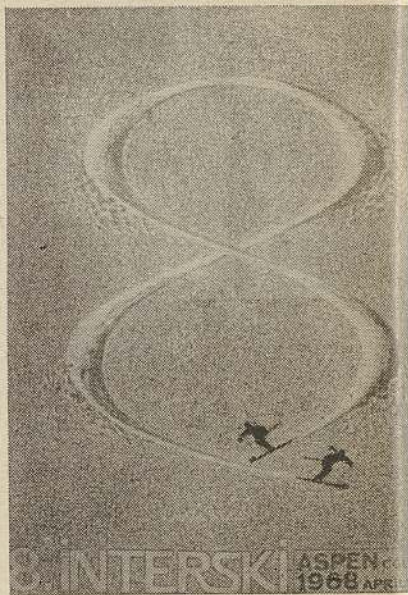
Předsedou Mezinárodního svazu pro lyžařskou výuku je známý rakouský teoretik a ředitel státní lyžařské školy v St. Christophu prof. Stefan Kruckenhauser, prvním místopředsedou ředitel francouzské státní lyžařské a horolezecké školy v Chamonix prof. Jean

Franco a generálním sekretářem trenér rakouských sjezdařů prof. Franz Hoppichler. Členem předsednictva, voleného na tři roky, je od roku 1962 J. Čtvrtečka, ČSSR.

IVS pracuje ve třech komisích. **Komise profesionálních lyžařských učitelů** řeší otázky lyžařských škol kde se vyučuje za úplatu. Snaží se o jejich vzájemnou spolupráci, odstranění konkurence o získávání a zvyšování kvalifikace profesionálních lyžařských učitelů. Předsedou komise je G. Cathiard, Francie, členem komise M. Zálešák ČSSR.

Vlastní teoretická a praktická činnost Interski se široce rozvíjí v dalších dvou komisích: amatérské a školské (u profesionálů se tak děje většinou pouze ve státních lyžařských školách, především v St. Christophu a v Chamonix).

Amatérská komise (předseda A. Kraus NSR, místopředseda M. Chlouba, ČSSR) řeší v rámci In-

terski otázky amatérských cvičitelů. Pracuje v těchto subkomisích: základní lyžařský výcvik (se zaměřením na sježdění), základní lyžařský výcvik (se zaměřením na běh a skok), lyžování v terénu, lyžování tělesně vadných, subkomise organizační, lékařská, pro vědu a výzkum (včetně lyžařského vybavení, [subkomise pro vyučování] [obecné otázky], pro problémy vysokých hor ve vztahu k lyžování, subkomise propagační (tisk, rozhlas, televize).

Školská komise byla založena při Interski na návrh čs. delegace v roce 1965. Řeší otázky školního lyžování. Předseda prof. dr. H. Groll (Rakousko), místopředseda J. Čtvrtečka (ČSSR). Pracuje v těchto subkomisích: organizační (učební plány, osnovy, kursy atd. na školách všech typů), pro přípravu učitelů, pro techniku a metodiku lyžařského výcviku školní mládeže, zdravotní (lékařské otázky lyžování mládeže), závodění mládeže, lyžařské vybavení pro mládež, školní turistiku na lyžích, v subkomisi pro literaturu, rozhlas, televizi a film, pro spolupráci s amatérskou komisí.

Formy práce komisí a subkomisí se soustřeďují jednak na osobní a písemný styk jejich členů, výměnu instruktorů, výměnu materiálů, přípravu společných prací (dotazníkovou formou), pracovní schůze subkomisí, předsednictva a pracovní semináře celých komisí. Tak např. školská komise koná každoročně (s výjimkou kongresového roku, kdy se její členové scházejí v rámci kongresu) **mezinárodní pracovní semináře**. Prvního, konaného v Planneralpe 1966, se zúčastnilo 58 účastníků z 94

Tourtelotte Park

států. Zasedání trvalo týden. Kromě praktických ukázek výcviku školní mládeže v alpských i severovýchodních disciplínách bylo předneseno 21 referátů, promítnuto 10 instruktivních filmů. Ke každé přednášce byla obsáhlá diskuse.

Druhý týdenní pracovní seminář školské komise, svolaný do Mallnitz 1967, byl společný i pro amatérskou komisi. Konal se za účasti 130 delegátů z 12 států a jeho obsah byl ještě obsáhlejší. Sestával, kromě přednášek (celkem 24), z četných ukázek výcviku školní mládeže různých věkových stupňů, ukázek výcviku rakouských amatérských cvičitelů, z osobního výcviku účastníků. I zde byla promítnuta řada instruktivních filmů a diapositivů. Četné diskuse se vztahovaly k nejrozličnějším problémům amatérského a školního lyžařského výcviku. Elaboráty z obou seminářů jsou v ústřední tělovýchovné knihovně, hesla přednesených referátů v dokumentačním středisku fakulty TVS. Kromě toho se připravuje stručný výťah z nejzajímavějších přednášek ve formě metodického dopisu. Instruktivní filmy z posledních kongresů jsou v půjčovním čl. státního filmu. V rámci bezdevizové výměny instruktorů zúčastnilo se v posledních dvou letech sedm našich cvičitelů různých lyžařských kursů a školení v cizině (J. Čtvrtečka, M. Chlouba, M. Zálešák a J. Fučík též jako přednášející nebo instruktoři) a osm zahraničních expertů bylo přilzváno na naše lyžařské kursy (školení a doškolování ILC).

Vrcholnou událostí na poli nezávodního lyžování jsou **světové kongresy pro lyžařskou výuku**. Pořádá je IVS jednou za tři roky (dříve ve dvouletých intervalech) v různých zemích. První byl roku 1951 v Zürsu, další v Davosu (1953), ve Val d'Isère (1955), ve Storlien (1957), v Zakopaném (1959), v Monte Bondone (1962), v Badgasteinu (1965). Mimo první dva se všech kongresů zúčastnili i zástupci Československa. Na třetím a čtvrtém jsme měli své pozorovatele. Členským státem IVS se stala ČSSR v r. 1959. Volba našich zástupců do čelných funkcí této organizace je nejen uznáním jejich práce, ale především celkového významného místa, které zaujímá v současné době československé nezávodní a školské lyžování ve světě.

Rozhodnutí o místě konání příštího lyžařského kongresu předcházejí vždy dlouhá zákulisní jednání a provází je bouřlivé hlasování. Tak tomu bylo i mezi Kanadou a USA roku 1965. (Dalšími uchazeči byli Japonci a Švýcaři.) Podobné úsilí, jaké vyvinuli Američané, aby dostali kongres do své země, vynakládají nyní na

Aspen — v pozadí pohoří Ajax

přípravu tohoto kongresu. V prvním bulletinu stává kongres na roven mistrovství světa a zimním Olympijským hrám. Organizační výbor 8. Interski se chystá velmi okázale přijmout zástupce nezávodního lyžování z celého světa [7. Interski v Badgasteinu se zúčastnilo 500 delegátů]. Obstarává dopravu evropských účastníků zvláštními letadly KLM za zlevněnou cenu Aspen, ležící 330 km západně od hlavního města Colorado Denveru, které bylo vybráno za dějiště 8. Interski, je jedním z největších zimních sportovních středisek v USA. Bylo vybráno proto, že má dostatečnou nadmořskou výšku (2000 m, okolní hory 3000—4000 m), takže i v dubnu bude mít dostatek sněhu buď v Parku Tourtellot nebo na náhradních svazích, kde mají být předváděny ukázky jednotlivých národů. K ukázkám výcviku běhu a skoku jsou přichystány úseky běžecké tratí a cvičné lyžařské můstky.

Aspen má sedm sedačkových vřtuhů s kapacitou 5 a 1/2 tisíce osob za hodinu. Ze 45 sjezdových tratí jsou některé delší než 10 km. Pro zasedání kongresu a jednotlivých komisí budou sloužit tři sály pro 400 a 200 a 150 osob. Program 8. Interski je rozvržen na 10 dnů. Kromě zasedání presidia a jednotlivých komisí je na pořadu společná ukázka výcviku severovýchodních států. Dále jsou předběžně přhlášeny ukázky Francie, Rakouska, Švýcarska, Itálie, NSR, Kanady, Japonska a USA. Novinkou kongresu je společná jednočná »Ukázka národů«, která má demonstrovat snahu po sjednocení základního lyžařského výcviku na celém světě.

Dvanáctičlenný organizační výbor 9. Interski vedou: president

Willy Schafler, vedoucí trenér denverské university, vicepresident Gerald Groswood současně vicepresident lyžařské asociace USA a organizační pracovník ZOH 1960, gen. sekretářem je E. Hunter; mezi členy výboru jsou i P. Valar, člen předsednictva IVS a J. Schneider, syn slavného Han-nese Schneidera. Podle rozsahu příprav se dá předpokládat, že 8. Interski překoná všechny dosud pořádané kongresy. Československo přihlásilo na kongres předběžně tři referáty.

LEDEN

Libezná líčka lyžařky Libuše lákají lyžaře Ladislava.

»Lepá Líbo, letme lesem...«

»Lituj, Ladislave, lyže lepi, led lne...«

»Libo, Libo, líkér? Lizni lahodného lekaru!«

»Líšáku lství!«

»Les láká! Lesk luny lahodí, líbezná Líbo. Loume lásku...«

Loudají se lesem...

Ladislav levičí laská loket levice Liby. Lyžařka Líba lační...«

»Líbej, Ladislave!«

Líšák lyžař Ladislav loví...«

Kde řádl šotek?

V čísle 8, na str. 118, se ztratily v článku K. Jarolímka výsledky ZOH v Lake Placid: závod sružen — 6. Antonín Bartoň, 7. Fr. Šimunek, 11. Cifka a 13. J. Feistauer.

Jak jezdit novým francouzským způsobem

Hadí oblouk

Již jste se naučili, jak udělat z vrcholu boule oblouk natočením horní části těla ve směru očekávaného oblouku a pokrčením kolen (ANTICIPACE). Když používáte tento způsob, musíte na zatáčku každého oblouku odlehčit lyže, výslednicí čehož je smyk a nedostatečný kontakt lyží se sněhem. Dobří lyžaři však naproti tomu zůstávají ustavičně v kontaktu se sněhem — téměř bez smyku. Tento kontakt se sněhem je výslednicí HADÍHO OBLOUKU.

Nepokoušejte se naučit tento oblouk jinde než na středně těžkém, boulovatém svahu.

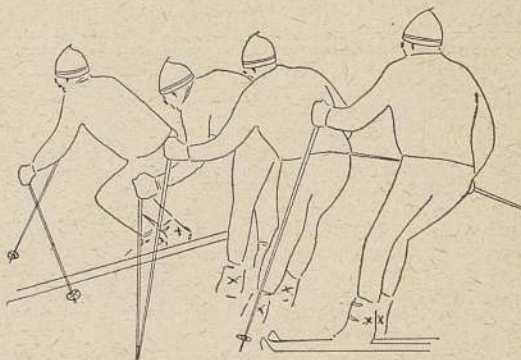
Když ovládáte zahájení oblouku způsobem ANTICIPACE, tedy ještě několik slov, která vás uvedou k HADÍMU OBLOUKU. Jakmile jsou špičky lyží na vrcholu boule, proveďte tři pohyby v tomto harmonickém sledu:

1. Zapíchněte hůl ve směru natočené horní části těla, ale vyvarujte se přitom ohnutí trupu vpřed (je tedy nutné zapíchnout hůl o něco dříve a mimo vrchol boule).

2. Nyní, když držíte rovnováhu zapíchnutou holf, uvolněte záďové svalstvo a nechte horní část těla ohnout — či dokonce padat vpřed — do směru mezi zapíchnutou hůl a lyže.

3. Jakmile se tělo začne pohybovat vpřed, pokrčte kolena. Lyže začnou oblouk poněmáhlu, pokud se opíráte o hůl.

Když jste se tento oblouk naučili na boulích, budete schopen jej použít i na hladkých svazích a boule si nahradíte včasným odlehčením lyží (— zde po ukončení pohybu vzhůru). Spojte několik odlouků těsně za sebou a při každém včas

zasekněte hrany, a nyní se snažte z jednoho tohoto oblouku provést HADÍ OBLOUK. Horní část těla by měla být ve směru spádnice, hůl zapíchnuta a lyže připraveny k zaseknutí hran. Místo toho však na jednu uvolněte záďové svalstvo a pokrčte kolena. Horní část těla tímto uvolněním začne padat vpřed a vy cítíte, jak lyže začínají oblouk bez ztráty kontaktu se sněhem. Vyježděním zredukujete zaseknutí hran téměř na nulu. V okamžiku ukončení oblouku je postoj vzpřímený a dobře vyvážený. K navázání dalších oblouků zapíchněte opět hůl, uvolněte záďové svalstvo, nechte horní část těla padat do směru mezi zapíchnutou hůl a lyže, pokrčte kolena a následující oblouk začnete i bez nejnepatrnějšího odrazu, takže se lyže viní rovnaně a plynule bez zasekávání hran.

Při jízdě na boulích vám HADÍ TECHNIKA umožní stálý a dokonalý kontakt se sněhem. Nohy se skrčují na vrcholu boule, natahují pod boule a vy sotva cítíte odlehčení nebo stlačení. Nohy pod vámi pracují a horní část těla uvolňováním vstřebává vše bez otřesů.

Tato technika je doporučována i při velké rychlosti.

Tryskový oblouk

Lyžař provádí tento oblouk velmi krátkým, bleskurychlým zaseknutím hran, aby byly odlehčeny lyže a mohly točit. Svaly, předtím natažené ANTICIPACÍ dávají možnost nohám a odlehčeným lyžím točit pod tělem — i když lyžař již z ANTICIPACE vyšel. TRYSKOVÝ OBLOUK je formou »rozštěpené rotace«. Lyžař začíná rotací ve směru předpokládaného oblouku (ANTICIPACE), dokončuje oblouk protinatováním a vykloněním.

Nácvik:

Jedte šikmo svahem. Nechte lyže, aby se dostaly do smyku a pokrčte mírně kolena. Tím máte možnost zaseknout hrany. Současně zapíchněte hůl. Budete »ho-

zen« do protipohybu a lyže začnou točit již bez jakékoliv vaší účasti (vysvětleno u ANTICIPACE). Tato akce umožní nohám jednoduše a co nejpružněji se uvolnit k pohybu vzhůru a vy cítíte odlehčení lyží. Na konci pohybu vzhůru, ještě podporovaném zapíchnutou holf, mají nohy tendenci otočit se zpět do osy horní části těla, fáhnuce vaše lyže do oblouku. Tuto točící akci můžete ještě zintenzivnit pomocí vnější nohy a kolena.

T. MEZERA

Poznámky ke stravování na lyžařských kursech

Při lékařském zajišťování několika desítek různých lyžařských kursů a soustředění v posledních 10 letech jsme se zabývali mimo jiné též problematikou stravování. Přesvědčili jsme se, že nedostatky ve stravování na těchto kursech jsou do jisté míry rozdílné a v mnohém závisí na péči a svědomitosti stravovatelů i vedoucích a zdravotníků kursů či soustředění. Přece však můžeme poukázat na určité všeobecné platné problémy.

Mezi všeobecné nedostatky — nedostatky z hlediska racionální výživy, ve kterými jsme se setkali téměř na všech kursech, patří hlavně nedostatečné zastoupení mléka a mléčných výrobků, čerstvého ovoce a zeleniny, a naopak nadbytečné zastoupení moučných jídel, knedlíků apod.

Mléko jakožto jedna z nejdostupnějších potravin (vzhledem ke svému obsahu nejcennějších bílkovin, vitamínů a minerálních látek), zvláště výhodné ve výživě sportovce, nebylo na mnohých kursech podáváno vůbec anebo jen výjimečně, např. občas v bílé kávě. Stravovatelé většinou odvídňovali tuto závadu obtížností přísunu mléka, jeho nedostatečnou oblibou, případně i komerční nevýhodností. Podobná je situace u některých mléčných výrobků, např. jogurtů. Ani tvaroh a sýry nejsou v dostatečné míře využívány.

Nedostatek čerstvého ovoce a zeleniny tkví především v poměrně vysokých cenách a často také v obtížích s přísunem. V důsledku toho bývá jídelní lístek chudý hlavně na vitamín C. Je sice pravda, že tento nedostatek je možno nahradit zvýšeným přísunem šípkového čaje, čaje s citrónem, kyselého zelí apod. Úhrada vitamínu C bramborami je v zimním a jarním období problematická, nehledě k tomu, že brambory se podávají poměrně málo, poněvadž kuchyňský personál je nerad zpracovává, jak jsme si mezi kuchaři ověřili. Naproti tomu moučná jídla, zejména knedlíky jakožto příloha, jsou podávány velmi často a namnoze v neomezeném množství. Zaměstnanci kuchyní se vymlouvají, že knedlíky jsou u strážníků nejoblíbenější přílohou. Přesvědčili jsme se, že tomu tak dnes již většinou není a že hlavní důvod je v tom, že příprava knedlíků je pro personál nejméně náročná. Velmi často bývá také po jídle s knedlíkovou přílohou navíc ještě moučník, ačkoli by lépe vyhovovalo zařazení kompotu, zeleninové přílohy či ovoce. Celkové množství podávaného masa se nám jevílo vesměs přiměřené, avšak se domníváme, že místo vepřového bylo by dobré občas zařadit ryby, zvláště mořské, případně drůbež.

Rýži se stravovatelé často vyhýbají pro její malou oblibu

u strážníků. Zdá se však, že i zde hraje hlavní roli příprava a úprava jídla.

Významnou úlohu mají při zimních kursech polévky, jelikož svým obsahem minerálních látek vyrovnávají zvýšené ztráty těchto látek pocením i jejich nedostatek v pitné vodě, která bývá na horách poměrně měkká. Současně polévky pomáhají uhradit zvýšené ztráty tekutin, takže je vhodné podávat je i k večeři.

Domníváme se, že není správné, jestliže v rozpočtu na stravu nejsou zahrnuty vůbec nápoje. Někteří účastníci kursů pak z úsporných důvodů mají nedostatek tekutin, jiní si opatřují nápoje nevhodné. Ze zkušeností víme, že nevhodné jsou nápoje ledové (event. zmrzlina), které přispívají ke zvýšenému výskytu zánětů horních cest dýchacích. Jedním z nevhodnějších nápojů na horách je čaj s citrónem, event. šípkový čaj, který při správné přípravě obsahuje poměrně dosti vitamínu C. Tento vitamín hraje zde též důležitou úlohu v prevenci chorob z nachlazení. Čaj s citrónem se také nejlépe hodí jako občerstvení po závodcích, které se ke konci kursů obvykle konají.

Při sledování tělesné váhy jsme zjistili, že v průběhu kursů se projevil častěji a ve větší míře pokles u mužů, resp. chlapců, než u žen, resp. dívek, u nichž naopak zase došlo častěji k váhovému přírůstku. Domníváme se, že tato okolnost je způsobena především stejným přídelem kalorií v potravě při rozdílném energetickém metabolismu, který je u osob mužského pohlaví v průměru zřetelně vyšší, odhadem až o 30 %. Tuto nesrovnalost se snaží mnohdy již sami strážníci napravovat tím, že ženy přenechávají mužům část svých porcí. Správnější a také hygieničtější by ovšem bylo, aby už při vydávání byly porce diferencovány. U kursů, kde je podstatná převaha žen, často jídla zbyvají a je hodně odpadků, kdežto u kursů mužských je tomu opačně.

Energetický výdej při lyžařském tréninku a závodech odhaduje většina autorů, jak např. uvádí Seliger, zhruba v rozmezí od 4000 do 5000 kcal/24 h. U kursů s méně náročným výcvikem

lze předpokládat energetický výdej zhruba 3000—4000 kcal/24 h.

Lékaři či zdravotníci kursů a taktéž vedoucí kursů se musí více otázkou stravování zabývat a sledovat kalorickou hodnotu potravin, správný poměr živin, zvláště pak dostatečné množství bílkovin, vitamínů a nerostných látek v potravě. Důležité je i správné rozdělení příjmu potravin v průběhu dne, chuťová a estetická úprava jídel a dodržování hygienických zásad.

Přítom je třeba přihlížet k některým specifickým faktorům zimního pobytu na horách, jako jsou: větší energetický výdej při lyžařském výcviku, zimní prostředí, nedostatek vitamínů, zejména C, v zimním a jarním období, značnější ztráty tekutin a minerálních solí, společný celodenní režim často s omezenými možnostmi samostatného nákupu a v odlehlejších místech i obtíž s přísunem.

Jelikož trvání lyžařských kursů nepřesahuje zpravidla 10 až 14 dnů, dalo by se namítnout, že eventuální nedostatky ve výživě nemohou v tak krátké době nepříznivě ovlivňovat zdraví účastníků. Přece však musíme bezpodmínečně trvat na tom, aby stravování na těchto kursech odpovídalo plně zásadám správné výživy. Je to totiž jedna z mála příležitostí, při které máme možnost vychovávat lidi, jmenovitě mládež, ke správným stravovacím návykům v rámci celodenního režimu.

MUDr. JOSEF BUCHBERGER,
MUDr. JOSEF KVAPILÍK

Literatura:

- Buchberger, J., Kvapilík, J.: Die Verpflegungsproblematik der Hochschüler während der Skikurse. (V tisku.)
Buchberger, J., Kvapilík, J.: Výživa jako součást kultury sportovce. Teor. Praxe těl. Vých. 15, 1967, 9:573-575.
Seliger, V.: Energetický metabolismus u vybraných tělesných cvičení. (V tisku.)
Vinařický, R.: Zásady správné výživy sportovce. Praha 1961.

Pozdrav předsedy ÚV ČSTV

V závěru pěkného slavnostního shromáždění k osmdesátinám založení prvního našeho lyžařského kolektivu promluvil v pražském Radiopaláci předseda ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy doc. dr. Emanuel Bosák, člen naší velké lyžařské rodiny.

Jeho upřímný a zajímavý projev přinášíme v doslovném znění.

Soudruzičky, soudruzi, vážení hosté, přátelé a vyznavači lyží a zimní přírody!

Prosím, abyste u příležitosti tohoto slavného zasedání, konaného na počest založení našeho prvního lyžařského spolku, přijali srdečný pozdrav ÚV ČSTV, jakož i jeho předsednictva, jehož jménem ještě jednou blahopřeji všem soudruhům k udělení tělovýchovných vyznamenání.

Tlumočím svůj pozdrav s opravdovou radostí, neboť mezi vámi mám řadu blízkých známých a dokonce přátel. Budíž mi v této souvislosti dovoleno říci, aniž bych chtěl získávat vaši přízeň, že i sám k lyžování — byť jako skromný příchozí — inklinuji. Pokud se srovnává s pathosem této chvíle, prosím za prominutí, že jsem bohužel na konci pole i dokonce některé běžecké závody zdržel a dovolávám se i nadále vaší příslovečné benevolence, pokud se to bude v budoucnosti opakovat.

□

Nejde však o osobní příspěvek jednoho z příslušníků masové základny našeho soudobého lyžařství. Vzpomínáme dnes jeho vzniku, který spadá do období a podmínek, které nelze srovnávat s naší současností, jak to bylo ostatně zdůrazněno ve slavnostním referátu. Bohatá a úctyhodná historie našeho lyžařství v něm mohla být načrtnuta pouze v hrubých obrysech a sám projev s. Duffka i diskusní příspěvky mohly poukázat pouze na některé její stránky. Vzdáváme této slavné minulosti našeho lyžařství čest a vzpomínáme přitom s úctou na všechny průkopníky, kteří u nás stáli v jeho zrodu a přispěli nejen na půdě Svazu lyžařů, nýbrž i v dalších tělovýchovných organizacích v rozvoji sportu, zaujímajícího nejen historicky, nýbrž především perspektivně v československých podmínkách velmi významné postavení.

Je pochopitelné, že nebylo dnes možno zdaleka vyčerpat všechny aspekty mnohotvárného procesu vývoje a obsahu lyžařství, které dnes přerostlo rámec sportovního odvětví v užším, běžně chápaném, slova smyslu. Tím méně dovoluje tato slavnostní příležitost se zabývat do větší hloubky jeho vztahy např. k turistice, složitými problémy ekonomicko-investičními, cestovního ruchu, i novými pohledy, které s sebou přináší stále rostoucí požadavky aktivního pojetí a využívání volného času. A to se nedovolávám ani poezie přírody, která — ať chceme, nebo nechceme — ani dnes není zanedbatelná. Řekl bych dokonce, že právě neopak. Ostatně v tom všem bych patrně nahrazoval nebo opakoval slavnostní referát, nemluvě již o odborné literatuře, která je i v našem ly-

ještě pět vteřin zbývá předsedovi ÚV ČSTV doc. dr. E. Bosákovi do startu lesního běhu v Brodech u Jičína, jehož je spoluzakladatelem. Letos si proběhl 2800 dlouhou trať první prosincovou nedělí již po osmnácté. Chyběl tedy jen ve čtyřech ročnících, a to jen proto, že mu to nedovolily povinnosti.

Foto K. Pokorný

Předseda ÚV ČSTV doc. dr. Emanuel Bosák při závěrečném projevu při oslavách 80 let našeho lyžování.

Foto V. Kdýr

žařství poměrně bohatá a jejíž mnozí představitelé jsou zde i přítomni.

Přesto mi však budíž dovoleno z hlediska vývoje československého lyžování vyzvednout některé významné rysy, které přes svůj historický charakter neztrácejí — po mém soudu — nic na aktuálnosti pro naší dnešní práci.

V prvé řadě jde o hledání proporcionálního vztahu mezi základním a závodním lyžováním a nebo — chcete-li — naopak. Chtěl bych v této souvislosti — v souladu s hlavním referátem — vyzvednout, že řada vynikajících úspěchů čs. závodníků v jednotlivých etapách vývoje našeho lyžování byla provázena souběžně i rozvíjením oblasti nezávodního lyžování. Samozřejmě že její rozsah a kvalita byly a jsou dány politicko-spoločenskými a ekonomickými podmínkami. O tom dává i historie našeho lyžařství velmi výmluvné doklady. Proto také pouze v posledním období vývoje našeho lyžařství — spojená se sociálními přeměnami naší společnosti — mohla být nastolena s takovou naléhavostí otázka koncepce našeho lyžařství jako celku. Nalézt odpověď na tuto otázku znamená řešit v současných podmínkách vztah naše-

ho závodního a nezávodního lyžování v intencích »Hlavních směrů dalšího vývoje tělovýchovy v ČSSR«, jak byly přijaty III. sjezdem našeho svazu. Nejde zdaleka snad pouze o problematiku učebně metodického rázu, nýbrž o vytvoření dlouhodobého plánu komplexních opatření pro rozvoj obou sfér našeho lyžařství, které je žádoucí — a to nejen uvnitř ČSTV — maximálně harmonizovat. V tomto směru čekají při aplikaci závěrů III. sjezdu ČSTV naše lyžařství úkoly, které nemá v jeho osmdesátileté historii obdoby a které přesahují zejména pokud jde o základní lyžovací rámec ČSTV.

A zde se chci dotknout druhého — pro naše lyžařství mimořádně důležitého — a možno říci typického rysu. Je to možná říci »učitelská« tradice, spojená s tímto odvětvím velmi výrazně. Hold dnes již legendárním postavám, jakými zůstávají J. Buchar, mj. první předseda Svazu lyžařů v zemích Koruny české a Aleš — Lyžec, bouřlivák a autor »Obrazů horské zimní krásy«, rozporuplná osobnost, čekající dosud na spravedlivé zhodnocení, je dnes současně poděkovaním desítkám a stovkám dnes neznámých učitelů, kteří např. již před první světovou válkou prováděli v Podkrkonoší a v dalších oblastech lyžařský výcvik se školní mládeží. Je to však současně podnět k zamyšlení, jak jsme řadu jejich myšlenek a počinů schopni uplatňovat i dnes, kdy např. lyžařské výcvikové zájezdy školní mládeže představují jeden s progresivních prvků a velkou přednost našeho systému tělesné vý-

Na čestné tribuně usedli dva z nejnámějších bezmála osmdesátiletý zasloužilý mistr sportu Karel Jarolimek, vedle něho Rudolf Krňoul a mistryně sportu Květa Leiková.
Foto V. Kdýr

chovy. Právě dnes v období obsahové přestavby našeho školství je žádoucí uplatnit — především s přihlédnutím k přírodním podmínkám a zvláštnostem a dosáhnout v daleko větší míře zařazování lyžařského výcviku mládeže z hlediska programu jednotných osnov tělesné výchovy mládeže, jejichž přepracování se připravuje. To ovšem předpokládá — a nejen na úseku tělesné výchovy mládeže, nýbrž i např. zimní rekreace v souvislosti s ROH — zvýšenou aktivitu zejména naší

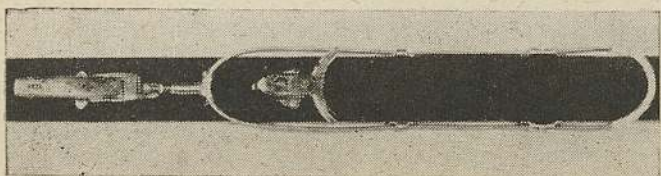
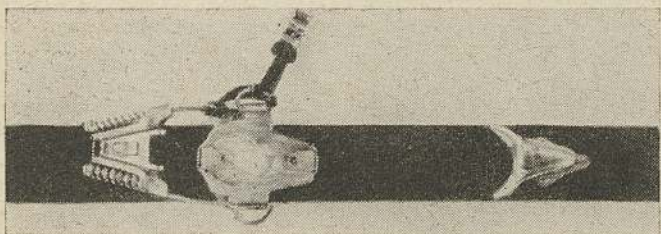
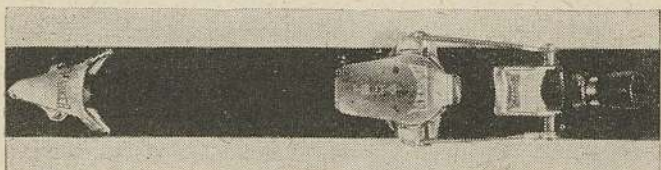
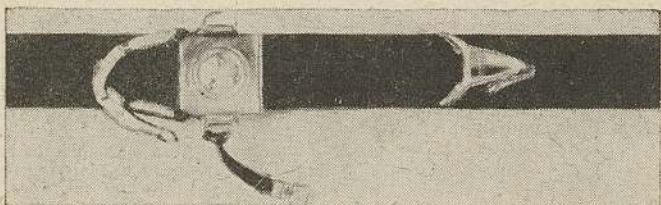
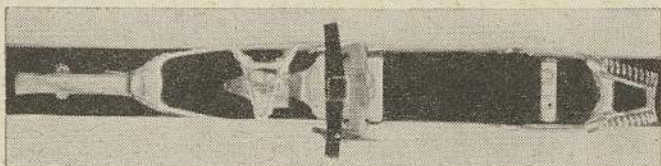
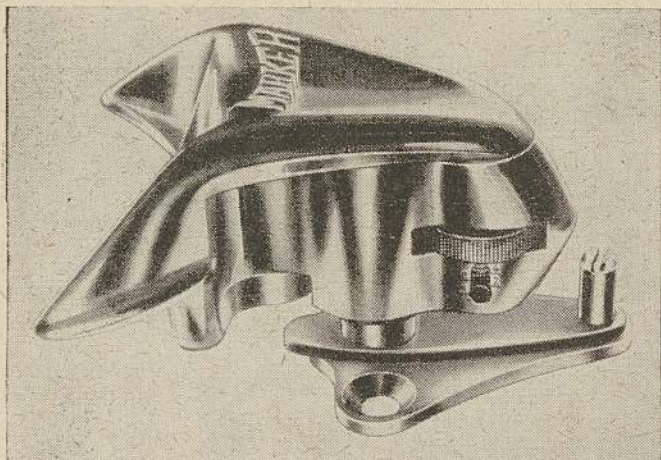
ústřední sekce lyžování. A nejen to. Vyžaduje to i zásadního názorového sjednocení, vzájemného respektování a principiální výměny názorů neresortního přístupu všech lyžařských pracovníků především metodického zaměření tak, abychom rozvíjeli dobré výsledky naší práce a pokračovali v tomto směru v popularizaci našich poznatků i v zahraničí ve prospěch československého lyžování.

A konečně — za třetí — bych chtěl zdůraznit, že vývoj našeho lyžařství a zejména jeho vstup na mezinárodní fórum je úzce spojen s bojem o svébytnost Československého olympijského výboru, a to především v osobě J. Rüsslera-Ořovského, jedné z velkých všesportovních osobností, která se tak významně zapsala i do historie lyžařství. Představitelé našeho lyžařství stáli v roce 1910 v Oslo na čelném místě mezi zakladateli předchůdkyně pozdější FIS, o jejímž zformování [Chamonix 1924] rozhodl mezinárodní lyžařský kongres v roce 1923 v Praze. Zůstává historickou skutečností, že to byla iniciativa Československého lyžařství, které přispělo rozhodujícím způsobem ke konstatování FIS, která dnes sdružuje 46 členských svazů. Oficiální organizace československého lyžařství se stala pak při
(Dokončení na str. 11)

Václav Kocím byl vyznamenán medailí J. F. Chaloupeckého, kterou si prohlíží s místopředsedou ústřední sekce lyžování, předsedou slovenských lyžařů Jano Mrázem.
Foto V. Kdýr

NOVINKY FIRMY MARKER

Zvyšování rychlosti při jízdě na lyžích a zvyšování obtížnosti sjezdových tratí v závodním lyžování dalo podnět k výrobě bezpečnostních vázání. Podle lékařských statistik snížila se podstatně zejména úrazovost dolních končetin a navíc byla posílena sebedůvěra a odvaha jezdce. Rada výrobců přináší na trh nejrůznější principy bezpečnostního vázání a soutěží mezi sebou nejenom co do funkce, ale i vzhledu a ceny.

Nejznámějším a nejstarším výrobcem bezpečnostních vázání je firma Marker. Vyvinula velmi účinný systém, který je již po řadu let dobrodíním lyžařů téměř na celém světě. Nejenom závodníci, ale i další lyžaři používají velmi rádi tohoto druhu vázání.

Tento vývoj přinesl na jedné straně nespornou výhodu ve prospěch zdraví sportujícího lyžaře, aby na druhé straně přinesl i stinné stránky. Výroba bezpečnostních vázání se zaměřila výhradně k závodnímu lyžování. Je to pochopitelné, nejenom proto, že při tomto sportu je relativní možnost úrazu větší, ale též z důvodů reklamních. A tak jsme po řadu let svědky toho, jak specializované bezpečnostní vázání znemožňuje převažující většině ostatních lyžařů volný přirozený pohyb na lyžích v terénu a všude tam, kde není výtahu nebo lanovky, a to pouze proto, že existuje strach před úrazem. Chůze na delší vzdálenost s bezpečnostním vázáním je téměř vyloučena bez, byť minimálních škodlivých následků. Bezpečnostní vázání s plnou patou má své plné opodstatnění skutečně jen tam, kde jsou v činnosti výtahy a lanovky, tudíž při jízdě s kopce.

Z uvedeného vidíme, že v paletě výrobků bezpečnostních vázání zela nepřijemná mezera a to v typu vázání, které by umožňovalo dokonalou a bezpečnou jízdu ze svahu na jedné straně a bezpečný uvolnění i déle trvajcí výstup terénem na straně druhé, aniž by bylo nutné měnit lyže.

Nejširší lyžařská veřejnost uvítá proto vtipné vyřešení tohoto pro-

blému pracovníky firmy Marker. Jde o kombinaci normálního špičkového vázání s lankovým. Vylepšený typ bezpečnostní špičky Marker Simplex Super (obr. č. 1) je doplněn lankovým systémem Marker Springschloss (obr. č. 2), který je bezpečnostní pojistkou při pádu lyžaře vpřed. Snadno přestavitelná délka lanka »korálovým systémem« zámku, nový tvar záchytných háčků s pružinou, umožňující vyvláknutí lanka jen při rotačním pohybu, zmenšuje nebezpečí »mlácení lyžemi« při dlouhých pádech, předurčují toto vázání pro závodníky i turisty. Terénní a turistické lyžování s dlouhými nástupy na lyžích (uvítají to jistě i horolezci) umožňují zásuvné čelisti Marker Steckbacken, které se zasnou pod pojistnou špičku a lankový háček mírným tlakem ruky. Tím je možné plně uvolnit patu. Při sjezdu se jednoduše čelisti, které jsou nastavitelné podle tvaru boty, ručně vysunou, uschovají do batochu a bota se připoutá pevně k bezpečnostní špičce pro sjezd.

Toto vázání umožňuje konečně plně využití všech předností při turistickém a vysokohorském lyžování a to s největším pohodlím a bezpečím. Tento nový význam vázání poskytuje nové možnosti pro další masový rozvoj tohoto sportu.

Firma Marker rozšířila sortiment svých výrobků na řadu dalších aplikací. Nová bezpečnostní špička Marker Simplex Super vychází z původního systému Marker Simplex. Model je větší má ladný aerodynamický tvar, větší záchytnou hranu pro podrážku, zpevněnou, a přesto vysoce elastickou střední polohu. Nastavovací matice je uložena na straně špičky, což umožňuje regulaci perka s lyžemi na nohou. Celková vnější forma je velmi elegantní (obr. č. 1). K této špičce patří oblíbená otočná pata Marker Drehteller, která se i u nás běžně používá. Tato pata zaručuje závodníkovi ideální spojení mezi botou a lyží. Zavírá se pfezkou, opatřenou dvěma kolečky, která zmenšují tření při utažení přezky (obr. č. 3).

Dalším patním vázáním je model Marker Telmat. Opatřený bezpečnostní zónou před samovolným otevřením odolává běžným nárazům při jízdě. Jeho přednost je v jednoduchosti, snadném otevření a zavírání. Systém tvoří páku, která se přitlačením k patě uzavře, opačným tlakem otevře. Intenzita tahu je opticky kontrolovatelná. (Obr. č. 4).

Dalším typem je patní automatické vázání Marker Rotamat, chránící lyžaře při frontálním pádu. K uvolnění dochází po překo-

nání mrtvého bodu, který je mezíkem svévolného otevření vázání při terénních nárazech. Je kontrolovatelný opticky, uzavírá se jednoduchým pohybem ruky a jeho výhodou je, že se hodí pro jakoukoliv lyžařskou obuv. Vázání se velmi rychle montuje, neboť je upevněno pouze třemi šrouby (obr. č. 5).

Cenově velmi dostupnou je dvoukloubová špička Flair (obr. č. 6), zejména vhodná pro začátečníky, pro turistickou a horolezeckou obuv (kulatá špička). Otočnou intenzitu, jakož i výšku špičky je možné regulovat pomocí kovové mince. Jako doplňku používá se bezpečnostního zámku s označením tahu na krycí páčce. Ocelové lanko umožňuje spodní i vrchní tah.

Uvedli jsme pro informaci několik nových, i nepříliš známých typů bezpečnostních vázání firmy Marker pro ty, kteří mají na mysli především své zdraví a zejména pro všechny ty zájemce a nadšence volného pohybu v terénu, kterým se jednostranně vyvinuté vázání stalo mukou, kdykoliv se dali zlákat výstupem nebo chůzí ve volné zimní přírodě.

IGOR HOUDEK

Mohou startovat i za dospělé!

V letošní sezóně (1967—1968) mohou startovat v závodech dospělých následující dorostenci a dorostenky:

Ve sjezdových disciplínách: J. Brož (1950), Sn Pec, M. Grieszl (1950), Ještěd Liberec, E. Hanus (1950), B. Pedrezová, J. Krasula (1952), T. Tatranská Lomnice, I. Pilař (1952), B. Ostrava, B. Tarnocny (1951), D. Nízke Tatry, M. Sochor (1952), Sn Pec p. Sněžkou, J. Škampa (1951), Sn Špindlerův Mlýn, M. Vojtěch (1951), S. Janské Lázně, O. Vořeckovský (1952), Sn Pec pod Sněžkou; Z. Benková (1951), D. Nízke Tatry, D. Hejdková (1950), L. Teplice, V. Kantová (1950), Žižka Karlovy Vary, D. Luczková (1951) Sn Pec pod Sněžkou, D. Matošová (1952), Sn Smokovce, V. Melerová (1952), Ještěd Liberec, O. Vičková (1951) Sl. Praha VŠ.

Ve skoku: J. Bartošek [TJ Rožnov pod Radhoštěm], J. Cink [J. Semily], P. Haisler [B. Zacléř], Krnáč, J. Lepko [RH Banská Bystrica], A. Malošík [L. Bratislava], J. Petrák [Tofa Jiřetín], M. Soldán [TJ Desná v Jizerských horách], J. Suk [L. Trutnov], Škoda [Ještěd Liberec] a Urban.

Pozdrav předsedy ÚV ČSTV

(Dokončení ze str. 9)

řadě příležitostí, vzpomenuť se slavnostním referátu a tvůrčích významnou součástí historie našich mezinárodních vztahů, hostitelem a pořadatelem významných podniků. Se zadostiučiněním možno říci, že naši reprezentanti na nich nehráli podřadnou úlohu a rozmnožili tak naše úspěchy, dosahované v zahraničí a vrcholící po druhé světové válce zatím výsledky skokanů. To vše vytvořilo významnou legitimační pro ČSSR jako pořadatele mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách, jehož dějištěm budou Vysoké Tatry. Podmínky naší socialistické společnosti umožnily, aby naše organizace mohla realizovat tento podnik, který svým významem představuje klíčovou událost československého lyžařství, Československého svazu tělesné výchovy a nejen jejich. Je současně velkým impulsem pro prohloubení součinnosti ústřední a slovenské sekce lyžování při uskutečňování konkrétního společného úkolu, který spadá současně do roku IV. celostátní spartakiády, jejíž zimní část, pokud jde o lyžování, je nutno vhodně s mistrovstvím světa zkoordinovat.

Vážené soudružky, soudruzí, přátelé! Stejně tak jako v celém našem životě ani v našem lyžování nejde zdaleka pouze o slavnou minulost. Nutno mít na zřeteli především současnost a budoucnost, a to především na půdě naší jednotné organizace, přestože má lyžařství zejména ve svém masovém pojetí mnoho styčných ploch i mimo ni. Záleží však především na práci našeho svazu a na iniciativnosti lyžařských sekcí a oddílů, aktivu našich funkcionářů, trenérů, rozhodčích a všech organizátorů, jak se nám bude další práce dařit. Chci právě při této příležitosti upřímně poděkovat vám a vašim prostřednictvím vzdát dík všem, kteří se o rozvoj československého lyžařství zasloužili. Mám za to, že do jejich řad právem patří i vaše rodinní příslušníci v čele s vašimi manželkami a maminkami.

Přeji tomuto shromáždění, jehož mnozí členové zasvětili práci pro lyžařství celý život, mnoho úspěchů v další práci a zároveň s vámi vyslovuji přesvědčení, že najdeme společně na náš snůl vhodně mazání i styl tak, aby v dalších letech do stého výročí vlajka ČSSR i v lyžování stoupa-la často na stožár vítězů!

Jak si mladí lidé představují lyžařského cvičitele

L yžařský cvičitel je při své činnosti pod kritickým a vnímavým pohledem svých svěřenců.

Požadavky na jeho kvality jsou úměrné jeho možnostem působit na mladé lidi. Účinnost jeho působení je závislá na jeho charakterových vlastnostech, odborné úrovni, kulturním rozhledu, pedagogické a psychologické přípravě, ale také na jeho soukromém životě, životozprávě, jeho přístupu k práci, k lidem apod. Jeho celková úroveň vytváří osobnost, která má být pro mladé lidi přitažlivá a působivá. Zkušenosti z praxe potvrzují, že nejvhodnějším způsobem k uskutečňování výchovných záměrů je osobní příklad cvičitele, jeho způsob vedení a jednání. Zásady výchovy se mohou zdát samozřejmými a známými, ale bez schopnosti cvičitele aplikovat tyto zásady na dané podmínky a tvůrčím způsobem je rozvíjet při vedení mladých lidí, jsou málokdy účinné. Naše psychika je velmi citlivá na formu vzájemných vztahů, a proto formálnost, strohost, frázevinnost či dogmatismus při výchovné činnosti nemůže mít pozitivní účinek. Vlivné výchovné působení je téměř vždy spjato s duševní nebo tělesnou činností, v jejímž průběhu se uskutečňuje. Navození vhodné atmosféry při této činnosti, která vede k realizaci výchovných cílů, spočívá na schopnostech cvičitele. Cvičitel má usilovat o vytvoření takového prostředí, které vede k radostnému a přátelskému ovzduší a zároveň zbavuje mládež strachu, ostychu a všech dalších zábran, které negativně ovlivňují její schopnost a tvůrčí aktivitu. Působivost zinné přírody a pohyb na lyžích napomáhají při vytváření příznivých emocí a tak spolupůsobí na vytváření vhodného prostředí.

Tyto zásady můžeme dobře uplatňovat při výchovné činnosti v průběhu lyžařského výcviku. Intenzivní lyžařský výcvik, probíhající často za ztížených povětrnostních podmínek, překonávání únavy a jiných překážek je vhodnou příležitostí pro soustředěné výchovné působení. Bezprostřednost situací při této činnosti dává možnost přirozeného projevu děvčat a chlapců a podhaluje jejich temperament, volní aktivitu, pozitivní i negativní rysy jejich povahových vlastností.

Tato hlediska výchovných možností zařazují lyžování k důležitým činitelům, které mohou přispět k výchově ukázněných, skromných a čestných lidí s pevnou vůlí, kteří budou platnými členy naší společnosti.

Zajímalo nás, jak si mladí lidé představují osobnost lyžařského cvičitele, jeho vlastnosti a způsob práce. Na závěr zinného výcvikového kursu, který se konal ve dnech 26. 2.—7. 3. 1967 na Luční boudě jsme studentům I. ročníku lékařské fakulty KU v Hradci Králové předložili pomocí dotazníků několik otázek na toto téma. K získání informací jsme použili připravených formulářů. K přípravě dotazníků jsme použili poznatků z knihy V. Lamsera: Základy sociologického výzkumu. Vyplnění dotazníků jsme uskutečnili předposlední den kursu v 17.30—18.30 hod. Před vyplněním dotazníků jsme studentům krátce vysvětlili jejich účel a zaručili jsme anonymitu všem účastníkům. Potom si studenti dotazníkový arch přečetli a po dotazu, zda rozuměli nadepsaným otázkám, označili dotazník číslem svého družstva. Dívky pro rozlišení připsaly ještě písmeno D. Chlapci a děvčata seděli se svými cvičiteli, kteří pak vyplněné dotazníky odebrali a zkontrolovali. Na předložené otázky jsme získali tyto odpovědi:

I. a) Které vlastnosti cvičitele (učitele) pokládáte za nejdůležitější (označte pořadí):

	Ženy	Muži	Celkem
1. Charakterové vlastnosti	59,5 %	52,7 %	55,2 %
2. Lyžařská technika	12,5 %	39,1 %	29,8 %
3. Teoretické a metodické znalosti	25,6 %	22,8 %	23,8 %
4. Pedagogické schopnosti	12,8 %	8,4 %	10,2 %

b) Napište případně jiné vlastnosti, které pokládáte za důležité:

Někteří studenti uvedli tyto další vlastnosti (v záorce je uvedeno, kolikrát se opakovaly; odpovědi žen jsou značeny ž):

Kamarádství (5), přátelství (4), trpělivost (2), zájem co nejvíce naučit (1+1ž), přirozenost jednání (1), ohleduplnost (1), dobrý vztah ke studentům (1ž), láska ke svému povolání (1ž), vlastnosti, kterými si získáváme dobrou autoritu a úctu (1).

II. Jak si podle vašeho názoru představujete ideálního cvičitele:

Za ideálního považujeme cvičitele: našeho družstva (29+6ž), se souhrnem vlastností podle otázky I. a (charakterové vlastnosti, lyžařská technika, teoretické a metodické znalosti a pedagogické schopnosti) (17+16ž), kamarádského (7+5ž), kamarádského, ale důsledného (2ž), kamarádského s autoritou (1ž), trpělivého (1+1ž), s pochopením pro slabší lyžaře (2+1ž), který rozumí mládeži (2+2ž), umí jednat s lidmi (2), je optimista (2ž), má pedagogické schopnosti (1+2ž), přirozenou autoritu (1+3ž), přátelské jednání (3ž), je přísný a důsledný (1ž), náročného, ale s pochopením (1ž), kritického a spravedlivého ke každému svěřenci (1ž), dobrého metodika (1), s naprosto seriózním přístupem jak ke svým svěřencům, tak i k celému kursu (1), s dobrými charakterovými vlastnostmi (1ž), s organizačními schopnostmi (1ž), smyslem pro legraci (1ž), otevřeného (1ž), s dobrými teoretickými a praktickými znalostmi (1), který umí povzbudit (1ž), dovede zábavnou formou provádět důsledný výcvik (1ž).

III. a) Napište, které vlastnosti cvičitele vašeho družstva se vám nelíbila, případně chyby, kterých se dopouštěl:

Na tuto otázku odpovědělo jenom sedm studentů, kteří svým cvičitelům vytýkali menší chyby (nedostatek autority, malou trpělivost, mnohomluvnost). Ostatní uváděli, že byli se svými instruktory spokojeni, nebo že u nich nepozorovali chyby.

b) Které vlastnosti cvičitele vašeho družstva se vám líbily:

Kamarádství (11+3ž), přátelský vztah (3+6ž), dobrý vztah ke kolektivu (11+2ž), veselí a smysl pro humor (4+5ž), lyžařská technika (6+2ž), přirozenost projevu (3+5ž), souhrn vlastností podle otázky I. a charakterové vlastnosti, lyžařská technika, teoretické a metodické znalosti, pedagogické schopnosti (5+2ž), ohleduplnost (4+3ž), přístup cvičitele ke své práci (4+2ž), pochopení a poroučení (4+1ž), snaha o dobrý výsledek nácviu (1+3ž), trpělivost (2+1ž), dovedl povzbudit (4ž), přirozená autorita (3ž), charakterové vlastnosti (2), systematickosti při výcviku (1+1ž), schopnost správně

nou formou upozorňovat na nedostatky (2), porozumění pro slabší lyžaře (1+12), důslednost (2), dobré pedagogické vlastnosti (32), dobrá znalost Krkonoš (22), dovedl poradit (2), splňoval představu dobrého cvičitele (1), výborná znalost teorie (1), pocit odpovědnosti (1), pěkné jednání (32), odvahy (1), klid (1), snaha pomoci (1), dobrý způsob jednání (12).

IV. Působil na vás příklad cvičitele:

	ženy %		muži %		celkem %	
a) vašeho družstva	36	90	70	85,4	108	86,9
b) jiného družstva	2	5	3	3,7	5	4,1
c) nepůsobil	1	2,5	5	6,1	6	4,9
nevyjádřil se	1	2,5	4	4,8	5	4,1
celkem	40	100	82	100	122	100

V. Jaký způsob vedení lyžařského výcviku vám nejvíce vyhovuje:

	ženy %		muži %		celkem %	
a) náročný, důsledný	27	67,5	29	35,4	56	45,9
b) tolerantní	11	27,5	49	59,7	60	49,2
nevyjádřil se	2	5	4	4,9	6	4,9
celkem	40	100	82	100	122	100

VI. Měl cvičitel vašeho družstva autoritu:

	ženy %		muži %		celkem %	
a) přirozenou	40	100	81	98,8	121	99,2
b) vyžadovanou	0	0	1	1,2	1	0,8
c) neměl autoritu	0	0	0	0	0	0
celkem	40	100	82	100	122	100

Za nejdůležitější pokládali ženy i muži charakterové vlastnosti cvičitele a více než polovina studentů se vyslovila pro tento požadavek. Pořádí dalších vlastností chápali rozdílně. Zatímco muži kladli na druhé místo lyžařskou techniku, pak teoretické a metodické vlastnosti a pedagogické schopnosti, ženy uváděly na druhém až čtvrtém místě teoretické a metodické vlastnosti, pedagogické schopnosti a lyžařskou techniku.

Při hledání představy ideálních vlastností cvičitele považovala asi čtvrtina studentů za ideálního cvičitele svého družstva. Další čtvrtina studentů pokládala takového cvičitele za ideálního, který má souhrn vlastností podle otázky I. a) (charakterové vlastnosti, lyžařskou techniku, teoretické a metodické znalosti a pedagogické schopnosti). Jiná část odpovědi si přála cvičitele kamarádského s dobrým vztahem ke všem členům družstva apod. Také v další otázce, která vlastnost cvičitele vašeho družstva se vám líbila, se nejčastěji vyskytuje kamarádství, přátelské jednání, dobrý vztah k členům družstva apod. V odpovědi na otázku jaký způsob vedení lyžařského výcviku vám nejvíce vyhovuje se většina chlapců vyslovila pro tolerantní způsob výcviku, zatímco děvčata si přála ve své většině náročný a důsledný lyžařský výcvik.

Podle odpovědí studentů může usuzovat, že při lyžařském výcviku je vliv cvičitele na jeho svěřence nesporný, že si mladí lidé váží jeho přátelského jednání a jeho snahy naučit je dobře lyžovat. Práce lyžařského cvičitele je náročná a odpovědná, ale zároveň vděčně přijímaná mladými lidmi.

FRANTIŠEK MARTÍNEK,

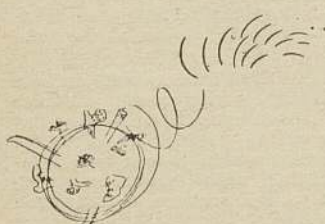
odb. as. UTV lék. fak. KU v Hradci Králové

Literatura

1. Čtvrtečka, J. a kol.: Základní lyžařský výcvik, STN, 1963.
2. Kopecký, J. a kol.: Pedagogika, SPN, 1963.
3. Lamser, V.: Základy sociologického výzkumu, Svoboda, 1966.
4. Wálová, Z.: Příspěvek k morálně politickému působení v tělesné výchově na vysokých školách, Tělovýchovný pracovník 4: 115-126, 1959.

KÄSTLE DODÁVÁ I DO RUMUNSKA

Lyže známého rakouského výrobce Kästle se objevily nejen na našem trhu, ale i v Rumunsku. Jsou určeny pro špičkové závodníky, ale i pro další lyžaře. Dosud největší dodávku do Rumunska vybojoval Kästle v nejsilnější mezinárodní konkurenci. (AH)

Tryskový oblouk

TOP-FIT NEBOLI VE VRCHOLNÉ FORMĚ

Pod tímto heslem uspořádal Fischer ski-klub již třetí setkání členů. Proběhlo ve dvou turnusech od 3. do 10. a pak do 17. prosince v Bad Gasteinu v rakouských Alpách. Z výhod, které toto členství skýtá uvádíme: Při setkáních zkoušejí členové klubu poslední modely lyží Fischer, mají zdarma k dispozici trenéry je jim zařízeno ubytování se všelijakými společenskými radovánkami (ubytování a radovánky si platí). Dostávají zdarma časopis Ski Welt. Členství stojí 100 šilinků ročně, novináři mají členství bezplatné. (AH)

Při automobilové nehodě poblíže Helsínek zahynul 40letý mistr světa ve skoku na lyžích Matti Pietikainen. Titul získal v roce 1954 ve Falunu.

Kresby J. Kárníkové

Hadí oblouk

Když jsem si před časem připravoval povídky na slavnostní schůzi k 80. výročí lyžování u nás, hledal jsem prameny na každém kroku. Navštívil jsem okresní archiv, kde jsem získal mnoho dobrého materiálu a kde jsem našel i začátek »lyžby« kolem roku 1911 u nás kolem Jihlavy. Prošel jsem dochované staniční knihy (zbývající dal někdejší pracovník KV CSTV do stoupy!) i s fotografiemi, prošel jsem ročenky. Pomohla mi hodně ta, kterou jsem před časem dostal od Josky Buchara z roku 1927, kterou vydal ČSK Praha.

Ale protože ani s tím jsem nebyl docela spokojen, pátral jsem po známých i kamarádech, až se mi dostala do rukou útlá, malá knížka asi z počátku dvacátých let našeho století. Knížnice z nakladatelství Aloise Hynka z Celetné ulice 11 nese název »Pestrá knihovna«. Že to byla skutečně knížnice pestrá, dokumentují drobným a náhodným výběrem titulů, uvedených na poslední straně obálky:

Vedle Dvou povídek Jacobsenových vyšly — A. France Různé prózy, Björnsonův Prah, ale i práce Cechova, Heineho, Byrona, Tolstého a dalších. Mezi tyto spisovatele se dostaly i tituly sportovní: Sport na bruslích, Sport na lyžích. A v té poslední jmenované knížce jsem si listoval a četl, abych chytil nit dalšího psaní. A protože jsem se trochu pobavil, považují za správné, abyste se pobavili i vy, ostatní lyžaři, jimž se toto dostane do rukou.

Jedním dechem jsem tedy přečetl úvod (a abych nezapomněl — autorem knížky o lyžbě je Jiří L. Kejnar) — tady po přečtení prvních vět jsem přešel na kapitulu o vlastní výzbroji. Je to zábavná čestina — z dob, kdy jsme se narodili.

Tak čtu v prvním odstavci o typu lyží:

»Tento je důsledkem staletých zkušeností, neboť dlouhá byla cesta od prvotních lidových lyží, pouhých to prkének kožešinou pota-

Sekcce lyžování OV CSTV v Jihlavě

1887 80 1967 LET LYŽOVÁNÍ

žených, až k nynějšímu vypočítavě zaobloučenému, ale přece jen jednoduchému tvaru sportovnímu.«

Nebo:

»U nás stojí prvotřídní jasanové lyže kolem třiceti korun, ale i za polovinu obdržíme velmi dobré jasanové.«

»Způsob a výška zaobloučení [to je moc hezké slovo] špiče nejsou nikterak lhostejny pro zdárné lyžení.«

»Délka lyží řídí se jednak terénem, jednak pak výškou postavy lyžce. V rovinnatých krajích možno užívatí lyží delších, až třímetrových, jako je kupříkladu zvykem ve Finsku...«

K výstroji doporučuje autor knížky:

»Krátké kalhoty jsou k lyžbě nejvhodnější, jako vůbec ke všem sportům. Dámy vezmou ovšem

sukně kratší, než k ovyklým vycházkám ve městě a přizpůsobené k vypínání.«

»Při lyžbě poznáme teprve, jak dotěrný host je sníh. Ani se nenadáme a máme ho v rukávu, v kapse, za krkem. Vlněné čapky jsou obtížné. Hlavy se v nich příliš potí a pak svrbí.«

»Jedině vhodné k lyžení jsou rukavice palcové, prstové nejsou k ničemu. Pro takové delší výlety je nezbytným doplňkem výstroje turistický vak, neboť je třeba vzít i rezervní prádlo, potraviny a různé nástroje k případné opravě lyží. To zejména do hor. Podobný vak nechť je raději větší než menší a z dobrého plátna, lehkého a pevného...«

»Doplňkem lyžařské výzbroje jsou dlouhé hole, sloužící za oporu při vystupování a při sjíždění za brzdítka. Berou se buďto dvě hole, nebo jen jediná.«

Kapitola: Počáteční cvičení v lyžbě

»Lyžení bývá neznalci zpravidla považováno za sport obtížný a nebezpečný. Ze tomu tak není, dokazuje denní zkušenost, neboť nejen odvážní, silní mužové, nýbrž i ženy a děti přiučí se snadno lyžení a provozují je se zálibou a s úspěchem, jak dokazují znamenité výsledky dámských nebo dětských závodů...«

»Počkáme tedy, až napadne sněhu aspoň na čtvrt metru a vyhlédneme si k svému prvnímu cvičení rovinu s malým stoupáním a klesáním půdy. Někdo doporučuje užítí hned k prvnímu cvičení holí k opoře, lépe je však, zkusíme-li to napoprvé bez holí. Odložme tedy hole, obsah kapes a popřípadě i vak, jel-li jsme za účelem cvičení někam dále a počneme.«

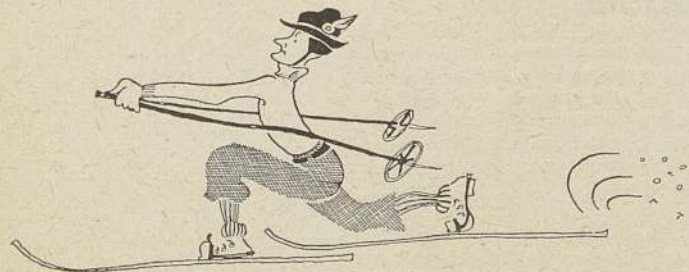
V kapitole Výstupy čteme:

»Vrcholy či vyvýšeniny ztékáme vždy buď objížděním nebo serpentinami.«

Při sjezdu:

»Lyže sraziti do pravé, nepatrné vzdálenosti, tělem kupředu a nakloňujeme se tím více, čím je let lyží rychlejší. Nikdy se nenahýbat do zadu, sic najisto upadneš!»

»... i když bychom nedostatkem ovládní pohybu padli, padneme do měkké náruči sněhové, která nás vlněně přijme. A po prvním zdárném sjezdu jsme v moci lyžení úplně, neboť kdo zakusil jednou veliké rozkoše tohoto klouzavého letu, nepůsobilého žádnou námahu, nýbrž jen radost, nevzdá se již lyžení.«

Kresba J. Kárníková

Pád popisuje autor takto:

»Nejdůležitější zásadou jest řídití pad tak, aby náraz stihl částí těla svaistvem hojně obdařeně. Obličej chráňme rukama a celé tělo schůlme v klubko, aby údy neutrplyly uraz.«

A ještě ke sjezdu:

»Pocit volného letu, který lyžec při sjezdu zakouší, je tak závatně krásný, že mu není žádný svah dosti příkrý k sjezdu, jakmile jen nabude v lyžení lepší jistoty.«

Brzdění:

»Nejjednodušší brzdou lyžeckou je hůl. Vyškolení jezdcí, praví sportovci, se ovšem vyhýbají užití hole při sjezdu a je věru velmi pěkný pohled na lyžce sjíždějícího vzpřímeně, nerušeně a elegantně s příkrého svahu bez pomoci hole, zejména když pak stane náhle dole telemarským m r s k e m v závoji vymrštěného a vířícího sněhu.«

... ovšem, že nesmí lyžec této pomůcky (hole) nadužívatí a sjížděti, jak občas vídáme, koňmo na holi. Ten způsob je nejen nesportovní, nýbrž i nebezpečný.

A dále:

»Když jsme dospěli v lyžení tak daleko, že jsou nám popsané výkony tak běžné, že je bez velkého rozmyšlení konáme, jsme celkem zralí k výletům do hor. Dovedeme již ztéci každý vrch a při sjezdu usnadníme si příliš příkré sjezdy serpentínami a vzpíravým lyžením, takže předejdeme všemu nebezpečí. Schází nám však přece něco k tomu, abychom se mohli oddat nezkrácenému požitku přímého sjezdu, neudovíme dosti rychle zarazit tento bleskurychlý let, když je třeba vyhnouti se náhle se objevilším překážkám, propastem, potokům, stromům apod. Teprve tehdy, když dovedeme tzv. m r s k y, jsme dokonalými lyžci. M r s k y zoveme náhlé, elegantní zarážení jízdy (kristiánský a telemarský m r s k y)

Provádění telemarského m r s k y je také mnohem elegantnější a vyžaduje snad i obratnějšího lyžce, nadaného pravým instinktem.«

J. Kárníková

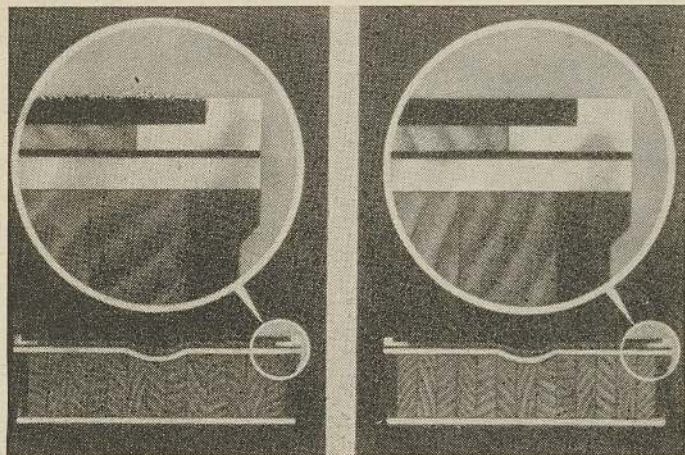
MICROPLANE

je nový způsob opracování skluznic lyží, od kterého slibuje rakouská továrna Fischer »pohádkovou« jízdu na lyžích. Čím se vyznačuje nový proces?

Stejně důležitým problémem jako konstrukce lyží je i volba vhodného materiálu pro jejich skluznou plochu a její opracování. Skluzné vlastnosti lyží určují totiž rozhodujícím způsobem jejich kvalitu. A tak ve snaze získat co nejrychlejší lyže se na skluznici ze začátku používalo jemnopórové dřevo z hřokory, později laky a dnešní moderní lyže mají skoro bez výjimky polyetylénový potah skluznic. Tim stoupla neobyčejně jejich kvalita.

Dosud se plastický potah skluznic ručně obrušoval. Výsledek tohoto postupu je zřejmý z **LEVÉHO OBRÁZKU**: skluznice je hrubá, má podélné rhyhy a leží níže než ocelové hrany. Jízda na ní nemůže být kvalitní.

FOTO VPRAVO: Řez lyží, jejíž skluzná plocha byla podrobena procesu MICROPLANE. Umělá skluznice, jakož i ocelové hrany jsou ve stejné výšce, celá skluzná plocha je naprosto rovná. Jaké jsou přednosti? Lyže reagují na nejmenší pohyb nobou, v hlubokém sněhu se výborně ovládají a na zledovatělé dráze vedou naprosto bezpečnou stopu.

Lyžařští trenéři - běžci sněmovali

Ve dnech 8.—10. prosince uspořádala Ústřední škola ČSTV na Richtrových boudách v Peči pod Sněžkou ústřední seminář našich předních trenérů a pracovníků v běhu na lyžích.

20 účastníků semináře očekával ve výšce 1180 m nejen vlídný úsměv správce učebního střediska MŠK s. B. Nováka, ale také skoro metr čerstvě napadlého prašanu, takže i o zajištění praktické stránky srazu lyžařských trenérů na závěr tohoto semináře bylo postaráno.

Vedení semináře se ujali soudruzi Chovanec a Beran. Tematikou byly tyto stěžejní přednášky: Rozvoj rychlosti lyžaře-běžce, tréninkové metody, způsoby intervalového a vytrvalostního tréninku, problémy výkonnosti a tréninku mládeže.

Plodná výměna názorů a zkušeností svědčila o dobré úrovni a efektivnosti semináře. Při jeho ukončení byla vyslovena spokojenost účastníků nejen nad přínosem a úrovní tohoto aktivu, ale i při hodnocení ubytování a vydatné stravy. Všichni vraceli se do svých domovů obohaceni novými poznatky z oblastí svého oboru.

JAK JSME ZÁVODILI před 55 lety, ano i dříve!

Vše prodělává svůj vývoj, tedy také i lyžařské disciplíny. Na všichni si pamatujeme, jak se jezdilo kdysi, kdy byly na programu: běh na lyžích na 100 m, krasojízda, jízda z vrchu bez holí a překážkový závod na 3—7 km. Několik krátkých vzpomínek nám o tom napsal býv. mez. taj. Svazu lyžařů JUDr. Karel Finger.

Trat 100 m byla naměřena na rovné louce (často však také na hrboлатé oranicl). Jednotlivé tratě byly sice odděleny smrkovými větvičkami, ale zato hodně ouzké. To proto, že bylo vždy více závodníků (15—20), než se na vymezený prostor vešlo. Start se však vždy na povel »pozor teď«, podařil. Běželo se, ale také padalo, protože se před nohy nejednou zapletla sousedova hůl. A protože tehdy neexistovalo cílové foto, muselo se věřit tomu, co viděli soudci. Nepamatuji se však, že by někdo někdy protestoval.

Krasojízda? Na nejprudším svahu, který byl po ruce, bylo postaveno pět, ba i více branek. Úkol zněl: projet plynule — a) telemarky, b) kristiánkami, c) volnou jízdou. Pro tuto jsem si dal 11. února 1912 postavit ve Vysokém nad Jizerou 8 branek. Projel jsem je střídavě a zakončil bravurním přeskokem vlevo! Styl soudcovovalo několik rozhodčích. Byl jsem druhý za Hančem, však je také tato medaile nejcennější upomínkou na mé lyžařské mládí.

Jízda z vrchu bez holí [později s holemi]: Prudký přímý svah, pokud možno hodně dlouhý (tehdy ve Vysokém to byl severní svah Petruškových vrchů). Startovalo se jednotlivě a měřilo řádnými časometry. V tomto závodě jsem skončil po hrozném pádu v poli poražených. Říkávalo se — čím jsi těžší, tím ti to víc pojede. Ani ten krátký kožíšek, který mi Jilemničtí oblékli u startu, mi nepomohl.

Překážkový závod: Jezdilo se na trati 3—7 km. Trať vedla přes potoky (v Jilemnici jednou zasněženým lomem), hustými pasekami a lesními porosty s prudece se střídajícími sjezdy, stoupáním a měnicími směry, po přirozených i umělých můstcích, ba i s pře-lézáním ohrad. Jednou šla trať i po střeše zasněžené chalupy se seskokem do sněhu. Náš Karel Jarolímek to jezdil s oblibou a dokonce i vyhrával.

Závod měl i mezinárodní účast. Vzpomínám na dr. von Dieskaua, velkého německého přítele naší lyžařiny, který pro tento závod věnoval krásný putovní štít.

Dnes my máme krásné vzpomínky a radujeme se z výkonů našich skokanů, přičemž si přejeme, aby se to dařilo také tak slalomářům a sjezdařům, pravnickům těch prababiček — krasojízdy a jízdy z vrchu bez holí.

A když už vzpomínám, tož ještě jednu o »nejstarším« dopingu. Bylo to ve Valteřicích, mrzlo, bylo asi 20 stupňů pod nulou. Stáli jsme u startu s čísly na sobě a čekali a jenda tehdy řekl, že takhle to neutahneme, vždyť mrzl i dech, a aby se šlo na čas s rumem do tepla — a tak jsme se tedy v budou u startu »dopili«. V prudkém stoupání k Žalému doping zapůsobil — šli jsme jako stroj, ale jen na následující krátkou rovinou. Tam jsme za sebou nechávali kaluže potu. A což na těch sjezdech. No, jenda (byl to konečně jura) dojel ještě v té první desítku, dojel jsem také, ale náležitě dopnut. Byl to jilemnický jenda Kubánek, který dnes už lyžaří na pláňích nebeských.

Byly to krásné časy v Českém krkonošském spolku SKI v Jilemnici.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ČV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednavky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednavky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1.

ROČNÍK 54

ČÍSLO

1

Sověti a Grenoble

Podařilo se nám získat záverečnou zprávu sovětské výzkumné skupiny, která pracovala v Grenoblu v rámci předolympijského týdne v únoru 1967.

Skupina, ve které byli dva lékaři a jeden pedagog, měla za úkol především pozorovat průběh aklimatizace a měnit se schopnost snášet tréninkové a závodní zatížení, a tak určit dobu potřebnou k aklimatizaci před nastávajícími olympijskými hrami. Splnění tohoto úkolu byly podřízeny i sportovní výsledky v závodech. Tak např. spiroergometrie byla prováděna u sledovaných závodníků dvakrát denně každý den, bez ohledu na závody. Metodika vyšetřování byla ověřena u těchže závodníků při soustředěních v Moskvě, Leningradu a v Bakuriani a výsledky byly srovnávány s hodnotami naměřenými v Grenoblu (Autrans). Z výsledků se dá soudit na zhoršený funkční stav organismu trvající pět dní po příjezdu do Autrans. Pátý až šestý den pobytu v Autrans měly klidové hodnoty tepová frekvence a krevního tlaku, reakce na doplňkové zatížení, maximální spotřeba kvslíku a hodnoty relativního klidového metabolismu tendenci k normalizaci.

S uvedeným objektivním sledováním souhlasily i subjektivní pocity sportovců. Jít v závodě druhý den pobytu v Autrans, tedy v období snížené funkční výkonnosti, nepřiznivě ovlivnil další průběh aklimatizace, takže např. Nasedkin a Vedenin byli pro »obščeje nedomoganije« odvoláni z dalších závodů.

I když některé naměřené hodnoty, uváděné ve zprávě, vybočují z hranic fyziologie člověka, nic to nemění na velkorysosti sovětského zbrojení na Grenoble. Zřejmě nemá nic být ponecháno náhodě i za cenu vysoce nákladných akcí, jako byla např. tato. Vezme-me-li v úvahu neméně velkorysé přípravy jiných zemí, jak to ukazuje začátek sezóny, není pochyb o tom, že medaile z Grenoblu budou mít zatracené pořádnou cenu.

MUDR. MILAN JIRÁK

Budou se takto usmívat po Grenoblu?

Když se sejdou dva kamarádi
v roli trenérů — Zdeněk
Remsa (ČSSR) a Lojza Go-
rianc (Jugoslávie).

Při společné přípravě sko-
kanů a sdruženářů ČSSR
s reprezentanty Polska a Ju-
goslávie na můstku s umě-
lou hmotou v Rožnově pod
Radhoštěm.

Všechny snímky na 2. a 3. stra-
ně obálky Jiří Raška

Pěkné je panoráma zasněžených Krkonoš

Foto V. Kreislinger

lyžařství

ROČNÍK 54 • ÚNOR 1968 • Kčs 2,—

2

Na předním místě světové špičky skoku na lyžích je už třetí rok náš zasloužilý mistr sportu Jiří Raška z MEZ Frenštát pod Radhoštěm. Dokázal to znovu získáním zlaté olympijské medaile.

JIRÍ RAŠKA

Německo-rakouské turné skokanů začalo závodem na můstku v Oberstdorfu.

Překvapením závodu na olympijském můstku v Innsbrucku byl 20letý student z města Gorkij G. Napalkov (na snímku vlevo). Společně s Norem B. Wirkolou pozdravil nadšené diváky.

Jiří Raška (vlevo) a Zbyněk Hubač — dvě opory našeho reprezentačního družstva při závodě v Oberstdorfu.

Velký můstek pro MS na Štrbském Plesu otevřen

Pohár přátelství 1968: SSSR a Raška

V ZÁVODĚ NA MALÉM MŮSTKU NA ŠTRBSKÉM PLESU ROZHODLA DESETINA BODU • NEJDEJŠÍ SKOK MĚL JIŘÍ RAŠKA • CITELNÁ ZTRÁTA ČESKOSLOVENSKEHO DRUŽSTVA — ZRANĚNÍ MATOUŠE A DIVILY • RAŠKA PRVNÍM VÍTEZEM NA VELKÉM MŮSTKU • REKORDMANEM VELKÉHO MŮSTKU VLADIMÍR BĚLOUSOV SKOKEM 98,5 m • V BANSKÉ BYSTRICI VYHRÁL OPĚT BĚLOUSOV, ALE CELKOVÝM VÍTEZEM RAŠKA • VELKÁ VYROVNANOST DRUŽSTVA SSSR PŘISLIBEM PRO ZOH

Na poradě zástupců lyžařských svazů NDR, Polska a ČSSR v roce 1964 v Berlíně byl přijat návrh československých zástupců na založení skokanského závodu družstev o Pohár přátelství. Zakladatelé sledovali zvyšování výkonnosti a rozšiřování skokanské základny, jakož i upevňování přátelských styků mezi lyžaři celého světa.

Zástitu nad závody převzali redakce ústředních sportovních orgánů pořádajících zemí: Deutsches Sportecho Berlin, Przeglad sportowy Varšava a Československý sport Praha.

Zástitu nad letošním ročníkem měl tedy Československý sport Praha, který připravil mj. pro vítězného družstvo čestnou cenu — unikátní kousek harrachovských sklářů a pro členy vítězného družstva jeho menší kopii. Celému průběhu soutěže na všech třech můstcích byl mj. přítomen šéfredaktor Przegladu sportowego z Varšavy, p. Edward Strzelecki

ROZHODLA DESETINA BODU

Letošní turné odstartovalo na středním můstku ve Vysokých Tatrách, který je připraven pro boje na mistrovství světa v roce 1970 a má kritický bod 70 m.

Pro nás nezačala soutěž příliš šťastně: Potvrdila se slova trenéra našich reprezentantů mistra sportu Zdeňka Remsy po návratu z Německo-rakouského turné čtyř můstků, kdy říkal, že trenér Grigas přiveze nejsilnější celek, jaký má, v němž nebude chybět zatím zcela neznámý, ale o to lepší skokan Vladimír Bělousov. Přijeli si k nám vybojovat kvalifikaci na ZOH v Grenoblu. Je to pěkným vysvědčením pro naše skokany, jímž se dostalo znovu uznání vysokých kvalit, i pro pořadatele, kteří jsou zárukou dobrého průběhu závodu a jeho piné regulérnosti.

Vladimír Bělousov potvrdil pověst, která ho předcházela. Měl již v prvním závodě dlouhé, stylově naprosto čisté skoky. Nováček

sovětského družstva zazářil. Zbyvajících čtyř závodníků družstva mají za sebou již mezinárodní zkušenosti. Nejvíce Koba Cakadze, který se objevil poprvé na mistrovství světa 1962 v Zakopaném, kde získal čtvrté místo, startoval již na třech olympijských hrách [1956, 1960 a 1964] a na posledním mistrovství světa v Oslo byl ještě šestý. Alexander Ivannikov byl na ZOH 1964 v Innsbrucku šestý a startoval i na MS 1966 v Oslo, na ZOH 1964 a na MS 1968 byl také Petr Kovalenko. Anatolij Žeglanov sbíral mezinárodní zkušenosti na nedávném Německo-rakouském turné, kde byl druhý v Bischofshofenu a celkově osmý. Chyběl tedy jediný — G. Napalkov, který si vybojoval účast na ZOH pěknými výkony na Německo-rakouském turné. U nás se hledali jeho partneři.

Z našich skokanů byl podle očekávání již v prvním závodě nejlepší náš zasloužilý mistr sportu Jiří Raška. Skáče soustředěně za všech okolností. Další závodníky I. družstva nezastihl první závod ve vrcholné formě, i když tak špatně neskákali. Snad na ně zapůsobily nepříjemné pády. První postihl ve zkušebním kole Ladislava Divilu, který musel odstoupit, takže si ani »nešáhl«. Pád měl také Josef Matouš. Na závodech několik málo dnů před tím v Plavech skákal výborně a byl jsme proto právem zvědaví na jeho výkon zde. Netrénoval na můstku, protože od neděle řádilo v Tatrách nepříjemné větrné počasí a tak se stále jen upravovalo a doufalo, že bude do závodu vše v pořádku. Matouš potřeboval skákat, byl předtím zraněn a potřeboval dohánět. Upadl, vypadalo to strašně. Obnovilo se mu zranění v pravém kotníku. Ten si alespoň dvakrát skočil. Ale pro své družstvo byl pro další boje také ztracen.

Protože Hubáč a Motejlek nepodal obvyklé výkony, uniklo nám hned v prvním závodě družstvo SSSR o více než 40 bodů. Nebyť velkého výkonu Rašky, bylo by

první družstvo předstíženo druhým, v němž si vedli dobře Höhn, Rydval a také Doubek.

Prapor družstva Polska zachraňoval nejzkušenější Ryszard Witke, který si vybojoval páté místo. Znovu upozornil na sebe Maďar László Gellér. Má dlouhé, ale značně vyrovnané a poněkud nejisté skoky. A zde také ztrácí body. Na Štrbském Plesu byl však osmý!

Je pochopitelné, že trenér Remsa byl po tomto závodě ve špatné náladě, což vyjadřují i jeho slova »Skákali všichni špatně, včetně Rašky. Jirka si nechal říct až při druhém skoku«.

SLAVNÁ CHVÍLE!

Čtvrtek 18. ledna byl slavný pro budovatele lážářského areálu a pořadatele lyžařských mistrovství světa 1970 na Štrbském Plesu. Poprvé se skákalo na velkém můstku s kritickým bodem 85,5 m.

Od rána sice sněžilo, takže se museli do úpravy můstku zapojit nejen techničtí pracovníci, ale i měřiči délky a rozhodčí. Po velkém úsilí se jim však podařilo můstek upravit, takže po slavnostním zahájení, mohl odstartovat první skokan.

O zdárný průběh výstavby můstku (autorem profilu byl zasloužilý mistr sportu Karel Jarolímek) se zasloužili: projektanti prof. arch. Krámář, inž. arch. Šprálek, Inženýrské stavby, n. p., Košice, Stavební správa Poprad, Hutní montáže Ostrava, Východoslovenské železniční Košice, Investiční skupina SV ČSTV Smokovec. Úprava můstku zabezpečovali příslušníci čs. armády, závodníci Dukly Banská Bystrica a technický odbor IV. Tatranského poháru pod vedením Š. Kuliše.

Prvním skokanem byl 19letý Ján Šimo z Dukly Banská Bystrica. Po něm šel Zbyněk Hubáč, kapitán našeho reprezentačního mužstva. Skočil 70 m, Polák Witke 81, Raška 83. Zbyněk Hubáč první překročil kritický bod můstku 87 m. První závodník SSSR Žeglanov skočil 83 m, Maďar L. Gellér 89,5 metru (s pádem), Raška 95,5 (malý pád). Nejdelší skok měl Žeglanov, 97,5 metru.

BĚLOUSOV UPADL

Vítěz závodu na středním můstku Vladimír Bělousov měl jedno z posledních startovních čísel.

(Dokončení na str. 32)

Německo - rakouské turné čtyř můstků :

Zd. Remsa:

Velký úspěch...

Německo-rakouské turné čtyř můstků mělo letos již XVI. ročník. Zájem o soutěž vzhledem k letošním olympijským hrám byl mimořádný. Na startu se šlo 90 skokanů z 15 zemí. Chyběli jen Kanaďané, kteří však patří svými výkony do té slabší skupiny. Soutěž byla tedy vynikající.

Naše příprava na tento závod nebyla na sněhu právě ideální. V předzávodním období trénovali naši skokani na velkém můstku ve Spindlerově Mlýně. Sněh napadl až začátkem prosince, a tak se začalo skákat až 5. prosince. Až do vánoc nás pronásledovalo nepříznivé počasí, které nedovolovalo přípravu v plánovaném rozsahu. Proti 150 skokům provedli závodníci průměrně 90 až 100 skoků. Koncem předzávodního období se uskutečnily tři kontrolní závody a podle jejich výsledků jmenovala trenérská rada skoku na lyžích sedm závodníků pro Německo-rakouské turné. Účast si vybírali: Divila, Doubek, Höhnl, Hubač, Motejlek, Raška a Rydval. Původně byl nominován Matouš, který byl však pro lehké zranění vyřazen na 14 dní z tréninku.

Výpravu vedl člen předsednictva ústřední sekce lyžování PhM. Zdeněk Tamele. Vyjeli jsme 28. prosince do Oberstdorfu v NSR, kde se uskutečnil první závod turné 31. prosince 1967.

Odjezd byl provázen všelijakými pocity. Naše příprava ve Spindlerově Mlýně nebyla podle mého názoru nejkvalitnější. V novinách jsme četli již v listopadu výsledky ze závodů z Norska, kde trénovali Poláci, ze Svatého Mořice, kde se připravovali společně Švýcaři, Jugoslávci, závodníci NDR a NSR.

Přes to všechno náš kolektiv odjížděl s dobrou náladou a s odhodláním se poprat se soupeři. Bylo nám jasné, že nemůžeme nic ztratit — spíše naopak. Již první trénink ukázal, že na tom nejsme a ve srovnání s ostatními tak špatně.

Oberstdorf ve znamení náporu Norů

V poslední den minulého roku — 31. prosince 1967 — nastoupilo na start závodu na Schattberg-schanzi v Oberstdorfu 87 skokanů z 15 zemí. Ve 12.15 se konal zkušební skok, ve 13.15 začal vlastní závod.

Hned první skoky přinesly překvapení. Vedení se ujal Nor Tomtum před Raškou, Grinin a Neuendorfem. Favorizovaný mistr světa

Wirkola byl až šestý. Ve druhém skoku provedl znamenitý skok, dlouhý 78 metrů, který mu však stačil jen na 3. místo. Tomtumovi ani Raškovi druhý skok nevyšel a tak si vítězství zajistil reprezentant NDR Neuendorf dvěma vyrovnanými a dostatečně dlouhými skoky. Norové podali v tomto závodě výborné výkony a jejich druhé, třetí, páté, šesté a osmé místo byly pro jejich družstva bezesporu velikým úspěchem. Závodníci NDR měli v první desítce tři skokany, Finové jednoho a ČSSR zástupce Rašky rovněž jednoho.

Raška si vedl v tomto závodě velmi dobře, avšak přece jen se i u něj projevil nedostatek tréninku. Druhým skokem, který mu nevyšel na odraze, se odsunul v celkovém hodnocení z druhého na čtvrté místo. Hubač, i když druhý skok na odraze zpozdl, obsadil 11. místo. Dobré výkony podali i ostatní naši závodníci: Motejlek byl 14., Höhnl 15. a Doubek 16. Škoda, že při druhém skoku měl pád Divila. Měl nejdelší skok dne společně s Wirkolou — 78 metrů. Před doskokem posunul těžiště těla mírně vzad a po doskoku se dotkl rukama země. Mohl být šestý. Rydval skákal též poměrně daleko a o lepší umístění ho připravil pád při druhém skoku. S výsledky prvního závodu jsem byl plně spokojen a domnívám se, že chlapeč v prvním závodě odvedl dobrý kus práce, i když se zde projevil nedostatek tréninku určitá nevyrovnanost formy, která ovlivnila nepříznivě výsledky.

Rozdělení cen se uskutečnilo ihned po ukončení závodu na dojezdu můstku. V pět hodin večer jsme již ujížděli zvláštními autobusy do Garmisch-Partenkirchenu, kde se konal další den druhý závod turné. Do Garmisch-Partenkirchenu jsme dojeli po čtyřhodinové cestě. Silvestra prožil celý kolektiv montáží lyží. V Oberstdorfu zlámali Rydval, Divila a Hubač. Na pracích se museli podílet všichni.

V Garmisch-Partenkirchenu jsme vystrčili růžky

Na Nový rok — 1. ledna 1968 — proběhl od 10 hod. trénink na vel-

kém olympijském můstku v Garmisch-Partenkirchenu (dva tréninkové skoky). Po tréninku byl společný oběd v hotelu Olympia na dojezdu můstku. Ve 13.15 hod. byla zahájena vlastní soutěž. Počasí bylo velmi pěkné, můstak dobře připravený a tak asi 25 000 diváků právem očekávalo, zda odolá čtyři roky starý rekord můstku Neuendorfera — 92 m.

V prvním kole měl nejlepší skok Wirkola — 89 metrů — a vedl v soutěži. Naš Raška byl skokem 88,5 m druhý o 1,7 b. Neuendorf byl třetí a Divila čtvrtý. Hubač opět chyboval na odraze a tím nedosáhl potřebné délky skoku. Stylově pěkně skočil i Rudolf Höhnl. Nedařilo se již tolik Motejlkovi a Doubkovi. Rydval při skoku 84 m upadl, lehce se zranil, a ze závodu odstoupil.

Ve druhém kole začal boj o přední pozice. Nejdříve skočil Neuendorf 89 metrů, čímž se ujal vedení v soutěži. Bachler skokem 89,5 m se zařadil na druhé místo. Wirkola však nenechal nikoho z přítomných na pochybách, že je skokanem s železnými nervy. Skokem 92,5 m, který znamenal nový rekord můstku, předstihl oba. Za ním startoval náš Jiří Raška. On jediný mohl ještě promluvit — probojovat se mezi první tři a ohrozit i Wirkolu. Člá naše skupina držela na dojezdu palce. Velmi pěkně provedený skok 91,5 m byl však na doskoku zakončen kolísá a dotykem rukou o sněh. A bylo po nadějích na dobré umístění nejen v závodě, ale i v celkovém hodnocení. Ztráta třiceti bodů byla velmi nepřijatelná. Dobře si v závodě vedli i další dva naši skokani — Divila a Hubač, kteří si dlouhými skoky zajistili místo v první desítce. Ostatní naši závodníci podali průměrné výkony a skončili v první třetině. Druhý den po závodě — to je 2. ledna — se mohlo v Garmisch-Partenkirchenu trénovat. Silný vítr a husté sněžení to však znemožnilo. Do Innsbrucku jsme odjeli opět zvláštními autobusy 3. ledna odpoledne.

V Innsbrucku favorité Wirkola, Bachler a Raška

V Innsbrucku se uskutečnily ve dnech 3. až 5. ledna tři tréninky. Všechny tři proběhly za celkem nepříznivých povětrnostních pod-

mínek. Padal stálě snít tak hustě, že např. 4. ledna musel být trénink přerušen a předčasně ukončen. Při tréninku si vedli nejlépe náš Raška, Wirkola a Bachler, kteří docilovali vesměs délek přes 90 metrů. Byli proto favority sobotního závodu. Závod se konal 6. ledna od 12 hod. Ve zkušebním kole měl nejdelší skok náš Raška. V průběhu závodu přišla silná obléva. Pořadatelé můstek neupravovali, a tak byla stopa na nájezdu stále pomalejší, na stole velmi tupá. Nejlépe se dovedli vyrovnat s touto skutečností reprezentanti SSSR. Tím se zrodilo první velké překvapení letošního Německo-rakouského turné. Závod vyhrál překvapivě mladý sovětský závodník Napalkov před Wirkolou a Raškou. Čtvrtý byl další reprezentant SSSR Žeglanov. Raškovi nevyšel v závodech plně ani jeden skok. První odrazil brzo, druhý pozdě. Další naši — Motejlek, Rydval a Höhnal byli v první dvacítkce, Divila byl 33. a Doubek 41.

Po ukončení závodu se konalo rozdělení cen — opět na dojezdu můstku. V 17 hodin odjelo vše autobusy směrem na Bischofshofen.

V Bischofshofenu dominovali naši

Výkony Rašky, Hubače, Motejka i ostatních našich skokanů ze závodu od závodu lepšíly a navíc nám můstek v Bischofshofenu vždy vyhovoval. Byl jsem proto hodně zvědav na výsledky. Můstek Paula Auserleitnera má kritický bod 90 metrů a rekord zde drží Dalibor Motejlek skokem 104,5 metru. Po třídním hustém sněžení byl závod velmi dobře připraven. Trénink proběhl od 10.45 hodin. Nejdelší skok měl Raška — 102,5 m, Hubač 99, Motejlek 97. Všichni naši skákali daleko za hranici 90 metrů.

Na trénink navázal ihned vlastní závod. Naši podali vynikající výkony a byli nejlepším družstvem. S převahou zvítězil Raška, třetí byl Zbyněk Hubač, pátý Dalibor Motejlek. Dobře si vedli i Divila a Rydval, kteří obsadili 14. a 17. místo. Höhnalovi nevyšel jeden skok a byl odsunut na 22. místo. Byl to pro naše skokany v historii dosud nejlepší závod.

V celkovém hodnocení se umístili tři naši závodníci do první desítky, další dva byli do dvaceti a jeden 22. To je v tak těžké soutěži veliký úspěch našeho skokanského sportu.

Start na závodech Německo-rakouského turné byl pro naše závodníky součástí přípravy na zimní olympijské hry 1988. Měli jsme si zde ověřit naši připravenost, porovnat techniku s ostatními závodníky, odhalit případné nedostatky v psychické přípravě závodníků v těžké soutěži, jakou je Ně-

mecko-rakouské turné čtyř můstků atd. Domnívám se, že výsledky dokumentují, že závodníci obstáli dobře a jsou na dobré cestě podat vrcholné výkony i na zimních olympijských hrách 1988.

TURNÉ VE VÝSLEDKÁCH:

Oberstdorf: 1. Neuendorf (NDR) 223,0 (76,5 a 77,5), 2. Grini (Norsko) 222,2 (77 a 76,5), 3. Wirkola (Norsko) 221,9 (75 a 78), 4. **Raška 218,8 (77 a 75)**, 5. Jensen (Norsko) 218,6 (76 a 76,5), 6. Tomtum (Norsko) 215,8 (77,5 a 74,5), 7. Queck (NDR) 214,3 (76 a 75), 8. Björnstad (Norsko) 214,1 (76,5 a 76), 9. Stöhr (NDR) 210,8 (72 a 77,5), 10. Kankkonen (Finsko) 210,6 (74 a 73,5), 11. **Hubač 208,5 (73 a 74)**, 12. Lesser (NDR) 207,2 (74,5 a 74), 13. Napalkov (SSSR) 204,8, 14. **Motejlek 204,7 (74,5 a 74)**, 15. Höhnal 204,6 (74,5 a 73), 16. **Doubek 204,3 (73 a 74)**, 43. **Divila 187,1 (74,5 a 78 s pádem)**, 62. **Rydval 166,8 (76 a 73,5 s pádem)**.

Gramisch-Partenkirchen: 1. Wirkola (Norsko) 236,2 (89 a 92,5), 2. Neuendorf (NDR) 225,2 (87 a 89,5), 3. Bachler (Rakousko) 217,9 (87,5 a 89,5), 4. Tomtum (Norsko) 215,0 (85 a 88,5), 5. **Divila 213,2 (88 a 83)**, 6. Grini (Norsko) 209,8 (82,5 a 85,5), 7. **Hubač 309,1 (83 a 84)**, 8. Queck (NDR) 208,1 (83,5 a 88), 9. Kocjan (Polsko) 207,4 (82,5 a 88,5), 10. Poirot (Francie) 206,9 (84,5 a 85), 11. Jensen (Norsko) 206,0 (82 a 84), 12. Žeglanov (SSSR) 205,9 (86 a 88,5) a

Erzen (Jugoslávie) 205,9 (82 a 87,5).

Innsbruck: 1. Napalkov (SSSR) 222,5 (87 a 91), 2. Wirkola (Norsko) 220,9 (87 a 87), 3. **Raška 215,5 (87 a 86)**, 4. Žeglanov (SSSR) 212,5 (87,5 a 91), 5. Tomtum (Norsko) 207,7 (84 a 87), 6. Neuendorf (NDR) 207,6 (85,5 a 84,5), 7. Grini (Norsko) 206,7 (83 a 85,5), 8. Stöhr (NDR) 205,0 (86 a 82), 9. Witke (Polsko) 203,1 (84,5 a 85), 10. Schmidt (NDR) 200,1 (86 a 86), 11. **Hubač 199,6 (84 a 83)**, 14. **Rydval 197,8 (86 a 84)**, 16. **Motejlek 197,3 (82 a 83)**, 20. Höhnal 194,3 (83,5 a 81,5), 33. **Divila 188,1 (78 a 84)**, 41. **Doubek 178,3 (77 a 78)**.

Bischofshofen: 1. **Raška 215,9 (93,5 a 93)**, 2. Žeglanov (SSSR) 201,9 (96 a 90,5), 3. **Hubač 199,9 (93,5 a 88,5)**, 4. Wirkola (Norsko) 197,8 (96 a 84), 5. **Motejlek 197,1 (93 a 91,5)**, 6. Preiml (Rakousko) 196,9 (92,5 a 91,5), 7. Queck (NDR) 195,0 (92,5 a 90,5), 8. Bachler (Rakousko) 192,9 (91,5 a 90), 9. Geller (Maďarsko) 192,8 (96 a 91,5), 10. Neuendorf (NDR) 192,4 (92 a 87), 17. **Rydval 186,5 (94 a 88,5)**, 21. Höhnal 182,4 (86,5 a 87,5).

Konečný výsledek turné: 1. Wirkola 876,6, 2. **Raška 851,8**, 3. Neuendorf 848,9, 4. Tomtum 822,6, 5. **Hubač 817,0**, 6. Napalkov 807,8, 7. Stöhr 804,5, 8. Žeglanov 803,0, 9. **Motejlek 799,4**, 10. Witke 790,7, 11. Jensen 787,1, 12. Queck 784,8, 13. Kankkonen 783,0, 14. Poirot (Francie) 782,7, 15. Höhnal 782,4, 18. **Divila 764,4**.

Očima JIŘÍHO RAŠKY

Po návratu československých reprezentantů z Německo-rakouského turné čtyř můstků, každoroční to první a do jisté míry pro celou sezónu směr ukazující soutěže, jsme si opět pohovořili přátelsky se zasloužilým mistrem sportu Jiřím Raškou. Pochopitelně náš hovor se brzo stočil na věc nejčerstvější, která byla ještě v živé paměti — na průběh turné, na kterém se sešla letos celá světová skokanská elita. Z velmi zajímavého pohovoru jsme si poznamenali:

»Než jsme odjeli na turné, byli jsme na tom dost špatně všichni nervově. Nevěděli jsme nic o našich zahraničních soupeřích a nic o tom, jaké to vůbec bude. I při prvním tréninku mi tentokrát bylo jako před tím největším závodem. Skoro jsem se třásl strachy. Ne, že bych se bál skoku, ale šlo o výsledek. Ale ani Zdeňku Remsovi nebylo nijak dobře. Doma jsme skákali málo, proti jiným závodníkům určitě. Loni jsme měli v tu dobu již více než 140 skoků, letos ani ne stovku. Zavinilo to hodně počasí. Vlastně jsme za normálních podmínek do-

ma neskákali. Když jsme hovořili s Poláky, tak jsme zjistili, že ti už měli za sebou 170, ale také i 200 skoků, rovněž tak Norové. Prostě všichni měli za sebou nějaký ten pořádný trénink, ať už někde na severu nebo ve Švýcarsku.

Po prvním tréninku v Oberstdorfu to však z nás jakoby spadlo. Poznali jsme dobře, že na tom nejsme tak zle. Týdenní přestávka doma, kdy jsme mohli strávit jednou doma také vánoce, nám tentokrát nijak neublížila. Každý chtěl skákat, začali jsme si přece jen věřit a doufali jsme

i v úspěšný závěr turné. Ovšem s tím, že bychom mohli dopadnout tak, jak to vyšlo, s tím jsme určitě nikdo z nás nepočítal.

Při prvních tréninkových skocích a při prvním závodě byli výteční Norové. Mysleli jsme, že se s nimi nedá závodit — po Oberstodorju určitě, protože všichni skákali moc dobře. Překvapili v Oberstodorju i skokani NDR. Tam totiž zaskákali — jak se později ukázalo — nejlépe. Pak to však bylo s nimi poměrně špatné. Doma v Oberhojju skákali přes 100 metrů. My jsme vydělali na tom, že naše výkony šly stále nahoru, kdežto ostatní měli větší výkvy než my.

V Garmisch-Partenkirchenu ráno před závodem hustě sněžilo. Měli jsme strach z toho, jak bude závod vypadat. Mústek je totiž úplně otevřený, nikde není kryt lesem. V závodě však bylo nádherně. Bylo klidno, bez větru a svítlo slunce. Měl jsem v dopoledním tréninku dobré skoky a i první můj skok do závodu byl dobrý. Protože byl zledovatělý nájezd, skákalo se i hodně daleko — přes 90 metrů — a to je na tento mústek hodně. Přidržel jsem proto trochu vršek a pak když jsem upadl, tak bych málem vzteky brečel. Myslel jsem si, že budu mít štěstí, že dopadnu dobře, ale takhle šlo dolů 30 bodů.

Do Bischofshofenu jsme přijeli

pozdě v noci. Při odjezdu z Innsbrucku přšelo, pak silnice umrzla a když jsme se blížili k Bischofshofenu, začal padat sníh. Z Innsbrucku jsme odjžděli před šestou, do Bischofshofenu jsme dorazili večer v 11 hodin. Sněžilo ještě celou noc. Proto jsme se šli hned ráno podívat na mústek. Trénink měl začít v 10 hodin. Přestože pracovali pořadatelé po celou noc, nestačilo to. A tak se začalo až po 11. hodině. Hned první skoky nám šly. Zatím co Wirkola a Neuendorj skákali něco přes 90 metrů, měl jsem hned 99 metrů, další skok před závodem 102 metry. Hubač skočil také asi 96 metrů. Měli jsme tedy nejdelší skoky. Ve vlastním závodě snížili pořadatelé nájezd.

Byl jsem docela rád, že jsem zahajoval jako první ve čtvrté skupině. Měl jsem hned dobrý první skok. Wirkola skočil např. 96 metrů, přičemž předtím měl dva špatné skoky. Měl jsem tedy na něho 5 bodů. Neuendorj neměl také ani 100 bodů, já 112. Ve druhém kole se však skákalo o 10 m méně. Nevěděli jsme co se děje, zda se změnil sníh či co. Méně skočil také náš Rydval. V hodnocení byl však stále dobrý. Do toho začal padat sníh. Vše se kolem zatáhlo. Asi tak kolem čísla 50 už sněžilo hodně. Měli jsme obavu, že to vůbec nepojede. Jel jsem první — jak už jsem řekl — z té čtvrté skupiny. Rekl

jsem si, že bych měl snad mít ještě dobré podmínky. Skočil jsem dobře, ale už se to přece jen zpomalovalo. Wirkola skočil jen 84 m. Byl pochopitelně našivaný a po závodě nechtěl ani s nikým mluvit, ani se nechat fotografovat.

A co na závěr. V Garmisch-Partenkirchenu jsem měl strach, abych se pozdě neodrazil. Že však upadnu, to mne vůbec nenapadlo. Bylo to opět po dvou letech poprvé. Na turné se projevil ještě u některých závodníků malý počet skoků. Nejsou všechny stejné — jeden jako druhý. My co jsme starší, jsme byli vyrovnanější. Máme již vžitou techniku. Já sám pocituji, že potřebuji méně skoků k tomu, abych dobře skákal. Ti mladí potřebují více skákat. Divila byl např. na turné poprvé, Doubek sice podruhé, ale skákal prakticky jen ve dvou závodech, protože nemohl dál pro zranění.

Letošní turné bylo ohromně namíté. V prvních dvou závodech nás bylo přes 90 — nakonec asi 80. Na turné bylo vše nejlépe. Jen v družstvu SSSR zůstal doma mladý závodník, který byl v přípravě daleko nejlépe. Z těch dalších prý nechtěl Konovalenko na turné jet a Jemeljanov má roční distanc, protože se trochu chytil skleničky. Pravděpodobně se však už do družstva asi nevrátí.

Zimní hry v Tanvaldu bez zahraničních soupeřů

Rýgl nejlepším sduženářem?

Tradiční mezinárodní závod sduženářů v Tanvaldě byl letos ryze domácí soutěží. Pozvaní soupeři ze zahraničí dali tentokrát přednost více domácím soutěžím před odjezdem na sérii startů do zahraničí, která začala o týden později ve švýcarském Le Brassau. A přece byly tyto závody v Tanvaldu opět pěkné.

Sobotní běh měl své kořeny v souborl běžců našeho »olympijského« družstva. Zejména důležitý byl tento závod pro Víta Fouska a Julu Luptáka, kteří mezi sebou bojovali o čtvrté místo ve výpravě do Le Brassau. Na velmi dobře upravené trati podal vynikající výkon zejména Karel Štefl z Nového Města na Moravě. Jeho běh připomíná svoji lehkostí výkony nejlepších závodníků této disciplíny. Také ostatní členové družstva — Fajstavr, Peřina, Fousek — jeli velmi dobře. Škoda jen, že se udělalo nevolno v průběhu boje Luptákovy. Po pěkném výkonu v kontrolních závodech v Krkonoších, v dalších dvou pro nemoc nestaroval a v pátém odstoupil. Další

střetnutí Fouska s Luptákem o den později v Kofenově vyznělo opět pro Fouska, který si tím zajistil start v Le Brassau.

Hlavní soutěží byl však sdužený závod. Pořadatelé Seby Tanvald a Jiskry Plavy se snaží udělat ze svého závodu soutěž, která by byla dobrým konkurentem švýcarskému závodu v Le Brassau. Mají pro to všechny podmínky. Poprvé v letošní sezóně se sešli všichni čtyři členové olympijského družstva na závodní dráze. Znovu se potvrdilo, že Kučera a Rýgl mají vyrovnané výkony v obou disciplínách — běhu i skoku — Kraus má převahu ve skoku. Ukázal to i v nedělním závodě na mústku v Plavech. Zde pořadatelé spojili

skok prostý i skok pro závod sdužený v jednu soutěž. Byl to dobrý tah. závody byly pěkné, přestože v průběhu boje sněžilo. Došlo jen ke dvěma pádům. Účast byla rovněž pěkná — téměř 50 skokanů. Nejlepším byl podle očekávání Josef Matouš, který se zřejmě znovu dostal do své bývalé formy. Všechny tři jeho skoky byly výborné. Délka 75 m ve zkušební kole byla za daných podmínek maximum.

15 km: 1. Štefl (Sokol Nové Město na Moravě) 49:33, 2. Fajstavr 49:48, 3. Peřina 50:37, 4. Fousek (všichni Dukla Liberec) 51:08, 5. Beran (RH Semily) 51:55, 6. Zuzánek (Dukla Liberec) 52:10, 7. Hrubý 52:15, 8. Šůva (oba Jiskra Mšeno nad Nisou) 52:47, 9. Antonín Rázl (Dukla Liberec) 52:56 — sduženář, 10. Bartoš (Jiskra Mšeno nad Nisou) 53:21.

15 km pro závod sdužený: 1. Ant. Rázl (Dukla Liberec) 52:56, 2. Svoboda (Seba Tanvald) 53:35, 3. Foltman (Dukla Liberec) 54:12, 4. Rýgl (Slávia Praha VŠ) 54:45, 5. Tomáš Kučera (Dukla Liberec) 55:17, 9. Jiří Rázl (Slávia Praha

VŠ) 57:31, 14. Kraus (Dukla Liberec) 57:54.

Sdružený závod: 1. Rýgl 433,32 [běh 218,12, skok 215,2], 2. Tomáš Kučera 430,75 [212,15 — 218,6], 3. Kraus 412,85 [183,85 — 229,0], 4. Ant. Rázl 399,2 [240 — 159,2], 5. Svoboda 398,49 [232,29 — 166,2], 6. Foltman 392,75 [224,45 — 168,30].

Skok prostý: 1. Matouš (Dukla Liberec) 212,1 (72 a 75), 2. Kraus (Dukla Liberec) 199,6 (72 a 71), 3. T. Kučera (Dukla Liberec) 191,5 (69 a 69), 4. Oldřich Balcar (Slovan Spindlerův Mlýn) 183,9 (68 a 70,5), 5. Rýgl (Slávia Praha VŠ) 180,4 (68,5 a 67,5), 6. Berka [Ještěd Liberec] 176,5 (65 a 68,5).

ZMĚNA V KALENDÁŘI!

V kalendáři vrcholových závodů, který jsme přinesli v příloze č. 10 Lyžařství 1967, došlo k těmto změnám:

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY:

10.—11. 2. Chopok-jih, I. liga, 2krát sjezd
30.—31. 3. Vrátná, Jánošíkův opasek, D, ÚK pro dorost

SKOK:

24.—25. 2. Plavy, mistrovství ČSSR ve skoku, Seba Tanvald
2.—3. 3. Vítkovice, pohár žactva ve skoku

BĚH:

24.—25. 2. Harmanec, pohár žactva v běhu, T. Harmanec

V HARRACHOVĚ letos poněkud jinak

Naše závodní domácí sezóna zahajuje již pěknou řádku let tradičními závody v Harrachově. Až do letošního roku, s výjimkou těch na sněh doslova hubených let, to byly tradiční silvestrovské štafety a novoroční skok o Pohár Harrachovských skláren. Stále větší a větší nedostatek ubytovacích možností a tím narůstající potíže znamenaly letos odřeknutí tolik oblíbených štafet. Došlo tím i k přesunu »tradičních« dnů. Novoroční skok měl by mít letos název silvestrovský. A přesto se stejně jako v minulosti tyto závody plně vydařily. Jen návštěva prozrazovala, že není něco v pořádku. Byla nejslabší snad v celé historii závodu. Zato příprava a uspořádání byly podstatně lepší než v několika uplynulých letech.

Také účast startujících zůstala »na úrovni«. V běhu mužů na 15 km nastoupilo z přihlášených 150 128 [10 vzdalo], v běhu žen bylo na startu 41 závodnic. Ke skoku přišlo 57 přihlášek, závod pak dokončilo 46 účastníků. Obě části závodu sdruženého absolvovalo 16 lyžařů atd.

Rovněž konkurence nebyla špatná. Chyběli sice někteří z tradičních účastníků — závodníci ze Slovenska a z Nového Města na Moravě, dále členové našeho »olympijského« družstva, kteří měli další kvalifikaci společnou s Poláky v Tatrách. Něco nebylo na startu také v závodě žen. O to však byly závody otevřenější záležitostí a dramatictější.

Ve skoku byla soutěž vysoce zajímavá, přestože bez účastníků Rakousko-německého turné čtyř místků. Vyhrál Metelka, který se právě vrátil z úspěšného startu v zahraničí. Měl však výtečné soupeře ve sdruženářích, především Rýglovi, Tomáši Kučerovi, Škoda, že Kraus měl pád. Plánovaná kvalifikace sdruženářů se však »nekonala« pro onemocnění Rázla a Kučery, kteří neběželi, navíc Kraus běh vzdal.

Z výsledků: 15 km: 1. Weisshäutel (Sl. Praha VŠ) 54:44, 2. Ploc (RH Semily) 54:55, 3. Hrubý [Jiskra Mšeno n. N.] 55:12, 4. Beran (RH Semily) 55:33, 5. Smíd (Spartak Strakonice) 55:48, 6. Rezáč [Jiskra Mšeno n. M.] 56:20 — nejlepší junior.

Ženy 5 km: 1. Chlumová (RH Semily) 22:10, 2. Cívňová (Sl. Olomouc VŠ) 23:07 — nejlepší juniorka, 3. Jiráňová (Sl. Praha VŠ)

23:15, 4. Moudrá (Sl. Praha VŠ) 23:39, 5. Bartáková (Sl. Praha ÚRO) — juniorka 23:59, 6. Ledvinková (Sl. Praha) 24:19.

Skok o Pohár Harrachovských skláren: 1. Metelka (Dukla Liberec) 224,0 (75,5 a 73,5), 2. Tomáš Kučera (Dukla Liberec) 221,5 (73,5 a 75,5), 3. Rýgl (Sl. Praha VŠ) 212,0 (72 a 72,5), 4. Břetislav Hnyk [Jiskra Harrachov] 204,1 (67,5 a 71,5), 5. Doležal [Ještěd Liberec] 202,7 (68 a 73,5), 6. Vlad. Hnyk [J. Harrachov] 200,5 (68 a 71,5), 11. Kraus (Dukla Liberec) 192,0 (74,5 s pádem a 75,5).

Sdružený závod: 1. Rýgl 466,0, 2. Ant. Kučera 420,46, 3. Ant. Rázl 413,11.

Rakouské lyže Kastle

kovové za 3000 až 3400 Kčs, laminátové za 2100 až 2400 korun, kovové hole Kopperdele za 300 Kčs, švédské ocelové hole za 190 Kčs a rakouské vázání Tyrolia za 800 Kčs má na skladě ve velkém výběru:

Sportovní prodejna Drob-ného zboží v Mladé Boleslavi, třída Lidových milic 1088, telefon 2166.

Vyřizuje i písemné objednávky na dobírku, organizacím na faktury. Veškeré sportovní potřeby nad 400 korun prodává na doplňko-

Vítěz sdruženého závodu v Harrachově Ladislav Rýgl.

Harrachov — dějiště celostátního kvalifikačního závodu dorostu

Nemějme strach

Začátkem (6. a 7.) ledna patřil Harrachov skokanskému a sruženářskému mládeži. Místní tělovýchovná jednotka připravila celostátní kvalifikační závod dorostu — mladšího a staršího — ve skoku a v závodě sruženém. Uskutečnění soutěže tohoto druhu je jedinečný krok k tomu, abychom dali možnost v samostatně uskutečněném závodě vyniknout našim nejmladším, s nimiž se počítá pro doplnění špičky ve skoku a v závodě sruženém. Zejména mladí sruženáři byli nuceni jezdit na speciální soutěže skokanské a běžecké. Tyto však nemohly nahradit speciální závod sružený, kdy závodník absolvuje ve dvou dnech běh a skok...

Nesmíme nikdy litovat námahy a péče o mladé talenty. Rozhodnutí o uskutečňování celostátních kvalifikačních závodů je velkým přínosem pro obě

disciplíny. Volba místa soutěže, vlastní příprava a průběh jsou dalším důležitým činitelem. Uspořádání prvního kvalifikačního závodu v Harrachově mělo své opodstatnění a splnilo plně své poslání. Volba tratí a jejich úprava, vhodná velikost můstek zaručují každé soutěži již předem svoji hodnotu. Tak tomu bylo tentokrát i v Harrachově. I přes nepříznivé počasí, neustálé silné sněžení a mrazy, byly obětavými pracovníky připraveny samostatně tratě na 10 km pro dorost starší a na 5 km pro dorost mladší. Největší zásluhu na dobré povrchové úpravě ve sněhových vánicích měla malá rolba, která dokáže v několika hodinách přivést trať do velmi dobrého stavu.

Soutěž v běhu do závodu sruženého měla opravdu hodnotnou úroveň, kde každý zá-

vodník mohl uplatnit v celém rozsahu své vlastnosti v běhu na lyžích. Technika běhu mnohých dorostenců je velmi dobrá a při soustavném tréninku do-

O MLADÉ

sáhne té úrovně, jakou u sruženářů požadujeme, aby s úspěchem soutěžili mezinárodně. Byli to zejména rožnovští závodníci, starší dorostenci Kreml a Bartošek a mladší Pavlíček a Trčka, výrazně projevili péči trenéra lyžařské základny v Rožnově Solanského. Za svými možnostmi zůstali tentokrát banskobystrický Martin Žuffa a harrachovský Vladimír Rázl u dorostu staršího. Střelec je nesporně talentovaný sruženář — ale po stránce běžecké potřebuje více času na běžecký trénink, a také jeho pohyby při běhu je nutno více

ukáznit, aby pohyb byl hospodárný s hlediska nároků na fyzické zatížení. Tyto nedostatky se dají brzy odstranit, stačí dobré systematické vedení, protože další předpoklady jsou dobré.

U mladšího dorostu z dalších závodníků uspokojují Vokřínek z Harrachova a Kožíšek z Vítkovic. Dorostenec Vokřínek i někteří další musí systematicky provádět trénink v běhu a určité brzy se dostaví výrazné zlepšení.

Výsledky sdruženého závodu u dorostu mladšího i staršího napověděly, že jsou to opět Rožnov, Harrachov, Nové Město, kde máme nadějně nástupce dnešních reprezentantů a dobré pracovníky, kteří je k těmto výkonům vedou.

Ze Slovenska byla zastoupena pouze Banská Bystrica. Vešmi bychom si přáli, aby nezůstalo pouze u tohoto místa. Je to nutné, protože podmínky Slovenska po stránce přírody, terénu a snahy vychovat našemu státu reprezentanty i ve skoku a závodě sdruženém musí najít své uplatnění.

Ve skoku prostém staršího dorostu byla soutěž na můstku s P — 54 m a soutěž mladšího dorostu na můstku s P — 32 m. Přesto, že počasí této soutěži nepřálo, vál silný nárazový vítr za silného mrazu, měl závod velmi dobrou úroveň. Pracovníci, kteří závod připravovali, společně s rozhodčími a se závodníky odcházeli určitě spokojeni. Petrák, Balcar Jaroslav Škoda — to byla trojice v mladším dorostu, která brzy dokáže své dobré výsledky i ve vyšších kategoriích. Vítěz kategorie staršího dorostu, Střelec z Harrachova, nemá již daleko k tomu, aby jeho skoky byly ohodnoceny vysokými stylovými známkami, musí se však zaměřit ještě na doskok. I řada dalších zaslouží plnou pochvalu za své výkony. Trenéři našeho dorostu, nezapomeňte, že většínou na vás záleží, jak je budete dále připravovat. Ti mladí by dali duši za to, že svými výkony dokazují svou vyspělost. Jejich nadšení je nutno podporovat a pak určitě přinese žádané ovoce.

Ing. LUDĚK ŠABLATURA
předseda trenérské rady
závodu sdruženého.

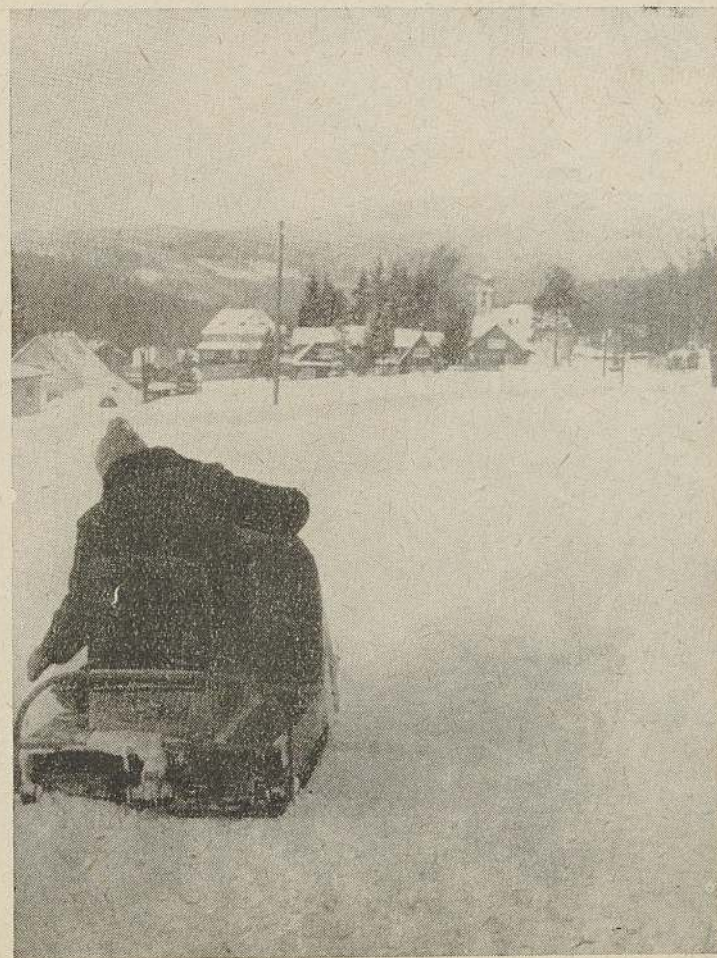
Výsledky — skok prostý dorostenci mladší: 1. Petrák (Seba Tanvald) 196,0 (35 a 34), 2. Jar. Balcar (Sn Šp. Mlýn) 184,5 (35 a 32), 3. Škoda (Ještěd Liberec — 181,3 (35,5 a 36), 4. Louda (Sp. Hodkovice) 188,9 (32,5 a 31), 5. Vlast. Kučera (Jiskra Harrachov) 164,5 (31,5 a 30), 6. Hlava (Jiskra Harrachov) 164,5 (31,5 a 30), 6. Hlava (Jiskra Harrachov) 163,6 (32 a 29,5).

Závod sdružený — dorost mladší: 1. Pavlíček (TJ Rožnov p. R.) 411,1 (běh 240,0, skok 171,1), 2. Vokřínek (Jiskra Harrachov) 375,95 (180,95 a 195,0), 3. Hlava (Jiskra Harrachov) 373,17 (173,67 a 199,5), 4. Trčka (TJ Rožnov p. R.) 361,65 (213,45 a 148,2), 5. Pospíšil (S. Nové Město na Moravě) 358,25 (176,35 a 181,9), 6. Kožíšek (Jiskra Vítkovice) 356,08.

Skok prostý — střední můstek (P-54) dorost mladší: 1. Petrák (Pokračování na str. 24)

Značení lyží

Úpravu běžeckých tratí má »na starosti« SKI-roľba, majetek TJ Jiskra Harrachov

Nemějme strach O MLADÉ

(Dokončení ze str. 23)

(Seba Tanvald) 171,9 (55,5 a 50,5),
2. Krnáč (RH Banská Bystrica)
160,3 (47,5 a 54), 3. Škoda (Ještěd
Liberec) 152,8 (46 a 52), 4. Soldát
(Seba Tanvald) 144,4 (52 a 54,5),
5. Jar. Balcar (Sn Spindlerův
Mlýn) 143,7 (43 a 51), 6. Louda
(Sp. Hodkovice) 113,1 (41,5 a 42).

**Skok prostý — dorost starší —
můstek (P 54 m):** 1. Střelec (Jiskra
Harrachov) 184,5 (87 a 97,5), 2.
Jindř. Balcar (Sn Sp. Mlýn) 168,6
(49 a 55) a Matoušek (Seba Tan-
vald) 168,6 (88,5 a 80,1), 4. Vlad.
Rázl (Jiskra Harrachov) 167,1 (47
a 55,5), 5. Zeman (Jiskra Harrachov)
155,4 (48 a 51), 6. Vlad. Hnyk
(Jiskra Harrachov) 143,9 (52,5 a
52,5).

Juniři: 1. Srb (Jiskra Mšeno
n. N.) 195,6 (56 a 58), 2. Hýsek
(Dukla Banská Bystrica) 182,4 (54
a 54,5), 3. Šlang (RH Banská
Bystrica) 174,0 (51,5 a 54), 4.
Häusler (Baník Žacléř) 172,4 (52,5
a 52,5), 5. Šímo (Dukla Banská
Bystrica) 170,0 (49 a 54,5), 6.
Fejkl (Lokomotiva Trutnov) 156,2
(46,5 a 49).

**Závod sružený — dorostenci
starší:** 1. Bartošek (TJ Rožnov p.
R.) 422,55 (232,25 a 190,30), 2.
Střelec (Jiskra Harrachov) 417,56
(190,46 a 227,1), 3. Kreml (TJ Rož-
nov p. R.) 408,4 (240,0 a 168,4),
4. Zeman (Jiskra Harrachov) 396,98
(208,38 a 188,6), 5. Vlad. Rázl
(Jiskra Harrachov) 393,63, 6. Buch-
ta (S. Nové Město na Moravě)
371,10 (222,30 a 148,80).

*Vítěz běhu pro závod sružený
starších dorostenců Miroslav
Kreml z TJ Rožnov pod Radhoš-
těm (vpravo nahore). — Druhý
v běhu Jindřich Bartošek, rovněž
TJ Rožnov pod Radhoštěm (vlevo
nahore). — Třetí v běhu Stanislav
Buchta, Sokol Nové město na
Moravě (vpravo dole). — Vítěz
závodu sruženého staršího dorostu
Jindřich Bartošek (vpravo) se
svým oddílovým druhem z TJ Rož-
nov Pod Radhoštěm Miroslavem
Kreml, který byl třetí ve sru-
ženém závodě (vpravo dole). —
Další z rodiny Rázlů — Vladimír
(Jiskra Harrachov) a opět sru-
ženář. V Harrachově obsadil páté
místo (vlevo dole).*

VÍTĚZSTVÍ

Jediným mezinárodním běžeckým závodem druhou lednovou nedělí bylo Rund um Neukirch v Německé spolkové republice.

Naši běžci, kteří se připravovali na soutěže zimních olympijských her v Grenoble, potřebovali nutně startovat v závodech se silnou mezinárodní konkurrencí. Vydali se proto do jihozápadního cípu MSR do Schwarzwald. Celé tři dny strávili ve vlaku na cestě ze Zakopaného přes Prahu, Cheb a Stuttgart. V místě závodu — v Neukirchu byli sice mile přivítáni, méně pěkně se však zachovala příroda. Počasí tu předvádělo po celou dobu pobytu, ukomí v zimě na horách kdekoliv — u nás či jinde ve světě. Vichřice přinášela střídavě sníh a déšť. Vrchol byl při nedělním závodě. Jelo se v pravě nefalšované sněhové bouři. Do boje s počasím a velmi těžkou patnáctikilometrovou trati se vydalo více než 250 běžců a sruženářů z NSR, Francie, Itálie, Švýcarska, Jugoslávie, Rakouska a ČSSR. Mezi startujícími byli i dva držitelé bronzových medailí z posledního mistrovství světa v Oslo Němec

Demel (30 km) a Švýcar Kälin (sružený závod). Startovalo se ve 30 vt. intervalech po dvou. V jedné z dvojic byli Demel a něš Fajstavr. Po velmi vyrovnávaných výkonech závodníků v prvních deseti km (v čele se vystřídal Kälin, Buhl a Demel) se v závěru začali prosazovat naši běžci — Peřina a Fajstavr. Ještě 200 m před cílem bylo pořadí na

Také Kučera byl dobrý

Úspěšně si vedl na závodech v Neukirchu-Schonachu také sružený-junior Tomáš Kučera. Byl druhý ve skoku za Rýglem (ve sruženém závodě) a druhý v běhu za Kälinem (ve sruženém závodě). Skok vyhrál vítěz skoku pro závod sružený na

ve sněhové bouři

prvních dvou místech Fajstavr—Peřina. Pak přišla Vaškova (Peřina) kolize s jedním ze slabších závodníků, a tak pro něho zůstala v cíli »jen« třetí cena. První místo Fajstavra, třetí Peřiny, osmí Štefla a deváté Luptáka, bylo pěkným vykročením běžců do olympijské sezóny.

Věřím, že nám toto nejmladší olympijské družstvo připraví podobnou radost letos a hlavně v dalších letech ještě mnohokrát. 15 km: 1. Fajstavr 55:26, 2. Buhl (NSR) 55:35, 3. Peřina 55:41, 4. Kälin (Švýcar.) 55:48, 5. Demel (NSR) 56:15, 6. Mathieu (Francie) 56:47, 7. Arbez (Francie) 57:15, 8. Štefl 57:20, 9. Lupták 57:34, 10. Scherzinger (NSR); 24. Kučera.

JAROSLAV HONCŮ

mistrovství světa v Oslo Franz Keller, majitel stříbrné medaile. Keller však neběžel. Kučera porazil mj. třetího z předolympijské zkoušky v Grenoble Itala Damolina. Škoda že nemohl po nachlazení startovat v běhu vítěz harrachovské kvalifikace Rýgl. Kraus, který byl ve skoku čtvrtý, zlomil brzo po startu lyží.

Skok: 1. Keller (NSR) 203,4 (65 a 65,5), 2. Rýgl 200,4 (65 a 65,5), 3. Damolin (Itálie) 191,1 (61,5 a 65,5), 4. Kraus 188,1 (58,5 a 57,5), 5. Morandini (Itálie) 182,2 (54 a 60,5), 6. Lottes (NSR) 180,9 (54,5 a 62), 9. Kučera 176,5 (49,5 a 63).

Sružený závod: 1. Kälin (Švýcarsko) 463,0, 2. Kučera 442,0, 3. Morandini 436,0, 4. Damolin (Itálie) 435,0.

JUBILEJNÍ KLINGENTHAL

Prahu jsme opouštěli 3. ledna v 10 hodin dopoledne s odhodláním udělat vše pro dobrou reprezentaci československého lyžování. Bylo nás na rozdíl od Poláčkových pět dvakrát tolik. Osm závodnic, já jako trenér, Vl. Plíva co by vedoucí, tlumočník a také řidič. Protože jsme nechtěli ztráct zbytečně čas cestováním vlakem a ještě autobusem, jeli jsme dvěma auty. Z Prahy na Karlovy Vary, Cheb a na hranici přechod ve Vojtanově. Pečlivě odstavování na straně NDR znamenalo kromě jiného i návrat zpět na čs. stranu. Nedůvěrně vzbudil pas Mirky Jiráňové, přesně nedotažená osmička ve výjezdni do lože (vypadala jako dvojka). Naším pracovníkům trvala oprava vteřinku. A tak jsme se dostali bez dalších obtíží v 19 hod. do Klingenthalu.

Celé městečko se širokým okolím, roztáhané po rozsáhlém pohoří, bylo slavnostně vyzdobeno. Vlajky všech deseti zúčastněných zemí a vždy večer ozářeno reflektory. Tisíce zárovek osvětlovalo i známý můstek (P 82,5 m). Zářily prakticky všechny objekty, které měly se závody jakoukoliv spojlost — počínaje radnicí a konče budovou na startu závodu. Jedno z našich aut nás opustilo (zapůjčil nám je i s řidičem ředitel ČSAD v Liberci, lyžařský nadšenec bývalý skokan na lyžích a autor knížky o skoku na lyžích Olaf Kožený).

Ubytování jsme byli v budově Novotexu společně s výpravami NSR, Bulharska a Maďarska, vzdálení asi 5 km od startu závodu.

Pro udržení kontaktu s závodní trati to bylo poměrně nepříznivé, ale i to se vyřešilo. Ve čtvrtek jsme si prohlédli tratě na 5 a 10 km a zatrénovávali si. Trať na 5 km má výškový rozdíl 45 m a na 10 km 70 m. Na obou tratích byla provedena proti minulosti změna.

V Klingenthalu zasedala současně komise žen Mezinárodní lyžařské federace (FIS). Členkou této komise je také naše Květa Lejková, která vyrazila z Prahy stejně jako my, ale cesta vlakem a autobusem jí trvala o 20 hodin déle. Květu přivezl Vladimír Plíva k nám na ubytovnu a ta nám pak všude pomáhala. Odměnou jí přivezlo družstvo z Klingenthalu kabát, který zde zapomenla. (Odjíž-

děla společně s ústředním trenérem B. Tvrzníkem a tajemníkem ústřední sekce J. Hochem.) Komise žen znovu projednávala otázku startu »skutečných žen«. V popředí zájmu byl i doping.

Vše při závodech klapalo na vteřinku. My jsme s Plívou vyrazili vždy ráno již v pět hodin na start, kde jsem ve stopě vyzkoušel mazání. Vlaďa se mezitím vrátil, vzbudil děvčata a přivezl je včas na start. Mazali jsme společně to, co bylo za daných možností nejvhodnější. Desítka se jela ve tvaru osmičky. Protínala se v místě startu a cíle. Po celý závod měly jasnou převahu reprezentantky NDR, které se při početnosti družstva, vzhledem na kvalifikaci pro OH, musely na závod

zaměřit. Reputaci družstva SSSR zde zachraňovala druhá polovina olympijského družstva v čele se Salimčanovou. Ta také vyhrála desítku. Ve štafetách však nepomohla družstvu SSSR ani povoláná posila Starková.

Výsledky byly oznamovány průběžně hlasatelem a zaznamenávány rychle na tabuli. S výsledkem našeho družstva, které skončilo na 4. místě ze NDR, SSSR a NSR jsem byl opravdu spokojen. Ukázalo se, že... nastupuje-li omlazený kolektiv bez přílišného respektu, se snahou dosáhnout toho nejlepšího umístění v boji se zvůněnými jmény, je rázem po jistotě i v takových družstvech, jako mají Polsko, Bulharsko, Norsko a další. Tato tři družstva se intenzivně připravovala na OH a důkladně — po měsíční přípravě na severu si odskočila na závody do Klingenthalu, odkud se vracela zpět na sever.

Mám-li hovořit o technice, pak jsme se přiblížili hodně těm nejlepším. Styl běžkyň je na nestejně úrovni a ukazuje se, že je nutné ponechat v tomto směru volnost, aby běžkyňe mohly těžit ze svých vrozených vlastností.

Na prvním místě pro dnešní špičkové výkony v lyžování žen stojí funkční schopnost, která je rozhodující nejen pro rychlost, ale je nutná i pro úspěšné využití techniky. Z našich závodnic toto potvrzují Bartošová a Chlumová,

kteří byly při našem startu v Klingenthalu oporami družstva.

Cillerová měla hlavní úkol ve štafetách. Nebýt toho, že Menčíková z 1. družstva SSSR jí z levé strany rozepla asi v kilometru lyži, bylo v silách naší štafety Cillerová — Chlumová — Bartošová vybojovat čtvrté místo. Jiráňová desítku vzdala. Její třinácté místo na 5 km bylo překvapením. Břizová, která měla být hlavní osobou, onemocněla. Proto jsme měli větší zájem na jejím uzdravení pro start v Jugoslávii. Jela proto ve druhé štafetě, a i tak si vedla znamenitě. Utržená podrážka botsky nejen Evu, ale i Sokolovou rozplakala. Byly to boty 14 dnů staré!

A co dodat na závěr? Uspořádání bylo skvělé. Organizátoři dali dokonce každému závodníkovi náramek s věnováním. Popularita závodu přilákala k trati tolik diváků, jako bývá na severu. Závodnice projížděly neustále špalírem. Lyžování má v NDR velkou podporu, přičemž Svaz lyžařů čerpá z masové základny mládeže. Je zde celá řada lyžařských škol, kde jsou soustředěny od dorostu až po reprezentanty ti nejlepší.

Pojedeme do Klingenthalu příště zase a budeme bojovat o ještě lepší umístění. Máme zde přece jen jedno prvenství. Naše závodnice startovaly v Klingenthalu již osmkrát a Břizová sama sedmkrát.

10 km: Salimčanová (SSSR)

41:36, 2. Köhlerová 41:42, 3. Nestlerová 41:49, 4. Schmidová (všechny NDR) 42:05, 5. Biegunová (Polsko) 42:13, 6. Ungerová 42:15, 7. Scheidelová (obě NDR) 42:17, 8. Ivanovová 42:30, 9. Menčíková (obě SSSR) 42:52, 10. Schandevová (NDR) 42:54, 11. Bartošová 43:58, 12. Chlumová 44:28, 13. Skopová 46:18, 32. Šikolová 46:45, 36. Weisshäutlová 47:08.

5 km: 1. Nestlerová 22:02, 2. Köhlerová 22:27, 3. Schmidová 22:31, 4. Biegunová 22:35, 5. Scheidelová 22:40, 6. Salimčanová 22:42, 7. Ivanovová 22:46, 8. Mrklasová (NSR) 22:49, 9. Chlumová 22:52, 10. Endlerová (NSR) 22:53, 13. Jiráňová 23:25, 18. Cillerová 23:41, 19. Bartošová 23:42, 28. Weisshäutlová 24:36, 36. Skopová 25:03.

3x5 km: 1. NDR I (Köhlerová 21:12, Schmidová 21:19, Nestlerová 20:49) 1:03:20, 2. SSSR I (Menčíková 22:03, Ivanovová 20:46, Salimčanová 20:49) 1:03:38, 3. NDR II (Ungerová 21:16, Scheidelová 21:17, Nobisová 21:45) 1:04:18, 4. SSSR II (Svalovová 21:40, Starková 21:38, Osipovová 22:00) 1:05:18, 5. NSR I (Mrklasová 22:09, Bartheleová 22:05, Endlerová 21:29) 1:05:43, 6. ČSSR I (Cillerová 23:33, Chlumová 22:03, Bartošová 21:48) 1:07:33, 7. Polsko I (Skorusová 24:16, Czerniawska 22:05, Biegunová 21:12) 1:07:33, 8. Norsko (Östbergová 22:52, Liv Kjensliová 22:23, Aud Kjensliová 22:35) 1:07:50.

ZDENĚK CILER, trenér družstva

DALŠÍ JUBILEUM

Naši lyžaři mají další důvod k oslavě — uplynulo 75 let od výroby prvních lyží u nás. Bývalý hrabě Jan z Harrachů, majitel lesního panství na západní části Krkonoš, dovezl v roce 1892 na doporučení norského švédského vyslance z Oslo dva páry lyží, které předal úředníkům lesního úřadu k vyzkoušení v terénu. Lesní praktikant Šmíd a ing. Reich poznali, jak tato novinka usnadní službu lesnímu personálu v zimním období. A tak hned, po zhotovení nákrusů, zadal o vánočních svátcích 1892 lesní úřad v Horní Branné místnímu koláři Bedřichu Soukupovi výrobu dalších párů lyží.

První lyže byly vyrobeny velmi primitivně — ze syrového jasanového dřeva byl významný hrubý tvar lyže, za syrova byl ohnut a sevřen dřevěnými šrouby. Takto fixovaný kus dali jen proschnout. Za první výrobek dostal výrobce pouhých 40 krejcarů. Po dalším zlepšování pak zaplatil lesní úřad za dalších 39 párů v roce 1893 vyrobených již po pěti zlatých, což byla asi poloviční cena lyží dovezených ze severu nebo z Rakouska. Místní sedlář Štěpán Šír opatroval lyže rákosovým vázáním se dvěma řemeny, vedenými přes špičku boty a nárt.

O lyže se zajímali i ostatní obyvatelé z Horní Branné a okolí, takže i truhlář Novák a další zahájili výrobu dalších lyží pro «civilní» uživatele. Později však byla výroba lyží pro lesní personál přenesena na harrachovskou pilu v Dolních Štěpanicích. Avšak počátek svépomocné výroby prkýnek, jak se lyžím dodnes v našem podhůří říká, znamenal i široký rozmach lyžařství především v Krkonoších.

A na paměť těchto událostí pořádá Sokol Horní Branná svůj populární štafetový závod Hornobranskou první lyži. Letos to

bylo v úterý 26. prosince — XIII. ročník. Byl letos obohacen o tolik v minulosti oblíbené závody starších lyžařů. Zaběhl si mezi nimi také předseda ÚV ČSTV doc. dr. Emanuel Bosák. Jelo se za podmrzačného počasí na mokřem, po noci však ještě umrzlém sněhu za účasti 130 štafet.

3x10 km: 1. RH Semily (Ploc, Karásek, Beran) 1:42:04, 2. Sp. Strakonice (Prokop, Šmíd, Jirouš) 1:42:26, 3. Ještěd Liberec (Herčík, Lanemajer, Veselý) 1:42:26, 4. Jiskra Mšeno n. N. 1:42:43. — Ženy 3x5 km: 1. Jiskra Mšeno n. N. (Bartošová, Weisshäutlová, Cillerová) 1:01:26, 2. RH Semily (Břizová, Václavíková, Chlumová) 1:02:39, 3. Ještěd Liberec (Bělonožníková, Radoušová, Novotná) 1:03:23. — Starší dorostenci 3x5 km: Spartak Vrchlabí 55:56, starší dorostenky 3x3 km: Slovan Spindlerův Mlýn 48:53, mladší dorostenci 3x3 km: Seba Tanvald 42:42, mladší dorostenky 3x2 km: Jiskra Mšeno n. N. 28:33.

Memoriál V. Jóna v kat. do 40 let: Hanuš (Dolní Branná) 21:37, do 46 let: Srovátko (Mšeno) 20:15, nad 40 let: Weisshäutlová 21:14.

ANTONÍN MĚŠTÁNEK

Používejte masáže!

Používání masáže se stalo běžným doplňkem přípravy mnoha výkonných sportovců v různých sportovních odvětvích. V našem lyžařském sportu však prozatím tohoto prostředku dostatečně nevyužíváme, přestože již od počátku tohoto století je znám příznivý vliv masáže na sportovce. Je to prostředek, kterým můžeme urychlit odstranění únavy, zlepšení výkonu, zlepšit celkovou tělesnou zdatnost a lze jej používat i k léčení. Povězme si tedy nejprve něco o tom, jak vlastně masáž na organismus člověka působí.

V podstatě je možno říci, že působí trojím způsobem. Jednak působí na nervovou soustavu, jak vegetativní, která mimovolně ovládá činnost různých ústrojí, např. cév, tak i na mozkovou kůru, kde vede k posílení pochodů podráždění a útluhu a tím k větší pohyblivosti a vyrovnanosti těchto pochodů. Další účinek chemický. Při masáži se ve tkáních uvolňují látky, které způsobují rozšíření kožních i hlubokých cév. Konečně již pouhým mechanickým působením je urychlován mizíri a krevní oběh. Tím působí masáž jak na celé tělo, tak i na jednotlivé orgány. Vyvolává překrvení a zahřátí svalů, urychluje odstraňování odpadových látek vzniklých při látkové přeměně a při tělesné práci, odstraňuje přebytečnou vodu z podkoží a má příznivý vliv na slachy a klouby. Těchto účinků můžeme účelně používat v jednotlivých obdobích sportovní činnosti. Podle toho můžeme sportovní masáže rozdělit na masáže tréninkové, masáže pohotovostní, masáže v přestávkách mezi sportovními výkony, masáže odstraňující únavu a masáže léčebnou po sportovních úrazech. Poněvadž v našich podmínkách není obvykle lyžařům dostupný masér, budu se zabývat hlavně masáží, kterou si mohou sportovci sami provádět. Je to takzvaná automasáž, nebo sebemasáž.

1. Masáž tréninková

Ústlovně ji provádíme v době přípravného údobí, od doby, kdy sportovec začne trénovat, až do doby, kdy je ve formě a je připraven k závodní činnosti. Pak se již nemá masírovat naplno. Masáží lze jednak zvýšit výkonnost, jednak ji dlouhou dobu udržet. Má být pojata do tréninkového plánu a provádí se 3X týdně. Má za úkol pozvednout svalový tonus sportovce a udržet ho až do závodu. Celková tréninková masáž má trvat 50 minut a nevhodnější doba je 5 až 6 hodin po tréninku. Částečná tréninková masáž je kratší, stačí 20 až 40 minut a zpracujeme jí obvykle ty svalové skupiny, jichž je potřebí k zvolenému sportovnímu odvětví. Nejlépe je provádět jí ve dnech, kdy se netrénuje. Tato masáž je dráždivá a poměrně hrubá. Jakmile sportovec dosáhne formy, nesmíme již pokračovat v této formě masáže. Je třeba přejít k masáži pohotovostní. Celkovou tréninkovou masáží a vhodné řízeným tréninkem můžeme udržet tělo v uspokojivé formě i v přechodném období, kdy se nelyžuje. Hlavním cílem masáže je dosáhnout a udržet vládnost svalstva, kloubů a pojiva, odstranit nadbytečné množství vody, tuku a odpadových látek, zvláště v okolí kloubů. Pro tento

druh masáže je nevhodnější, provádí-li ji masér. Avšak i automasáží zde přísluší významná úloha.

2. Masáž pohotovostní

Provádíme ji těsně před závodem a může být dobře prováděna jako automasáž. Jejím úkolem je prokrvit svaly, ohřát povrch těla, upravit dráždivost nervové soustavy a připravit tak sportovce k nejlepšímu možnému výkonu. Tato masáž má zvláště velký význam v chladném prostředí, kdy chlad reflexně vyvolává horší prokrvení svalů. A neprokrvený sval má, jak známo, mnohem horší výkonnost. Tuto masáž provádíme v rychlém sledu. Používáme při ní všech druhů tření, roztrírání, lehkého hnětení, lehkého poklepávání a chvění. Provádíme ji vstoje nebo vleže, ne však na chladné zemi. Bezprostředně po masáži je dobré provádět cvičení, nebo v případě lyžaře cviky na lyžích a lyžování, neboť při pasívním klidu by nastalo snížení výkonnosti. Zde je třeba zmínit se o tom, že je zapotřebí použít odlišné masáže u různých předstartovních stavů. Sportovci, kteří jsou na startu podráždění a mají takzvanou »startovní horečku«, upraví si poněkud své potíže, použijí-li uklidňující pohotovostní masáže. Převládají zde hmaty jemnější, jejich tempo je volné, celá masáž je lehká a trvá 5—10 minut. Provádí se 10 minut před startem. Používá se tření, lehkého hnětení a roztrírání velkých svalových skupin. Jinak je tomu u závodníka, u kterého se projevily stav, zvaný »startovní apatie«, která se projevuje nechutí k pohybu, zíváním a otupelostí. U těchto je třeba provést dráždivý typ masáže. Je to rychlé a sívžné provádění a střídání hmatů, které jsou důrazné. Používá se energické tření, vytírání, hnětení i tepání na svalecth lýtká, stehna a hlavně na zádech. Provádí se nejlépe v místnosti 5—10 minut před startem. Celá masáž je vydatná, nesmí však vyvolávat bolestivé pocity.

3. Masáž v přestávkách mezi výkony

Používáme ji rovněž ke zvýšení výkonu, většinou jako automasáže, nebo ji může provádět trenér. Tato masáž má za úkol odstranit únavu ze svalů, prokrvit ho, odstranit svalovou ztuhlost, uklidnit nervovou soustavu. Používáme zde masáže třením, hnětením a chvěním. Zpravidla netepeme, leda jen lehce. Trvá zpravidla jen kratší dobu.

4. Masáž odstraňující únavu

Provádí se po skončení výkonu a jejím cílem je odstranění únavy. Je podstatně stejná pro všechny druhy sportu. Při místní únavě, ktedá postihuje jen některé svalové skupiny, můžeme použít automasáže. Při celkové únavě je na místě toliko celková masáž, prováděná masérem. Před masáží je vhodné se osprchovat, nebo vykoupat v teplé vodě. Nejlépe je provádět tento druh masáže 20—30 minut po výkonu při velké únavě za 2—3 hodiny. Masáž má trvat 30—60 minut. K masáži používáme tření, vytírání, hnětení, nikoliv však tepání. Tempo masáže je pomalé, hmaty příliš často neměníme. Jakékoliv hrubé hmaty nebo příliš rychlá masáž jsou nevhodné. U běžců, kde jsou

kladený velké nároky na krevní oběh a srdce, doporučuje se provést nejprve mírným stiskováním a chvěním uklidňující masáž srdeční krajiny. Teprve pak následuje celková masáž, kterou zakončíme masáží břicha, abychom dosáhli správného rozdělení krve a zvýšili vylučování moči. Po masáži provádíme pasívní pohyby končetinami, pak se opět osprchujeme a doporučuje se potřít tělo přípravkem Sportovka, Francovka, nebo jiným lehkým přípravkem. Po masáži má být odpočinek na lehátku 1—2 hodiny.*

5. Masáž při sportovních úrazech

Tato masáž snižuje bolestivost, povolují po ní svalové kontrakтуры omezující pohyb v sousedních kloubech a je prevencí svalových atrofí (ubývání svalové hmoty) u svalstva, které je následkem úraza v menší činnosti. Zvýšený přítok krve k poraněnému místu urychluje hojení. Uspodňuje se také vstřebávání krevního výronu a otoku. Poněvadž však v některých případech může masáž působit i nepříznivě, doporučoval bych masírovat pouze u lehkých zmožděnin a u lehkých podvrtnutí kloubů. S masáží se začíná asi třetí den po poranění. Nejprve se provádí masáž lehkým třením a roztríráním v okolí zraněného místa, od zraněného místa směrem k srdci. Dosáhneme tím rychlejšího vstřebávání krevního výronu. Teprve až poleví bolestivost, přejdeme i k masáži na poraněném místě a zvolna stupňujeme délku masáže, až do 20 minut. Je však třeba raději i lehká poranění si nechat nejprve ošetřit lékařem.

Technika masáže

Sportovní masáž je odvozena ze základních pěti hmatů: tření, vytrírání a roztrírání, hnětení, tepání a chvění. Je nutné, aby každý, kdo se sám masíruje, měl nacvičeno určité schéma řazení hmatů i celého postupu masáže. Uvedu některé příklady na různé druhy hmatů. Během masáže mají za sebou následovat hmaty přibližně v tom pořadí, jak je budu v dalším popisovat.

Tření

Provádí se posouváním ruky po povrchu těla, nejčastěji dostředivě směrem k srdci, čímž se sleduje směr žilního a mízního oběhu. Pomalé tření dostředivé [v tempu asi 15 tahů za minutu] uklidňuje, rychlé tření všemi směry má účinek dráždivý. Lehké povrchní tření účinkuje na kůži a podkoží, hluboké tření neboli vytrírání účinkuje na povázky svalové a na svalstvo. Třeme hrotem jednoho nebo dvou prstů, velké plochy třeme celou rukou. Nůžkového hmatu, tj. třeme mezi ohnutým 2. a 3. prstem, používáme ke tření Achillovy šlachy. Třít můžeme i oběma rukama. Na končetinách je vhodné spirální tření, kdy se provádí vlnitý nebo spirální pohyb. Koncentrické krouživé tření se provádí kolem kloubů. Nebo můžeme použít tření hřbetem ruky, kdy dostředivě třeme hřbetem ruky a při zpátečním pohybu konci prstů, které vedeme vlnovitě. Při vytrírání, hlubokém tření, uchopíme svalovou skupinu mezi palec a ukazovák a lehce při tahu tiskneme. Jiný způsob je posouvání pokožky. Obě dlaně přiložíme v určité vzdálenosti od sebe a tím, že se snažíme je přiblížit, řasíme pokožku tak, že se skládá jako harmonika.

Hnětení

Hnětený sval stiskujeme, stlačujeme, odtahujeme od kosti a promáčkáváme asi tak, jako když se zpracovává těsto. Je to vlastně pasívní gymnastika svalových vláken a je hlavní částí sportovní masáže. Je nutno ověřit připomenout, aby nebylo bolestivé. Je několik způsobů hnětení. Hnětení mezi prsty — sval uchopíme mezi palec a ukazovák, nebo mezi palec a ostatní prsty a pomalu posouváme. Nebo střídavě tlačíme na sval ukazovákem a pal-

cem ruky, kterou současně posouváme dostředivě, čímž vzniká vlnovitý pohyb. Jiný způsob hnětení je válení svalů mezi oběma dlaněmi na končetinách. Hnětení kruhovitými pohyby palce — mnutí... Odtáhneme svalové bříško všemi prsty od spodiny a palec provádí krouživé pohyby. Přerušované stiskování svalstva. Stlačování svalů proti spodině prsty, dlaní nebo klouby rukou, sevřené v pěst.

Roztrírání

Hodí se pro zpracovávání kloubů a plochých svalů. Roztríráme prsty rukou, palci, kořenem (patou) dlaně nebo tlakem dlaně, který můžeme zesílit tlakem druhé ruky. Může se použít i lokte. Roztrírá se kruhovitými pohyby.

Tepání

Jsou to rychlé údery na povrch těla, střídavě oběma rukama. Je několik způsobů tepání. Vějířovitě tepání — konečky prstů necháváme dopadat jeden po druhém. Smetání — tepání konečky prstů pohybem, jako při smetání nějakých částic z pokožky. Tleskání — tleskáme celou dlaní nebo tleskáme žlčovitě složenou dlaní. Sekání — malíkovou hranou ruky. Tepání pěstí nebo polopěstí — zpočátku pomalu a slabě, pak přidáváme na síle i na rychlosti.

Chvění

Provádíme tak, že masírující ruku křečovitě napneme, až vznikne chvění, třesení, které přenášíme prsty na povrch těla. Větší svalové skupiny chvějeme buď přiložením pěstí, nebo uchopíme mezi prsty. Při chvění lýtko uchopíme lýtko mezi palcem a ostatními prsty a provedeme několik výkyvů stranou. Celou končetinu vytřásáme tak, že jí zcela uvolníme a vyřekneme pohybem, který připomíná zapráskání bičem.

Pohyby v kloubech

Na konci masáže provedeme několik pohybů v kloubech buď aktivně, nebo pasívně.

Všeobecné pokyny

Základním požadavkem při provádění masáže je čistota masírovaného těla. Masáži má předcházet koupel, nebo aspoň natření masírované části těla alkoholem, »francovkou«, nebo novým přípravkem »Sportovka«. Masáž provádíme vždy v teple, ne s plným žaludkem po jídle. Při masáži používáme pomocných prostředků, které usnadňují klouzání rukou po pokožce. Je jich celá řada. Z nejdůležitějších je to mýdlo, které používáme hlavně ve sprše. Z pudrů je vhodný Avirilový pudr nebo Sypsi — zásyp. Je možno také použít tuků, vazelíny, rostlinných tuků, stearínu, různých protireumatických mazání, nebo speciálních embrocací. Vhodným masážním prostředkem je emulze Emspoma, se kterým máme dobré zkušenosti. Jednotlivé masážní hmaty je zapotřebí umět vhodně rozdělit. Nejvíce času při masáži má zabrat hnětení, asi 50 %. Roztrírání má zabrat asi 40 % času a tření, tepání a chvění asi 10 % času z celé masáže. Masáž jednotlivých částí těla, např. jedné končetiny, zad atd. má trvat 8—10 minut. Masáž celého těla 30—60 minut. Masírovat se má vždy uvolněně svalstvo. Masáž nejméně svalů je neúčelná. Z tohoto důvodu je třeba zaujmout správnou polohu, obvykle při mírně ohnutých kloubech. Masáž má být vdatná, nesmí však být bolestivá a nesmí se provádět násilím. Po masáži má sportovec půl až jednu hodinu odpočívat vleže.

Masáž má cenu jak pro sportovce, který jí může provádět jak v průběhu tréninkového, tak závodního období, ale také pro každého, kdo si chce uchovat tělesnou zdatnost až do vysokého věku.

ČO S ÚNAVOU U LYŽIAROV?

Lyžovanie vedie k rozvoju pohybového systému a pohybových vlastností. Dlhodobým vykonávaním tohto športu sa vytvárajú pohybové návyky, odlišné pre tú-ktorú lyžiarsku disciplínu.

U bežcov na lyžiach sa rozvíja vytrvalosť, ale aj rýchlosť a obratnosť. U zjazdárov predovšetkým obratnosť, sila a rýchlosť, u skokanov obratnosť a sila. U všetkých však po vysokom športovom výkone nasleduje únava, ako biologický jav, ktorý má svoju subjektívnu stránku (pocit únavy) a objektívnu (zníženie výkonnosti). Na veľkosť únavy vplyva nielen množstvo vykonanej práce v určitom čase, ale aj podmienky, v ktorých sa tréning alebo pretek uskutočňuje. Zvyšuje sa s výškou teploty ovzdušia ako aj klimatickými zmenami a pôsobením rôznych iných vonkajších faktorov, na ktoré nie je športovec adaptovaný. Takisto vnútorné faktory, ako je nedostatok prívodu živín, stav po prekonanej chorobe alebo ochorenie nie je ešte poznané alebo netréňovanosť a pretrénovanie. Nepriaznivo na výkon pôsobia aj súkromné ťažkosti a starosti pretekárov. Opačne bývame svedkami veľmi pekných športových výkonov pri dobrej duševnej pohode pretekára alebo citovom zainteresovaní na predvedení výkonu.

Únavu často rozdeľujeme na duševnú a telesnú, myslíme tým únavu, ktorá vzniká ako dôsledok duševnej práce, a únavu nastupujúcu po práci telesnej. Pri prvej je v popredí vyčerpanie buniek centrálného nervového systému ako prvotné, pri druhej forme vysoká potreba energetických a výživných látok nepriaznivo pôsobí na nervové bunky mozgu. Tak napríklad u lyžiarov-bežcov, ktorých výkony sú poväčšine strednej intenzity a dostavuje sa u nich rovnovážny stav, vzniká pri tréningu alebo preteku veľká strata kalórií, vysoká spotreba kyslíka, zvyšuje sa počet bielych krviniek v kŕvi, znižuje sa množstvo vylučovaného moču, zvýši sa potenie a v krvnej plazme nachádzame celý rad biochemických zmien. Únavu podporuje značný výdaj uhlíhydrátov, čo nepriaznivo vplyva na centrálny nervový systém, ktorý riadi, kontroluje a usmerňuje všetku fyzickú i psychickú činnosť.

Keď dôjde u lyžiara k akútnej únave, ktorá sa prejavuje znížením výkonnosti, bolesťou vo svaloch, nekoordinovanou pohybov (napr. neistota po odviazaní lyží), spomalením reakcií, zrýchlením teploty a dychovej frekvencie, znížením zmyslového vnímania a zmenou výrazu a farby tváre, doprajeme mu primeraný odpočinok, po ktorom sa všetky funkcie organizmu vrátia k normálu.

Keď športovec nedodržiava správnu životosprávu, neriadí sa radami trénera alebo lekára a dlhodobe podceňuje pocit únavy, môže uňho dôjsť k vzniku chronickej únavy, s celým radom funkčných aj orgánových porúch. Dostavuje sa nechutenstvo, poruchy trávenia, pokles na váhe, predráždenosť, neschopnosť sústrediť sa na výkon, znižujú sa vôľové vlastnosti pretekára a koordinovanosť pohybov, vyskytuje sa nespavosť a zníženie odolnosti voči infekčným chorobám. Takýto stav môže vyústiť do vyčerpania, ktoré je už vážnym ochorením. Odstránenie chronickej únavy si vyžaduje dlhšie obmedzenie v tréningovej záťaži, niekedy aj jej vynechanie. Svojimi príznakmi sa podobá pretrénovanosti, príčiny sú však rozmanitejšie. K rozvoju

chronickej únavy napomáha aj používanie dopingových látok, tzv. psychometik, ktoré síce odstraňujú pocit únavy, nie sú však schopné odstrániť dôsledky fyzickej alebo psychickej záťaže v organizme. Pociť únavy sa u športovca nedostaví ako »varovný signál« pred schvácenouťou (akútna záťaž) alebo vyčerpaním (dlhodobá záťaž) a tak môže dôjsť k vážnym poruchám a škodám na zdraví.

Ak športovcoví záleží na jeho dlhodobej výkonnosti, musí zachovávať správnu životosprávu, pretože žiadny ľudský organizmus nie je nevyčerpatelný. Vysoké telesné zaťaženie, ktoré je u športovcov spojené najmä v preteku s psychickým zaťažením, sa musí striedať so správne voleným odpočinkom a stravou, bohatou na bielkoviny, cukry i tuky, pričom sa nesmie zabúdať na dostatočný prívod vitamínov a minerálie. Strava má za úlohu doplniť vyčerpané rezervy, a pretože sa rýchlo pri telesnej záťaži spália cukry a vylúčia minerále nevyhnutné pre prácu srdca a centrálného nervového systému, musí ich organizmus včas a v dostatočnej miere prijať. Odpočinok pre športovcov volíme aktívny, formou dopinkových cvičení, ktoré sú potrebné pre rozvoj celkovej telesnej zdatnosti a všeobecnej tréningovosti, a pasívny, formou relaxácie, ktorá je najlepšia v spánku, kedy je mozgová kôra v útlme a celý rad funkcií organizmu je znížený. Čím väčšia je únava, tým dlhší má byť spánok. Keď potrebujeme urýchliť zotavenie, použijeme teplý kúpeľ, sprchu alebo trenie tela froté uterákom, vhodná je masáž.

Na záver treba povedať, že rýchlosť vzniku únavy nie je jednotná pre všetkých športovcov, v prvom rade závisí od zdravotného stavu a stupňa tréningovosti a v druhom od typu vyššej nervovej činnosti, na ktorý treba brať ohľad aj pri vypracovaní tréningového plánu.

MUDr. HANA LUKÁČOVÁ

ALWEG PRO MS 1970

Českoslovenští lyžaři připravují velmi svědomitě lyžařská mistrovství světa v klasických disciplínách v roce 1970 ve Vysokých Tatrách na Štrbském Plesu. Jak se například přesvědčili někteří z účastníků letošního závodu ve skoku na lyžích o Pohár přátelství je při špatném počasí přístupu na Pleso nesnadný, protože dosavadní kolejová doprava nestačí při větších údállostech již nyní, a co teprve při mistrovství světa. Nestačí především proto, že těžko překonává jakékoliv závěse sněhu.

Jak ukázala řada rozborů, je nejvýhodnějším řešením vybudovat jednokolejovou visutou dráhu typu Alweg. Podklady má organizační výbor mistrovství světa v ruce. Návrh se však rozchází s koncepcí ministerstva dopravy, které doporučuje rekonstrukci tatranských vysokohorských silnic a železnic.

O možnostech konkrétního řešení se začalo hovořit po zveřejnění dopisu svazáků z lékařské fakulty v Martině v časopise Smena, deníku Slovenského ústředního výboru ČSM. Navrhli otevřít na výstavbu Alwegu bankovní účet. Redakce Smeny žádosti vyhověla a zřídila zvláštní účet číslo 405-3330 u Státní banky československé, Bratislava — město. Od pondělí 22. ledna se na kontě shromažďují finanční příspěvky na výstavbu této dráhy.

Do akce se zapojili obyvatelé celého Slovenska.

Učitelé — cvičitelé — rozhodčí

Každý z nás ví, jaký vliv na budoucí sportovní zaměření mládeže má učitel. Tělocvikář — basketbalista získá zpravidla půl třídy pro košíkovou, kantor — lehký atlet zase pro lehkou atletiku atd. A což teprve když učitel dovede pro děti uspořádat zajímavou sportovní soutěž a sám při ní působí jako rozhodčí...

Dobrou cestu ve zpolarizování lyžařství proto nastoupila lyžařská sekce okresu Praha-východ. V okrese — v Brandýse nad Labem — je pedagogická fakulta Karlovy university, na níž studuje několik set posluchačů. Všichni prochází týdenními výcvikovými lyžařskými tábory, ovšem jejich zájem se dosud soustředil převážně pouze na »zápočty«.

Lyžařská sekce se proto dohodla s vedením katedry tělesné výchovy v tom smyslu, že pro posluchače, kteří mají o lyžování zájem, bude v rámci výuky uspořádáno školení podle směrnic pro

školení rozhodčích resp. cvičitelů, takže posluchači budou moci na závěr složit zkoušky a obdržet průkazky rozhodčích nebo cvičitelů III. tř. Zkušební komise dodá okresní sekce, která má dostatek instruktorů cvičitelů (cvičitelů I. tř.) i ústředních a prvotřídních rozhodčích.

A protože brandýská fakulta dává učitele celému Středočeskému kraji, pomůže tato dohoda zajiště rozšíření lyžařského sportu v celých středních Čechách.

SETNIČKA V.

Herci — sportovcům

Činohra Slovenského národního divadla sehraje ve prospěch akce Alweg tři představení. Podpořit tímto způsobem výstavbu visuté dráhy pro MS v Tatrách se rozhodlo na schůzi 25. ledna vedení činohry spolu s dílenským výbozem činohry a techniky. Soubor sehraje tato představení bez nároků na honoráře a náhradní volné dny.

Nejde o písmeno »C«

Obrátilo se na nás s dotazem několik majitelů lyží rakouské firmy Kástle s dotazem, zda písmeno »C«, vyražené na straně lyže, znamená třetí kvalitu. Omylem Nejde o písmeno »C«, ale »G«, které značí »přezkoušeno« [překlad slova »GEPRÜFT«]. Jsou to prvotřídní lyže, na kterých vyhrál Milan Pažout slalom na Universiádě v Innsbrucku.

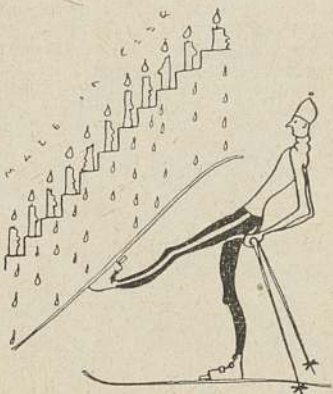
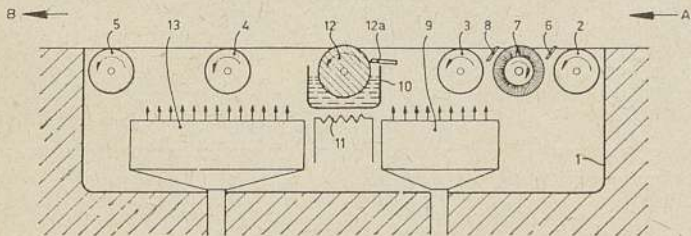
ŠVÝCARSKÁ NOVINKA — přístroj k voskování lyží

Někdy nám brání nenavoskované lyže, abychom vychutnali lyžování. Může to však být také proto, že jsme během mnoha jízd sjeli nanesenou vrstvu vosku, anebo také proto, že následkem změny teploty anebo sněhových podmínek, které nastaly během lyžování, máme na skluznici lyží nanesený nevhodný vosk.

Vynález umožňuje pohořové navoskování lyží, aniž by bylo třeba je s nohou odepnout. Zařízení se zapouští do země a umísťuje například u východu z lyžařských vleků. Obsahuje nádrž (1) tvaru bedny, ve které jsou namontovány mezi podélnými příčkami čtyři bubny (2 až 5) poháněné strojem (nezobrazen). První buben (2) dopraví lyžaře, přicházející ve smě-

ru A, kteří si chtějí dát navoskovat lyže, po přístroji, zatímco poslední buben (5) je dopraví mimo dosah přístroje ve směru B, jakmile je voskování skončeno. Mezi bubnem (2 a 3) je umístěna první škrabka (6), která odstraní z lyží sněh. Otočný kartáčový kotouč rotující v opačném směru než buben odře zbytky starých vosků ulpívajících na skluznici. Další škrabka (8) je určena k odstranění posledních zbytků nečistot. Takto očištěné lyže jsou nahřívány proudem horkého vzduchu, který vhání na ně trysky (9), během dráhy lyží mezi kartáčovým válcem (7) a nádržkou vosku (10), který topné těleso (11) udržuje v tekutém stavu. Do nádržky (10) se ponořuje nanáše-

cí válec (12), jehož povrch je pokryt absorpční látkou. Tento válec (12) se stlačí pod vahou lyžaře a nanesou příslušnou vrstvu vosku na skluznici. Po navoskování je skluznice lyží ochlazována proudem studeného vzduchu z trysek (13), poté co se lyžař k nim dopraví bubnem (4). Výhoda tohoto přístroje spočívá v tom, že umožňuje rychlé a stejnoměrné navoskování lyží. Nanesená vrstva vosku ulpí dlouho na skluznicích a umožní hladký skluz lyží v době nejvíce žádoucí, to je při sjezdu, který následuje po tom, co lyžař opustí vlek.

Pohár přátelství 1968: SSSR a Raška

(Dokončení ze str. 17)

Mohl tedy dobře kontrolovat své soupeře. Podávalo se mu to výtěčně v prvním kole, kdy skočil o 5 metrů více než Raška a vedl před ním o 7 bodů. Ukázal se však po vzoru všech světových es bojovníkem. I když mu stačilo ve druhém kole jít na jistotu, dal i do tohoto skoku vše, co měl. Tentokrát mu to nevyšlo a byl z toho pád, který znamenal ve výsledcích závodu odsunutí na 7. místo a jak se nakonec ukázalo, ztrátu i vítězství v celém turné. Připomínalo to tak trochu Raškův „televizní“ pád v Garmisch-Partenkirchenu při německo-rakouském turné.

Postavou závodu byl opět Raška. Jeho výkony jsou vždy vysoké úrovně a spolehlivé. Dobře mu sekundovali Hubač, dále Höhn, který se dostal opět o kousek výše, a také Rydval. Pochvalu zasloužil i další — Doubek, Metelka a Kodejška. Nedařilo se však Motejlekovi.

Tomuto závodu však nepřálo ani trochu počasí. Slavnostní otevření můstku a pár skoků ve zkušebním kole, to je vše, co viděli diváci dole kolem dojezdu. Otázkou je, kolik viděli rozhodčí. Nikdo nic nenamítal, tak snad všechno.

V závodě měl žel pád nejlepší polský skokan Witke, který šel do závodu se zraněním z tréninku. Po tomto pádu odstoupil, aby zbytečně neriskoval účast na ZOH v Grenoblu.

V BANSKÉ BYSTRICI

Závěr Poháru přátelství byl na můstku v městě Slovenského národního povstání Banské Bystrici, který v prvním ročníku přinesl velké vítězství Československému družstvu a Josefu Matoušovi. Ačkoliv do poslední chvíle byly obavy o kvalitu úpravy můstku, neboť v předcházejících dnech postihla snůh Bystrici velká obleva a snůh mizel takřka před očima, dopadlo vše na výběrnou. Muselo se však v zájmu bezpečnosti skákat z nižšího nájezdu. Bylo to rozumné. I tak se dostal jeden ze startujících — Bělousov — mezi stovkaře můstku. Vyhrál tento závod zaslouženě. Krok s ním držel Jiří Raška, ostatní závodníci SSSR, z našich pak ještě Hubač, pak Höhn a Doubek. Tentokrát si vedli dobře i dva

Poláci — Przybyla a Kocjan. Rovněž László Gellér nezklamal.

Bělousov, který startoval v zádu, odpověděl na Raškův skok 89,5 metru v prvním kole skokem 99,5 metru a ve druhém skokem 101 metru.

POHÁR PŘÁTELSTVÍ VE VÝSLEDČÍCH

Štrbské Pleso — můstek P 70 m:

1. Bělousov (SSSR) 215,5 (74,5 a 74,5), 2. Raška 215,4 (72 a 76), 3. Žeglanov (SSSR) 207,1 (75,5 a 72), 4. Ivannikov (SSSR) 200,8 (73 a 69), 5. Witke (Polsko) 200,8 (69,5 a 73), 6. Höhn 197,4 (70 a 70,5), 7. Rydval 190,0 (72 a 67), 8. László Gellér (Maďarsko) 189,7 (69 a 72), 9. Kovalenko (SSSR) 189,3 (66 a 71), 10. Motejlek 185,3 (67 a 67,5), 11. Cakadze (SSSR) 183,7 (67,5 a 65), 12. Doubek 182,1 (63 a 69,5), 13. Hubač 179,7 (66,5 a 64,5), 14. Przybyla (Polsko) 178,3 (67,5 a 64,5), 15. Hýsek (D. Banská Bystrica) 178,2 (62,5 a 71), 20. Metelka 161,5 (62,5 a 61,5), 21. Matouš 161,4 (71 a 69,5 s pádem), 23. Novák 156,1 (59 a 63,5).

Štrbské Pleso — můstek P 85,5 m:

1. Raška 222,5 (93,5 a 91,5), 2. Žeglanov 217,2 (93 a 95), 3. Hubač 216,6 (91 a 93), 4. Kovalenko 213,6 (90,5 a 93,5), 5. Cakadze 210,9 (91 a 90), 6. Höhn 209,7 (90,5 a 90), 7. Bělousov 209,3 (98,5 a 98,5 s pádem), 8. Rydval 205,0 (91,5 a 91), 9. Ivannikov 204,0 (88,5 a 91), 10. Kocjan (Polsko) 201,4 (88 a 88), 11. Kodejška (D. Banská Bystrica) 196,3 (87 a 90), 12. Doubek 195,5 (83,5 a 89), 13. Przybyla 195,4 (83,5 a 90), 14. Metelka 187,6 (83 a 86), 15. L. Gellér 183,8 (85,5 a 86,5); 17. Motejlek 180,8 (79,5 a 85), 22. Novák 162,8 (77 a 77,5).

Banská Bystrica — P 90 m:

1. Bělousov 233,5 (99,5 a 101), 2. Raška 228,6 (98,5 a 98,5), 3. Ivannikov 222,6 (98 a 99), 4. Cakadze 218,2 (95,5 a 98), 5. Žeglanov 215,5 (98,5 a 94,5), 6. Hubač 215,2 (95 a 96), 7. Kovalenko 214,4 (94 a 97,5), 8. Przybyla 210,2 (92,5 a 98,5), 9. Kocjan 209,0 (92 a 96), 10. Höhn 206,8 (92 a 93), 11. Doubek 206,5 (93 a 92,5), 12. L. Gellér 206,4 (97,5 a 96,5), 13. Kodejška 202,9 (92,5 a 94), 14. Motejlek 201,5 (91 a 92), 15. Metelka 191,0 (88 a 90); 19. Novák 174,5 (83 a 86,5), 20. Rydval 168,2 (93,5 a 95).
Celkem: 1. Raška 666,5, 2. Bě-

lousov 658,3, 3. Žeglanov 639,8, 4. Ivannikov 628,2, 5. Kovalenko 617,3, 3. Höhn 613,9, 7. Cakadze 612,8, 8. Hubač 611,5, 9. Doubek 584,1, 10. Przybyla 583,9, 11. L. Gellér 579,9, 12. Kocjan 576,8, 13. Motejlek 567,6, 14. Rydval 563,2, 15. Metelka 540,1; 20. Novák 493,5.

DRUŽSTVA O POHÁR PŘÁTELSTVÍ

Štrbské Pleso — 70 m: 1. SSSR 623,4, 2. ČSSR I 580,4, 3. ČSSR II 569,5, 4. Polsko I 556,4, 5. Maďarsko I 489,0, 6. Polsko II 466,2.

Štrbské Pleso — 85,5 m: 1. SSSR 637,4, 2. ČSSR I 619,9, 3. ČSSR II 610,2, 4. Polsko I 569,2, 5. Polsko II 493,6, 6. Maďarsko I 492,0.

Banská Bystrica: 1. SSSR 674,3, 2. ČSSR I 645,3, 3. ČSSR II 581,5, 4. Polsko II 515,1, 5. Maďarsko 502,7, 6. Polsko I 419,2.

Celkem: 1. SSSR 1935,1, 2. ČSSR I 1845,6, 3. ČSSR II 1761,2, 4. Polsko I 1544,8, 5. Maďarsko I 1483,7, 6. Polsko II 1474,9.

KDO TVOŘIL DRUŽSTVA

ČSSR I: Jiří Raška (1941), Zbyněk Hubač (1940), Josef Matouš (1942), Dalibor Motejlek (1942).

ČSSR II: Ladislav Divila (1944), Rudolf Doubek (1943), František Rydval (1946), Rudolf Höhn (1946).

SSSR: Vladimír Bělousov (1946), Alexandr Ivannikov (1945), Anatolij Žeglanov (1947), Koba Cakadze (1934).

Polsko I: Ryszard Witke (1939), Sławomir Kardaś (1945), Józef Kocjan (1946), Józef Przybyla (1945).

Polsko II: Stanisław Murzyniak (1941), Jan Bieniek (1947), Lech Nadarkiewicz (1945), Marian Li-gocki (1947).

Maďarsko: László Gellér (1944), Mihály Gellér (1947), István Tóth (1943), István Csavas (1960).

Lyžaři jiskry Mšeno nad Nisou nám poslali do redakce na ukázkou několik kousků ze své příručky malé výroby — docela pěkné malé plaketky, které jistě uvítají nejen pořadatelé školních lyžařských závodů, ale i dalších zimních sportů. Jsou ve formě přívěsku, nebo k uložení do krabiček či podobně.

LYŽAŘSTVÍ

ROČNÍK 54

ČÍSLO

2

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisů Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dní předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,- Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. výroby tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

A-08*81148

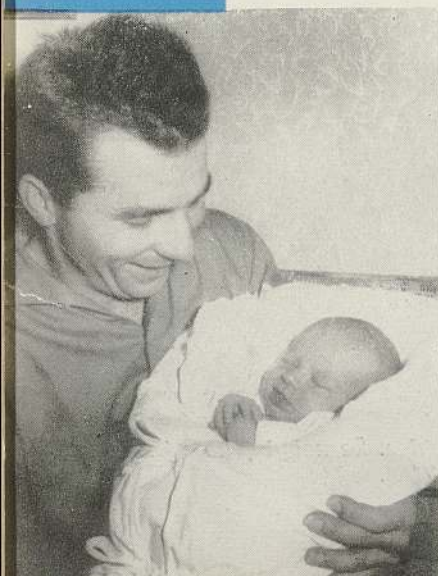

Dalibor Motejlek, Zbyněk Hubač a Ladislav Divila »se soustřeďují« na zahajovací závod Německo-rakouského turné v Oberstdorfu.

Vítěz prvního závodu Neuendorf, nejlepší reprezentant NDR, je i vášnivým filmařem.

»Stěhování národů« — nastává po každém závodě. Na snímku jsou zleva: D. Motejlek, J. Raška, vedoucí výpravy PhMr. Zd. Tamele, R. Doubek, Fr. Rydval, L. Divila, R. Höhnl a Zb. Hubač.

Zasloužilý mistr sportu Jiří Raška se svým nástupcem Jiřím Raškou mladším.

Světovým rekordmanem v letu na lyžích je Rakušan Bachler. Že nebyl jeho výkon 154 m náhodným, dokázal i získáním stříbrné medaile na ZOH.

Všechny snímky na obálce Jiří Raška

lyžařství

ROČNÍK 54 • BŘEZEN 1968 • Kčs 2,— 3

Zasloužilý mistr sportu **JIŘÍ RAŠKA**
vybojoval zlatou a stříbrnou medaili

ZVÍTĚZILI!

JEAN-CLAUDE KILLY (vpravo nahoře) splnil přání všech Francouzů: získal všechny tři zlaté medaile ve sjezdových disciplínách mužů na X. ZOH. Stal se současně i mistrem světa ve sjezdové trojkombinaci bez ztráty jediného bodu.

Prvním překvapením sjezdových disciplín žen byla 20letá Rakušanka OLGA PALLOVÁ, která zvítězila po bravurní jízdě ve sjezdové (nahore vlevo).

24letá studentka z Vancouveru NANCY GREENOVÁ, v současné době kanadská lyžařka číslo jedna, získala konečně zlatou olympijskou medaili — v obřím slalomu (uprostřed).

Jedinou zlatou olympijskou medaili ve sjezdových disciplínách žen pro Francii vybojovala dnes 22letá vysoce favorizovaná MARIELLA GOITSCHELOVÁ (dole).

Vzdáleno 35 km od Grenoble leží v pohoří Vercors v nadmořské výšce 1050 m rekreační středisko Autrans. V dějinách našeho lyžování bude zapsáno na věky zlatým písmem. Zde došel československý reprezentant ve skoku na lyžích Jiří Raška první zlatou medaili československému sportu za celou dobu trvání zimních olympijských her. Zde podali neočekávané výkony i další českoslovenští lyžařští reprezentanti, především Tomáš Kučera, který překonal svým čtvrtým místem ve sdruženém závodě i takové mistry minulosti, jako byli Antonín Bartoň a František Šimůnek, dále pak Karel Štefl, který splnil do písmene to, co od něho naši lyžaři očekávali...

Stříbrným písmem pak bude v análech československého lyžování zaneseno místo vzdálené od Grenoble 18 km — St. Nizier du Moucherotte, osada na úpatí výrazných skalisek Trois Pucelles (Tři panny), za války celá zničená fašisty. Zde na moderním velkém můstku dokázal Jiří Raška vybojováním stříbrné olympijské medaile, kdo je nejlepším skokanem světa...

„Zlatý den“ československého lyžování

V neděli 11. února v časném odpolední vyzdvihl vlajkonos československé olympijské výpravy, zasloužilý mistr sportu Jiří Raška z Frenštátu pod Radhoštěm. čs. státní vlajku na nejvyšší stožár. Naplnil dávné přání generací československého lyžování a vybojoval první zlatou medaili CSSR nejen v historii lyžování, ale první naši zlatou olympijskou medaili vůbec.

Jak k tomu došlo?

Olympijský můstek v Autrans (P 70 m) si vyzkoušeli naši skokani již loni. Tentokrát tonul v lehkém slunečním oparu, když zahájili závodníci své zkušební kolo. Vedli si v něm — stejně jako v tréninku — velmi dobře Rakušané, naši ukázkově a Seveřané poněkud »ostýchavě«. Skákalo se z celého nájezdu — naši dosáhli délek: Rydval 73,5, Hubáč 70, Divila 71 a Raška 73.

Pro první kolo soutěže snížil soutěžní výbor nájezd o jedno okno. Výborně vyšel v tomto kole skok Rakušanu Balduru Preimlovi, který se »učil« často skákat s našimi na umělé hmotě v Trutno-

vě. Skočil 80 m, které byly ohodnoceny 113 b. Také další Rakušan Bachler zbral — skočil 77,5 metru a dostal 106,7 b. Čekalo se na dvojnásobného mistra světa Björna Wirkolu, který byl stále — i přes slabší výkony v tréninku — favoritem číslo jedna. Nebyl to stejný Wirkola jako v Oslo — známka 108,7 byla přesto dosti vysoká. Fin Topi Mattila byl lepší — 78 m a 111,1 b. Pak však už přišel Raška, skokan, který jako jediný vydržel již plně tři zimy vždy s vrcholnou formou snad ve všech závodech. Když se jeho startovní číslo 51 objevilo na nájezdu a Raška se rozběhl, zachvělo se srdce každého čs. lyžaře. Nádherný odraz, klidný, elegantní let a délka 79 m znamenaly zisk 115,2 b. a vedení v soutěži. Raška

odsunul Preimla na druhé, Mattilu na třetí a Žeglanova ze Sovětského svazu na čtvrté místo, Wirkola byl šestý se 108,7 b.

Ve druhém kole byl nejlepší mistr světa Bachler. Za skok 78 m z nižšího nájezdu dostal 106,4 b. a postoupil z osmého na druhé místo. Velmi dobře si vedl náš známý z Tater — reprezentant SSSR Vladimír Bělousov: skočil 73 a dostal 104,6 b. Bojoval i Wirkola — 72,5 m a 103,3 b. Raška, který byl v 1. kole hodnocen rozhodčími v průměru 18 body, skočil stejně jako Wirkola. Dostal však méně bodů — jen 101,3. I tak mu to stačilo k jasnému vítězství v závodech o 2,3 b.

Velmi dobře si vedli i další českoslovenští reprezentanti. Ladislav Divila obsadil 9. místo s 207,3 b., František Rydval byl 12. s 206,8 b., Zbyněk Hubač 19. s 203,8 b. Žádný jiný stát neměl všechny své čtyři reprezentanty v první dvojici.

A co bylo potom?

Když se na světelné tabuli výsledků objevilo jméno Jiřího Rašky na prvním místě, bylo u dojezdu naježdou plno našich. Sbíhali se ze všech stran. Vyhazovali nadšeně do vzduchu vítěze. Spolu s ním přijímal gratulace i trenér Zdeněk Remsa. Mezi prvními gratulanty byl předseda ÚV ČSTV doc. dr. Emanuel Bosák. Nejedno oko se přitom zarsilo — v Autrans i doma u televizoru.

»Mám nesmírnou radost,« byla první slova JIŘÍHO RAŠKY, když se ukláněly ovace, »že jsem získal zlatou medaili. Nemá to jen můj úspěch, ale úspěch celého kolektivu a hlavně trenéra Remsy. Na závod jsem se těšil. Veděl jsem, že

musím bojovat. První skok se mi podařil a byl jsem s ním spokojen. Druhý již nebyl takový. Na rozmáčené stopě mi nevyšel odraz tak, jak bych si přál. Ale dopadlo to dobře. Ani jsem nechtěl věřit, že jsem zvítězil.«

Slova uznání měl i mistr světa BJÖRN WIRKOLA: »Raška již na Německo-rakouském turné ukázal, že je v dobré formě. Byl na závod velmi dobře připraven a jeho první skok byl vynikající.«

ZDENĚK REMSA, trenér: »Já nevím, co bych k tomu řekl. Prožíval jsem to více než závodníci. Na nájezdu byly tři stopy a člověk nestačil sledovat, na kterou je lepší jít. Překvapili mne experti FIS, že nechali prosolit nájezd. To byla závažná chyba a nevýhoda pro naše skokany. Protestovali jsme společně se zástupci Norska a NDR. Při závodě musím dělat klidasa, abych neznerovůžňoval kluky, a přitom prožívám v každém kole nervák. Překvapili Rakušané. Hlídal jsem Bachlera, ale nebezpečný se ukázal i Preiml.«

Předseda sekce KAREL SMOLA: »Těžko se mi hovoří. Mám radost. Před mistrovstvím světa v Tatrách je to dvojnásob milé.«

Sůl solí v očích všech ...

Pořadatelé udělali zřejmě chybu tím, že použili solí na nájezdu. Mistr světa Björn Wirkola komentoval jejich čin slovy: »Prohlédli jsme si můstek časně ráno a podmínky byly výborné. Na nájezdu bylo více sněhu, byl tvrdý a rychlý. Použití solí změnilo podmínky. Byly ovšem pro všechny stejné.« Stejného názoru byla většina skokanů a s nimi i naši.

Nejvíce však Jiřího Rašku potěšil telegram od manželky: »Z medaile máme radost velkou a držím palce v dalším závodě.«

Na počest Rašky pro OH 1980

Pracovníci frenštátského komunálu se rozhodli oslavit olympijské vítězství svého spoluobčana Jiřího Rašky tím, že odpracují mimořádnou směnu. Její výtežek věnují na olympijský fond 1980. O svém rozhodnutí informovali Jiřího Rašku telegramem do olympijské vesnice.

»Těžko se hledají slova«

Po skončení závodu byla v olympijské vesnici v Autrans malá slavnost. Zúčastnili se jí v obyčejné čs. výpravě také předseda ÚV ČSTV a ČSOV doc. dr. Emanuel Bosák a člen MOV dr. Fr. Kroutil. Doc. dr. Bosák řekl mj.: »Těžko se hledají slova, jak ocenit tento pěkný úspěch. Myslím však, že jsme vybrali pro naši výpravu při slavnostním zahajovacím ceremoniálu ZOH nejlepšího praporečníka, kterým byl Jiří Raška. Poprvé v historii ZOH získal čs. sportovec zlatou medaili. Vidím v tom skutečnost, že Raška rozevřel prapor současně československé tělesné výchovy. Je to mimořádný okamžik a přál bych si, abychom úspěšně pod tím praporem pokračovali dále.«

Doc. dr. Emanuel Bosák blahopřál pak trenéru skokanů Zdeněk Remsovi k udělení čestného titulu zaslužitelný trenér. Trenér sruženářů Bohuslav Rázl byl při té příležitosti vyznamenán čestným titulem vzorný trenér a Tomáš Kučera titulem mistr sportu.

Blahopřání s. A. Dubčeka

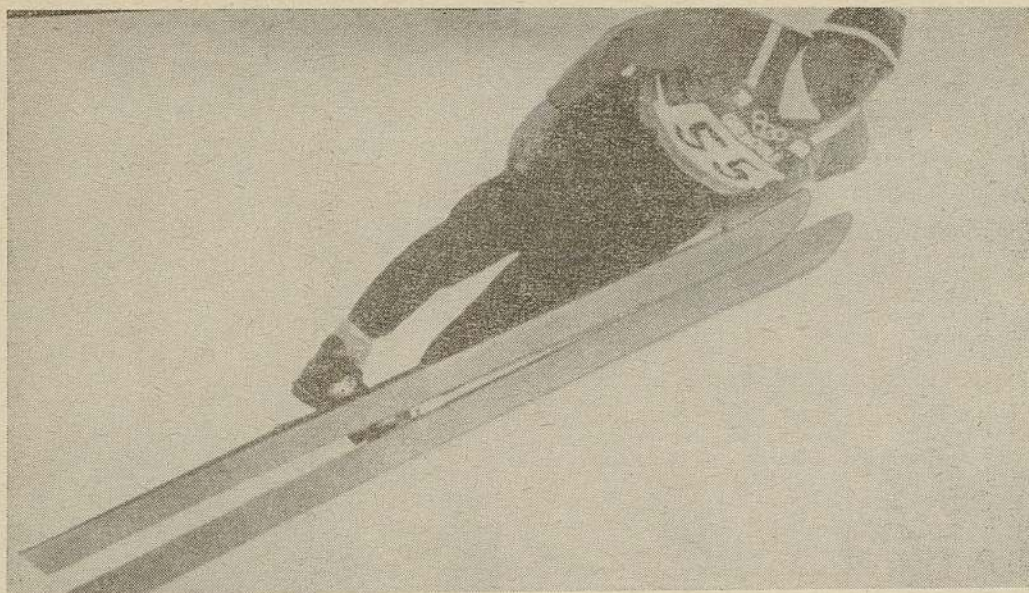
První tajemník ústředního výboru KSČ soudruh Alexander Dubček poslal v neděli 11. února odpoledne Jiřímu Raškovi, prvnímu československému vítězi v historii zimních olympijských her, do Grenoblu pozdravný telegram:

»Uprmně Vám blahopřeji k vynikajícímu historickému úspěchu — k získání zlaté medaile — kterým jste proslavil naši vlast, Československou socialistickou republiku na zimních olympijských hrách 1968.«

Telegram ÚV ČSM

Do Grenoblu přišel ve spoustě jiných také telegram ÚV ČSM, určený oběma medailistům čs. družstva — Jiřímu Raškovi a Haně Maškové: Sekretariát ÚV ČSM rozhodl na svém pondělním zasedání zapsat Jiřího Rašku do Knihy cti na ÚV ČSM za vzornou reprezentaci ČSSR na X. ZOH a za výkon, který se stal strhujícím pro naši mládež. ÚV ČSM se dále rozhodl navrhnout prezidentu republiky Jiřího Rašku ke státnímu vyznamenání. Oba držitelé medailí pozval na pražský ples mládeže 9. května v Parku kultury a oddechu J. Fučíka.

Do Autrans přišla řada telegramů. Blahopřál mj. Josef Matouš slova: »Držím palce na neděli.« Telegram přišel od MNV Rožnov pod Radhoštěm, Klubu pracujících ve Frenštátu, Klubu čs. sportovních novinářů, z lyžařského stadiónu ve Sv. Petru od Jaroslava Kubáta, velkého přítele našich skokanů, atd.

VELKÝ ZÁVĚR: VYHRÁL BĚLOUSOV Ā ZÁŘIL RAŠKA

X. jubilejní zimní olympijské hry vyvrcholily v neděli 18. února 1968 závodem ve skoku na velkém olympijském můstku v St. Nizier du Moucherotte. Pěkné slunečné počasí, dramatický průběh skoku na středním můstku a zprávy o průběhu tréninku na velkém můstku byly předzvěstí velké soutěže, která by mohla přinést další velké překvapení OH. 60 000 diváků přišlo v neděli, aby sledovalo boje 58 skokanů ze 17 zemí.

Olympijský vítěz Jiří Raška dosáhl např. již v prvním svém tréninku na velkém můstku z menšího nájezdu 100,5 m, Rydval s pádem 101,5 m. Zdálo se, že i Wirkola se ukáže. Dovedl skočit 104 metry, dobře skákal Japonec Fužisawa (98,99 a 98 m při jednom tréninku). Výborné byly výkony reprezentantů SSSR Žeglanova (105,5 metru a 101 m), Bělousova (102 m a 103 m), Smirnova (103,3 m) atd. Smůlu měl při tréninku Američan Krog z Denveru v Coloradu, který se zranil na hlavě. Byl nejdříve dopraven helikoptérou do nemocnice v Grenoblu. Spravilo to několik švů a Krog se objevil v neděli na startu.

Také při zkušebním skoku v nedělním závodě potvrdili skokani SSSR výbornou formu. Bělousov dosáhl např. délky 99,5 m a byl druhý za Rakušanem Bachlerem, který měl nejdelší skok zkušební-

ho kola 101,5 m. Raška skočil ve zkušebním kole 99 m, Hubač 91 m, Rydval 89 m a Höhnl 94,5 metru.

Pomohlo vylosování?

Přemožitel našeho Jiřího Rašky při Poháru přátelství ve skoku na lyžích ve Vysokých Tatrách na středním můstku a na velkém můstku v Banské Bystrici — Vladimír Bělousov — měl výborné vylosování. O tom, že skáče daleko a dobře, jsme všichni věděli. Naši závodníci i trenér Remsa s ním počítali. Bělousov měl v závodě v St. Nizier startovní číslo 55. Měl před sebou všechny vážné soupeře; znal dobře situaci. Za skok 101,5 m v prvním kole dostal vysokou známku 118,0 b. Sovětský rozhodčí Chimičev mu dal 18 b. stejně jako Ital Pertille a Mann z NDR. Nor Lundberg a Fin Johansson dokonce po 18,5. Toto složení rozhodčích však nedocenilo klidný let vzduchem a jistý, měkký dopad našeho Jiřího Rašky. Raška skočil 101 m, dostal však v průměru o půl bodu méně (17,5, 17,5, 18,0, 18,0 18,0) b. A tak se na druhé místo dostal Japonec Fužisawa, který skočil sice jako Raška 101 m, ale ohodnocení bylo lepší — Raška měl 116,3 b., Fužisawa 116,8. Jako by se rozhodčí bránili nařčení, že nadřžují olympijskému vítězi a že platí jméno...? Na čtvrtém místě byl po

prvním kole Nor Grini se 111,5 b. za skok 99 m, na pátém startovní číslo 1 — další Nor Roaldset 109,6 (100,5 m) a na šestém reprezentant SSSR Žeglanov 108,5 b. za 99 m. Z našich byl Höhnl osmý za Norem Tomtmem se 107,3 (98,5), Hubač 18. se 101,4 (95) a Rydval 27. s 95,2 (92).

Ve druhém kole se nevedlo (stejně jako na MS v Oslo) Japonci Fužisawovi. Propásl odraz a skočil jen 82,5 m. Odpadl jeden konkurent. Dlouho byl v čele Nor Grini, který skočil ve II. kole 93,5 m (102,8 b.) a vedl se známkou 214,3 b. Možnost zasáhnout do boje o medaile měl znovu Rakušan Bachler. Pátým nejlepším skokem ve II. kole — skákal se ze sníženého nájezdu) 95 m (103,4 b.) skočil nakonec šestý.

Teprve Jiří Raška skokem 98 m odsunul Griniho na druhé místo. Bělousov skočil znovu o půl metru více než Raška a dostal 113,3 b. Bylo rozhodnuto! Stejně délky dosáhl i Queck z NDR, který si zajistil čtvrté místo. Skokani NDR tím vyšli z olympijských bojů ve skoku na lyžích bez medaile.

Znovu po závodě

Jiří Raška: »S druhým místem jsem spokojen. Byl to velký boj v pěkném olympijském rámci. Nečekal jsem, že si ze ZOH přivezu dvě medaile.«

Zdeněk Remsa: »Byl to nádherný závod za ideálních podmínek, diváci viděli hodně pěkných skoků. Raška nezklamal a prohrál s Bělousovem „o prsa“. Nejlepší skoky měli Fužisawa a Bělousov v prvním, Raška a Grini ve druhém kole.«

Miloslav Běložník, člen skokanské komise FIS: »Byl to výborný závod, který skončil pro nás opět úspěšně. Wirkola nevydržel nervově. Z Norů zachraňoval český praporek Grini. Sovětští skokani potvrdili na velkém můstku dobrou výkonnost.«

Marc Hodler, předseda FIS: »Výkony skokanů byly vynikající úrovně. Pro diváky měla soutěž značnou přitažlivost.«

Toralf Engan, olympijský vítěz 1964 a trenér Norů: »Podívejte se na Wirkolu. Jeho trénink nebyl zřejmě dosti náročný.«

Po závodě doma

Miroslav Zavadil, předseda ÚV ČSM: »Pro svět bude hrdinou ZOH Killy, je to vynikající sportovec. Pro mne je hrdinou Jiří Raška. Velmi si cením jeho skromnosti a jeho jedinečného úspěchu...«

Alžběta Štrkulová, dívka-1967: »... Stejně jako každý, i já obdivuji tři zlaté Killyho a našeho Rašku.«

Národní umělec Zdeněk Štěpánek: »... Nadchnul mě Raška, takový tichý a skromný sportovec. Po skončení závodu ve skocích mi vytryskly radosti v očích slzy...«

Další telegram s. A. Dubčeka Raškovi

První tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček odešel po skončení skoků na velkém můstku v St. Nizier tento telegram:

GRENOBLE — FRANCIE
Jiří Raška

»Jsmo na Vás i úsilí trenéra Zdeňka Remsy hrdí. Blahopřejeme ke stříbrné, k vynikající reprezentaci vlasti.«

Šťastný vítěz, reprezentant SSSR Vladimír Bělousov, na ramenou Jiřího Rašky (vpravo) a Nora Larse Griniho.

NEČEKANÝ ÚVOD...

Před odstartováním první olympijské lyžařské soutěže v klasických disciplínách v Autrans — běhu na 30 km — byli nejčastěji uváděni jako favorité olympijský vítěz z Innsbrucku Eero Mäntyranta, Nor Martinsen a ještě několik dalších Severanů. Jen italská výprava tajně doufala, v čele se švédským trenérem Nielsenem — ve své borce.

Dvě hodiny po odstartování prvního stalo se první překvapení: Ital Franco Nones, Černovlasý seržant celní služby z vysokohorského Predazza (leží ve výšce 2000 m n. m.), městečka na jihozápad od Cortiny d'Ampezzo, člověk s věčným humorem — začal závod ve výtečné pohodě a v rychlém tempu. Když na 10 km měl nejrychlejší čas, mysleli si ještě mnozí, že to přepálil a že zhasne. Nones měl na Voronkova z SSSR 22 vt., na favorizovaného Mäntyrantu téměř půl minuty. Z našich byli po první desítce — Fajstavr 19., Štefl 20. a Peřina 26. Nešlo to jen Fouskovi.

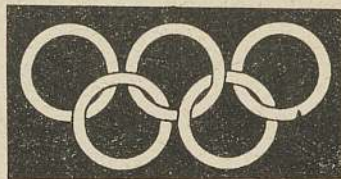
Nones měl i výborný závěr. Zatímco se Mäntyranta značně vyčerpal prudkým tempem na druhém úseku, šel dobře informovaný Nones i v této části tratě. Výborný byl i závěr Nora Martinsena,

ktej předstihl ještě Mäntyrantu. Náš Štefl se probojval dobrým závěrem z 21. místa na 18., Fajstavr z 23. na 22. a Peřina zůstal 24.

Mezi první desítku se zařadili tři Finové, po dvou závodníků z Itálie a SSSR, po jednom z Norska, Švédska a NSR. V první dvacítkce byli čtyři Finové a Sověti, tři Švédové a Norové, dva závodníci z NDR a Itálie a po jednom z ČSSR a NSR.

Podmínky pro závod byly ideální. Sníh měl — 12 stupňů, vzduch byl o něco málo teplejší. Trať byla výtečně upravená.

Nones dobyl zlatou medaili šest dní po svých 27. narozeninách. Za překvapení lze považovat i umístění Švédů. Po odchodu Sixtena Jernberga nemají silnou individualitu. Nejlepší z nich byl Larsson, který skončil osmý. Nejlepším ze závodníků SSSR

byl Voronkov. Favorit sovětského družstva Akentěv uzavřel první desítku.

PO ZÁVODĚ

FRANCO NONES: »Na mém vítězství má zásluhu i můj trenér Švéd Nielsen. Vede mne již deset let. Jsem šťasten, že jsem získal zlatou...«

ODD MARTINSEN: »S druhým místem jsem spokojen a mohu svému příteli Nonesovi jen blahopřát. Známe se dobře, absolvovali jsme spolu v tréninku mnoho kilometrů.«

EERO MÄNTYRANTA: »Nejsem nespokojen, ale také ne šťasten. Ne zvolil jsem pravý vosk. Hodně mne vyčerpala nástup do druhé desítky...«

KAREL ŠTEFL: »Byla to teprve má druhá třicítka. Trať byla náročná, ale běželo se mi dobře.«

JAN FAJSTAVR: »Hrozně mne bolela záda. Kruté to bylo na 20 km. Trať byla velmi rychlá — byl to můj závod v dosud nejsilnější konkurenci.«

Odd Martinssen (Norsko) — Franco Nones (Itálie) — Eero Mäntyranta (Finsko)

ODVETA SKANDINÁVCŮ

Druhou disciplínou soutěží v běhu na lyžích na ZOH v Autrans byla patnáctka. Byla zcela ve znamení odvety Seveřanů. Vyhral ji 195 cm vysoký norský dřevorubec Harald Grønningen, korunní princ vrcholných lyžařských soutěží. Na ZOH v Innsbrucku byl v běhu na 15 a 30 km druhý za vítězem Mäntyrantou. 33letý Nor z Lensviku vyhrál 15 km před Mäntyrantou a Švédem Larssonem. Nadvládu Seveřanů narušil jen svým devátým místem sovětský běžec Tarakanov.

V závodě na 15 km startovalo 76 lyžařů z 19 zemí. První vyrazil na trať Turek Cinar. Grønningen vyběhl na trať pátý, což se ukázalo výhodně. Celonoční déšť narušil značně sněhovou pokrývku. Hodinu před startem byla teplota kolem stupně nad nulou. A tak sehrálo důležitou roli i správné mazání.

Na pěti km měl Grønningen mezičas 16:57,1 min. a náskok 9,3 vt. před Mäntyrantou. Třetí byl Nor Martinsen, čtvrtý jeho krajan Tyldum. Náš Štefl byl 17. za 17:57,9, Fajstavr 21. (18:06,8) a Peřina 35. časem 18:35.

Po desítku vedl Mäntyranta časem 34:56,9. Grønningen ztrácel 9,6 vt. Třetí byl Fin Laurila (35:11,8), čtvrtý Nor Tyldum (35:17,6), pátý Švéd Andersson (35:29,0) a šestý Švéd Larsson (35:30,1). Náš Karel Štefl postoupil na 13. místo časem 36:39,4, Fajstavr byl 24. s časem 37:26,7 a Peřina se vypracoval nejlepším

časem z našich na druhém úseku ze 35. na 23. místo (37:24,1).

Mäntyranta náskok neudržel. Grønningen, který byl dobře informován, zvýšil tempo. Zejména získával ve sjezdech. Na stadión přijel první ze všech startujících. Ve výsledcích zůstal Mäntyranta za ním jen o 1,9 vt. Výborným závěrem se dostal ze šestého na třetí místo Larsson. Úspěchem je 14. místo Karla Štefla. Z Italů zaběhl lepší čas jen Stella, za Šteflem zůstali mj. Akentěv (SSSR), Nones.

HARALD GRÖNNINGEN: »V Autrans byla moje poslední šance získat olympijské vítězství. Bylo mým štěstím, že jsem měl startovní číslo 5. Nemusel jsem se zdržovat předbíháním soupeřů. Poslilo mne i vědomí, že nestartoval můj krajan Gjermud Eggen, trojnásobný mistr světa 1966. V Autrans nemá formu.«

KAREL ŠTEFL: »Byl to rychlý závod. Na trati jsem ztratil kroužek z hole, závěr jsem měl o něco pomalejší.«

TRENÉR JAROSLAV HONCŮ: »Dobré časy našich jsou výsledkem dlouhodobé přípravy. Štefl zaběhl na 15 km nejlepší čas z čs. závodníků v historii MS a ZOH. Také 23. místo Fajstavra a 27. Peřiny jsou důkazem vzestupné úrovně našeho běhu na lyžích.«

PŘEDSEDA LYŽAŘSKÉ SEKCE KAREL SMOLA: »Cíl, aby jeden z našich byl v běhu na 15 km v první patnáctce, byl splněn.«

STEJNĚ JAKO NA MS

V OSLO

Po vítězství Harald Grönningena na 15 km získali Norové další zlatou medaili v běžeckých soutěžích mužů ve štafetě 4x10 km. Zopakovali tak svůj úspěch z mistrovství světa v Oslo. Závod se běžel v Autrans na vlhkém sněhu. Při startu bylo na teploměru plus 1,5 stupně, na 5. km byl 1. stupeň pod bodem mrazu, v závěru se opět oteplilo.

Hned od startu se rozvinul tvrdý boj mezi běžci Norska a Švédska. Norové běželi stále v čele. Až do závěrečného úseku byli na třetím místě reprezentanti SSSR. Výborným výkonem rozhodl boj o bronzové medaile v posledních 50 metrech na lyžařském stadionu Fin Mäntyranta, který předběhl Vedenina. Překvapením byl výkon Švýcarů. Po prvním úseku byl Hirscher 10., ale druhý Haas přivedl štafetu na páté místo. Koch a A. Kälin toto místo pak udrželi. Italové byli po první předávce na dvanáctém místě, nakonec byli šestí.

Čs. reprezentanti obsadili deváté místo. Po prvním úseku byl Fajstavr devátý, Fousek klesl na 12. místo, Peřina předstihl jednoho a Štefl další dva soupeře. Po dobrých výsledcích v běhu na 15 a 30 km se očekávalo lepší umístění. Fousek neměl dostatek sil. Štefl běžel se zmožděninou ramenního kloubu levé ruky. Utrpěl jí při tréninku na pětikilometrové trati žen, když před ním upadl jeden ze Svědů. Štefl již nestačil zastavit, zlomil obě lyže a poranil si rameno.

10 km: 1. Norsko — Martinsen 31:57,3, 2. Švédsko — Halvarsson 32:37,0, 3. SSSR — Voronkov 32:38,4, 4. Finsko — Oikarainen 33:00,7, 5. Japonsko — Sato 33:38,4, 6. USA — Gallagher 33:45,0; 9. ČSSR — Fajstavr 34:23,0.

20 km: 1. Norsko — Tyldum 1:04:11 (32:13), 2. Švédsko — Andersson 1:05:03 (32:26), 3. SSSR — Akentjev 1:05:10 (32:32), 4. Finsko — Taipale 1:06:16 (33:16), 5. Švýcarsko — Haas 1:07:29 (33:02), 6. NDR — Lesser 1:07:52 (34:00); 12. ČSSR — Fousek 1:10:24,4 (36:01).

30 km: 1. Norsko — Grönningen 1:36:16,3 (32:05), 2. Švédsko — Larsson 1:37:27,8 (32:24), 3. SSSR — Tarakanov 1:38:07,3 (32:56), 4. Finsko — Laurila 1:38:33,0 (32:16), 5. Švýcarsko — Koch 1:41:15,2, (33:45), 6. Itálie — Serafini 1:04:03,9 (34:09); 11. ČSSR — Peřina 1:45:36,4 (35:12).

P o z á v o d ě :

KAREL ŠTEFL: »Na začátku při stoupání jsem bolesti v rameni necítil. Teprve po sjezdu, když přišlo nové stoupání, to bolelo. Dalo se to však překonat.«

JAN FAJSTAVR: »Začátek jsem měl dobrý. V prvním stoupání jsem běžel za vedoucím Norem, ale postupně jsem ztrácel pozici. Asi na 5. km se mi zkrřížily lyže a tím jsem ztratil kontakt se špičkou.«

Trenér JAROSLAV HONCŮ: »Chtěli jsme více. Na „vodě“ se nám dobře neběhá. Chtělo to tvrdé lyže jako mají Italové a Němci. Dobře zaběhl opět Štefl. Nemáme však čtvrtého běžce do štafety.«

Martinsen, Grönningen, Ellefsäter, Tyldum

TAKÉ MARATÓN VYHRÁLI NOROVÉ

Dva dny po svých 29. narozeninách zvítězil Nor Ole Ellefsäter, lesní dělník z Veldre, v závěrečné disciplíně běžecké olympiády her — běhu na 50 km a dovršil tak úspěchy norských běžců. Ellefsäter, který byl finišmanem vítězné norské štafety, si dobře rozvrhl své síly. Druhé místo vybojoval překvapivě 26letý sovětský důstojník Vjačeslav Vedenin. Největším překvapením byl však syn švýcarského milionáře Josef Haas.

Trať závodu nebyla mimořádně stoupání, do 15 km střídavý terén, obtížná. Závodníci jeli dvě kola do 20 km rovinka a závěr klesal po 25 km. Prvních 10 km bylo do stadionu. Teplota byla při star-

tu čtyři stupně pod nulou. Sníh byl po celé trati zmrzlý.

Po prvních 15 km vedl Nor Hjernstad (47:36,5) před svým krajanem Ellefsäterem, který měl ztrátu 17,3 vt. Švéd Rönnlund měl čas 47:55,1, jeho krajané Halvarsson a Risberg 48:05,5, resp. 48:17,8. Šestý byl Fin Laurila časem 48:22,9, sedmý Nor Tyldum 48:29,5. Desátý byl Vedenin (48:51,1), 12.

Haas [49:08,6]. Náš Fajstavr byl 30. [51:00,7], Fousek 34. [51:42,4], Peřina 48. [53:55,6].

V polovině trati byl již v čele Ellefsäter časem 1:11:39,5 před Svědem Risbergem 1:12:23,4 a Norem Hjernstadem 1:12:29,8. Další pořadí bylo: 4. Halvarsson 1:12:36,7, 5. Rönnlund 1:12:42,5, 6. Larsson [všichni Švédsko] 1:12:50,2, 7. Larrila [Finsko] 1:13:25,6, 10. Vedenin 1:13:30,8, ale osmý Haas — 1:13:28,1, Fajstavr byl 29. 1:16:34,5, Fousek 35. 1:18:01,3. Peřina vzdal.

Ve 40 km měl Ellefsäter čas 2:03:11,3 a náskok 29,3 před svým krajanem Tyldumem. Třetí byl již Vedenin 2:04:11,3, čtvrtý Larsson 2:04:14,3, pátý Hjernsatt 2:04:17,8,

šestý Risberg 2:04:21,2, sedmý Haas 2:04:28,0. Fajstavr postoupil na 28. místo časem 2:11:38,6, Fousek opět klesl na 39. místo s časem 2:16:44,6.

Nejlepší čas v cíli měl Ellefsäter. Vedenin si vybíjoval druhé místo a Haas ze sedmého třetí. V poli poražených zůstali Finové, kteří promazali, jejich nejlepší Laurila byl 11.

PO ZÁVODĚ:

Olle Ellefsäter: »Byl to rychlý závod. Na trati jsem byl pravidelně informován. Lehčí závěr mi vyhovoval. Trať byla dobře upravená. Být olympijským vítězem je krásný pocit.«

Josef Haas: »Nemohu tomu prostě věřit, že jsem porazil všechny Švédy a Finy a tolik světových es lyžování.«

Eero Mäntyranta: »Neměl jsem formu. Nedá se nic dělat. Někdo také musí prohrávat.«

Trenér Norů Jensen: »Tipoval jsem Ellefsatera.«

Jan Fajstavr: »Běželo se mi lépe do kopce, při sjezdech jsem ztrácel.«

Trenér Jaroslav Honců: »Fajstavr a Peřina běželi první padesátku. Na závodnicích se již projevíto značně fyzické i psychické zatížení. Před startem se nemohli pořádně soustředit. Peřina a Fajstavr měli asi lepší formu v lednu. Škoda, že se zranil Štefl.«

Nejlepším sdruženářem Keller

Podle očekávání vyhrál olympijskou soutěž v závodech sdruženém 23letý poddůstojník Bundeswehru — původním povoláním zedník — Franz Keller. Byl na MS v Oslo druhý za svým krajanem Georgem Thomou, který převzal úlohu jeho trenéra. Keller startoval na olympijských hrách poprvé. Vítězství si zajistil vý-

borným výkonem v první části závodu sdruženého — ve skoku.

13 zemí byl Tomáš Kučera po skoku devátý, Rýgl 18.

Závod se konal za pěkného slunečného počasí na 70metrovém můstku v Autrans před návštěvou asi 10 000 diváků. Byla to až dosud největší návštěva na lyžařských klasičeských disciplínách. V prvním kole měl nejdelší skok Polák Fiedor — 74 m. Stejně skočil Japonec Itagaki, ale upadl. Fiedor, který vyhrál letos několik sdružených závodů, měl vysoké body — 119,0 a vedl. Keller skočil o metr méně a dostal »jen« 118,1 b. Náš Kučera, který je normálně velmi dobrým skokanem, skákal zřejmě ještě pod dojmem dvou pádů na evropském mistrovství juniorů, v němž byl vysokým favoritem a skokem neuspěl. Byl i tak po prvním kole sedmý, Rýgl se skokem 69,5 m až 20.

Ve druhém kole Keller skok natáhl — na 77,5 m — nejdelší skok v soutěži vůbec. Dostal 122,0 bodů! Třetí nejlepší hodnocení měl Japonec Itagaki 115,4 b. za skok 73,5 m, třetí byl sdruženář SSSR Makara se 113,5 b., za skok 74 m. Kučera byl opět sedmý skokem 73 m se 108,2 b., Rýgl 15.

Ve třetím kole měli nejlepší skoky: Itagaki 76 m — 122 b., Polák Fiedor 74 m — 115,3, Drjagin (SSSR) 74,5 — 115,3. Kučera skočil 71,5 m. Byl to nejslabší skok ze tří a do soutěže se mu nepočítal. Rýgl skočil 71,5 m a dostal 100,2 b.

V konkurenci 41 sdruženářů ze

Franz Keller (NSR)

Tomáš Kučera

Kučera utikal!

Do druhé části nastupoval s největším ziskem 240,1 b. Keller. Věděl, že nesmí prohrát o více než 13 a půl minuty. »Když jsem večer slyšel, že bude mrznout — prohlásil po závodě — věděl jsem, že to bude můj závod. Nejhůře mi bylo na prvních osmi kilometrech. Cítil jsem bolest ve stehnu.« Přes tyto bolesti si Keller 13. místem v běhu zajistil zlatý kov.

Nejlepší čas ze všech sdruženářů měl, tak jako na MS v Oslo, Alois Kälin, který během postoupil ze 24. místa až na 2. Bronz získal reprezentant NDR Kunz, rovněž díky dobrému běhu (měl

třetí čas). Postoupil z desátého místa.

Výborně bojoval náš Tomáš Kučera. Překonal sám sebe a byl v běhu šestý. To mu také pomohlo k výsledku, jaký nedosáhl ještě žádný z čs. reprezentantů na OH. Obsadil čtvrté místo. Vzpomeňme, že v roce 1932 v Lake Placid byl Antonín Bartoň ve sdruženém závodě na ZOH šestý, František Šimůnek o čtyři roky později v Garmisch-Partenkirchenu pátý.

Zklamání zažili polští sdruženářů Fiedor a J. Gasienica, kteří byli po skoku na třetím a osmém místě. Špatně běželi Severaně, kteří promazali.

Po závodě:

TOMÁŠ KUČERA: »Nikdy jsem nečekal takový výsledek v běhu. Krize na mne přišla mezi 10. a 12. km. Tam jsem nejdříve předběhl jednoho sovětského lyžaře, ten se však znovu dostal přede mne a při jeho stihání jsem se ve stoupáku hodně vyčerpал.«

Trenér BOHUSLAV RÁZL: »Tomáš podal v běhu vynikající výkon. Vynahradil si jím sobotní slabší třetí skok, který ho připravil o lepší umístění v první části závodu sdruženého a možná i o medaili. Tomáš potvrdil, že je velkým bojovníkem.«

Nejhlučnější soutěž OH:1. Nor Solberg

Zajímavou soutěží olympijských her byl poněkud rušnější biathlon. Soutěž jednotlivců vyhrál výbornou střelbou 37letý Nor Magnar Solberg. Na startu bylo 60 biathlonistů, kteří běželi 20 km a na čtyřech střelnicích stříleli na vzdálenost 150 m střídavě vleže a vstoje vždy po pěti rázech. Za chybný zásah dostal závodník trestnou minutu.

Již od startu byl biathlon soubojem dvou startovních čísel: čísla 1, které měl na prsou sovětský reprezentant Tichonov, a čísla 3, jež patřilo vítěznému Noru. Tichonov měl nejlepší čas v běhu ze všech startujících — 1:12:40,4, Nor Magnar Solberg 1:13:45,9. Nor však zasáhl všechny terče, Tichonov jednou minul a to byla ztráta jedné minuty. Kromě Solberga měl střelbu bez jedině chyby také Rumun Carabela, jeho běh byl však slabý. Měl čas 1:22:52,2 a byl čtrnáctý.

Náš reprezentant Pavel Ploc dobře běžel (měl čas 1:18:05), ale horší střelbu. Na poslední střelnici dostal pět trestných minut. Žižka, který si vybojoval účast na olympijských hrách výbornými výsledky v letošním roce (je mistrem ČSSR), dostal za střelbu 14 trestných minut. Nebyl však ve své kůži, zejména špatně se mu dýchalo.

Nejúspěšnější jako celek byli biathlonisté SSSR, kteří se umístili všichni v první desítce.

V Autrans od časného rána drobně mžilo, sněh byl vlhký a těžký. Výhodu měli závodníci první skupiny, Tichonov se start. čís-

Snímek nahoře: NA STŘELNICI ...

Snímek dole: VÍTEZ NOR SOLBERG

lem 1, Polák Szczepaniak s číslem 2 a Nor Solberg s číslem 3. Trať závodu byla vedena ve smyčkách, které měřily 4 km, 3,6 kilometru, 4,5 km, 5,4 km a 2,5 kilometru. Počasí bylo teplé (5 stupňů), téměř bezvětří, v závěru soutěže přišlo.

PO ZÁVODĚ:

Magnar Solberg: »Pevně jsem věřil svým krajanům Istadovi a Tveitnovi. Myslím jsem, že mne porazí. Nemohu tomu prostě věřit, že jsem vyhrál.«

Pavel Ploc: »Ti, kteří běželi v první skupině, na tom vydělali. Pokud to šlo, snažil jsem se běžet mimo stopu. Vyčerpání mělo vliv na mou poslední střelbu.«

Trenér Jiří Cilich: »Splnili jsme vytčený úkol, aby jeden z našich reprezentantů skončil do 15. místa. Za deště byla trať těžká.«

Štafety biathlonistů: 1. SSSR...

Biathlonistická štafeta se běžela na olympijských hrách poprvé. Závod se konal na 7,5 km dlouhém okruhu, střelecká stanoviště byla po 2,5 km (vleže) a po 5 km (stojě). Za nezasažený terč následovalo trestné kolečko kolem stadiónu, dlouhé 200 m, které reprezentovalo ztrátu 40 až 50 vteřin. Startovalo 14 štafet.

Tým SSSR vedl v soutěži od začátku až do konce. K vynikajícímu výkonu Tichonová na prvním úseku přidali další členové štafety i dobrou střelbu. Nejlépe však střelili Švédové, kteří jako jediní zasáhli všechny terče. Jejich běh byl slabší. Z 52 účastníků zasáhla všechny terče 16.

Po prvním úseku vedlo družstvo SSSR časem 33:28,9 před Švédskem 34:13,3 a Norskem 35:12,1. Po druhém měl tým SSSR čas 1:07:36,1, Švédsko 1:09:17,1 a Norsko 1:09:18,9. Po třetím úseku bylo pořadí: SSSR 1:40:29,3, Norsko 1:41:45,3, Švédsko 1:44:17,1.

★ ★

Běžkyně číslo jedna ZOH — T. Gustafssonová

První olympijská soutěž v běhu na lyžích žen — 10 km, přinesla překvapivou porážku až dosud na mistrovství světa a olympijských hrách suverenních lyžařek SSSR. Prvních pět míst v tomto závodě obsadily Seveřanky. Šestá byla první lyžařka SSSR 26letá Galina Kulakovová. Lyžařky SSSR získaly na třech předcházejících ZOH všechny medaile s výjimkou bronzové v roce 1956 v Cortině d'Ampezzo, kterou vybojovala Švédka Edströmová.

★

Letošní běh na 10 km se stal kořistí její krajanek 29leté švédské učitelky gymnastiky Toini Gustafssonové. Na trať vyběhla jako předposlední ze 34 závodnic z 11 zemí s číslem 33. Vedla od startu až do cíle. Na prvním pětikilometrovém úseku se značným stoupáním měla Gustafssonová mezčas 18:55,0 min. Vedla náskokem 14,6 vt. před závodnicí Finska Kajosmaaovou. Třetí byla Auflesová z Norska s časem 19:12,2. Za ní byla se ztrátou 1,1 vt. Kolčínová a za ní o 1,6 Kulakovová.

Gustafssonová, která jezdí stejně jako Jernberg v typickém bílém oblečení, běžela rytmicky a doslova utkala svým soupeřkám. Zvítězila o 1:06,1 min. před Norkou Mördreovou. Třetí byla další norská lyžařka Auflesová. Berit Mördreová (startovala spolu s Auflesovou po MS v Oslo u nás v Harrachově) 28letá policistka z Oslo, která vybojovala stříbrnou medaili, byla v polovině trati na sedmém místě.

Gustafssonová, která byla na MS v Oslo na 10 km třetí za běžkyněmi SSSR Bojarskichovou a Kolčínovou, prokázala výbornou formu již před olympijskými hrami. Trénovala společně s muži.

Po závodě řekla mj.: »Doufala jsem, že získám zlatou medaili. Pomohlo mi v tom i počasí, které mi vyhovovalo. Sama jsem si ráno namazala lyže. Namazat lyže je pro mne stejně přirozené, jako použít rtěnku na rty.«

Trenér Švédů A. C. Ledin pak tomu dodal: »Již před rokem jsem věřil, že Toini může dobyt zlatou medaili. Před závodem jsem s tím počítal již najisto, protože jsou podle mého názoru sovětské běžkyně příliš staré.«

Toini Gustafssonová v rukou švédského trenéra po běhu na 10 km.

ODVETA vyšla jen částečně

Plavovlasá Švédka Toini Gustafssonová vyhrála i druhou běžeckou disciplínu žen ZOH v Autrans — 5 km. Přestože všechny mezičky na trati naznačovaly, že by se závodnice SSSR rády revanšovaly za

překvapivý neúspěch v běhu na 10 km, dokázala Toini Gustafssonová, která vyběhla na trať jako poslední s číslem 34, mocným závěrem v posledních dvou km vyhrát rozdílem tří vteřin.

Běh žen byl zařazen na pořad ZOH před čtyřmi lety v Innsbrucku. V Autrans v něm běžely lyžařky Bulharska, Dánska, Finska, Japonska, Maďarska, NDR, NSR, Norska, Polska, ČSSR a Švédska.

Druhé místo získala 26letá Galina Kulaková z SSSR a třetí nejstarší účastnice reprezentačního družstva SSSR, 37letá Alevtina Kolčinová, která startovala poprvé na ZOH v roce 1956 v Cortině d'Ampezzo.

Příští číslo Lyžařství bude opět věnováno převážně X. zimním olympijským hrám v Grenoblu. O své poznatky se s vámi rozdělí naši trenéři!

TAKÉ ŠTAFETU ŽEN VYHRÁLO NORSKO

Svédky Toini Gustafssonové, nejlepší běžkyně na lyžích na ZOH v Autrans, se nepodařilo vybojovat třetí zlatou olympijskou medaili, přestože podala opět ve všech nejlepších výkonech. Nemožná už dohnat na 5km úseku ztrátu Strandbergové z prvního úseku, která jí předávala pátá.

Štafetu rozhodla větší vyrovnanost družstva Norska, kterou tvořily 27letá Inger Auflesová, o rok starší Babben Engerová-Damonová a stejně stará Berit Mördreová, která zaběhla na posledním úseku lepší čas o 5,1 vt. než poslední členka švédské štafety Martinssonová. Bronzové medaile vybojovaly závodnice SSSR, které byly po celý závod na třetím místě. Překvapením je poslední, osmé místo kdysi výborných Bulharek.

PO ZÁVODĚ:

Oddwar Myhren, vedoucí norských běžkyň: »Vítězství štafety bude znamenat v Norsku ještě větší zpopularnění ženského lyžování. Dosud stála děvčata ve stínu mužů. Počítali jsme s bronzovou medailí, favoritkami byly pro nás sovětské lyžařky. Kolčinová však zvolila špatnou taktiku. Vy-

pálila na trať jako dábel a v závěru jí chyběly síly.«

C. A. Ledin, vedoucí švédského družstva: »Pro Toini Gustafssonovou byla ztráta po prvním úseku příliš velkým handicapem. Dotáhla však štafetu až na druhé místo.«

Pavel Kolčín, vedoucí švédského lyžařek: »Nejsem plně spokojen, ale lepší je bronzová medaile než žádná.«

Ake Svensk, vedoucí finských žen: »Očekával jsem od sovětského družstva více. Pro mne bylo favoritem. Norské vítězství bylo dílem vyrovnanosti.«

Jaroslav Honců: »Norské běžkyně byly dobře připraveny. Uplatňují v přípravě vědecké poznatky. Závodnice tvoří dobrou partu. Sovětské závodnice získávaly náskok ve stoupání. Jejich technika však zaostává a to se projevilo na střídavé trati, na které ztrácely vteřiny.«

Ve vzdálenosti 30 km od Grenoblu leží ve výši 1650 m nad mořem Chamrousse, středisko sjezdových disciplín ZOH. Je jedním z nejmladších lyžařských středisek ve Francii. Bylo založeno v roce 1948. Vrchol, z něhož vedou sjezdové tratě, se nazývá Croix de Chamrousse (2253 metrů). Až na sjezd mužů, který končí na Casserousse (1412 m), ústí všechny ostatní tratě do nově vybudovaného lyžařského stadiónu Recoin Chamrousse (1650 m).

Hrdinou sjezdových disciplín ZOH byl bezesporu vysoký favorit Francouz Jean-Claude Killy. Dokázal totéž co před 12 lety v Cortině d'Ampezzo nezapomenutelný »Blitz von Kitz« — »Blesk z Kitzbühelu« Toni Sailer, jeden z nejpozornějších diváků na letošních ZOH.

RADOST FRANCIE

Závod se měl jet již ve čtvrtek 8. února. Padající mlha snižovala viditelnost na sjezdovce, jejíž start je ve výši 2252 m nad mořem a cíl ve výši 1421 m (maximální sklon sjezdovky je 65 stupňů, průměr 29 a délka 2890 m) na minimum. Ráno, kdy začal v Chamrousse hustě padat sníh, ale horní část trati měla dobrou viditelnost, prohlásili činovníci, že se pojede za každých okolností.

V poledne, kdy absolvoval trať první předjezdec Rakusan Rudi Sailer, bratr Toni Sailer, se viditelnost stále měnila. Pořadatelé museli start neustále překládat. Nakonec byl závod odložen, protože navíc byl v horní části značný vítr.

Také v pátek vál po ránu na startu silný vítr. Stejně jako ve středu vyjel v poledne na trať první předjezdec Rudi Sailer. Prvním závodníkem byl Guy Périllat. Jeho čas 1:59,93 min. nepřekonal nikdo, jen se mu přiblížil Švýcar Jean Daniel Dätwyler.

První slavný den na X. zimních olympijských hrách slavili pořadající Francouzi po sjezdu mužů, který vyhrál 24letý Jean-Claude Killy, jenž tak splnil jejich naděje. Jejich radost byla o to vyšší, že stříbrnou medaili získal další Francouz, 29letý Guy Périllat. Na medaili si musel Killy, a s ním celá Francie, počkat o plných 24 hodin déle, než říkal plán olympijských soutěží.

Teprve čtrnáctý Killy snížil tento čas o sedm setin vteřiny.

Z 86 startujících z 29 zemí (nedokončilo devět) skončili čs. reprezentanti Jaroslav Janda časem 2:07,71 min. na 36. místě, Milan Pažoužut lepším časem 2:07,45 na 35. místě.

PO ZÁVODĚ:

JEAN-CLAUDE KILLY: »Na začátku závodu jsem byl trochu nervózní, ale závod sám byl výborný. Cítil jsem se velkým. Je to má poslední sezóna v mezinárodních soutěžích, a jsem spokojen, že jsem vyhrál. Jsem šťastný. Je to můj nejkrásnější den v životě.«

GUY PÉRILLAT: »Byl to velmi těžký závod, obzvláště silný vítr ztěžoval jízdu. Začínal jsem věřit, že můj čas bude nakonec vítězným, ale s druhým místem jsem spokojen. Killy je prostě trída.«

KILLY ZNOVU PRO ZLATO!

Druhá sjezdová disciplína mužů — obří slalom — se jela poprvé ve dvou kolech. První závod se jel na trati Simond dlouhé 1800 m s výškovým rozdílem 450 m. Na trati bylo 70 branek. Killy si vzal v této jízdě již zálohu na zlato. Vyhral s náskokem 1,2 vt. před překvapením kola — Švýcarem Favrem. Killy startoval jako třetí a měl čas 1:42,74, který už žádný nepřekonal. Nejvíce se mu nejdříve přiblížil osmý Périllat časem 1:44,86. A protože na třetím místě byl další Francouz Mauduit, který startoval jako první, vypadlo to na velký triumf Francie. Ale Švýcar Willy Favre, který měl startovní číslo 13, jel vynikajícím a protlačil se hned za Killyho.

Z čs. reprezentantů byl Pažout na 28. místě časem 1:48,98 a Janda na 40. místě v čase 1:52,20 min.

Traf druhého kola stavěl trenér mužstva NSR Fritz Wagnerberger. Měřila 1780 m, měla výškový rozdíl 450 m a 57 branek. Autor po-

stavil sérii branek těsně před cílem a tím zvýšil obtížnost tratě. Mnoho závodníků se nedovedlo v závěrečné rychlosti s tímto úsekem vyrovnat. Francouzi Périllat a Mauduit ztratili ve druhém kole své pozice z předcházejícího dne. Nejlépe zvládli trať Američan Kidd a Killy. Kidd byl o osm setin rychlejší než Killy. Velmi dobře jel také Messner, který postoupil z pátého na třetí místo. Z našich měl ve II. kole Pažout čas 1:51,34, Janda 1:52,07. Celkově skončil Pažout na 27. místě časem 3:40:32, Janda na 34. časem 3:44,27.

Pořadí prvních šesti ve druhé jízdě: 1. Kidd (USA) 1:46,46, 2. Killy 1:46,54, 3. Messner 1:46,67, 4. Nening 1:47,14, 5. Périllat 1:47,28, 6. Giovanolli 1:47,42.

PO ZÁVODĚ:

Jean-Claude Killy: »Jsem velmi šťastný pro to, co jsem doposud

dokázal. Myslím, že mám dobrou formu. Rád bych vyhrál všechny tři soutěže, a jestliže se mi to povede, pak si myslím, že to bude více, než dokázal Sailer. Musel jsem jet dvě jízdy obřího slalomu a budu muset jet čtyři slalomy.

Willy Favre: »Jel jsem riskantně. Měl jsem jen náskok 0,8 vt. na Périllata. Killyho jsem stejně nemohl porazit.«

Heini Messner: »Hodně jsem riskoval a jsem konečně rád, že jsem se odpoutal od čtvrtého místa. Bronzová medaile je mou první. Killy nás přemůže, i kdyby musel jet v brambořišti.«

Périllat Guy: »Být druhým za Killym je více, než vyhrát bez Killyho.«

Bill Kidd: »Za nejlepší čas ve druhém kole si nic nekoupím. Nezískal jsem žádnou medaili, ale ještě je šance.«

Komplikovaná soutěž

Závěrečná soutěž sjezdových disciplín mužů měla komplikovaný průběh. Nejdříve muselo více než 100 přihlášených závodníků absolvovat vylučovací slalom. Závodníci byli rozděleni po šesti do skupin podle bodů FIS tak, že první šel do skupiny A, druhý do B atd. První dva z každé skupiny postupovali přímo do tzv. klasifikačního slalomu, ostatní bojovali ještě v opravných jízdách. Jel se ve skupinách v obráceném pořadí, přičemž si jednotlivé skupiny vyměnily tratě. Vítězové postoupili rovněž do dalšího kola.

Závod se jel na trati 520 m, s výškovým rozdílem 176, na které bylo 63 branek. Killy dosáhl času 49,89 vt. Někteří z favoritů museli podstoupit i odpolední opravné jízdy. Byli mezi nimi i Périllat, Leitner z NSR a Švýcar Specher.

Z našich si vybojoval postup Janda druhým místem ve skupině »D« časem 53,20. Vítěz skupiny Nor Haakon Mjøn, pozdější »skoro bomba« závodu, měl čas 52,36. Pažout byl v I. kole ve skupině »O«, kterou vyhrál Švéd Grahn časem 54,28, diskvalifikován. Odpoledne si však kvalifikaci vybojoval.

Pomohla mlha

Závodníci byli se stanoveným postupem kvalifikace, který byl však znám všem už před rokem, nespokojeni. Patnáct předních z nich, mezi nimi Killy, Schranz, protestovalo s odůvodněním, že kvalifikační slalom a klasifikační jízdy nepřinášejí nic na sportovním poli, zvětšují však možnost zranění.

Do třetice

Nakonec byl klasifikační slalom odřeknut pro mlhu, která snižovala viditelnost na pouhých 10 m.

Původně měl být zahájen ve 12 hodin. Po několika odloženích, protože se podmínky nezlepšily, jury tento závod odvolala. »Vyhověla« tím přání většiny sjezdařů.

Protestní petice

Naposledy ožilo středisko sjezdových disciplín OH Chamrousse při finále slalomu mužů. Na jeho výsledek čekala celá Francie. Všichni doufali, že jejich Killy dokáže to, co Toni Sailer. Killy naděje splnil, nikoli však lehce...

Bylo to vynikající vyvrcholení v Chamrousse. Tak vyrovnané boje, jako byly v I. kole, se hned tak nevyskytují. Pořadí se několikrát měnilo. Kolo vyhrál Killy, který trať o 62 brankách, jejmž autorem byl jeho krajan René Suplice, jel za 49,37. Tedy o 0,30 vt. lépe než druhý Rakušan Matt. Třetí byl jen o setinku vteřiny další Rakušan Karl Schranz.

Autorem II. kola byl Ital Hermann Nogler, který na trati 520 m s výškovým rozdílem 176 m postavil 69 branek. Byla to trať daleko obtížnější. Killy kolo zahajoval a měl čas 50,36.

Brzo však přišla senzace. Postaral se o ní 24letý norský student architektury Haakon Mjøn, přemožitel našeho jandy ve vylučovacím slalomu; Mjøn byl rychlejší o vteřinu než Killy. A ještě jednou byl Killy překonan, věčným soupeřem Rakušanem Karl Schranzem. Ten jel druhou jízdou dvakrát. To proto, že se mu v první připlétl do cesty policista, na OH věc skoro neuvěřitelná. Dostal proto ihned opravnou jízdu a tou si vybojoval druhý čas.

Výborné výkony podalí startoval. Američan Sabich, Polák Bachleda, kteří ač startovali ve II. skupině, se protlačili do první šestky.

Jedno celému průběhu slalomu vadilo — počasí.

Mlha nedovolila divákům vychutnat všechny ty velké jízdě a možná že »okradla« některé závodníky o dráhocenné setinky vteřiny. Její hustota se měnila a kdo chytit díru, více viděl. Mlha stěžovala také práci rozhodčích...

Po závodě došlo k diskvalifikacím. Mezi postiženými byli Nor Mjøn, ale i druhý Rakušan Schranz... a tak se dostal Killy ke třetí očekávané medaili. Diskvalifikování byli ve II. kole také oba naši sjezdáři.

Na tiskovou konferenci přišli Killy a Huber a uprostřed s nimi Karl Schranz, což je místo pro vítěze. Dozvěděl se však o své diskvalifikaci. Na pozdější tiskové konferenci by Schranz prohlásil, že je přesvědčen o nespravedlivé diskvalifikaci.

Rakušané podali protest. Killy to komentoval slovy: »Očekávám verdikt s rozpaky. Jestliže jsem poražen, pak to dokázal velký šampión Schranz. Nebyl bych rád, kdybych vyhrál na základě diskvalifikace.«

Sjezd žen - TRIUMF RAKUŠANEK

První soutěž sjezdových disciplín žen — sjezd — přinesla v Chamrousse domácím zklamání, ale radost Rakušankám. Zatím ko reprezentantky galského kohouta se musely spokojit jen se stříbrnou

medailí, přestože se všechny čtyři umístily v první desítce, odvezly si Rakušanky zlatou a bronzovou medaili. V první desítce skončily tři.

Překvapením závodu byla dvace-

tiletá bruneta Olga Pallová, která se startovním číslem 15 uzavírala skupinu nejlepších sjezdářek. Na druhé místo se mezi Rakušany protlačila 18letá Francouzka Isabelle Mirová. Odsunula za sebe olympijskou vítězku a mistryni světa z Innsbrucku Christl Haasovou. Čtvrtá byla další Rakušanka 21letá lyžařka z Innsbrucku Brigitte Seiwaldová.

Ve slalomu to bylo naopak!

Druhou disciplínu sjezdařek na OH zahájila držitelka stříbrné medaile ze sjezdu Francouzka Isabelle Mirová, která obsadila nakonec páté místo. Závod vyhrála Marielle Goitschelová před Kanadankou Nancy Greenovou a další Francouzku Annie Famosovou.

V prvním kole byly nejrychlejší závodnice USA. Wendy Allenová dosáhla nejlepšího času 39,25, byla však diskvalifikována pro neprojetí branky. Na prvním místě byla šestnáctiletá Judy Nagelová časem 40,19. Tato akademická mistryně světa z Innsbrucku postrašila všechny zkušené závodnice. Bez úspěchu byly Rakušanky.

Ve druhém kole jely výborně domácí lyžařky, které odrazily nápor Američanek. Nejlepší z nich, Judy Nagelová, která startovala hned po Goitschelové, ztroskotala na začátku. Nejprve vyjela znatelně z dráhy a pak upadla.

Trať I. kola postavil Rakušan Herman Gamon. Na 425 m s výškovým rozdílem 156 m bylo 56 branek. II. kolo vtyčil Jean Beranger, trenér reprezentačního družstva Francie. Na 450 m bylo 57 branek.

Marielle Goitschelová potvrdila, že je v současné době nejlepší slalomářkou. V obou kolech měla druhou nejlepší jízdu. Kanadanka Nancy Greenová měla výborné II. kolo — 44,70 vt. — Naše Anna Mohrová byla 18.

První kolo nedokončily tři, druhé rovněž tři závodnice. Diskvalifikováno bylo v I. kole devět a ve II. kole tři sjezdařky.

PO ZÁVODĚ:

Marielle Goitschelová: »Titul olympijské vítězky ve slalomu byl

mým tajným přáním. Američanky, podle mého názoru, přehnal rychlost. Byla to válka nervů.«

Nancy Greenová: »Musela bych jet šilenu rychlostí, abych porazila Goitschelovou. Nebylo to však možné.«

Annie Famosová: »Ještě jsem tak na mezinárodních závodech nejela v I. kole špatně. Byla jsem až 11. Ale svítla mi naděje, když jsem uslyšela, že jsou čtyři závodnice diskvalifikovány.«

Judy Nagelová (USA), která vedla po I. kole: »Nevím, jak se to mohlo stát. Snad jsem vypálila do II. kola příliš rychle. Měla jsem pád hned po několika brankách.«

Wendy Allenová (USA): »Viděla jsem něco letět. Byla to branka. Přišla rychleji, než jsem ji zaregistrovala.«

Marc Hodler, předseda FIS: Myslím, že Hermann Gamon vtyčil I. kolo na příliš rychlé trati. Většinou všechny závodnice riskovaly, měly vysoké tempo, a proto bylo tolik pádů a neprojetých branek.«

Toni Sailer: »Počkejte na ženských americký tým v roce 1970 v italské Val Gardeně. Lyžují výborně, jejich technika je vynikající, avšak jsou příliš mladé. Myslím, že největší nadějí jsou 16letá Nagelová a o dva roky starší Cutterová.«

Jako první vyjela na trať, která měla start ve výšce 2252 m a byla dlouhá 2160 m (výškový rozdíl 602 m), reprezentantka NSR Haf-fenová. Haasová s číslem 7 dosáhla času 1:41,41, Mirová s číslem 13 zlepšila její čas na 1:41,33. Smůlu měla Švýcarka Aneröslly Zrydová. Její mezičas po výborné jízdě sliboval velké překvapení. Asi 50 m před cílem měla však pád, který skončil našťastí jen nervovým šokem.

Naše Anna Mohrová startovala jako 23. a časem 1:50,22 obsadila 33. místo.

Zajímavý je pohled na průměrnou rychlost na nejrychlejších úsecích tratě. Nejrychlejší ze všech byla Švýcarka Zrydová (28 let), které byla naměřena rychlost rovných 100 km. Svůj pád měla v 80kilometrové rychlosti. Další pořadí: 2. Annie Famosová (Francie) 99,8, 3. Isabelle Mirová (Francie) 99,3, 4. Nancy Greenová (Kanada) 99,0, 5. Christl Haasová (Rakousko) 98,5. Olga Pallová byla teprve 12. s 96,4 km.

— * —

»Byla jsem před startem trochu nervózní,« řekla po závodě Olga Pallová, »zdáť jsem poprvé na olympijských hrách. Má jízda nebyla bez chyb. Výborně se mi vedlo v horní části tratě, ale ve druhé již ne tolik.«

NANCY GREENOVÁ se konečně DOČKALA

Závěrečná soutěž alpských disciplín žen — obří slalom — se jela na trati 1610 m s výškovým rozdílem 451 m. Maximální sklon na trati byl 57 stupňů, minimální 8, průměr 25 stupňů. Zvítězila fantastickým časem 1:51,97, lepším o 2,64 vt. než druhé Francouzky Famosové, Kanaďanka Nancy Greenová — 24letá sekretářka z Rosslandu v Britské Kolumbii (nar. 11. 5. 1943 v Ottawě). Nancy Greenová startovala již na OH ve Squaw Valley v roce 1960, kde obsadila ve sjezdu 22. místo. O čtyři roky později na OH v Innsbrucku byla Nancy sedmá ve sjezdu. V Portillu na MS v roce 1966 však nespěla. Zvítězila pak loni ve světovém poháru žen. Nancy Greenová tak získala první zlatou medaili na OH pro Kanadu od roku 1960, kdy Ann Heggtoitová vyhrála ve Squaw Valley slalom.

Greenová absolvovala 68 branek v pořadí jako devátá. Bylo jasné, že jediné mimořádný výkon patnácté Goitschelové by jí mohl ohrozit. Ta však nešla v obvyklém tempu a neobhájila svůj titul z Innsbrucku. Obsadila sedmé místo.

Druhá Annie Famosová měla čas 1:54,61 a třetí Fernande Bochatayová 1:57,74. Jediná setina vt. jí zachránila bronzovou medaili. Ta chyběla Francouzce Florence Steurerové, která jediná z domácích sjezdařek vyšla bez medaile.

Naše Anna Mohrová měla startovní číslo 28. Ve středu trati měla pád a závod nedokončila.

PO ZÁVODĚ:

Nancy Greenová: »Teprve až Marielle Goitschelová bude mít závod za sebou, pak budu věřit, že jsem vyhrála.« — po projetí cílem.
»Jsem unavena, ale přešťastná. Na trati jsem se hodně nadřela.« — když skončila závod Goitschelová.

Annie Famosová: »Nejsem specialistkou na obří slalom. Nancy jela dnes jako dábel. Její vítězství je zasloužené. Má vynikající techniku.«

Fernanda Bochatayová: »Florence Steurerová měla smůlu a já štěstí, že jsem získala bronzovou medaili díky setině vteřiny. Snad mi k tomu pomohla náhoda. Přišla jsem si pevně na záda číslo, a to může být ta setina.«

Naše úspěchy diplomatické

V předsednictvu FIS:

Předsednictvo FIS se sešlo na ZOH čtyřikrát. Poděkovalo předsedovi Francouzského lyžařského svazu M. Martelovi za vzornou přípravu a uspořádání lyžařských soutěží ZOH.

Mistrovství Evropy juniorů, které se konalo letos v Morez-les-Rousses ve Francii, se bude konat každoročně. Příštím pořadatelem v roce 1969 má být Švédsko.

Kalendářní konference FIS bude v polovině června v Innsbrucku současně se zasedáním předsednictva FIS.

Potleskem byla přijata zpráva člena předsednictva FIS Vladimíra Pácla o přípravách mistrovství světa v klasických disciplínách v roce 1970 ve Vysokých Tatrách. Technickým delegátem na skoky při tomto MS bude Francouz Fred Wurth, ředitel skokanských soutěží na ZOH v Grenoblu.

Na kongresu UIPM:

Secke biathlonu Mezinárodní unie moderního pětiboje (UIPM) rozhodla o místě příštího MS: bude v roce 1970 ve Švédsku. Bude to současně MS seniorů a juniorů. Mistrovství světa v roce 1971 chce pořádat Kanada, která nabízí zlevněnou leteckou dopravu evropských účastníků. O pořadatel 1971 se bude rozhodovat až v příštím roce. V případě, že by MS 1971 nepořádala Kanada, má zájem SSSR.

Technickým delegátem pro běh je král lyží Sixten Jernberg, pro střelbu Josef de Florian.

Skokanská komise FIS:

Při zasedání v Autrans schválila skokanská komise FIS československý návrh na pravidelné pořádání Světového poháru ve skoku na lyžích, který by měl být obdobou soutěže sjezdařů. Byla vytvořena komise, která prozkoumá československý návrh: Gustav Raam, Miloslav Bělonožník, Hans Fuchs a Pella Ohmann.

Do Světového poháru má být zařazeno 15 nejvýznamnějších mezinárodních závodů zimy. Do soutěže se hodnotí pět nejlepších výsledků.

Miloslav Bělonožník vede již několik let svůj žebříček skokanů. Jeho letošní žebříček bude podkladem pro připravovaný Světový pohár.

Po hodnocení sedmi závodů — Sv. Mořic, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck, Banská Bystrica, Cortina d'Ampezzo, Zakopané a Autrans — byl v čele olympijský vítěz Jiří Raška se 145 body před Rakušanem Bachlerem se 100 body (o jeden závod má méně).

Do žebříčku se zařazuje dvacet nejlepších skokanů z každé soutěže. Za první místo je 40 bodů, za druhé 35, za třetí 30, za každé další o dva body méně až do 15. místa, které je ohodnoceno šesti body. 16. a další závodníci mají vždy o bod méně — dvacátý má tedy jeden bod.

Loni zařadil do svého žebříčku M. Bělonožník 10 závodů, mezi nimi i ve Vysokém nad Jizerou. Zvítězil mistr světa Nor Wirkola se 120 body před Rakušanem Bachlerem 110 b. a našim Raškou, který měl 106 b. Další pořadí bylo: Neuendorf (NDR) 105, P. Lesser (NDR) 86 a H. Queck (NDR) 83. Pořadí našich: 11. Höhnle se 68 b., 13. Hubač s 58 b., 15. Divilla s 55 b., 18. Motejlek s 53 b.

V soutěži družstev při hodnocení dvou nejlepších skokanů v každém závodě zvítězila NDR se 438 body před ČSSR 407 a Rakouskem 347 b. Další pořadí bylo: Norsko 331, Jugoslávie 214 b.

Již na mistrovství světa v roce 1970 ve Vysokých Tatrách má být program rozšířen o soutěž družstev. Rozhodne o tom definitivně kongres FIS 1969 v Barceloně.

X. ZOH 1968 GRENOBLE

ve výsledcích

Klasické disciplíny — ženy:

5 km: 1. Toini Gustafssonová [Švédsko] 16:45,2, 2. Galina Kulaková [SSSR] 16:48,4, 3. Alevtina Kolčinová [SSSR] 16:51,6, 4. Barbro Martinssonová [Švédsko] 16:52,9, 5. Mariatta Kajosmaaová [Finsko] 16:54,6, 6. Rita Ačkinová [SSSR] 16:55,1, 7. Inger Auflesová [Nosko] 16:58,1, 8. Senja Pusulová [Finsko] 17:00,3, 9. Stefania Biegunová [Polsko] 17:03,4, 10. Berit Mördreová [Norsko] 17:11,9, 11. Marjatta Oikkonenová [Finsko] 17:12,4, 12. Christine Nestlerová [NDR] 17:23,3, 13. Gudrun Schmidová [NDR] 17:24,3, 14. Renate Köhlerová [NDR] 17:25,5, 15. Britt Strandbergová [Švédsko] 17:25,8, 16. Ungerová [NDR] 17:30,7, 17. Mrklasová [NSR] 17:32,5, 19. Budná [Polsko] 17:38,2, 20. Smirnovová [SSSR] 17:43,2, 23. Czerniawska [Polsko] 17:56,5.

10 km: 1. Toini Gustafssonová [Švédsko] 36:46,5, 2. Berit Mördreová [Norsko] 37:54,6, 3. Inger Auflesová [Norsko] 37:59,9, 4. Barbro Martinssonová [Švédsko] 38:07,1, 5. Marjetta Kajosmaaová [Finsko] 38:09,0, 6. Galina Kulaková [SSSR] 38:26,7, 7. Alevtina Kolčinová [SSSR] 38:52,9, 8. Babben Enger-Damonová [Norsko] 38:54,4, 9. Christine Nestlerová [NDR] 39:07,9, 10. Barbro Tanová [Švédsko] 39:09,6, 11. Alevtina Smirnovová [SSSR] 39:10,3, 12. Senja Pusulová [Finsko] 39:12,5, 13. Fadija Sallimžanovová [SSSR] 39:17,9, 14. Gudrun Schmidová [NDR] 39:22,8, 15. Britt Strandbergová [Švédsko] 39:25,7.

3x5 km: 1. Norsko 57:30 [Inger Auflesová 19:08, Babben Engerová-Damonová 19:19, Berit Mördreová 19:02,5], 2. Švédsko 57:51,0 [Britt Strandbergová 19:46,7, Toini Gustafssonová

18:56,7, Barbro Martinssonová 19:07,6], 3. SSSR 58:13,6 [Alevtina Kolčinová 19:32,8, Rita Ačkinová 19:31,2, Galina Kulaková 19:09,6], 4. Finsko 58:45,1 [Senja Pusulová, Marjatta Oikkonenová, Marjatta Kajosmaaová], 5. Polsko 59:04,7 [Weronika Budná, Józefa Czerniawska, Stefania Biegunová], 6. NDR 59:33,9 [Renata Köhlerová, Gudrun Schmidová, Christine Nestlerová], 7. NSR 1:01:49,3, 8. Bulharsko 1:05:35,7.

Klasické disciplíny — muži:

15 km: 1. Harald Grønningen [Norsko] 47:54,2, 2. Eero Mäntyranta [Finsko] 47:56,1, 3. Gunnar Larsson [Švédsko] 48:33,7, 4. Kalevi Laurila [Finsko] 48:37,6, 5. Jan Halvarsson [Švédsko] 48:39,1, 6. Bjarne Andersson [Švédsko] 48:41,1, 7. Pal Tyldum [Norsko] 48:42,0, 8. Odd Martinssen [Norsko] 48:59,3, 9. Valerij Tarakanov [SSSR] 49:04,4, 10. Kalevi Oikarainen [Finsko] 49:11,1, 11. Assar Rönnlund [Švédsko] 49:25,3, 12. Walter Demel [NSR] 49:59,8, 13. Gianfranci Stella [Itálie] 49:59,8, 14. Karel Štefl [ČSSR] 50:15,4, 15. Giulio de Florian [Itálie] 50:19,4, 16. Anatolij Akentěv [SSSR] 50:19,9, 17. Reidar Hjermsstad [Norsko] 50:25,7, 18. Josef Haas [Švýcarsko] 50:34,8, 19. Florian Koch [Švýcarsko] 50:37,2, 20. Karl Buhl [NSR] 50:38,1; 23. Fajstavr [ČSSR] 50:46,5, 27. Peřina [ČSSR] 51:06,6, 36. Nones [Itálie] 52:06,8.

30 km: 1. Franco Nones [Itálie] 1:35:38,2, 3. Odd Martinssen [Norsko] 1:36:28,9, 3. Eero Mäntyranta [Finsko] 1:36:55,3, 4. Vladimír Voronkov [SSSR] 1:37:10,8, 5. Giulio de Florian [Itálie] 1:37:12,9, 6. Kalevi Laurila [Fin-

Výsledková tabule olympijských her [na snímku pro sjezd mužů a u ní Rakušan Karl Schranz], místo, kam byly nejčastěji upřeny zraky všech závodníků i diváků.

sko] 1:37:29,8, 7. Kalevi Oikarainen [Finsko] 1:37:34,4, 8. Gunnar Larsson [Švédsko] 1:37:48,1, 9. Walter Demel [NSR] 1:37:49,2, 10. Anatolij Akentěv [SSSR] 1:37:52,4, 11. Skjemstad [Norsko] 1:37:53,4, 12. Halvarsson [Švédsko] 1:38:23,2, 13. Grønningen [Norsko] 1:38:26,7, 14. Vedenin [SSSR] 1:38:36,1, 15. Grimmer [NDR] 1:38:46,0, 16. Tiainen [Finsko] 1:38:51,1, 17. Tarakanov [SSSR] 1:39:25,0, 18. Karel Štefl [ČSSR] 1:39:25,7, 19. Klause [NDR] 1:39:30,5, 20. Aavik [Švédsko] 1:39:38,1, 21. Sandström [Švédsko] 1:39:47,5, 22. Fajstavr [ČSSR] 1:40:05,1, 23. Stella [Itálie] 1:40:42,0, 24. Peřina [ČSSR] 1:40:50,0, 25. Manfroi [Itálie] 1:41:11,8, 30. Hischer [Švýcarsko] 1:42:26,1, 31. Buhl [NSR] 1:42:52,2, 34. G. Eggen [Norsko] 1:43:29,6, 36. A. Lesser [NDR] 1:44:16,2, 37. Unger [NDR] 1:44:47,9.

50 km: 1. Ole Ellesäter [Norsko] 2:28:45,8, 2. Vjačeslav Vedenin [SSSR] 2:29:02,5, 3. Josef Haas [Švýcarsko] 2:29:14,8, 4. Paal Tyldum [Norsko] 2:29:26,7, 5. Melcher Riesberg [Švédsko] 2:29:37,0, 6. Gunnar Larsson [Švédsko] 2:29:37,2, 7. Jan Halvarsson [Švédsko] 2:30:05,9, 8. Reidar Hjermsstad [Norsko] 2:31:01,8, 9. Walter Demel [NSR] 2:31:14,4, 10. Assar Rönnlund [Švédsko] 2:31:19,3, 11. Kalevi Laurila [Finsko] 2:31:24,9, 12. Mario Bached [Itálie] 2:31:33,8, 13. Anđel Janc [Rakousko] 2:32:32,2, 14. Hannu Taipale [Finsko] 2:32:37,7, 15. Eero Mäntyranta [Finsko] 2:32:53,8, 16. Voronkov [SSSR] 17. Stella [Itálie],

18. Martinsen (Norsko), 20. Aken-
tiev (SSSR), 21. Rysula (Polsko),
21. A. Kälín (Svycarsko), 26. Stuf-
fer (Itálie), 31. Vorončichin
(SSSR).

Stafeta 4X10 km: 1. Norsko
(Odd Martinsen 31:57, Paal Tyld-
um 32:13, Harald Grönningsen
32:05, Ole Ellefsäter 32:17)
2:08:33,5, 2. Švédsko [Jan Hal-
varsson 32:37, Bjarne Andresson
32:26, Gunnar Larsson 32:24, Assar
Röndlund 32:45] 2:10:13,2, 3. Fins-
ko [Kalevi Oikarainen 33:00,
Hannu Taipale 33:16, Kalevi Lau-
rila 32:16, Eero Mäntyranta 32:23]
2:10:56,7, 4. SSSR [Vladimír Vo-
ronkov 32:38, Anatolij Aken-
tiev 32:32, Valerij Tarakanov 32:56,
Vjačeslav Vedenin 32:49] 2:10:57,2,
5. Svycarsko [Konrad Hischer
34:27, Josef Haas 33:02, Florian
Koch 33:45, Alois Kälín 2:15:32,4,
6. Itálie [Giulio de Florian 34:58,
Franco Nones 33:55, Palmiro Se-
rafini 34:09, Aldo Stella 33:28]
2:16:32,2, 7. NDR [Grimmer 33:52,
Lesser 34:00, Thiel 36:46, Klase
34:43] 2:19:22,8, 8. NSR [Gerlach
34:53, Demel 33:42, Steinbeisser
35:27, Buhl 35:34] 2:19:51,3, 9.
ČSSR [Jan Fajstavr 34:23, Vít Fou-
sek 36:01, Václav Peřina 35:12,
Karel Stefl 34:14] 2:19:51,3, 10.
Japonsko [T. Sato 33:38, Okuřiba
35:14, K. Sato 35:04, Macucka
36:57] 2:20:54,8, 11. Francie [Mat-
hieu, Arbez, Baradel, Pires]
2:21:23,0, 12. USA [Gallagher, El-
liott, Gray, Bower] 2:21:30,4, 13.
Rakousko [Wällner, Vetter, Pü-
hringer, Janc] 2:22:29,4, 14. Ka-
nada [Skulbru, Pettersen, Karu,
Rees] 2:29:12,7, 15. Turecko [Oz-
bek, Oren, Cinar, Ogun] 3:01:52,1.

Sdružený závod: 1. Franz Keller
(NSR) 449,04 b., 2. Alois Kälín
(Svycarsko) 447,94, 3. Andreas
Kunz (NDR) 444,10, 4. **Tomáš Ku-
čera (ČSSR) 434,14**, 5. Ezle Damo-
lin (Itálie) 429,54, 6. Josef Gas-
sienica (Polsko) 428,78, 7. Robert
Makara (SSSR) 428,92, 8. Vjače-
slav Drjagin (SSSR) 424,38, 9. Ro-
land Weisspflug (NDR) 424,30,
10. Hiroši Itagaki (Japonsko)
414,65, 11. Karl-Heinz Luck (NDR)
414,02, 12. Tynou Chaljand (SSSR)
412,68, 13. Joh Bower (USA) 411,16,
14. Gunter Naumann (NSR)
410,89, 15. J. Daniel Gassienica
(Polsko) 407,76, 16. Ladislav Rýgl
(ČSSR) 407,28, 17. Fabio Moran-
dini (Itálie) 398,26, 18. Erwin Fie-
dor (Polsko) 395,93, 19. Michail
Arfuchov (SSSR) 391,90, 20. Jan
Kawulok (Polsko) 387,91.

Skok pro závod sdružený: 1.
Keller 240,1 (73 a 77,5), 2. Itaga-

ki (Japonsko) 237,4 (73,5 a 76), 3.
Fiedor 234,3 (74 a 74), 4. Tanigu-
či (Japonsko) 224,4 (73 a 72,5),
5. Drjagin 222,8 (71,5 a 74,5) a
Makara 222,8 (72,5 a 74,5), 7. An-
dersen (Norsko) 221,2 (72,5 a
72,5), 8. J. Gassienica 217,7 (72,5
a 71,5), 9. **Tomáš Kučera 217,4**
(72 a 73), 10. Kunz 216,9 (72,5 a
74), 11. Krog (USA) 212,2 (73 a
74), 12. Svendsen (Norsko) 210,8
(71 a 72), 13. Damolin 210,6 (70
a 71,5), 14. Berg (Norsko) 204,4
(69 a 70) a Bower 204,4 (69,5 a
69,5); 18. **Ladislav Rýgl 200,4** (71
a 71,5); 24. Kälín 193,1 (71 a
69,5).

15 km pro závod sdružený: 1.
Kälín 47:21,5, 2. Weisspflug
48:33,5, 3. Kunz 49:19,8, 4. Damo-
lin 49:36,2, 5. Maumann 49:48,5,
6. **Tomáš Kučera 50:07,7**, 7. Mo-
randini 50:08,5, 8. Luck 50:14,7,
9. Bourgeois (Francie) 50:18,0, 10.
Gervais Poirot (Francie) 50:22,2,
11. Gassienica 50:34,5, 12. Chaljand
50:40,5, 13. Keller 50:45,2, 14. **La-
dislav Rýgl 50:55,5**, 15. Miller
(USA) 50:56,0.

Biathlon: 1. Magnar Solberg
(Norsko) 1:13:45,9 (0 tr. min.),
2. Alexander Tichonov (SSSR)
1:14:40,4 (2), 3. Vladimír Gundor-
cev (SSSR) 1:18:27,4 (2), 4. Sta-
nislaw Szczepaniak (Polsko)
1:18:56,8 (1), 5. Arve Kinnari
(Finsko) 1:19:47,9 (2), 6. Nikolaj
Puzanov (SSSR) 1:20:14,3 (3), 7.
Viktor Mamatov (SSSR) 1:20:20,8
(1), 8. Stanislaw Lukaszczyk (Pol-
sko) 1:20:28,1 (4), 9. Kalevi Vähä-
kylä (Finsko) 1:20:56,3 (3), 10.
Horst Koschka (NDR) 1:21:37,7
(3), 11. Jon Istad (Norsko)
1:21:43,1 (2), 12. Theo Merkel
(NSR) 1:22:10,5 (4), 13. Ola Wår-
haug (Norsko) 1:22:52,2 (3), 14.
Constantin Carabella (Rumunsko)
1:22:52,2 (0), 15. **Pavel Ploc (ČSSR)**
1:23:05,0 (5), 55. **Ladislav Žizka**
(ČSSR).

Biathlon — štafety: 1. SSSR
2:13:02,4 [Alexander Tichonov 33:28
(1), Nikolaj Puzanov 34:07 (1),
Viktor Mamatov 32:53 (0), Vladi-
mír Gundorcev 32:33 (0)], 2. Nor-
sko 2:14:50,2 [Ola Wårhaug 35:12
(1), 2. Olav Jordet 34:06 (2),
Magnar Solberg 32:26 (0), Jon
Istad 33:04 (2)], 3. Švédsko
2:17:26,3 [Lars Göran Arwindson
34:13 (0), Tore Eriksson 35:03 (0),
Olle Petrusson 35:00 (0), Holm-
frid Olsson 33:09 (0)], 4. Polsko
2:20:19,6 [Józef Rožak 36:46 (2),
Andrzej Fiedor 36:40 (1), Stani-
slaw Lukaszczyk 34:01 (1), Stani-
slaw Szczepaniak 32:50 (0)], 5.
Finsko 2:20:41,8 [Juhani Suutari-
nen 38:05 (3), Heikki Flöjt 35:57

(1), Kalevi Vähäkylä 32:52 (0),
Arve Kinnari 33:47 (1)], 6. NDR
2:21:54,5 [Heinz Kluge 36:48 (1),
Hans-Gert Jahn 36:22 (1), Horst
Koschka 35:22 (0), Diter Speer
33:21 (2)], 7. Rumunsko [Cimpola,
Carabella, Barbarescu, György]
2:25:39,8, 8. USA [Wakely,
Williams, Spencer, Ehrensbeck]
2:28:35,5, 9. NSR [Hinderlang,
Merkel, Kraus, Gehring] 2:29:56,6,
10. Francie [Claudon, Legrand,
Gruet-Masson, Viry], 2:31:12,9, 11.
Rakousko 2:33:47,1, 12. Británie
2:34:40,9, 13. Japonsko 2:35:21,0.

**Skok na středním můstku (P 70
metrů):** 1. Jiří Raška (ČSSR) 216,5
(79 — 115,2 a 72,5 — 101,3), 2.
Reinhold Bachler (Rakousko)
214,2 (77,5 — 107,8 a 76 — 106,4),
3. Baldur Preiml (Rakousko)
212,6 (80 — 113,8 a 72,5 — 98,8)
212,6, 4. Björn Wirkola (Norsko)
212,0 (76,5 — 108,7 a 72,5 —
103,3), 5. Topi Mattila (Finsko)
211,9 (78 — 111,1 a 72,5 — 100,8),
6. Anatolij Žeglanov (SSSR) 211,3
211,5 (79,5 — 110,0 — 74,5 —
101,5), 7. Dieter Neuendorf (NDR)
(76,5 — 108,7 a 73,0 — 102,6), 8.
Vladimír Bělousov (SSSR) 207,5
(73,5 — 102,9 a 73,0 — 104,6), 9.
Ladislav Divila (ČSSR) 207,3 (76,5
— 107,2 a 73 — 100,1), 10. Gilbert
Poirot (Francie) 207,1 (76,5 —
106,7 a 73,5 — 100,4), 10. Günter
Göllner (NSR) 207,1 (77 — 109,5 a
70,5 — 97,6), 12. **František Rydval**
(ČSSR) 206,8 (76 — 106,4 a 73,5
— 100,4), 13. Lars Grini (Norsko)
206,1 (74,5 — 104,5 a 73 — 101,6),
14. Igor Napalkov (SSSR) 205,4
(75 — 104,3 a 73 — 101,1), 14.
Manfred Queck (NDR) 205,4 (72,5
— 104,1 a 72,5, 101,3), 14. Lud-
vik Zajc (Jugoslávie) 205,4 (76,5
— 106,2 a 71,5 — 99,2), 17. Eikko
Kankkonen (Finsko) 205,1 (76 —
105,9 a 71,5 — 99,2), 18. Alain
Macle (Francie) 204,0 (74 — 104,2
a 72,5 — 99,8), 19. **Zbyněk Hubač**
(ČSSR) 203,6 (74 — 101,7 a 73,5 —
101,4), 20. Wolfgang Stöhr (NDR)
199,3 (73,5 — 101,4 a 71 — 97,9).

**Skok na velkém můstku P 90
metrů:** 1. Vladimír Bělousov (So-
větský svaz) 231,3 (101,5 a 98,5),
2. Jiří Raška (ČSSR) 229,4 (101 a
98), 3. Lars Grini (Norsko) 214,3
(99 a 93,5), 4. Manfred Queck 212,8
(96,5 a 98,5), 5. Bent Tomtum
(Norsko) 212,2 (98,5 a 95), 6. Rein-
hold Bachler (Rakousko) 210,7
(98,5 a 95), 7. Stöhr (NDR) 205,9
(96,5 a 92,5), 8. Žeglanov (SSSR)
205,7 (99 a 92), 9. Zajc (Jugoslá-
vie) 203,8 (96,5 a 93,5), 10. Poirot
(Francie) 203,7 (97 a 94), 11. Na-
palkov (SSSR) 203,1 (96,5 a 90,5),
12. **Höhl (ČSSR) 202,8** (98,5 a
91,5), 13. Roaldset (Norsko) 202,6
(100,5 a 91,5), 14. Przybyla (Pol-
sko) 199,2 (98 a 90,5), 15. Neuen-

dorf (NDR) 198,8 (93 a 92), 16. Aimoni (Itálie) 195,3 (93 a 92), 17. Macle (Francie) 194,0 (89,5 a 93,5), 18. Fužisawa (Japonsko) 192,7 (101 a 82,5), 19. L. Geller (Maďarsko) 191,3 (95 a 90), 20. Konno (Japonsko) 191,1 (91,5 a 90,5), 25. Hubař (ČSSR) 188,6 (95 a 87), 27. Rydval (ČSSR) 184,8 (92 a 88).

Sjezdové disciplíny — ženy:

Síalom: 1. Marielle Goitschelová (Francie) 1:25:86 (40,27 a 45,59), 2. Nancy Greenová (Kanada) 1:26:15 (41,45 a 44,70), 3. Annie Famoseová (Francie) 1:27:89 (42,21 a 45,68), 4. Gina Hathornová (Británie) 1:27:92 (41,84 a 46,08), 5. Isabelle Mirová (Francie) 1:28:22 (42,14 a 46,08), 6. Burgl Färbingarová (NSR) 1:28:90 (42,70 a 46,20), 7. Glorianda Cipol-laová (Itálie) 1:29:74 (43,15 a 46,59), 8. Bernadet Rauterová (Rakousko) 1:30:44 (43,34 a 47,10), 9. Olga Pallová (Rakousko) 1:31,11 (43,59 a 47,52), 10. Christine Laprellová (NSR) 1:31,25 (42,94 a 48,31), 11. Zrydová (Švýcarsko) 1:31,41, 12. Ankelová (Jugoslávie) 1:31,60, 13. Wulloudová (Švýcarsko) 1:33,27, 14. Fieldová (Británie) 1:33,38, 15. Dokková (Kanada) 1:34,51, 16. Hintermaierová (NSR) 1:34,62, 17. Inäbnitová (Švýcarsko) 1:35,18, 18. Anna Mohrová (ČSSR) 1:35,96.

Obří síalom: 1. Nancy Greenová (Kanada) 1:51,97, 2. Annie Famoseová (Francie) 1:54,61, 3. Fernan-de Bochatayová (Švýcarsko) 1:54,74, 4. Florence Steurerová (Francie) 1:54,75, 5. Olga Pallová (Rakousko) 1:55,61, 6. Isabelle Mirová (Francie) 1:56,07, 7. Marielle Goitschelová (Francie) 1:56,09, 8. Divina Calcová (Británie) 1:56,58, 9. Gertruda Gablová (Rakousko) 1:56,85, 10. Burgl Färbingarová (NSR) 1:57,20, 11. Judy Nagelová (USA) 1:57,39, 12. Anneröse Zrydová (Švýcarsko) 1:57,60, 13. Giustina Demetzová (Itálie) 1:57,86, 14. Suzanne Chaffeeová (USA) 1:58,38, 15. Rosi Mittermaierová (NSR) 1:58,75, 16. Anna Mohrová po pádu vzdala.

Sjezd: 1. Olga Pallová (Rakousko) 1:40,87, 2. Isabella Mirová (Francie) 1:41,33, 3. Christl Haasová (Rakousko) 1:41,41, 4. Brigitte Seiwaldová (Rakousko) 1:41,82, 6. Annie Famoseová (Francie)

1:42,15, 6. Felicity Fieldová (Brit.) 1:42,79, 7. Fernande Bochatayová (Švýcarsko) 1:42,87, 8. Marielle Goitschelová (Francie) 1:42,95, 9. Florence Steurerová (Francie) 1:43,00, 10. Nancy Greenová (Kanada) 1:43,12, 11. Anneröse Zrydová (Švýcarsko) 1:43,76, 12. Gertrud Gablová (Rakousko) 1:43,97, 13. Giustina Demetzová (Itálie) 1:44,22, 15. Burgl Färbingarová (NSR) 1:44,29, 15. Gina Harthornová (Británie) 1:44,36; 33. Anna Mohrová (ČSSR) 1:50,22.

Sjezdové disciplíny — muži:

Sjezd: 1. Jean-Claude Killy (Francie) 1:59,85, 2. Guy Périllat (Francie) 1:59,93, 3. Jean Daniel Dätwyler (Švýcarsko) 2:00,32, 4. Heinrich Messner (Rakousko) 2:01,03, 5. Karl Schranz (Rakousko) 2:01,89, 6. Ivo Mahlknecht (Itálie) 2:02,00, 7. Gerhard Prinz-ing (NSR) 2:02,10, 8. Bernard Orcel (Francie) 2:02,22, 9. Ger-hard Nening (Rakousko) 2:02,31, 10. Edmund Bruggman (Švýcarsko) 2:02,36, 11. Gerardo Mussner (Itálie) 2:02,50, 12. Ludwig Leit-ner (NSR) 2:02,54, 13. Egon Zimmermann (Rakousko) 2:02,55, 14. Jos Minsch (Švýcarsko) 2:02,76, 15. Franz Vogler (NSR) 2:02,94, 16. Dumeng Giovanoli (Švýcarsko) 2:02,98, 17. Bjarne Strand (Norsko) 2:03,20, 18. William Kidd (USA) 2:03,40, 19. Dieter Fersch (NSR) 2:03,41, 20. Leo Lacroix (Francie) 2:03,86; 35. Milan Pa-žout (ČSSR) 2:07,45, 36. Jaroslav Janda (ČSSR) 2:07,71.

Obří síalom: 1. Jean-Claude Killy (Francie) 3:29,28 (1:42,74 a 1:46,54), 2. Willy Favre (Švýcarsko) 3:31:50 (1:43,94 a 1:47,56), 3. Heinrich Messner (Rakousko) 3:31,83 (1:45,16 a 1:46,67), 4. Guy Périllat (Francie) 3:32,06 (1:44,78 a 1:47,28), 5. William Kidd (USA) 3:32,37 (1:45,91 a 1:46,46), 6. Karl Schranz (Rakousko) 3:33,08 (1:45,28 a 1:47,80), 7. Dumeng Gio-vanoli (Švýcarsko) 3:33,55 (1:46,13 a 1:47,42), 8. Gerhard Nening (Rakousko) 3:33,61 (1:46,47 a 1:47,14), 9. Gerhard Mauduit (Francie) 3:33,78 (1:44,86 a 1:48,92), 10. James Heuga (USA) 3:33,89 (1:45,46 a 1:48,43), 27.

Milan Pažout (ČSSR) 3:40,32 (1:48,98 a 1:51,34), 44. Jaroslav Janda (ČSSR) 3:44,27 (1:52,20 a 1:52,07).

Síalom: 1. Jean-Claude Killy (Francie) 99,73 (49,37 a 50,36), 2. Herbert Huber (Rakousko) 99,82 (50,06 a 49,76), 3. Alfred Matt (Rakousko) 100,09 (49,68 a 50,41), 4. Dumeng Giovanoli (Švýcarsko) 100,22 (49,89 a 50,33), 5. Vladimír Sabich (USA) 100,49 (49,75 a 50,74), 6. Andrzej Bachleda (Polsko) 100,61 (49,88 a 50,73), 7. James Heuga (USA) 100,97 (49,86 a 51,01), 8. Alain Penz (Francie) 101,14 (49,89 a 51,25), 9. Frederick Chaffee (USA) 101,19 (49,95 a 51,24), 10. Peter Frei (Švýcarsko) 101,98 (50,04 a 51,94), 11. Rune Lindström (Švédsko) 101,99 (51,19 a 50,80), 12. Ludwig Leit-ner (NSR) 103,50 (50,89 a 52,61), 13. Eberhard Riedel (NDR) 104,07 (52,00 a 52,07), 14. Heinrich Mess-ner (Rakousko) 104,15 (52,32 a 51,83) a Lasse Hamre (Norsko) 104,15 (51,84 a 52,31). Pažout a Janda byli diskvalifikováni.

MS v trojkombinaci: 1. Nancy Greenová (Kanada) 16,31, 2. Mari-elle Goitschelová (Francie) 36,00, 3. Annie Famoseová (Francie) 36,19, 4. Isabella Mirová (Francie) 40,78, 5. Olga Pallová (Rakousko) 52,70, 6. Burgl Färbingarová (NSR) 69,18, 7. Gina Hathornová (Británie) 81,86, 8. Anneröse Zrydová (Švýcarsko) 82,90, 9. Felicity Fieldová (Británie) 103,35, 10. Christine Laprellová (NSR) 106,94, 11. Glorianda Cippolová (Itálie) 115,92, 12. Vreni Inäbnitová (Švýcarsko) 117,12, 13. Brigitte Seiwaldová (Rakousko) 122,53, 14. Karen Dokková (Kanada) 126,36, 15. Majda Ankelová (Jugoslávie) 155,54.

MS v trojkombinaci — muži: 1. Jean-Claude Killy (Francie) 0,00, 2. Dumeng Giovanoli (Švýcarsko) 32,98, 3. Heinrich Messner (Rakousko) 38,57, 4. Andrzej Bachleda (Polsko) 54,45, 5. Ludwig Leit-ner (NSR) 64,35, 6. Une Lindström (Švédsko) 66,98, 7. Malk-necht (Itálie) 74,23, 8. Overland (Norsko) 87,75, 9. Strand (Norsko) 93,37, 10. Ekstam (Finsko) 109,37, 11. Mussner (Itálie) 135,24, 12. Milne (Austrálie) 137,65, 13. Ochoa-Fernandez (Španělsko) 138,59, 14. Cwiklo (Polsko) 141,22, 15. Palmertomkinson (Británie) 177,31.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy ve Sportovním a turistickém nakladatelství v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, vydavatelství ÚV KSČ. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vý-zov tisku, Jindřišská 14, Praha 1.

TOINI GUSTAFSSONOVÁ, 29letá švédská učitelka, rozdrtila hegemonii sovětských běžekyň ve světových šampionátech a na OH od jejich vstupu na světové kolbiště — získala prvenství v běhu na 5 a 10 km a pomohla švédské štafetě k druhému místu (vlevo nahoře). — Prvním a největším překvapením klasických disciplín ZOH bylo vítězství italského celníka FRANCO NONESE v zahajovací běžecké disciplíně — v běhu na 30 km (vpravo nahoře).

Lýžařský maratón — běh na 50 km se stal kořistí dalšího norského lyžaře 29letého OLE ELLEFSÄTERA.

Běžecký sprint vyhrál na ZOH »korunní princ« zlaté medaile Nor HARALD GRÖNNINGEN.

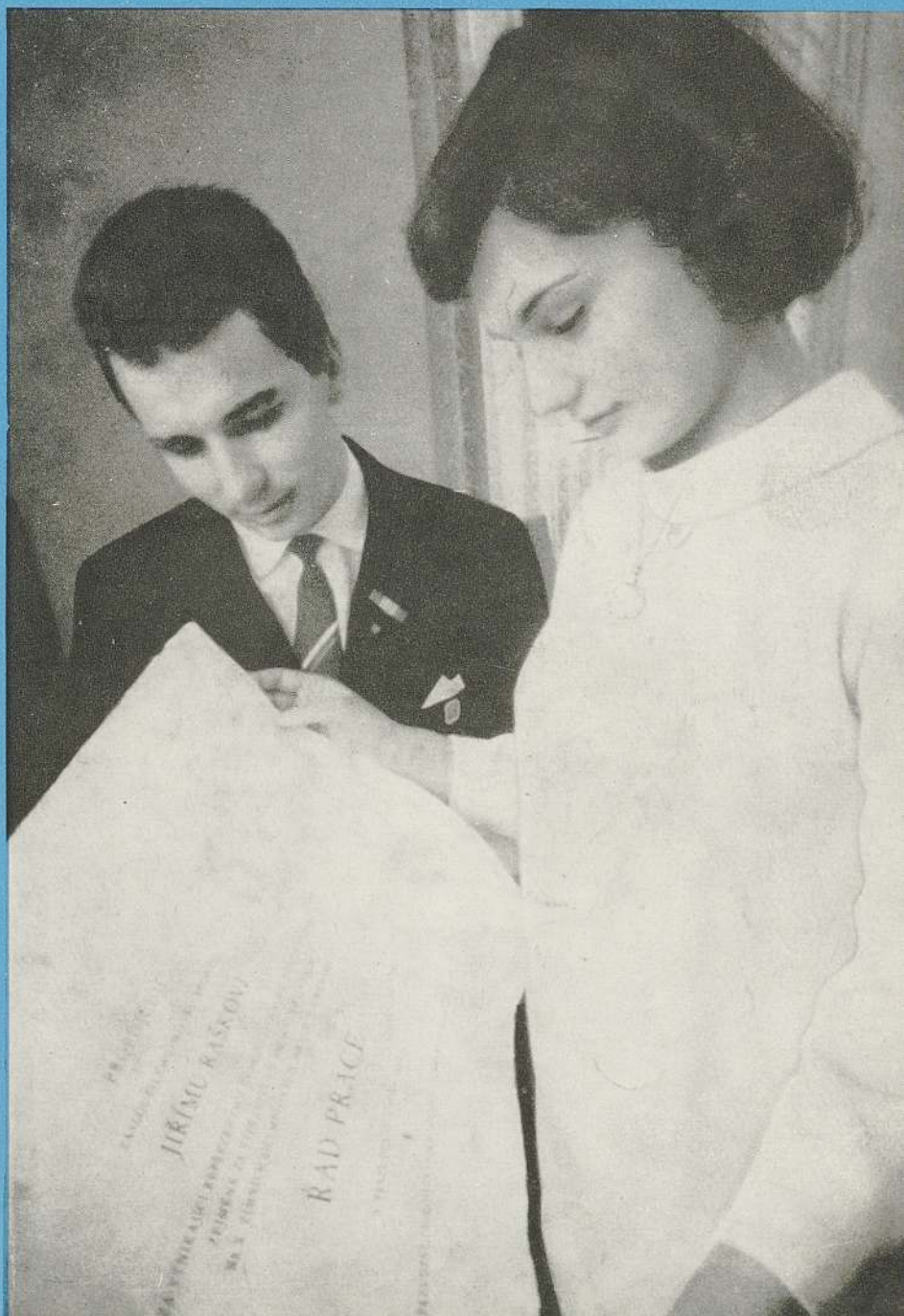
Tři zlaté medaile ve sjezdových disciplínách získal na X. ZOH v Grenoblu reprezentant pořadající Francie JEAN-CLAUDE KILLY.

Lyžařství

ROČNÍK 54 • DUBEN 1968 • Kčs 2,— 4

Hana Mašková a Jiří Raška prohlížejí diplom o propůjčení Řádu práce zasloužilému mistru sportu Jiřímu Raškovi...

Foto KAREL NOVÁK

Vladimír Bělousov, hrdina IV. ročníku Poháru přátelství ve skoku na lyžích v ČSSR, se stal i hrdinou závěrečného závodu X. zimních olympijských her v St. Nizier ve Francii.

Zprvu šli na to společně, ale potom Zbyněk Hubač přesvědčil směřičiho se Jiřího Rašku, aby ty lyže zatím neřezal. Raději prý ještě trochu potrénují a v Grenoblu se pokusí ...

Foto PAVEL MIKESKA

Vážení čtenáři

V tomto čísle se dělí s vámi o své poznatky získané na X. jubilejních zimních hrách trenéři našich reprezentačních družstev Zdeněk Remsa, ing. Zbyněk Mohr, Jiří Gilich a Zdeněk Ciller.

Tvrdá byla cesta ke zlatu...

Zasloužilý trenér, mistr sportu ZDENĚK REMSA, trenér družstva skokanů

Českoslovenští skokani před ZOH 1968

V historii zimních olympijských her získal jedinou medaili, a to bronzovou, skokan Rudolf Burkert. Stalo se to před 40 lety na zimních olympijských hrách ve Svatém Mořici. Od té doby vyšli vždy českoslovenští reprezentanti naprázdno. Českoslovenští skokani se však řadí již několik let mezi světovou špičku. V poválečných letech měl největší možnost vybojovat jednu z medailí mistr sportu Josef Matouš — na zimních olympijských hrách v roce 1964 v Innsbrucku. Mnozí z nás ještě dnes vzpomínají na jeho hrdinný boj. Jedna z medailí mu utekla snad i v důsledku nesprávného hodnocení některých stylových rozhodčích. Jméno Matouš bylo tenkrát ve skokanském světě pojem málo známý.

Radost nám udělal v témže roce také mistr spor-

tu Dalibor Motejlek, který v Oberstdorfu vytvořil nový světový rekord — 142 metrů.

O dva roky později na mistrovství světa v Oslo zazářil zasloužilý mistr sportu Jiří Raška, který získal dvě čtvrtá místa na středním a velkém můstku. Avšak i zde nám unikla medaile jenom o vlasek.

Když jsem v roce 1960 převzal funkci trenéra reprezentačního družstva, říkal jsem si v duchu: »Vždyť jsme přece lidé, jako ti ostatní, kteří vybojovali medaile. Máme stejný nervový systém, svaly, kosti. Musíme se přece při systematické práci jednou také prosadit!«

Začal jsem pracovat s mladými závodníky, kteří skutečně plnili své tréninkové úkoly svědomitě, a po čtyřech letech se začaly dostavovat první výsledky.

Tvrdý plán na ZOH 1968

Věděl jsem, že rok 1968 by měl s konečnou platností potvrdit »usazení« našich skokanů mezi světovou špičku. Bylo mi jasné, že naši kluci mají reálnou naději získat některou z olympijských medailí. Bylo nutné vypracovat přesné individuální plány a jít bezvýhradně za vytyčeným cílem. A v tom mi pomáhala celá trenérská rada skoku a hlavně dobrá tréninková morálka všech členů družstva. Letní příprava proběhla velmi dobře. Přispělo k tomu i příznivé počasí. Na hmotě naskákali všichni závodníci dostatečný počet skoků. Podávalo se i odstranit řadu chyb, jichž se závodníci dopouštěli v technice jednotlivých částí skoku, hlavně při doskoku. Můstky s umělou hmotou jsou dnes pro naše vrcholné závodníky nepostradatelným pomocníkem a podléhá se značnou měrou na jejich úspěších.

Předzávodní období nám naplánoval svatý Petr ve Svatém Petru sám

Plánovaný trénink na sněhu a velkém můstku ve Svatém Petru ve Spindlerově Mlýně mohl proběhnout od 25. listopadu. Sníh však napadl v dostatečné vrstvě teprve až 4. prosince. Tak se trénink do prvních mezinárodních závodů sezóny zkrátil na minimum. V družstvu však vládla dobrá psychická pohoda, kterou pomáhal »ladit« i vedoucí střediska ČSTV Jarda Kubát. Můstek byl dobře upraven a tréninkové skoky měly vysokou sportovní hodnotu. Trenérská rada skoku určila tři kontrolní závody, jejichž výsledky měly ovlivnit nominaci na první mezinárodní závody sezóny — Německo-rakouské turné čtyř můstků. Všechny tři soutěže proběhly hladce, závodníci podávali vrcholné výkony a nazn-

čili, že jsou do nastávající olympijské sezóny dobře připraveni.

ZDENĚK REMSA

První mezinárodní křest dopadl více než dobře

Koncem roku 1967 odjelo sedm výkonnostně nejlepších skokanů na Německo-rakouské turné. Byl jsem sám zvědavý, jak se vypořádáme s našimi soupeři, o kterých bylo známo, že trénují ve Svatém Mořici a v Norsku již od poloviny listopadu na sněhu.

První závod v Oberstdorfu dopadl celkem dobře a vnesl do družstva dobrou náladu. Všichni bojovali z plných sil a výsledek — čtvrté místo Rašky, jedenácté Hubače a dalších tří závodníků do šestnáctého místa. Divila skočil dokonce nejdelší skok v soutěži a jen škoda, že upadl. V Garmisch-Partenkirchenu byl Divila pátý, Hubač sedmý. Rašku připravil o druhé místo pád. V Innsbrucku byl Raška třetí a další tři závodníci do 20. místa.

Vyvrcholením byl poslední závod turné v Bischofshofenu. První místo Rašky, třetí Hubače a páté Motejka postavily jasně československé skokany do světové špičky. V celkovém hodnocení turné skončil Raška na druhém místě a jen pád v Garmisch-Partenkirchenu ho připravil o celkové vítězství. Hubač skončil celkově pátý, Motejlek devátý, Höhnl patnáctý a Divila šestnáctý.

Tímto startem jsme si ověřili připravenost a formu našich závodníků. Mohl jsem konstatovat, že před ZOH je více než dobrá.

Po Německo-rakouském turné na Pohár přátelství

Již na podzim byl vytyčen trenérskou radou pevný plán akcí, kterých se skokani zúčastní před zimními olympijskými hrami v Grenoble. Závodníci, kteří se vrátili z Německo-rakouského turné, odjeli po dvoudenním odpočinku na Štrbské Pleso, kde měli podle plánu pokračovat v klidu v tréninku. Čtyři dny před zahájením Poháru přátelství, který se konal pod záštitou redakce Československý sport Praha, se uskutečnil veřejný závod na můstku v Plavech v rámci Mirových slavností v Tanvaldu. Olympijské družstvo se této akce nezúčastnilo a pořadatelé cítili v tom krývd. Nechtě se nezlíbí, museli jsme jít tvrdě za vytyčeným cílem. Závodníci potřebovali po absolvování tak těžkých závodů, jimiž Německo-rakouské turné bezesporu je, klid pro kvalitní trénink.

Pohár přátelství byl pro družstvo další součástí přípravy na zimní olympijské hry. Soutěž to byla velmi kvalitní — obsazena kompletními družstvy SSSR, Polska a Maďarska. Bylo to dobré seznámení s neznámými skokany

SSSR, mezi kterými vynikal zvláště Vladimír Bělousov. Byl jsem rád, že naši poznali sílu skokanského sportu SSSR těsně před olympijskými hrami. Tím jsme odkryli poslední vážné favority pro ZOH 1968.

Nominace na ZOH

Trenérská rada provedla ihned po ukončení posledního závodu v Banské Bystrici návrh nominace skokanů, kteří by nás měli reprezentovat na blížících se ZOH. Výběr byl dělán velmi důkladně. V úvahu byly brány všechny výsledky letošní sezóny a hlavně pak ovlivnily nominaci výsledky posledních tří závodů, které se konaly na Štrbském Plese a v Banské Bystrici. Návrh trenérské rady byl schválen předsednictvem sekce lyžování. Do družstva byli jmenováni: Jiří Raška, Ladislav Divila, Zbyněk Hubač, Rudolf Höhnl, Rudolf Doubek a jako náhradník František Rydval. Do družstva nebyl zařazen Josef Matouš, který se při prvním závodě Poháru přátelství zranil a nemohl dále startovat.

Vyvrcholením přípravy byla účast na »Grand Prix des Nations«

Poslední prověrka našich skokanů-olympioniků proběhla na olympijských můstcích v Cortině d'Ampezzo, Svatém Mořici a v Chamonix. Z jmenovaných olympioniků se nezúčastnil zájezdu Ladislav Divila, který byl zraněn, a náhradník družstva Franta Rydval. Oba odjeli s předsedou trenérské rady skoku Josefem Srebekem 28. ledna přímo do Grenoble, kde trénovali společně s předskokany až do zahájení zimních olympijských her.

Trenérská rada předpokládala, že trénink i závody na výše jmenovaných olympijských můstcích budou kvalitní. Předpoklad plně vyšel. Počasí nám přálo, a tak výtečně upravené můstky byly plně využity k hodnotnému tréninku. Hoši vybrušovali ještě některé jemné nedostatky v technice a zocelovali nervy v závodech, aby byli po všech stránkách co nejlépe připraveni na nastávající boje na X. zimních olympijských hrách. Trénink i závody v Cortině a ve Svatém Mořici byly velmi kvalitní. Nelíbil se nám můstek v Chamonix. Je staré konstrukce. Trénink byl omezen na minimum, dva skoky v tréninku a tři do závodu. To byla veškerá naše činnost za poslední tři dny před odjezdem do Grenoble.

Výkonnost chlapců zaznamenala malý pokles. To bylo dobré znamení pro Grenoble. V posledních

dnech byl ve vynikající formě Zbyněk Hubač. V Chamonix zlámal lyže, a to byl velký zlom v jeho výkonnosti. Na nových se mu dva skoky za sebou nepodařily, ztratil klid a forma šla značně dolů. Rudolf Höhnl se závod od závodu zlepšil a byl předpoklad, že ho ZOH zastihnou v dobré formě. Rudla Doubek po pěkných výkonech u nás v Tatrách a v Banské Bystrici povolil a podával průměrné výkony. Vedl si dobře v posledním závodě Velké ceny v Chamonix.

Pořadatelé měli tuto soutěž velmi dobře organizovanou. Firma Fiat dala k dispozici 35 osobních vozů včetně řidičů. Naši výpravy byly přiděleny dva vozy. Absolvovaly s námi celé turné a odvezly nás až do olympijské vesnice v Autrans.

Trénink a závod na středním můstku v Autrans

Naše výprava se přesunula do Autrans z Chamonix v pondělí 5. února. Cestou k nám přistoupil v St. Nizier Ladislav Divila, který zde bydlel s předskokany, a Franta Rydval. Ten byl zařazen do družstva trenérskou radou dodatečně. Podával vynikající výkony v tréninku. Bylo tak účinné za souhlasu předsedy ústřední sekce lyžování Karla Smoly. Vyměnil si místo s Rudlou Doubkem, kterému se na závodech v Itálii a ve Švýcarsku nedařilo. Nálada u družstvu byla dobrá. V olympijské vesnici jsme bydleli v jednom jádru.

V úterý proběhl druhý oficiální trénink na středním můstku v Autrans. Z našich netrénovaný Jiří Raška, který byl určen vedlejším výpravou jako vlajkonos a musel brzo ráno odjet do Grenoble. Odpoledne se zúčastnilo celé družstvo slavnostního nástupu a zahájení X. zimních olympijských her 1968. Večer potom utkání ČSSR—USA v ledním hokeji.

Ve středu se trénink nemohl pro špatné počasí uskutečnit. Cvičili jsme gymnastiku a hráli společně s Jugoslávci kopanou.

Po zdařilém čtvrtém tréninku, kdy absolvovali závodníci každý tři skoky, musela být nahrazena nominace na nedělní závod. Vedení trenérské rady určilo podle výsledků v tréninku závodníky Rašku, Hubače, Divilu a Rydvala.

Trénink proběhl pak ještě v pátek a v sobotu. Výkony při tréninkových skocích na středním můstku v Autrans byly velmi zajímavé. Každý den měl svého favorita. Naši byli nejlepší při prvním tréninku v úterý. Rakušané Bachler a Preiml si udržovali jako jediní při všech trénincích vysoký standart. Z našich si

vedli dobře Raška, Divila a Rydval. Veliké zlepšení v tréninku prokazovali Finové Kankonnen a Mattila, závodníci NDR Manfred Queck a Dieter Neuendorf, skokani SSSR Žeglanov, Napalkov a Bělousov. Favoritů bylo mnoho a bylo jasné, že o výsledku v závodě budou rozhodovat hlavně dobré nervy. Překvapila mne malá tréninková aktivita Norů; přestože se jim nijak zvlášť nevedlo, trénovali jenom dvakrát v týdnu.

Naši skokani byli technicky dobří a jejich forma byla uspokojující. Věděli jsme, že nenastane-li něco mimořádného, budou schopni bojovat o jednu z medailí. Nikdy se o této věci mezi námi nemluvalo. I když jsme všichni věděli, o co nám jde, proč vlastně společně dřeme, při všech našich společných besedách jsme se tomuto tématu vyhýbali. Z minulosti byly špatné zkušenosti [Matouš OH 64, Raška MS Oslo], kdy nám medaile unikly o vlásek. Věděl jsem, že to nebude lehké, ale v skrytu duše jsem si říkal: Jednu přece již musíme konečně urvat. Počítal jsem, že to bude s největší pravděpodobností na velkém můstku v Saint Nizier.

Závod na středním můstku překonal moje očekávání

V neděli 11. února 1968 se probouzela celá olympijská vesnice v Autrans do slunného mrazivého rána. Naši vstávali v osm po vydatném desetihodinovém spánku. Po individuálním rozcvičení a silné snídani se věnovali přípravě lyží. Byl jsem stále mezi nimi. Nálada byla dobrá a bojovná, s blížícím se startem přibývalo u některých trochu předstartovní nervozity. Těsně před odjezdem na můstek jsme společně s Mílou Beranem kluky namasírovali. Počasí bylo opravdu nádherné, slunné, modrá obloha, naprostě bezvětří a ve stínu mráz.

Po příjezdu k můstku jsem šel jako obvykle prohlédnout sněh na doskočišti, stůl a nájezd. Jaké bylo moje překvapení po zjištění, že pořadatelé posolili nájezd, nelze popsat. Nevěděl jsem zpočátku jestli se mám smát nebo zuřit. Musím se přiznat, že se pohybuji kolem skokanských můstků již 25 let, ale takovou hloupost, nebo snad taktiku (?), jsem ještě nezažil.

Trenéři Norů, NDR, NSR a Jugoslávie se spojili se mnou a podali jsme společně protest expertovi FIS p. Pepeningovi z Rakouska. Po odstartování tří předskokanů rozhodla jury posolená sněh z nájezdu odstranit a nahodit nový čistý firn. Nájezd byl však tak důkladně prosolen, že i přes toto opatření se tvořila

nadále na stopě voda. A tak i přesto, že bylo dostatečně chladné počasí a stráně po obou stranách můstku byla zmrzlá, mazali skokani lyže voskem na úplně mokry sněh.

Po zkušebním skoku jsem byl s chlápci pod hranou stolu. Všem se povedl dobře, a tak se všichni těšili na nastávající závod. První skok do závodu začal pro nás příjemně. Rydval s číslem 11 a skokem dlouhým 76 metrů se ujal vedení v soutěži. Tím dodal klid a sebedůvěru dalším našim závodníkům. Bylo jasné, že máme dobře namazáno a že nám můstek sedí. Překvapil prvním skokem Rakušan Preiml, který dosáhl délky 80 m a vedl v soutěži. Ladislav Divila se zařadil po prvním skoku na deváté místo. S číslem 51 startoval nás zasloužilý mistr sportu Jiří Raška. Provedl perfektní stylově čistý skok, dlouhý 79 m. Bodové ohodnocení ho zařadilo do čela soutěže. Vzpomněl jsem si v té chvíli na stejnou situaci, kterou připravil v Innsbrucku Josef Matouš.

Před druhým skokem soutěže jsme se opět všichni sešli u hrany stolu. probírali jsme první skoky, probírali chyby, nedostatky a prodiskutovali jak dál v posledním skoku. Raškovi jsem připomněl Oslo, kdy byl po prvním kole druhý a nakonec odjel bez medaile. Opakoval jsem mu znovu, co a jak musí provést na odraze, kterých chyb se musí vyvarovat, zkrátka rozebrali jsme postupně techniku všech fází skoku. Ptal jsem se ho jak se cítí, zda není nervózní? Prý ani ne, a tak jsme se spolu shodli na tom, že nám ty závody připadají jako okresní přebor a ne olympijské hry.

Já jsem přesto ve skrytu duše tak klidný nebyl. Hlavně mi dělaly starost ty tři stopy na stole. Spolupracovali jsme s předsedou trenérské rady Josefem Skrbkem, který byl nahoře na nájezdu, kde se staral o duševní pohodu závodníků. Sledoval jsem jednotlivé skokany, kterou stopou jezdí a posuzoval, která je rychlejší, vodivější a přemýšlel o tom, která bude momentálně pro kterého našeho závodníka nejvhodnější. A tak jsem od hrany stolu dirigoval. Víím, že Raška potřebuje na stole dobrou vodivou stopu. Když jeho soupeři, kteří byli před ním, ve druhém skoku neuspěli, poslal jsem ho do sice pomalejší, ale zato neklidnější stopy, aby se mohl v co největším klidu soustředit na odraz. A vyplatilo se to! Konečně, konečně se skokani dočkali po společné osmileté práci medaile a dokonce zlaté!

Pocit to byl opravdu krásný a těžko popsat, jak nám všem bylo a jaké nadšení vládlo dole na

dojezdu můstku, kdy naši závodníci a turisté vyhazovali »zlatěho« Rašku vysoko do vzduchu.

Výborné byly i výkony ostatních reprezentantů, kteří se všichni umístili v první dvacitce. Divila byl devátý, Rydval dvanáctý a Hubač devatenáctý. Byl to skutečně šťastný den československých skokanů.

Trénink a závod na velkém můstku v Saint Nizier

V pondělí po závodě na středním můstku družstvo odpočívalo. Trénoval jenom Höhnl. Byli jsme si prohlédnout město Grenoble a při té příležitosti se podívali na hokej ČSSR—Kanada. V úterý bylo špatné počasí — mlha, a tak se trénink neuskutečnil. Ve středu a ve čtvrtek provedli skokani vždy tři tréninkové skoky. Sněh byl velice mokry, a na nájezdu se projižděla hluboká stopa, která na stole zpomalovala. Tím byla kvalita tréninku dosti špatná.

Trénink na velkém můstku měl na rozdíl od středního již své — tradičně nejlepší — favority pro nedělní závod. Suverénně si vedli Sověti, dobrý byl Rakušan Bachler, někteří Japonci v čele s Fujisawou, Norové, závodníci NDR Queck a Neuendorf a náš Raška.

Po středečním a čtvrtečním tréninku provedla trenérská rada opět nominaci pro nedělní závod. Určení byli Raška, Rydval, Höhnl a Hubač. V tréninku se nedářílo Divilovi, a tak byl při nedělním závodě u můstku jako divák.

V pátek byl pro silný vítr trénink přerušen. V noci z pátku na sobotu se změnilo počasí. Značně se ochladilo a sněh zmrzl na kost. Za těchto podmínek si vedli v tréninku nejlépe Nor Wirkola a jeho krajan Grini, dále Rakušan Bachler a Raška. Domnívám se, že se velké chyby dopustili závodníci SSSR, kteří se nezúčastnili sobotního tréninku. Jeden skok by jim určitě prospěl. Doplatili na to nakonec v závodě Žeglanov a Smirnov. Bělousov zkušební skok také pěkně »zachladil«, bylo však obdivuhodné, jak se nakonec rychle uměl přizpůsobit zrychlující se stopě na odraze.

Naši chlápci šli na start úplně klidní. Jednu medaili jsme vlastnili, začali jsme být drzí a chtěli ještě nejméně jednu. To už tak bývá, člověk se namlsá. Všichni věděli, že není co ztratit. Výborně zaskákal opět Raška a jen možno litovat prvního skoku, který se mu plně nezdařil. Už už sahá opět po zlatu. I tak je jeho druhé místo a stříbrná medaile vynikajícím úspěchem našeho lyžování.

Dobře si vedl v závodě též Rudla Höhn, který byl po prvním skoku na osmém místě s malou ztrátou na třetího. Škoda že při druhém skoku zpozdil odraz. Býval bojoval o přední pozice. Jeho dvanácté místo je též výborné. Rydvalovi a Hubačovi se nedařilo jako v tréninku a skončili na 25. a 27. místě.

Norům se rovněž nedařilo tak,

jako v tréninku. Ale trénink je trénink a závod je závod. Wirkolovi, od kterého se očekával největší nápor, se nepodařil první skok. Tím ztratil nervy a ve druhém »propásk«, co mohl. Grini podal také jen svůj průměr.

V závěru lze říci, že se po osmileté systematické tréninkové práci spínaly skokanům dávne sny. Přáli si získat na olympij-

ských hrách alespoň jednu medaili, třeba bronzovou. A to, že si Raška odvezl z Grenoblu dokonce dvě medaile — zlatou a stříbrnou, to bylo skutečně nad naše očekávání.

Nyní nás však čeká další práce. Udržet získané pozice a vychovat další nástupce Rašky a ostatních skokanů.

ZKLAMALI BIATHLONISTÉ?

JIRÍ CILICH, trenér biathlonistů

Na olympijské hry byli vybráni v současné době nejlepší naši dva reprezentanti biathlonu — Pavel Ploc a Ladislav Žižka. Do Austrans jsme přijeli těsně před zahájením olympijských her v noci.

Hned po příjezdu jsme začali s tréninkem. Oba dva měli doma asi pětidenní nucenou pauzu, protože byli nachlazení. Začali jsme proto jen lehce. Závodníci se museli také aklimatizovat. Zejména třetí a čtvrtý den byly kritické. Přihlásily se dechové potíže a svalová únavy. Pavel Ploc, který rychleji překonal důsledky nachlazení, byl na tom podstatně lépe, než Žižka, který ještě dva dny před závodem bral léky. Proto také v závodě podal daleko slabší výkon. Žižka nestal fyzicky a ani psychologicky se nedokázal vyrovnat se skutečností — zejména na střelnici. Na první položce v leže, kterou má zpravidla dobrou, obdržel 7 trestných minut. Na položce vstoje dalších pět. V dalších dvou položkách byl již klidnější a střelil bez chyb v jedné a ve druhé za dvě trestné minuty. S tak velkým počtem trestných minut za střelbu (celkem 14) neměl již naději na čestnější umístění a obsadil 55. místo ze 60 startujících.

Po závodě jsem se Žižkou rozebíral jeho výkon a shodli jsme se v tom, že se Láda nechal na trati v prvním okruhu »vyhecovat« kamarády k výkonu, na který neměl síl. Neodhadl správně své možnosti, určil si vysoké tempo a na střelnici se pak neuklidnil tak, aby mohl podat dobrou střelbu. O sedmi trestných minutách v první položce věděl ze světelné tabule, což po psychické stránce také mnoho neprospělo. A tak došlo k tomu, že Láda Žižka podal právě ve vrcholné soustředěnosti — na olympijských hrách — svůj letošní nejhorší výkon.

Je to sport a tak už to bývá,

že pro některé, a to přečasto i horké favority, se stávají právě olympijské hry dějištěm marného boje, řekl bych tragédií. Nechtěl však z případu Žižky rozhodně dělat něco takového. Nemohu také proto, že pevně věřím, že Žižka, kterého to nejvíce mrzelo, bude stále naší nadějí v tomto sportu — doma i v zahraničí.

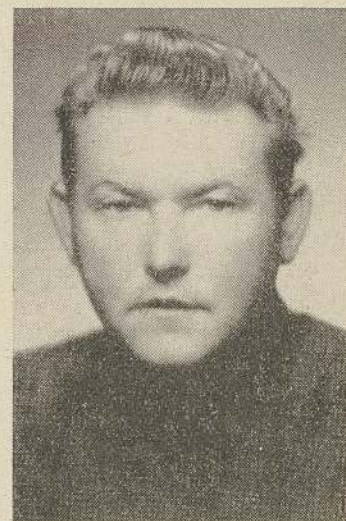
Pavel Ploc nezklamal. Již od začátku závodu se zařadil svým běžeckým výkonem, tak i střelbou mezi špičku soutěže. V první položce v leže obdržel jednu trestnou minutu, ve druhé a třetí měl nul a tak byl po 15 km a třech položkách střelby na třetím až pátém místě. Teprve v poslední položce vstoje obdržel čtyři trestné minuty. To ho nakonec odsunulo na 15. místo. Co způsobilo tuto ztrátu ve střelbě? Jistě únavy z tratě, neboť Pavel měl dosti vysoké startovní číslo (40) a měl již daleko pomalejší stopu, než soupeři s nízkými startovními čísly.

BYLO TO LOSOVÁNÍM?

Když nahlédneme do výsledků shledáme, že vítěz závodu měl startovní číslo 3, druhý startovní číslo jedna a čtvrtý číslo 2. Losovalo se obvyklým způsobem ve skupinách. Každý stát měl možnost zařadit si závodníky do skupin podle svého — do každé skupiny jednoho.

V Austrans bylo nestálé počasí. Každým dnem byla kvalita sněhu jiná. Do skupin se zařazovalo dva dny před závodem. Nechtěl jsem riskovat a zvolil jsme podle přání závodníků střed. Žižku jsme dali do druhé a Ploce do třetí skupiny. Shodou okolností měl Ploc až startovní číslo 40, a tím byl jako každý, kdo startoval vzadu, ve značně nevýhodě.

Ráno v hodinu startu byla běžecká stopa ledová, tvrdá. Pak však začalo silně přšet a během

JIRÍ CILICH

závodu se stala měkkou, rozbředlou. Tam, kde přední startovní čísla jela ještě v odpočinkovém postoji (na mírných sjezdech) nebo používala odpichu soupaž, tam zadní startovní čísla musela běžet střídavým krokem, a tím i s větší fyzickou námahou.

Pavel Ploc jel všechny sjezdy mimo stopu, protože to bylo přece jen o něco rychlejší, ale i přesto musel vynaložit hodně síl proti závodníkům s nízkými čísly, a to se pak odrazilo na poslední střelbě vstoje. Přes tuto situaci zajel Ploc dobře. Zaběhl desátý nejlepší čas. Pro ty, kteří sledovali Plocův výkon na trati, byl konečný výsledek trochu zklamáním. Každý již viděl Pavla mezi první šestkou závodníků. Přesto však musíme hodnotit Pavlův výkon vysoko: umístění v první dvacíce ho řadí mezi světovou elitu biathlonu.

Vezmeme-li v úvahu, že věk nejlepších biathlonistů se pohybuje mezi 25 až 33 lety (mimo juniora Tichonova), tak jak oba olympionici Ploc a Žizka [24 a 23 let] i další členové reprezentačního družstva mají před sebou slibnou budoucnost.

KDYBY BYLI ČTYŘI...

Losování nám znovu dokázalo výhodu plného obsazení disciplíny. Ti, kteří měli k dispozici čtyři závodníky, mohli obsadit při losování všechny čtyři skupiny. Jsem přesvědčen, že kdyby byli s námi další dva — Fencel a Mundl — měli jsme reálnou možnost dalšího dobrého umístění. Především ten, který by byl losován v první skupině.

Je to škoda [totéž platí o sdruzženářích]. Uvědomujeme si, že tyto olympijské hry byly takřka za humny a jestliže jsme neobsadili tyto disciplíny zde plným počtem lidí, tak jistě do Sappora pojedou jen ti, kteří mají naději na medaili... V naší disciplíně máme tu výhodu, že se pravidelně koná mistrovství světa. Tam se musíme snažit po vzoru skokanů o dobré umístění a snad i medaile Pak by ani pro nás nebylo Sapporo tak daleko.

PROTESTOVALI JSME!

Naše výprava podala protest proti výroku rozhodčího střelby. Jednalo se o terč z poslední položky vstojce. Po důkladném prohlédnutí Plocem a trenérem střelby Cubírkou, byl zjištěn v jedné ráně dvojitřel. Podali jsme tento protest v povoleném časovém rozpětí. Jury protest přijala, ale jednávala ho až druhý den dopoledne. Podle vyjádření jury nešlo o dvojitřel, ačkoliv byl dosti zřetelný (podlouhlá rána 8 mm). Na nás to činilo dojem, že jury nechtěla již měnit vydané oficiální výsledky. Ploc by byl desátý!

NÁŠ CELKOVÝ DOJEM ZE SOUTĚŽE?

Již před závodem patřili k favoritům tradiční soupeři — SSSR, Norsko, Finsko, Švédsko a Polsko. Závod to potvrdil. Do 20. místa se kromě závodníků těchto zemí pracovali pouze vynikající jednotlivci z ostatních zemí: Koschka z NDR, Merkel z NSR, Rumun Carabela, náš Pavel Ploc a Angličan Roger.

Pro zasvěcené bylo zklamáním umístění Švédů. Měli v první dvojici jen Arwidsona. Částečně zklamali i biathlonisté NDR a Rumunska. V obou zemích vynakládají na tento sport vysoké finanční částky, jsou zde i po trenérské a metodické stránce velmi

dobře zajištěni a mají i svou pozici v lyžařském ústředí. Tomu umístění neodpovídalo.

A ještě několik slov o závodnících, kteří skončili na předních místech:

Nor Magnar Solberg byl nováčkem svého družstva. Na loňském mistrovství světa v Altenlergu v NDR nestartoval. Reprezentací byl pověřen teprve letos ve svých 31 letech. Přijel a zvítězil zcela přesvědčivě! Měl druhý čas v běhu (1:13:45 hod.) a bezchybnou střelbu.

Tichonov ze Sovětského svazu je vynikajícím běžcem. Dosáhl v běhu nejlepšího času (1:12:40) a proti loňskému roku se zlepšil i ve střelbě. Měl pouze dvě trestné minuty; obsadil druhé místo. Alexander Tichonov je velkým talentem. Byl nejmladším závodníkem na biathlonové trati — je junior.

O dalších dvou v konečném pořadí — třetím Vladimíru Gundarciovovi a čtvrtém Stanislawu Szczepaniakovi — lze říci, že to jsou staří rutiněři. Polský reprezentant Szczepaniak si již několik let udržuje vysoký standard. Loni na mistrovství světa vybojoval stříbrnou medaili. Je mu 34 let.

Částečně zklamali Norové zvůňných jmen: Jon Istad (přes výbornou střelbu, pouhé dvě trestné minuty) byl 11. a Ragnar Tveiten byl 26. (pro špatnou střelbu — 11 tr. minut).

NĚCO O MATERIÁLNÍM VYBAVENÍ

U většiny biathlonistů bylo materiální vybavení podstatně lepší než naše. Především pokud jde o lyže a běžecké boty. Severští závodníci, lyžaři SSSR, Polska a

dalších zemí, měli lyže dělané »na míru« a navíc v dostatečném množství. Tito závodníci se nemusejí obávat, že když zlomí lyži budou těžko nové stejné kvality hledat. Naši neměli z čeho si vybrat. Ve skladě ČSTV zůstaly pouhé dva páry lyží značky Jervinen a oba byly nevyhovující. Pokud jde o běžecké hole, tak všichni vrcholní závodníci používají tradičních tonkinových holí. Kovové švédské hole, které přišly u nás do módy, jsem viděl jen asi u dvou jednotlivců, a to u závodníků SSSR. Pokud jde o zbraně, tak větší část měla velkorážné pušky sovětské výroby obou ráží — a to jak 6,5 mm, tak i 7,6 mm. — Některé státy měly vlastní zbraně. Proti minulým létům se na nich nic nezměnilo.

ZARÍZENÍ V AUTRANS

Střelnice v Autrans byla velmi dobře posazena do terénu. Slunce biathlonistům nevadilo. Při střelbě svítilo závodníkům do zad. Bylo také většinou bezvětrí, jen asi dva dny bylo mlhavo, a tím se ztížila střelba. To vše bylo v tréninku. Při závodě byla viditelnost dobrá. Také po stránce technické byla střelnice velmi dobře vybavena. Při tréninku, zejména pak při závodě byla obsazena dostatečným počtem technických pracovníků. Nedošlo tím k žádnému nedoplnění.

Tratě byly vedeny v terénu v okolí střelnice ve čtyřech smyčkách. Byly dostatečně těžké, měly časté stoupání, a proto byly pro závodníky dosti namáhavé. Úprava tratí byla vzorná. Pořadatelé měli k dispozici velký mechanizační park včetně širokých rolb. Proto byli všichni spokojeni. I když tratě zmrzly, byly bezpečné.

Pamatujte ve svém rozpočtu na Důchodové pojištění pracujících

Důchodové pojištění pracujících vám zabezpečí další peněžité prostředky, jež budou vítaným příspěvkem k dávkám ze sociálního zabezpečení, tj. ke starobnímu, invalidnímu, vdovskému a sirotčímu důchodu.

Proto i vy pamatujte na další své zabezpečení a informujte se u Státní pojišťovny o výhodách Důchodového pojištění pracujících.

Neberme neúčast našich žen tragicky!

ZDENĚK CILLER, trenér reprez. družstva běžkyň

Uvažují-li o tom, jak, by asi dopadly naše běžkyně na letošních olympijských hrách v Grenoblu, musím znovu opakovat to, co jsem řekl už několikrát: všechny prognózy o umístění je třeba něčím podložit. Je však velmi obtížné to nakonec dokázat, zejména když je někdo »zatížen« jen tou svou disciplínou. Je však možný i opak — např. dočkat se takového překvapivého výsledku, o jaký se postaral Tomáš Kučera.

Je však nutné dostat k jednomu i k druhému příležitosti, a to je právě to, co naše děvčata neměla. Tvzení, že by naše běžkyně dosáhly ve štafetě umístění do šestého místa, je však reálné, i když to může opět někdo považovat za nezdravé sebevědomí. V Klingenthalu byla např. Mileana Chlumová za Polkou Biegunovou v běhu na 5 km 17 vteřin. Toto zpoždění za stejnou závodnicí by na olympijských hrách v Grenoblu znamenalo 12. místo. Ve štafetě jsme polské reprezentantky v Klingenthalu předstihly i přesto, že jsme měli minutovou ztrátu zavíněnou kolizi. Polky skončily v Grenoblu ve štafetě na pátém místě a pak je zde onen otazník — proč jsmě...

Neberme však neúčast našich žen na olympijských hrách tragicky. Přispěla možná k tomu, že Mezinárodní lyžařská federace bude sama usilovat o to, aby o ženách rozhodovaly napříště také ženy. Tragické je snad jen to, že na mistrovství Evropy juniorek ve Francii startovalo 14 našich reprezentantů, zatímco na OH jsme nemohli vyslat ani jednu ženu. Přesto však společně s kolektivem lyžařů Navety Mšeno nad Nisou přihlížely olympijským závodům a trénovaly na olympijských tratích čtyři naše reprezentantky, které fandily i za ty, co zůstaly doma, všem našim reprezentantům. Byly vždy mezi prvními, kdož gratulovali Jiřimu Raškovi, Tomáši Kučerovi, Karlu Štefloví a dalším.

Pevně věřím, že v Tatrách na mistrovství světa v roce 1970 nebude nikdo, kdo by nepodporoval účast a start našich žen. A tak není důvodů, proč by naše běžkyně neměly znovu a ještě intenzivněji trénovat. Týká se to nejen reprezentantek, ale všech běžkyň, které mají nyní velkou příležitost. Startovat budou ovšem jen ty nejlepší.

A TEĎ NĚCO K VLASTNÍM OLYMPIJSKÝM SOUTĚŽÍM

Tak jako v ostatních závodech na olympijských hrách, nebyla nouze o překvapení ani v běhu žen na 10 km. V 9 hod. odstartovala s číslem 1 Gudrun Schmidtová z NDR a za ní se vydalo v intervalu 30 vt. dalších 33 běžkyň. Na 5. km bylo jasné, že se rozhodne o prvních deseti mezi závodnicemi Švédska, Norska a SSSR.

Dva kilometry dlouhé stoupání mezi pátým a sedmým kilometrem s převýšením 75 metrů vyřadilo definitivně z boje o medaile reprezentantky SSSR. Celou trať bylo možné rozdělit na tři části. Prvních pět km bylo členitých s náročným stoupáním na ledové stopě. Od pátého do sedmého kilometru nejenže trať stoupala, ale ledovou stopu vystřídalo »mýdlo« a mnoho nechybělo do »českého prašanu«. Na sedmém kilometru byl už závod rozhodnut, neboť pak už šlo jen o projeti posledních tří převážně sjezdových kilometrů bez nehody.

Mazání se v tomto závodě nepovedlo závodnicím SSSR (tupé lyže), NDR a Polska (hladké lyže). Nečistý dojem s patrnou únavou zanechala jízda běžkyň NSR, Polska a překvapivě i NDR. Norky a Švédky nejenže dobře namazaly, ale také perfektní dravou jízdou (velká frekvence nohou při jízdě a skluzu do kopce) předstihly dříve suverénní lyžařky SSSR. Ukázalo se, že i v ostatních závodech v Grenoblu bylo rozhodující mazání. Šlo zde tedy i o soubor trenérů.

Velmi dobře si vedly na trati také finské běžkyně. Ukázalo se, že jsou to ony, které patří dnes k silné čtyřce. Bulharky se s novým družstvem podle očekávání neprosadily, ale přesto dělají vše pro další starty.

V závodě měly plný počet čtyř závodnic Bulharsko, Polsko, NDR, SSSR, Finsko, Švédsko a Norsko, tři běžkyně vyslala NSR, po jedné Maďarsko, Dánsko i Japonsko.

Trať byla naprosto bezpečná a precizně upravená. V nejužším místě byla široká 2,5 m a všechny sjezdy projížděla každá závodnice naplno.

Běh žen na 5 km se jel na ledové stopě, která se během závodu měnila ve vlnoucí sůl s velkým zrnem. Hodinu a půl po závodě dosáhl na stejné trati při

ZDENĚK CILLER

kontrolním závodě Bieman času 17:39 min. (čas vítězky Toini Gustafssonové byl 16:45,2). To jen pro dokreslení, jak rychle se změnila stopa.

Již během závodu bylo znát, že stopa zpomaluje. Na druhém kilometru vedla Finka s číslem jedná Marjatta Olkkonenová před vítěznou Švédkou Toini Gustafssonovou o 1:19 min. a všechny závodnice od startovního čísla 20 měly ztrátu v průměru 1:02 min. za první běžkyni. Na 2. km skončilo náročné stoupání a na trati pak převažovaly sjezdy, které také závod rozhodly.

Startovalo opět jako při desítku 34 závodnic a všechny závod dokončily.

O vítězce na 5 i 10 km je možné říci, že přijela skvěle připravena a bez předsudků. V průběhu olympijských her trénovala neustále naplno, a to i na obtížných tratích mužů. Po závodě na 15 km a v průběhu štafety si Toini Gustafssonová projížděla tyto tratě dokonce na čas.

Závodnice SSSR tentokrát namazaly dobře, naopak na mazání prodělaly Norky (příliš stoupavé lyže, které byly ve sjezdech pomalé).

Není bez zajímavosti, že běžkyně SSSR požádaly naše děvčata o český R-klístr a za každou krabičku nabídl jeden Ex-elit. Že se tedy dá závodit na našem vosku i na olympijských hrách (teno vosk použili lyžaři SSSR i ve štafetách mužů) by mělo být povzbuzením pro naše výrobce vosků, kteří si vedou v porovnání se zahraniční konkurencí zatím velmi špatně.

Malé družstvo = žiadne družstvo

Mistr sportu ing. ZBYNĚK MOHR, tréner reprezentačného družstva sjezdařek

Skôr než začnem popisovať priebeh jednotlivých disciplín, dovoľte mi, aby som na začiatok uviedol niekoľko skutočností, ktoré ovplyvnili naše výkony i výsledky v Chamrousse.

DVE KATEGÓRIE — JEDEN TRÉNER

Možno že sa mnohým i na vyšších telovýchovných orgánoch zdalo zbytočným prepychem s jednou ženou (A. Mohrová) a dvoma mužmi (Milan Pažout a Jaroslav Janda) poslať do Grenoblu i dvoch trénerov. Zrejme zabudli, že v podstate nejde o troch pretekárov, ale o dve kategórie, hoci i na toto bolo v ÚTR poukázané.

O nominácii nás troch (Pažout bol nominovaný dodatočne) som sa dozvedel na pretekoch v St. Gervais od Jandu, ktorý k nám prišiel z Megève. Musím ešte pripomenúť, že sa písal 26. január a od 22. januára, kedy sa nominácia v Prahe urobila, nepokladal nikto z lyžiarskej sekcie za nutné toto nám oznámiť.

Už prvé tréningy v Chamrousse ukázali, že je nemožné stopercentne stačiť na obidve kategórie. Tréningy zjazdov prebiehali po všetky dni na mužskej i ženskej zjazdovke v tom istom časovom rozpätí a bol som nútený prijať núdzové riešenie dohodnuté Honzom Vedralom ešte na pretekoch v Megève. Požiadal tam poľského trénera Andrzeja Roja o pomoc a podľa tejto vzájomnej dohody trénovali Milan i Jarda spolu s Poliakmi. Že týmto riešením družstvo ako kolektív utrpelo a došlo i k niekoľkým menším nedorozumeniam, musí pochopiť každý, kto sa takýchto pretekov zúčastnil. Problém zostal prakticky nevyriešený až do príchodu Jana Vedrala, ktorý do Chamrousse pricestoval so skupinou českých turistov po obidvoch zjazdoch pred obrovským slalomom mužov. Vedenie českých výpravy mu však nezaistilo príslušné legitimácie pre vstup na tratu a použitie výťahov a vlekov, hoci som na tieto problémy od jesene minulého roku v trénerskej rade upozorňoval. Nebyť jeho dobrej známosti s trénerom Francúzov Honoré Bonetom, bola by i jeho pomoc viac ako iluzórna.

»JEDNA SJEZDAŘKA = PŮL SJEZDAŘKY«

Redaktor Lidovej demokracie Emerich Mach napísal do podtitulku svojho príspevku o ZOH: »jedna sjezdařka = půl sjezdařky«. Plne s ním súhlasím, len som si dovoľil jeho rovnicu rozšíriť. Zjazdový šport je odvetvie, kde pád na trati, vynechanie brány či diskvalifikácia a zranenie sú normálnymi sprievodnými znakmi súťaží. I popri všetkých bezpečnostných opatreniach. Sú preč doby, kedy bolo možné zísť preteky na 100 % a pritom sa ešte dobre umiestiť. Pišem tieto samozrejme veci preto, že sa mi zdá malicherné, ak Čermák a Cuninková museli zostať doma a my sme skončili OH s jedným zdravým pretekárom.

A nedá mi, aby som príležitosť nevyužil ešte k úvahu. Už koľko rokov voláme po tom, aby sa konečne dala pretekárom možnosť pripraviť sa skutočne na vrcholné preteky a nemuseli donekonečna dokazovať, že na ne patria. Cieľom sa potom stane vybojovanie účasti a nie OH samotné. Mnohokrát nezostáva ani síl.

VYSIELAČKY

Súčasnou plánu olympijskej prípravy zjazdových disciplín bola požiadavka 1 páru vysieláčiek. Dostal som ich v Grenobli, v Chamrousse však nefungovali a boli pre nás bezcenné. Boli nielen nevyhnutne nutné ako informačný prostriedok pri tréningu (hlavne zjazdu) a pretekoch (stav trate, rýchlosť, akosť snehu atď.), ale oveľa dôležitejšiu úlohu zohrali pri mazaní. Olympijská dedina bola od trate vzdialená podľa odhadu asi 3,6–4 km s menšou nadmorskou výškou ako cieľ trate v Chamrousse. Jednotlivým národom boli pridelené mikrobuses, ktoré obstarávali dopravu. Jediná možnosť mazania lyží bola v olympijskej dedine a s meraním teplôt na trati som pre uvedené príčiny musel skončiť najneskôr do 10. hodiny. Zbytok času spotrebovala doprava a mazanie. Keďže začiatok všetkých súťaží bol stanovený na 12. hodinu (najlepšie svetelné podmienky), prebiehali prakticky v dobe maximálnych denných teplôt i ma-

Ing. ZBYNĚK MOHR

ximálneho vplyvu na fyzikálne vlastnosti snehu. Pri výbere vosku sme sa preto museli riadiť a spoľehať sa na meranie tepelných rozdielov vykonané v predchádzajúcich dňoch od rána až do hodiny štartu. Existuje však nebezpečie rôzneho teplotného vývoja, ako napr. v deň ženského zjazdu. Potom namazali dobre len tie družstvá, kde jeden člen výpravy mohol byť od rána až do štartu na trati a vysieláčkou poďať zprávy do olympijskej dediny, kde s výberom vosku čakali do posledného možného okamihu.

Naša situácia sa podstatne zlepšila, keď poľské družstvo dostalo svoje vysieláčky. Ich dosah bol dostačujúci v rámci trate a i s mazaním sme neskoršie našli riešenie, ako sa ďalej dočítať. S Poliakmi sme veľmi dobre spolupracovali až do skončenia ZOH a i touto cestou by som chcel A. Rojovi za to poďakovať.

ÚRAZY, ZRANENIA

O zranení Mohrovej v tréningu zjazdu sa u nás všeobecne vedelo. Pri frontálnom páde si silne natiahla svalové úpony na zadnej strane stehna, ležala tri dni v posteli a ešte pri ceste zo ZOH následky pociťovala.

Menej alebo vôbec sa nevedelo o zranení Milana Pažouta pri páde pred cieľom 2. kola obrovského

slalomu. Pravdepodobne išlo o disortóziu kolena a nasledujúcou tvorbou tekutiny v kĺbe. Postup z kvalifikácie slalomu i snahu vo finále treba na sklovitie tvrdých tratiach obdivovať.

A teraz k jednotlivým disciplinám:

ZJAZD MUŽOV

viedol po technicky veľmi náročnej trati so zmenami sklonu i smeru v značnej rýchlosti. Nemaia však extrémne ťažkých miest typu Steilhang v Kitzbüheli. Priemerná rýchlosť víťaza 86,8 km za hod.

Po skúškach mazania nad olympijskou dedinou sa chlapci spolu s Poliakmi rozhodli pre zmes žltého a modrého Holmenkollu podľa lyži Andrzeja Bachledu, pri skúškach najrýchlejších. Ja som medzitým musel »odsokčiť« na non-stop žien. Medzičasy merané pred dvoma dlhými skokmi asi v 3/5 trate nasvedčovali na normálnu jazdu. Janda mal stratu 3,7 sek., Pažout 4,1 sek. a Bachleda 4,9 sek. na Killyho a Perillata, v tomto mieste zhodne najrýchlejších. Na rozdiel od Bachledu, ktorý nasledujúcu 20-sekundovú rovinu mal vôbec najrýchlejšiu zo všetkých pretekárov (Bachleda 20,1, Messner 20,3 sek., Killy 20,4 sek.), naši po dvoch neurovaných skokoch i smerovo nesprávnych všetko stratili. (Pažout 21,8 sek., Janda 22,3 sek.). Možno ešte pochybovať o tom, či volakou zámenou bola na lyžiach našich a druhého Poliaka tá istá zmes vosku ako na Bachledových, ktorý samozrejme išiel na lyžiach zo skúsky mazania. Isté je len to, že táto krátka rovina rozhodla o konečnom umiestnení Jandu a Pažouta až v 4. desiatke, hoci uvedené medzičasy pred ňou svedčili o umiestnení okolo 20.—25. miesta.

1. J. C. Killy (Fr.) 1:59,85, 2. G. Perillat (Fr.) 1:59,93, 3. J. Dätwyler (Šv.) 2:00,32, 35. Pažout 2:07,45, 36. Janda 2:07,71. V cieľi 73 pretekárov.

ZJAZD ŽIEN

Po svojom zranení zostával Andule k tréningu 1 deň plus non-stop. Trať síce poznala a vedela, kade ide správna stopa, ale bolo nemožné v prvý deň tréningu chcieť od nej rýchlu jazdu. Pri chôdzi silne krivala — nemohla nohu zatažiť a musela sa obmedziť na informatívne jazdy. Napriek tomu dostala príkaz absolvovať non-stop v maximálnom možnom tempe, aby sme zistili, koľko zranenie znesie a nakoľko je schopná zvládnuť trať, na

ktorej prakticky ostro netrénovala. Výsledok bol jednoznačný — neštartovať. Na jej vlastnú žiadosť a s ohľadom na ďalšie súťaže som však rozhodnutie zmenil. Uvedomoval som si, že v preteku, ktorý je jej najsilnejšou disciplínou, nemôže dosiahnuť umiestnenie, ktoré by za normálnych okolností dosiahnuť musela (okolo 12.—15. miesta). K tomu sa zhodou okolností pridružil celkom iný vývoj teplot a naše mazanie červený plus žltý Holmenkoll sa ukázalo byť omnoho teplejšie, než sneh vyžadoval. I pri silnom slnečnom svite zostal na trati úplne studený, hoci v olympijskej dedine tieklo zo stiech. Víťazné Rakúšanky mazali červený plus modrý alebo červený plus biely Holmenkoll, iné výhodné mazanie bolo červené plus biele TOKO. Premazali i Američanky a nedobre namazali i Francúzky, podľa meraní svojich prvých štartových čísiel však mazania svojim ďalším stiahli a premazali na suchu studenejším voskom. Maximálna oficiálne nameraná rýchlosť 100 km/hod. — Zrydová, Svajčiarsko, priemer víťazky 77,1 km/hod.

1. O. Pallová (Rak.) 1:40,87, 2. Mirová (Fr.) 1:41,33, 3. Ch. Haasová (Rak.) 1:41,41, 33. A. Mohrová 1:50,22.

OBROVSKÝ SLALOM MUŽOV

uskutočnil sa po MS v Portillo prvýkrát i na OH ako dvojkolový na dvoch rôznych tratiach s obráteným štartovým poradím v rámci skupín v druhom z nich. Pažout a Janda zo všetkých síl bojovali o čo najlepšie umiestnenie, Jardoovi sa však tak ako Milanovi nedarilo. Istotne k tomu prispeli i jeho nevhodné kovové lyže, nebolo však iných. Lyže CPM-70 pre obrovský slalom, objednané u firmy Kästle, neboli dohotovené, a len Milan dostal pár 215 cm dlhých zo skúšobnej série. Pretekalo sa na tvrdom, avšak nie ľadovým snehu, na krásne členitom, miestami úzkom teréne. Pri druhom kole bola v strednej a hornej časti silná hmľa. Do veľmi dobrej formy sa dostával Milan, ktorý v druhom podal jeden zo svojich najlepších výkonov vôbec a s pádom, pri ktorom zostal ležať asi 1 meter pred cieľom, dosiahol čas 1:51,34 oproti najlepšiemu v druhom kole Kiddovi (USA) 1:46,46. Pri strate asi 3 sekúnd mal reálne šance umiestiť sa do prvých desať v druhom kole. Po dvoch disciplinách trojkombinácie boli Milan 17 a Jarda 22.

1. kolo: 1. J. C. Killy (Fr.) 1:42,74, 2. W. Favre (Šv.) 1:43,94, 3. G. Perillat (Fr.) 1:44,78, 26. M. Pažout 1:48,98, 37. Janda 1:52,20.

2. kolo: Kidd (USA) 1:46,46, 2. J. C. Killy (Fr.) 1:46,67, 3. H. Messner 1:46,67, 29. M. Pažout 1:51,34, 33. J. Janda 1:52,07.

Celkové: 1. J. C. Killy (Fr.) 3:29,28, 2. W. Favre (Šv.) 3:31,50, 3. H. Messner (Rak.) 3:31,83, 27. M. Pažout 3:40,32, 34. J. Janda 3:44,27.

SLALOM ŽIEN

V priestore slalomových svahov vykonali usporiadatelia ohromné zemné práce, aby svahy, najviac pri predolympijskej skúške kritizované, dali do súladu s práním príslušných expertov. A treba priznať, že sa im ich zámer plne vydaril.

Na rozdiel od slalomu mužov sa postupovalo pri losovaní priamo podľa FIS-bodov a Andula išla do preteku s číslom 28 v druhej skupine. V horných častiach obidvoch kôl bol ideálny tvrdý snehový povrch, v dolných predciefových však tvrdý ľad. Andulino už takmer príslovečne pomalé prvé kolo bohužiaľ nedalo na seba čakať ani tu. Bola asi o dve sekundy pomalšia proti normálu. Pravda však je, že ani teraz nevedela, čo si môže dovoliť, pretože naplno trénovať nemohla. 20. miesto v prvom a 16. v druhom kole znamenalo 18. vcelku a po dvoch disciplinách zatiaľ 17. v trojkombinácii.

Samotný priebeh slalomu potvrdil znovu, že najnešťastejším družstvom na OH sú Američania v Chamrousse. Po prefažkom páde Kidda v non-stop, zraneniach Eliota a Barowsa v zjazde, zraneníach Budgeovej a Morningovej, boli všetky štyri reprezentantky USA po vynikajúcich jazdách diskvalifikované. Mladá Judy Nagelová (16 rokov) po najlepšom čase v prvom kole nervovo súťaž nezvládla, vynechala hneď po štarte bránu a po páde vzdala. Opäť zvíťazila skúsenosť.

1. M. Goitschelová (Fr.) 85,86 [42,27 a 45,59], 2. N. Greenová (Kan.) 86,16 [41,46 a 44,70], 5. A. Farnoseová (Fr.) 87,89 [42,21 a 45,68], 18. A. Mohrová 95,96 [46,23 a 49,73].

OBROVSKÝ SLALOM ŽIEN

absolvovali pretekárky na členitom teréne s 68 brámkami a na výbornom snehu. Cez noc napadol nový a otázka mazania opäť nadobudla podstatný význam. Po nepríjemných skúsenostiach zo ženského zjazdu sme podobne ako už na obrovský slalom mužov zvolili iné miesto na prípravu lyží — pojazdne. Prehovorili sme vodiča nášho mikrobusu, a zatiaľ

čo my sme absolvovali prehliadky trati, on nám v mikrobuse kúril a zahrieval nenamazané lyže na preteky. Mohol som sa takto pohybovať na tratiach až do 11.30 hod., a výber vosku bol oveľa ľahší.

Andula štartovala opäť s číslom 28 v druhej skupine. Odštartovala s predsavzatím hojovať vo všetkých sil o dobré umiestnenie v svojej druhej silnej disciplíne a zlepšiť i konečné postavenie v trojkombinácii. Po pomalejšej hornej časti prichádzala do stredného úseku už s dobrým medzičasom. Koniec však znamenala 4. brána pred cieľom. Nesprávne zatažená lyža znamenala pád a koniec nádejam.

Pretek priniesol veľké víťazstvo Kanadanke Nancy Greenovej, ktorá si takto zabezpečila i prvenstvo v trojkombinácii.

1. N. Greenová [Kan.] 1:51,57, 2. A. Farnoseová [Fr.] 1:54,61, 3. F. Bochatayová [Šv.] 1:54,74. A. Mohrová diskvalifikovaná.

SLALOM MUŽOV

bol prakticky rozdelený do troch pretekov: na slalom kvalifikačný, klasifikačný a finálový. Domnievam sa, že len skutočne málo ľudí

pozná spôsob tvorby skupín a losovania pri tomto systéme. V stručnosti ho preto popíšem.

V kvalifikačnom slalome tvoria základ šesťčlenné skupiny pretekárov, zostavené podľa FIS-bodov tak, že prvý v rebríčku FIS je nasadený ako prvý v skupine »A«, druhý v rebríčku FIS ako prvý v skupine »B« atď. Podobne všetci druhí, tretí až šiesti v skupinách, takže každá pozostáva z pretekárov výkonnostou sa stupňovite odlišujúcich. Skupine »A« vylosujú čísla 1—6, skupine »B« 7—12 atď. Skupiny nepárne štartujú na trati č. 1, skupiny párne (B, D, F...) na trati č. 2 vždy s rôznym štartom a cieľom. Do druhého kola sa trate navzájom vymieňajú. Postupuje sa len v rámci svojej skupiny. Dvaja najrýchlejší z prvého kola (už v druhom neštartujú) a najrýchlejší z kola druhého.

Podobný systém sa mal uplatniť v slalome klasifikačnom, na veľkú radosť Francúzov a Rakúšanov sa však nekonal a finále bolo vylosované obvyklým spôsobom podľa FIS-bodov.

Z našich si v kvalifikácii počítali výborne Janda i Pažout. Janda postúpil po výbornej jazde z 1. kola (celkove tretí najlepší čas

vôbec), Pažout z kola druhého, keď v prvom vynechal bránu. Mal však na tvrdom ľade ťažkosti so zraneným kolonom.

Finálový slalom sa konal za podmienok na pokračí regulérnosti. Hustá hmla, v ktorej pretekári videli mnohokrát len tri brány, zapríčinila 20 diskvalifikácií z 51 štartujúcich. Schranz, Grah, Mjön, Perillat, Sprecher i naši Janda a Pažout boli medzi nimi. Janda bol po prvom kole 14. časom 51,63 sek. oproti najlepšiemu Killymu v čase 49,37 sek. Pažout mal pád a šance prakticky už žiadne. V druhom kole minul Janda bránu a ani o tom nevedel. Veľké diskusie vyvolala diskvalifikácia Schranza, a skutočne ťažko posúdiť, kto mal pravdu. Sám som však vo vzdialenosti niekoľko metrov videl, že Schranz najprv minul dve brány a až potom mu prešiel žandár slalomom. Ako skúsený pretekár chcel túto okolnosť zrejme využiť a takto jury celý prípad i klasifikovala.

Slalom mužov skončili alpské disciplíny a ja som sa tešil, že uvidím skoky na veľkom mostíku, jediné, čo som z nealpských pretekov na X. ZOH videl.

45. ROČNÍK HANČOVA MEMORIÁLU

MISTROVSTVÍ ČSSR

Miesto a datum: ŠUMAVA — Zadov 11. února 1968

V malebném koutě Šumavy — Stašsku, na úbočích Churáňova (1118 m), v den největšího úspěchu našich bojů na dosavadních olympijských hrách — uspořádali obětaví lyžařští pracovníci Strakonice a Prachatic 45. ročník Hančova memoriálu, mistrovství republiky v běhu na lyžích na 50 km.

K závodu se přihlásilo 76 startujících, startovalo 65, z nichž 6 vzdalo a 59 bylo klasifikováno.

Mým hostem 45. ročníku Hančova memoriálu byl přímý účastník památného závodu v roce 1913 (kdy tragicky zahynuli Hanč a Vrbata) Josef Feistauer, který působil ve funkci čestného startéra a vypustil na trať prvního závodníka.

Porovnáme-li účast závodníků s jinými léty (např. Libverda 1965 — 178 přihlášených, Tatranská Lomnice 1966 — 146 přihlášených) nemůžeme být počtem závodníků příliš spokojeni. Kde zůstali závodníci z Beskyd, Jeseníků, jiníšti vytrvalci a další, které jsme marně hledali na startovní listině?

V den závodu slavil své 40. narozeniny Jan Blažíček. Jemu patří náš obdiv, neboť ten den již podevatenácté stanul na startu mistrovské padesátky.

Trať měla start a cíl ve výši 1045 m nad mořem,

výškový rozdíl 118 m, součet výstupů činil 1309 metrů, největší stoupání bylo 83 m. Sled tratí byl 3×15 km a 5 km.

Patnáctka na Zadově, která tvořila páteř padesátky (jela se třikrát a na závěr ještě okruh 5 km) byla připravována pod vedením Františka Pešla již od jara a představuje velmi dobrou, náročnou a pestrou trať. Je dostatečně technická, nic lehkého, ale zase žádné »horolezectví« ani dlouhá stoupání.

Úroveň tratě ovšem tvoří spolu s jejím charakterem, profilem atd., především bezprostřední úprava tratě a stopy před závodem.

V BĚHU NA 50 km

Všichni startující mi dají jistě za pravdu, označím-li přípravu tratě za daných sněhových podmínek za vzornou díky obětavé šestidenní práci v průměru 30 vojáků, závodníků Dukly Vimperk a dalších. Celá trať byla vlastně lopatami naházena a ušlapána. Ledový podklad byl noc před startem zasnežen asi 5—10 cm čerstvého sněhu, rovněž v průběhu závodu sněžilo. Tím se stalo, že poslední pětka měla měkký stopu a nebyla tak projeta jako patnáctka.

Vzhledem k poměrně jednolitému rázu tratě (její převážná část vede lesem) a relativně malému výškovému rozdílu byly sněhové podmínky takřka bez zmatelných rozdílů po celé trati. Přesto však bez trochy alychymie se to letos neobešlo.

Bude sněžit? Oteplí se? Vydržím jen s tvrdými vosky? Takové a podobné otázky byly před startem, jejichž správné zodpovězení znamenalo cenné zlomky času.

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

Závodníci přivítali, že zahájení proběhlo v příjemném prostředí nového moderního hotelu Churáňov, že proslovy byly krátké a že všichni obdrželi upomínkovou pamětní medaili na 45. ročník padesátky. Slib závodníků přednesl loňský vítěz mistr sportu Rudolf Čillík.

Ze slavnostního zahájení byl odeslán pozdravný a blahopřejný telegram naší výpravě na ZOH v Grenoble.

PRŮBĚH ZÁVODU

Závod byl pro všechny přihlížejší opravdovým zážitkem. Uspořádání, sled a vedení tratě umožnily v místě startu a cíle sledovat boje na trati šestkrát a kdo nelenil a pobíhal po různých zkrátkách, měl závod a jeho průběh jako na dlani.

Padesátka — to je opravdu velký boj, boj s mnoha proměnami pořadí, boj s mnoha nadějemi i zklamáními. Každý závodník bojuje se všemi soupeři, ale především sám se sebou. Podporován hrstkou diváků, známými, jinak sám na trati s vědomím, že nesmí zklamat.

Boj o vítězství se vytvářel celkem jednoznačně, jen finiš Čillíka přinesl trochu vzruchu. Julius Lupták, vítěz padesátky z Tatranské Lomnice v roce 1966, získával již od prvních kilometrů náskok před ostatními, který si udržel až do konce. Jeho běh nevypadá elegantně, je ale účelný, hospodárný, bez zbytečných efektů pro oko. Po první pat-

náctce předběhl Čillíka, který startoval minutu před ním, v malých časových odstupech byl třetí Weissshäutel, dále Slosiarik a Fabián. V dalších kilometrech se pořadí měnilo. Weissshäutel postupně klesal až na osmé místo, druhé místo až do poslední pětky si držel Slosiarik. Taktické zkušenosti a obdivuhodný závěr prokázal Čillík, který z pátého místa na 42. kilometru se probojoval na druhé a časovou ztrátu 4:15 min. snížil na 54 vteřin.

ORGANIZACE

Závod byl připraven i probíhal po organizační stránce výborně. Zřejmě má na tom zásluhu i ta okolnost, že hlavními pracovníky byli tři známí bývalí závodníci Peší, Zák a Stibůrek, kteří mají v paměti, co potřebuje závod a co potřebuje závodník k plnému výkonu.

Ne však, že by nebyly připomínky — změna doby losování, změna doby tréninků a některé další drobnosti nemohly však snížit celkovou úroveň závodu ani ubrat na slavnostní náladě a dobré pohodě.

Pěkně ubytování, stravování, závodní kancelář a další — vše umístěné v jedné budově vzdálené 100 m od startu a cíle, dostatek místa k mazání lyží v teplých garážích hotelu, dobrá informovanost závodníků, výborná propagace a další přispěly k úspěšnému průběhu závodu. Na tomto se shodli zástupci jednotlivých oblastí, trenéři a pořadatelům tlumočil uznání jejich práce delegovaný zástupce ústřední lyžařské sekce Mirek Hloušek při závěrečném hodnocení mistrovství.

ZÁVĚR

Věcné ceny jsou jistě to poslední co závodníka při závodě zajímá. Jistě ho však potěší a jsou oceněním jeho výkonu.

Výstavka cen od 35 jihočeských podniků, které obdrželo 40 závodníků včetně tří nejlepších jihočechů, tří nejlepších závodníků nad 36 let a nejstarší závodník mistrovství Olda Valkoun, jen potvrdila snahu pořadatele, aby příprava, průběh i zakončení padesátky vyzněly v tom smyslu, že závody se konají pro závodníky, že závodník a jeho výkon je ústřední záležitostí závodu.

45. ročník Hančova memoriálu skončil. Blahopřejí Luptákově k vítězství a všem ostatním za krásný boj na mistrovské trati padesátky. A je škoda, že za celou sezónu je to jen ta jediná padesátka.

Poděkujeme pořadatelům, popřejme jim zdaru do dalších závodů. Bude odměnou šumavským lyžařským pracovníkům a oceněním jejich zásluhy a kvalitní práce, jestliže jim budou napříště svěřeny i náročnější úkoly, ať už uspořádání ligových závodů či přebory dorostu apod.

Výsledky: 1. Lupták (RH Poprad) 3:13:02, 2. Čillík (Baník Kremnica) 3:13:56, 3. Slosiarik (Dukla Liberec) 3:14:27, 4. Fabián (RH Semily) 3:14:58, 5. Smíd (ČZ Strakonice) 3:19:22, 6. Ilavský (RH Poprad) 3:20:35, 7. Páříčka (Baník Kremnica) 3:21:22, 8. Weissshäutel (Slávia Praha VŠ) 3:21:38, 9. Fuso (Baník Kremnica) 3:23:47, 10. Gult (Lokomotiva Trutnov) 3:23:50, 11. Prokop (ČZ Strakonice) 3:24:07, 12. Klamár (Dynamo Nizké Tatry) 3:24:32, 13. Beran Jan (ČZ Strakonice) 3:24:33, 14. Beran Josef (RH Semily) 3:25:29, 15. Jirouš (ČZ Strakonice) 3:26:21, 16. Krupka (Slovan SKI Jilemnice) 3:27:12, 17. Pospíšil (Sokol Horní Branná) 3:27:49, 18. Jeřábek (Dukla Liberec) 3:29:08, 19. Blažiček 3:31:26, 20. Gabriel (oba Sokol Nové Město na Moravě) 3:32:24.

FELIX CHOVANEC,
odpovědný trenér

ÚSPĚCH PAŽOUTA V INNSBRUCKU

V posledním lednovém týdnu (21. až 28.) se konala v Innsbrucku mezinárodní universiáda 1968. Pro ty, kteří nejsou dostatečně informováni o těchto soutěžích, uvádím, že tyto studentské hry jsou pořádané organizací FISU (Mezinárodní svaz studentů), která sdružuje studenty 96 států. Mezi rokem 1928 a 1959 bylo uspořádáno celkem 12 světových mistrovství. Z toho v roce 1954 u nás ve Spindlerově Mlýně, pod záštitou této organizace. Ale i v roce 1949 bylo uspořádáno u nás Akademické mistrovství světa, které bylo ještě organizováno původní organizací — Mezinárodní svaz studentstva (MSS). — Po sloučení studentských svazů byla vytvořena organizace FISU, která dnes představuje velmi silnou studentskou organizaci, jejíž sportovní podniky mají vysokou úroveň při účasti studentů celého světa. Tak tomu bylo i letos.

Proti poslední universiádě, která se konala v Sestrière a Torinu (hokej a krasobruslení) dá se říci, že soutěže byly koncentrovány do jednoho místa. Ovšem nikdy nedosáhly takové koncentrace jako u nás, kde byly všechny soutěže, kromě krasobruslení a hokeje, ve Spindlerově Mlýně, na který všichni s obdivem vzpomínají. Společně ubytování, soustředění tratí, dokonalé panorama městů se sjezdovými tratěmi (dnes se již rozpadají), zanechaly v účastnících nezapomenutelný dojem. Tyto poznámky jsem slyšel nejen na universiádě v Sestrière, ale i zde od těch, kteří si tuto universiádu pamatují. Myslím, že to byl dobrý, úspěšný podnik, a bylo by dobré, kdybychom mohli něco podobného zopakovat.

Olympijské město Innsbruck o universiádě mnoho nevědělo. Byl to příliš malý podnik pro zmlsané obyvatele. Pouze hokejové soutěže přilákaly do olympijského stadiónu velký počet diváků. Místa lyžařských soutěží byla totiž vzdálena od Innsbrucku — minimálně 20—25 km. Ubytování závodníků rovněž, a tak jediným společným místem setkání byla hala zimního stadiónu, kde se hrál hokej a udělovaly medaile.

O výsledcích se již hodně psalo. Mým úkolem je zhodnotit výsledky lyžařských soutěží. Začnu s těmi, které nám udělaly největší radost. Byly to výsledky družstva sjezdařů, které bylo nepočtené: dva muži. Na universiádě měla být sice jedna žena — Cunninková, která se však omluvila pro zranění z mezinárodních závodů v Mariboru. A povolání náhradník Koloušek nedostal včas vyzoomnění. Reprezentace zůstala tak na Pažoutovi a Vojtěchovi.

Prvý se zhostil této povinnosti velmi dobře. Již v zahajovacím závodě — obřím slalomu — prokázal, že bude vážným soupeřem o medaile. Se startovním číslem 14, které bylo proti č. 1 Noru

Sundema handicapem, se umístil jako druhý a rázem se začalo mluvit o překvapení: Der Tscheche hat silberne Medaille ..

Ve vylučovacím slalomu ukázal dosti značnou rezervu v jízdě a tak se stal ve finále akademickým mistrem světa ve slalomu. Na startu bylo dost známých jmen, ale Milan Pažout je dovedl svým klidem a soustředěnou jízdou porazit. Po I. kole, kdy byl jen o 4/100 vt. druhý, zajel velmi dobře II. kolo a nenechal nikoho na pochybách, že mu titul patří.

Vzbudil oprávněnou pozornost ostatních trenérů, kteří oceňovali jeho technickou jízdu. Hoppicher, šéf rakouských sjezdařů po vylučovacím slalomu prohlásil: Neudělá-li chybu, vyhraje.

Vojtěchovi se nedařilo. Myslím, že nebyl v dobré duševní kondici. V obřím slalomu minul branku, byl by asi 10. Ve slalomu, kdy chtěl jet rychle, minul v prvním kole třetí bránu a byl diskvalifikován. Ve sjezdu oba nedosáhli výsledku, jaký očekávali. Na poměrně lehké trati se umístil Pažout jako šestý, Vojtěch 15.

Výsledkem dobrých výkonů Pažouta je vítězství v trojkombinaci.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY VE VÝSLEDČÍCH:

Obří slalom: 1. Per Sunde (Norsko) 2:00,18, 2. Milan Pažout (ČSSR), 2:01,66, 3. Franz Vogler (NSR) 2:01,81, 4. Bob Wollek (Francie) 2:03,40, 5. Lasse Hamre (Norsko) 2:03,55.

Slalom: 1. Milan Pažout (ČSSR) 1:11,02 (51,84 a 59,18), 2. Per Sunde (Norsko) 1:11,80 (52,40 a 59,40), 3. Bill Marolt (USA) 1:12,10 (51,96 a 60,14), 4. Larry Keenan (USA) 1:12,70 (51,80 a 60,90), 5. Robert Wollek (Francie) 1:13,18 (52,32 a 60,86).

Sjezd: 1. Scott Pyles (USA) 2:15,90, 2. G. Scheuerl (NSR) 2:17,16, 3. Lorrin Werner (USA)

MILAN PAŽOUT

2:17,22, 4. Robert Wollek (Francie) 2:18,09, 5. Jim Morning (USA) 2:18,34, 6. Milan Pažout (ČSSR) 2:18,89.

TAKÉ SDRUŽENÁŘI S MEDAILÍ

Naši sruženáři jelí na MZU s tím, že mohou získat medaili. Získali bronzovou, zásluhou Antonína Kučery, který neobjacným výkonem ve skoku se umístil hned za dvěma Japonci. Rýgl, o kterém se mluvilo jako o kandidátu na medaili, zklamal jak svým výkonem ve skoku, tak i v běhu. Myslím si, že se nevyplatí podceňovat tyto studentské závody. Vidina jisté účasti na olympijských hrách mu nepřídala odvahu skokům na můstku s plochým dopadem, kde s převahou skákali Japonci.

Výsledek sruženého závodu: 1. Hiroši Itagaki (Japonsko) 485,47 (skok 253,8 — běh 231,61 — 5.), 2. Masatoši Sudo (Japonsko) 464,95 (233,2 — 241,75 — 1.), 3. Antonín Kučera (ČSSR) 447,95 (214,1 — 233,85 — 4.), 4. Nikolaj Krysanov (SSSR) 435,19 (216,5 — 218,69 — 10.), 5. Lad. Rýgl (ČSSR) 434,24 (210,8 — 223,44 — 7.).

A CO BĚŽCI?

V běhu, kde jsme doufali v dobré výsledky ve štafetách, jsme byli zklamáni. Konkurence, která

se sešla v běhu mužů na 15 km [74 startujících], dala tušit tvrdý boj. Naši v něm neobstáli. Nejlépe se umístil Slosiarik, který byl 12. Naši byli předstížení Norvy, Sověty, Japonci, Švýcary i Američany.

Ve štafetě jsme doufali v medaili. Při trošce štěstí jsme mohli získat bronzovou. Výsledek nás však odkázal na páté místo 11 vteřin před štafetou Polska.

V běhu žen jsme měli tři reprezentantky, které měly teoreticky získat medaili. Konkurence nebyla nijak početná. V běhu na 10 km startovalo 14 závodnic. Z našich se umístila Ledvínková na šestém místě se ztrátou minuty proti vítězce Elistratové z SSSR. Měli jsme reálnou naději získat stříbrnou ve štafetách. Bo-

hužel ty dopady hrozně. Ze čtyř štafet, které startovaly [jedna mimo soutěž] byla naše štafeta čtvrtá. Získala sice bronzovou medaili, její cena však není nijak valná. Průběh závodu ukázal že mazání a bojovnost závodnic sehrály zde smutnou roli.

Výsledky: 15 km: 1. Jon Holas (Norsko) 48:41,6, 2. E. Piatunov (SSSR) 48:48,5, 12. M. Slosiarik 50:48,9, 18. J. Weissšantel 51:47,1, 19. M. Hrdinka 51:57,5. — **Štafeta:** 1. SSSR 3:12:40,2, 2. Japonsko 3:13:21,5, 3. Fínsko 3:13:36,3, 4. Norsko 3:22:41,1, 5. ČSSR 3:23:33,2, 6. Polsko 3:23:44,0.

Ženy — 10 km: 1. J. Elistratová (SSSR) 34:21,9, 2. L. Menšíková (SSSR) 34:45,7, 6. J. Ledvínková 36:54,4, 8. V. Cívínová

38:04,5, 10. Bečvářová 38:26,0. — **Štafety:** 1. SSSR 1:04:37,8, 2. Polsko 1:12:24,0, 3. ČSSR 1:13:43,0.

Díváme-li se nazpět na celkové výsledky MZU, musíme přiznat, že jsme nebyli šťastní. Mrzí nás jen ta skutečnost, že disciplíny, ve které jsme skládali naděje, zklamaly. Nechci rozebírat důvody. Věřím, že se pro příští soutěže připraví družstva tak, aby ještě lépe reprezentovala naše studenty lyžaře.

MÍLA JIRSA

Poznámka redakce: Autor nepsal své hodnocení bezprostředně po skončení MZU. Nejbližší možné číslo bylo březnové, které jsme však věnovali plně olympijským hrám. A proto přicházíme s jeho článkem teprve až nyní.

Na Arlbergu se nespí

Je tomu skutečně tak. Na Arlbergu se nespí, ale velmi intenzivně pracuje, filmuje, zkouší, prověřuje. A připravuje se rakouské vystoupení pro 8. kongres v Aspen v USA v letošním dubnu.

Mění se i některé zásady a názory o technice a hlavně se pracuje na metodice základního lyžování.

Od roku 1956, kdy vyšel oficiální učební plán rakouské lyžařské školy, uplynula hezká řádka let a s ní i poskočil kupředu vývoj techniky a metodiky lyžování, a to jak závodního, tak i základního. Byl by omyl se domnívat, že v Rakousku, které svým učebním plánem a svými učiteli lyžování rozšířilo svou metodu do celého světa, si tuto novou situaci neuvědomují a nepracují na novelizaci své školy. Rakousko si toto nemůže dovolit a ani si to dovolit nechce. Koneckonců na tom závisí i to, jak se bude v důsledku zimního turistického ruchu snižovat schodek státního rozpočtu v zahraničním obchodě. To znamená životní úroveň. A není to v tvrdé konkurenci s ostatními alpskými zeměmi záležitost právě snadná.

Toto měli v lednu tohoto roku možnost pozorovat i účastníci II. mezinárodního kursu pro lyžařské učitele, přicházející do svazové lyžařské školy ve Svatém Christophu v Arlbergu ze 14 zemí světa od Austrálie, Japonska přes Evropu až po Argentinu. Mezi nimi byla i skupina 10 Českoslovnáků, převážně cvičitelů lyžování I. třídy, kteří působí jako školitelé oblastních škol. Cvičilo se v družstvech, mezi tím přednášky a filmy z celého světa — prastaré, staré i nové, které dosud nespátřily světlo světa. Nakonec

zkoušky před přísnými zraky samotného profesora Kruckenhause a jeho spolupracovníků a na památku diplomy s celkovým ohodnocením výkonu.

CO NÁM PŘINESL KURS

V prvé řadě poznatek, že linie, kterou nastoupila již před delší dobou metodická komise základního lyžování ve smyslu potlačování statických prvků v technice základního lyžování, hledání návaznosti mezi základní a závodní technikou sjíždění, podporování elasticnosti pohybů a dále zjednodušení metody s cílem zefektivnění výcviku, je obdobná snahám, které jsou základem práce rakouských autorů připravujících nový rakouský učební plán. Jsou proto pro nás všechny poznatky, získané v Arlbergu, kolébce alpského lyžování, velmi cenné, obzvláště můžeme-li si je vyzkoušet sami na sobě a porovnat s našimi poznatky.

V druhé řadě jsme měli možnost osobního zdokonalení techniky jízdy pod vedením učitelů lyžování. Z toho nám vyplynul poznatek, že hlavní nedostatek, který jsme na sobě všemřehledali, je nedostatečné protlačení pánve vpřed (důvod je třeba spatřovat v nedostatečném procvičování sjezdů šikmo a sesouvání, které je základem lyžování na rozsáhlých alpských svazích, k čemuž u nás poblíže výtahů nemáme dost prostoru), tj. vlastní postoj, z kterého je možno provádět

účinné a elastické pohyby na všechny strany. Problémy z nesprávného postoje [s vysazením pánve] by se ještě zvýraznily při sjíždění v hlubokém sněhu, které jsme bohužel pro mimořádné sněhové podmínky [silná vrstva nového sněhu udusaná větrem, náhlá obleva i v nejvyšších polohách, ledový škrálop atd.] nezažili.

Z přednášek a hlavně z výcviku jsme na sobě zažili metodu, která vede velmi rychle od sjezdů šikmo přes sesouvání a smyk z pluhu k velmi jednoduchému otočení začátečnicků a dále velmi jednoduchou, účinnou a krátkou cestu ke srovnáním smykům staveného přívratu nižší lyže zapraveného vhodně do metody výcviku pokročilých lyžařů. V této skupině cviků, kde je dále smyk z rozšířené stopy až s odšlapem a odrazem z vnější lyže, je jádro části společné techniky otáčení užívané i v závodním sjíždění. (Pozn. pisatele: Toto bylo již vyučováno v ústředních kursech školení a doškolení cvičitelů I. tř. a při seminářích lektorů oblastních škol. Je součástí nových připravovaných skriptů pro školení cvičitelů lyžování.)

Několik dalších poznatků z přednášek, rozhovorů s prof. Kruckenhausem, prof. Hopichlerem, s učiteli lyžování, cvičiteli OSV a dalšími osobnostmi z oblasti výuky lyžování.

Zdá se, že se vyhraňuje názor na základní a závodní sjíždění. Základní lyžování, tj. masové lyžování, má za cíl naučit žáka, tj. platího hosta nebo říkejme tomu jakkoliv, prostě člověka, který nebude závodit, a těch je převážná většina, pokud možno brzy, bezpečně — a hlavně ele-

gantně a úsporně sjíždět dlouhé alpské pisty či neporušený terén. Není nárok na velkou rychlost, není k dispozici vysoká kondice ani nadprůměrné pohybové schopnosti. Výzbroj je převážně na vysoké úrovni jak co do účelu, tak i vzhledu. Takovýto žák se chce naučit dlouhým a hlavně krátkým obloukům snožným smykem v co nejužší stopě, použitelným na pistě i v hlubokém sněhu. Ono známé »wedein«, je smek každého lyžaře. K této metě ho musí učitel dovést, žák za to dobře zaplatí. (Učitel lyžování vydělá za sezónu v průměrném středisku 25 000 až 30 000 šilinků. A je to skutečně osobnost jak lyžařsky, tak chováním, vystupováním, společensky, oblečením.) Tomuto cíli je podřízena metoda, která vede k tzv. »krásnému lyžování« (Schönskillauf). Tento způsob lyžování nejširších mas přináší devizy, obchod, obživu hezké řádce lidí, hlavně v alpských zemích. Přináší ale také radost z dokonalého pohybu širokých mas lyžařů, pobyt na zdravém vzduchu, ozdravení, odpočinek, odpoutání se od shonu života atd. A to není bez zajímavosti ani pro jiné nealpské země. Z hlediska širšího použití vrcholné techniky snožných smyků tohoto druhu v závodní technice je možno na snožné smyky nahlížet jako na sterilní, protože jsou v závodním sjíždění málo používané a nelze z nich dále metodicky postupovat. Vystává tudíž nový termín, tzv. »rychlé lyžování« (Schnellskillauf). Toto »rychlé« a »krásné« lyžování má společně základy lyžařské techniky, avšak s výlučnou jízdou v nejužší stopě nelze vyhrát žádný závod. Je tedy pro »rychlé« lyžování výrazným znakem jízda po jedné lyži, přestupování z jedné lyže na druhou, odraz, pokud to je možné pro zrychlení skluzu na druhé lyži. Tomu odpovídá nejlépe smyk z přívratu ve všech jeho modifikacích, smyk, který je nejvariabilnějším smykem, z kterého, jakozto základu lze vycházet ke smykům »krásného« a »rychlého« lyžování.

OTÁZKA VYUŽITÍ KRÁTKÝCH LYŽÍ

Některé propagační obrázky se objevily i u nás v tisku. V USA zkouší pan Taylor metodu od lyží 60 cm dlouhých až po normální délky. Prý »Ski in a day«, jak zní název jeho knížky. Ale jedno je už vyzkoušeno a výrobci lyží v Rakousku se tomu přizpůsobili. Vyrábějí lyže délek 150 cm pro ženy a 170 cm pro muže, ve stejné kvalitě provedení jako lyže normálních parametrů. Tvar těchto lyží je obdobný normálním,

jsou jen trochu širší. Začátečník se učí na těchto lyžích značně rychleji a může na nich jezdit, i když už umí lyžovat. Investice to není tedy krátkodobá, jak znějí námitky. A ostatně, kdyby se to neprodávalo, tak by to asi výrobci nevyrobili. Problematika, která musí přijít důkladněji na pořad.

PROBLEMATIKA ŠIRŠÍHO VEDENÍ LYŽÍ PŘI NÁCVIKU

Začátečnickovi se tím nekomplikuje problém stability na nevykládaném náraď. Provádí-li všechno principiálně v širší stopě stejně jako v nejužší stopě pokročilý lyžař, pak je to v nejlepšího pořádku a je jen otázkou času a vyježděnosti, kdy se dostane do úzké stopy. Začátečnicka nenutíme do úzké stopy.

VERTIKÁLNÍ POHYB V ZÁKLADNÍM VÝCVIKU

Je to rozhodující pohyb. Nacvičovat pokud možno brzo, kdy žák zvládl základní rovnováhu. Zařazovat do všech cviků, kde je to možno. Hledat vždy obdobu z oblouků snožným smykem přes spádnici.

OBLOUKY V PLUHU

Cvičit jen krátce, na dobrém sněhu a plochem svahu. Je to pouze průprava. Z oblouku se nevyklánět, pokrčít a zatížit vnější nohu v oblouku, lyži vědomě

otáčet. V oblouku se vnější strana trupu nepatrně zpožduje. Při jízdě ke spádnici jsme čelem k lyžím.

STARÝ PŘIVRATNÝ SMYK

je velmi dobrý, ale nevede k snožnému smyku. Chybí mu vertikální pohyb. Zamezuje však rotačním pohybům pánve a trupu. K snožnému smyku vede lépe smyk z pluhu se zvýrazněným vertikálním pohybem (zdola — nahoru klouzavého pluhu — dolů do vysunutí patek lyží do smyku), nebo ještě lépe smyk z přívratu nižší lyže. V tom je výrazný vertikální pohyb, odraz z přívrácené nižší lyže nahoru vpřed do vysokého postavení, na které navazuje plynule snížení s vysunutím patek lyží. Při přívratu nižší lyže jsme téměř čelem do směru jízdy, po přechodu spádnice se při vysunutí pat objeví protinatčení trupu a odklonění těla ven z oblouku, úměrně rychlosti, poloměru oblouku a odporům sněhu. Obdobně se provede smyk z rozšířené stopy nebo i s odšlapem a odrazem od vnější lyže. Druhá lyže, po níž po odrazu jedeme, je vědomě stáčená do spádnice rotací vnější nohy, než se k ní připojí odrazová noha a obě společně pak vysouvají patky lyží ven z oblouku za současného protinatčení trupu a odklonu těla z oblouku.

Podrobnosti technické a metodické uvedeme v některém z příštích čísel časopisu.

Ing. MIROSLAV CHLOUBA

MUDr. Jos. BUCHBERGER, MUDr. Jos. KVAPILÍK

K ekonomii dýchání při běhu na lyžích

Výkon v běhu na lyžích se uskutečňuje prací poměrně vysokého procenta celkové svalové hmoty těla. Kromě svalstva dolních končetin pracuje tu — na rozdíl např. od běhu lehkooletického — v mnohem větší míře i svalstvo horních končetin a trupu (při odpichování holemi a ovládání lyží). Každá svalová práce je projevem mechanické energie, která se uvolňuje vedle energie tepelné aj. v podstatě přeměnou z chemické energie živin, přijatých potravou. Nezbytnou sou-

částí této složité přeměny látek a energií (tzv. metabolismu), jsou oxysličovací děje. Jen u nejméně výkonů může se nezbytná energie uvolňovat bez účasti kyslíku. Jinak potřebují pracující orgány, v našem případě především svaly, tím větší dodávku kyslíku a zároveň odvod kysličnku uhlíkatého, čím intenzivněji pracují.

Při běhu na lyžích je vzhledem k zmíněnému velkému podílu pracujícího svalstva, celková potřeba kyslíku velmi značná (viz tab. č. 1). Proto při náročnějším běžec-

kém výkonu záleží hodně na tom, do jaké míry je organismus schopen pohotově zajistit pracujícím svalům dodávku potřebného kyslíku. Jak známo, dostává se kyslík z okolního prostředí — atmosféry — jako součást vdechovaného vzduchu dýchacími cestami nejprve do plic. Zde prolná tenoučnými stěnami plicních sklípků a krevních vlásečnic do krve, kde se váže na barvivo červených krvinek — hemoglobin. Celý tento proces nazýváme zevním dýcháním. Krví se pak kyslík dopravuje k jednotlivým orgánům, např. svalům. Zde probíhá tkáňové, neboli vnitřní dýchání — tj. odevzdávání kyslíku z krve do tkání. Obdobně se opačným směrem prostřednictvím krve a vydechovaného vzduchu odvádí kysličník uhlíčitý, jako zplodina tkáňového metabolismu.

Fyziologické výzkumy ukázaly, že omezujícím (limitujícím) faktorem výkonu u zdravého člověka není samo zevní dýchání, ale především krevní oběh, obstarávající transport dýchacích plynů (kyslíku a kysličníku uhlíčitého). Jinak řečeno — nedostačující výkonnost krevního oběhu omezuje dodávku kyslíku zpravidla podstatně dříve, než zevní dýchání.

Dalo by se tedy soudit, že otázka dýchání je pro sportovce méně významná nebo druhořadá. Ale není tomu tak. Mnozí sportovci ze zkušenosti dobře vědí, a odborná sledování to jasně ukazují, že pro sportovní výkon má nesmírný význam dokonalá ekonomie dýchání. Tím spíše to platí pro lyžařský běh, kde vzhledem k charakteru výkonu i podmínkám zevního prostředí (povětřnosti, nadmořské výšky apod.), je otázka dýchání zvláště významná.

Plicní ventilace, tj. množství vzduchu, které vdechováním a vydechováním za 1 minutu projde plicemi, pohybuje se při lyžařských bězích na 5 až 50 km kolem 90 litrů, v rozmezí asi 70—130 litrů. Teoreticky je možné minutové ventilace 90 litrů dosáhnout např. 90 dechy o objemu 1 litru, právě tak jako 30 dechy po 3 litrech. První způsob je z hlediska ekonomie dýchání méně výhodný. Při rychlém dýchání se dříve unaví dýchací svaly a jejich častější stahy ještě zvyšují celkovou spotřebu kyslíku. Kromě toho je také dýchání povrchnější, takže podíl vzduchu, který po vdechnutí a vydechnutí zůstává ještě v dýchacích cestách (tzv. mrtvý prostor) nevyměněn, je vzhledem k celému dechovému objemu relativně velký. Obsah kyslíku ve vzduchu vyplňujícím plicní sklípky se po povrchním vdechu nálezitě nezvyšuje a přenos kyslíku mezi vzduchem v plicích a krví protékající plicními vlásečnicemi je pak zhoršen. Po hlubokém vdechu, zajišťujícím efektivnější převod kyslíku, je navíc též usnadněn výdech, protože se uskutečňuje do jisté míry pasivně.

Je proto důležité nacvičovat prohloubené dýchání s menší frekvencí, a to i v klidu. Dbáme přitom zvláště na využívání bránice jako hlavního dýchacího svalu (vedle svalů mezižeberních). Pro dobrou výkonnost lyžaře-běžce je však bezpodmínečně nutné nacvičovat účelné dýchání přímo na lyžích, speciálně při různých způsobech běhu. Je totiž třeba, aby se co nejekonomičtěji činnost dýchacího ústrojí stala součástí běžecského stereotypu. Nějakou jednotnou šablonu tu nelze předpisovat. Jde především o vhodné sladění ekonomického dýchání

s osobním pohybovým rytmem při daném běžecském stylu. Obecná zásada — raději hlubší dýchání s menší frekvencí — zůstává ovšem v platnosti.

Hloubka dechu, přesněji řečeno velikost dechového objemu (tj. objemu jediného vdechu a zároveň ovšem výdechu) při sportovním výkonu závisí na vitální kapacitě plic každého jedince. Vitální kapacita je určena množstvím vzduchu, které člověk po maximálním nadechnutí je schopen jediným dechem vydechnout.

Vitální kapacita lyžařů-běžců je ve srovnání s ostatními sportovci relativně vysoká. Novotný zjistil u našich předních závodníků průměrnou hodnotu 5,05 litru. To v průměru představuje 131 % náležité hodnoty vitální kapacity, tj. hodnoty, kterou by měli mít vzhledem k pohlaví, věku, výšce a váze. U velmi dobře trénovaných sportovců s vycvičeným dýcháním může dechový objem při výkonu dosahovat až 80 % vitální kapacity, obvykle však dosahuje jen kolem 50 %, v klidu asi 10—15 %.

Pokud jde o další ukazatele dýchacích funkcí při běhu na lyžích, zjistil např. Farfěl u trénovaných běžců s dobrou ekonomikou dýchání průměrný dechový objem 2,6 litru (s rozmezím 1,8—3,6 litru), což představuje asi 50 % vitální kapacity (40—60 %) a průměrnou dechovou frekvenci 36 dechů za minutu (s rozmezím 22—50 dechů). Velikost těchto i jiných ukazatelů u každého běžce na různých úsecích trati zpravidla kolísá v závislosti na zevních podmínkách, taktice běhu atd.

Ke zvýšenému zatížení dýchacích funkcí dochází ve vyšších nadmořských výškách (nad 1000 metrů), kde je řídký vzduch a tu
Dokončení na str. 64

Hodnoty základních ukazatelů dýchacích funkcí u trénovaných sportovců se zvláštním zřetelem k běhu na lyžích

(Upraveno podle údajů Seligera, Farfěla, Hedmona aj.)

		Minutová spotřeba kyslíku	Minutová plicní ventilace	Dechový objem	Využití vitální kapacity	Dechová frekvence za minutu
V klidu	průměr	0,25 l	8 l	0,5 l	12 %	14
	rozmezí	0,2—0,3 l	6—10 l	0,4—0,6 l	10—15 %	12—16
Při běhu na lyžích na 5—50 km	průměr	3,8 l	90 l	2,6 l	50 %	36
	rozmezí	3,0—5,0 l	70—130 l	1,8—3,6 l	40—60 %	22—50
	průměrné zvýšení	16 ×	11 ×	5 ×	3 ×	2,5 ×
Obecně při delších výkonech střední intenzity		2,0—3,0 l	50—80 l	2,5—3,5 l	50—65 %	25—40
Maximální funkční možnost		5,5—6,0 l	170—200 l	4,0—5,0 l	75—80 %	{200} neekonomické!

Problematika zimných výcvikových kurzov na VŠ

V systéme socialistickej telesnej výchovy zaradujeme lyžovanie medzi športy, ktoré zastávajú jedno z popredných miest. Prispieva k budovaniu vyspelej spoločnosti, upevňovaniu a zvyšovaniu telesnej zdatnosti a brannej pripravenosti. Je športom, ktorý môžeme pestovať od detstva do neskorého veku a práve pohyb na zdravom vzduchu za rôznych poveternostných podmienok otužuje organizmus a upevňuje zdravie.

Vzhľadom na obrovskú základňu záujemcov o lyžiarsky šport doterajšia organizovanosť a metodická práca nie je dostatočná. Nie všade sa využívajú všetky možnosti k častejšiemu pobytu na lyžiach, k výcviku za priaznivejších materiálnych podmienok a najmä za vedenia dobrých, skúsených organizátorov a učiteľov.

Akou formou sa uberá lyžovanie na VŠ a najmä aké má postavenie, záleží na prístupe KTV, VŠTJ a tiež na vedúcich pracovníkoch príslušnej VŠ.

Lyžiarska výučba sa uskutočňuje na VŠ v rámci ZKV, ktoré môžeme považovať za rozhodujúci moment pre získanie poslucháčov pre lyžovanie, najmä nezávodnú formu. ZVK sú pre mnohých jedna z mála príležitostí, kedy sa môžu dostať na hory, a pre niektorých je to snáď prvá možnosť pobytu v zimnom prostredí. Veľa záleží na vedení ZVK, ako vedľa získania poslucháčov pre lyžovanie. Myslí, že mi dáte za pravdu, ak vyhlásim, že po skončení ZVK je záujem a pobyt v zimnom prostredí o lyžovanie veľký. Čiastočným úspechom je i to, ak docielime, že poslucháči, aj keď nie všetci, budú po absolvovaní VŠ podporovať a propagovať lyžiarsky šport na svojom pracovisku, v úzkom rodinnom kruhu, na rekreáciách ROH apod. ZVK sú teda rozhodujúcim momentom pre získanie poslucháčov a pre ich ďalšiu prácu a propagovanie lyžovania.

V priebehu posledných 10 rokov som mal možnosť častého pobytu v prostredí, kde sa konali ZVK. Videl som priebeh ZVK takmer všetkých VŠ na Slovensku a niektorých VŠ z Čiech a Moravy. Výsledkom môjho pozorovania bolo, že pri ZVK rôznych VŠ, ba i istej VŠ, je nejednotnosť či už v organizácii alebo výučbe. Určité odlišnosti vždy boli a aj budú, a to myslím nie chyba. No tiež myslím, že v podstatných veciach by sa ZVK ani na rôznych VŠ nemali rozchádzať (výnimku tvorí FTVS s aprobáciou TV).

V poslednom čase sa či už výučbe alebo organizácii ZVK nevenovala veľká pozornosť, neprevážila sa snaha inštitúcie o ujednotenie práce. Rozhodujúcu úlohu by mala zohrať práve FTVS, prípadne metodická rada ČSTV.

V ďalšej časti sa dotknem iba niektorých problémov, ktoré sa vyskytujú pri ZVK.

V prvom rade nie je ujednotený názor na hlavné zameranie ZVK. Na niektorých VŠ majú ZVK čiste rekreačné zameranie, na iných je poctivý výcvik aj za zhoršených poveternostných podmienok. Stáva sa, že v jednom stredisku (prípadne v blízkosti) sú ZVK rôznych VŠ. V jednom kurze sa robí výcvik, v druhom sa poslucháči opakuju takmer celý deň, prípadne za zhoršeného počasia neopustia chatu celý deň.

Veľké rozdiely sú v technike a metodike výcviku. Dnešný vývoj si vynucuje spoločný základ

v technike a metodike. Tým sa dosiahne, že každý cvičenec môže vo výcviku pokračovať aj na inom mieste bez toho, žeby si musel prestavovať svoje pohybové návyky. Dôležitý je najmä správny metodický postup. Ak totiž poslucháči zistia, že po niekoľkodennom cvičení nerobia takmer žiadne pokroky, ich záujem o lyžovanie upadá a výcvik a samotný pobyt v zimnom prostredí sa im stáva povinnosťou. Zlým vysvedčením vedúcich a inštruktorov je, keď poslucháči odchádzajú z kurzu s pocitom, že sa veľa naučili. Ich vzťah k lyžovaniu zostáva taký, aký bol, ak nie ešte horší.

Ďalším nedostatkom je zanedbávanie bežeckého výcviku. Priznajme si, že výcvik na bežeckom výstroji je dnes na ZVK ojedinelý. Príčinou často je nedostatočné materiálne vybavenie, pretože pri používaní poistných vlazaní sa dnes bežecký výcvik nedá robiť na zjazdových turistických lyžiach. No videl som ZVK, kde sa na chatu bežecký výstroj priniesol, uskladnil a odniesol. Príčinou je predstava, že iba na zjazdových lyžiach možno s úspechom robiť lyžiarsky šport. Koľko vhodných terénov je i priamo v okolí školy, bydliska, kde dobre volená a využitá bežecká stopa je nevyčerpateľným zdrojom poznania zimnej prírody. Nie je však správne ani to, ak sa bežecký výcvik robí s poslucháčmi, ktorí majú problém postaviť sa i na širšie zjazdové lyžie.

Veľká nejednotnosť je aj v teoretickom vyučovaní. Prednášky sa buď neuskutočnia — prípadne sú nezaujímavé — čítané zo skript. Pre poslucháčov VŠ sú zaujímavé a pútavé iba prednášky, ktoré sa zakladajú na hlbokých odborných vedomostiach, z ktorých si poslucháči veľa odnesú. Treba využiť prítomnosť odborníkov, prípadne si ich pozvať. Je to lepšie, ako keby sa prednáška mala stretnúť s nezáujmom, ba stala by sa terčom zbytočných diskusií a nedôvery. Dobrou pomocou je pripravený názorný materiál, najmä diaprojektívny a filmy, ktoré svojou tematikou zapadajú do náplne ZVK.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať výcviku lyžiarskych vlekok, najmä organizácii, pretože v strediskách, kde sú vleky, sa často — i keď pod dozorom inštruktorov — iba živelne lyžuje.

Zaoberať sa treba aj poslucháčmi, ktorí sú čiastočne oslobodení od TV a navštevujú cvičenia OTV. Myslí, že je nesprávne vylúčiť ich z účasti na ZVK. Je treba iba poradiť sa s lekárom a vypracovať zvláštnu náplň ZVK. Na našej škole poriadame tieto kurzy už dva roky a stretávajú sa s veľkým záujmom poslucháčov a s úspechom.

ZVK treba využiť na získanie a výchovu organizátorov a učiteľov lyžovania, ktorí nám budú v budúcich ročníkoch na VŠ pomáhať organizovať a viesť prácu so študentmi. Poslucháčom, ktorých pre túto prácu určite objavíme, treba venovať zvýšenú pozornosť a správny prístup. Úspechom je naučiť niekoho lyžovať. No myslím, že väčším úspechom je získať ho pre lyžiarsky šport navždy.

Ujednotiť by sa mali aj niektoré hospodárske otázky a personálne obsadenie ZVK. Veľké diferencie sú najmä v poskytovaní finančných prostriedkov na vleky. Viem, že smernice MSK dávajú v tomto právomoc rektorovi (dekanovi) VŠ, no myslím, práve v smerniciach by sa malo trochu

konkrétnější dočítat o poskytnutí příspěvku na vleky. Nestalo by sa potom, že poslucháč na jednej VŠ má 5 Kčs na deň a na druhej VŠ 15 až 20 Kčs, ba sú kurzy, kde sa hradija vleky v takej výške, koľko je treba k výcviku.

Dotkol som sa iba niektorých problémov, ktoré sa vyskytujú na ZVK. Určite ich je viacej a verím, že na druhej strane je na jednotlivých VŠ na ZVK veľa dobrého, veľa nových vecí či už v organizácii alebo vo výcviku.

Chýba človek, inštitúcia, ktorá by sa podujala zorganizovať poradu zástupcov všetkých KTV zo slovenských VŠ. V minulosti sa veľa diskutovalo o zrušení ZVK, ktoré sa podľa názorov mnohých

ľudí poriadajú ďalej preto, aby boli chaty a zimné strediská obsadené, čiže z ekonomického hľadiska. Verím, že ak nie všetci, no určite väčšina pracovníkov KTV je toho názoru, že poslanie a význam ZVK je dalekosiahly a pre poslucháčov každej VŠ iba prospešný.

Práve porada zástupcov VŠ, kde by si mohli vymeniť skúsenosti, poradí sa, kde by sa ujednotili určité veci, priniesla pre budúce ZVK určité oživenie a zlepšenie práce na všetkých vysokých školách.

ZDENO BELAJ, odb. as. KNV pri VŠP Nitra

Vysoká úroveň HS u nás

(Pívodní zpráva)

Letoší zima s veľmi pestrým průběhem počasí a množstvom sněhu způsobila u nás i v celé Evropě nejen dopravní kalamitu, ale i akutní nebezpečí lavin. Od 1. ledna t. r. se u nás sesunula řada sněhových lavin a čtyři z nich — v různých horských oblastech — zasypaly celkem 59 lidí. Z tohoto vysokého počtu ohrožených se podařilo zachránit bez zranění anebo jen s nepatrnými oděrkami 41 lidí. Zbývající 11 vyvázlo s lehkým anebo s těžkým zraněním a 7 zaspaných se nepodařilo vrátit životu. (Z tohoto počtu jeden občan NDR.)

Můžeme znít nevhodně, použijeme-li obvyklých statistických čísel pro takové tragické události, konstatujeme-li, že 80 % ohrožených bylo zachráněno. Švýcarské statistiky posledních let hovoří o 20 % zachráněných z lavin. Zkoumáme-li příčiny, musíme konstatovat, že od začátku roku všechny oblasti Horské služby stále upozorňují na akutní lavinové nebezpečí v našich horách a oznamují, které oblasti a v kterých místech jsou ohroženy. Dále zjišťujeme, že došlo-li již k závalu, byly organizace a postup záchranných prací tak dokonale provedeny, že se podařilo zachránit vysoké procento ohrožených. Je to výsledek mnohaleté práce Horské služby a její dobré připravenosti jak v lavinové prevenci, tak v předpovědní službě lavin a v neposlední řadě i v moderní zásahové technice. Možná že naše veřejnost není dokonale informována o této odborné práci

a přípravě, ale zajímavé je například, že naši metodu lavinových předpovědí se chystají převzít Skotové — Central Council of Physical Recreation. Předseda Komise pro lavinovou prevenci ing. Miloš Vrba byl pozván jmenovanou organizací k přednáškám a praktickému výcviku pro 65 skotských horolezců a zachránců. V polovině února odjel do Glenmore Lodge v Severním Skotsku, kde se pořádal jedenáctidenní kurs. Je to jistě uznání odborné úrovně naší Horské služby, kterého se jí dostává ve světě.

OLDŘICH FIŠER:

SKOL

Zapařel jeden nezkušený lyžař do závěje a druhý, pomáhaje mu ven, smál se mu: »Vidíš, kamaráde, říkal jsi, že se toho sněhu nenabazíš, a najednou HO MÁŠ AŽ PO KRK!«

V minulých týdnech jsme četli v denním tisku: »LYŽAŘI PRAHY HLEDAJÍ CESTY!« Aby ne, vždyť oni už tak dlouho tam mají, například, ZAVŘENÝ — MŮSTEK ...

Je špatný lyžař, kterému »JE VOSK«, jaké použije MAZÁNÍ! CVIK prý lyžaře zdokonaluje. Hm, hm, a co MARIÁŠ?

Pozorujete také na horách, že některým taky-lyžařům jsou milejší TUPLÁKY než TEPLÁKY?

Vybrat si vhodný sport, to je umění! A přece u nás vidíme, že ne v lyžařství, ale v kopané je MRÁZ a CHLAD, v hokeji ZIMA a v cyklistice SEVER ...

K ekonomii dýchání při běhu na lyžích

Dokončení ze str. 62

dřív méně kyslíku. Z toho plyne pochopitelně potřeba větší ventilace. Åstrand ještě zvláště upozorňuje na to, že má-li být větší objem příliš studeného vdechovaného vzduchu ohřát a nasycen vodní párou, je názor na sliznice dýchacích cest značný, což zvyšuje vnímavost k zánětům.

Jsmo přesvědčeni, že dokonalý výcvik správného ekonomického dýchání může mnohým lyžařům-běžcům přispět k zlepšení výkonnosti, podobně jak to bylo prakticky ověřeno například u atletů.

Literatura:

1. Åstrand P. O.: Fyziologické aspekty v běhu na lyžích ve vysokých výškách [přeložil dr. Eliáš]. Teor. Praxe těl. vých. 9, 1962, 545.
2. Buchberger J., Kvapilík J.: Energetické hodnocení běhu na lyžích. Lyžařství 53, 1967, 94.
3. Farfel V. S.: Fyziologické zvláštnosti jízdy na lyžích na dlouhé vzdálenosti. Sokol 70, 1950, 81.
4. Hedman R.: Acta physiol. Scand. 40, 1957, 305.
5. Novotný V.: Metodika a hodnocení jednodušších funkčních dechových zkoušek. Teor. Praxe těl. vých. 9, 1961, 169.
6. Seliger V. a kol.: Fyziologie tělesných cvičení. Praha, 1966.

Lyžování do škol

Bavorské ministerstvo kultury chce už v příští sezóně zavést na školách tzv. »lyžařské prázdniny«. Jsou určeny na únor a mají trvat týden. Nejedná se o prodloužení prázdnin celkově, neboť se o ně zkrátí velikonoce.

LYŽAŘSTVÍ

ROČNÍK 54

ČÍSLO 4

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14. Praha 1.

Jak to vypadalo při běžeckých závodech na olympijských hrách, ukazuje snímek (na-
hoře) Václava Kreisingera: spleť vysílacích stanic, které »určovaly« tempo závodní-
kům. Vpravo jsou naši — trenér stříbrného Bohuslav Ráží a trenér běžky Zdeněk
Ciller. — Loučíme se! Jaké to bude v Grenoble? Na snímku (dole) Václava Kreisingera
jsou na schůdkách Srámková, Dražová a Nepela, dole pak Bartosiewicz, Ploc, Filc...

Před mikrobusem, který nás dopravoval z olympijské vesnice do místa sjezdových disciplín v Chamrousse (zleva) Jaroslav Janda, Milan Pažout a Zbyněk Mohr.

Foto ZBYNEK MOHR

lyžařství

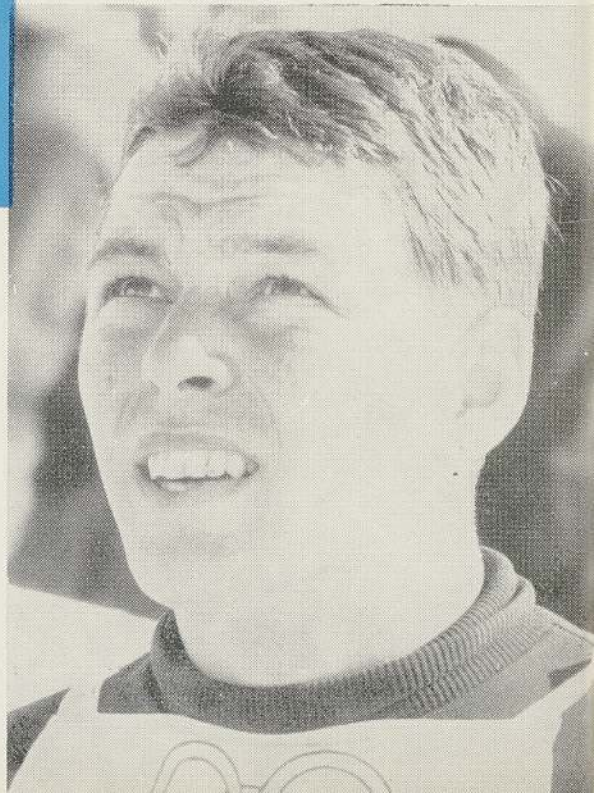
ROČNÍK 54 • KVĚTEN 1968 • Kčs 2,— 5

Krajina kolem Štrbského Plesa dostala novou tvář. Tatranským velikanům konkuruje silueta nového lyžařského můstku, dějiště mistrovství světa 1970 (nahore). — Vyzkoušeli si ho poprvé také reprezentanti NDR (na snímku vlevo dole Horst Queeck). — Dva »zlatí« z Grenoble se sešli v Tatrách — náš Jiří Raška a vítěz sdruženého závodu Franz Keller z NSR (na snímku vpravo dole).

Všechny snímky Pavel Mikeska

ZÁVOD SDRUŽENÝ vyhrála střední Evropa

Bohuslav Rázl, trenér reprezentačního družstva sdrůženářů

Sdrůžený závod, také severská nebo klasická kombinace, se stal doménou závodníků ze střední Evropy. Na OH 1964 v Innsbrucku vyhrál tuto disciplínu ještě Nor Knutsen, ale MS 1966 v Oslo již signalizovalo prudký nástup střední Evropy. Vyhrál Thoma (NSR) před Kellerem (NSR) a Kälinem (Švýcarsko). Přesto se však alespoň Norové dostali do první desítky. 21. místo Nora Doblouga na OH je myslím až příliš kruté pro lyžařský sever. Do jisté míry bylo ovlivněno špatným mazáním; bohužel i mazání patří do taktických činností při závodě. Tento špatný výsledek by měl přesvědčit sever, že nemohou zůstat na bázi přípravy, jak ji provádějí dosud (alespoň v tomto závodě) značně živelně a izolovaně od vývoje v ostatním světě (před OH se nezúčastnili prakticky žádného většího závodu ve střední Evropě).

Vlastní závod měl všechny znaky vrcholné soutěže. Byl napínavý a velmi nervózní. Po tréninkových zkušenostech se nedalo mluvit o jasném favoritu. Nakonec se však prosadili »teoretičtí« favoriti — Keller a Kälin. O další místa byla velká tlačenička a se štítem z ní vyšli závodníci NDR a my.

Závod ve skoku probíhal za krásného slunečného počasí. Byl poměrně dobře navštíven — asi 12 000 diváků. Skok pro závod sdrůžený vyhrál Franz Keller z NSR, který teprve při posledním tréninku »chytíl« formu. V dalším pořadí nelze mluvit o žádném překvapení. V první desítkě se umístili všichni ti, kteří tam patřili, i když někteří z nich na tom mohli být bodově lépe. To platí především o našem Tomáši Kučerovi, který byl podle tréninkových výsledků ve skoku počítán do první trojky. V závodě se mu tolik nevedlo. Podal sice dobrý, solidní výkon, ale neodvedl všechno, co umí. Při jeho mládí je však taková rezerva pro další vývoj také dobrá.

Láda Rýgl bojoval, ale v době závodů už neměl formu. Působil unaveným dojmem — především psychicky. Jeho 18. místo ve skoku bylo pro něho i pro mě zklamáním. Kromě posledního tréninku patřil k nejlepším. Poslední skokanský trénink začal signalizovat pokles formy, bohužel už se s tím nedalo nic dělat. Myslím, že mu neprospl start na univerziádě, kde byl velmi špatný můstek — je zde i chyba na mé straně, že jsem ho tam nechal startovat. Vždyť až do tohoto závodu byl našim nejlepším sdrůženářem. Skokanskému umění Tomáše a Ládi by odpovídalo lépe 5. a 10. místo než 9. a 18.

Bohuslav Rázl

Po závodě ve skoku jsme nejeli do olympijské vesnice v Autrans ve zvlášť »růžové náladě« a ani jsme příliš o skoku nediskutovali — byli jsme si vědomi toho, že se dalo udělat víc. Psychicky jsme se připravili na běh.

Nedělní ráno bylo opět slunečné — běžecká stopa byla zmrzlá a ledová. Vypadalo to na jednoduché mazání lyží. Jak se později ukázalo, jednoduché to nebylo. Teplota v době startu byla v prostoru startu -2°C a v nadmořské výšce o 100 m výš kolem 0°C . To ještě nic neznamenal. Stopa byla stále zmrzlá a předpoklad byl, že do 10 hod., kdy měl prakticky závod skončit, zmrzlá zůstane. Na to vsadili někteří trenéři. Já jsem naopak předpokládal, že v lese, kam se mráz dostal později, stopa není tolik promrzlá

VÁZENÍ ČTENÁŘI!

V minulém čísle jsme přinesli první část hodnocení letošních jubilejních, X. zimních olympijských her z pohledu trenérů našich reprezentačních družstev — Zdeňka Remsy (skok), inž. Zbyňka Mohra (sjezdové disciplíny), Zdeňka Cillera (běh žen) a Jiřího Cilicha (biathlon). Dnes hovoří na našich stránkách zbývající dva — Jaroslav Honců (běh mužů) a Bohuslav Rázl (závod sdrůžený):

[spíše víc ledová, čtyři pětina tratě vedly v lese a ve větší nadmořské výšce — tam bylo tepleji], a že se na ni začne dělat vlhký povlak. V půl deváté jsem se byl znovu přesvědčit, jak vypadá trat: na pláncích byla zmrzlá, v lese také, ale zde už se dal pozorovat zrádný lesk. Dále se nedalo váhat. Na základní zapálenou blanku Rode Skare jsme namazali další blanku Skare, přes ně tekuté fialové Rode a doprostřed promíchali s červeným Rodem. Poslední pokyny, rozcvičení a jel jsem s Jardou Honců na trať. Jak se za několik okamžiků ukázalo, měli jsme namazáno dobře, tak jako většina ostatních závodníků. Promazali Norové, Finové, Francouzi — jeli na Skare. Nejlépe měli namazáno závodníci NDR — kteří mazali Skare Rode se stříbrným Rodem.

Závod to byl velmi dramatický. Tomáš i Láda jeli velmi dobře a bojovali až do konce. Co bylo výborné, že si neustále zlepšovali pozice. Na 5. km byl Tomáš 10., Láda 18., na 10. km Tomáš 8., Láda 17., v cíli Tomáš 6. a Láda 14. Kluci ze sebe vydali všechno, bojovali za nedělní skoky.

Na trati si suverénně vedl Kälin a nechybělo mnoho, aby se stal celkovým vítězem závodu sdrůženého, když Keller zaběhl pouze průměrný výkon.

Úroveň závodu sdrůženého na OH 1968 byla velmi dobrá. Byla to soutěž napínavá, až do úplného konce. Radostné bylo pro nás to, že i my jsme se rozhodující měrou podíleli na této napínavosti. Po OH 1968 lze definitivně konstatovat renesanci závodu sdrůženého, která byla započata na MS 1966. Zvýšil se počet závodníků v soutěžích, a to zvýšilo zájmovost disciplíny. Hlavní aktivitu v tomto směru vyvíjí střední

Dokončení na str. 70

Kamarádství, kamarádství opravdové, ryzí, kamarádství všech se všemi, které vládlo po dobu olympijských soutěží v Autrans, to je můj nejsilnější zážitek X. zimních olympijských her. Pravda, bylo hodně těch nezapomenutelných zážitků — Jirkova zlatá, kdy jsem se před nikým nestyděl za hrachy kutálející se po tváři, hokejový zápas se Sověty, závěrečný boj Mäntytranty s Vedeninem o bronz ve štafetě, ale toto přátelské ovzduší, tento zvláštní vztah mezi lidmi, toto vítězství všech nad předsudky, zákony, zvyklostmi, malostí a já nevím čím ještě, to je ten největší přínos sportovců ostatním lidem. Kéž by těch několik dní života v olympijské vesnici v Autrans mohlo být vzorem státníkům a politikům ve snaze o další uzpůsobení života na naší planetě.

vidovat obsah pojmu »Středoevropán«. Nechci být špatným prorokem, ale přeji si, aby již příští léta definitivně zrušila toto takřikajíc dělení uvnitř rodiny.

A co naši? Až na Víta Fouska, kterému se olympiáda nevydařila, byli naši »tři mušketyři« Štefl, Fajstavr a Peřina opravdovými bojovníky. Po dvanácti letech jsme umístěním i časovými rozdíly Kar-

Zvítězilo kamarádství

Jaroslav Honců, trenér reprezentačního družstva běžců

Nemohl jsem se nezmínit o těchto věcech v úvodu k několika větám o soutěžích v běžecké stopě. Vždyť i vlastní boje o nejcenější sportovní pocty byly vedeny v tomto duchu. Mnohokrát jsme byli svědky, kdy nesmírnou radost z úspěchu jednotlivce měli nejen jeho kamarádi, ale i soupeři a poražení. Norové uspořádali Nonesovi bezprostředně po jeho vítězství na 30 km malou, velmi srdečnou slavnost. Mäntytranta, který přenechal Gröningerovi zlatu na 15 km víceméně zásluhou zjevně pomalejších lyží, se radoval z Haraldova vítězství, stejně jako ze svého, atd., atd.

Jsem velmi rád, že jsme ani my nestáli při této příležitosti stranou. Byla nám dána možnost vstoupit do rodiny světových běžců. Zde jsme každý podle svých možností, bez »instrukcí«, prezentovali své fyzické a morální kvality a mám dojem, že nám nebyly ukázány dveře.

Nejlepší v této rodině se ukázali jednoznačně Norové. Je to

jen jasný důkaz toho, jakou silou je sladění všech snah a dovedností závodníků, trenérů, lékařů i veřejnosti. Trochu zpět zůstali Finové a Švédové. Ti chtěli totéž, co Norové, vím, že dělali též mnoho, ale domnívám se, že zde chyběla právě ta kolektivní spolupráce. Ti spoléhali převážně na zkušenosti a schopnosti samotných závodníků, hlavně v přípravě. Vědomosti, zkušenosti a rady trenérů a lékařů neměly tolik sluchu. To však dnes již nelze. Intuice a spoléhání na náhodu již nestačí. Dovolím si tvrdit, že forma těmto závodníkům přijde i letos, Mäntytranta i Rönnlund vyhrávají velké mezinárodní závody, ale nebudou to již OH. Kalich horkosti do dna museli v Autrans vypít sovětští závodníci. Příčin jejich neúspěchu bude zřejmě více, ale určitě mezi nimi nebude chybět drilové pojetí jejich přípravy a vzájemného vztahu. Závodníci Nones z Itálie a Haas ze Švýcarska, kteří získali medaile, se přičinili o to, že bude asi nutné zre-

Jaroslav Honců

la Štefla dosáhl výsledků světové úrovně. Výsledky dalších dvou, kteří jako jedni z mála absolvovali vše, co se tu jelo, je nutno při jejich prvním startu na vrcholně světové soutěži hodnotit velmi vysoko.

Více jsme chtěli ve štafetě. Nepovedlo se, prohráli jsme v tvrdém, čestném boji. Porážku můžeme odčinit tedy ne slovy, ale opět jen ve sportovním boji. Ten je za dva roky na Štrbském Plese. Snažme se tedy do té doby připravit tak, abychom z něho odcházeli nejen čestně, ale i úspěšně.

Lyžařská šedesátka

Nedávno jsme oslavovali osmdesát let »bílé stopy« a Nové Město na Moravě oslavilo v březnu 60 let svého jednoho z nejobětavějších pracovníků lyžařského sportu. Není jím nikdo jiný než Jirka Kadlec, se kterým se ještě dnes můžete setkat na každém lyžařském závode, který je organizován v Novém Městě. Buď je organizátorem on sám anebo tam funguje jako rozhodčí, ale v žádném případě tam nechybí. Za svou zásluhou práci pro lyžařský sport, kterému věnoval od svého mládí každou svou volnou chvíli, byl odměněn již před 10 léty veřejným uznáním I. stupně za zásluhu o tělesnou výchovu. A to bylo nejlepším odměnou nadšenému pracovníku, který by tak rád viděl další vzestup a rozvoj klasických běžeckých soutěží a pochopitelně v prvé řadě ve svém rodném Novém Městě na Moravě. A aby mohl se stejným elánem pokračovat ve své organizátorské práci, nebylo nikoho, kdo by právě v den jeho narození nechtěl Jirkovi stisknout ruku a popřát mu do dalších let dobré zdraví. Ale i on vzpomínal s vděčností primáře MUDr. Karla Tichoty, který mu operaci nohy, která se po dětské obrně stále zhoršovala, navrhl takovou pohyblivost, že si může ještě dnes vyrazit vskutku s mladickým elánem do »bílé stopy« na běžkách v rodném Novém Městě.

[F. Kl.]

OMLOUVÁME SE!

Náš časopis má nejen krajně nevýhodné časy uzávěrky a dlouhou výrobní lhůtu, navíc však není ani tato v důsledku návalu práce v tiskárně dodržována. Není to v našich silách a proto prosíme o omluvení.

Redakce

3,08 sek. za Killym...

V dňoch 7.—10. 3. 1968 usporiadali vo Francúzsku pretek FIS A »15e Grand Prix de Méribel«, pozostávajúci z dvoch obrovských slalomov. Na tomto preteku reprezentovali našu republiku Milan Pažout, Radim Koloušek a Pavel Raclavský. Pretek poriadal Športový klub Méribel, ktorý našich pretekárov aj pozval.

Zimné stredisko Méribel Les Allues leží v Savojských Alpách vo výške 1600 m nad morom a je po Courchevelu jedným z najkrajších stredísk vo Francúzsku. Má 11 lyžiarskych a kabínkových vlekov a vynikajúce zjazdové terény.

Uvedenej súťaže sa zúčastnilo 10 štátov: Argentína, NSR, Rakúsko, Kanada, Francúzsko, V. Británia, Taliansko, Švajčiarsko, Československo a Juhoafrická republika.

Na základe vyjazdených FIS-bodov štartovali naši chlapci v tomto poradí:

Pažout, I. obr. slalom, št. č. 7, II. obr. slalom 4, Koloušek, I. obr. slalom, št. č. 32, II. obr. slalom 30, Raclavský, I. obr. slalom št. č. 30, II. obr. slalom 34.

Prvý obrovský slalom vyhral Francúz Georges Mauduit časom 1:22,05, 2. J.-C. Killy 1:22,94, 3. Guy Perillat 1:24,66, 4. Josef Peschl (Rak.) 1:25,36, 5. Sep Heckelmüller (NSR) 1:25:52, 6. Peter Frei (Švajčiarsko) 1:25,53, 7. Milan Pažout 1:25,95, 29. Radim Koloušek 1:31,55, 31. Pavel Raclavský 1:31,66.

Celkovo štartovalo 51 pretekárov za krásneho snežného počasia a na ideálne pripravenej trati.

Vítaz Mauduit pochádza z Méribelu a je považovaný za najlepšieho pretekára v obrovskom slalome, v ktorej disciplíne predstihuje FIS bodmi Killyho. Podľa uvedených výsledkov Killy bol druhý a veľmi ho to mrzelo, pretože to bol jeho prvý pretek po olympijskej žatve.

Druhý obrovský slalom sa išiel v nedeľu. Nad Méribelom sa usadila hmla. Hodinu pred štartom

vyšlo slniečko, takže prehľadka trate bola za ideálnych podmienok. O 11.00 hod. vyštartoval prvý pretekár a hmla sa usadila na celú trať slalomu. Štvrtý štartujúci, náš Milan Pažout, prešiel vynikajúco celú trať i za týchto podmienok a zaostal za víťazom II. obrovského slalomu J.-C. Killym o 3,08 sek. Tento časový rozdiel je o to cennejší, že Killy musel v tomto preteku dať do jazdy všetko, aby porazil víťaza z I. obrovského slalomu Mauduita. Koloušek sa zlepšil, bol 21., a Raclavský 25. Pri celkovom sčítaní časov vyšlo pre nás toto umiestnenie: 4. Milan Pažout, Koloušek a Raclavský v prvej polovici pretekárov — čo vzhľadom na ich štartové čísla je dobrý výsledok.

Pri hodnotení dosiahnutých výsledkov — zvlášť Milana Pažouta — musíme vidieť napr. i to, že Killymu pred pretekom priniesli na vyskúšanie 4 páry prípravných lyží zn. R 17, t. č. najlepších, a Pažout si musel kriesiť svoje Kástlovky. Ďalej výhoda domáceho prostredia pre francúzskych pretekárov a výhodnejšia letecká doprava pretekárov z ostatných krajín, s možnosťou aklimatizácie vo výške 3600 m aspoň týždeň pred pretekom, zatiaľ čo naša výprava prišla deň pred pretekom. Možno povedať, že Pažout je schopný technicky obstáť v boji s elitou svetových zjazdárov. Treba vidieť výnimočný talent, ktorý sa prejavuje už v mládom veku, so stále stúpajúcou úrovňou. Pošli sa si toho viac zahraničná tlač i televízia než u nás doma...

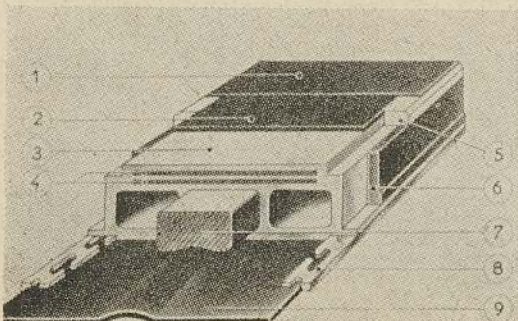
Ukazuje sa, že ak budeme venovať sústavnú a kvalifikovanú pozornosť zjazdárom tak ako napr. skokanom, môžeme aj v tejto disciplíne dosiahnuť svetovú úroveň. Akademický titul majstra sveta a 4. miesto Milana Pažouta v Méribel k tomu záväzuje.

J. KISA, vedúci a tréner výpravy

Lyžařství má odraz i v obchodních bilancích některých zemí. Příkladem nám může být Rakousko, kde s úspěchy domácích závodníků stoupala i křivka vývozu. V poslední době se obrázek změnil. Stoupajícími úspěchy francouzských závodníků stoupala křivka ve vývozu lyží. Přinášíme řez lyží vedoucí francouzské továrny firmy Rossignol:

Výkres s. 1384 Europa Sport 11. 11. 1967:

Vysvětlení k výkresu: 1. ochranný lak, 2. plastický povrch, 3. epoxidový sklolaminát, 4. zpevňující lišta, 5. plastická vrchní hrana, 6. fenolové bočnice, 7. dřevěná dělicí lišta, 8. kryté, průběžné a tvrzeňé W hrany, 9. P-tex skluznice (= Plastik auf Textil).

VELKÁ CENA SLOVENSKA

Od zrodu největšího mezinárodního závodu ve sjezdových disciplínách u nás, Velké ceny Slovenska, v roce 1955, uplynulo již tedy plných 13 let. První ročník se jel ve Vrátně, ale ostatní již založily tradici ve Vysokých Tatrách. I když se v těchto 14 uplynulých letech několik ročníků (1959, 1961, 1964 a 1966) nemohlo konat pro vrtkavé sněhové poměry ve Vysokých Tatrách, přece jen se již Velká cena Slovenska stala i u zahraničních sjezdařů a sjezdařek pojmem dobrého závodu FIS-B-. Je pochopitelně v zahraničí většinou dávána do souvislosti s druhým tatranským závodem FIS-B- na polské straně, Memoriálem Br. Czecha v Zakopaném, vždyť obě tyto soutěže zpravidla termínově na sebe bezprostředně navazují.

XIV. ročník
mezinárodních závodů
ve sjezdových
disciplínách
ve Vysokých Tatrách

Letošní XIV. ročník byl opět po pěti letech vypsan, jako dvojboj slalomu a sjezdu [naposledy se zde jel sjezd při IX. ročníku v roce 1963], ale sjezdovka mužů se ani letos nedala jet pro nedostatek sněhu. A tak pouze ženy zůstaly u vypsaného dvojboje slalomu a sjezdu, zatímco muži museli k slalomu připojit opět jen obří slalom na Skalnatém Plese. Pořadatelé se zhostili svého úkolu opět výborně, i když je nutno vzít v úvahu, že někteří tatraniští činovníci jsou již plně zapojeni do horečnatých příprav na úspěšné uspořádání mistrovství světa v klasických disciplínách v r. 1970 na Štrbském Plese. Za rekordní účasti 39 zahraničních závodníků a 12 závodnic z 12 států vyzněl celý průběh soutěže po stránce sportovní i společenské velmi dobře a vzbudil upřímný obdiv u všech zahraničních účastníků.

Za naše závodníky máme ale na pořadatele neskromnou prosbu, zdali by nebylo možné umožnit

jím přirozený společenský kontakt se zahraničními závodníky společným ubytováním, pokud možno v jedné budově, jako tomu bývalo při ubytování v ozdravně »MORAVA« v Tatranské Lomnici. Vždyť i tento moment je při mezinárodních stycích nutno sledovat! Naši závodníci žijí nyní při VCS ve Starém Smokovci zcela izolovaně od zahraničních a poznávají se s nimi proto jen na závodních tratích.

★

Slavnostní zahájení, v pátek 15. března, nemělo zvláštní úroveň a při srovnání s těmi dřívějšími v Tatranské Lomnici se nám zdálo hodně formální. Bylo by proto dobře podumat o tom, zdali jsou podobná slavnostní zahájení ještě aktuální. V zahraničí se s tím již většinou vůbec neshledáváme, leda při OH, MS nebo podobných vrcholných soutěžích.

★

Prvním závodem, slalomem žen, začal v sobotu 16. března boj o Velkou cenu Slovenska. Několik dní před závodem se sněhové podmínky zlepšily natolik, že umožnily pořadatelům provést úspěšnou preparaci nevelké vrstvy sněhu na slalomovém svahu na Hrebienku, kde vytyčili trenéři Bogdálék a Vi. Krajňák obě kola stejným počtem 50 branek (výškový rozdíl 170 m a délka tratě asi 500 m).

Po prvním »Bogdálkově« velmi těžkém kole ujala se vedení výborná francouzská reprezentantka Jacqueline ROUVIEROVÁ, ale jen čtvrt vteřiny před známou reprezentantkou NSR HINTERMAIEROVOU a půl vteřiny před další Němkou, Marthou VOGLOVOU. Naše Anča MOHROVÁ byla po prvním kole na 4. místě se ztrátou více než 1 vteř. na ROUVIEROVOU. Favoritky tohoto závodu Francouzky LAFORGUEOVÁ a MACCHIOVÁ, jakož i švýcarská reprezentantka GIRARDOVÁ byly diskvalifikovány. Ve druhém kole se podařilo HINTERMAIEROVÉ najet na ROUVIEROVOU celou vteřinu, a tím také i vyhrát celý závod. Druhý nejlepší čas v tomto kole, a to jen o půl vteřiny horší, zajela naše reprezentantka MOHROVÁ, a tím se dostala na třetí místo za ROUVIEROVOU a odsunula VOGLOVOU na čtvrté místo. Příjemným překvapením bylo výborné umístění nadějně slovenské dorostenky Dariny MATOŠOVÉ, celkově na pátém místě! Také další slovenská dorostenka, Zuzana BENKOVÁ, se výborně v konkurenci 32 vyspělých sjezdařek umístila jako celkově osmá. CUNINKOVÁ vzdala ve druhém kole po těžké kolizi, zatímco FULÍNOVÁ a MILLEROVÁ vzdaly závod již v prvním kole.

★

Příští den, v neděli 17. března, pokračoval závod slalomem mužů opět na Hrebienku. V slině a

Luboš Petřík skončil ve slalomu osmý — byl nejlepší z našich.
Foto ing. A. Jiroušek

nebývalé početné mezinárodní konkurenci se zde sešlo 32 našich nejlepších sjezdářů s 39 za hraničními soupeři, a to 8 z Rakouska, 4 NSR, 3 NDR, 2 Finska, 3 Francie, 2 Rumunska, 5 Itálie, 4 Švýcarska, 6 Polska a 2 Jugoslávie. První kolo postavil náš trenér VEDRAL — 66 brankami, druhé kolo pak trenér NSR, bývalý úspěšný reprezentant NSR Wolfgang BARTELS — 64 brankami. Už první, Vedralovo, s ohledem na těžký zvlněný terén snad až příliš těžké kolo prověřilo řádně všech 71 startujících, takže do druhého kola jich nastupovalo již o třetinu méně!

Vedení po prvním kole se ujal mladý francouzský reprezentant, Michal BOZON výborným časem 56,75 vt. před dalším Francouzem Jeanem PINELOU (57,54 vt.), známým rakouským reprezentantem Franzem DIGRUBEREM (57,59 vt.) a naším Milanem PAŽOUTEM (57,96 vt.). Výbornou jízdou nás překvapil Fin HÄNNINEN, startující až ve třetí skupině, který se i celkově umístil na čestném 6. místě. Z našich se nikdo jiný kromě Pažouta do první desítky již nedostal. PETŘÍK byl po prvním kole 13. časem 62,10 vt. a ČERMÁK 14. časem 62,82 vt. Náš druhý olympionik JANDA měl kolizi již v prvé třetině tratě a byl pro vynechání branky diskvalifikován, právě tak jako známý rakouský reprezentant Stefan SODAT, Ital Enrico DEMETZ, Fin Ulf EKSTAM (10. sjezdář v Grenoble) a mnoho dalších. Kromě těchto diskvalifikovaných byla ještě celá řada těch, kteří již v prvním kole museli závod vzdát. Byli to až na SONNENBERGERA všichni reprezentanti NSR (WÜRNER, BINDER, KEMSER), Italové Franco BERTHOD a Stefano SIBILLE, Rakušané Hans BOSCH, Jakob ASCHABER a Harald ORTNER, Švýcar WITTENWILLER, Poláci MARUSARZ a DEREZINSKI aj.

V obráceném pořadí startovních čísel v losovacích skupinách zahajoval druhé kolo Francouz PINEL se startovním číslem 14, ale jeho naděje skončily v tomto kole již v páté brance, kde po vyjetí z tratě vzdal. V druhém kole byly za nejlepší výkony označovány jízdy našeho Milana PAŽOUTA a reprezentanta NSR Georga SONNENBERGERA. Ovšem časově úspěšným byl jen SONNENBERGER, který v tomto kole ujel svým největším soupeřům, COMPAGNONIMU a BOZONOVÍ o jednu a půl, resp. dvě vteřiny, a tím se probojoval ze sedmého místa na druhé. Náš Milan PAŽOUT udivil vynikající jízdou téměř po celé trati, škoda jen že se mu několik branek před cílem překřížily lyže a ošklivý pád ho pak úplně vyřadil. Mladý BOZON jel druhé kolo pod dojmem své-

Vítěz slalomu Michel Louis Bozon, který je synovcem známého francouzského trenéra Bozona, navázal na úspěch ze Zakopaného.

Foto ing. A. Jiroušek

ho náskoku z prvního kola, takticky na vítězství a tak mu i třetí čas (56,14 vt.) stačil k zaslouženému celkovému vítězství. Za spolehlivý výkon v obou kolech patřilo třetí místo právem známému italskému reprezentantu Giuseppovi COMPAGNONIMU, který odsunul Rakušana DIGRUBERA na 5. místo. Polák TRZEBUNIA zajel jako vždy u nás i letos výborně — celkově byl čtvrtý! Z našich vypadal v druhém kole mimo PAŽOUTA i ČERMÁK a výborně jedoucí KOLOUŠEK, a tak se jen PETŘÍK jako osmý a SINAY jako jedenáctý udrželi v prvních patnácti! Celkem dokončilo závod z 71 startujících jen 28 závodníků, z našich 32 startujících pak jen 11! Ale tak se teď slalom jezďí »buď — anebo«!

V pondělí dopoledne 18. března pokračovali muži na Skalnatém Plese, resp. v sedle Lomnického štítu obřím slalomem jako druhou částí dvojboje. Trať v délce 2360 m s výškovým rozdílem 510 m vytyčena Míšou SOLTYSSEM 54 brankami byla výborně připravená a tak se podle pěkného slunečného počasí před startem zdálo, že to bude pro závodníky i diváky velmi pěkný závod. Bohužel, jen asi pět prvních závodníků bylo odstartováno za úplné viditelnosti od startu až k cíli. Pak se postupně začala

z údolí tlačit mlha od cíle až ke startu, takže při odstartování dvanáctého BOZONA a třináctého PAŽOUTA byla již celá trať v husté mlze, která se sice později začala opět rozptýlovat, ale teprve asi tak od čísla 30 se dalo znovu mluvit o regulérnosti závodu, který sliboval být tak krásným. Za těchto málo regulérních podmínek podařilo se zvítězit reprezentantu NSR Fridrichu BINDEROVÍ v čase 1:17,45 min., který se startovním číslem jedna dovedl zřejmě plně využít výborného stavu tratě a hlavně pak stoprocentní viditelnosti od startu až do cíle. Překvapením ovšem byl jeho mimořádně velký náskok před druhým MINSCHEM (Švýcarsko), který se startovním číslem 8 dočkal času 1:19,77 min., tedy o více než 2 vt. horšího! Polský reprezentant TRZEBUNIA dobrým časem 1:20,22 min., a tím získaným třetím místem potvrdil opět svou dobrou formu. Vítěz slalomu, Francouz BOZON jel už za mlhy a byl diskvalifikován pro neprojetí branky č. 41. Ital COMPAGNONI startoval sice s č. 2 ještě za úplné viditelnosti, ale »přepá-li« začátek a v plné jízdě se už nevešel do 8. branky. Bilance našich závodníků nebyla ani v tomto závodě nejlepší. PAŽOUT měl skutečně nejhorší podmínky a byl diskvalifikován, když v mlze vynechal branku č. 32. Další naši reprezentanti JANDA a ČERMÁK skončili za sebou v půlveřtinovém odstupu na 10. a 11. místě. Poměrně dobré bylo umístění členů družstva »B« Máši, Kolouška a Kormaná na 13.—15. místě.

Posledním závodem letošní VELKÉ CENY SLOVENSKA byl sjezd žen, který se jel téhož dne v poledne na standardní sjezdové trati žen (délka 1900 m s výškovým rozdílem 525 m). Jediným rušivým momentem celé letošní soutěže bylo rozhodnutí francouzských závodnic, které odmítaly vzor ideálně upravené sjezdovce závod ve sjezdu jet! Omluvných důvodů udávaly několik, ale bylo zřejmé, že nechtějí riskovat — na konci sezóny — případně zranění. Marné byly domluvy paní PERRETOVÉ z dámské komise FIS i oficiálního delegáta FIS, sympatického Itala Ericha DEMETZE z Val Gardeny (má na starosti organizaci příštího MS ve sjezdových disciplínách ve Val Gardeny v r. 1970). Nakonec Francouzky nenastoupily ani na start »non stopu«, konaného den před závodem, a tím se definitivně vzdaly dalšího soutěžení v dvojboji, který tím byl ochuzen o tři výborné sjezdačky!

Za pěkného, opět již slunečného počasí zvítězila v závodě ve sjez-

Poznátky ze sympozia v NSR

Správnou funkcí bezpečnostních lyžařských vázání ovlivňuje mnoho faktorů. Zkušebními přístroji bylo podrobeno kontrole správné nastavení tuhosti u 500 lyžařských vázání, zvláště starých, a bylo zjištěno, že 70 % lyžařských vázání bylo příliš tvrdě nastaveno. Většina vázání byla neošetřovaných. Zjistilo se též, že velké procento lyžařů nevědělo nic o funkci svých vázání. Při kontrole bot bylo zjištěno, že jsou vyrobeny z nevhodného materiálu a přece například rovná, nezkroucená podrážka je pro bezvadnou funkci vázání nezbytná. Montáže byly zčásti nesprávně provedeny, takže docházelo k dalšímu třetí např. nesprávným nastavením momentu uvolnění u »bezpečnostní špičky«. Další závadou byly chybné díly bezpečnostních lyžařských vázání, čelisti, patní automatiky, i když samotné vázání z vnějšku žádné závady nevykazovalo. To vše pak by mohlo lehce přispět k tomu, aby se lyžař při pádu zranil.

(A. H.)

Závod sdružený vyhrála střední Evropa

Dokončení ze str. 65

Evropa. Zjistila, že je možné v tomto závodě úspěšně soutěžit se Severem, chytla se příležitosti a v současné době určuje jeho vývoj.

Umístění našich závodníků je velkým úspěchem našeho sportu a sdruženářské disciplíny. Je to zásluha a úspěch závodníků (ale především jejich) a trenéra, ale i ostatních pracovníků trenérské rady, dalších lyžařských pracovníků, kteří se podíleli na zajišťování přípravy pro OH, stejně tak jako rodičů závodníků. Protože i na nich závisí osud a vývoj sdruženého závodu. Doufám, že 4. místo Tomáše a 16. Ládi pomůže k správnému hodnocení o podpoře sdruženářů. Síla rezervy v talentu a mládí, které v současné době máme, by se měla v plné míře projevit na MS 1970 v Trátech.

[Příští článek — podrobné zhodnocení výkonů našich závodníků, zhodnocení přípravy a návrhy pro další práci.]

BOHUSLAV RÁŽL

du reprezentantka NSR Martha VOGLOVÁ časem 1:28,47 min., když favoritka tohoto závodu naše Anča MOHROVÁ měla po vynikajícím mezičase pád v odklopené zatáčce u 8. stožáru lanovky. Skoda, vždyt vzdor tomu pádu měla v cíli ztrátu na vítěznou VOGLOVOU jen něco málo přes 3 vteřiny. Čest našich barev zachránila tentokrát Mirka CUNINKOVÁ, která časem 1:28,64 min. byla jen těsně druhá, a i Eva MILLEROVÁ [1:29,85 min.] splnila svým čtvrtým místem naše očekávání. Dorostenka Darina MATOŠOVÁ skončila sice tentokrát »až« na 15. místě, ale její dobrý čas (1:33,58 min.) i výkon na trati je nadějný. Třetí místo a dobrý čas (1:28,93 min.) stačily bodové vítěze slalomu, reprezentantce NSR HINTERMAIEROVÉ i k celkovému vítězství v dvojboji VCS. Jen o pouhých 6 bodů za ní se umístila její krajanka Martha VOGLOVÁ. Třetí skončila naše olympionička Anča MOHROVÁ, které tentokrát skutečně štěstí nepřálo: Pozoruhodné je krásné umístění dorostenky MATOŠOVÉ v kombinaci, celkově na 5. místě!

Po absolvování druhé části dvojboje mužů, obřího slalomu zůstali asi tak čtyři kandidáti na získání letošní ceny VCS v kombinaci, ale bodový propočítav určitě jasně, že se vítězem stává reprezentant NSR Georg SONNENBERGER, který skončil jako 2. ve slalomu a 4. v obřím slalomu. Druhou cenu získal Polák TRZEBUNIA, třetí Rakušan DIGRUBER a čtvrtou Švýcar MINSCH. Z našich měl v kombinaci nejnižší bodovou hodnotu Honza VOJTĚCH, který se umístil jako desátý těsně před svým kamarádem Lubošem PETŘÍKEM.

★

Vcelku možno na závěr říci, že se uspořádání XIV. ročníku VELKÉ CENY SLOVENSKA opět plně vydařilo, i když povětrnostní podmínky a nedostatek sněhu pořadatelům i tentokrát značně ztížily přípravu práce a zákeřná mlha pak pokazila závodníkům závod v obřím slalomu. Doufáme, že i příští, jubilejní XV. ročník VELKÉ CENY SLOVENSKA v roce 1969 bude mít tak výborné uspořádání a že bude ještě úspěšnější než letošní!

ANTONÍN HUSÁK,
odpovědný trenér

Výsledky: Slalom žen: 1. Hintermaierová (NSR) 88,56 (45,75 a 42,81), 2. Rouvierová (Francie) 89,29 (45,49 a 43,80), 3. Mohrová 89,98 (46,76 a 43,22), 4. Voglová 90,14 (46,12 a 44,02), 5. Matošová 95,58 (48,66 a 46,92), 6. Weiner

ová 95,60 (48,77 a 46,90), 7. Skupieňová (Polsko) 96,48 (50,13 a 46,35), 8. Benková 97,32 (49,87 a 47,45), 9. Luggingová (Švýcarsko) 100,13 (52,18 a 47,95), 10. Holovská 102,02 (52,60 a 49,42).

— **Sjezd žen:** 1. Voglová (NSR) 1:28,47, 2. Cuninková 1:28,64, 3. Hintermaierová (NSR) 1:28,93, 4. Millerová 1:29,85, 5. Tušilová 1:31,14, 6. Mohrová 1:31,75, 7. Fulinová 1:31,92, 8. Jungová (NDR) 1:32,18, 9. Kantová 1:32,38, 10. Holovská 1:32,80.

Dvojkombinace: 1. Hintermaierová (NSR) 3,542 (sjezd 3,542, slalom 0,0), 2. Voglová (NSR) 9,68 — (0,0 — 9,68), 3. Mohrová 32,596 (23,876 — 8,720), 4. Weinertová 73,576 (32,66 — 40,916), 5. Matošová 78,773 (37,965 — 40,808), 6. Holovská 104,592 (31,376 — 73,216), 7. Luggingová 109,016 (44,680 — 64,336), 8. Jungová (NDR) 135,421 (26,757 a 108,664), 9. Mlčochová 138,360 (59,68 a 81,38), 10. Opravilová 152,643 (51,287 a 101,356).

Slalom mužů: 1. Bozon (Francie) 112,89 (56,75 a 56,14), 2. Sonneberger (NSR) 113,90 (59,10 a 54,00), 3. Compagnoni (Itálie) 114,22 (58,66 a 55,56), 4. Trzebunia (Polsko) 115,55 (59,05 a 56,50), 5. Digruber (Rakousko) 115,60 (57,59 a 58,01), 6. Hänninen (Finsko) 119,05 (60,52 a 58,53), 7. Thomas (Francie) 121,43 (60,52 a 60,91), 8. Petřík 121,46 (62,10 a 59,38), 9. Minsch (Švýcarsko) 121,77 (62,07 a 59,70), 10. Dörner (Rakousko) 122,26 (61,80 a 60,46).

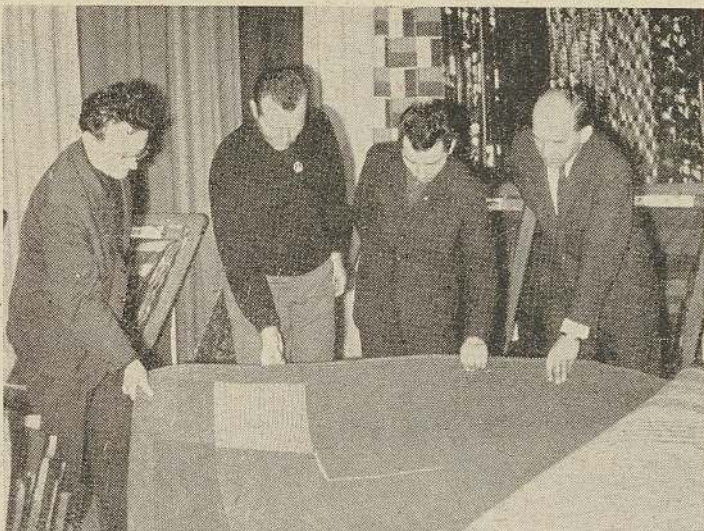
Obří slalom: 1. Binder (NSR) 1:17,45, 2. Minsch (Švýcarsko) 1:19,77, 3. Trzebunia (Polsko) 1:20,22, 4. Sonnenberger (NSR) 1:20,32, 5. Cwiklo (Polsko) 1:21,06, 6. Digruber (Rakousko) 1:21,67, 7. Berthod (Itálie) 1:21,91, 8. Thomas (Francie) 1:22,63, 9. Gašperšič (Jugoslávie) 1:22,70, 10. Janda 1:22,88.

Dvojkombinace: 1. Sonnenberger (NSR) 28,458 (slalom 4,846 — obří slalom 23,612), 2. Trzebunia (Polsko) 35,222 (12,370 a 22,852), 3. Digruber (Rakousko) 46,223 (12,595 a 33,628), 4. Minsch (Švýcarsko) 59,316 (39,884 a 19,432), 5. Thomas (Francie) 79,118 (38,422 a 40,696), 6. Gašperšič (Jugoslávie) 98,992 (57,792 a 41,200), 7. Riedl (NDR) 105,994 (44,994 a 60,800), 8. Marro (Itálie) 106,208 (28,004 a 78,204), 9. Hänninen (Finsko) 118,562 (51,552 a 67,310), 10. Vojtěch 129,538 (50,790 a 70,748).

V úloze vzorných manželů

Od našeho podniků BYTEX Vratislavice nad Nisou jsme dostali vzácnou návštěvu — olympijského vítěze a mistra světa, dnes už i nositele Řádu práce — J. Rašku se svým trenérem Zl. Remsou. Přišli sem na pozvání ředitele podniku ing. Jiřího Hlavatého a obchodního náměstka Jos. Šubrta, aby se seznámili s výrobky podniku, bez kterých se dnes už žádná domácnost nemůže obejít — koberec, závesová a potahová látka, příkrývky i plyšové výrobky. Napadla mě přitom myšlenka, jaký to mají naši reprezentanti vlastně život. Jsou snad i lidé, kteří jim ho závidí! Tak třeba skokani na lyžích přes celé letní období trénují na suchu, mají různá soustředění, a když přijde sezóna, jsou větší její polovinu za hranicemi. Domů se dostávají jen na skok a tak není divu, že manželky z toho velkou radost nemají. Vždyť mají na svých bedrech nejen starost o domácnost, ale i o výchovu a růst dětí. Je dobře, že si toho jsou obě strany plně vědomy. Ale nedá se to jinak dělat. Tak třeba Raška: Po návratu z olympijských her byl skutečně jen na několik hodin doma, a aby se s manželkou jen trochu užil a řekli si to nejpodstatnější, musela s ním až do Plavů na mistrovství ČSSR. Totéž bylo i u Remsy a ostatních.

Není tedy divu, že každé volné chvíli využívají k tomu, aby svým nejmilejším udělali kus radosti. To se také projevovalo při návštěvě Raška—Remsa v BYTEXU. S neúspěšným zájmem si prohlíželi všechny výrobky, kombinovali, kam by se hodily, dohadovali se o barvách, velikostech — prostě byli aspoň na chvíli zase v roli starostlivých tatínků. A padlo také rozhodnutí! Raškům přijdou do bytu nové závěsy a Remsům dlouho očekávaný nový koberec. V jaké barvě a velikosti, si hlavy rodiny netroufily říci a tak raději do BYTEXU po skončené sezóně přivedou své manželky. Nejen aby si vybraly, ale současně přesvědčily o tom, že jejich manželové nikdy nezapomínají! Vždyť Raška s Remsou využili jediného volna v pondělí dopoledne před odjezdem z Tanaudu do Šp. Mlýna a místo zasluženého odpočinku se vydali na výzvedy za vylepšením svého bytového interiéru. Nebyli zklamáni a tak manželky se mají nač těšit! A je-li ústní podání tou nejlepší reklamou, pak na tom budou za chvíli stejně i ostatní manželky reprezentantů, neboť podle příslibu ředitele podniku ing. Hlavatého jsou jim dveře do BYTEXU ve Vratislavicích vždy otevřeny.

A proč právě Vratislavice nad Nisou? Není to jen věc náhodného pozvání. Vždyť už po léta trénují naši skokani přes letní období na zdejším můstku s umělou hmotou. A také Raška, který ještě jako člen Dukly Liberec si na něm pevně vykrčil na cestu tvrdé, ale nezbytné přípravy, kterou právě nedávno zakončil na ZOH v Grenoble. Tenkrát, a je to už několik let, neměl potřebu se zajímat, co se vlastně ve fabrice, kolem které chodil skoro denně, vyrábí. Dnes, když už je otcem dvou dětí a manželce chce oplátit její starostlivost

i lásku, je to přece jen jiné. A která žena by nechtěla mít být v pořádku? Proto takový zájem Rašky i Remsy, který jistě najde plného ohlasu při realizaci u manželů, které snadno zapomenou na to, že skoro přes celou zimní sezónu byly samy...!

Na fotografii je zájem Rašky i Remsy plně potvrzen. Prohlížejí si koberec s výkladem obchodního náměstka Jos. Šubrta, vlevo asistuje podnikový ředitel ing. Jiří Hlavatý. Za nimi visí závesové látky, které už předtím získaly jejich pozornost, hlavně Rašky.

SVĚTOVÝ POHÁR LYŽAŘŮ ČSSR na II. místě

Ve Světovém poháru v alpských lyžařských disciplínách vyhrála v soutěži družstev Francie před Rakouskem a Švýcarskem. ČSSR se v této soutěži, která skončila v neděli v kalifornském Heavenly Valley, umístila na 11.—12. místě, a to zásluhou mužů, kteří získali všech 11 b.

V soutěži jednotlivců obhájili v poháru svá loňská prvenství Francouz Jean-Claude Killy a Kanadanka Nancy Greenová.

Pořadí družstev v poháru: 1. Francie 1184 (muži 499, ženy 665), 2. Rakousko 887 (543, 344), 3. Švýcarsko 536 (382, 154), 4. USA 443 (186, 257), 5. Kanada 213 (5, 208), 6. NSR 123 (31, 92), 7. Británie 82 (2, 80), 8. Norsko 69 (58, 11), 9. Itálie 35 (11, 0), 10. Polsko 14 (14, 0), 11.—12. Švédsko a ČSSR 11 (11, 0), 13. Jugoslávie 8 (0, 8).

V soutěži jednotlivců získali nejvíce bodů — ve slalomu: 1. Giovanoli (Švýc.) 70, 2. Killy (Fr.) 65, 3. Russell (Fr.) 61, 4. Huber (Rak.) 60, 5. Matt (Rak.) 50. — Obří slalom: 1. Killy 75, 2. Bruggmann (Švýc.) 60, 3. Huber 52, 4. Mauduit (Fr.) 51, 5. Giovanoli 43. — Sjezd: 1. Nennung (Rak.) 75, 2. Killy 60, 3. Schranz (Rak.) 29, 4.—6. Dätwyler (Švýc.), Orcel (Fr.) a Perillat Fr. 37.]

Ženy — slalom: 1. M. Goitscheiová (Fr.) 75, 2.—3. Gablová (Rak.) a Steuerová (Fr.) 70, 4. Greenová (Kan.) 65, 5. Cutterová (USA) 55. — Obří slalom: 1. Greenová 75, 2. Bochatayová (Švýc.) 65, 3. Steurerová 60, 4. Gablova 51, 5. Mirová (Fr.) 41. — Sjezd: 1.—2. Mirová a O. Pallová (Rak.) 70, 3. Haasová (Rak.) 55, 4. Greenová 51, 5. Famosová (Fr.) 48.

Start štafet starších žáků na 3X1 km.

Úspěchy našich lyžařů na ZOH v Grenoblu naplnily radostí a nadějí všechny naše občany a zvláště pak všechny příznivce lyžařského sportu. Na scéně dramatických bojů nebyli tentokrát jen hokejisté, ale též lyžaři. K obrazovkám televizorů přistupoval národ, aby byl svědkem výsledků tolikaleté práce, úsilí a hledání cest k dosažení nejvyšších poct na

MĚLI JSME

Skvělé výsledky všech našich závodníků, zejména však Jiřího Rašky a Tomáše Kučery, naplnily tužby a přání a ukázaly světu, že naše malá země i na poli sportovním dovede držet krok s ostatními, ba je dokonce i předčít. Tyto výkony ukázaly všem pracovníkům, že lze v našich přírodních podmínkách dosáhnout světového prvenství. Tyto výsledky však nemají jen hodnotu světového prvenství, ale pro naše hnutí zcela jinou, morální, poněvadž podnítily k další aktivitě celou řadu pracovníků a závodníků. Podnítily zájem naší mládeže, a to je mým to nejdůležitější, to je ten nejhlubší kladný morální důsledek výsledků Rašky, Kučery a všech ostatních. Mládež — naše naděje a záloha — má najednou své vzory, které mohla vidět na obrazovkách, mohla vidět ty velké boje, které se zájmem sledoval celý svět. Mohla o nich číst v tisku, vidět je i na plátnech kin. A najednou je měla mezi sebou. Mohla je vidět takové, jací jsou, jedni z nás, kteří před několika lety byli také tou dorůstající mládeží. Ta mládež hovoří o nich s úctou, napodobuje je, chce se jim přiblížit svým výkonem. Za tím však nemá tolik zkušeností. Má jen čisté srdce a touhu vynik-

nout, dokázat také něco. Té mládeži je třeba hodně pomáhat. Ukazovat jim vše, aby ta jejich cesta za dobrými výsledky nebyla zdlouhavá, aby vyrůstala s nejlepšími technickými poznatky. Je třeba pro ně pořádat závody, učit je závodit.

Je mnoho jednot v naší republice, v nichž se hodně věnují mládeži. Podle svých možností zajíždějí na různé závody a je radostné setkávat se neděli co neděli opět se svými známými, závodníky — žáky a činovníky. V řadě případů jsou těmito činovníky rodiče závodníků. Pokaždé jsou všichni naplněni novými dojmy, potěšení dobrým výkonem, neklesající v mysl, jestliže to nebylo podle vlastních představ. To je ta přitažlivá atmosféra závodů žactva, jakou mnohdy těžko hledáme u jiných soutěží.

A takové jedny závody žactva byly v Harrachově. K těm starým, známým přibyl další soupeř. Přijela mládež z NDR, 30 závodníků a závodnic, dobře fundovaní příslušníci internátní školy z Klingenthalu. Přijeli s velmi dobrou výzbrojí a výstrojí, nedala se srovnat s našim chudším vybavením, ale bohužel na našem trhu je toho tak málo pro lyžařskou závodnickou mládež.

Byly to velké závody. Jednak počtem startujících, hlavně však bojovností. Závodníci NDR měli

Vítězná štafeta mladších žáků ze Slovanu Ski Jilemnice.

převahu, ale ve většině případů jen velmi těsnou. Nač však upozornili žáci NDR ve skoku a v závodech sdruženém, byl perfektně prováděný doskok. Pro všechny trenéry je to znovu připomínka, že v době výcviku u žactva je to jeden ze základních požadavků. Stává se velmi často, že u kandidátů do reprezentačního družstva musí trenér začít učit doskoky. Hlavní příčinu vidím v tom, že trenéři velmi rychle přecházejí z malých můstků na větší ještě předtím, než je doskok precizně zvládnut na malém můstku. Současně je u mnohých zanedbáván trénink doskoku na suchu. Měla by všeobecně platit zásada — nejdříve precizně zvládnout doskok a potom pokračovat dále. Velmi zajímavým závodem byl závod štafet. Téměř půl hodiny trvaly starty s krátkými časovými intervaly.

Z těchto závodů přinášíme některé výsledky a záběry.

Pro budoucnost našeho závod-

naší mládeži. Posuďte tam sami, lyžařští pracovníci, a zvažte, jaké hodnoty můžete dát mládeži v upevňování jejich charakteru sportem, jestliže ji pevně povedete a budete přivádět na co největší počet závodů žactva.

Ing. LUD. ŠABLATURA,
předseda TR sdruž. závodů,
Harrachov v Krk.

Štafety — mladší žáci (3X1 km):

1. Dyn. Klingenthal (Tressl 6:44, Lorenz 6:20, Schaller 6:07) 19:11, 2. J. Harrachov (Hadrava 6:46, Šablatura 6:21, Novák 6:07) 19:14, 3. J. Lučany (Jablunka 7:10, Machalický 6:36, Škodný 6:01) 19:47, 4. J. Lomnice n. P. 19:49, 5. J. Mšeno n. N. 20:19, 6. J. Vítkovice 21:10; **mladší žákyně (3X1 km):**

1. Sn Jilemnice (Vančlová 7:10, Králová 6:52, Gabrielová 6:38) 20:40, 2. Dyn. Klingenthal (Hartlová 7:15, Hoyerová 6:50, Brehmová 6:52) 20:57, 3. J. Harrachov (Hančová 7:49, Valešová 7:15, Kocourková 7:12) 22:16, 4. J. Ví-

závody žactva

ního lyžařského sportu by bylo třeba, aby všechny oblasti našeho státu přiváděly na bílou stopu naši mládež. Aby pro ně byly budovány malé můstky a pořádané závody. Oblast Jeseníků, moravskoslezských Beskyd včetně Vsacka s některými výjimkami a dále mnoho oblastí ve slovenských horách zůstaly něco dlužny

kovice 22:18, 5. J. Lučany 23:07, 6. Sp. TOS Rychnov 23:19. — **Starší žáci (3X2 km):** 1. Seba Tanvald (Lufinka 11:46, Just 11:46, Vávra 11:06) 34:38, 2. Toša Jiřetín (Stěpánek 11:54, Pipek 11:58, Balatka 10:56) 34:48, 3. Dyn. Klingenthal (Scheibenhof 12:17, Deckert 11:40, Schaller 12:26) 36:23, 4. J. Mšeno 37:09, 5. Toša Jiřetín 38:00, 6. Dyn.

*Sdruženářská naděje z Harrachova
mladší žák Břetislav Novák.*

Klingenthal II 39:00. — **Žákyně starší (3X1 km):** 1. J. Mšeno n. N. komb. (Havlová 6:32, Safránková 5:49, Šafářová 5:40) 18:01, 2. Dyn. Klingenthal (Kunzmannová 6:39, Gessnerová 6:29, Voigtmannová 5:45) 18:53, 3. Sn Jilemnice (Lukášová 6:35, Koberová 6:36, Klazarová 6:13) 19:24, 4. J. Lučany 19:31, 5. J. Mšeno n. N. II 20:05, 6. Seba Tanvald 20:08.

Dorostenci mladší (3X3 km): 1. Dyn. Klingenthal (Bergelt 15:13, Wolf 15:12, Hofmann 15:27) 46:12, 2. Dyn. Klingenthal II (Tressl 15:59, Fischer 16:45, Kunzmann 16:00) 48:44, 3. S. Dolní Branná (Jirka 16:18, Holubec 16:30, Malínský 15:59) 48:47, 4. J. Lučany 50:32, 5. J. Mšeno n. N. 52:07, 6. S. J. Kořenov 52:51. — **Dorostenky mladší (3X2 km):** 1. Dyn. Klingenthal (Fritscherová 12:10, Scheiderová 13:02, Glässová 12:08), 37:20, 2. Seba Tanvald (Prádová *Dokončení na str. 80*)

Start štafet mladších žáků na 3X1 km.

Všechny snímky na této dvoustraně Václav Kreislinger.

NAŠE ORGANIZACE A DNEŠEK

Politická aktivita, které jsme v dnešní době v našem státě svědky a dotýkající se řídicích orgánů státu, společenských organizací i jednotlivců, určitě zasáhne i naše hnutí. Denně se ze stránek tisku, z rozhlasu i televize dovídáme a se zájmem i se sympatiemi sledujeme probíhající obrodný politicko-spoolečenský proces, jehož prvordným cílem je socialistická společnost, založená na principech skutečné demokracie, a který chce v maximální míře využívat aktivity všech lidí.

Mnohé společenské organizace se kriticky zamýšlejí nad svou prací a společným tématem je zodpovězení otázky, jak ta či ona, z dobrovolné vůle lidu stavená se stala jeho mluvčím, hájila jeho zájmy, zda její činnost byla taková, aby každý její příslušník zde našel místo pro své uplatnění. Jsme svědky velmi ostrých a kritických pohledů na dosavadní činnost některých svazů a organizací podle zásady, že dělat dobře je jejich povinností a není o tom třeba příliš mluvit. Věci špatné se však musí stát předmětem veřejné kritiky, aby se již nemohly opakovat. Této zásadě jsme bohužel zůstali hodně dlužni a nedostatky jsme velmi často zakrývali nabubřelými hesly, závazky, nárazovými akcemi apod. Lyžaři po mnoha organizačních a reorganizačních změnách a kouzlech našli svoje místo v jednotném tělovýchovném hnutí a z této pozice prosazovali a hájili zájmy svého členstva. Nepřislouší mi, abych výsledky této práce srovnával s činností bývalého Svazu lyžařů. Tento znám jen podle vyprávění a podle časopisu, který vydával. Srovnání by mohl provést velmi objektivně někdo jiný a přitom nebude osočován, že volá po bývalých svazových manýrách a chce rozbit tak pracně a nákladně vybudovanou jednotu tělovýchovného hnutí. Já mám však na mysli něco úplně jiného. Každý z lyžařských pracovníků nechť se alespoň na chvíli zamyslí nad tím, co naše dobrovolná organizace z vůle lyžařů vytvořená jim přinesla a přináší. Nevrozdáním poznatkem bude asi to, že převážná většina prostých členů nám oprávněně vytkne určitou soustavou nepřitažlivost naší organizace, poněvadž v ní nevidí orgán ani autoritu, která by hájila jejich zájem a požadavky. Vedl jsem na toto téma spoustu diskusí a rozhovorů a musím přiznat, že tyto námitky na stranu vedení jsou naprosto oprávněné. Jak málo jsme dovedli prosadit určité výhody pro organizované lyžaře. Náklady na tento sport neustále rostou a jsou to i nejvyšší orgány ČSTV a bohužel i lyžařská sekce, kteří mají na tomto stavu svůj podíl.

Podívejme se třeba jen na ceny těch zařízení, které vlastní ČSTV. Nejen, že zde prakticky neexistuje žádná sleva pro členy ČSTV, ale jsou využívány takovým způsobem, aby plnily především funkci akumulace. Nejvíce zarážející je však to, že se postupně odbourávaly určité cenové výhody pro organizované lyžaře i na takových zařízeních, kterých jsou prakticky hlavními uživateli. Jsou to lyžařské vleky a výtahy ve správě ČSTV, kde jsou poskytovány určité výhody závodníkům a trenérům ve formě 50 % a jinde pouze 25 % (III) slevy. Ostatním organizovaným členům lyžařských oddílů pak výhody prakticky žádné ani ve formě zlevněných skupinových jízdének (permanente). V tisku nařikáme na neúnosné ceny lanovek ve správě ČSD, hotelů apod., ovšem stejné manýry zavedl i ČSTV!!!

V ostrém konkurenčním boji o přídel finančních prostředků mezi jednotlivými sekcemi ČSTV se nejtěžším kalibrem a středem zájmu pracovníků sekce i jeho aparátu stal vrcholový sport, ale přitom se úplně zapomnělo na potřeby a požadavky zázemí. Přitažlivost dobrovolné organizace nezískáme nic neřikajícími hesly, sliby a usneseními, ale prakticky každodenním hájením jejich zájmů, poskytnutím určitých výhod apod. Mám dojem, že naše organizace se lyžařům odčizuje, někteří začínají se spočívát úplně jinde, mimo její rámec, poněvadž my jim nemáme co říci, ani co nabídnout. Je třeba, abychom si více než kdy jindy tento stav uvědomili, poněvadž vřovradou otázkou nejbližší doby bude, co jsi pro naši věc udělal a z čí vůle jsi tak udělal. Jednotlivcům nebo organizace, která nebude moci dát uspokojivou odpověď, zanikne, poněvadž zde již nebude existovat vyšší moc, která by ji udržela při životě.

Ještě mne však napadá jedna otázka k malému zamýšlení. Je to problém popularity a publicity naší organizace. Že tisk je k našemu dění skoupý, je všeobecně známá věc. Cestnou výjimkou je Lidová demokracie s redaktory E. Machem a J. Nejedlem, kteří naši veřejnost občas sezna-

muji s problematikou lyžařského sportu. Máme však vlastní časopis Lyžařství, který by se měl stát otevřenou tribunou našeho dění a názorů. Bohužel tomu tak není, poněvadž jeho obsah se stal popisným odvarem sportovně technické a metodické činnosti. Uspokojivý obsah zde nenalezne ani vysoce odborně založený pracovník lyžování, ani řadový člen naší organizace a okruh jeho odběratelů neustále klesá. Hledejme i zde nápravu a pokusme se pozvednout jeho úroveň tak, aby pronikl do nejširší lyžařské veřejnosti. Vytvořme štáb pravidelných dopisovatelů, dobrovolnou redakční radu, skladbu článků přizpůsobme tak, aby každý člen zde našel něco zajímavého. Určité i zde je možno udělat hodně užitečného pro celé naše hnutí.

Velký myšlenkový a názorový proud zachvátil celou naši společnost. Nová doba nás postaví před nové cíle a úkoly, a to jak na pracovištích, tak na úseku dobrovolných organizací. Nezraťme svou vlastní vinou, pohodlností, prosazováním osobních zájmů a bohužel někdy i neschopností přitažlivost, přízeň a důvěru vynavačů lyžařského sportu, poněvadž bychom ji těžko znovu získávali. Chtějme i my rovnocenné postavení v jednotné tělovýchovné organizaci.

Ing. MILAN ROBIČEK,
člen výboru lyžař. oddílů, TJ
Technika, Brno

Těžké loučení

Olympijská vítězka a nejlepší sjezdářka světa v posledních dvou letech Kanaďanka Nancy Greenová se rozhodla, že zanechá po vítězství ve Světovém poháru (vyrhála ho podruhé) závodní činnosti. Greenová je sekretářkou v městě Rossland v Britské Kolumbii, Rossland leží poblíž hokejového města Trail.

»Bylo to pro mne nesnadné rozhodnutí. Definitivně jsem se rozhodla ještě před závěrečnými závody Světového poháru. Věděla jsem, že jednoho dne budu muset přestat a udělat to raději hned, byl je to sebetvrdší. Není vyloučeno, že budu amatérskou trenérkou mládeže« — řekla mj. Nancy Greenová, která chce nyní dokončit své vysokoskolské vzdělání, přičemž chce udržet i kontakt se svým oblíbeným sportem.

Úvaha nad přeborem dorostu v klasických disciplínách

Hluboko ve stínu olympijských her v Grenoblu se konal ve dnech 15.—18. února 1968 v malebném zákoutí Jizerských hor v Josefově Dole celostátní přebor dorostu v lyžování v klasických disciplínách. Sněhové podmínky, i když nebyly zcela ideální, nebyly špatné. Rovněž tak úprava můstku, a to jak na trénink, tak i na závody, byla vzorná. Jediným záporom bylo snad ubytování — většina skokanů a sruženářů bydlela ve vzdálenějších ubikacích, a to ztěžovalo jinak dobrou organizaci celých závodů. Pořadatelům se však i za ztížených podmínek podařilo velmi dobře zvládnout celou organizaci přeborů, za což jim patří náš dík — nás všech, kterým není lhostejná úroveň našeho závodního lyžování.

Zúčastňují se jako zodpovědný trenér dorosteneckých přeborů již několik let a mám tudíž dostatečný přehled jak o skoku, tak i o závodě sruženém — o tom, jak která disciplína roste nebo i upadá. Mám-li tudíž hodnotit letošní přebory, pak je to velmi neradostně zjištění. Úroveň byla jednou z nejhorsších za posledních roky. Je sice pravda, že v těchto dvou disciplínách máme velmi dobrou špičku ve starším dorostu — výkony Balcara, Matouška, Bartoška, Hynka, Lepka, Stříelce zasluhují uznání. Ostatní však bylo daleko pod průměr, a to nejen v dosažených délkách, ale hlavně — a to je podstatné — v technice skoku.

Ve skoku prostě mladšího dorostu je rovněž jen několik jednotlivců, kteří mají perspektivu dostat se na vyšší úroveň — jsou to zejména Petrák, Škoda, Urban, Krnáč a Jaroslav Balcar. Přestože můstek v Josefově Dole je poměrně lehký, výkony, které jsem viděl, rozhodně neodpovídaly výběrové soutěži — nehledě k tomu, že jak skok, tak i závod sružený nebyly omezeny směrňným číslem. Bohužel směrňné kvóty nebyly vůbec využity — a to je to nejsmutnější.

Chtl bych se ještě zmínil o sruženářích, neboť je také vychovávám a nejedem z nich stál již na nejvyšším stupínku. V této soutěži dominoval hlavně sruženáři (na předních místech) s podstatně lepšími výkony v běhu. Ve skoku to bylo velmi slabé (což je jen slabý výraz), a to v obou kategoriích. Výjimkou jsou snad Bartošek a Kreml — ti jsou technicky na dobré úrovni. Mám proto zdůvodněné obavy o další růst této disciplíny. Domnívám se, že až přijdou tito sruženáři na větší můstky nebo

na těžší můstky, než byl v Josefově Dole, pak půjdou jejich výsledky rapidně dolů. Mám v tom již nemalé zkušenosti z minulosti. Bude proto nanejvýš nutné, aby se tímto problémem zabývaly trenérské rady a vyvodily z toho závěry.

Nechci být škarohlídem, ale chceme-li, aby Raškovo zlato nebylo v historii našeho lyžování jediným, pak nutné

volám SOS!

Skutečnost je totiž taková, že kvantitově jsme na tom velmi špatně, i když díky Raškovým výkonům na OH vidíme větší zájem mládeže o skok. Už jen proto tisíceré díky jemu.

Bude nutné, aby naše trenérská rada skoku se ještě intenzivněji zabývala celou problematikou, vývojem a růstem dalších kádrů, přičemž nesmí zapomenout především na mládež. Měl jsem nedávno možnost zúčastnit se jako trenér dorosteneckého kritéria v NDR. Tam takových našich přeborníků mají nejen deset, ale celou padesátku. Je ovšem také pravda, že na věži rozhodčích jsem napočítal »jenom« 16 trenérů skoku — navíc placených. U nás na celém území je celkem šest trenérů skoku z povolání, včetně trenérů reprezentačních družstev.

Chtl bych připomenout, že je možnost vyzvednout popularitu Raškova zlata a stříbra ku prospěchu celého našeho skoku. První jiskřička už tu je. Celostátní přebor žactva ve skoku prostě ve Vítkovicích v Krkonších. Konečně se podařilo doslova vydupat tuto potřebnou a významnou soutěž, která nám ukázala klady i zápory této disciplíny. Bude-li ještě více tato soutěž prohloubena, pak nebudeme muset mít obavy o stoupající úroveň a nebudeme stoupati na příštích přeborech dorostu.

ANTONÍN LENEMAYER

Výsledky: dorostenky mladší — 3 km: 1. Šuleková (Tesla L. Hrádok) 12:19, 2. Taschová (Tesla L. Hrádok) 12:29, 3. Cejnarová (Seba Tanvald) 12:30, 4. Soumarová (Lok. Trutnov) 12:35, 5. Syrovátková (J. Mšeno n. N.) 12:44, 6. Sekajová (B. Kremnica) 12:45,

7. Břachová (B. Osek) 13:02, 8. Topičovská (Sp. Rokytnice n. J.) 13:07, 9. Janoušková (J. Harrachov) 13:11, 10. Obšilová (Seba Tanvald) 13:16.

3x2 km: 1. Tesla L. Hrádok (Šuleková) 7:15, Stepitová 7:54, Taschová 7:05) 22:14, 2. J. Mšeno (Stolínová) 7:55, Hýsková 7:53, Syrovátková (7:17) 23:05, 3. Seba Tanvald (Trádová 7:51, Obšilová 8:07, Cejnarová 7:29) 23:27, 4. B. Osek 24:07, 5. Sn K. Vary 23:47.

Dorostenky starší 5 km: 1. Maternová (Sn Šp. Mlýn) 22:29, 2. Budárková (Sn SKI Jilemnice) 22:39, 3. Vaverčáková (Sn Smokovce) 23:01, 4. Venderová (Sp. Vrchlabí) 23:10, 5. Bartáková (Sl. Praha ÚRO) 23:14, 6. Tryznová (Sp. Rokytnice) 23:19, 7. Zahourková (Sn K. Vary) 23:39, 8. Černá (B. Osek) 23:40, 9. Kábrtová (Lok. Trutnov) 23:50, 10. Krasilová (Sl. Praha VŠ) 23:54.

3x3 km: 1. Sn Šp. Mlýn (Hanušová 13:21, Jeníková 13:47, Maternová 12:36) 39:44, 2. Lok. Trutnov (Volhejnová 13:32, Kašparová 13:24, Kábrtová 13:14) 40:10, 3. Sn SKI Jilemnice (Háková 14:35, Neumanová 13:32, Budárková 13:05) 41:12, 4. Sn K. Vary 41:51, 5. TJ Rožnov p. R. 42:07, 6. Sn Smokovce 42:28.

Dorostenci mladší 5 km: 1. Beran (Sp. Police n. M.) 19:23, 2. Trpišovský (J. Lučany) 20:07, 3. Jary (Sp. Rokytnice) 20:10, 4. Malínský (S. D. Branná) 20:13, 5. Pavlíček (TJ Rožnov p. R.) 20:41, 6. Šimon (S. Nové Město na Moravě) 20:44, 7. Hrubý (Sj. Kořenov) 20:54, 8. Polák (B. Kremnica) 21:02, 9. Pospíšil (S. Nové Město na Moravě) 21:10, 10. Motko (Tesla Lipt. Hrádok) 21:16. — **běh pro sružené závod:** 1. Pavlíček 20:41, 2. Pospíšil 21:10, 3. Trška (TJ Rožnov p. R.) 21:30, 4. Hlava (J. Harrachov) 22:00, 5. Kuhn (J. Lomnice n. P.) 22:31, 6. Kožíšek (J. Vítkovice v Krk.) 23:06.

Dorostenci starší 10 km: 1. Kubica (S. Nové Město na Moravě) 33:58, 2. Jón (Sp. Vrchlabí) 34:15, 3. Mikule (Sp. Vrchlabí) 34:58, 4. Seidl (Sn Šp. Mlýn) 35:08, 5. Jindřich (J. Lučany) 35:17, 6. Buchta (S. Nové Město na Moravě) 35:36, 7. Novák (Sn K. Vary) 35:48, 8. Žák (S. Nové Město na Moravě) 35:57, 9. Diblíček (Sn Šp. Mlýn) 36:07, 10. Laně (B. Osek) 36:08. — **Běh pro závod sružený:** 1. Buchta 35:36, 2. Bartošek (TJ Rožnov p. R.) 37:08, 3. Fošmon (S. Nové Město na Moravě) 37:58, 4. Zeman (J. Harrachov) 38:05, 5. Žuffa (RH B. Bystrica) 38:16, 6. Vl. Rázl (J. Harrachov) 39:11.

Dokončení na str. 79

KARLOVI

je 80 let

Milý Karle — »prostřední« — mám ještě jednoho přítele Karla, »malého« — sám jsem Karel »veliký«, ač přijímám někdy gratulace na Karla Boromejského — je-li u toho fláška vína.

Nevim, Karle, co tady zase chceš, když jsi tu byl před pěti léty. Jestli jsi se dověděl o mé »80« — tak to nedávej na veřejnost a jen to zapijeme — už, jak jsem byl poslední léta milován. — Tak to začalo!

CHCEŠ ZNÁT MĚ NACIONÁLE?

Narodil jsem se, jak víš, už 5. dubna 1888 — bohužel — a sice v Temešváru, ale nejsem Maďar — jsem čistokrevný Čech.

Můj otec se narodil v Dvoře Králové n. L. a moje matka byla z Jaroměře, otec jako vojenský a později c. k. státní úředník se toulal na různých stanovištích, až konečně na svou žádost dostal se do rodného města v r. 1894 a od té doby jsem zde i já. Vychoval 7 dětí z 10. Já vychodil nižší gymnásium zde, ve Dvoře Král., ale když mi nešla latina a řečtina, lépe mi šel fotbal, dal mě otec k svému kamarádovi na zedničinu, a tak jsem se v r. 1903—1905 vyučil, tuto mám krásné, ještě vázané vysvědčení. Po další stavitelské praxi dal mě otec studovat na průmyslovou školu, stavitelské oddělení, do Prahy.

V roce 1918, za války, udělal jsem zkoušku stavitelskou a v roce 1919 začal jsem živnost stavitelskou, kterou jsem řádně s celým majetkem v r. 1948 předal.

JAK JSEM ZAČAL SPORTOVAT A KDY ZÁVODIT?

Začal jsem v r. 1903, ještě před odchodem z gymnasia, hrát za studentskou XI zakázanou kopanou.

A první můj závod byl ještě na gymnasiu, kdy jsem v r. 1903 vyhrál první cenu v tělocvičném závodě. V r. 1906 založil jsem ve Dvoře Král. sportovní klub Horymír a stal jsem se přechodně i jeho jednatelem. Od té doby jsem se nezbavil funkcí v tělovýchově. Byl jsem také členem SK Pardubice a několikrát jsem tam hrál kopanou.

V září 1907, kdy jsem nastoupil v Praze na průmyslovku, stal jsem se členem SK Slavia a hned mě vzal Madden do juniorky, nenechal mě dohrát zápas v juniorech a postoupil jsem do rezervy, ale v létě mě přetáhli atleti (přítel Polenský) k atletům, a tak jsem běhal za Slavií i na mezinárodních závodech v Berlíně v utkání Komet Berlín—Slavia Praha, měl jsem všestudentské přebory na půl a 1 angl. míli, také jsem měl rekord na půl anglické míle a byl jsem i starostlivistou asi do roku 1935.

Také jsem měl přebory sletové a mezisletové ČOS v běhu na 500 m, v r. 1908 i přebor ČOS za Sokol smíchovský a rychlobruslení.

V r. 1909 jsem běžel i Běchovice a zakončil jsem běhání asi v r. 1912, kdy jsem působil jako náčelník SK. Plzeň.

Vrátil jsem se na čas do Dvora Králové, kde jsem v zimě 1908/1909 založil odbor Českého spolku pro zimní sporty, kde jsem později v Praze byl jeho náčelníkem.

Také jsem v r. 1909 zkoušel krasobruslení na

Karel Jarolímek 14 dní před svou osmdesátkou na Krkonoších.

krasobruslařských závodech ve Dvoře Králové, kde startoval dr. Rychlík.

KTERÉ SPORTY JSEM PROVÁDĚL?

Závodně kopanou, lehkou atletiku, cyklistiku — zde mám dost cen — dále rychlobruslení, krasobruslení, hokej bandy i kanadský, závodně jsem jel i závod autem, závod do vrchu Knovíz—Olšany, při němž paní Jungová vyhrála závod závodních vozů a já kategorii sportovních a cestovních vozů.

Nakonec skoro teprve zbyla lyžařina a tenis, kterážto sporty provádím ještě dnes, a to snad víš.

Mnoho z provozovaných sportů jsem vlastně ve Dvoře Králové založil.

JAK JSEM BYL JAKO ČINOVNÍK MEZINÁRODNĚ ČINNÝ?

Jako náčelník Svazu lyžařů, kterým jsem byl zvolen v r. 1925 v Brně, vedl jsem naše reprezentanty na 5. ZOH, včetně Ameriky v r. 1932. Dále na 9. MS kromě mnoha mistrovství v Polsku, v Německu, ve Švýcarsku, v Jugoslávii atd. Zúčastnil jsem se osmi lyžařských kongresů (Sv. Mořic dvakrát, Oslo, Paříž, GA-PA, Helsinky, Scheveingen, Zakopanė, Oberhof). Byl jsem mnoho let členem skokanské komise FIS, kontrolorem můstků, expertem můstků FIS, rozhodčím FIS, a ba dokonce mezinárodním soudcem v krasobruslení.

Bylo zde mnoho radostí, starostí i zklamání, ale pracovalo se.

Ovšem pracoval jsem ještě v předních funkcích v Krkonošské lyžařské župě, v tenisové a krasobruslařské župě a také v Klubu turistů.

V roce 1913 na valné hromadě Svazu lyžařů jsem byl zvolen za člena výboru Svazu a v něm jsem pracoval až do jeho zrušení, dále pak v jeho novém útvaru.

V Sokole jsem byl od r. 1907 na Smíchově, a pak ve Dvoře Králové, po sloučení SK Dvůr Králové se Sokolem byl jsem posledním jeho starostou.

KTERÝ SPORT JSEM SI NEJVÍCE ZAMILOVAL?

Ovšemže lyžařský, skoro ten poslední, a to jsem jako náčelník jezdil do schůzí k vedení činnosti do Prahy, byl jsem jeden rok 39X ze Dvora Králové v Praze, a to se jezdilo v noci osobákem domů.

KDY VLASTNĚ JSEM ZAČAL ZÁVODIT NA LYŽÍCH?

Bylo to v zimě 1909 na klubových závodech Českého spolku pro zimní sporty na Pláních pod Ještědem.

V zimě 1919 jsem se setkal s drahým přítelem mistrem Bohumilem Hančem, s nímž jsem bohužel

jel poslední tragický závod na 50 km dne 24. března 1913.

JAKÉ ÚSPĚCHY JSEM MĚL ZEJMÉNA V LYŽAŘINĚ?

V r. 1913 jsem vyhrál poslední mistrovství za mí koruny české a v osvobozené vlasti první mistrovství lyžařů ČSR v roce 1920.

KDE JSEM STARTOVAL V CIZINĚ?

V atletice v Německu, v lyžařině v Polsku, ve Švýcarsku, ve Francii a dvakrát v Norsku na Holmenkollen.

Za nejčennější pokládám start v r. 1921 jako první Čechoslovák ve skoku na slavném můstku holmenkollenském (ovšem ještě s menším profilem), kdy mi po dokončení zdařilého skoku zazněla naše svobodná hymna.

Přítomný Čech náš A. Subrt si zaplakal, i mně skanula slzička.

Pak to byl jako skoro poslední sport, tenis, a sem tam se ještě s raketou utěšuji.

JAK JSEM SE DOSTAL K LYŽAŘSKÝM MŮSTKŮM?

Když jsem viděl holmenkollenský můstek a zkusil i skákání, řekl jsem si, to musíme s umělou

Dokončení na str. 78

Uplynulo 55 let

V neděli 24. března uplynulo 55 let od tragické smrti mistra Bohumila Hanče a jeho velkého přítele Sokola Václava Vrbaty. Letos se v tento den jel další ročník oblíbeného závodu 70 km po hřebenech Krkonoš. Trať vedla také asi 50 m pod mohylou, odkud stědoval závod také zasloužilý mistr sportu Karel Jarolímek, účastník tragického závodu před 55 roky.

»Byl jsem na Zlatém návrší — napsal nám Karel Jarolímek — již od 8 hod. V 8.15 přijela první hlídka, jela asi 50 m pod mohylou směrem na Voseckou boudu. Byla mlha a vítr, sluníčko přišlo teprve odpoledne, když jsme se vraceli na Mísečky.

U mohyly jsem byl s manželkou, ale také se svým 75letým přítelem Josefem Feistauerem, s nímž jsem běžel v nešťastném závodě. Již ráno pověsila na mohyly krásný věnec Dáša Lášková, bývalá závodnice, dnes servírka na Jilemnické boudě. Za Jilemnicí přijel přítel Vašek Mečíř, který přinesl pěkný velký věnec. Přijel s ním ještě další delegát Krkonošského spolku SKI — vlastně Slovana Jilemce. Také Josef Feistauer přinesl ve svém tlumocní věneček. A tak byly na mohyle tři věnce při mé vzpomínce v 11.30 hod.

Bylo nás deset, přišla i manželka Ládi Nováka.

Pak jsme se s Feistauerem objali — snad naposledy. Tak skončila naše vzpomínka tam na horách, která se vracela na hrozné chvíle 24. března 1913.

Slova zasloužilého mistra sportu Karla Jarolímků u mohyly:

„Dnes 24. března je tomu 55 let, co tyto naše krásné hory na tomto místě přinesly smrt dvěma mužům, kteří zůstanou příkladem skvělého charakteru, železné vůle a vzácné obětavosti, jdoucí až za meze možnosti — jdoucí k obětování vlastního života za ideálem k splnění daného slova.

Vzpomínáme nešťastného 50km závodu, který bohužel skončil tak tragickou smrtí našeho nejlepšího závodníka — lyžaře z prvních dob našeho závodního lyžování — **Bohumila Hanče** a jeho obětavého přítele **Václava Vrbaty**.

Bylo napsáno mnoho vzpomínek:

Južik Scheiner — také účastník tragického závodu napsal:

„Umřel chudý krkonošský tkadlec, prostý člověk z hor, ale smrtí námí otfásla. My obdivovali v Tobě lyžaře mistra nad mistry — a to je více — my milovali v Tobě člověka, Tvoji prostou, zlatou duši...“

A ty, Vrbato, který jsi dal život za svého bratra — tys hrdinou.

Smrt Hančova byla smrtí bojovníka na válečném poli. Ale tvá smrt byla krásná a veliká.“

Tak chápali už současníci velikost obou přátel.

K 50. výročí napsal spisovatel Frant. Kožík jako poslední slovo brožury Synové hor, kde je popsána tragédie závodu, zase toto:

Bohumil Hanč a **Václav Vrbata** se zasloužili o velkou a krásnou tradici našeho bílého sportu a jejich jména patří na její nejčestnější stránku. Zapsali je tam svou hrdinskou smrtí — zůstanou proto navždy živa.

I já jsem mnoho vzpomínal na svého milého přítele — vzorného, velkého spoluzávodníka — vzpomínám na jeho slova před spánkem v Labské boudě: „Karle, ty nebo já musíme zítra Němce porazit — v tebe však věřím víc...“

Bohumil Hanč splnil slib a zde na tomto místě — kde stojí tato mohyla — končila jeho **poslední bílá — závodní stopa**.

Zde také pak skončil hrdinný život i jeho přítel **Václav Vrbata**, který chtěl svého přítele zachránit — něnoval mu své teplé svršky a sám zmrzl v košili.

My účastníci tragického závodu jsme nezapomněli na své hrdinné přátele — ale přál bych si, aby i ti, kteří v příštích generacích pojedou bílou, závodní stopou, zde nezapomněli těchto dvou krkonošských mužů z lidu a vzdali **čest jejich památce**. Škoda že dnes se mohly o několik metrů vyhnuli a jen někteří sem poslali pozdrav.

Karlovi je 80 let

Dokončení ze str. 77

stavbou můstků začít u nás. A tedy jsem to zkoušel, nejdříve u nás pod Zvičinou. Pak větší v Tatrách, který měl již nájezdovou věž 54 m vysokou, a pak to již šlo dále. Přicházeli zájemci a já měřil, maloval, a často mi ani pak nepoděkovali. Právě včera jsem ještě pracoval na můstku pro Sokol v Nové Pace.

Celkem mám 455 záznamů a matrice lyžařských zařízení mám uloženy, to snad jednou zdědíš!

A TAK TO BYLY TY RADOSTI AŽ DO ROKU 1948

Zůstal jsem ještě dále jako pracovník, skoro přinucen, zde ve Dvoře Králové, zatímco se pro mě uzavřela cesta práce na poli mezinárodním.

Pracoval jsem na prvních normách zejména lyžařských můstků, nejvíce s přítelem ing. Straumannem, mnoho parametrů v platných normách je ode mně.

V r. 1948 podal jsem návrh na veřejné bodování ve skoku ve Sv. Mořici a ihned jeho sledování v průběhu závodu.

To, co se dnes provádí a co můžeme sledovat, na to se již zapomělo, že to je československý úspěch ve světovém lyžařství!

Od r. 1948 nebyly mi povoleny cesty do ciziny, ac' mě FIS stále volila a zvala.

V r. 1949 jsem měl jet na kongres, zejména do skokanské komise do Osla, můj tehdejší spoludelegát S. Šprynar neměl povolení vstupní vízum a já zase výchozí vízum.

Opatřil jsem telegraficky pro Šprynara vízum u předsedy FIS N. R. Oestgarda, který ho obratem poslal. S. Šprynar pak odjel a já z Prahy již nesměl dále.

JAK BYLA ZASTAVENA DALŠÍ MOJE ČINNOST VE FIS?

Jako do Osla se opakovalo pozvání r. 1951 do schůze FIS do Itálie, ac' žádal přímo předseda FIS N. R. Oestgard, pobočník krále Olafa, jako přítel Československa, o mé vyslání, nedostal jsem povolení k odcestování.

Na rok 1953 do Innsbrucku bylo slíbeno, že budu moci se schůze zúčastnit, neboť jsem podával návrh na nové bodování skoku na lyžích i další návrhy.

Byl jsem zase v Praze, kam mě sekce pozvala, ale zase jsem nesměl s kufříkem dále.

Poslal jsem omluvu se žádostí, abych nebyl dále volen do funkce ve skokanské komisi. Byl jsem zase zvolen a byla mi předsedou Sigmundem Ruudem věnována upomínka za práci ve skokanské komisi, kterou mi leteckou cestou Ruud přivezl do Prahy.

DO NOVIN SE TATO POZORNOST VŠAK NEDOSTALA

Pro r. 1954 byl jsem u mezinárodního oddělení ČSTV požádán FIS, abych jako můstkový expert (který je hostem pořadatele) byl vyslán na týden letů na lyžích do Oberstdorfu. Další experti byli jmenováni ing. Straumann, Koloniemi (Finsko). ČSTV slíbila moji účast. Tři dny před odjezdem mi bylo sděleno, že nemohu jet, abych se omluvil.

V r. 1957 jsem byl zase pozván na kongres a

do skokanské komise FIS do Dubrovníku, ovšem že jsem nejel.

Na tomto kongresu jsem byl jmenován za ČSR expertem FIS.

Konečně bylo oznámeno ČSTV, abych byl jako pracovník FIS odvolán a za mne aby byl jmenován s. M. Bělonožník.

Jak jsem se dověděl, FIS namítala, že ona mne volila jako odborníka, a ne jako nutného člena skokanské komise.

Já jsem na dotaz doporučil pro skokanskou komisi s. Bělonožníka, ale ponechal jsem si uznání jako expert FIS, který má být pro stavbu můstků podle IWO technik, nejlépe diplomovaný inženýr.

TAK JSEM SE ROZLOUČIL S PRACÍ VE FIS

V r. 1961 byl jsem však polským Svazem lyžařů pozván k určení profilu velkého můstku P = 90, což jsem bez náhrady učinil.

Byl jsem ještě pozván před dostavbou na kontrolu profilu do Zakopaného, k čemuž jsem obdržel potřebnou propustku. Při této kontrole přijel z Varšavy plukovník Kazimír Malczewski, předseda Polského svazu lyžařů, a při loučení mi řekl, že budu pozván i se svou paní jako čestný host na MS 1962.

TOTO POZVÁNÍ SKUTEČNĚ DOŠLO

Ale co se stalo? Okresní oddělení VB v Trutnově mi nedalo povolení i po doporučení LS ČSTV. Ani na zákrok na krajském velitelství mi nebylo povoleno odjet.

Požádal jsem o povolení presidentskou kancelář a na tento zákrok jsem teprve mohl vyhovět pozvání a být skutečně čestným hostem milých přátel.

Mimo to mě bolelo, že ac' jsem byl jako host pozván na ZOH do Cortiny i Osla, nemohl jsem jet, ac' mi předseda ČSTV slíbil možnost zájezdu, na poslední chvíli se omluvil, že nemohu jet.

PRÝ JSI STAVĚL LANOVKY A LYŽAŘSKÉ STŘEDISKO?

Dělal jsem plány na výstavbu lanovky na Beskydách v roce 1939, ale také jsem jí musel se svými zaměstnanci provést. Totéž jsem musel provést s lanovkou ve Spindlerově Mlýně, ovšem že hlavním pomocníkem byl Rudla Krňoul. Podobně to bylo s lyžařským stadiónem. Budovy prostředisko a pro horní restauraci u stanice lanovky jsem zase lacino koupil od národní správy znárodněného majetku od Němců.

Ty myslíš, že jsem z toho zbohatl, ne převzal jsem provedení staveb, když se nemohl sehnat davatel, jen za podmínky, že jsem činovníkem Svazu, že mi budou vypláceny jen poplatky nemocenské pokladny a úrazové pokladny.

Režijní a ziskové poplatky jsem neúčtoval a stavby byly prací ve dne v noci včas provedeny.

Dostal jsem sice volné jízdenky, ale ty mi byly odebrány, když výtahy převzaly komunální podniky.

Bylo ušetřeno, jak správně povidáš, mnoho a mnoho tisíc.

A jaká je pravda o výši tvého důchodu, něco o tom přinesla Krkonošská pravda, týdeník v Trutnově.

Ano, mám úředně potvrzený důchod 621 Kčs (základ). Žádal jsem o něj ještě hodně pozdě. Byl jsem se v r. 1958 (právě při mé sedmdesátce) u Ústředního úřadu sociálního zabezpečení v Praze na Smíchově dotázat, proč mám tak malou penzi, když mám dost let.

Přijal mne náměstek úřadu dr. Brejla, poznal

mě, neboť byl předsedou lyžařského oddílu SK Slavia, a řekl: ...léta, která jsem měl jako za městanec před započátkem živnosti, že se nepočítají, ale přímo mi řekl: »Karlé, když jsi ZMS, můžeš dostat z osobního důchodu 1000—1200 Kčs, snad bude moci šéfovi zatelefonovat náměstek ČSTV s. Mucha a my ti to vyřídíme.«

Nepodával jsem to, neboť jsem z toho titulu nechtěl nic brát, pokud jsem byl zdrav.

Byl jsem však připisem ÚSZ vyzván tajemníkem dr. Breljou, zda jsem žádost poslal a kdy?

Tak jsem žádost poslal s udáním data jmenování ZMS, ovšem ÚSZ musel poslat žádost k vyjádření ČSTV a dostal vyjádření: **Žádost K. Jaro-
límka se nedoporučuje — důchod je přiměřený.**

Skanula slzička a pracuji dál, neboť nelze za to žít.

Předal jsem sice dost značný majetek pro znárodnění a měl jsem dostávat podle zákona z mé podstaty vyživovací příspěvek, ale to bylo vráceno s poukazem, že tento zákon pozastavil s. Slánský ve schůzi KSČ v Lucerně.

TOTO VŠECHNO JE JEN MEZI NÁMI

Také nemysli, že dříve činovníci, ať to byl dr. Scheiner, ing. Jilek, dr. Fingr, dr. Moser atd., dostávali za zájezdy placeno, a když, tak malý příspěvek, jinak jsme jezdili za své, i do té Ameriky.

KAREL MORAVEC

Volám SOS!

Dokončení ze str. 75

3X3 km: 1. J. Lučany (Perotka 11:24, Buchar 11:22, Trpišovský 11:09) 33:55, 2. S. Nové Město na Moravě (Slabý 11:28, Pospíšil 11:34, Šimon 11:32) 34:34, 3. J. Mšeno n. N. (Dyml 11:54, Macháček 11:47, Jiráček 11:26) 35:07, 4. Sp. Police n. Met. 35:22, 5. TJ Rožnov p. R. 35:28, 6. Sn SKI Jilemnice 35:42.

3X5 km: 1. S. Nové Město na Moravě (Žák 20:40, Buchtá 20:24, Kubica 20:07) 1:01:11, 2. Sp. Vrchlabí (Červinka 21:00, Mikule 20:00, Jón 20:26) 1:01:26, 3. Sn K. Vary (Peřina 21:29, Kubát 21:36, Novák 20:12) 1:03:17, 4. Tesla L. Hrádok 1:03:50, 5. J. Mšeno n. N. 1:04:18, 6. J. Lučany 1:04:19.

Skok — dorostenci mladší: 1. Balcar Jar. (Sn Sp. Mlýn) 170,9 (49 a 48,5), 2. Skoda (Ještěd Lib.) 167,4 (47,5 a 49,5), 3. Krnáč (RH B. Bystrica) 165,9 (48,5 a 48), 4. Urbas (RH B. Bystrica) 161,7 (48,5 a 47,5), 5. Petrák (Seba Tanvald) 160,1 (47 a 47), 6. Hlava (J. Harrachov) 159,9 (47,5 a 46,5), 7. Vopička (T. Kraslice) 152,2 (48 a 46), 8. Černota (TJ Rožnov p. R.) 150,39 (47 a 45,5), 9. Smolucha (TJ Jáchymov) 140,0 (44 a 43), 10. Vokřínek (J. Harrachov) 133,8 (42,5 a 43).

Skok dorostenci starší: 1. Hnyk VI. (J. Harrachov) 206,4 (54 a 54,5), 2. Jindř. Balcar (Sn Sp. Mlýn) 202,4 (54,5 a 54,5), 3. Matoušek (Seba Tanvald) 201,5 (53,5 a 53,5), 4. Střelec (J. Harrachov) 195,3 (52 a 52,5), 5. Bartošek (TJ Rožnov p. R.) 182,4 (49 a 50), 6. Lepko (RH B. Bystrica) 176,5 (50,5 a 49,5), 7. Kučera (Sn SKI Jilemnice) 176,4 (50 a 49), 8. Kliment (RH B. Bystrica) 175,4 (49,5 a 49,5), 9. Zuffa (RH B. Bystrica) 174,6, 10. Zeman (J. Harrachov) 170,9.

Skok pro závod sdružený — dorostenci mladší: 1. Hlava (J. Har-

rachov) 197,50 (49,5 a 47,5), 2. Černota (TJ Rožnov p. R.) 188,00 (44,5 a 45), 3. Vokřínek (J. Harrachov) 183,40 (44,5 a 45,5), 4. Pospíšil (S. Nové Město na Moravě) 177,10 (39,5 a 43,5), 5. Macháček (J. Vítkovice v Krkonoších) 176,50 (43 a 42,5), 6. Kuhn (J. Lomnice n. P.) 167,20 (41 a 41).

Skok pro závod sdružený — dorostenci starší: 1. Střelec (J. Harrachov) 222,20 (53,5 a 54,5), 4. Kučera (Sn SKI Jilemnice) 205,30 (52,5 a 50,5), 3. Bartošek (TJ Rožnov p. R.) 191,50 (48 a 48), 4. Kreml (TJ Rožnov p. R.) 191,30 (47,5 a 50), 5. Zuffa (RH B. Bystrica) 188,20 (50 a 48,5), 6. Zeman (J. Harrachov) 187,40 (49,5 a 49,5).

Sdružený závod — dorostenci mladší: 1. Pospíšil (S. Nové Město na Moravě) 401,63 (skok 177,10 — běh 224,53), 2. Hlava (J. Harrachov) 396,32 (197,50 — 198,82), 3. Pavlíček (TJ Rožnov p. R.) 393,40 (153,40—240), 4. Kuhn (J. Lomnice n. P.) 351,03 (167,20—183,83), 5. Černota (TJ Rožnov p. R.) 349,50 (188,60—160,90), 6. Trčka (TJ Rožnov p. R.) 347,47 (133,60—213,87), 7. Vokřínek (J. Harrachov) 330,19 (183,40—146,79), 8. Koříšek (J. Vítkovice v Krk.) 325,36 (157,40—167,96), 9. Zadina (S. Nové Město na Moravě) 298,82 (160,20—138,62), 10. Macháček (J. Vítkovice v Krk.) 296,28 (176,50—119,78).

Sdružený závod — dorostenci starší: 1. Buchtá (S. Nové Město na Moravě) 419,70 (179,70—240), 2. Bartošek (TJ Rožnov p. R.) 404,43 (191,50—212,93), 3. Střelec (J. Harrachov) 396,21 (222,20—174,01), 4. Zuffa (RH B. Bystrica) 382,53 (188,20—194,33), 5. Zeman (J. Harrachov) 382,27 (187,40—194,87), 6. Kreml (TJ Rožnov p. R.) 366,61 (191,30—175,31), 7. Vl. Rázl (J. Harrachov) 360,86 (180,90—179,96), 8. Cink (J. Semily) 355,30 (181,80—173,50), 9. Kučera (Sn SKI Jilemnice) 346,20 (205,30—140,90), 10. Kožený (J. Mšeno n. N.) 331,80 (170,80—161,0).

Společná náborová kampaň Rakouska

O 20 872 párů lyží prodal Rakousko méně na americký trh. Je pro ně slabou útěchou, že japonský export poklesl o 89 632 párů. 13 států exportuje do USA a u deseti stoupl obrát v porovnání s rokem 1965. Znalci trhu konstatovali, že kulminací bod lyžařského opojení v Americe už překročil zenit a kvalitní lyže se stávají oblíbenější. A právě v nich nemohlo Rakousko udržet krok s konkurencí v důsledku poklesu výkonnosti své závodnické špičky. Průměrný příjem z vývozu za pár lyží poklesl z 21 na 20,84 dolaru, zatímco Francouzi jej mohli zlepšit, a to z 49 na 50,41 dolaru. Leč i jiné státy dostávají v průměru více peněz než Rakousko, které svými 72 536 páry se podílelo zhruba 11 % na americkém importu lyží v roce 1966. Jak vyplývá ze statistiky amerického časopisu Ski-Business, získali Švýčari 44 dolarů a Němci 22 dolarů za pár. Z těchto čísel je zřejmé, že rakouské a německé firmy se podílejí na obchodu s lyžemi střední kategorie, zatímco Švýčari a Francouzi exportují drahé lyže.

Znalci z toho vyzvoují: Poněvadž kvalita rakouských lyží je v USA všeobecně známá, je třeba tento nadprůměrný pokles, který nelze vyrovnat vývozem dražších lyží, přisoudit nedostatečně náborové kampani a dezorientující prodejní organizaci.

Nyní doufá 10 významných rakouských výrobců lyží, lyžařských bot, brýlí, vazání a holí, že tak potřebný »čerstvý vítr« přinese společná náborová kampaň. Náborová kancelář navrhla jako společnou obchodní značku červeno-bílo-červené »A« (Austrija) v barvách rakouské vlajky ve tvaru lyžařské špičky. Takováto »A« budou nyní používat ve všech zahraničních sportovních časopisech a snažit se navodit »náladu« pro nákup rakouských zimních potřeb.

ZE ŠVÉDSKA

• Poptávka po lacinějších lyžích

Většina lyžařů, která ze své dovolené věnuje kolem 10 dnů rekreaci, nemůže a také nechce nakupovat drahou výzbroj. Touží po dobrých lyžích osvědčené značky, ale nespějí být drahé. Tato tendence se výrazně projevila ve Švédsku během poslední zimy. Je to tedy znamením pro výrobce, kteří se příliš jednostranně soustředili na výrobu drahých a příliš hodnotných výrobků. Celkový obrázek doplňuje zkušenost velkého sportovního obchodu: Prodej kvalitních lyží poklesl o polovinu. Rozdíl však velmi dobře nahradil zvýšený prodej laciných lyží.

• Vzrůst soutěží s masovou účastí

Již dlouho probíhá v zemi účinná propagace proti sedění, ježdění autem apod. Nejvýznamnější země svým příkladem napomáhají boji. Tak jako lyžaři mají svůj proslulý VASALOPPET (Vásův běh), který je největším sportovním podnikem na světě s účastí kolem 8000 startujících na trati dlouhé 90 km, je jeho obdobou přespolní běh. Nazývá se LIDINGÖLÖPPET, délka trati je 30 km a účast 1600 startujících; podobně mají i plavci svůj masový závod. Paralelně s tím pořádají i cyklisté »lidový závod« k udržení dobré tělesné kondice.

• Prodej kempingových potřeb upadá

stěžují si sportovní obchody. Švédové dávají přednost koupí vlastního pozemku buď u jezera či u moře, na kterém si postaví vlastní víkendový domek.

• Jízda vpravo ohrožuje odbyt sportovních potřeb

Přechod z jízdy vlevo, značný počet málo zkušených řidičů a omezení rychlosti, to vše se odrazilo v prodeji sportovních potřeb. Následkem toho neujedou již obyvatelé Stockholmu svých 250 km, aby si zalyžovali v kopcovitém terénu, a svůj volný čas tráví jinak.

Liga ve výsledcích:

I. běžecká: 1. Jiskra Mšeno nad Nisou 1822,5, 2. ČZ Strakonice 1439,75, 3. Slavia Praha VŠ 1420,4, 4. Rudá hvězda Semily 1388,75, 5. Slovan SKI Jilemnice 977,0, 6. Dynamo Nizké Tatry 945,5, 7. Baník Kremnica 941,0, 8. Slovan Smokovce 886,25, 9. Sokol Nové Město na Moravě 757,25, 10. Slavoj Kofenov 539,75.

Zeny: 1. Jiskra Mšeno nad Nisou 798,0 2. Slavia Praha VŠ 736,0, 3. Rudá hvězda Semily 644,0, 4. ČZ Strakonice 575,0, 5. Dynamo Nizké Tatry 539,0, 6. Slovan SKI Jilemnice 482,0, 7. Slovan Smokovce 350,0, 8. Slavoj Kofenov 272,0, 9. Sokol Nové Město na Moravě 251,0, 10. Baník Kremnica 194,0.

Muži: 1. Jiskra Mšeno nad Nisou 1024,5, 2. ČZ Strakonice 864,75, 3. Baník Kremnica 747,0, 4. Rudá hvězda Semily 744,75, 5. Slavia Praha VŠ 684,0, 6. Slovan Smokovce 536,25, 7. Sokol Nové Město na Moravě 508,25, 8. Slovan SKI Jilemnice 495,0, 9. Dynamo Nizké Tatry 408,5 10. Slavoj Kofenov 267,75.

Měli jsme závody žactva

Dokončení ze str. 73

13:44, Obšilová 13:04, Cejnarová 12:05] 38:53, 3. J. Mšeno n. N. [Michlová 13:12, Pířvová 14:20, Stolínová 13:30] 41:13, 4. J. Lučany 42:21, 5. J. Lomnice n. P. 48:29,

Skok pro závod sdružený — mladší žáci: 1. Körner [Klingenthal] 203,5 [28,5 a 29], 2. Novák 190,5 [27,5 a 28,5], 3. Medál 189,3 [28 a 25], 4. Tulka [všichni Harrachov] 161,1 [24 a 25], 5. Havel [J. Studenec] 160,8 [25 a 26], 6. Lorenz [Klingenthal] 157,5 [23 a 24]. — Žáci starší: 1. Deckert 210,1 [30,5 a 29,5], 2. Scheibenhof [oba Klingenthal] 196,8 [28,5 a 30], 3. Janouch [Harrachov] 196,6 [29 a 29,5], 4. Schaller 187,5 [28,5 a 27,5], 5. Gerlach 178,7 [27,5 a 28,5], 6. Michlík [všichni Klingenthal] 175,2 [27 a 27,5].

Dorostenci mladší: 1. Fischer 209,8 [34,5 a 34,5], 2. Klötzer [oba Klingenthal] 208,5 [34 a 34,5], 3. Hlava [Harrachov] 204,9 [34,5 a 32,5], 4. Seifert 198,1 [31,5 a 34,5], 5. Kuntzmann 194,0 [32,5 a 33], 6. Tressl [všichni Klingenthal] 176,0 [30 a 31,5].

V JEŠTĚDU se radují!

Dobrá věc se podařila, lyžaři Ještědu Liberec mají všechna družstva klasičeských disciplín v nejvyšší lyžařské soutěži — I. lize! Po skokanech a sruženáři si postup vybojovali i běžci. Nebudou v lize nováčky, neboť zde už bojovali v sezóně 1963—1964. Potom však nejlepší závodníci odešli na vojnu, jejich rovnocenné nástupce oddíl neměl. A tak se muselo v Ještědu čekat na postup běžců až do letošní sezóny, kdy družstvo posílil odchovanec M. Herčík, který se vrátil z Dukly Liberec, a po dvouletém pásobení ve Strakonici a VI. Radoušová. Je pak v běžkyntech doplnily E. Novotná, V. Bělonožníková a M. Červínková, v mužích pak Jos. Langmayer, Jar. Balatka a J. Veselý. Všichni pod vedením trenérů J. Gabery, K. Veselého a Vl. Šimůnka vytvořili kolektiv, který za vydatné podpory mateřské jednoty si vybojoval účast mezi nejlepšími. Běžci Ještědu Liberec nemají vynikající jedince, ale naprosto vyrovnaný kolektiv, což platí hlavně u žen.

Kvalifikace o postup do běžecké I. ligy se jeřá v Bedřichově v Jižerských horách a dokonale prověřila vyhlídku lyžařů Ještědu pro jejich účast mezi nejlepšími. Přestože museli do těžkého boje nastoupit bez svého nejlepšího běžce Jos. Langmayera, který byl nemocen, hladce porazili dosavadní účastníky ligy Sn Smokovce a Sokol Nové Město na Moravě. Ziskali v kvalifikaci 597 b. před Sn Smokovce 519 b., Sokol N. Město 473,5 b., VŠ Olomouc 468 b., Spartakem Praha 4 425 b., Sn Karlovy Vary 352 a Duklou B. Bystrica 115 bodů.

Lyžaři Ještědu Liberec nemají jen dobré závodníky, ale silný kádr obětavých činovníků i rozhodčích a tak jejich vstup mezi nejlepší bude jistě přínosem pro celé naše lyžařství.

K snímkům na vedlejší straně na obálce

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá objednávkový příjímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14. Praha 1.

Nový účastník I. běžecké ligy — Ještěd Liberec — po skončené kvalifikaci v Bedřichově (zleva): trenéři K. Veselý, Vl. Šimůnek, běžci Lanamayer, Veselý, Herčík, Balatka a trenér Gabera, kličí Radoušová, Bělonožníková, Novotná (vpravo nahoře). — Štafeta — V. Bělonožníková předává E. Novotné (dole). — Karel Štejl (Sokol Nové Město na Moravě) má největší zásluhu na tom, že si jeho oddíl uchoval prvotřígovou příslušnost (vlevo nahoře). — Vl. Hrubý byl i letos oporou běžců [Iskry Mšeno nad Nisou. Smutně však vzpomíná na letošní mistrovství ČSSR, kdy mu v souboji se Štejlem unikl titul o pouhou vteřinu (vlevo)].

Foto: Frant. Pilný

Na snímku na titulní straně se spokojeně usmívají členky Ještědu Liberec Radoušová, Červenková a Bělonožníková.

Foto V. Kreisinger

... ZAČÍNÁ PŘÍPRAVA NA DALŠÍ ZIMU

(Na snímku Jaroslava Junga olympionik V. Peřina)

Lyžařství

ROČNÍK 54 • ČERVEN 1968 • Kčs 2,— 6

Za jarním sněhem do Tater

Foto: ing. L. DENES

Popularita čs. skokanů ve FRANCII

Již před letošními zimními olympijskými hrami byli českoslovenští skokani středem zájmu Francouzů. Svoji popularitu začali budovat před dvěma roky, kdy začali jezdit do Grenoble, i když se vždy tak dobře jako na olympijských hrách neumístili. Nevycházelo to, přestože byli vždy po tréninku favority boje. Přispěly tomu nepochybně vždy výborné výsledky na Německo-rakouském turné čtyř můstků — jednotlivců i celého kolektivu. Podle tohoto závodu posuzují světoví experti skoku na lyžích sílu skoku v jednotlivých zemích.

Letos k tomu přispělo i to, že jsme si dovolili nezařadit do oficiálního družstva závodníka, který obsadil na Německo-rakouském turné deváté místo. To by si nedovolil žádný! Jedná se o Dalibora Motejka, který se dostal začátkem roku do velmi dobré formy. Rozhodl pokles výkonnosti na našem turné tří můstků o Pohár přátelství pod záštitou redakce Československého sportu Praha.

V předvečer závodu na malém olympijském můstku se uzavíraly v našem hotelu, kde jsem bydlel s olympijskými předskokany — dalšími reprezentanty ČSSR, sázky na vítěze. Byla to »nekalá konkurence« Sportky. Vklad byl pět franků.

Přišli také za mnou, abych si rovněž tipl. Odmítl jsem (ne z úsporných důvodů) se slovy, že jim to řeknu po závodě. Početilo mne, že snad všechny typy hovořily pro Rašku. Pozoroval jsem to však s určitými obavami. Mráz mi šel po zádech, když jsem si uvědomil, že je nejméně 13 favoritů. Přesto jsem věřil, že díky dobré povaze a duševní pohodě Jiřího Rašky je možné jednu z medailí získat. Nervózní jsem však byl, a tak jsem se raději vydal do hotelu, v němž jsme bydleli v minulém roce, abych si pohovořil zde se starými známými. Jen jsem však vešel, přiběhl majitel hotelu a zavedl mne do společnosti, v níž pocho-pitelně nechybělo slůvko na zdraví. A byl jsem v téže situaci jako ve svém hotelu.

★

Ke snímku na druhé straně obálky: Ke sloupu přicházejí nyní můstky s umělou hmotou. Jedním z nich je můstek ve Vratislavicích n. N.

Foto Fr. Pilný

Vedl jsem — jak známo — na olympijských hrách výpravu našich předskokanů. Do Grenoble jsme letěli přes Ženevu. Byli jsme na olympijských hrách na pozvání francouzské lyžařské federace, tedy na její náklady. Ubytování jsme byli — na rozdíl od oficiální výpravy, která bydlela v olympijské vesnici v Autrans — v prvotřídním hotelu du Muscherole v Sant. Nizier, tedy v místě poblíže velkého olympijského můstku. Byl od našeho hotelu asi 500 m.

Byl tu se mnou Divila, který patřil sice do oficiální nominace, ale potřeboval po svém zranění v Tatrách hodně trénovat, což se mu tím dobře umožnilo, dále Rydval, který si vedl velmi dobře při každém tréninku. Byl proto také zařazen pak do oficiální olympijské výpravy, kde nahradil Doubka. Dalšími třemi byli Motejlek, Kodejška a Novák.

Na místě jsem »příbral« všechny další připravené předskokany — závodníky Itálie, Švýcarska, Rakouska, NSR, Jugoslávie a posléze i Francie. Měl jsem o práci postaráno více než dost, ale byla to dobrá parta. Trénovali jsme denně, předskokani často více než oficiální účastníci olympijských her. Abych pravdu řekl, šla mi někdy z toho hlava kolem. Když jsem např. viděl v tréninku dokonalé skoky a začal jsem podle toho určovat favority, nevypadalo to vždy na to, že splníme náš cíl — získat jednu z medailí.

Jak jsem již řekl — na malém můstku jsem jich napočítal 13, těch nejvážnějších. Na velkém se už tento počet favoritů ztenčil na sedm. Velmi mne zaujali skokani SSSR, o kterých jsme věděli, že jsou dobří. Na mokřém sněhu byli však tzv. vyloženými favority. Byli čtyři a každý z nich to páčil vždy naplno. Mají mohutný odraz, který právě na

mokřém sněhu dělal divy. Při takovéto příležitosti jsem si hned vzpomněl na našeho Josefa Matouše, který by byl určitě posloužil našeho družstva. Jsem přesvědčen, že by se na malém můstku umístil velmi čestně.

Závod zůstane vždy závodem. Naši chlapci, kteří byli velmi dobře připraveni, byli i v dobré duševní pohodě. Starali jsme se o to všichni — vedení i trenéři. Navzájem jsme si dobře rozuměli, a aniž bychom se museli nějak zvlášť domlouvat, rozdělili jsme si práci tak, abychom pomohli co nejvíce vytčenému cíli.

Já jsem se odebral na nájezdovou věž, kde jsem »dělal« dobrou pohodu před vlastním startem. O skákání jsme se vůbec nebavili, pouze v poslední chvíli jsem každému připomenul některou důležitou fázi jeho skoku. Zdeněk Remsa byl zase u odrazového stolu a Milda hlídal let a do-skok. Byli jsme tak stále ve styku se všemi našimi závodníky. To jsem dělal na malém i na velkém můstku. Na tomto jsem se však s chlapci domluvil, že se na poslední kolo sejdou podívat dolů, abych alespoň něco viděl z olympijské soutěže. Dostal jsem se však právě ke stolu, když jsem potkal Juru. Podíval se na mne, nic neřekl. Z jeho pohledu jsem však poznal, že by byl rád, kdybych byl nahoře. Konečně, viděl jsem ho skákat už mokrě, a raději jsem šel zase na své místo. Těch schodů na věž je více než dost, a protože jsem nechtěl Juru zdržovat a musel jsem si v polovině odpočinout, poslal jsem Juru napřed, aby si zatím připravil lyže.

Jura mi pak zato poradil, abych se díval na něj do televizního monitoru, který byl na věži. Sám jsem si toho dříve nevšiml. Samozřejmě jakmile Jura odstartoval, viděl jsem zdařilý skok provedený bez jediného kazu. Snad malinko širší vedení lyží mohlo podle mého snížit z plného počtu dvaceti bodů známku na 19. Nejsme ovšem rozhodci; ti mu dali v průměru 18 bodů, což se mi zdálo rozhodně málo. U mne to bylo 19!!!, a to by stačilo na novou zlatou medaili. Od nás všech ji dostal, i když mu ji rozhodčí upřeli.

JOSEF SKRBEK,
předseda trenérské rady
skoku na lyžích

Lyžařství čtu jako svůj odborný časopis, kde se dovidám dost nových zajímavých věcí z ostatních disciplín, které jako sjezdář nemohu jinak sledovat. Poslední číslo mě rozladilo dvěma články. Byl to článek ing. Chlouby Na Arlbergu se nespí, a článek s. Belaje Problematika zimních výcvikových kurzov na vysokých školách.

K druhému článku se vrátím, ale musím konstatovat, že oba jsou výsledkem kritické situace v základním lyžování, v metodice sjíždění, kterou je nutno radikálně řešit. Ing. Chlouba popisuje, co vše musí ti Rakušané dnes dělat, aby se udrželi na světové úrovni, aby udrželi vedoucí postavení. Trochu to na mne působí dojmem, že se zde objevuje Amerika, když Kolumbus byl dávno namazaný. Chtě nechtě musím se trochu vrátit do historie tzv. »čs. lyžařské školy«.

V roce 1957 navštívila skupina čs. lyžařských pracovníků středisko rakouských cvičitelů ve Sv. Christophu, kam se dnes upínají zraky našich předních cvičitelů. Byl jsem v této skupině. Byla nám tam předvedena rakouská lyžařská škola prof. Kruckenhausera v dokonalejších ukázkách. Těžko se na ní hledaly chyby, ale stejně zůstal pocit, že vše sto procentně nesedí. Pokud se pamatujete, základem této školy byla jízda ve velmi úzké stopě, hlavně sjízmo svahem, vysoký postoj s tendencí záklonu (labilní a trochu strnulý), odsouvání pat, girlandy, protistáčení trupu atd. Pokud byste měli možnost zhlédnout dnes náš čs. instrukční film, který byl natočen o několik let později, jistě byste se neubráníli úsměvu. Víím, že lyžařská technika stárne, ale tento film již tehdy vzbuzoval u lyžařských pracovníků úsměv na rtech.

Základem techniky školy prof. Kruckenhausera byla rozpracovaná slalomová kristianie nebo oblouk, jak chcete, která se provádí na malém prostoru, kdy závodník se musí vejít do následující branky a protistáčením trupu stočí lyže pod sebou. Tento způsob ve slalomu použije závodník málokdy. Záleželo na stavbě slalomu. Princip protistáčení byl tehdy demonstrován na židličkách od piana, kde se velmi dobře prováděl. Ovšem rozpracování tohoto pohybu do základních prvků, oblouků v pluhu a přívratných oblouků, které se provádějí ve velmi malé rychlosti, není logické. Je to totiž, co udělali Francouzi v roce 1947, kdy tvrdili, že tyto oblouky provádějí rotací, neuznávali zatížení vnější lyže atd. Prostě sledovali linii, značku školy, na úkor jednoduchého výkladu a popisu techniky. Stejná chyba že v tomto pohybu byla skryta největší obtíž při nácviu, dokázalo mi družstvo dobrých lyžařů v tomto středisku, za kterým jsem si tentýž den vyjel. Byl to profesori tělesné výchovy, kteří se tam přeškolovali. Při nácviu, který jsem si nařizoval, se kroutili do nemožných pozic, přenašení váhy spojené s protinátáčením se jim nedařilo.

U nás viděli někteří lyžařští pracovníci v této škole spásu lyžování. Nečekali na ověření metodiky v praxi, ale honem vypracovali tzv. »čs. školu lyžařskou«, v části sjíždění zcela totožnou s rakouskou školou. Přesto, že jsme upozorňovali na nedostatky této techniky v základním výcviku, když jsme předtím odmítli na této škole spolupracovat, nebylo to nic platné. Navíc diskuse v Lyžařství, které byly proti tomuto zavedení, vyvolávaly nelibost členů komise. Pracovalo se ve starém stylu práce, který byl nyní tolik kritizován. Nechyběly dokonce

tendence očernit některé pracovníky na jejich odborných pracovištích z úmyslu rozbít jednotnou samospasitelnou metodiku. A trvalo to skoro osm let, než si tyto pracovníci (někteří tam jsou i dnes) uvědomili, že zde není něco v pořádku, že vydávají sice metodické pokyny, ale ti, kteří lyžování dělají, a dá se také říci, že mu rozumějí, vyučují docela jinak. Platilo to převážně o učitelích vysokých škol. Že se tyto neangažovali více v této otázce, bylo zavržením znechucením ze stálých sporů a intrik.

A tak se vytvořilo u nás několik metod, které proti oficiální metodě mají jednu velkou výhodu. Jsou založeny na klasických prvcích otáčení, tj. jednoduchém přenašení váhy v pomalých prvcích, a s vertikálním nadlehčením lyží v tzv. kristiáních nebo smyčcích. To vlastně ale prof. Kruckenhauser podle ing. Chlouby dělá také. Co ještě nedělá, to je pevné opření o hůl, které je dobrým prvkem ulehčujícím otáčení při kristiání. Prostě žáci se neučí způsobu jízdy, stylu, který je jim svými vyhraněnými postoji na obtíž při nácviu základních prvků slalomové techniky. Ale naopak v souladu s tímto učí se neutrálním pohybům, ze kterých mohou pokračovat dál. Výsledky této práce ukazují, že je správná.

A jak je tomu dnes v Rakousku? Z uvedeného článku se dovidáme, že i tam se mění technika a že naše lyžování je na dobré cestě, když se rozhodlo změnit některé věci. Jak jsem to viděl v Rakousku já?

V lednu jsem se zúčastnil mezinárodního semináře učitelů vysokých škol, který byl uspořádán při Mezinárodní universitě v Innsbrucku. Kromě mnoha jiných lyžařských expertů přednášel tam i prof. Kruckenhauser, který předvedl nové instrukční filmy s metodikou a technikou zcela odlišnou od té, kterou známe. Jako doplněk této přednášky byla jednodenní instruktaž ve Sv. Christophu. Co zbylo ze staré školy?

Namísto »superúzké« stopy je stopa »superširoká«. Typické držení těla ve vyšším postoji je nahrazeno velmi hlubokým snížením a nadlehčením před přechodem do druhého směru (pumpováním). Protinátáčení je nepatrné. Jako novinka, která zde ukazuje aplikaci závodního prvku, je tam při současném snížení těla vysunutí nižší lyže do přívratu ze svahu dolů. Následuje odraz z této přívrácené lyže, vztyčení a přechod na druhou lyži, přechod přes spádnicí do druhého směru. Jak jsme se přesvědčili, odraz je dosti obtížný vzhledem k poloze ze svahu dolů. Podle mého názoru by odraz byl účinnější z nižší lyže nevysunuté na lyži vyšší, která by byla přívrácená.

Tento způsob je ale kopii pohybu závodníka, který dokončuje oblouk, opírá se o lyži vnější, ta mu v některých případech uklouzává do přívratu a on se z ní odráží na druhou stranu. Je samozřejmě, že by bylo ideální, kdyby mu lyže držela při druhé lyži a neuklouzála. Podle mého názoru se zde zaměřuje následek pohybu za princip pohybu. Celou tuto školu jsme si prakticky vyzkoušeli a přesvědčila nás o tom, že naše domněnka je správná. Přestože se ne diskutovalo o vhodnosti či nevhodnosti určitých prvků, na otázku, co soudí prof. Kruckenhauser o práci holí, zda pomáhá či nepomáhá při otáčení, odpověděl prof. Kruckenhauser, že nepomáhá. Také jí vůbec při základním výcviku nepoužívá. To je zase podle mého názoru velká

chyba, protože opření o hůl pomáhá a hodně. Navíc je to pohyb, který je ve shodě s dalším eventuelním vývojem lyžaře. Z článku ing. Chlouby jsem měl dojem, že tato technika je oficiální technikou. Podle debat, které jsem vedl s ostatními vysokoškolskými pracovníky, jsem nabyl dojmu, že prof. Kruckenhauser není jediným představitелеm rakouského lyžování, že se v Rakousku začínají prosazovat názory i protichůdné.

Abý snad moje kritika této školy nevyzněla jen záporně, musím přiznat na její adresu, že byla velmi dobrou pomockou pro zlepšení slalomové techniky, a to hlavně vylepšením práce boků. Ovšem jen v tomto směru. Předpokládala dobré jezdce. Základ práce boků se dá uplatnit i dnes ve moderní slalomové technice. V tom byl její přínos.

Závěrem bych chtěl vyzvat lyžařské pracovníky, učitele, kteří pracují s mládeží nebo s větším počtem lyžařských žáků, mají zkušenosti a pedagogické vzdělání, aby se zúčastnili aktivní práce. Nestavte se na pozici: »ať si tam dělají co umějí«, ale snažte se přispět k tomu, co by se vytvořilo bez vás. Myslím, že by naši vedoucí pracovníci doc. Čtvrtečka a ing. Chlouba měli revidovat svá stanoviska, využívat zkušenosti domácích, vyslechnout další a pokusit se realizovat něco vlastního. Myslím, že je u nás dost lidí, kteří mají přehled po světovém dění jak v metodice, tak i v závodním lyžování. Domnívám se, že by to za pokus stálo.

JIRSA MÍLA

ZA RŮŽENOU BEINHAUEROVOU

Do poslední chvíle věřila, že její nemoc je lehká. Ještě 5. května byla mezi svými na brněnské piehradě, v březnu ještě lyžovala. Ve čtvrtek však zemřela. V 56 letech.

Její sportovní dráha byla oslnující. Přišla do Brna z Ostravy, na začátku třicátých let začínala v lyžování. Nejprve běhala, pak se věnovala sjezdářině. Dobyla v ní celkem 12 titulů mistryň Československa. V roce 1936 reprezentovala naši vlast na ZOH v Garmisch-Partenkirchenu, v roce 1948 měla jet na OH do Sv. Mořice; v závěrečných přípravách si však zlomila nohu. Už to ukazuje na její sportovní výkonnost: ve vrcholné formě se udržela přes 15 let!

Za války bylo obtížné dostat se na hory. Růžena tedy přešla na košíkovou, hrávala střední útočnici; soustředila se kolem ní spousta mladých talentovaných hráček, Růžena jim byla vzorem. Tehdy jsme byli bez mezinárodních styků, jistě však je, že i v košíkové patřila R. Beinhauerová mezi naše špičky, mít tehdy reprezentační družstvo, určitě by byla reprezentantkou.

Po roce 1945 byla zase na lyžích, rozešla se však později s centrálními orgány, zanevřela na lyžování (jen mu vyučovala na brněnské pedagogické fakultě), soustředila své síly na jednu ze svých sportovních lásek: na veslování. V něm dohyla na čtyřkách a osmách Sp. ZJS celkem 24 titulů mistryně, mnohokrát reprezentovala čs. veslařství. Zde začala pracovat i jako trenérka, stala se členkou ústřední sekce, velkou odborníci.

Zíla sportem a pro sport. Dala mu nesmírně mnoho. Stačila si od něho vzít zpátky jen radost, Vlastně všechno... [jlk]

KRÁLOVSKÁ KRÁSA

Stalo se to roku 1520. Mladý šlechtic Gustav Eriksson z vládařského rodu byl svým příbuzným, tehdejší regentem Švédska, dán Švédům jako rukojmí. Král Christian II. však nedodržel podmínky příměří, následníka trůnu uvěznil a znovu obsadil Švédsko. Gustav Eriksson se však dostal ze zajetí a na lyžích pronikl až ke tvrzi, která jako poslední odolávala nájezdům. Stanul v čele partyzánských oddílů, porazil Dány a zanedlouho se stal králem. A tak začalo panování dynastie Vasů (vasa — česky snop, který měl tento rod ve znaku).

Po celá staletí byl králův výkon v zapomnění. Až na začátku dvacátých let našeho století zaujala tato historie novináře Anderse Persa. Z jeho iniciativy pak bylo rozhodnuto každý rok pořádát běh na trati dlouhé 85 km, na té trase, kterou tenkrát běžel slavný král — ze Šlilen nedaleko norských hranic do Mora nad jezerem Šlilan.

První ročník běhu Vasa se uskutečnil roku 1922, startovalo tehdy 119 lyžařů. Od té chvíle je snahou každého Švéda, který kdy zkusil přitnout lyže, zaběhnout si alespoň jednou v životě tuto trať.

Posledních patnáct ročníků se objevují na startu i zahraniční lyžaři, ale jen jednou se jim podařilo prorazit hegemonii hostitelů: v roce 1954 vyhrál finský běžec Pekka Kujava. Devítinásobný vítěz tohoto

VASALOPPET

běhu, »Mora« Niesse Karlsson, je ve Švédsku uctíván jako národní hrdina.

Letošní Vasaloppet překonal všechny rekordy. Odstartovalo 7887 lyžařů, do cíle jich dorazilo 7705. Kolem trati přihlíželo 25 000 diváků, kteří přišli vzdát hold nejen vítězi, ale všem účastníkům. Jejich potlesk patřil i těm dvěma sedmdesátníkům, i sedmapadesátiletému lyžaři s protézou nohy, i onomu rozhlasovému reportéru, který startoval přes lékařův zákaz, neboť se nechtěl za nic na světě vzdát účasti v tomto tradičním běhu.

Zvláštní zmínky si zaslouží výkon známého lyžaře Marcello de Dorigo. Byl to jeho první start od roku 1964. Tehdy tento Ital při svém zimním pobytu ve Švédsku při tréninku zabloudl a byl nucen nocovat na sněhu při čtyřdenním mrazu. Nakonec tato příhoda skončila pro něho poměrně šťastně — amputovali mu tři prsty na levé noze a dva na pravé. Po operaci, aby mohl vůbec lyžovat, musel si vyrobit speciální boty »s ohřívačkami« — zamontoval do bot miniaturní elektrické baterie. A tak Marcello se startovním číslem 7546 oslavil v běhu Vasa svůj come back do lyžařské rodiny.

Organizátoři musejí každý rok vykácet stovky stromů, aby zvětšili závodní prostor. Musí připravovat stále větší množství mléka — Ietos se ho vypilo dva tisíce, limonád a polévky se spotřebovalo na deset tisíc litrů.

K radosti Švédů skončil běh triumfem dvaatřicetiletého Janne Stefanssona. Je to jeho již šesté vítězství v tomto závodě. Vyhrál v letech 1962–1966, pouze loni se musel sklonit před uměním Assara Rönnlunda. Stefansson absolvoval »královskou trasu« za 4:39:49 hodin. [žek]

Běžecké závody

Tento článek věnuji všem lyžařským oddílům, které mají nedostatek rozhodčích na pořádání letních přípravných závodů pro mládež, a dále všem nezkušeným závodníkům, kteří mají respekt, trému nebo i hrůzu z měřených časů jejich prvních běžeckých pokusů na trati.

Chci tedy pomoci nejmladším závodníkům — snad podle pokynů jedné psychologické příručky, kde se praví: »Chceš-li porozumět svému žákovi, musíš se vmyslet do jeho duše.« — A já dodávám: »Musíš vycítit jeho duševní pochod, zvláště při momentech rozhodujících a autokritických, například má-li podat přihlášku na svůj první běžecký závod.«

Jistě neprozrazuji žádnou novinku, když tvrdím, že snad 80 % nezkušených závodníků má hrůzu před startem na veřejnosti na normálních běžeckých tratích. Nemyslím tím jen chlapce, kteří »neumějí prohrávat«, ale poukazuji tím zejména na ona děvčata, která se ještě neumějí zdravě a sportovně rvát. Nakonec zjišťujeme fakt, že mnoho dětí ve své novodobé civilizační pohodlnosti raději navštěvuje zastřešené a dobře vytopené tělocvičny než od města vzdálené standardní běžecké tratě v přírodě se svými hrbatými lesními chodníčky. Nezvyknou si tím na kolektivní výběhy do terénu, a tím se nakonec vyhýbají i otevřenému boji běžecké soutěže, přísně kontrolo-

vané a měřené stopkami. Všude ovšem existuje i zcela jiný druh kluků, kteří naopak hrozně rádi na svá prsa připichují startovní

bez časoměřičů

čísla a vážně sledují v cíli svůj běžecký čas na stopkách — vždyť si připadají jako staří borci.

Uvažoval jsem tedy o tom, jak donutit bez velké námahy a bez velkého aparátu pořadatelů celé i vysokopočtové kolektivy dětí k provozování závodivého způsobu běhu v přírodě (i za nepříznivého počasí), a jak je donutit ke zvýšenému běžeckému výkonu, aniž by byli pod kontrolou stopek. Vzpomněl jsem si na naše junácké a skautské lesní hry (např. Honbu za pokladem), toto skotačení jsem nepřímo zrychlil, prostorově usměrnil a dnes, po ukončení prvních pokusů nové hry, se domnívám, že jsem aspoň zčásti shora uvedené problémy vyřešil. Vypsal jsem pokusně no-

vou závodivou lesní hru pro mládež od 7 do 14 let, jen předběžně jsem jí dal název

»HLEDAČKA«

a stanovil jsem tato jednoduchá pravidla:

Těsně před startem se v určeném ohraničeném prostoru lesa (asi 10 hektarů) volně rozháze 160 praporek (na špejli drátkem připevněný krepový papírek) a tyto praporky se snaží děti v době 20 až 30 minut v největším

počtu sesbírat. Kdo najde nejvíce praporek (barvy své kategorie!), ten vítězí. Aby startující mohli bez úrazu volně mezi stromy běhat, vyhledali jsme pro »Hledačku« jen prostor vysokého lesa, bez houštin, mlází a nízkého porostu. Určil jsem 4 věkové kategorie hochů a 4 kategorie děvčat, z nichž každá měla jinou barvu praporek. Nejmladší kategorie (7—8letých) měla své praporky rozházeny jen asi 200 metrů od startu, zatímco kategorie chlapců 13—14letých byla nucena své praporky hledat od startu až do vzdálenosti 1 km. Počet startujících byl neomezen, odstartování všech kategorií bylo hromadné. Nikdo nesměl přimnout od jiné osoby pomoc ani

mezi sebou navzájem si startující nesměli vypomáhat. »Hledačka« byla ukončena pro všechny dobře slyšitelným výstřelem (je možno však použít i jiných akustických signálů). Soutěžící se volným krokem (na vydýchání) vrátili z prostoru lesa zpět a odevzdali nalezené praporky. Každá z osmi kategorií měla v lese volně pohozeno 20 praporků (vzdálenost mezi praporky: 30 až 60 metrů). Při ukončení »Hledačky« nebylo třeba zaměstnat počtářskou komisi normálních závodů a nebyly ani protesty (soutěžící přinášeli nejvýše 5 až 8 praporků). V průběhu »Hledačky« jsem umožnil projev i dalšího výchovného momentu: Dal jsem starším žákům možnost samostatně aktivní účasti na uspořádání celé soutěže. Tři mladší dorostenci mi pomohli (během 10 minut) rozházet 160 praporků po lese a děvčata-dobrovolnice provedla zápis počtu odevzdaných praporků. Moje mladá garnitura spoluorganizátorů nakonec ani nepocítila, že jsem jejich počítání nepřímo řídil — a to je, myslím, správné — vždyť si musíme sami vychovávat naše budoucí funkcionáře. Rodičovské sdružení obou škol města zakoupilo pro první tři 30 hodnotných věcných cen. Na obrázku je vyznačen situační plánek »Hledačky« v N. Městě n. Mor. Nejcenější předností této soutěže je fakt, že se jedná o náborový závod jakékoli masy dětí a při tom průběh závodů zvládne jeden činovník (startér — bez stopek!).

I přes úspěch prvních novoměstských »Hledaček« (účast 133 dětí) si však dobře uvědomuji, že se i zde jednalo jen o jedno-řázkovou akci, a tak trvalý problém, jak se zdravým a nenásilným rozvojem běžecké vytrvalosti dětí? — mi zůstal i nadále nerozřešen — a snad jako každý jiný trenér jsem se znovu octl před starou otázkou: »jak připravovat a podchytil mládež k neatraktivnímu sportu — běhu v terénu? Vyslechl jsem mnoho dobrých i lehkavých rad jako »užij k tomu jen hravou formu«.

»dětí nesmějí vycílit, že se jedná o systematicky organizovaný běžecký trénink«,

»nechod do lesa se stopkami v ruce«,

»vyhledávej v terénu opuštěné rokle, přeskakuj z dětmi potoky, neboj se zdořovat sérii menších skalek, ale jenom s nimi nelehčej stereotypním vytrvaleckým tempem«,

»rovné a upravené parkové lesní cestičky jsou pro srdečně chore«,

»nelekej se romantiky a dobrodružných výprav kluků do „neznámé končiny“, a máš-li jinak autoritu, třeba si s nimi v lese

i „zabílní“ — jako oni to umějí; za takové odpoledne, když si zahrájetě na stopaře a určíš úkoly pro dvě party, ti kluci naběhají 6 až 10 kilometrů a ani to v nohách necítí — trénují a nevědí o tom«,

»prokládej běžeckou trasu tajnými úkoly s tajnými cíli — hošší pak běží dychtivě a zvědavě dál, aby poznali další nepřevýdaný úkol — nebo i „švandu“«,

»vypisuj „prémie“ (např. na vrcholu kopce čeej s dobře připraveným čajem), (přímo experimentem na lákavé prémie v naší základně je Ing. Láda Slonek — populární »BUBK«),

»nedopřej klukům nikdy pasivní klid a osvěžuj monotónní běh dováděnými trháky«, »celá parta kluků ti pak bude uhanět „cestou necestou“ jako smečka vlků za další kořisti — za dalším neznámým cílem; únavu si uvědomí, až se na okraji „města“ zastaví — a spolu loučí«.

Je tedy jasné, že v mnohotvárných přírodních podmínkách, kde jsou na trénujícího kladeny vyšší požadavky než v tělocvičně nebo na hřišti, se automaticky prohlubují cenné mravní a volní vlastnosti — jako odvaha, sebe-důvěra, houževnatost, vytrvalost, odolnost a smysl pro soužití v kolektivu. Podle slov trenérů ÚLZ v N. Městě n. Mor., které v horních řádcích cituji, si zkušený trenér může nakonec dovolit v terénu každou zdravě myšlenou »improvizačku« — jen aby výběh do terénu byl pro běžce zajímavý. V tom případě, kdy trasa cesty není předem známa, klade značné požadavky na pohotovost, rychlé rozhodování (dobrá průprava nácviku rychlých odšlapů!) a vynalézavost trenéra i trénujících — zvláště při překonávání nenadálých přírodních překážek.

Prezident USA Roosevelt pronesl již před mnoha, mnoha lety před skauty v Londýně: »Věřím ve hry dětí pod širým nebem, i když jsou někdy ve svých pravidlech drsné a probíhají v nepřiznivém počasí.« — A měl pravdu!

Závěrem shrnuji jen přehledně základní trenérské zkušenosti i školské pedagogické poučky pro úspěšné vedení dětí v terénu těmito poznatky:

Přirozené pobíhání po lese sice děti neunavuje (vyhýbáme se dlouhému vytrvaleckému rovno-vážnému běhu!) — ale přesto dá-váme přednost hram s poutavým motivem. Zvláště u žactva nej-mladšího vyhledáváme jen hry vedené zábavnou, zajímavou a ne-obtížnou formou — hry jednoduché, ale s pestrými změnami i logickými obměnami. Čím je hra nebo závodivě cvičení složitější, tím je pro děti nezábavnější a

brzo je unavuje, zvláště nervově. Pro starší žáky můžeme zařadit i různé drobné závodivé sou-těže, ale i zde sledujeme pravid-lo, že jejich forma má být přiro-zená a nenásilná. Do tréninkové jednotky žactva jen zřídka plánu-jeme normálně proponované bě-žecké závody (až na nutné zá-vody kontrolní), neboť tyto jsou pro většinu závodníků příliš ne-zábavné, jednotvárné a podle toho pak také vyzní tréninkové úsilí bez očekávaného efektu. Napoak soutěže s pestrými situacemi a všechny rušné hry vyvolávají v dětech nadšení, elán a jistě je plně zaujmou. Poznáváme, že ve-selí prostředí her (bez zbyteč-ného napominání vedoucího) a radost dětí z takové činnosti do-dávají soutěžím patřičnou živost a hlavně nenásilné posílení. Snad nejvíce kluky lákají hry s válečnou tematikou — nikdy ovšem nezapomeňte stanovit pou-tavé, ale jasné námět. Přitažlivé jsou dále i hry, kde spojujeme prvky romantiky a běžeckého užitku, např. všechny vzrušující honičky na dosažení neznámého »tajemného« cíle nebo i vzdá-le-nější »badatelské výpravy« za ob-jevováním tajů neprozkoumaného území členitého terénu a hlubo-kého lesa. Zájem dětí je podchy-cen stoprocentně!

Jsem si vědom, že nepřicházím s novými názory, ani nepřináším hotové řešení v oblasti proble-matiky správně volených trénin-kových prostředků pro lyžařsky, běžeckou přípravu žáků. Svými úvahami jsem vlastně nepřímě sledoval a zdůrazňoval jedno ze základních pravidel při výchově našich špičkových závodníků — že totiž sportovní výkon dospě-lého závodníka je silně ovlivněn správné a důsledně vedeným tré-ninkem již v jeho nejmlad-ším věku.

GABY KOUBEK

Noví cvičitelé I. třídy

21. 4. 1968 ukončili výcvikový kurs lyžařských cvičitelů I. třídy řádnými zkouškami z praxe a teo-rie tyto cvičitelé:

1. Ing. Bartovský Pavel, Plzeň
 2. Hornáková Marie, Poštorná
 3. Hroza Jiří, Plzeň
 4. Hrubý Jiří, Jihlava
 5. Kiesel Jaroslav, Praha
 6. Kohoutek Stanislav, Hradeč Králové
 7. Masný Miroslav ing. Jablonec n. Nisou
 8. Masopust Josef, Praha
 9. Milec Bohuslav, Příbram
 10. Schier Richard, Olomouc
 11. Ing. Skřivánek Miloš, Praha
 12. Šmíd Zdeněk, Praha
 13. Weissner Vladislav, Orlová
- Školení proběhlo ve 2 týdnech. I. běh — duben 1967, II. běh — duben 1968 — Chopok—Jasná.

HODNOCENÍ VÝKONNOSTI běžců na lyžích

Neustálý růst výkonnosti ve všech sportovních odvětvích vyžaduje kromě dalších faktorů vědecké podložení sportovního tréninku. Nezbytnou podmínkou se jeví stanovení adekvátních ukazatelů a kritérií, které by umožnilo hodnotit efektivitu sportovního tréninku, odkrývat rezervy organismu a sledovat reakci na specifické zatížení. Tím se zvyšuje možnost programování a kontrolování tréninkového procesu. Toto je zvláště aktuální v lyžování, kde značná část přípravy probíhá v jiných podmínkách než vlastní závody.

Běh na lyžích je vytrvalostní disciplínou a proto byly také dosud především hodnoceny vegetativní orgány (oběhový a dýchací aparát). Současný růst výkonů, který je patrný ze zvyšování rychlosti i na stále obtížnějších tratích, vytváří nové nároky na rozvoj a uplatnění pohybových vlastností, zvláště speciální a silové vytrvalosti a koordinace. Proto jsme také přistoupili k hodnocení funkcí nervosvalového aparátu.

Při sledování jsme použili tyto metody:

- a) měření statické síly vybraných svalových skupin;
- b) sledování průběhu svalové kontrakce a relaxace;
- c) měření dynamické síly horních a dolních končetin;
- d) měření statické svalové vytrvalosti extenzorů trupu;
- e) sledování techniky běhu na lyžích;
- f) měření sportovní výkonnosti během na 15 km.

Sledování jsme prováděli v první části závodního období v lednu 1966 v Harrachově při závoděch na 15 km u 25 mužů I. a II. VT. Průměrný

věk vyšetřovaných běžců byl 21 let a 10 měsíců. Výběr tvořili závodníci šesti oddílů — Dukly Liberec, RH Semily, Jiskry Mšeno, Sokola N. Město na Moravě, Slovan Smokovec a Slávie VŠ Praha. Při hodnocení jednotlivých ukazatelů jsme pozorovali jejich vztah k výkonu v běhu na lyžích na 15 km.

Vycházeli jsme z poznatku, že výkon v konkrétní sportovní disciplíně je výsledkem organismu jako celku, tzn. že vedle úrovně vegetativních a motorických funkcí a jejich vzájemné koordinace závisí na technické a taktické připravenosti a morálně vlních vlastnostech sportovce.

Na druhé straně však dochází k uplatnění jednotlivých funkcí nejen ve vzájemné koordinaci, ale i kompenzaci. Za určitých okolností může vysoký rozvoj jedné funkce nahradit případný nedostatek u druhé, a proto mohou stejného výkonu dosáhnout sportovci s různou úrovní rozvoje jednotlivých funkcí.

Projevení vztahů mezi úrovní jednotlivých ukazatelů a výkonem v konkrétní sportovní disciplíně závisí především na správné volbě ukazatele.

Při hodnocení závislosti jsme použili Spearmanova koeficientu pořadové korelace.

Statisticky významné vztahy k výkonu v běhu na lyžích na 15 km se projeví u ukazatelů statické svalové síly, svalové kontrakce, statické svalové vytrvalosti a techniky.

Výsledky

Z výsledků vyplynulo příznivé ovlivnění výkonu v běhu zejména statickou svalovou silou horních a dolních končetin. Toto zjištění odpovídá současným názorům na techniku, kde je zdůrazňováno zvýšení dynamičnosti běhu, zvláště intenzity odrazů a odpíchů (Spiridonov 1964). Všestranný rozvoj svalové síly se jeví jako jedna z podmínek výkonnosti běhu na lyžích. Tento všestranný rozvoj je třeba považovat za specifický pro běh na lyžích, vzhledem např. k běhům v lehké atletice, rychlobruslení apod.

OPĚT JISKRA MŠENO NAD NISOU!

Pro I. běžeckou ligu bylo letos vypsáno pro muže šest závodů (3X 15 km, 1X 30 km a 2X štafety na 3X10 km), pro ženy rovněž šest (3X 5 km, jednou 10 km a 2X štafety na 3X5 km). Závody byly současně kvalifikačními boji. Všichni pořadatelé I. ligy (Jiskra Mšeno nad Nisou, Baník Kremnica a RH Poprad) i pořadatel vylučovacího závodu o postup do I. ligy (ještěd Liberec) se zhostili svých úkolů výborně a patří jim díky a plné uznání za jejich práci.

I. kolo organizoval vítězný oddíl loňského ročníku Jiskra Mšeno nad Nisou 20. a 21. ledna. Na start (muži 15 km a štafety, ženy 5 km a štafety) přišlo 86 žen a juniorek a 214 mužů a juniorů, 18 štafet žen a 36 štafet mužů. Oblava několik dní před závody velmi ztížila práci pořadatelům, kteří však dokázali své kvality a připravili výborné tratě. Závody byly dobře technicky provedeny, proběhly za dobré pohody a ke všeobecné spokojenosti. Domácí lyžaři dokonale využili znalosti terénu a s převahou zvítězili.

Výsledky I. kola: 1. J. Mšeno n. Nisou 639,5 (muži 349,5 — poř.

1. ženy 290,0 — poř. 1), 2. RH Semily 559,75 (279,75 — 3, 280,0 — 2), 3. ČZM Strakonice 528,0 (312,0 — 2, 216,0 — 4), 4. Sl. Praha VS 513,0 (267,0 — 4, 246,0 — 3), 5. Slovan SKI Jilemnice 364,5 (184,5 — 6, 180,0 — 5), 6. Dyn. Nizké Tatry 298,0 (138,0 — 8, 160,0 — 6), 7. B. Kremnica 266,0 (198,0 — 5, 68,0 — 9), 8. Sn Smokovec 259,75 (147,75 — 7, 112,0 — 8), 9. S. Nové Město na Moravě 202,0 (84,0 — 9, 118,0 — 7), 10. S. J. Kořenov 139,75 (75,75 — 10, 64,0 — 10).

II. kolo (muži 15 a 30 km, ženy 5 a 10 km) se jelo 3. a 4. února na standardních tratích v Kremni-

ci-Krahulí za účasti 149 mužů a juniůrů a 67 žen a juniorek. Také zde ukázali Kremničtí, že umějí svědomitě a technicky dobře udělat závody.

Výsledky II. kola: 1. Mšeno 562,5 (334,5 — 1, 228,0 — 1), 2. VS Praha 503,5 (283,5 — 3, 220,0 — 2), 3. Strakonice 466,0 (291,0 — 2, 175,0 — 3), 4. Kremnica 353,0 (267,0 — 4, 86,0 — 9), 5. Nizké Tatry 331,5 (166,5 — 7, 165,0 — 4), 6. Smokovec 298,0 (198,0 — 5, 100,0 — 8), 7. Jilemnice 293,0 (147,0 — 9, 146,0 — 5), 8. Semily 266,0 (156,0 — 8, 110,0 — 7), 9. Nové Město na Moravě 260,0 (189,0 — 6, 71,0 — 10), 10. Kořenov 250,0 (126,0 — 10, 124,0 — 6).

III. kolo (muži štafety a 15 km, ženy štafety a 5 km) se jelo 16. a 17. března na Strbském Plese. 54 žen a juniorek a 98 mužů a juniůrů, 10 štafet žen a 10 štafet mužů si vyzkoušelo tratě, budované pro mistrovství světa v roce

Volnější závislosti byly zjištěny u dolních končetin. Je to způsobeno zřejmě tím, že dolní končetiny jsou přirozeným způsobem v životě i v tréninku více zatěžovány. V metodice tréninku běžců jsou vedle běhu na lyžích stále nejvíce používány základní tréninkové prostředky — chůze a běh v terénu, násobené skoky a poskoky oproti speciálním prostředkům pro rozvoj síly a svalové vytrvalosti dolních končetin a výraznému prodloužení tréninku na sněhu. Zde je také patrně jedna z příčin naší dosavadní úrovně běhu na lyžích.

U svalové kontrakce se vztah k výkonu v běhu potvrdil u extenzorů kolenního kloubu u schopnosti vyvinout maximální svalovou sílu vyjádřenou časem a schopností rozložení svalového úsilí ve druhé části svalové kontrakce. Tyto vlastnosti hrají důležitou roli při vyvíjení svalové tenze.

Sledovaný vztah se také projevil u statické svalové vytrvalosti extenzorů trupu.

Za jednoho z ukazatelů motorické stránky tělesné výkonnosti považujeme rovněž techniku běhu. Její úroveň je závislá na stupni rozvoje motorických funkcí, a proto její časové a prostorové ukazatele je možno pokládat za ukazatele tělesné výkonnosti.

Hodnotili jsme rychlost běhu, frekvenci kroků, délku kroku a úhel odrazu. Významná korelace se projevila u délky kroku. Roli zde hraje i provedení odrazu, které je mimo jiné závislé vedle silové kapacity na rychlosti svalové kontrakce a relaxace a úhlu odrazu.

Zajímavým, i když částečně očekávaným zjištěním je nepotvrzení závislosti u ukazatelů dynamické svalové síly — kliků na bradlech a pětiskoku z místa. (Shyby jsme nepoužili, protože je u nich obtížné dodržet správné provádění, kliky jsme považovali za bližší práci paží při běhu. Desetiskok se do tělocvičny nevesel. Je jasné, že faktor dynamická svalová síla se při běhu uplatňuje. Kliky i víceskok je třeba považovat za tréninkové prostředky, ne však za vhodná kritéria pro hodnocení výkonnosti běžců na lyžích.

Za důležité považujeme rovněž zjištění, že sta-

tická svalová síla dolních končetin byla ve vztahu k rychlosti běhu a délce kroku. Z toho usuzujeme na význam síly plantárních flexorů a extenzorů dolních končetin pro běh na lyžích. Považujeme za důležité zařadit do tréninku ve větší míře cvičení pro rozvoj síly dolních končetin. Násobené skoky a poskoky, tak jak se zařazují a provádějí, tento požadavek zcela nespĺňují a nevyjadřují.

Síla plantárních flexorů byla na druhé straně ve velmi nízkém vztahu k výkonu v pětiskoku, u něhož rozhodující význam pravděpodobně hraje celková koordinace a síla flexorů kyčelního kloubu.

Závěry

1. Hodnocení tělesné výkonnosti pomocí testů je důležité pro kontrolování a sledování efektivity tréninkového procesu a výkonnosti.

2. Vytvoření kontrolních testů je třeba provádět na základě experimentálního prověření vhodnosti jednotlivých ukazatelů.

3. V kontrolních komplexech bude třeba nahradit víceskoky a kliky (pokud se používají) vhodnějšími ukazateli.

4. Techniku považovat za ukazatele specifické výkonnosti. Z tohoto hlediska zdůrazňovat intenzitu a ekonomičnost zejména v aktivních fázích pohybového cyklu.

Literatura:

Potměšil J.: Studium tělesné výkonnosti u vytrvalostní pohybové činnosti cyklického charakteru. Disert, Praha 1967.

Potměšil J.: Studium tělesné výkonnosti u běžců na lyžích. V tisku.

Spiridonov K. N.: Sovremennaja tehnika i jejo soverenstvovanie. In: Kamenskij, V. I.: Lyžnyje gonki. Moskva, Fizk. i sport 1964,7 — 81.

JAROSLAV POTMĚŠIL,
FTVS UK

1970. Přestože některé oddíly měly námitky proti zařazení štafetových závodů na první den a nepřipustění na start jiných štafet kromě ligových, zhostil se pořadatel — RH Poprad — svého úkolu po technické stránce velmi dobře.

Výsledky III. kola: 1. Mšeno 620,5 (340,5 — 1, 280,0 — 1), 2. Semily 563,0 (309,0 — 2, 254,0 — 3), 3. Strakonice 445,75 (261,75 — 4, 184,0 — 5), 4. VŠ Praha 403,5 (133,5 — 8, 270,0 — 2), 5. Smokovec 328,5 (190,5 — 6, 138,0 — 7), 6. Kremnica 322,0 (282,0 — 3, 40,0 — 10), 7. Jilemnice 319,5 (163,5 — 7, 156,0 — 6), 8. Nizké Tatry 316,0 (102,0 — 9, 214,0 — 4), 9. Nové Město na Moravě 295,25 (233,25 — 5, 62,0 — 9), 10. Kořenov 150,0 (66,0 — 10, 84,0 — 8).

Konečné pořadí I. ligy: 1. Mšeno 1822,5 (1024,5 — 1, 798,0 — 1), 2. Strakonice 1439,75 (864,75 — 2, 575,0 — 4), 3. VŠ Praha 1420,0 (884,0 — 5, 736,0 — 2), 4. Semily 1388,75 (744,75 — 4, 644,0 — 3), 5. Jilemnice 977,0 (495,0 — 8,

482,0 — 6), 6. Tatry 945,5 (406,5 — 9, 539,0 — 5), 7. Kremnica 941,0 (747,0 — 3, 194 — 10), 8. Smokovec 888,25 (536,25 — 6, 350,0 — 7), 9. Nové Město na Moravě 757,25 (508,25 — 7, 251,0 — 9), 10. Kořenov 539,75 (267,75 — 10, 272,0 — 8).

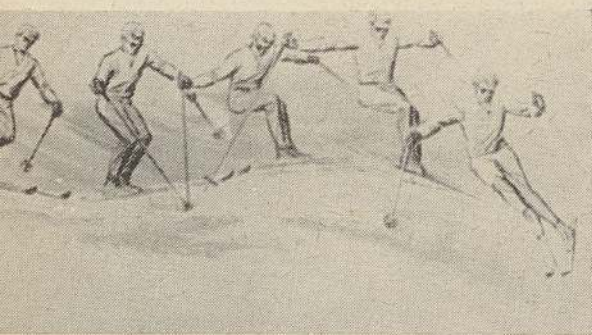
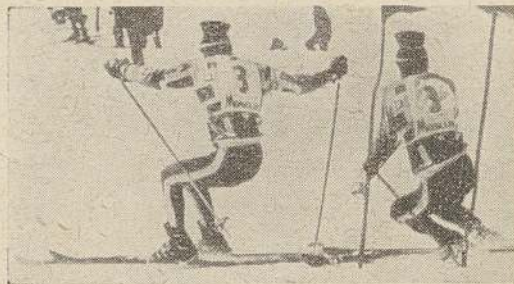
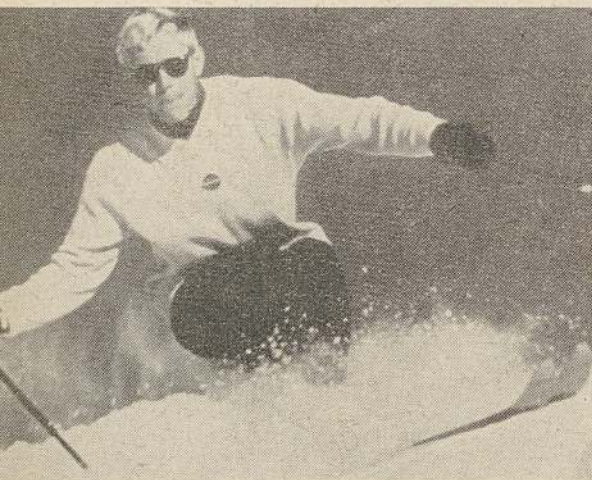
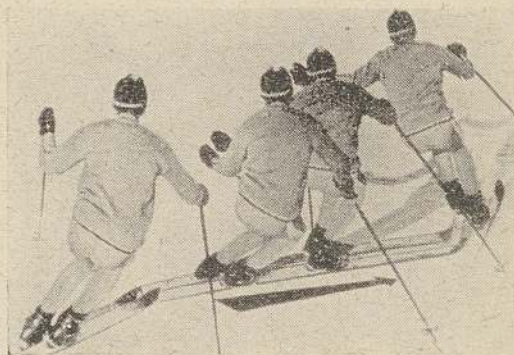
Zvítězili tedy v lize obhájci, závodníci Jiskry Mšeno nad Nisou, kteří nenašli ani v jediném kole přemožitele v mužích i ženách. Na tomto vynikajícím úspěchu má jistě nemalý podíl i dobrá práce trenéra Zdeňka Cillera a péče funkcionářů oddílu. Na druhé místo postoupily ČZM Strakonice přesto, že muži ztratili své loňské prvenství. O jedno místo vpřed — na třetí — postoupila Slávia Praha VŠ hlavně zásluhou žen, které zabodovaly a obsadily ve své kategorii překvapivě druhé místo, zatímco ženy RH Semily spadly z prvního na třetí a protože muži RH Semily »jen« udrželi své čtvrté místo, klesl celý oddíl z druhého na čtvrté místo. Loňský šestý Sn SKI Jilemnice vyrovnanými výkony je opět o stupínek výše. Dynamo Nizké Tatry

vděčí za šesté místo především ženám, které svým pátým místem zachránily deváté muže. Naproti tomu předloňský mistrovský oddíl — Baník Kremnica, i když jeho muži byli třetí, sestoupil o dvě místa: z pátého na sedmé díky beznadějně nejslabšímu družstvu žen. Slovan Smokovec, jehož družstvo se sice závod od závodu lepšilo, klesl nakonec na osmé místo (loni sedmý) a musel si svoji příslušnost v příštím ročníku tvrdě vybojovat v kvalifikaci. Jistě i v Tatrách se budou zamýšlet nad výkonností svých závodnic.

Také nováček letošního ročníku — Sokol Nové Město na Moravě, který je devátý, bude muset věnovat více péče svým závodnicím (udělaly polovinu bodů mužů), aby i v příštím ročníku obstál. Tím spíše, že nový účastník I. ligy Ještěd Liberec má vzácně vyrovnané obě družstva.

Do oblastní soutěže se vrací Slavoj Kořenov, který se přesvědčil, že bez širší technické závodnické základny nelze takovouto soutěž absolvovat.

Dokončení na str. 89

JAK JEZDIT FRANCOUZSKÝM

Avalement

Tímto termínem označili G. Joubert a J. Vuarnet současnou techniku jízdy přes terénní nerovnosti (boule.) Slovo AVALLEMENT — (polykání, hltání) jako termín pro techniku jízdy na lyžích nelze přeložit do češtiny, stejně jako nelze přeložit kupř. německý termín WEDEL.

Hlavní snahou závodníků je zvýšení rychlosti ve všech sjezdových disciplínách. Změny v technice jízdy jsou tedy takové, aby tuto snahu podpořily. Jestliže jsme vždy považovali předklon za nedotknutelnou zásadu při lyžování, technika AVALLEMENT to popírá. Ze všech vyobrazení je také na první pohled patrné přenesení váhy vzad, i když jen na nepatrný zlomek vteřiny. Tato technika je určena pro jízdu a oblouky při vysoké rychlosti a umožňuje zpracování

ZE SVĚTA

Bylo to přesně před 20 lety, kdy velký lyžařský nadšenec ing. HAED, své zkušenosti ze stavby letadel použil při konstrukci lyží. V roce 1947 začal s vývojem a o 3 léta později se objevily ve sportovních obchodech první kovové lyže. Ing. Head se projevil jako skutečný vynálezce a úspěchy vzrůstaly s jeho popularitou. Na jeho úspěšné konto spadají ocelové hrany, které se připevňují bez použití šroubů a nýtů. První měl odvahu obalit lyže laminátem, a tím dát základ moderním plastickým lyžím. Jeho pokus vkládat do lyží pryžovou tlumičku vložku byl úspěchem a takové lyže mají neobyčejně dobré jízdní funkční vlastnosti. Lyže zůstávají stále ve styku s jízdním terénem a přizpůsobují se mu jako had, který jak známo af se krouží jakkoliv, stále se snaží o dotyk se zemí.

Nyní dodal Head poprvé na západoněmecký trh lyže, které se prodávají pod 400 DM (340 devizových korun). Jedná se o kovové lyže, postavené sendvičovým způsobem. Současně přejmenoval dosavadní názvy lyží a značky Standard, Master a Competition patří minulosti. Důvod: Head, největší výrobce kovových lyží na světě [právě dostal nový tovární objekt s roční kapacitou 300 tisíc párů lyží], prodává do celého světa. Vzrůstající zmezinárodnění obchodu a ohled k zákazníkům jej přivedly k rozhodnutí použít k označení jednotlivých

typů číselných symbolů nebo písmen. Mimo to je tato změna důležitým krokem k zracionalizování odbavování zakázek, objednávek apod.

Velmi pádným způsobem demonstrovala firma Head trvanlivost svých skluznic, opatřených potahem P-Tex (Plastik na TEXTILU), jímž jsou opatřeny všechny její lyže. Projektil o kalibru 45, vystřelený ze vzdálenosti 20 m, pouze lehce poškrábal povrch skluznice.

Prvá část stavebního objektu III. továrny na lyže KNEISSL byla již nákladem 35 miliónů šilinků uvedena v provoz. Nová výstavba umožní zvýšit už v příští sezóně kapacitu ze 140 000 na 200 000 párů lyží. Po dokončení celého objektu to bude 300 000 párů ročně. Celkový objekt zahrnuje 10 000 kubických metrů zastavěné plochy a úhrnná suma nákladů dostoupí 70 miliónů šilinků.

Vyrábět se budou z převážné části laminátové lyže. Lvi podíl budou tvořit lyže série STAR. Další rozšíření výroby umožní vyrábět laminátové lyže ve střední cenové skupině, a tak jako první výrobek této skupiny přijde na trh ještě v této sezóně model WING, v ceně 1900 šilinků.

I když v Německé spolkové republice poklesla konjunktura, podařilo se firmě Kneissl zvýšit počet zakázek na tomto trhu o 17 %. Odpovídající cifry ve vývozu do ostatních zemí se jeví takto: Japonsko 14, USA 12, Skandinávie 30 %.

Opět Jiskra Mšeno nad Nisou!

Dokončení ze str. 87

KVALIFIKACE

Vylučovací závod o postup do I. ligy v roce 1969 (5, 15 km a štafety) měl původně uspořádat Slovan SKL Jilemnice na Mísečkách. Zde však došlo ke kolizi se závodem Po hřebenech Krkonoš. Ještěd Liberec uspořádal tento závod 23. a 24. března v Bedřichově u Liberce a nutno říci, že přes nejlepší snahu pořadatele byl vlivem špatného počasí na hranici regulérnosti.

Tohoto kvalifikačního závodu, ze kterého postupily první tři oddíly do dalšího ročníku I. ligy, se zúčastnily oddíly, které skončily v uplynulém lize na 8. a 9. místě — Slovan Smokovec a Sokol Nové Město na Moravě (Slavoj Kořenov jako poslední sestoupil automaticky) a vítězové oblasti: Praha 4, Slovan Karlovy Vary, Ještěd Liberec, Slávia Olomouc VS a RH Banská Bystrica.

Výsledek kvalifikace: 1. Ještěd Liberec 597,0 (306 — 2, 291,0 — 1), 2. Smokovec 519,0 (282,0 — 3, 237,0 — 2), 3. Nové Město 473,5 (328,0 — 1, 145,5 — 6), 4. Olomouc 468,0 (240,0 — 4, 228,0 — 3), 5. Praha 4 425,0 (203,0 — 5, 222,0 — 4), 6. K. Vary 352,0 (181,0 — 6, 171,0 — 5), 7. Banská Bystrica 115,0 (100,0 — 7, 15,0 — 7).

VLASTIMIL KDYR,

člen ÚSTK a komisař ligy

ZPŮSOBEM

terénních nerovností k dalšímu zrychlení. Předpokladem pro použití je vynikající fyzická připravenost a vyježděnost. Hlavní svařovou oblastí pro tento pohyb je břicho.

V podstatě jde o jednoduchý pohyb, obdobný jako je sed na židli a vztyk, čili pokrčení dolních končetin — při provedení tohoto pohybu při jízdě na vzestupné části terénní vlny mají lyže možnost pohybu vpřed a natažení dolních končetin — při provedení tohoto pohybu za vrcholem terénní nerovnosti, tedy na vzestupné části vlny, se nohy dostanou zpět pod tělo a lyžař je opět v předklonu.

Vynikající závodníci používají tuto techniku při jízdě přes jakoukoli terénní nerovnost, dokonce i ve slalomu při jízdě v korytech.

Obr. 1.: Georges Mauduit (Francie), pátý ve světovém žebříčku. Použití techniky AVALEMENT ve slalomu, kde přejíždí bouli ve velké rychlosti. Pokrčené nohy pracují jako tlumiče, vysunuje je vpřed a tlačí směrem dolů, aby udržel kontakt se sněhem. Tělo sleduje nejpřímější a neekonomičtější dráhu a provádí ANTICIPACI (otočení ve směru očekávaného oblouku).

Obr. 2.: Bill Peterson (USA) při použití techniky AVALEMENT v hlubokém prachovém sněhu.

Obr. 3.: Zde vidíme AVALEMENT rozkreslený do jednotlivých fází pohybu. Lyžař provádí zpracování boule tak, aby se nohy dostaly zpět pod tělo. Horní část těla je uvolněna a provádí ANTICIPACI, naklání se dolů mezi zapíchnutou hůl a lyže. Hůl je zapíchnuta hodně do strany. Když lyžař zpracoval bouli a dostává se na její sestupnou část, nohy se prudce

natahují. Kontakt se sněhem je nepřetržitý.

Při provedení oblouku vidíme i další technický prvek — řízení oblouku vnější nohou a lyží. Točící tlak při oblouku vpravo je soustředěn na levou nohu, koleno tlačené do směru oblouku kontroluje změnu směru. Lyže napomáhá při řízení svým tvarem.

Obr. 4.—5.: Patrick Russel, sjezdář univerzitního klubu z Grenoble. Zde vidíme provedení oblouku s použitím techniky AVALEMENT zepředu a zezadu. Zahájení provádí způsobem ANTICIPACE a dokončuje řízením vnější nohou a lyží.

Obr. 6.: Killy při provádění AVALEMENT již přehnaným způsobem, pád však zachytil holemi. Nohy, které přímo vystřeluje vpřed, mu umožní projet další oblouk zvýšenou rychlostí.

Ze zahraničních pramenů
T. MEREZA

SVÉ VZPOMÍNKY NA ZAČÁTEK LYŽOVÁNÍ

Šumavskému lyžaření se otevřel svět prací italských a našich dělníků, kteří 11. října 1877 po dvouapůlletém budování dokončili tunel v délce 1747 m, vedoucí pod nejvyšší naší šumavskou horou — jezerní stěnou (1343 m) a Špičákem (1199 m), který se tak dostal na přední místo lyžařské terminologie západních Čech.

Po dělnících zbyla dřevěná bouda u tunelu — závodní kuchyně, tehdy zvaná kantina, a menší část zlatých, které kantinskému Janu Prokopovi — jinak také otcí Prokopovi — zbyly jako čistý zisk ze tříleté služby. Navíc mu však zůstala zakofená a nevyvrátitelná láska k šumavským hvozďům a kráse našich pohraničních velikánů, které mu připomínaly rodnou vísku v šumavském podhoří.

Co s penězi? Na Šumavě z obchodu zbyly, na Šumavě zůstala Ne obchod, ale láska k Šumavě vedla otce Prokopa k výstavbě přízemního domku v místech rampy — u silnice dnešního hotelu Prokop. Byl to první český penzion, v němž bývali turisticí milovníci Šumavy jedinými návštěvníky. Ti totiž ještě neznali způsob moderního lyžování a

svým způsobem návštěvy propagovali lesnatou krásu Šumavy.

Kdo mloval krásu Šumavy, byl i tehdejší sportovec číslo 1 Jiří Rössler-Ořovský, který vjel na lyžařskou stopu v organizovaném šumavském lyžování čestným členstvím v plzeňském SKI klubu. Bohužel Špičák a okolí byly pevně v rukou Němců, což značně bránilo těžko se rodícímu lyžaření.

ŠUMAVA minulosti

Avšak také na Šumavě jsme měli kus českého prostředí — mezi nejzápadnějšími Slovanů v Evropě — Chody, kteří uhájili české hory až na státní hranice. Proto se první zájem nadšenec nového sportu obrátil na Domažlicko, kde řídicí učitel Žuvniček byl nadšeným propagátorem a or-

ganizátorem všeho, čemu dnes říkáme tělovýchova.

Tak začala anabasa takzvaných lyžců na Domažlicko s nejvyšším cílem Čerchovem. Mám přitom dojem, že hlavním důvodem byla chata na vrcholu spolu s roztopeními kamny a dobrým pohostěním.

Prvními průkopníky lyžařských výletů do skutečných hor byli: všeobecný organizátor jakéhokoliv sportovního dění, syn plzeňského vinárníka Eman Kabát, dále všestranný sportovec a především milovník hor, horolezec Arna Juránek (nevlastní syn splovatelé Šumavy Karla Klostermanna), a konečně obchodník A. Červenka, který nesměl chybět a také nikdy nechyběl u něčeho, co by bylo novým ve sportu.

V Plzni se v devadesátých letech holdovalo mnoha sportům — např. lehké atletice (vítěz a rekordman Běchovic Jakub Wolf v letech 1896, 97 a 99), vzpírání, zápasu, kopané, tenisu, motorismu a hlavně cyklistice, pod jejíž ochranná křídla se uchýlili v roce 1904 také lyžaři.

Jízdu na lyžích znal jen z dohledu a lyže jen z obrázků. Vyzbrojení těmito znalostmi vytvořili první plzeňskou »továrnu« na výrobu lyží, konkurenci starému

Jak bylo na Holmenkollen

Snem každého lyžaře je startovat na olympijských hrách a hned poté na slavném Holmenkollenu. Měl jsem poprvé v životě také tu čest se na tyto závody podívat, i když ne jako závodník, ale jako vedoucí a trenér našeho družstva skokanů. To jsem také měl v úmyslu říci jako třetí mluvčí v řadě při projevu, který jsem přednášel při slavnostní recepci za přítomnosti norského krále a jeho rodiny, dále norské vlády a představitelů zastupitelských úřadů, konané v oslavu 60 let tvůrčí norského lyžařského svazu.

Alle slova mi nakonec uvízla v hrdle: mikrofon byl pro mne po předchůdci poněkud vysoko a já jsem improvizoval. Místo toho jsem pozdravil jménem československých sportovců sportovní přátele norského krále Olafa, což bylo přijato velkým potleskem a já se mohl v té chvíli zamyslet, co řeknu dále. Popřál jsem Norskému lyžařskému svazu k jubileu a hodně zdaru i v příští práci. Omluvil jsem se za svůj projev v »mém« němčině a odevzdal dary členům

Norského lyžařského svazu a Svazu pohár. Jednu ze známých skleniček s podpisy našich nejlepších sportovců obdržel i norský král Olaf.

Do Norska jsme přilétli 6. března. Původně jsme měli startovat na mamutím můstku ve Vikersundu. Pro velký vítr se nemohly závody uskutečnit ani v náhradním termínu. Byla to velká škoda. Naši se na tento závod hodně těšili — jako děti na slíbenou hračku. Když jsme si prohlíželi na dosloku místo označené na 154 m jako světový rekord, uvědomovali jsme si tu velkou dálku. Bylo to v místě, kde začínal přechodový oblouk, ale přesto jsem věřil, že bude tento výkon při příznivých povětrnostních podmínkách překonán. Očekával jsem, že to budou nejspíše naši, kteří byli na tom velmi dobře. Dokázal to např. Divila, který při zkušebním skoku dosáhl délky 137 m, a to byly po větrnostní podmínky špatné. Byl

to nejdelší skok tréninku. Wirkola dosáhl délky 127 m, přičemž měl naprosto klidné počasí. Toto štěstí měl ještě dva další závodníci. Pak už byl opět vítr a později se rozpoutalo větrné peklo. Ani zkušební kolo se nedokončilo. Jelikož ani další den nebylo možné závody uskutečnit, odjeli jsme do Fluberu, kde jsme se zúčastnili exhibice na můstku Odnesen.

Tento můstek s P 86 není ještě dokončen. Má zatím mírný dlouhý nájezd a dlouhý stůl, což dělalo všem závodníkům značně obtížné, kromě Norů, kteří se zde připravovali na olympijské hry. V závodech se nám nedařilo a možno tento závod označit za černý den naší zdařilé skokanské zimy. Nejlépe si vedli Norové, kteří obsadili první čtyři místa. V první desíce jich bylo šest. Zvítězil Wirkola před Grinim. Náš Höhn byl 16., Divila 20. a Raška po nejlépeším zkušebním skoku 105,5 m, který by představoval nový rekord můstku ve vlastním závodě, měl

pánu Bartoňovi z Vysokého nad Jizerou.

Kabát zorganizoval výrobu, obchodník Červenka obstaral neoblovaná prkna odpovídající jejich postavám a sportovní praktik Arna Juránek dodal vědomosti o materiálu, výrobě lyží a to nejhlavnější — šikovně ruce. Jak výroba postupovala, zůstalo výrobním tajemstvím, které si vzali tito průkopníci do hrobu.

Víme jen tolik, že u Juránků v mědikovecké dílně na Obcízně zmizela plechovka od benzínu, ze které byly vyrobeny na rovných prknech zvednuté špičky. Vázání bylo zhotoveno z popruhů, které se tehdy používaly k nůším. Prodávač v obchodě se tehdy strašně divil, nač potřebují v Červenkové drogerii tolik nůší. Tři bambusové hole dodali plzenští rybáři.

Psalo se léta Páně 1904 v lednu. Tři muži s podivnými prkny a okovanými holemi vzbuzovali cestou na nádraží všeobecnou pozornost — stejně asi jako cirkusoví artisté se svým podivným náradím. První etapa skončila v Domažlicích, kde si najali kočár a s naloženými proprietami zmizeli směrem k Caparticům. Pro Juránka, nadšeného alpinistu (sloužil prezenčně u císařských

myslivců v Hallu v Tyrolcích), bylo pod důstojnost vozit se v kočáru v kočáře, a poněvadž měl s sebou horolezecké lano, přišel na nápad, který se později stal základem nové lyžařské disciplíny — skijöringu.

Koníček vezl dva sportovce v útrokách fiakru a třetího táhl na laně za fiakrem. Jak uvádí historie, moc se jim to nevedlo a po několika pádech se jezdcí vystřídali. Bylo to vinou jejich neumění, nezvyklostí udržet rovnováhu, ale hlavně zřejmě špatným vázáním, které vedení lyží neumožňovalo. Přestože měli tajný trénink na Obcízně, jejich umění jízdy lyžmo nepostačovalo, a přestože byli zapálenými nadšenci, další jízdy se s těžkým srdcem vzdali.

Fiaker skončil v Caparticích, aby se vrátil zpět, a před třemi sportovci se rýsoval na obzoru jejich cíl — Čerchov.

★

Pokračování v příštím čísle, které vyjde až po prázdninách — tedy v září!

dvakrát pád a dostal se až na 35. místo.

V OSLO:

Po této sprše jsme odjeli do Oslo na Holmenkollen. Tady jsme už byli zase ve své kůži. Mohu směle tvrdit, že po tréninku ani nepřetřel nepřítel ČSSR nevěřil, že dopadneme i v tomto závodě špatně. V tréninku předváděli naši skokani divy. To nebyl Grenoble, kde bylo 13 favoritů, zde byl pouze jediný — náš Jiří Raška. Ve všech tréninkových skocích skákal nejméně o tři metry dále než všichni ostatní. Divila s Høhlem ho výborně doplňovali. To, co Jura předváděl v tréninku, to bylo hodně olympijského vítěze, což také hodnotil všecken norský tisk a s ním i všichni experti skokanského sportu.

Pak ale přišlo rozčarování. Jako by se k nám obrátilo štěstí zády. V závodě ve zkušebním skoku byl Jura opět nejlepší — délkou i stylem. Zlomil však při doskoku lyži. Musel mezi kolem montovat a s tímto handicapem šel do závodu. Byl jsem klidný, až jsem se sám na sebe zlobil, vždyť tento závod má hodnotu hned za olympijským. Vůbec jsem se o výsledku nestrachoval, i když jsem vě-

děl o Jurově velkém handicapu. Pevně jsem po tom, co předváděl, věřil, že zvítězí. Zřejmě jsem to dobře nedoceníl, zatímco naši sportovní přátelé litovali této smůly.

Rekl jsem nakonec »kdo umí, ten umí!« Do dneška si to nemohu odpustit — jako bych to zakřikl. Ten handicap byl přece jen velký a nic proti němu nepomohlo. Snažil jsem se Juru přesvědčit, že skáče na těch »starých« lyžích. Také Jura se snažil zapomenout, ale nešlo to. K dovršení smůly začala před druhým skokem úpná smršť, která místy zavála stopu na nájezdu. Nakonec byl Jura devátý. Rudolf Høhni, který skákal v tomto závodě velmi dobře, obsadil 15. místo. Láda Divila odstoupil ze závodu pro naražení holení kosti.

Co říci zdověrem? To, že jsme se cítili v Norsku jako doma. Norové nás mají rádi, protože nás pojt shodný osud v době okupace. Jedna z příhod na dokreslení: Když jsme chtěli zavolat z hotelu pro taxi, tak majitel vytáhl z kapsy klíčky svého vozu, podal nám je a řekl: »Jedte, kam potřebujete,« přitom vůbec nevěděl, zda někdo z nás umí řídit vůz.

JOSEF SRBEK

Tam nahoře je Vosecká

Ano, Vosecká bouda, mnohým lyžařům málo známá, ale pro většinu závodníků i turistů pro svoji polohu jedna z vyhledávaných bud v Krkonoších. Pro řadu našich lyžařů útočiště, které dlouhá léta slouží jako první krok našich reprezentantů, kteří se připravují na největší závody roku. Kolik radostných dnů se zde prožilo.

Jako by příkrčena, nerada se ukazující na nejzápadnějším cípu Krkonoš. K hranicím Polska jen několik málo stovek metrů. Bývala útulná, i čisto zde všude bylo.

Vstoupili jsme do ní koncem zimy. Mnozí si třeba pomysleli — »nějaké selské stavení«. Navzděčuje tomu okolí boudy. Venitř nás přivítalo několik zbytků schodů ze sněhu, které by už dávno dobrý hospodář pěkně vyčistil. Chtěli jsme jít do lyžařny, oči nám nuceně sjely po vnitřku, ale prázdný dobrý dojem to na nás neudělalo. Asi hodně, hodně dlouho se zde neuklízelo. Uvnitř ve společenské místnosti je to trochu lepší.

Na naše přání o něco k pití měli pramenitou vodu se štávou a čaj. Nic jiného jsme nesháněli, spokojili jsme se. Ale ta voda, kterou jsme si většinou objednali, kolem té štávy jen tekla. Na zákrok jednoho z nás přinesl obsluhující láhev se štávou a každému, komu se to nezdálo, celkem bez velkých řečí štávu přilil. Museli jsme se ale o to brát? Či snad nás jen číšník zkoušel?

A sociální zařízení? Ani nemluvit. Někteří nahlédli, jen v přízemí! Blíkalo tam elektrické světlo, ale vidět kolem nebylo. Tak to odložil každý na jindy.

Podle mínění všech bouda strašně upadá. Připomíná tak trochu Labskou boudu. Copak nejsou finanční prostředky na dobrou údržbu horských chat? Mají snad tvo boudy jen výdělečný charakter? Či snad bude jednou následovat osudu Labské boudy?

Boh. Klimánek,
trenér lyžování TJ RH Praha.

Je tomu tak...?

V dubnovém čísle Lyžařství se s. Z. Belaj z VŠP z Nitry zabývá v článku: »Problematika zimních výcvikových kurzoch na vysokých školách« poměry v provádění těchto kurzů. Tyto kurzy se nazývají zkrácené ZVK a tvoří součást výuky posluchačů na vysokých školách. Jsou v různých ročnících, podle možností a charakteru jednotlivých škol.

I když autor píše, že jeho zkušenosti se opírají o znalosti ZVK téměř na všech vysokých školách na Slovensku a na některých školách na Moravě a v Čechách, zdají se mi jeho závody a kritické poznámky poněkud nesprávné. Přilži generalizuje. Nevím, o které školy se jedná, bylo by třeba je jmenovitě uvést. Ale pokud zase naopak moje znalosti o průběhu kursů sahají, a znám pracovníky vysokých škol, kteří se těmito kurzy zabývají, mám dojem, že v českých zemích je to celkem v pořádku. ZKV mají dobrou úroveň, i když nejsou organizovány z jednoho centra se stejným programem.

Abych mluvil konkrétně, popíši průběh ZVK na lékařské fakultě Karlovy university v Praze, kde pracuji a vedu celý tento úsek. Naše komise připravuje každoročně kurzy pro 500 posluchačů, v nichž je asi 15procentní úmrtnost. Pro tyto kurzy těžce sháníme objekty, takže určitě padá domněnka, že se provádějí jen z ekonomických důvodů, aby chaty byly plné. Kurzy nejsou dále rekreační záležitosti, ale jsou to 10denní kurzy s pevně stanoveným programem praxe a teorie za materiálních podmínek vypracovaných MŠ. Tyto ZVK musí mít výsledky úměrné nákladům, a za naši fakultu mohu prohlásit, že mají. Určitě se nemýlím, když budu tvrdit, že je tomu i na ostatních fakultách pražských.

Toto tvrzení mohu podložit výsledky ankety, kterou po dobu tří let provádíme v rámci kursů, která je anonymní, a má zjistit názory posluchačů na tělesnou výchovu. Mezi mnoha přesně formulovanými otázkami je několik otázek týkajících se ZVK. V tomto roce odpovídalo na otázky 308 posluchačů a posluchaček z I. a IV. ročníků.

Na otázku »naučil jste se jezdit na lyžích na ZVK« odpovědělo 89 procent ano, 9. procent snad, 2 procenta ne [v těchto dvou procentech jsou zahrnuti i velmi dobří lyžaři].

Na otázku: »Jak hodnotíte lyžařské přednášky?« 60 procent odpovědělo velmi dobré a dobré, 23 procent zajímavé, 10 procent známé věci, 7 procent nezajímavé. V tomto případě je třeba poukázat na důležitou úlohu přednášejícího, což je v souladu s názorem s. Belaje. Ovšem, myslím, že erudice učitelů na každé škole by měla stačit pro tuto přednášku. Nepocítujeme nutnost zvat si odborníky.

Na otázku »Budete ještě lyžovat?« převážná část (99,4 procenta) odpověděla, že ano. Toto vše svědčí o skutečnosti, že úkol ZVK je zde splněn, neboť kromě jiných úkolů, je zde plněn výchovný úkol, dále úkol přiblížit prostředí hor značnému počtu studentů.

Naše škola považuje kurzy za součást výchovy a přípravy mediků pro jejich povolání. K tomu je také zaměřena teorie a praxe, přednášky Hygieny pobytu na horách, První pomoc s ukázkou praxe, dále Zdravotní zajištění při závodech apod. Tyto přednášky jsou doprovázeny diapozitivy. Z lyžařských přednášek: Historie a vývoj lyžaření

(60 diap.), Organizace závodů a závody (15 diap. a 5 film. sotů), Výstroj a výzbroj (s vývojem 58 diapozitivů), Mazání (instr. film) atd.

Praxe se odvíjí jak na sjezdových nebo turist. lyžích, tak na běžecích lyžích. Všichni posluchači a posluchačky se seznámí se základy běhu na běžkách, mají jeden závod na 3 a 5 km v běhu a jeden turistický — sportovní výlet do terénu. Dále absolvují všichni jeden závod v jednoduchém slalomu. Při těchto závodech klademe důraz na dokonalou organizaci, která jim má být představena, jak jsou tyto závody organizovány a jaká je funkce zdravotníků při těchto závodech.

Z uvedeného je zřejmé, že tato činnost nutně vyžaduje systematickou přípravu ZVK, průběžné modernizování výuky atd.

Autor kritizuje nejednotnost lyžařské výuky, v čemž jsem s ním zajedno. Nejednotnost je, ale není nikde psáno, že musí být výuka špatná. Pokud měl autor na mysli to, že se neučí podle čs. učební osnovy, tedy musím prohlásit, že jsme nikdy podle ní neučili. Máme vlastní jednoduchou metodiku, založenou na přirozeném způsobu jízdy, na klasických prvcích, a ta nám vyhovuje. A to po celou dobu deseti let s malými obměnami.

Chtěl bych se ještě zmínit o jedné věci, která svědčí o dobré práci lyžařských odborníků. Úroveň lyžařská, mám na mysli závodní, na vysokých školách stoupá. V soutěžích pořádaných MŠ se ve vyšších kolech zúčastňuje každoročně 700 studentů. Práce učitelů se projevuje i na špičkových výkonech závodníků. Nepočítám první ligu, ale ve druhé lyžařské lize je jen v Čechách osm družstev vysokých škol, které si dobře vedou. V nově zavedené studentské lize v Praze, které se zúčastňují vysokoškoláci z celých Čech, bylo uspořádáno šest závodů sjezdových a šest klasických. Počet startujících kolem 900 studentů. To je přínos k masovému závodění mladých. Nutno podotknout, že všechny závody měly po organizační a sportovní technické stránce vysokou úroveň, která se hned tak nevidí ani na velkých závodech.

Zároveň bych chtěl s. Belaje také upozornit, že má pravdu v tom, že neexistuje žádná koordinační složka. I když mají školy velkou volnost, která podle mého názoru není na škodu, pořádají se pravidelně semináře, kde se mohou vyměňovat na odborném poli názory.

Jsem přesvědčen, že některé názory v uvedeném článku jsou způsobeny nedostatečnou informovaností.

MILA JIRSA,

odborný asistent KTV LF Praha,
předseda komise lyžování při ÚVSK MŠ.

SKOLI!

Mudroval jeden pán v nejlepších letech kolem půlnoci v horské chatě nad flaškou: »Tak se říká, že sport je nejlepším prostředkem k dosažení vyšších životních cílů. No dobrá, ale pak nechápu, proč vdané ženy jezdí lyžovat na hory s manžely!«

★
Vyprávěl v kruhu známých pan Krác, když se v dubnu vrátil z nemocnice po svém únorovém zájezdu na hory: »Nu, co vám mám povídat? Hory a hlavně lesy na nich jsou velmi zrádné! Představe si, že při mém posledním sjezdu jedná mohutná borovice bez jakékoli výzvy náhle na mne prudce najela!«

Význam lyžařského bezpečnostního vázání

(z hlediska patofyziologického)

Z hlediska patofyziologického odstranilo lyžařské bezpečnostní vázání ve formě, jak si je představujeme, řadu bývalých tzv. typických lyžařských úrazů, které dnes už zřídka vidáme. Jsou to zejména zlomeniny zevního kotníku, dále pak poškození vazů a pouzder kloubních na kloubu hlezenním a kolenním, které byly provázány kravnými výrony a zanechávaly trvalé organické změny s následkem funkčních defektů.

Spolehlivým uvolněním boty z lyže dříve, než nastane tzv. kritický okamžik, stává se bezpečnostní vázání vydatným ochráncem lyžařovým a staví se do popředí v boji, kterému říkáme prevence úrazů. Kritický okamžik se dostaví v onom časovém úseku úrazového děje, kdy škodlivé působící síla zvenci, podložena u lyžování principem náhle decelerace, nabývá vyšší hodnoty než pevnost tkání, na něž působí, tj. zejména kostí, vazů, pouzder kloubních, šlach a svalů. Jistota bezpečnostního vázání je dána individuálním nastavením vázání podle změřené anatomické pevnosti lokomočního aparátu lyžařova, aby uvolnění vázání, tj. odpojení boty od lyže, nastalo včas, to je dříve než dojde ke kritickému okamžiku.

Moderní bezpečnostní vázání se uplatňuje, jak výše vzpomenuto, jednak v prevenci kloubních úrazů, zaviněných torsním mechanismem, jednak v prevenci úrazů Achillovy šlachy, která se bohužel v negativním slova smyslu dostává stále více na přetěs. Šlacha Achillova (tendo calcaneus, tendo Achillis) je nejmocnější šlacha v těle lidském, která vznikla z úponových šlach lýtkových svalů a skládá se ze dvou listů (prof. Weigner). Sjezdová technika moderního lyžování způsobuje pevným spodním tahem a ohnutím bérce vpřed v hlezenním kloubu, že tkáň této mohutné šlachy je v trvalém pasívním napětí až natažení (prof. Prokop). Tato pasívní zátěž na tkáň šlachy působí nepříznivě ve smyslu degenerativním, dávající vznik tzv. distrační atrofie, rozvláknění, ztenčení až tukové degenerace šlachy. Histologická vyšetření, a to polarizační, elektromiokroskopická a histochemická dokázala, že u šlach Achillových, ve kterých došlo k natržení nebo přetržení, běželo vždy o předcházející změny degenerativní, které

připravily terén pro rupturu (prof. Fleischman). Za těchto změn stačí jen malé násilí při zadopředním pádu vpřed a změněná šlacha se přetrhne.

Podle statistik v exponovaných zemích (prof. Ansang) ustoupily bývalé tzv. typické lyžařské úrazy z doby starého čelistního vázání, a jak výše vzpomenuto, do popředí zájmu i výskytu se dostávají zlomeniny bérce nad okrajem boty, torsní zlomeniny bérce zejména u mladistvých, ruptury Achillovy šlachy a poškození pouzdra kloubu hlezenního za kotníkem. Na tomto poli přichází ke slovu bezpečnostní vázání, jestliže jeho uvolňovací mechanismy dokonale fungují, a to jak při pádech do stran, tak při pádech dopředu. Na funkci bezpečnostního vázání nesmí mít vliv skutečnost, zda padá začátečník či lyžař trénovaný, zda je svěží či unaven, anebo zda má tuhé svalstvo od chladu. Ani vnější okolnosti, jako sněhové poměry, stav dráhy, počasí a jiné, nesmějí mít žádný vliv na nesprávnou funkci bezpečnostního lyžařského vázání.

V rámci snah snížit selhání bezpečnostního vázání na nulu dostává se do popředí tendence možnosti nastavení vázání uživatelem, a to zcela individuálně podle jeho fyzických dispozic. Je známo, že např. síla nutná ke zlomení kosti holenní je měřitelná, individuálně rozdílná a v dospělém věku celkem konstantní. Exaktní stanovení této síly dovoluje vypočítat dávku tvrdosti při nastavení moderního bezpečnostního vázání, aby uvolnilo pevné spojení mezi botou a lyží před kritickým okamžikem.

Ne na posledním místě je třeba se nesmlouvavě připomínat za to, aby se odstranilo nebezpečí úrazů i u dětí zavedením plnohodnotného bezpečnostního vázání i pro děti, pro které jsme se dosud

setkávali s bagatelizováním nebezpečí, i když zejména vznik torsních zlomenin u městských dětí nemůže být lhostejný v boji proti úrazovosti v lyžování.

Z hlediska patofyziologického lze v závěru zdůraznit jednoznačnou tendenci v celosvětovém měřítku, která znamená snahu o prevenci úrazů během lyžování. Pomocníkem k tomu je vhodné, dokonale, dobře fungující, včas vypínající a individuálně stavitelné a při každém použití kontrolovatelné bezpečnostní lyžařské vázání (jako např. je čelist Tyrolia Rocket a patová automatika Tyrolia Clix). Jen s pomocí bezpečnostních vázání uplatní se i v lyžování příznivé směry vedoucí k tomu, aby sportovní činnost opravdu byla posilou zdraví a nevedla k zbytečnému poškození.

Primář MUDr. JIŘÍ KRBEZ, CSc.
profesor TV.

Knihovnička
OLYMPIA

KNIHY PRO LYŽAŘE

pokročilé i začátečníky

J. Čtvrtečka-M. Chlouba-G. Vlk:

ČÁRY NA SNĚHU

Populární příručka zasvěcuje vtipným textem a veselými obrázky do tajů lyžařského sportu. (Vázané Kčs 20,50.)

J. Vedral: LYŽOVÁNÍ MLÁDEŽE.

Sbírka příruček k jednotlivým osnovám těl. výchovy mládeže. Příručka zachycuje současný stav metodiky a techniky lyžování i současnou tréninkovou praxi u vrcholových závodníků u nás i v cizině. (Váz. Kčs 14,—.)

I. Houdek: LYŽUJEME V TERÉNU.

Knížka seznamuje s hlavními zásadami pobytu a pohybu ve vysokých horách a upozorňuje na různé druhy horského nebezpečí. (Vázaná Kčs 11,—.)

V. Dohnal: UCÍME MLÁDEŽ LYŽOVAT.

Podrobná příručka pro učitele a instruktory je zaměřena na základní výcvik v běhu, skoku a sjezdových disciplínách i na lyžařskou turistiku. (Vázané Kčs 19,—.)

Příručky jsou k dostání v prodejních n. p. KNIHA. Poštou je zasílá [jednotlivcům na dobřku, jednotám, školám a podnikům na fakturu] obytové oddělení nakladatelství OLYMPIA, Klimentůvská 1, Praha 1.

Za zvýšení bezpečnosti lyžování

Na našich horách lyžuje rok od roku více lyžařů. S tím pochopitelně narůstá i absolutní počet úrazů a nehod, ať už zaviněných samotnými lyžaři, jinými osobami, objektivními příčinami, nevhodnou výzbrojí apod. Většina úrazů má za následek kratší či delší pracovní neschopnost, někdy i trvalé následky. Každý úraz stojí peníze, ať už část ušlého výdělku zraněného nebo stát ve formě plateb na léčení a ztrátu produktivity zraněného. V každém případě je to negativní důsledek tak zdravého, i když rizikového sportu, jakým lyžování je.

Chceme proto v zájmu zvýšení bezpečnosti lyžování, což je ovšem složitý komplex otázek, které musí být postupně řešeny, přispět tímto článkem k zamýšlení se nad jedním problémem, a to nad **problémem pojistných vázání**, která v poslední době zmenšila relativně počet úrazů k počtu lyžujících. Různých typů vázání je celá řada, více či méně dokonalých a více či méně vyhovujících pro dané požadavky.

Funkce každého vázání je přenášet pohyby lyžaře bezprostředně na lyže, tak aby je lyžař bezpečně ovládal.

Tuto funkci musí umožňovat i **pojistné vázání**, a kromě toho v případě pádu musí při nadměrném namáhání končetiny včasným vypnutím zamezit úrazu končetiny. Má tudíž bezpečnostní vázání zamezit tzv. typickým lyžařským zraněním, které vznikají právě v důsledku působení zatížení na lyži jako páce, která pak poškoďi snadno dolní končetinu.

Pojistné vázání má tedy chránit dolní končetinu **proti úrazům v důsledku nadměrného podélného kroucení** (v kloubech mluvíme o rotačním pohybu), tj. torzní zlomeniny bérce, distorze, natržené vazů v koleně, poškození pouzder kloubních, šlach, jejich úponů a svalů, které pro velkou páku lyže jsou zvláště nebezpečné, a **proti úrazům v důsledku frontálních pádů**, jako jsou přetržení či natržení Achillovy šlachy, příčné zlomeniny bérce nad okrajem bot, poškození drobných kůstek nohy z nadměrné a náhlé komprese.

Základním požadavkem by tedy mělo být, aby bezpečnostní vázání umožňovalo uvolnění nohy dříve, než působící vnější síly dostoupí hodnot kritických v obou těchto směrech.

Co jsou to kritické hodnoty těchto vnějších sil? Jsou pro každého stejné?

Jsou to velikosti vnějších sil nebo momentů sil, v důsledku kterých dochází k úrazu, jsou to tedy kritická zatížení nebo kritické či lomové momenty. Hodnoty těchto veličin jsou u různých lidí různé s ohledem na jejich

konstituci. A tato skutečnost ztěžuje právě výrobcům vázání život. Lomové momenty pro torzní zlomeninu bérce se pohybují od 650 kpcm do 1800 kpcm. Na špičce boty to znamená kritickou boční sílu v rozmezí od 26 kp do 42 kp. Odpor holenní kosti proti tomuto momentu je závislý na průřezu této kosti a na její architektice. Kritické zatížení Achillovy šlachy je velmi těžko stanovitelné (viz podrobnější popis problému v článku MUDr. Krbce, CSC, na str. 93).

Kritické zatížení nebo kritický (lomový) moment je horní hranicí sil působících na vázání. Dolní mezní hranicí jsou síly, které musí vázání přenášet, aby bylo možno vůbec ještě lyžovat. Mezi těmito hranicemi musí ležet uvolňovací síly, které s patřičnou mírou bezpečnosti chrání dolní končetinu před úrazem. Považujeme za nutné, aby míra bezpečnosti byla charakterizována číslem 2, tj. podíl

$$\frac{\text{lomové (kritické) zatížení}}{\text{uvolňovací síla}} = 2.$$

Je proto nutný požadavek, abychom tohoto stupně bezpečnosti při nastavení vázání dosáhl i abychom měli vždy možnost bezpečné a rychlé kontroly nastavení, nejlépe snadné vizuální kontroly při upevnění boty ve vázání.

Jaká je však praxe? V zásadě lze říci, že nikdo neví, na jakou míru bezpečnosti má nastavené své bezpečnostní vázání. Slouží sice některá pomocná měřítka, jako např. pro systém Marker [Drukov] udeřit ze strany pěstí do zapnuté boty, vypadne-li bota z vázání, je to v pořádku, ne-li, je to příliš tuhé nastavení. Jsou ještě další způsoby, které se tradují od úst k ústům, ale bez jakékoliv exaktnosti. Z toho vyplývá, že pojistné vázání vykonává svou funkci více či méně náhodně a bez ohledu na konstituci majitele. Vypíná buď příliš brzo nebo příliš pozdě, ale nikdy s nastavitelnou a kontrolovatelnou přesností. K tomu přistupuje dále ještě rozdílné tření mezi podrážkou boty a lyží nebo podložkou, které musí být rovněž překonáno při uvol-

nění boty a musí s ním být počítáno. Koefficient tření se podle podmínek pohybuje od $\mu = 0,05$ (sníh mezi botou a lyží) až po $\mu = 0,5$ (suchá bota a lyže). Uvážíme-li třeba složku síly od šikmého tahu lanka, má toto značný vliv na tření, které brání otočení boty při potřebném vypnutí z vázání. Rovněž u systémů lankových pojistných vázání hraje tření lanka v háčcích svou značnou roli pro zadopřední uvolnění boty při frontálním pádu.

Jak na to, abychom měli jistotu, že máme nastavené vázání na správnou míru bezpečnosti pro naše vlastní končetiny?

1. Především takové vázání mít, které se dá nastavit a které lze kontrolovat na ukazateli při upnutí boty (v současné době splňuje všechny požadavky jenom vázání Tyrolia CLIX pro patu a Tyrolia ROCKET pro špičkovou čelist, které byly na našem trhu. Ostatní typy vázání se musí po nastavení přezkoušet).
2. Provést měření pevností tkání dolní končetiny s dostatečnou přesností a
3. vypočítat podle dále uvedených vzorců uvolňovací sílu na špičce boty.
4. Nastavit si vázání na příslušný stupeň, jsou-li stupně vyznačeny; nejsou-li vyznačeny, pak zkusmo po nastavení na libovolnou uvolňovací sílu současně s měřením upravit na vypočítanou sílu.
5. Nezapomenout na tření mezi botou a lyží! Měřit za podmínek, které jsou stejné při používání lyže nebo upravit pomocí podložky z umělé hmoty, kterou umístíte asi 8 cm za špičku boty.

Měření příslušných rozměrů holenní kosti lze provést buď pomocí rentgenového snímku nebo s dostatečnou přesností naměříme rozměry holenní kosti přímo v místě, kde na přední ploše bérce leží tato jen pod kůží, přičemž odečteme 4 mm na tloušťku kůže a podkoží. Můžeme měřit také holenní kost vysoko v místě, kde přechází v kloubní plochu kolena, tj. \emptyset těsně pod prohlubňí prostředřed kolenního kloubu, odečteme zase 4 mm na tloušťku kůže a podkožního vaziva. S ohledem na existující souvztažnosti mezi rozměry jednotlivých orgánů v těle lidském lze také, ovšem s nejmenší přesností, změřit obvod zápěstí a ten vložit do vzorce.

Vzorce pro výpočet uvolňovací síly s bezpečností 2

a) Uvolňovací síla na špičce boty kolmo k podélné ose lyže:

$$S = \frac{250 \text{ kp } (\varnothing \text{ holenní kosti v cm} - 1,3 \text{ cm})}{\text{délka boty v cm}}$$

Použijeme-li rozměru pro hlavici holenní kosti, máme pro muže

$$S_{\text{muži}} = \frac{150 \text{ kp } (\varnothing \text{ na hlavici holenní kosti v cm} - 5,3 \text{ cm})}{\text{délka boty v cm}}$$

pro ženy

$$S_{\text{ženy}} = \frac{125 \text{ kp } (\varnothing \text{ na hlavici holenní kosti v cm} - 5,3 \text{ cm})}{\text{délka boty v cm}}$$

Použijeme-li obvodu zápěstního kloubu, pak

$$S_{\text{muži}} = \frac{120 \text{ kp } (\text{odvod zápěstního kloubu v cm} - 12 \text{ cm})}{\text{délka boty v cm}}$$

$$S_{\text{ženy}} = \frac{140 \text{ kp } (\text{odvod zápěstního kloubu v cm} - 12 \text{ cm})}{\text{délka boty v cm}}$$

Je dobře výsledky porovnat a orientovat se na průměr. Pro jednodušost a spolehlivost mají některé typy pojistných čelistí přímo nastavitelné stupně a kontrolovatelné vizuálně při každém nastoupení, jako např. TYROLIA-ROCKET

1. stupeň = 18 kp (boční síla na špičce boty)
2. stupeň = 26 kp

3. stupeň = 31 kp, což jsou hodnoty zaručené bez měření a pro praxi postačitelé.

b) Vertikální uvolňovací síla na podpadku pro uvolnění boty při frontálním pádu:

V praxi se osvědčila tabulka sestavená firmou TYROLIA pro patovou automatiku TYROLIA CLIX 90.

SLAVIA VŠ PRAHA

Zvítězila opět v celostátní soutěži družstev ve sjezdových disciplínách. Úspěšné družstvo pražských vysokoškoláků, v sestavě Koloušek, Špalle, Kubík, Hromádka, Syrovátka, A. Mohrová, Špalleová, Luczková Hana, Zelníčková a Martínková, obhájilo tedy, letos již po čtvrté, první místo ve IV. ročníku I. ligy sjezdařů.

Boj o umístění v letošní soutěži I. ligy ve sjezdových disciplínách se odehrával v průběhu celé sezóny, a to ve čtyřech kolech:

28.—30. 12. 1967 — slalom a sjezd ve Špindl. Mlýně.

10.—11. 2. 1968 — dva sjezdy na nové trati CHOPOK—JIH.

23.—24. 3. 1968 — slalom a obří slalom v Rokytnici.

6.—7. 4. 1968 — slalom a obří slalom v Jasně pod Chopkem.

Konečné umístění oddílů:

	Trestné body
1. Slavia VŠ Praha	1759,82
2. Slavia VŠ Košice	2094,23
3. Slavia Technika Brno	2483,01
4. Baník Ostrava	2819,25
5. LIAZ Jablonec n. N.	3102,31
6. Slavia VŠD Žilina	3146,82
7. Chem. Ústí n. L.	3208,02
8. Slovan Špindl. Mlýn	3308,02
9. ČKD Bohem. Praha	3463,89
10. Sokol Jánské Lázně	3643,58

Podle soutěžního řádu sestupuje z I. ligy poslední oddíl — SOKOL Jánské Lázně, zatímco oddíl umístivší se na 8. a 9. místě, t. j. SLOVAN Špindl. Mlýn a ČKD BOHEMIANS Praha se o setrvání resp. postup do I. ligy 1969 utkali s vítězi oblastních soutěží, tzv. II. ligy. Za západočeskou to byla Chemička Litvínov, za Prahu SLAVIA Stavební fakulta Praha, za východočeskou oblast SLAVIA VŠST Liberec, za Moravu SLAVIA VŠ Olomouc a za Slovensko DYNAMO Nizké Tatry. Tento kvalifikační závod o postup do I. ligy se konal v rámci Závodu osvobození ve dnech 20.—21. dubna t. r. na Luční hoře v Krkonoších. Jako vítěz vyšel z tohoto závodu lyž. oddíl DYNAMA Nizké Tatry, na druhém místě se umístil lyž. oddíl ČKD BOHEMIANS Praha na třetím SLAVIA VŠ Olomouc. Tyto tři oddíly doplní tedy skupinu oddílů soutěžících v příštím roce v I. lize sjezdových disciplín, zatímco SLOVAN Špindl. Mlýn z celostátní soutěže sestupuje.

Ant. Husák,
tren. rada sjezdových disciplín

Váha těla	Začátečník	Mírně pokročilý	Pokročilý	Dobrý lyžař	Vynikající lyžař — závodník
kg	nastavení				
45—54	½	½	½	½	1
55—64	½	½	½	1	1
65—74	½	½	1	1	1½
75—84	½	½	1	1	1½
85—94	½	1	1	1½	1½
95—104	1	1	1½	1½	2
105—115	1	1	2	2	2½

Uvedené hodnoty jsou směrné. Upravit při použití.

Věříme, že tímto příspěvkem jsme pomohli četným lyžařům přezkoušet si ve vlastním zájmu svá vázání a upravit je na příslušný stupeň bezpečnosti. Malé doporučení: pravou lyži vždy na

pravou botul jen tak je zaručena stálá míra bezpečnosti. (Vzorce a číselné údaje podle zahraničních pramenů.)

prim. MUDr. Jiří Krbec, CSc.
Ing. Miroslav Chlouba

SKOL!

K snímku na následující straně: →

Existují v našich školách studenti, kteří stále tvrdí, že naši porážku na Bílé hoře zavinita nedostatečná příprava našeho národního lyžařského mužstva.

★

I když ve svých řadách máme nositele zlaté a stříbrné olympijské medaile za skoky na lyžích, neznamená to, že by všem našim lyžařům bylo do skoků!

★

Doporučují zapojit do lyžařského sportu u nás jako trenéry odstavené politické velikány naší minulosti, protože ti dovedli dobře sjíždět kdekoliv...

★

Alkohol je metla sportovců. Jen si vzpomeňte, kolik lyžařů už smetla ze závodních drah a můstků i tratí!

★

Co se mi na Raškovi nejvíce líbí, že je to sportovec velikán, ale rozhodně ne velikáš.

★

Myslím, že nejlepší slalomáři by byli z takzvaných »zlých fotbalových mužů«. Jen se na ně podívejte, jak se třeba v trestních komích dovedou znamenitě vykrucovat!

★

Život je jako lyžařská sjezdová dráha: čím jste bojdnější, tím hůře se dostáváte kupředu...

★

Není to svádění k rasismu, když se biatlonisté nutí, aby se strejovali do černého?

★

Doufám, že už brzy ztratíme jeden světový rekord, který máme v lyžařství už hezkých pár let: v počtu funkcionářů, doprovázejících naše závodníky do ciziny!

★

Nejpětší radost v lyžařství je zapomínat na sebe, největší bolest v lyžařství je být zapomenut...

★

Skromnost je ctnost, dokud jí lyžař nevtahuje na sebe.

★

Tragédie je, když na závodech lyžař »pohoří«.

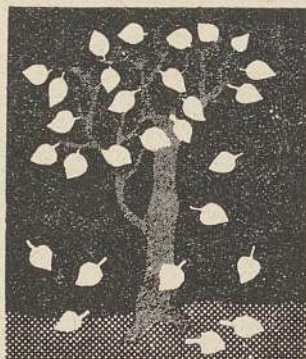
★

V životě se stávají různé kontrastní náhody. Někdy dokonce i černoch zahyne bílou smrtí!

Trojité salto smrti na lyžích

Při práci na filmu »Traumstrasse Alpen« v Hochgurglu dokázal jako první trojitě salto nazad na lyžích bývalý rakouský mistr ve sportovní gymnastice Ernst Schmid z Tyrol.

Animátorem pro tento skok byl Siegi Habertzettl, který hledal pro svůj filmový seriál »Sportparadiese der Welt« nějakou senzaci. Schmid potřeboval pro svůj výkon nájezd 300 m a odrazil se od sněhového můstku. Měl přitom rychlost 70 km/hod. Pak letěl 40 m vzduchem, než znovu dopadl na zem, aby pokračoval v jízdě. Měl přitom dosti starostí, neboť zatímco při dvojitě salto zbývá ještě dosti času na opravu chyb v držení těla, není to při trojitě možné. Velké nebezpečí je pak při odraze. Jde o to, aby se neuvolnilo vázání. Při tomto saltu použil po různých zkouškách lyži SNOW KING.

**ČAS
UTÍKÁ,
ČLOVĚK
STÁRNE**

Sjedněte
již dnes

**DŮCHODOVÉ
POJIŠTĚNÍ
PRACUJÍCÍCH**

STÁTNÍ POJIŠŤOVNA

LYŽAŘSTVÍ

**ROČNÍK 54
ČÍSLO 6**

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávký do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14. Praha 1.

Skokanský areál na Štrbském plesu

Foto: ing. L. DENEŠ

Vážení sportovní přátelé,

jako každoročně připravili jsme pro vás i letos seznam sportovní a tělovýchovné literatury. Je rozdělen podle jednotlivých sportovních odvětví a obsahuje publikace, které jsou v současné době na knižním trhu.

Příručky uvedené v seznamu jsou k dostání v prodejnách n. p. KNIHA, v některých sportovních prodejnách Drobného zboží a v reprezentační prodejně nakladatelství OLYMPIA, Hybernská 34, Praha 1. Můžete si je také objednat připojeným lístkem u odbytového oddělení nakladatelství OLYMPIA, Klimentská 1, Praha 1. Toto oddělení vám také na přání zašle i další tiskové materiály — seznamy knih a časopisů, ediční plán nakladatelství atd.

Doufáme, že i vy najdete v našem seznamu vhodnou knihu a přejeme vám hodně úspěchu v aktivním pěstování tělovýchovy a sportu!

OLYMPIA

nakladatelství ČSTV

TĚLOVÝCHOVA A SPORT**Box:**

Box 11,50

Cyklistika:

Poprvé na kole 7,50*

Házená:

Házená mládeže (JOTV) 16,50

Horolezectví:

Horolezectví 12,50

Kanoistika:

Kanoistika mládeže (JOTV) 14,—

Kopaná:

Kopaná mládeže (JOTV) 31,—

Moderní trénink kopané 16,—

Košíková:

Košíková mládeže (JOTV) 17,—

Mladí hrají košíkovou 6,50

Obrana v košíkové 15,50

Útok v košíkové 15,50

Lední hokej — bruslení:

Lední hokej mládeže (JOTV) 11,50*

Útok v ledním hokeji 12,50*

Učíme děti bruslit 6,—

Lehká atletika:

Lehká atletika mládeže (JOTV) 18,50

Lehká atletika žactva 6,—

Mílaři a vytrvalci 19,—*

Překážkové běhy 12,10

Skok do dálky a trojskok 8,50

Knižnice Atletika do kapsy:

Sv. 1. Průpravná cvičení a hry 2,10

Sv. 4. Běhy na střední tratě 3,50

Sv. 5. Překážkové běhy 3,—*

Sv. 7. Sportovní chůze 2,50

Sv. 10. Hod oštěpem 3,50

Sv. 11. Hod kladivem 2,50

Sv. 13. Skok do dálky 2,50

Sv. 15. Trojskok 3,—*

Sv. 16. Víceboje 3,50

Lyže — saně:

Čáry na sněhu 20,50

Lyžujeme v terénu 11,—

Učíme mládež lyžovat 19,—

Lyžování mládeže (JOTV) 14,—

Sportovní sáňkařství mládeže 7,—

Odbíjená:

Odbíjená mládeže (JOTV) 14,50

Plavání — vodní pólo:

Plavání mládeže (JOTV) 12,50

Výcvik neplavce s pomůckami 5,20

Základy sportovního plavání 8,—

Vodní pólo 4,90

Sportovní a umělecká**gymnastika:**Sportovní gymnastika mládeže —
dívků (JOTV) 22,—Sportovní gymnastika mládeže —
chlapců (JOTV) 21,—

Účelová gymnastika sportovce 13,—

Závodní ve sportovní gymnastice
— ženy 12,—Závodní ve sportovní gymnastice
— muži 12,—

Umělecká gymnastika dívek 15,50

Stolní tenis:

Škola stolního tenisu 6,—

Šachy:

Strategie moderního šachu II. 28,—*

Taktika moderního šachu I. 23,60

Taktika moderního šachu II.	24,—	Pravidla cyklistiky	8,—
Teorie moderního šachu III.	20,15	Pravidla české házené	2,—
Teorie moderního šachu IV.	37,—	Soutěžní řád české házené	8,—*
Základy šachu	12,—	Pravidla házené	2,—
Tenis:		Soutěžní řád házené	5,—
Jak hrají mistři	16,50	Pravidla jezdeckého sportu	8,—
Turistika:		Pravidla kanoistiky	6,—
Mototuristika	7,—	Pravidla košíkové	3,—
Turistika mládeže (JOTV)	16,50*	Pravidla krasobruslení	6,50
Vodní turistika	16,50	Pravidla kuželek	4,—
Zimní turistika	5,—	Soutěžní řád kuželek	4,15
Knižnice mladého turisty:		LA bodovací tabulky pro dorost	10,—
Jak vést deník	3,—	LA tabulky pro víceboje	
Mapa a kompas	4,50	dospělých	3,—
Mládí na řece	6,20	Pravidla lyžařských závodů	6,—
Mladý turista ČSSR	6,50	Pravidla odbíjené	2,50
Putování mladých turistů	4,80	Soutěžní řád odbíjené	6,—
Výzbroj a výstroj	5,50	Soutěžní řád orientačních závodů	3,—
Základní tělesná výchova:		Pravidla pozemního hokeje	3,50*
Cvičební hodiny pro muže	12,—	Pravidla ragby	3,50
Cvičení s lavičkami	10,50	Pravidla sportovní gymnastiky —	
Cvičení se švihadly	5,50	muži	4,—
Cvičíme s mládeží	13,—	Pravidla sportovní gymnastiky —	
Dětské taneční hry	12,50	ženy	2,50
Rodičům o tělesné výchově dětí	10,50	Pravidla stolního tenisu	2,—
Skáče na trampolíně	4,50	Soutěžní řád stolního tenisu	5,35
Tělesná výchova starších žen	5,—	Řád pro soutěže ve stolním	
Tělocvičné názvosloví	17,50*	tenisu	2,—
Těl. vystoupení menších jednot	10,50	Pravidla šachu a soutěžní řád	3,—
Zdolávání překážek	7,50	Pravidla šermu	9,30
Zápas:		Pravidla terčové střelby lukem	2,—
Zápas řeckořímský a volný styl	16,—	Pravidla tenisu	5,60
Pravidla, řady a tabulky:		Pravidla veslování	2,—
Pravidla bedmintonu	2,50	Pravidla vodního lyžování	3,—
Pravidla boxu	3,50	Pravidla vodního motorismu	5,50
Soutěžní řád boxu	3,—	Pravidla vzpírání	1,90
		Pravidla zápasu	1,70
		Jednotný disciplinární řád ČSTV	3,50
		Jednotná sportovní klasifikace	7,50
		Jednotná kvalifikace cvičitelů,	
		trenérů a rozhodčích	8,—
		Řád jednotné sportovní registrace	2,—

Různé:		
Dějiny dělnické tělovýchovy, I. díl	22,—	Na ledovcích Váchánu 24,— Na plný plyn 24,— Olympijské Tokio 16,— Pět olympijských kruhů 27,— Poslední kolo 11,50 Přicházím z doby kamenné 23,50 Ring není volný 10,— Sportovní svět 15,— Srpen s bejbinkou 12,— Synové hor 11,—*
Dějiny dělnické tělovýchovy, II. díl	24,—	
40 let FPT	18,—	
Encyklopedie tělesné kultury, I. díl	84,—	
Encyklopedie tělesné kultury, II. díl	86,—	
Metodika lékařsko-pedagogického sledování sportovců	22,50	
Péče o zdraví sportovce	8,50	

OBRAZOVÉ PUBLIKACE

Odznak zdatnosti PPOV	3,50	III. celostátní spartakiáda 20,— Český Krumlov 29,50 Fotbalové poháry 25,— Hory a lidé 51,—* Telč 13,50
Sportovní hry mládeže a pracujících	4,50	

SPORTOVNÍ PUBLICISTIKA

Malé suvenýry:

Bouře v pelotonu	14,50	Hrady a zámky ČSSR 18,—*
Deset velkých stěn	19,50	Památky staré Prahy 18,—*
Dobry borec Antonín	15,—	Tisíciletý Pražský hrad 18,—*
Eva a Pavel Romanovi	13,50	
Gól za 5000	10,—	
Hrdina hřiště	18,50	
Hvězdy sportu	10,—	
Josef Odložil vypráví	15,50	
Mezi olympijskými bohy	20,—	

KNIHY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Běží Zátopek	12,—
Dobrodružství doktora Haiga	16,—*
Modrý míč	15,—

POZNÁMKA

V tomto seznamu uvádíme z oboru turistiky pouze metodické a instrukční příručky. Máte-li zájem o další turistické publikace, např. o různé druhy průvodců, knihy o památkových objektech atd., napište si o podrobný přehled turistické literatury.

Zkratka JOTV znamená, že kniha vyšla ve Sbírce příruček k jednotným osnovám tělesné výchovy mládeže.

Tituly označené * jsou na skladě pouze do rozebrání.

učební texty ústřední školy ČSTV,

určené zejména cvičitelům, učitelům, rozhodčím a trenérům. I studující tělovýchovných škol, vědečtí, organizační, zdravotničtí a další pracovníci tělovýchovného hnutí jich mohou využívat k rozšíření a prohloubení svých znalostí.

Prodej těchto učebních textů provádí výhradně nakladatelství OLYMPIA a některé krajské sportovní prodejny n. p. Drobné zboží, v Jihomoravském kraji i Oblastní správa ústředního tělovýchovného zařízení, Brno, Chotárzova 3 (nejsou tedy k dostání v knižních prodejnách). Pokud byste měli potíže s jejich obstaráváním, obraťte se přímo na obyčtové oddělení nakladatelství OLYMPIA, které vám vybraná skripta zašle připojeným objednacím lístkem — jednotlivcům na dobírku, jednotám a školám na fakturu.

V současné době jsou na skladě tyto učební texty:

ČESKÁ HÁZENÁ — příručka pro trenéry II. třídy	7,50
JUDO — příručka pro trenéry II. třídy	13,—
KOPANÁ — Tělesná příprava hráče kopané	10,—*
KOŠÍKOVÁ — příručka pro pomocné trenéry a trenéry III. třídy	14,50
LEDNÍ HOKEJ — příručka pro pomocné trenéry	3,—
LEHKÁ ATLETIKA — příručka pro trenéry III. třídy	14,50
POZEMNÍ HOKEJ — příručka pro rozhodčí	4,50
STOLNÍ TENIS — příručka pro rozhodčí	7,50
STOLNÍ TENIS — příručka pro trenéry II. třídy	9,—
ŠACH — příručka pro rozhodčí	11,—
UMĚLECKÁ GYMNASTIKA — příručka pro rozhodčí	7,—

Zde odstříhnete

Přesná adresa (i okres):

Jméno objednatele (razítko):

OBJEDNACÍ LÍSTEK

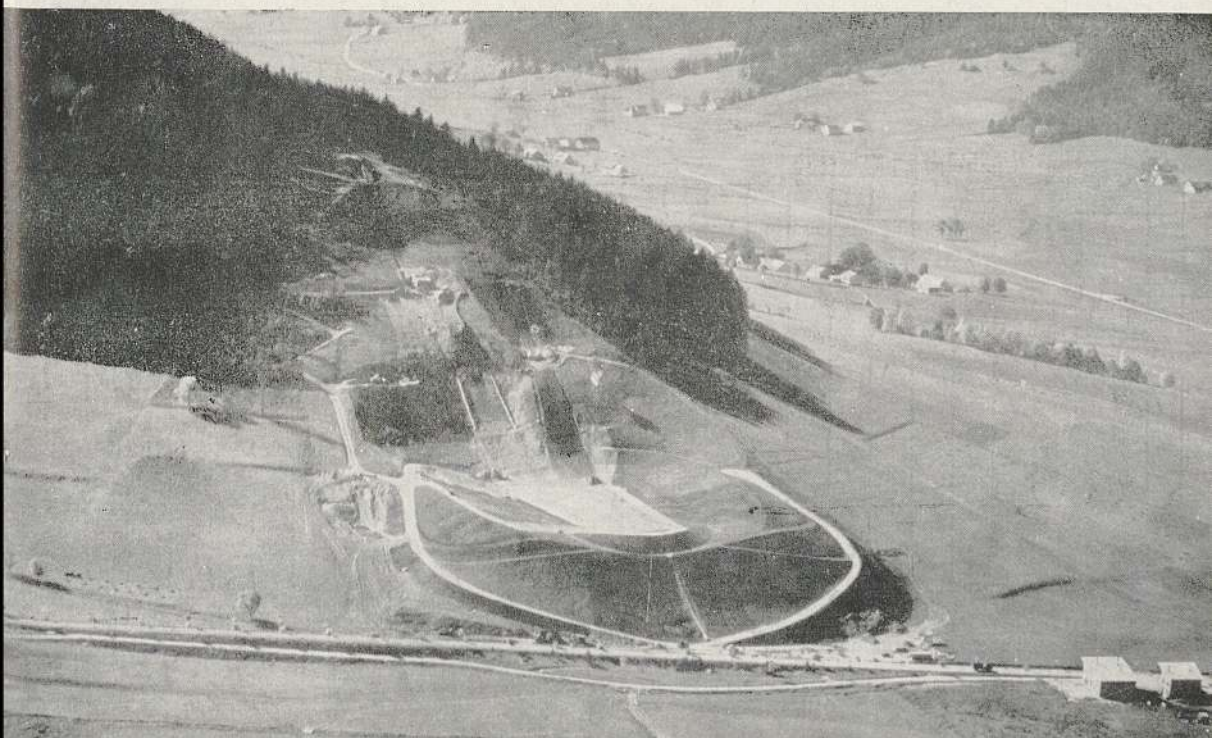
30 hal.

Razítko prodejny

Není-li v rámečku razítko, zašlete přímo odbytovému oddělení nakladatelství **OLYMPIA**, Klimentská I, Praha I.

lyžařství

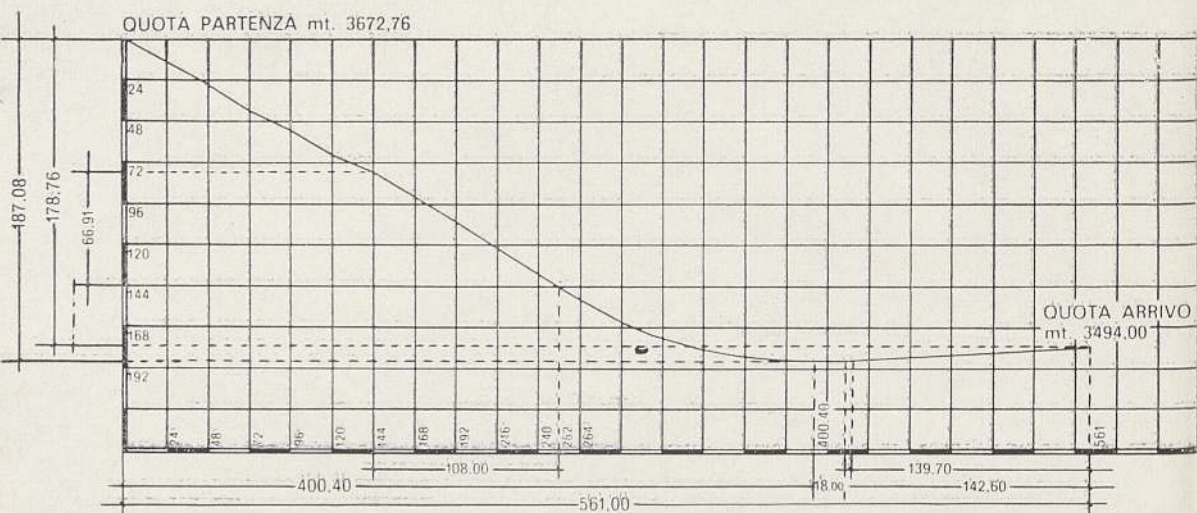
ROČNÍK 54 • ZÁŘÍ 1968 • Kčs 2,— 7

Trat'
rychlostního kilometru
v Cervinii

Profil tratě

na rychlostním kilometru v Cervinii

Od 15. do 21. července pořádá Sci club Cervinia 5. ročník Kilometru lanciato — rychlostního kilometru. Z našich závodníků se zúčastnili tři zkušební kozoáci, Koloušek, Janda, Petřík, a poprvé Vlastimil Horák. Po příjezdu do Cervinie a prohlídce tratě v pondělí 15. konstatovali zkušební borci, že je trať ve vynikajícím stavu a že je více než pravděpodobné, že bude překonán rekord Luigi di Marka, učitele lyžování z Cervinie, z r. 1964: 174,757 km.

První zkušební jízdy z nejnižšího startu tomu také nasvědčovaly. Trať byla vodivá a bezpečná. První tři zkušební jízdy ukázaly, že se naši hoši včetně nováčka Horáka s rychlostí velmi rychle vypořádávají a že mohou dosáhnout dobrých výsledků.

V úterý 16. 7. už začaly první jízdy na čas. Bylo oblačno, mírně popadával sníh a později se objevily i závaný mlhy. A začaly už také potíže s elektrickým měřením. Firma Longines tentokrát zklamala na plně čáře a žádný závodník neměl jistotu, že mu bude změněn čas. Vzhledem ke zhoršující se viditelnosti došlo při druhé jízdě k několika pádům, nejhůře byl postižen Němec Vogler, který si zlomil ruku v předloktí. Potom byly závody přerušeny pro špatnou viditelnost.

Ve středu pokračoval závod značně opožděně, neboť napadlo přes noc asi 10 cm sněhu. Trať byla velmi dobře upravená, ovšem vlivem slunce dosti pomalá. Všichni už, až na Fina Seppo, jezdili z nejvyššího nájezdu. Naši nedosáhli v první jízdě dobrých časů, po přemazání do druhého kola dosáhl Koloušek 3. nejlepší čas, Janda ve druhé jízdě měl smůlu, byl odstartován za slunce, ovšem

v měřeném úseku se náhle objevila mlha, a tak byl Janda rád, že sebou neprásknul. Mlha a nově sněžení způsobily, že Petřík a Horák už druhou jízdu nemohli sjet, neboť závod byl znovu přerušen.

Ve čtvrtek byl vítr, sněžilo, a tak po celodenním čekání na Plateau Rosa jsme odjeli zase zklamání dolů, do hotelu Derby, kde jsme byli ubytováni.

A tak jediný den, kdy se závodilo naplno, byl pátek 19. 7. Ráno sice byl na trati opět nový sníh, ale po pečlivé úpravě se začalo jezdit, i když až ve 12.30. Startovalo se podle dosud dosažených časů, takže odpadly nepěkné scény, které předtím byly na startu. Každý totiž chtěl jet v nejpříhodnější době a záleželo na dobrých loktech. Jen díky silné osobnosti startéra, trenéra italského družstva Noglera, byl na startu poměrný klid. Už první jízdy ukázaly, že je skutečně možnost dosažení rekordu. Alberti, který po skončení své závodnické kariéry se v Cortině D'Ampezzo celoročně připravuje na tento závod, dosáhl v 1. jízdě 167 km/hod., ale hned další, stejný specialista — Fin Kalevi — dosáhl 168 km/hod. Tento Fin každoročně od listopadu až do závodu trénuje v Cervinii speciálně na tento závod.

Z našich jel nejrychleji Koloušek, 161 km. Petřík doplatil na longines, neboť mu 2krát nestopli čas, podle mého názoru bohužel právě při nejlepší jízdě. Vcelku všichni závodníci stihli 3 jízdy, Koloušek, Janda a Horák 4, Petřík pak 5. Ovšem z toho měl jen 3 měřeny. Ukázalo se však, že skutečné maximum z hlediska výkonu i bezpečnosti závodníka jsou 3 jízdy denně. Koloušek dosáhl 167,441 km, Petřík 164,684, Janda 161,652 a Horák přesně 160 kilometrů, což je výkon velmi dobrý, jestliže ho dosáhl vlastně po 6 jízdách. Janda nedosáhl takového výkonu jako v minulých letech, podle mého názoru se nemohl správně vyrovnat s poněkud šikmým nájezdem do prudkého úseku, který byl způsoben prasklinami v ledovci. Závodníci jeli 2krát přes praskliny po mostech. Tyto praskliny byly velmi nebezpečné, neboť nedaleko dolní stanice vleku, kterým se jezdilo na

start, prakticky na rovině spadl jeden italský lyžař do praskliny a přes okamžitou pomoc a převoz vrtulníkem do nemocnice zahynul.

A tak po průběhu pátečního závodu byla nálada dobrá, neboť Koloušek byl 7., Petřík 12. a Janda 19. a postoupili do finále. Horák nepostoupil, ale i tak mohl být s dosaženým výsledkem spokojen. Bohužel však počasí nedovolilo ani v sobotu, ani v neděli pokračovat, a tak o výsledcích rozhodly v pátek dosažené časy. Byla to škoda, protože jsem přesvědčen, že by padl nejen světový, ale i československý rekord. Závody byly velmi dobře organizovány, především záchranná služba. Závod nebyl zahájen dříve, dokud nebyl v prostoru dojezdu vrtulník italské armády. Jak už jsem uvedl, naprosto zklamalo měření firmy Longines a situace došla tak daleko, že na sobotu a neděli přijela firma Omega a longines vyměnila. Omega ovšem neměla příležitost, aby svoji lepší kvalitu ukázala. A tak jsme z Cervinie odjeli nespokojeni, neboť jen počasí zabránilo tomu, abychom dosáhli daleko lepších výsledků.

Výsledky

1. Kalevi (Finsko)	172,331 km/h.
2. Alberti (Itálie)	171,265 km/h.
3. Sperotti (Itálie)	171,102 km/h.
7. Koloušek	167,441 km/h.
12. Petřík	164,684 km/h.
19. Janda	161,652 km/h.
22. Horák	160,000 km/h.

Závodu se zúčastnilo 30 lyžařů.

Záplava lyží

Na sportovním veletrhu v Kolíně nad Rýnem v říjnu 1967 bylo vystaveno 186 různých typů lyží. Pro porovnání je třeba říci, že ještě před několika lety bylo pouhých 27 typů, které uváděly návštěvníky výstavy ve zmatek při výběru vhodného tvaru. Tendence ke specializaci, která vychází v neposlední řadě od samých sportovců a způsobila ono narůstání typů, uchvátila výrobu lyží.

AUTRANS — JIŘÍ RAŠKA, dvě jména, která zůstanou navždy v paměti všech lyžařů i ostatních sportovců. Na letošních olympijských hrách zde získal zaslužený mistr sportu první československou zlatou medaili zimních olympijských her. Pochopitelně že byli diváci zvědaví na jeho výkon na můstku s umělou hmotou. Jiří opět zvítězil! Ke snímkům na titulní straně.

Solvalla, tělovýchovné středisko

LETNÍ TOULKY LYŽAŘSKÝM SEVEREM

Lahti, Rovaniemi, Kiruna, Holmenkollen — jak krásně ta slova znějí! Dostat se tam, vlastnoručně si osáhat ten severský sníh, nahlédnout do tohoto lyžařského ráje — domova mistrů stop a skokanských můstků, rodiště lyží světových značek — to je sen snad každého lyžaře či lyžařského fand.

Nám se to podařilo. Místo sněhu jsme hledili hebkou trávou, místo nekonečně dlouhých večerů jsme prožili noci plné jasu s půlnočním sluncem a dojezdy skokanských můstků nám sloužily jako koupaliště pro osvěžující lázeň v nemilosrdných paprscích krátkého severského léta. Svůj čas jsme dělili mezi návštěvy svých přátel, mezi navazování nových přátelství, mezi návštěvníky podniků a sportovních škol i mezi naší Škodovkou, která svých sedm let služby nezapřela a nebrala ohled na naši kapsu, tak skoupou na devizové prostředky.

Pět týdnů uplynulo, Sever patří již jen vzpomínkám. Když se tak probíráme cestovním deníkem, napadlo mi, že by snad nebylo naškodu rozdělit se o své dojmy. Ty jsou strašně neurovnané. Já se je pokusím srovnat časově tak, jak jsme je prožívali.

Na začátku bylo hodně zmatku, ostatně tak tomu bývá před každou takovou cestou. Potom jsme přece jen vyrazili. Trasa: Drážďany, Sassnitz, Trelleborg, Stockholm. Pak loď do Helsinek — a tady je důvod k prvému zastavení.

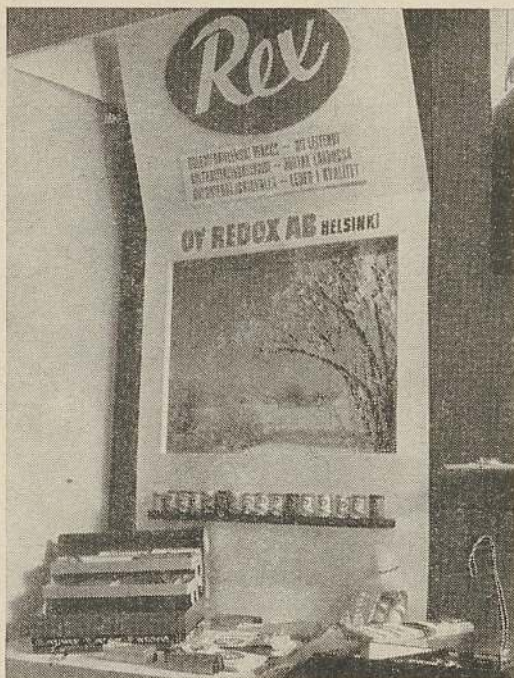
Ta továrna, nebo spíše továrnička, stojí zcela na okraji Helsinek. Žije v sousedství mnohem větší kolegyně s daleko atraktivnějším výrobním programem (pro Finy a Skandinávce) — totiž továrnu na lihoviny. Vzdor tomu nás zajímala právě ta menší.

Firma Redox, jeden z nejznámějších výrobců lyžařských vosků. Návštěvníci ze vzdáleného Československa překvapili ředitele ing. Arne Mahnalu, příjemného, postaršího žoviálního šéfa tohoto podniku. Ale na důkaz toho, že Československo pro něho není neznámým pojmem, nás obdaroval firemními odznaky vyrobenými v ČSSR, v Jablonci. Vůbec, i na naší další cestě jsme se setkali s velkou aktivitou lyžařů ze Mšena nejen v lyžařské stopě, ale i na obchodním poli.

Firma Redox vznikla v roce 1952 sloučením s firmou Suunto, továrnou na výrobu kompasů, busol a navigačních prostředků. Její činnost je dnes zaměřena třemi směry: výroba lyžařských vosků, výroba kompasů a zprostředkovatelská činnost při prodeji lyží. Je specializována na výrobu vosků, jichž produkuje ročně od půl až do miliónu kusů. Její roční obchodní obrát činí 1 200 000 finských marek.

Redox má celkem 42 zaměstnanců se vším všudy a asi 60 % produkce jde na export. Mezi odběrateli vosků jsou všechny lyžařské země, dokonce i USA, Kanada, Austrálie a Nový Zéland. A největším odběratelem vosků Rex je Japonsko! Do Československa putuje každým rokem kolem 2000 kusů, firma by ráda tento počet podstatně zvýšila. Možnosti se prý nabízejí prostřednictvím firmy Suomaa, importující nejrůznější naše výrobky. Vosky by pak prý mohly být zařazeny mezi kompenzační položky za tento dovoz.

Továrna přizpůsobuje svůj výrobní program nejnovějším poznatkům. Zástupci firmy jsou ve spojení s trenéry i závodníky a nechybějí při žádném větším lyžařském podniku. Ředitel ing. Mahnala má také namířeno k nám do Vysokých Tater na letošní předmistrovskou prověrku, aby přímo na místě mohl

konzultovat poznatky a požadavky na mazání na tatranském sněhu.

Do Solvally, jednoho z finských tělovýchovných středisek (na snímku), není z Helsinek daleko. Dovede vás tam výborná dálnice směrem na Turku a pak odbočka po hliněné cestě. Ukáže-li váš tachometr vzdálenost 35 km, jste na místě. Přivítá vás skupinka budov v typické finské krajině s břizkami a překrásným jezerem. Sem jezdí většinou finští reprezentanti, ale můžete tu zastihnout i klubové nebo armádní celky. K dispozici je tu všechno. Prostorná tělocvična s hřišti pro volejbal i košíkovou, fotbalové travnaté hřiště, dobrá atletická dráha, lyžařské tratě, v budově pak prostě zařízené pokoje pro tři osoby, jídelna, společenská místnost, koupelny, sprchy a samozřejmě sauna. Druhá sauna je pak přímo u jezera.

Největším zážitkem bylo pro nás stravování. Jídlo se podává třikrát denně — v 8, ve 12 a v 17 hodin — formou samoobsluhy. Na stole u vchodu do jídelny jsou talíře, příbory a všechno jídlo, které je na jídelničku. Každý se obslouží podle své chuti, nikdo nikomu neurčuje, kolik má čeho sníst. Sní-

daně vypadá třeba takto: čtyři druhy chleba, sýr, salám, šunka, džemy, ovesná kaše, vložky, vejce a máslo. Na vedlejším stole džbán s kávou, mlékem (výborným) a čajem. Sníst můžete cokoliv v libovolném množství, kuchařky jen dohlížejí, aby všechny mísy byly stále plné. Vůbec si pak netroufám vyjmenovat, co všechno je na stole při obědě nebo při večeři. Riskuji, že budu považován za »nenajedeného«, pochlubím-li se, že jsem při večeři zkonsumoval mimo jiné šest porcí masa, samozřejmě s jednou bramborou. Připadal jsem si však přesto jako diabetik při pohledu na místní konzumenty. Jde-li někdo méně než třikrát ke stolu pro plný talíř, je podezříván z nechutenství k jídlu. A pozor — denní penze činí 12 finských marek, což je ve srovnání s cenami v restauracích úplný pakatel. A já si vždycky v ten moment vzpomněl na proudy lyžařů-závodníků třeba v Harrachově, směřujících po vydatném obědě do místní samoobsluhy Jednoty a vracejících se s náručemi plnými kompotů, sušenek a dokonce mléka. To vše při denní penzi »pouhých« 35 Kčs ...

(Pokračování.)

Vzpomíná JIRÍ KOTLAND

Pěkné jubileum vzácného člověka!

V pondělí 5. srpna se dožil 75 let bývalý československý reprezentant v běhu na lyžích Josef Feistauer, t. č. lesník na odpočinku.

Mladí prožil v Krkonoších a jako lesník dlouhý čas v Harrachově. Lásku k lyžařskému sportu převzal od svého švagra mistra Bohumila Hanče, s nímž také bojoval tragický závod na 50 km na Krkonoších.

Naučil se od něho i jeho lyžařskému umění. Byl dlouhá léta reprezentantem, což také něco stálo. Lesní správa tehdy ještě neznala uvolňování!

Po prožití první světové války byl mezi cvičiteli, kteří vedli v zimě 1919 první lyžařský výcvik čs. armády ve Vysokém nad Jizerou.

Na prvním mistrovství ČSR v roce 1920 ve Vysokých Tatrách byl v běhu na 18 km druhý. Zvítězil jsem. Pak jsme se střetávali po mnoho let. Byl velkým nástupcem Bohumila Hanče!

Každým rokem přijde 24. března na hřebeny Krkonoš na Zlaté návrší a nezapomene přinést vlastnoručně zhotovený věneček — jako to udělal i letos při vzpomínce 55. výročí úmrtí B. Hanče a jeho přítele Vrбаты.

Nyní nežije Josef Feistauer v Krkonoších, ale v Bezně u Mladé Boleslavi. Na lyže a své kamarády však nezapomíná.

Přeji mu — jistě jménem všech lyžařů a přátel — mnoho zdraví do dalších let! KAREL JAROLÍMEK

Smaltované odznaky

TJ LIAZ Jablonec nad Nisou-Rýnovice (lyžařský oddíl) nabízí zhotovení smaltovaných odznaků podle vlastního návrhu za výhodné ceny. Minimální množství, nutné pro uzavření objednávky, je 1500 kusů.

Změny v Německo-rakouském turné skokanů

Stejně jako v minulosti bude

i letos prvním mezinárodním závodem skokanů již XVII. ročník Německo-rakouského turné čtyř můstků. Bude zahájen v neděli 29. prosince v Oberstdorfu, pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, 4. ledna v Innsbrucku a bude zakončen 6. ledna v Bischofshofenu.

Zástupci rakouských a západo-německých pořadatelů schválili nový statut turné. Napříště budou moci startovat pouze závodníci, kteří se zúčastní celého turné. Bude zavedeno zvláštní hodnocení deseti nejlepších skokanů v his-

torií této soutěže a závodníci budou vyznamenáváni odznakem Turné čtyř můstků.

Statistika zranění

Rakouský sportovní lékař prof. dr. Prockhoff tvrdí, že není správné uvádět funkci bezpečnostního vázání pouze v relaci s pevností stavby kostí. Statisticky dokazuje, že měkká zranění (svaly a šlachy) činí nejméně 30 % úrazů na lyžích.

Bollnäs, místo II. mistrovství Evropy juniorů 1969.

PRVÁ MISTROVSTVÍ JUNIORŮ

Ve francouzském pohoří Jura leží pěkné lyžařské středisko les Rousses. Nedaleko něj je město výrobců hodinek a brýlí Morez. V uplynulé zimě bylo toto místo ve dnech 2. až 4. února dějištěm prvního mistrovství Evropy juniorů v klasických disciplínách. Proběhlo sice trochu zapomenuto a zastíněno velkolepostí X. ZOH v Grenoble, přesto však skončilo pěkným úspěchem pořadatelů, zúčastněných zemí i samotné FIS. Zásahu na tom mají i českoslovenští lyžaři, kteří se podíleli velmi aktivně na dlouholetém boji o zavedení těchto soutěží.

Jak se mistrovství rodilo a zrodilo?

Od začátku rozvoje závodního lyžování byly v jednotlivých zemích pořádány také závody pro mládež. Vznikaly z národních tradic a zvyklostí, které byly velmi rozmanité. Po druhé světové válce se péče o mládež stala záležitostí všech, což vyjadřovalo heslo: mládež — záruka budoucích úspěchů.

V květnu 1955 na kongresu FIS v Montreux přišlo Finsko s návrhem na snížení platné hranice pro běh na 15 km z 20 na 18 let,

aby se i tzv. junioři mohli zúčastnit velkých mezinárodních závodů. Návrh nebyl však přijat. Totéž se opakovalo na kongresu FIS 1957 v Jugoslávii a 1961 ve Španělsku.

V roce 1956 bylo naproti tomu na kalendářní konferenci FIS v Ženevě zařazeno do oficiálního kalendáře pět závodů pro juniory, z toho dva pro klasické a tři pro sjezdové disciplíny.

Na kongresu FIS 1959 ve Stockholmu byl pod bodem 18 uveden návrh Rumunska na ustavení komise mládeže a organizování mistrovství Evropy juniorů. Byl však stažen z pořadu jednání.

V roce 1962 v Bulletinu FIS (č. 8—1/1962) W. Waizer — člen předsednictva FIS z Rakouska — napsal: »Pokládám za přirozené, že se činnost FIS rozšíří také na juniory, tzn. závodníky a závodnice do 18 let.« V témže roce běžecká komise FIS pověřila své členy A. Svenska (FIN) a Vladimíra Pácla, aby na základě dotazníků z národních federací zpracovali návrhy pro pravidla FIS na kategorii juniorů.

Tehdy jsem napsal v dopise členům běžecké komise: »Prostudoval jsem pečlivě všechny podklady, které zaslaly národní sekce, svazy a federace k problémům závodění juniorů. Péče o juniory a zájem o jejich další výkonnost je předmětem velkého zájmu řady národních organizací, jak o tom svědčí přiložené materiály. V běžeckých disciplínách se zlepšuje neustále trénink závodníků, o čemž svědčí celkem rychlý růst výkonnosti. V jednotlivých národ-

ních svazech se věnuje velká péče mládeži a juniorům jako základu pro další rozvoj. Podle podmínek jsou v národních pravidlech řešeny různým způsobem kategorie mládeže a juniorů. Ve většině zemí jsou pořádána mistrovství juniorů. Také na mezinárodních závodech se v posledních letech často vypisují soutěže juniorů [Coupe Kurikkala, Holmenkollen, Poiana, Salpausselkä, Le Brassus atd.]. Start za dospělě je řešen různě — část zemí povoluje start ve štafetách a některé omezeně start na 15 km. To svědčí o nutnosti, aby FIS řekla jasně slovo k těmto soutěžím. Problém pravidel pro závod sružený doporučují řešit v další etapě, až se rozhodne o běžecích soutěžích. I když předpisy pro závodní juniorů nejsou ve všech zemích zcela stejné, ukazuje se možnost řešení, které odpovídá zhruba tradicím většiny zemí:

1. U mužů zavést dvě kategorie juniorů. Kategorie A (19letí až 20letí); mohou startovat v mezinárodních soutěžích a mistrovství světa na 10 i 15 km podle rozhodnutí národní federace. Kategorie B (17letí a 18letí); mohou startovat na mezinárodních soutěžích jen na 10 km a ve štafetách s dospělými. U žen zavést kategorii B (17leté až 18leté); mohou startovat na mezinárodních soutěžích pouze na 5 km a ve štafetách žen.
2. Rozhodujícím datem pro určení kategorií juniorů doporučuji 1. leden příslušného roku. To znamená, že do tohoto termínu musí být dovršený věk kategorie, ve které startuje.

Na kongresu FIS 1963 v Aténách bylo do pravidel FIS zařazeno — § 46 — věk; junioři: závodnice, které jsou starší 16 let a závodníci starší 18 let. Rozhodující den je 1. leden. Délka tratí pro ženy je 5 km a pro muže 10 a 15 km. Junioři musí závodit ve vlastní kategorii s výjimkou na mistrovství světa a olympijských hrách.

Rozhodující pro závodění juniorských mistrovství byl rok 1965. Na základě diskuse v československé sekci lyžování o dalších perspektivách práce FIS uvedl jsem na jaře 1965 do své práce několik poznámek k historii FIS, napsané pro XXV. kongres FIS: »Zamyslet se nad novými formami vrcholových soutěží, jako např. pořádání v lýchých letech Pohár Evropy juniorů v běhu, soutěž družstev ve skoku, mistrovství světa v letech vzduchem nebo mezinárodní lyžařskou ligu.«

Na skandinávské konferenci 16. 10. 1965 v Helsinkách navrhl Sig-

ge Bergman, generální tajemník FIS, aby byla zavedena mistrovství v běhu, ve skoku a závodu sruženém. Návrh byl všemi skandinávskými zeměmi schválen. Bylo doporučeno, aby předsednictvo FIS schválilo neoficiální mistrovství Evropy pro rok 1967. Bude-li úspěšné, bude to jasný důkaz pro kongres FIS 1967, aby byla mistrovství Evropy oficiálně schválena [Bulletin FIS 23. 4. 1965].

V roce 1966 na základě dohody mezi československou sekci lyžování a Rakouským svazem lyžařů a generálním tajemníkem FIS S. Bergmanem bylo dohodnuto uspořádat v roce 1967 jako zkoušku Evropské kritérium juniorů. Zástupci československé sekce lyžování na kalendářní konferenci FIS 1966 v Praze se vyjádřili: »Domníváme se, že soutěže juniorů jsou nutné (viz zkušenosti v jiných sportech — kopaná, lehká atletika, kanoistika, košíková atd.). Navrhujeme, aby se soutěže konaly v jednotlivých disciplínách, především jako soutěže tříletých družstev. Do výsledků družstva započítávat výsledky dvou nejlepších závodníků.«

V kalendáři FIS pro rok 1967 bylo uvedeno mj.: 3.—5. února — Murau (Rakousko): Evropské kritérium juniorů (běh na 10 a 15 kilometrů, štafety mužů a závod sružený); 4.—5. února — Harachov (ČSSR): Evropské kritérium juniorů (skok a běh žen).

Na obou místech startovalo hodně závodníků či závodnic. Soutěže byly dobře uspořádány a skončily velkým úspěchem. Junioři dokázali, že jsou dobře připraveni a že mohou startovat i na oficiálním mistrovství Evropy.

Na XXVI. kongresu FIS 1967 v Bejrútu byly projednávány mj. dva návrhy:

1. Švédského lyžařského svazu na zavedení mistrovství juniorů v klasických disciplínách od roku 1969. Soutěže konat každé dva roky, později podle možností každý rok...
2. Československé sekce lyžování na zavedení regionálních juniorských mistrovství (Evropa, Amerika atd.) nebo juniorského kritéria. Organizovat každoročně...

Závěr byl dobrý. 40 hlasů pro a 12 proti našemu návrhu. Bylo dosaženo dvoutřetinové většiny pro zavedení regionálních mistrovství juniorů v klasických disciplínách, a to již v roce 1968. Doporučena byla jako první Francie.

V Morez-les-Rousses

První mistrovství juniorů v Morez-les-Rousses 1968 se zúčastni-

lo 182 závodníků a závodnic ze 16 zemí: Rakousko, NSR, Bulharsko, Finsko, Francie, NDR, Maďarsko, Itálie, Jugoslávie, Norsko, Polsko, SSSR, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, ČSSR.

Výsledky — 10 km: 1. J. Skobov (SSSR) 31:40,8, 2. B. Odovar (Norsko) 32:02,7, 3. E. Rösback (Norsko) 32:17,5, 19. S. Henylich 33:52,4, 24. G. Červinka 34:10,3, 27. S. Režáč 34:21,1; **3krát 10 km:** 1. Norsko 1:40:57,2, 2. Švédsko 1:42:12,1, 3. Finsko 1:42:45,7, 4. Itálie 1:42:52,3, 5. SSSR 1:43:24,8, 6. Polsko 1:44:53,2, 7. ČSSR 1:50:19,7.

Ženy — 5 km: 1. H. Kuntolaová (Finsko) 20:48,2, 2. A. Karuová (SSSR) 21:02,1, 3. E. Härkinová (Finsko) 21:06,2, 9. Z. Maternová 21:45,7, 15. J. Budárková 21:57,4, 20. M. Bartáková 22:32,4, 26. K. Dvořáková 22:52,7; **3×5 km:** 1. NDR 1:03:59,3, 2. Finsko 1:04:12,5, 3. SSSR 1:06:43,5, 4. Švédsko 1:06:53,3, 5. Polsko 1:07:20,3, 6. Norsko 1:08:19,9, 7. ČSSR 1:10:54,7.

Sružený závod: B. Hietinen (Finsko) 477,28, 2. I. Scheibenhof (NDR) 461,27, 3. W. Hofmann (NDR) 451,94, 12. L. Foltman 404,48, 15. F. Zenker 401,08, 17. T. Kučera 388,85.

Skok prostý: 1. K. Kongsgaard (Norsko) 211,90, 2. T. Hedberg (Švédsko) 203,80, 3. E. Kroll (Rakousko) 203,30, 11. V. Hýsek 194,80, 21. J. Šimo 177,50, 22. F. Srb 175,80.

Umístění a výsledky našich závodníků jako celku nás nemohou uspokojit. Věřím, že se o tomto problému rozepíší trenéři a hlavně že nastoupíme období zvýšené péče o juniory.

Tříletá komise FIS — S. Bergman, F. Rössner a Vi. Pácl — zpracovala na základě zkušeností z Morez-les-Rousses první pravidla pro organizování mistrovství Evropy juniorů. Tyto směrnice byly schváleny předsednictvem FIS 14.—15. 6. 1968:

Pátek: 10 km chlapci (včetně závodu sruženého) a 5 km dívky.

Sobota: Skok pro závod sružený.

Neděle: Štafety 3×10 km (chlapci), 3×5 km (dívky) a skok prostý.

Závodu se mohou v roce 1969 zúčastnit vždy čtyři junioři-běžci narození 1949 a mladší, čtyři juniorky narozené 1951 a mladší, tři skokaní narození 1951 a tři sruženáři narození 1949 a mladší.

Celkem má právo účasti na ME junioři 27 zemí.

Druhé mistrovství Evropy juniorů se koná 28. 2.—3. 1969 v Bollnäs ve středním Švédsku.

VLADIMÍR PÁCL

Americké *Aspe-osyky*, které rostou ve Skalistých horách ještě ve výšce 3000 m — byly letos v dubnu ještě dlouho bez listů, když se do městečka, jehož jméno je od nich odvozeno, začali sjíždět účastníci 8. mezinárodního kongresu pro lyžařskou výuku. Šlo se jich tam na 350 ze 16. států. Nejpochetnější byla kromě americké oficiální delegace italská (54), rakouská (53), NSR (50), nejméně početná naše a islandská (1). Kongres neobeslalo osm členských států, z toho šest lidí. dem. Pouze Jugoslávci byli zastoupeni sedmi účastníky. Kromě toho se kongresu (přednášek, praktických ukázek) jako vždy zúčastnily stovky soukromých hostů (z ČSSR s. Zanáška z Brna).

Do Aspen jsem odjžděl s těmi-to úkoly:

1. Udržet a rozšířit spojení s lyžařským světem na poli nezávadního lyžování, především získáním zkušeností s prováděním základního lyžařského výcviku.

2. Seznámit kongres se současným stavem nezávadního a školního lyžování v ČSSR.

3. Uhájit vedoucí pozici, kterou máme mezi lidově demokratickými státy (jak bylo formulováno na společném zasedání těchto států roku 1965 v Bad Gastein) tím, že udržíme zastoupení ve vrcholném orgánu — předsednictvu Interski.

I když se tyto úkoly zdály nad síly jednoho delegáta (vyžadovaly účast na schůzích předsidia, jednotlivých komisí, dále účast na předváděcích filmů, přednáškách, pořízení filmu z těchto ukázek atd.); zaneprázdněného navíc řízením školské komise za nepřítomného předsedu prof. dr. Grola, při znesnadnění jeho pozice už zmíněnou neúčastí delegátů lidově demokratických států, můžeme být vcelku s výsledky naší delegace spokojeni. Podařilo se jí nejen naše členství v presidiu Interski (dr. Čtvrtečka byl zvolen poměrem 12:4 hlasům proti kandidátovi z NSR), ale získali jsme opět významné místo ve vedení jednotlivých komisí: ing. Chlouba je místopředsedou amatérské a dr. Čtvrtečka 1. místopředsedou školské komise. Dr. Zálešák zůstává rovněž členem komise profes. lyž. učitelů. Se zájmem byly přijaty i naše přednášky a referát.

Theoretická část kongresu

Ústřední téma 8. kongresu určilo předsednictvo IVS na své schůzi ve Freiburgu 1966. Znělo: Ušnadnění a zjednodušení lyžařského výcviku od jeho základů až po závodní techniku. Kromě toho se měla v jednotlivých komisích uplatnit speciální tematika, vztahující se k práci těchto komisí.

Přednášky a referáty. Na kongres bylo přihlášeno velké množství přednášek a referátů. Protože by je nebulo možné v čase kongresu vymezeném předněst, byly rozděleny předsednictvem do tří kategorií: přednášky zásadního charakteru, které budou předneseny v plénu (z toho jed-

Puchtlera (NSR): Zkušenosti s krátkými lyžemi aj.

Referáty přednesené na kongresu se překládají a vydou souborně v metodickém dopise LS ČSTV. Proto se jejich obsahem zde blíže nezabýváme.

Na zasedání školské, profesionální a amatérské komise, kterým byly v rámci kongresu vyhrazeny plně dva dny, se lyžařskou teorií zabývala především školská komise. Byly předneseny, kromě obsáhlého referátu o činnosti komise za uplynulé tři roky a o dvou mezinárodních seminářích, které tato komise konala, referáty zástupců všech zúčastněných států o stavu lyžařské výuky na školách všech typů v jednotlivých zemích. Celý elaborát vyjde tiskem na univerzitě v Kolumbií a u nás bude rovněž k dispozici v překladu jako metodický dopis.

Filmy. Doplněkem teoretické části kongresu byly filmy. Bylo promítnuto asi 15 filmů, z nichž polovina byla rázu instrukčního, ostatní převážně propagační. — Francouzský a rakouský předváděly výuku svých lyžařských škol. Americký byl obrazem výuku lyžování na školách, které dovážejí žáky do hor na jednodenní lyžařské školení v profesionálních lyžařských školách. Instrukčně propagační film průměrné úrovně předváděli Lichtenštejnci. O něco lepší byl film italský a švýcarský. Pan Puchler z NSR promítal filmový záznam o výuce zatáčení na krátkých lyžích. Bohužel jeho průkaznost nebyla dost přesvědčující, především pro nesourodost pokusné a kontrolní skupiny. Přípravný výbor ZOH 1976, o které se Američané ucházejí, promítal pro pozvané propagační film z míst, vyhlédnutých pro tyto hry.

Praktické ukázky

Praktické ukázky lyžařského výcviku na sněhu začaly společným vystoupením **severských států**. Norové předváděli historický vývoj lyžařské techniky na soudobé lyžařské výzbroji a výstroji.

Doc. dr. J. ČTVRTEČKA

na ČSSR — Čtvrtečka: Pohybová příprava jako součást ZLV), další v komisích (z toho naše: Současné problémy výuky lyžování na školách v ČSSR). Ostatní byly rozdány s trojjazyčných předlohami. (Mezi nimi i přednáška nepřítomného dr. Zálešáka: Příspěvek k objektivnímu zjišťování techniky snožného smyku na lyžích). Rada přednesených referátů byla velmi dobré úrovně, i když se některé zcela tematicky neshodovaly s navrženým plánem. Zajímavé byly např. přednášky prof. dr. L. Prokopa (Viedeň): Medicínské problémy moderního lyžování, prof. D. Jonville (Francie): Nové francouzské obilky, společná přednáška prof. Kruckenhausera a Hopplchlera: Červená nit (pojednávající o vývoji techniky lyžování v Rakousku), Bjungströma (Finsko): Běh na lyžích ve vysokohorských podmínkách, G. Frohma (Švédsko): Turistika na lyžích na severu, K. Gavany (Švýcarsko): Lyžařská technika pro celý svět.

Skákal se i na 30m můstku na lyžích s rákosovým vázáním. V metodických řadách běžeckých a skokanského výcviku, který předváděl společně, neukázali Seveřané nic nového. Velmi dobře mají propracován způsob nácviku běhu po rovině přes terénní nerovnosti. Terénní vlny pro výcvik uměle připravují. Ukázky výcviku předváděla skupina dospělých a skupina dětí. Jak znám práci mnohých našich učitelů a cvičitelů, nebyla by bez vyhlídek na úspěch podobná skupina dětí, se kterou bychom se mohli (a měli!) příštího kongresu, který se koná v sousedním NSR, zúčastnit i my. Novinkou Seveřanů byly ukázky sjezdového výcviku, předváděné skupinou Nord.

Na doplnění programu prvního dne předvedli ukázky sjezdového výcviku Lichtenštejnci.

Další den byl vyhrazen ukázkám výcviku Rakušanů, Kanady a Itálie. **Rakušané**, jak známo a jak předeslal ve své přednášce prof. Kruckenhauser, nezůstali stát ve vývoji své lyžařské školy. Za současnou rakouskou lyžařskou školu nelze už považovat to, co bylo obsahem jejich učebního plánu r. 1956. Už osoba státního trenéra rakouských sjezdařů prof. Hoppichlera, který byl spoluautorem praktických ukázek, dává tušit, že se v Rakousku dnes více než dříve hledá návaznost základní a závodní lyžařské techniky a z toho pak vyplývají další důsledky: Potlačování statických prvků a zdůrazňování dynamiky a elasticity všech pohybů. To vše při největším možném zjednodušení metody a tedy zefektivnění výcviku.

Sjezd šikmo a sesouvání zůstávají základními kameny, na kterých se buduje co nejjednodušší cesta ke spojovaným snožným smykům Wedeln a k tzv. »krásnému lyžování« (Schönschilaufl). Tato cesta jde přes smyk z pluhu, smyk z přívratu nižší lyže ke smyku z rozšířené stopy při dodržování vertikálního pohybu těžiště. Zatímco Wedeln v úzké snožné stopě [na ujeté dráze i v hlubokém sněhu] je cílem závodního sjíždění, tzv. rychlé lyžování (Schnellschilaufl), jehož charakteristickým znakem je jízda po jedné lyži, přestupování z lyže na lyži a odraz z vnější nebo z vnitřní lyže i na úkor následného snožného vedení lyží v oblouku. Společný základ pro krásné i rychlé lyžování je tedy smyk z přívratu v jeho různých obměnách. Jako přechod k závodní technice předváděli Rakušané projíždění vlnovky a jiných slalomových figur. Jako jediní na kongrese ukazovali nácvik zatáčení i na krátkých lyžích (150—170 centimetrů). Největší úspěch měla

při předvádění vzorných ukázek skupina chlapců a děvčat od 6 do 12 roků.

Ukázky **kanadských** profesionálních lyžařských učitelů nepřinesly nic podstatně nového, co by nebylo obsaženo v jejich ukázkách na posledním kongresu.

Italové. Jak výběrem charakteristických cviků své sjezdové školy, tak jejich metodickým uspořádáním a precizností provedení patřili k nejlepším celkům, které jsme na kongresu viděli. Zásluhu o to má jistě i známý Zeno Collo, který právě zde v Aspen získal titul mistra světa a který byl spoluautorem jejich vystoupení. Také Italové vycházejí z přirozeného sjezdového postoje a postupují přes přívrat. Snožné krátké smyky provádějí odrazem z hran, dlouhé pomocí nadlehčení vertikálním pohybem. Odšlapy z oblouků i do oblouků zrychlují jízdu.

Francouzi. Podobně jako ukázky Rakušanů, jsou i předvádění Francouzů na všech kongresech zlatým hřebem a jsou sledována účastníky s mimořádným zájmem. Zejména předchází-li jim, jako tomu bylo letos u Francouzů, přednáška, ve které jsme se dověděli, že to, co budou předvádět, nebylo dosud nikde zveřejněno. Prakticky šlo v podstatě o něco podobného jako u Rakušanů: přiblížení základní a závodní techniky zatáčení formou tzv. lehké kristianie. Připouští se nácvik v širší stopě. Při nácviku tzv. speciálních smyků — sportovně závodní variaci oblouků — je nasazení oblouku snožným protismykem nahrazeno a urychleno odrazem z hrany jedné lyže. Tzv. lehká kristianie vznikla ani ne tak zjednodušením dosavadní techniky jako zkrácením metodické řady nácviku z původní kristianie légère. Francouzi vysvětlují tuto možnost zhuštěního výcviku jednak lepší tělesnou připraveností svých žáků, než tomu bývalo např. před 10 léty, dále velkým zájmem o závodní lyžování, které přiblížily filmy a televize, a konečně řadou pomůcek, kterými lze dnes výcvik usnadnit a zracionalizovat (výtahy, dokonalá výbroj atd.). Krátké lyže nejsou ve Francii rozšířeny. Kromě těchto důvodů je k usnadnění a zrychlení výcviků vedou, jak sami přiznávají, i obchodní a konkurenční zájmy jejich lyžařských škol.

Co je lehká kristianie?

Jde o dlouhý oblouk, ve kterém ve fázi přípravy provádí lyžař ze sjezdu šikmo protismyk (smyk ke svahu) s výrazným zahraněním při jeho ukončení. Postoj se sníží, kolena jdou dopředu dovnitř. Při zabrzdění smyku se tělo dostává do relativního záklonu, ze které-

ho setrvačností pohybu v další fázi přepadá dopředu. Ve fázi nasazení oblouku zabodne lyžař vnitřní hůl, o kterou se během dalšího otáčení opírá. Při následujícím vztýčení těla (při kterém dojde i k odlehčení lyží a jeho souhlasné rotaci ve směru zatáčení) přemísťují se odlehčené lyže po sněhu nebo nad sněhem přes spádnici. Ve fázi vedení oblouku dochází opět k pokrčení kolen, váha těla se přenáší na vnější lyži.

Těm, kdo sledují vývoj a současný stav francouzské sjezdové techniky, jistě připomene tento smyk oblouky pomocí tzv. anticipace, popsané v tomto ročníku lyžařství A. Mezerou. Tedy nic převratného. Ukázky Francouzů vvrcholily opět předvedením krátkých spojovacích oblouků (godille) prováděných snožným odrazem z hran a sjezdových prvků závodní techniky a jejich uplatněním ve slalomových brančích.

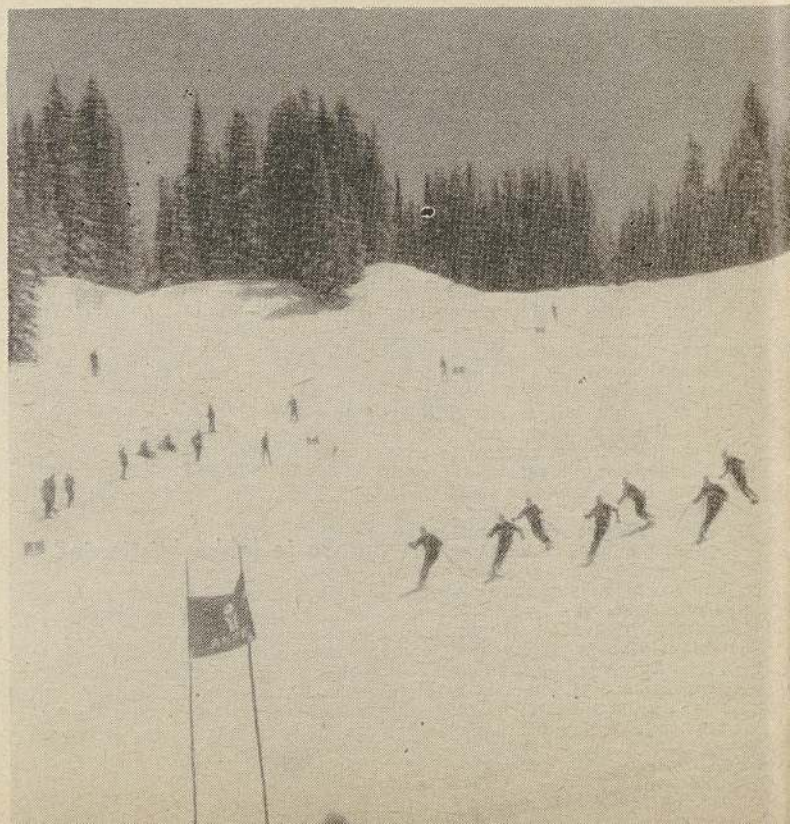
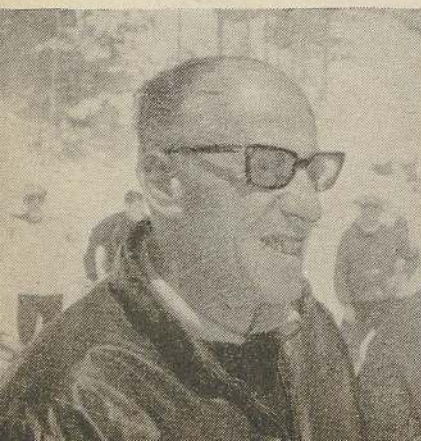
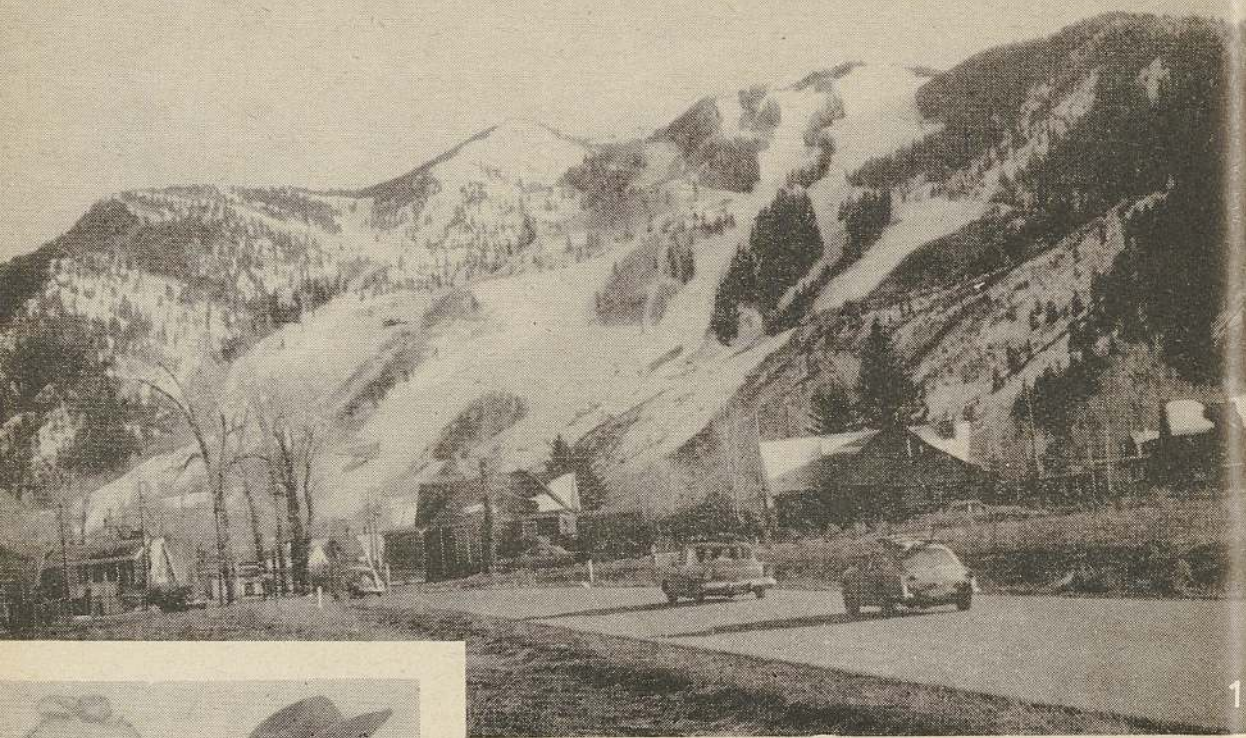
Z ukázek **NSR**, které opět nevybočily z mezí, nás zaujaly oblouky prováděné ve fázi přípravy v hlubokém podrpu a poměrném záklonu, ze kterých ve fázi nasazení oblouku dochází ke vztýčení a přepadu ne nepodobným francouzské anticipation. Jako obvykle předváděli Němci i lyžařský výcvik tělesně postizující (u jednohých s krátkými lyžičkami na berlich).

Japonci byli jako vždy precizní v předvádění. Svým pojetím techniky i metodiky sjíždění se blíží nejvíce Rakušanům (přívratný postup, snožné oblouky s odrazem z hran). I když choreografická simultánní vystoupení předvádějících skupin nebyla předsednictvem doporučována, neodpustili si Japonci »hromadné vystoupení«, které je sice efektní, ale málo instruktivní.

Svýcaři cvičili při hubbě, kterou na melodie národních »Scho-tisch« mistrovsky vyluzoval na foukací harmoniku jejich komentátor u mikrofonu. Zdálo se, že má u obecenstva větší úspěch než skupina jezdců, kteří podle úvodní přednášky K. Gammy měli předvést »techniku pro celý svět«. Byla to opět staronová přívratná škola s celkem přirozenými postoji, využívající na přechodu k snožnému zatáčení odrazu z hrany vnější lyže, které umožňuje lépe než pouhé přenesení váhy těla vertikální pohyb těžiště a odlehčení lyží. Vše se zdůrazněním rytmizace pohybů.

Američané využili práva pořádatci země, která nemá omezen počet demonstrátorů. Ukázky předvádělo 33 profesionálních cvičitelů, z toho devět žen. Působili

Pokračování na str. 106

INTERSKI

8. INTERSKI 1968 ASPEN

1. Aspen, bývalé hornické město, nyní významné sportovní (v létě kulturní) středisko ve výšce 2700 metrů n. m.

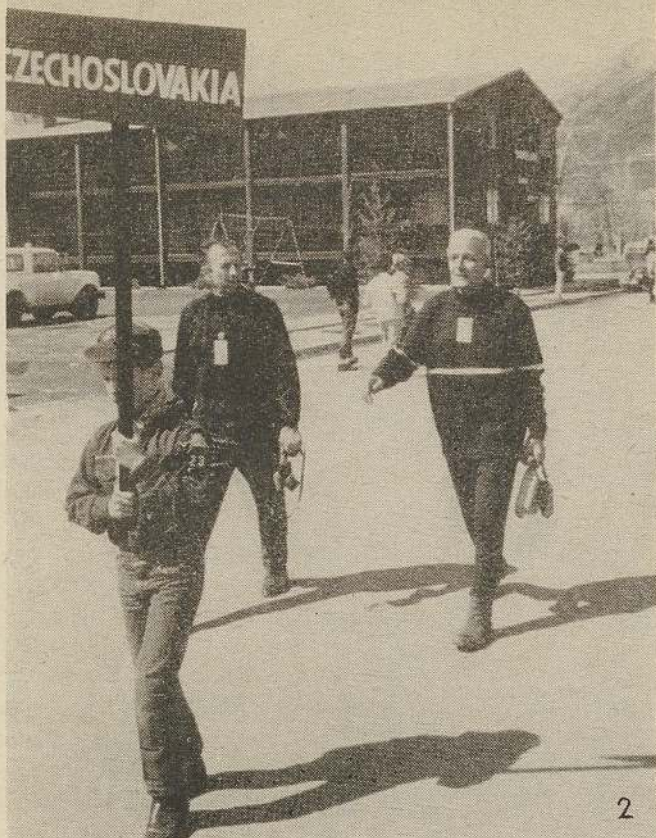
2. Ve slavnostním průvodu se nejen pochodovalo, ale hlavně fotografovalo a filmovalo.

3. Rakouská děvčata a chlapci se stali miláčky publika na sněhu i mimo něj.

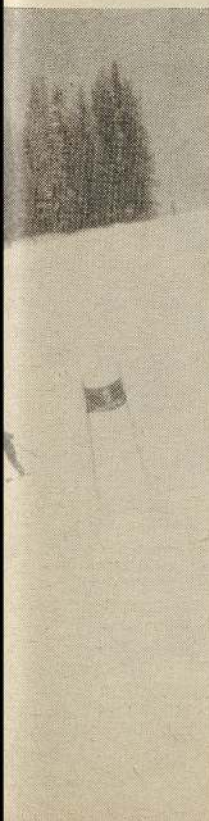
4. Ukázky Italů patřily k nejlepším.

5. Prof. St. Krukenhauser, bývalý prezident (nyní čestný viceprezident) Interski (vlevo), a prof. Jean Franco, ředitel státní lyžařské a horolezecké školy v Chamonix (vpravo), nově zvolení prezidenti Interski.

6. Zeno Collo, bývalý mistr světa ve sjezdu a držitel světového rychlostního rekordu, spoluautor vystoupení italských demonstrátorů.

2

8. INTERSKI 1968 ASPEN

Pokračování ze str. 103

velmi dobře elegantním ustrojením, muži v tmavých kombináčích, ženy v bílých, i perfektním předvedením své techniky a metodiky. Současná americká lyžařská sjezdová technika, kterou mají dobře zpracovanou po stránce biomechanické a kinesiologické, spočívá na těchto principech:

1. Přirozený sjezdový postoj,
2. odpovídající lyžařský předklon,
3. celková uvolněnost a pohyblivost,
4. vertikální pohyb těžiště,
5. protirotace,
6. přenášení váhy těla,
7. přiklonění kolien (zahranění) a odklon trupu v oblouku.

Metodická řada zatáčení obsahuje sjezd po spádnici v základním sjezdovém postoji, pluh, oblouky v pluhu, sjezd šikmo, převratné oblouky, sesouvání, smyk ke svahu, přivrátný smyk, snožný smyk — dlouhý oblouk s nadlehčením a protirotací, krátké snožné smyky odrazem z hran a s oporou o hůl. Velmi zajímavé byly ukázky lyžařského výcviku malých dětí (od 3 roků). Využívaly dokonale hravých forem od vodění za ruku po hru mezi různými disneyovskými pestře malovanými figurami. Také Američané předvedli lyžařský výcvik tělesně vadných, kterému vzhledem k velkému množství automobilových nehod věnují ještě větší pozornost než Evropané.

Poslední den lyžařských demonstrací byl věnován tzv. Vystoupení národů. Myšlenka, zařadit tuto ukázkou na závěr kongresu, měla dokumentovat snahu kongresu o celosvětové sjednocení základního lyžařského výcviku [zatáčení]. Přihlášené národy (celkem 10) předváděly tyto předem určené sjezdové prvky: Sjezd šikmo, sesouvání, smyk ke svahu, pluh, oblouky v pluhu, přivrátný smyk, dlouhý a krátký snožný oblouk. Ve velmi rychlém sledu viděli diváci předvádět cviky s takřka nepostřehnutelnými rozdíly v provedení jako důkaz toho, že dnešní sjezdová technika je celkem ustálená, univerzální, jen cesty k ní jsou někde různé.

Část ukázek se podařilo zachytit na 16mm film pro ÚV ČSTV, který bude na podzim k dispozici. Kromě toho jednáme s rakouskou a západoněmeckou televizí o zapůjčení jejich filmů z 8. Interski.

Pokračování přístě.

Reprezentační družstva

Předsednictvo sekce lyžování ÚV ČSTV schválilo návrh trenérských rad na složení reprezentačních družstev pro zimu 1968/69:

BĚŽCI: K. Bieman, J. Fajstavr, V. Fousek, J. Lupták, J. Michalko, V. Peřina, K. Štefl, podmíněně J. Weisshäutel a J. Ilavský, mezi nimiž rozhodne kvalifikační závod. Trenéři J. Honců a O. Rusko.

BĚŽKYNĚ: A. Bartošová, M. Cillerová, V. Cívínová, M. Chlumová, P. Moudrá, H. Šikolová, J. Škopová, L. Weisshäutelová. Trenér Z. Ciller.

SDRUŽENÁŘI: L. Foltman, J. Kraus, A. Kučera, A. Rázl, J. Rázl, L. Rýgl, J. Svoboda, F. Zenker, T. Kučera. Trenéři B. Rázl a Š. Olekšák.

BIATHLONISTĚ: S. Fajstauer, S. Fencel, J. Jacík, P. Ploc, J. Šourek, L. Žižka. Trenéři: J. Cilich a Š. Čubírka.

SKOKANI: L. Dívila, B. Doležal, R. Doubek, Zb. Hubač, R. Höhnle, K. Kodejška, J. Matouš, J. Metelka, D. Motejlek, B. Novák, J. Raška, F. Rydval. Trenéři Zd. Remsa a M. Bělonožník.

SJEZDÁŘI: J. Bašta, J. Čermák, J. Janda, R. Koloušek, J. Korman, J. Máša, M. Pažout, L. Petřík, P. Raclavský, J. Vojtěch. Trenér J. Vedral.

SJEZDÁŘKY: M. Cuninková, A. Glázrová, M. Kubínová, D. Matošová, E. Milerová, A. Mohrová. Trenér ing. Zb. Mohr.

POSÚDTE SAMI

V polovici mája bolo zostavené reprezentačné družstvo bežcov pre nastávajúcu sezónu 1968/69 s perspektívou reprezentovať našu vlasť na MS 1970 vo Vysokých Tatrách. Družstvo je sedemčlenné, sú v ňom: Štefl, Fajstavr, Peřina, Fousek, Lupták, Michalko a Bieman.

Podívajme sa späť, retrospektívne si premietame minulosť zimu a položíme otázku: bol tento výber objektívny a kritériá výberu vhodne volené? Meradlom výberu členstva do národného družstva sú predovšetkým výsledky v pretekoch. Nie ale každý pretek rovnakú úroveň a závažnosť, nedajú sa jedným metrom merať výkony dosiahnuté v súťaži konajúcej sa v predzávodnom období (Výrovka, Richtrovky — december 1967) s výkonom napríklad na MR v Harrachove 1968. Podľa môjho názoru, možno s tým bude rad pretekárov i funkcionárov súhlasiť, je výsledok dosiahnutý v majstrovskej vrcholovej súťaži hlavným vodídlom určovania úroveň výkonnosti. Dodržovanie princípu diferenciacie je prvoradé, a ak táto zásada nie je porušená, dosiahne sa objektívne správneho ohodnotenia jednotlivých uchádzačov o zaradenie do reprezentačného družstva. Je jednoduché určiť poradie významnosti súťaží: OH, MS, veľké medzinárodné preteky, majstrovstvá republiky, a až za tým nasledujú svojou dôležitosťou ďalšie súťaže celoštátneho charakteru atď. Ako príklad uvediem nedocenenie dobrej výkonnosti Jana Weisshäutela, ktorý za svoje výsledky zaslúžil si obliecť reprezentačný dres. Zúčastnil sa najväčšieho lyžiarskeho preteku sveta — Vasovho behu, kde dosiahol v silnej konkurencii vynikajúci výsledok, na majstrovstvách republiky v behu na 15 km obsadil hneď za olympionikmi piate miesto a v rade ďalších súťaží dosiahol veľmi dobré umiestnenia.

V rozpakoch nie je len sám Weisshäutel, ale i ďalší pretekári. Je to škoda. Mám pocit, že monopol vrcholového lyžovania môže byť len v rukách ozbrojených zločiek.

MOJMÍR SLOSIARIK

Předseda sjezdové komise FIS R. FAURE k případu Schranz

V 32. čísle bulletinu FIS se zabývá ve své zprávě o činnosti sjezdové komise FIS za poslední období její předseda Robert Faure i »případem Schranz«. V úvodu se zmiňuje o tom, že přes několikrát vysvětlení trvá stále v Rakousku rozladění, a proto chce ještě jednou popsat, jak probíhal celý případ a jak postupovala při jeho šetření mezinárodní jury. Píše:

»Aby bylo už konečně jednou jasno, chci vysvětlit některé skutečnosti. Strážci branek, které Schranz minul — Strobino a Forcay — vyplnili správně kontrolní lístky, udělali správně nákras Schranzovy jízdy. Oba vypovídali shodně ve smyslu svých hlášení i při dalším vyšetřování jednotlivými členy jury. Na základě jejich výpovědí rozhodla jury zcela správně a odpovědně a neřekla jí nic vytknout. O správnosti průjezdu i diskvalifikace bylo možno těsně po prvním kole pochybovat, proto zcela správně povolila opravnou jízdu. Byly připomínky i ke složení jury, která byla určena původně pro klasifikační slalom v dvojitém obsazení, neboť tento závod se měl jet ve dvou kolech zároveň. Předem bylo jasno, že pro finálový závod toto obsazení není vhodné, a proto se vzdali funkcí Nakao z Japonska a Drajev z Bulharska. Urban z NSR musel ještě před ukončením závodu odcestovat, byl také řádně omluven. Přesto zůstalo v jury 5 členů, tedy složení, které je příslušné — Molitor (Švýcarsko), Readhead (Anglie), Andersen (Norsko), Esnault (ředitel závodu) a Cretin (velitel tratě) — jury byla podle pravidel usášená schopná. Rada lidí jury vytká, že trvalo dlouho, než učinila závěrečné rozhodnutí. Vedly k tomu ale tyto důvody:

1. Chtěla vyslechnout svědky, které navrholo Rakousko, ovšem čekala na jejich příchod nejméně 2 hodiny.

2. Zasedání musela jury přerušit vzhledem k závěrečnému zasedání vedoucích družstev a současněho výboru.

Z těchto důvodů je možno vysvětlit a pochopit, že rozhodnutí bylo vydáno v 19.36 hod. Zasedání jury probíhalo zcela demokraticky, každý člen jury se mohl dotazovat a žádat vysvětlení otázek, které mu nebyly jasné. Byli vyslechnuti i zástupci Rakouského svazu, jeho předseda Klee, Sulzberger a prof. Hopichler. Po jejich odchodu následovala krátká diskuse. Readhead navrhl, aby Killy i Schranz byli vyhlášeni olympijskými vítězi a obdrželi

zlatou medaili. Tento návrh byl odmítnut a přistoupilo se k tajnému hlasování. Tohoto hlasování se po odmítnutí svého návrhu Readhead nezúčastnil. Hlasovali tedy 4 členové jury: jeden hlas byl pro Schranze, 2 pro jeho diskvalifikaci, 1 hlas byl označen 0, tedy se nevyjádřil. Po hlasování jsem chtěl lístky zničit, ale Andersen s Readheadem mne upozornili, že by bylo vhodné je uschovat. Schoval jsem je tedy a toto rozhodnutí se potom ukázalo jako velmi rozumné, neboť jsem byl jedním rakouským časopisem obviněn, že jsem lístky falšoval. V této souvislosti jsem navrhl, aby bylo provedeno tajné hlasování ještě jednou u notáře v Bernu.

Je neuvěřitelné, co se odehrálo kolem zcela jasné a jednoduché diskvalifikace. Celá tato aféra poškodila pěknou vzpomínku na ZOH v Chamrousse a zanesla rozladění mezi závodníky, kteří jsou sice při závodu soupeři, ale potom přece jen přáteli. I v tomto případě se ukazuje jasně neblahý vliv boje mezi jednotlivými výrobci lyží, který poškozuje rozvoj disciplín sjezdových. A proti těmto vlivům se musíme všichni společně bránit.

Z vysvětlení R. Faure vyplývá, že šlo skutečně o otázku prestiže a že v tomto případě šla všechna sportovní hlediska stranou.

JAROSLAV BOGDÁLEK

ZKUŠENOSTI SE STŘELBOU PO BĚHU

Biathlon — jak známo — sestává ze dvou rozdílných disciplín: běhu (kde je maximální tělesné zatížení a velké nervové vypětí) a ze střelby (která potřebuje velké nervové uklidnění). Při tréninku střelby se proto musíme zaměřit hlavně na střelbu po zatížení.

Než přikročíme k tréninku střelby po běhu, musí každý závodník dokonale ovládat střelbu v klidu. Bez této znalosti nelze zvládnout ani střelbu po běhu. Je nutné dobře ovládat i teorii střelby. Dobré je dosáhnout určité (nejlépe II.) výkonnostní třídy ve střelbě.

Při prvních trénincích běháme na krátkém kolečku 500 až 1000 metrů a střelíme po pěti ranách — vše v pomalejším tempu. Po několika trénincích střelby vleže přejdeme na střelbu vstoje. Hodnotíme každou ránu a vysvětlujeme případné chyby a nedostatky, jako jsou utržená rána, hrubá nebo jemná muška, v díoptru stejnoměrný průsvit okolo terče, spouštění, nesprávná poloha, držení zbraně, zatažení dechu atd.

Hodně času je nutné věnovat návčiku zaujetí správné polohy. I u zkušených závodníků se často stává, že při druhé střelbě v téže poloze se projeví buď výskoky, nebo stranový rozdíl v zásazích. Je to zaviněno nesprávným zaujetím polohy. Na ukončení tréninku umožňujeme ještě střelbu v klidu, a to 10 až 20 ran.

Před zahájením tréninku nastřílíme v klidu zbraně. Později přistoupíme k nastřílení zbraně po námaze a poté střelíme bez námazy; v době závodů není nástřel dovolen.

Po dvouměsíčním tréninku prodloužíme běžecké kolečko na 1500 až 2000 m. Běháme podle tréninkového plánu (rychlost, rychlostní vytrvalost, vytrvalost). Mimo tréninku střelby po běhu střelíme i po různém jiném zatížení, např. po různých po sobě následujících cvičích apod. Střílíme pět ran.

Velkým pomocníkem je suchá střelba. I zde střílíme vždy pět ran. Suchý trénink následuje po zatížení jako po běhu, a to v obou polohách (30 až 60 min.). Pokud není možné zajistit častěji ostrou střelbu, je na místě suchý trénink, prověřený však nejméně jednou týdně ostrou střelbou. Ideální je ostrá střelba dvakrát až čtyřikrát týdně po 40 až 50 ranách.

Důležité jsou časté kontrolní závody ve střelbě — v klidu a po běhu na 6 až 12 km. Zařazujeme i kontrolní závod v rychlost střelbě. »Pravidla« jsou následující: Ze začátku střílíme pět ran vleže za 45 vt., ve stoje za 60 vt. Postupně snižujeme čas střelby na 35 resp. 50 vt. a na 30 resp. 45 vt.

Při tréninku dbáme i na rychlost přípravy: nabíjení, navlečení řemene, zaujetí polohy, v zimě příjezd na střelnici, odložení holí, svléknutí pravé rukavice, sejmутí pušky. U zkušených závodníků je průměrný čas přípravy v létě při

Pokračování na str. 112

KALENDÁŘ 1969

V zimě 1969 čeká na československé lyžaře mnoho významných úkolů také na mezinárodním úseku. Půjde především o další práci na přípravách mistrovství světa ve Vysokých Tatrách a účast na mnoha významných mezinárodních soutěžích. Dnes se zaměříme jen na otázku kalendáře, o dalších úkolech, jako je příprava na kongres FIS, práce v Interski, výměna zkušeností trenérů atd., si řekneme příště. Také zásady pro organizování a účast na mezinárodních závodech našich lyžařských oddílů budou zveřejněny až v listopadovém čísle po schválení mezinárodního styku reprezentantů atd.

V Československu bude pozornost zaměřena především na tyto soutěže v kalendáři FIS.

- 9.—12. I. — Týden skoků v ČSSR ve Šp. Mlýně a Tanvaldu (Plavý) a Líberci
 11.—12. I. — Mírové slavnosti v Tanvaldu — závod sružený
 14.—16. II. — XV. velká cena Slovenska — Světový pohár žen ve Vysokých Tatrách
 21.—23. II. — V. tatranský pohár — generální zkouška na MS 1970 ve Vysokých Tatrách
 8.—9. III. — 30 ročník Demänovských jeskyň — Jasná

Kromě toho bude uspořádána řada dalších mezinárodních oddílových styků na základě zásad stanovených předsednictvem sekce a po dohodách s jednotlivými oddíly, které probíhají již v těchto měsících. Dále uvádíme nejvýznamnější závody v jednotlivých disciplínách:

ZÁVODY VE SKOKU:

- 26.—27. XII. — St. Moritz a Elgelberg — Švýcarsko
 28. XII. — Ruhpolding — NSR
 29. XII.—6. I. — Turné skoků NSR a Rakousko
 5. I. — Morteau — Francie
 11.—13. I. — Maribor, Villah a Feldkirchen — turné Rakousko, Jugoslávie
 12. I. — Semmering — Rakousko
 12. I. — Autrans — Francie
 17.—19. I. — Leningrad — SSSR
 18.—19. I. — Le Brassus — Švýcarsko
 19. I. — St. Nizier — Francie
 24.—28. I. — Pohár přátelství ve skoku — Wisla, Szczyrk a Zakopané — Polsko
 26. I. — Willingen — NSR
 26. I.—2. II. — 10. týden skoků Švýcarska — Unterwasser, St. Moritz, Gstaad, Le Locle
 31. I.—2. II. — Švédské hry — Fallun
 8.—9. II. — Oberhof — NDR
 16. II. — Murrau — Rakousko
 18. II. — Cortina — Itálie

21.—23. II. — V. tatranský pohár Vysoké Tatry

28. II.—2. III. — Lahti — Finsko
 28. II.—2. III. — Bollnäs — Švédsko, 2. mistrovství Evropy juniorů
 7.—9. III. — Zakopané — Polsko
 8.—9. III. — Kuopio — Finsko
 8.—9. III. — La Bresse — Francie
 8.—9. III. — Vikersund — Norsko — lety vzduchem
 11. III. — Odes — Norsko
 13.—16. III. — Oslo — Holmenkollen — Norsko
 16. III. — Schönwald — NSR
 21.—23. III. — Planica — Jugoslávie
 22.—23. III. — Rovaniemi — Finsko
 28.—30. III. — Oberwisenthal — NDR
 29.—30. III. — Kuusamo — Finsko
 29.—30. III. — Kiruna — Švédsko
 30. III. — Feldberg — NSR

U skokanů je možno předpokládat, že budou pozváni na některý start za mořem, tj. v Kanadě, Japonsku anebo v USA.

BĚŽECKÉ DISCIPLÍNY:

- 4.—5. I. — Neukirch — NSR — muži
 10.—12. I. — Klingenthal — NDR — ženy
 10.—12. I. — Bohinj — Jugoslávie — muži a ženy
 12.—16. I. — Týden běhů v Itálii — Castelrotto, Val di Fiemme, Folgarida
 18.—19. I. — Le Brassus — Švýcarsko — muži
 17.—19. I. — Sliach — muži a ženy
 25.—26. I. — Reit im Winkel — NSR — muži
 25.—26. I. — Valle d'Aosta — Itálie — muži
 31. I.—2. II. — Švédské hry — Fallun — muži a ženy
 7.—9. II. — Oberhof — NDR — muži a ženy
 21.—23. II. — V. tatranský pohár — muži a ženy
 15.—18. II. — Kurikkala — Cortina — Itálie — muži a ženy

- 18.—19. II. — Saalfelden — Rakousko — muži
 28. II.—2. III. — Bollnäs — Švédsko — 2. mistrovství Evropy juniorů — muži a ženy
 1.—2. III. — Lahti — Finsko — muži a ženy
 2. III. — Vasaloppet — Švédsko — muži 82 km
 7.—9. III. — Zakopané — Polsko — muži a ženy
 8.—9. III. — Kuopio — Finsko — muži a ženy
 13.—16. III. — Holmenkollen — Norsko — muži a ženy
 22.—23. 3. Rovaniemi — Finsko — muži a ženy
 29.—30. III. — Kiruna — Švédsko — muži a ženy
 29.—30. III. — Kuusamo — Finsko — muži a ženy

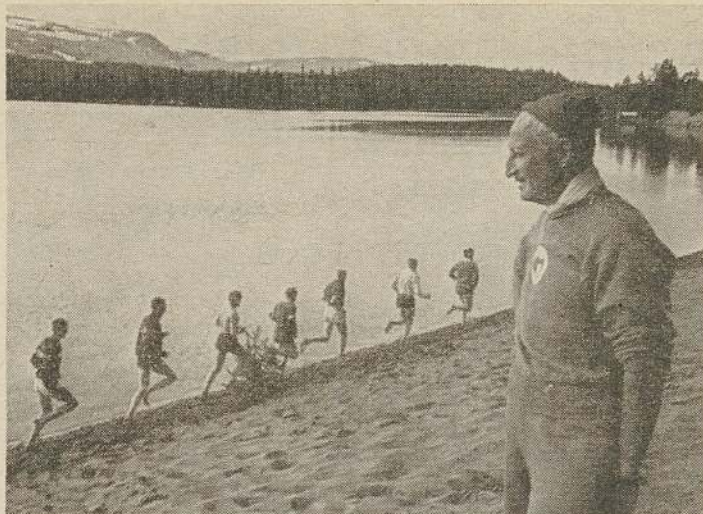
ZÁVOD SDRUŽENÝ:

- 4.—5. I. — Neukirch — Schonach — NSR
 11.—12. I. — Tanvald — ČSSR
 17.—19. I. — Leningrad — SSSR
 18.—19. I. — Le Brassus — Švýcarsko
 25.—26. I. — Reit im Winkel — NSR
 31. I.—2. II. — Švédské hry — Švédsko
 1.—2. II. — Breitenwang — Rakousko
 8.—9. II. — Oberhof — NDR
 21.—23. II. — Tatranský pohár — ČSSR
 28. II.—2. III. — ME juniorů — Bollnäs — Švédsko
 1.—2. III. — Lahti — Finsko
 7.—9. III. — Zakopané — Polsko
 8.—9. III. — Kuopio — Finsko
 15.—16. III. — Holmenkollen — Norsko
 22.—23. III. — Rovaniemi — Finsko
 29.—30. III. — Kiruna — Švédsko
- ## SJEZDAŘI:
- 15.—16. XII. — Val d'Isère — Francie — muži, ženy (Světový pohár = SP)
 3.—4. I. — Berchtesgaden — NSR — muži (SP)
 3.—4. I. — Oberstaufen — NSR — ženy (SP)
 6.—7. I. — Adelboden — Švýcarsko — muži (SP)
 7.—10. I. — Grindewald — Švýcarsko — ženy (SP)
 10.—12. I. — Les Gets — Francie — ženy
 10.—12. I. — Morzine — Francie — muži
 10.—11. I. — Madonna di Campiglio — Itálie — (Evropské kritérium juniorů)

Věčné mládí G. OLANDERA

V naší zemi s tradicí výkonů Emila Zátopka a s velkou tradicí běhu na lyžích jsme vždy dovedli ocenit výkony i práci trenérů těchto disciplín. 11. září slavil 75. narozeniny jeden z největších světových trenérů běžec-kých disciplín — v atletice, na lyžích, i jako součást kondice v jiných sportech — Švéd G. Olander.

Byl aktivním závodníkem-lyžařem, hrál kopanou, tenis a již v roce 1925 působil jako instruktor lyžování a horský průvodce. V roce 1930 založil dnešní světově známé středisko Valadalen, které se stalo Mekku tréninku závodníků dvaceti národů. V zimě, v létě tam jezdí na speciální trénink, vedený G. Olanderem. Valadalen leží v severním Švédsku v krásném prostředí severských jezer a březových hájů s možností tréninku ve výšce 600—1200 m. Z nejvýznamnějších úspěchů závodníků vedených G. Olanderem jsou výsledky populárního světového re-

G. Olander na břehu jezera při vedení mezinárodního tréninkového tábora běžců.

kordmana G. Hägga, švédských lyžařů-běžců atd.

Ve Valadalen trénovalo a trénuje mnoho známých sportovců a světových mistrů. Dobré výsledky z tréninku byly především podminěny přirozenými tréninkovými metodami, které G. Olander neustále zdokonaloval. Využíval také krásy přírody a ideálního oko-

lí střediska. Například uplatňoval běhání v písku na břehu jezera, v měkkých vřesovištích, po cestkách v lesích a na horských pláních, užívání sauny atd. Zkušenosti získával G. Olander z pozorování a studování života a běhu zvířat. Všichni přejeme tomuto nestárnoucímu »mladíkovi« hodně úspěchů do dalších let.

11.—12. I. — Wengen — Švýcarsko — muži (SP)	6. II. — Innsbruck — Rakousko — ženy	4.—5. III. — Zakopané — Polsko — muži, ženy
15.—16. I. — Montafon — Rakousko — ženy (SP)	6.—8. II. — Zermatt — Švýcarsko — muži, ženy	6.—9. III. — 30. ročník Demänovských jeskyň — muži, ženy
18.—19. I. — Kitzbühel — Rakousko — muži (SP)	7.—9. II. — Cortina — Itálie — muži (SP)	7.—9. III. — Chamonix — Francie — muži, ženy
18.—19. I. — Sportinia — Itálie — ženy	7.—9. II. — Åre — Švédsko — muži a ženy (SP)	8.—9. III. — Bad Ischl — Rakousko — muži, ženy
18.—19. I. — Tarvisio — Itálie — muži	8.—9. II. — Haus im Ennstal — Rakousko — muži, ženy	8.—9. III. — Abetone — Itálie — ženy
18.—19. I. — Maribor — Jugoslávie — ženy	8.—9. II. — Pamporovo — Bulharsko — muži, ženy	8.—9. III. — Vall d'Aosta — Itálie — muži
23.—25. I. — St. Gervais — Francie — ženy (SP)	10.—14. II. — Val Gardena — Itálie — muži, ženy	10.—16. III. — Méribel — Francie — muži, ženy
24.—26. I. — Megève — Francie — muži (SP)	12.—16. II. — Kranjska Gora — Jugoslávie — muži (SP)	15.—16. III. — Vitoša — Pohár Sofia — Bulharsko — muži, ženy
23.—26. I. — Saalfelden, Saalbach, Zell am See — Rakousko — muži	15.—16. II. — Vysoké Tatry — 15. VCS — ženy (SP)	21.—23. III. — Narvik — Norsko — muži, ženy
23.—26. I. — Pamporovo — Bulharsko — muži a ženy	22.—23. II. — Szczzyrk — Polsko — muži, ženy	21.—23. III. — Arosa — Švýcarsko — muži
24.—26. I. — Madonna di Campiglio — Itálie — muži	1.—2. III. — Caspoggio — Itálie — muži	23.—24. III. — Vitoša — Pohár Aleko — Bulharsko — muži, ženy
25.—26. I. — Villars — Švýcarsko — muži, ženy	1.—2. III. — Vipiteno — Itálie — ženy	24.—30. III. — Pohár alpských zemí — Francie — muži, ženy
25.—26. I. — Oberwiesenthal — NDR — kritérium juniorů	1.—2. III. — Popova Čapka — Jugoslávie — muži, ženy	28.—30. III. — Etna — Itálie — muži, ženy
27. I. — Wien — Paralelslalom — Rakousko — muži, ženy	1.—2. III. — Villard de Lans — Francie — muži, ženy	29.—30. III. — Bod Hofgastein — Rakousko — muži, ženy
31. I.—1. II. — St. Anton — Rakousko — Kandahar — muži, ženy	1.—2. III. — Poiana — Rumunsko — Balkánský pohár — muži	
1.—2. II. — Gourette — Francie — muži, ženy		

Eventuální změny uveřejníme v listopadovém čísle Lyžařství.

Hodnocení kontrolních testů lyžařů běžců

Dr. JIŘÍ NOVOSAD, CSc.

V trenérské práci se již delší dobu snažíme nastoupit cestu racionalizace při řízení sportovního tréninku. Toho je možno dosáhnout jen uplatňováním vědeckých metod v tréninkovém procesu.

Jednou z těchto metod je zjišťování rozvoje speciálních pohybových vlastností v přípravném období pomocí kontrolních testů. Při lyžaře běžce má v tomto období rozhodující význam určení úrovně rychlosti, výbušné síly, rychlostní vytrvalosti a dynamické síly, protože tyto jsou základem, ze kterého vychází silová vytrvalost, která spolu se zvládnutím techniky rozhoduje o výsledcích na sněhu. Podle výkonů v jednotlivých disciplínách, ze kterých je test složen, lze usuzovat na rozvoj uvedených speciálních vlastností.

V přípravném období 1967 provedl kolektiv pracovníků kabinetu lyžování katedry odborné tělesné výchovy University Palackého v Olomouci z pověření běžecké komise trenérské rady LS ÚV ČSTV měření kontrolních testů u 66 závodníků mistrovské třídy a I. VT v lyžařských oddílech a základnách na celém území republiky. Měření bylo provedeno na soustředění závodníků Dukly a některých členů národního družstva v Jilemnici, dále v základnách ve Mšeně, Tatranské Lomnici, Rožnově a v L. Mikuláš. A dále v Domažlicích, v Liberci a v TJ Slavia VS Olomouc. Díky patří všem trenérům a závodníkům, kteří byli při tomto ne snadném úkolu nápomocni.

Měření bylo rozděleno do dvou částí. V první části to byla měření laboratorního typu, kde byla měřena především statická síla elektrickými dynamometry, výška výskoku na elektrickém výškoměru a rychlost reakce na světelný signál.

V druhé části byly na hřišti měřeny známé kontrolní testy pro lyžaře běžce, upřesněné směrnice TR v metodickém dopise v září 1967 a rozšířené o skok daleký z místa.

č. 1), kde určitý výkon odpovídá určitému počtu bodů.

Tato tabulka umožní nyní trenérům:

a) hodnotit vzájemně výkony v různých disciplínách testu u jednoho závodníka a srovnat, která pohybová vlastnost je rozvíjena více či méně, a podle toho upravit individuální tréninkový plán,

b) zhodnotit, jaká je připravenost jeho závodníků vzhledem k celostátnímu průměru, který je

pomocí bodovacích tabulek

Do 14 dnů byly výsledky jednotlivých disciplín zpracovány, převedeny na společné T-body a rozeslány trenérům zpět. To umožnilo trenérům srovnávat mezi sebou jednotlivé výkony u jednoho závodníka a zaměřit jeho tréninkový plán tak, aby zlepšil výkony v těchto disciplínách, kde měl výsledky nejslabší. Kromě toho mohli trenéři pomocí zaslaných výsledků převedených na body vyjádřit jedním číslem současnou úroveň zdatnosti a výkonnosti závodníka a srovnat závodníky podle výkonnosti v přípravném období mezi sebou.

Jaké poznatky však přineslo souborné zpracování výsledků všech 66 závodníků MT a I. VT v přípravném období 1967. Po zpracování výsledků bylo možno stanovit pro jednotlivé ukazatele našeho kontrolního testu normy. Jejich převedením na T-body, kde norma odpovídá 50 bodům, vznikly níže uvedené tabulky (tab.

u jednotlivých disciplín vyjádřen 50 body,

c) celkovou úroveň zdatnosti a výkonnosti závodníka vyjádřit jedním číslem a tím vzájemně zhodnotit a stanovit pořadí závodníků v družstvu oddílu, základny apod.

To jsou jen základní možnosti, které dávají připojené tabulky, ve kterých jsou uvedeny jen disciplíny prováděné podle směrnice pro kontrolní testy běžců a navíc skok daleký z místa.

Jestliže posuzujeme současnou průměrnou výkonnost u změřeného souboru závodníků I. VT, můžeme říci, že byla vzhledem ke konci přípravného období, kdy příprava na suchu vrcholí, poměrně nízká. Průměrné hodnoty uvádí tabulka číslo 2.

K tomuto tvrzení nás opravňují jednak dosažené průměry v lehkotletických disciplínách, kde časy 13,2 v běhu na 100 m, 61,2 vt. v běhu na 400 m a čas 10:28,2 minuty na 3 km představují obecní průměr a nijak neodrážejí speciální přípravu pro běh na lyžích. Kromě toho jsou značné rozdíly mezi nejlepším a nejhorším výkonem, což ukazuje na nevyrovnanost souboru, která byla jistě zaviněna tím, že v sezóně 1967 bylo možno získat limit I. VT i na soutěžích oblastního charakteru.

Domníváme se, že u nositelů I. VT by měla být v současné době na konci přípravného období taková výkonnost, aby hodnocení jednotlivých výkonů nekleslo pod 55 bodů. Předpokladem pro získá-

Tabulka 2: STATISTICKÉ CHARAKTERISTIKY NAMĚŘENÝCH HODNOT JEDNOTLIVÝCH UKAZATELŮ

Ukazatel	n	X	± s	R
Step-test (index)	66	129 485	25 991	68
Běh 100 m (sec)	66	13 183	0,588	2,80
Běh 400 m (sec)	66	61 276	3 075	14,90
Shyby (počet)	66	13 576	4 476	20
Skok z místa (m)	66	2 298	0,164	0,72
Pětiskok (m)	66	12 134	0,667	4,14
Desetiskok (m)	66	25 698	1 710	4,40
Běh 3000 m (sec)	66	628 241	32 698	185,80

n = počet účastníků
s = směrodatná odchylka
R = variační rozpětí

ní I. VT by měla být taková úroveň tělesné připravenosti, která by byla vyjádřena dosažením 50 bodů na jednu disciplínu. V dalších letech by se tyto hranice měly celkově zvyšovat.

Pokud jde o hodnocení vhodnosti jednotlivých disciplín a testových prvků laboratorního cha-

rakteru, bude možno jejich vhodnost objektivně posoudit až po zhodnocení výkonnosti jednotlivých závodníků na sněhu v uplynulé sezóně a při současném ocenění jejich technické úrovně. Tyto materiály v současné době zpracováváme. Ale již nyní je možné na základě provedených

měření a po vzájemném srovnání závislosti jednotlivých disciplín mezi sebou říci následující:

Z laboratorních měření se ukázala vhodná pro posouzení úrovně rozvoje celkové rychlosti měření rychlosti reakce, především doba latence. Rovněž změnění statické síly jednotlivých svalových

Tabulka 1: TABULKA PRO HODNOCENÍ VÝKONŮ POMOCÍ T-BODŮ

Ukazatel

T-body	Step-test	Běh 100 m	Běh 400 m	Shyby	Skok z místa	Pětiskok	Desetiskok	Běh 3000 m
20	51 512	14 947	70 501	0 148	1 804	10 133	20 568	726 335
25	64 507	14 653	68 963	2 386	1 886	10 466	21 423	709 986
30	77 503	14 359	67 426	4 624	1 968	10 800	22 278	693 637
35	90 499	14 065	65 888	6 862	2 050	11 133	23 133	677 288
36	93 098	14 006	65 581	7 310	2 066	11 200	23 304	674 018
37	95 697	13 947	65 273	7 757	2 083	11 267	23 475	670 748
38	98 296	13 889	64 966	8 205	2 099	11 334	23 646	667 479
39	100 895	13 830	64 658	8 652	2 116	11 400	23 817	664 209
40	103 494	13 771	64 351	9 100	2 132	11 467	23 988	660 939
41	106 093	13 712	64 043	9 548	2 148	11 534	24 159	657 669
42	108 692	13 653	63 736	9 995	2 165	11 600	24 330	654 399
43	111 291	13 595	63 428	10 443	2 181	11 667	24 501	651 130
44	113 890	13 536	63 121	10 890	2 198	11 734	24 672	647 860
45	116 489	13 477	62 814	11 338	2 214	11 800	24 843	644 590
46	119 089	13 418	62 506	11 786	2 230	11 867	25 014	641 320
47	121 688	13 359	62 199	12 233	2 247	11 934	25 185	638 050
48	124 287	13 301	61 891	12 681	2 263	12 001	25 356	634 781
49	126 886	13 242	61 584	13 128	2 280	12 067	25 527	631 511
50	129 485	13 183	61 276	13 576	2 296	12 134	25 698	628 241
51	132 084	13 124	60 969	14 024	2 312	12 201	25 869	624 971
52	134 683	13 065	60 661	14 471	2 329	12 267	26 040	621 701
53	137 282	13 007	60 354	14 919	2 345	12 334	26 211	618 432
54	139 881	12 948	60 046	15 366	2 362	12 401	26 382	615 162
55	142 481	12 889	59 738	15 814	2 378	12 467	26 553	611 892
56	145 080	12 830	59 431	16 262	2 394	12 534	26 724	608 622
57	147 679	12 771	59 124	16 709	2 411	12 601	26 895	605 352
58	150 278	12 713	58 816	17 157	2 427	12 668	27 066	602 082
59	152 877	12 654	58 509	17 604	2 444	12 734	27 237	598 813
60	155 476	12 595	58 201	18 052	2 460	12 801	27 408	595 543
61	158 075	12 536	57 894	18 500	2 476	12 868	27 579	592 273
62	160 674	12 477	57 586	18 947	2 493	12 934	27 750	589 003
63	163 273	12 419	57 279	19 395	2 509	13 001	27 921	585 734
64	165 872	12 360	56 971	19 842	2 526	13 068	28 092	582 464
65	168 472	12 301	56 664	20 290	2 542	13 134	28 263	579 194
66	171 071	12 242	56 356	20 738	2 558	13 201	28 434	575 924
67	173 670	12 183	56 048	21 185	2 575	13 268	28 605	572 654
68	176 269	12 125	55 741	21 633	2 591	13 335	28 776	569 385
69	178 868	12 066	55 433	22 080	2 608	13 401	28 947	566 115
70	181 467	12 007	55 126	22 528	2 624	13 468	29 118	562 845
71	184 066	11 948	54 819	22 976	2 640	13 535	29 289	559 575
72	186 665	11 889	54 511	23 423	2 657	13 601	29 460	556 305
73	189 264	11 831	54 204	23 871	2 673	13 668	29 631	553 036
74	191 863	11 772	53 896	24 318	2 690	13 735	29 802	549 766
75	194 462	11 713	53 589	24 766	2 706	13 801	29 973	546 496
76	197 062	11 654	53 281	25 214	2 722	13 868	30 144	543 226
77	199 661	11 595	52 974	25 661	2 739	13 935	30 315	539 956
78	202 260	11 537	52 666	26 109	2 755	14 002	30 486	536 687
79	204 859	11 478	52 358	26 556	2 772	14 068	30 657	533 417
80	207 458	11 419	52 051	27 004	2 788	14 135	30 828	530 147
81	210 057	11 360	51 743	27 452	2 804	14 202	30 999	526 877
82	212 656	11 301	51 436	27 899	2 821	14 268	31 170	523 607
83	215 255	11 243	51 128	28 347	2 837	14 335	31 341	520 338
84	217 854	11 184	50 821	28 794	2 854	14 402	31 512	517 068
85	220 453	11 125	50 514	29 242	2 870	14 468	31 683	513 798
90	233 449	10 831	48 976	31 480	2 952	14 802	32 538	497 449
95	246 445	10 537	47 438	33 718	3 034	15 135	33 393	481 100
100	259 440	10 243	45 901	35 956	3 116	15 469	34 248	464 751

skupin lze považovat za dobrý ukazatel rozvoje sfly.

Jako nejvhodnější se však ukázalo měření výšky výskoku odrazem levé, pravé a snožmo na elektrickém výškoměru. Svým provedením ze základního běžec-kého postoje a s pažemi za zády se značně shodují s provedením odrazu při běhu, a jak se ukázalo, mají tyto výsledky významnou souvislost s většinou ostatních disciplín kontrolního testu. V případě, že bude dokázán těsný vztah i s ukazateli techniky a s výsledky ze závodů na sněhu, bude možno toto měření používat pro rychlé zhodnocení stavu trénovanosti v přípravném období.

Z disciplín prováděných na hřbíti se ukázaly jako nejlepší pro zhodnocení výkonnosti běh na 100 metrů, shyby, skok daleký z místa a běh na 3000 m. Vzhledem k vysoké shodě mezi během na 100 m a 400 m lze uvažovat o tom, že běh na 400 m není vhodným ukazatelem, který u lyžařů běžců má charakterizovat rychlostní vytrvalost, a proto je možno jej vypustit. Pro tento účel by byl vhodnější běh na 800 m.

Z dalších tří testových prvků, skoku dalekého z místa, pětiskoku a desetiskoku, které charakterizují výbušnou sílu, se ukázal jako nejvhodnější skok daleký z místa. U pětiskoku a desetiskoku se jedná o poměrně koordinálně náročné disciplíny, u kterých se uplatní i technická úroveň závodníka, kterou lze těžko objektivně hodnotit, ale která může výrazně ovlivnit výsledek. Proto považujeme za vhodné pětiskok a desetiskok z testu vypustit a ponechat pohybově jednoduchý skok daleký z místa.

Již tato první část přinesla pro celkové zhodnocení trénovanosti širokého okruhu závodníků pozitivní výsledky. Je samozřejmé, že bude nutné v této činnosti pokračovat, a to jak u špičkových družstev, tak i v základnách a lyžařských oddílech. Jen tak bude racionálním řízením tréninku dosaženo co nejvyššího výkonu a v co nejkratší době potřebného růstu výkonnosti i v tak náročné disciplíně, jakou je běh na lyžích.

Zkušenosti se střelbou po běhu

Dokončení ze str. 107
poloze vleže 16 vt., vstoje 10 vt., v zimě 20 resp. 15 vt.

Při poloze vstoje je třeba dbát na to, aby závodník nestřílel příliš rychle na úkor přesnosti. Za jednu nepřesnou ránu jsou dvě trestné minuty, zatímco při přesné, i když pomalejší ráně, se ztrácí jen několik vteřin. Na zamíření a spouštění jedné rány můžeme počítat v průměru 10 vteřin. Velmi přesné bývají zásahy, když je rána odpálena v době pěti až osmi vteřin. Oko závodníka se v této krátké době neunaví.

Při tréninku sleduje trenér nejen čas potřebný pro odpálení jedné rány, ale i celkově po sérii pěti ran i s přípravou. To znamená od uchopení zbraně. Při zá-

vodech se měří příjezd na střelnici a odjezd ze střelnice. U předních závodníků je doba přípravy se střelbou vleže 1:15 a 1:20 min., vstoje 1:00 až 1:15 min.

Před a po střelbě měříme tepovou frekvenci závodníka. Získáme přehled o rychlosti uklidnění. Měříme 10 vt. U trénovaných závodníků je tepová frekvence po běhu 150 až 170 úderů za minutu. Uklidnění na 120 úderů trvá 60 až 70 vteřin. Podle toho může určit rychlost běhu těsně před střelnicí.

Chceme-li dosáhnout dobrého výsledku, musíme trénovat obě disciplíny biathlonu rovnoměrně.

ŠTĚPÁN ČUBÍRKA,
trenér biathlonistů Dukly Liberec

**ČAS
UTÍKÁ,
ČLOVĚK
STÁRNE**

Sjednejte
již dnes

**DŮCHODOVÉ
POJIŠTĚNÍ
PRACUJÍCÍCH**

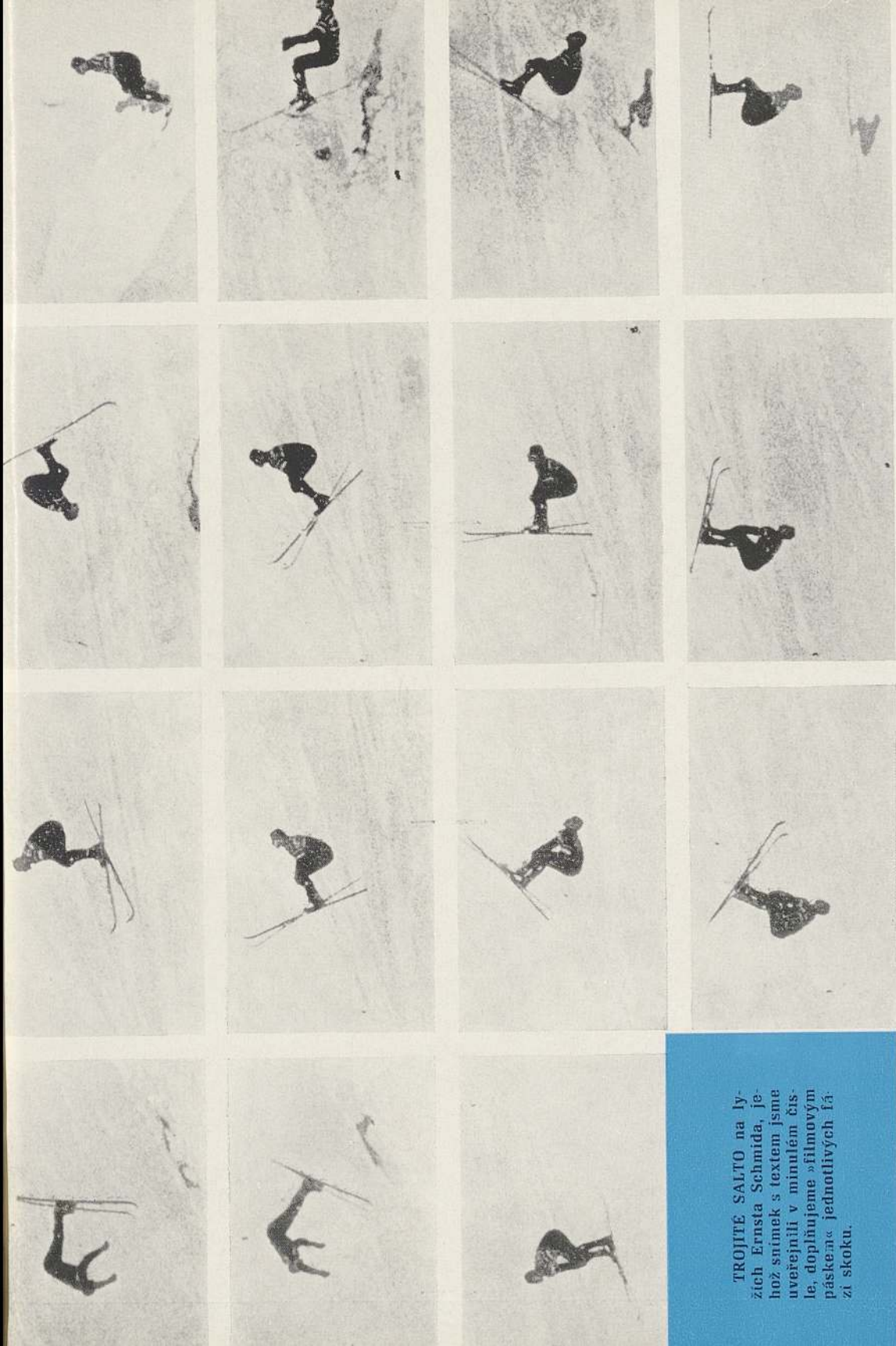
STÁTNÍ POJIŠŤOVNA

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Josef Oktábec. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 85. Redakční uzávěrka: K 5, dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14. Praha 1.

ROČNÍK 54

ČÍSLO 7

TROJITÉ SALTO na lyžích Ernsta Schmida, jehož snímek s textem jsme uverejnili v minulém čísle, doplňujeme filmovým páskem jednotlivých fází skoku.

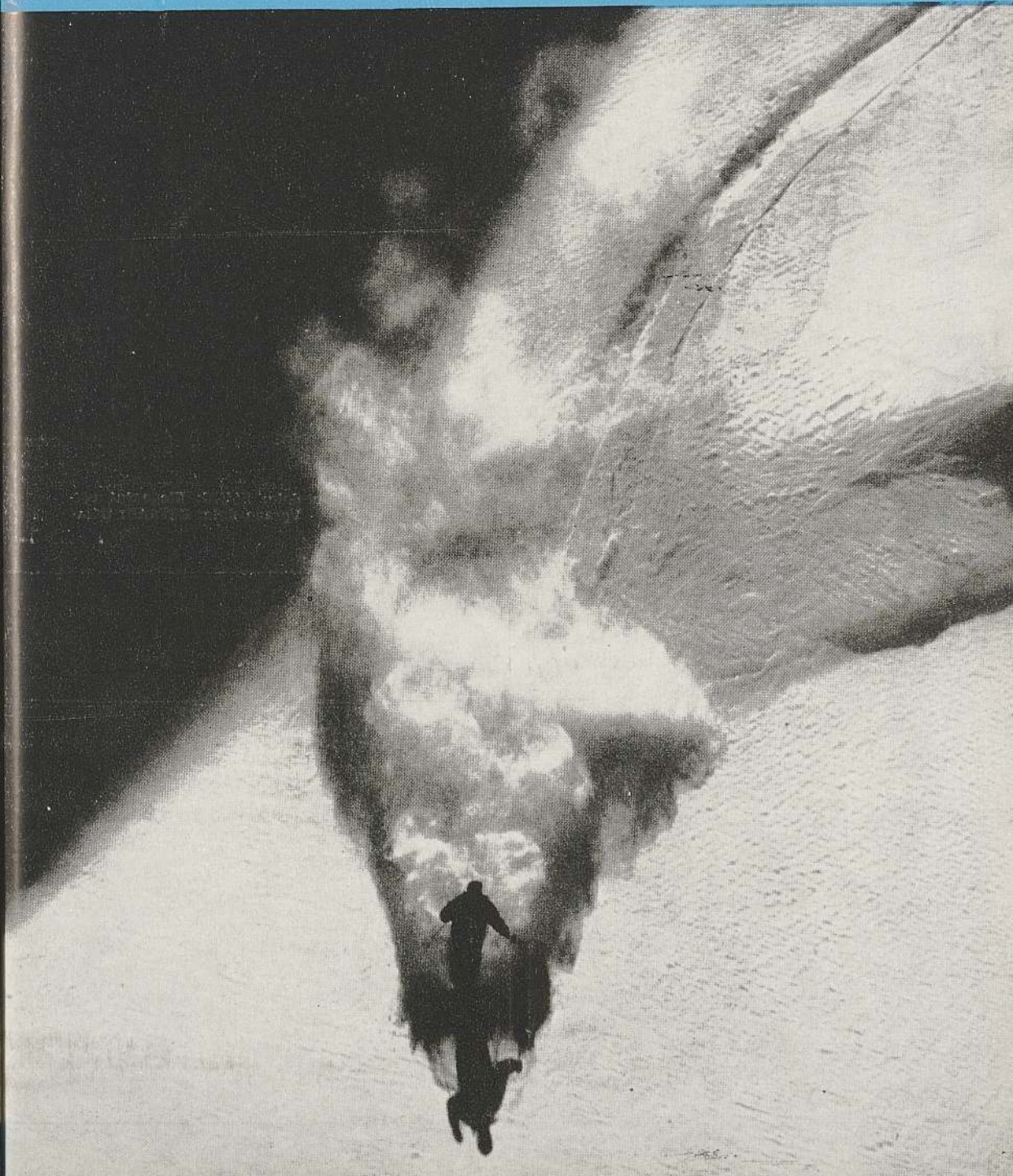

Z letního tréninku mladých sjezdařů

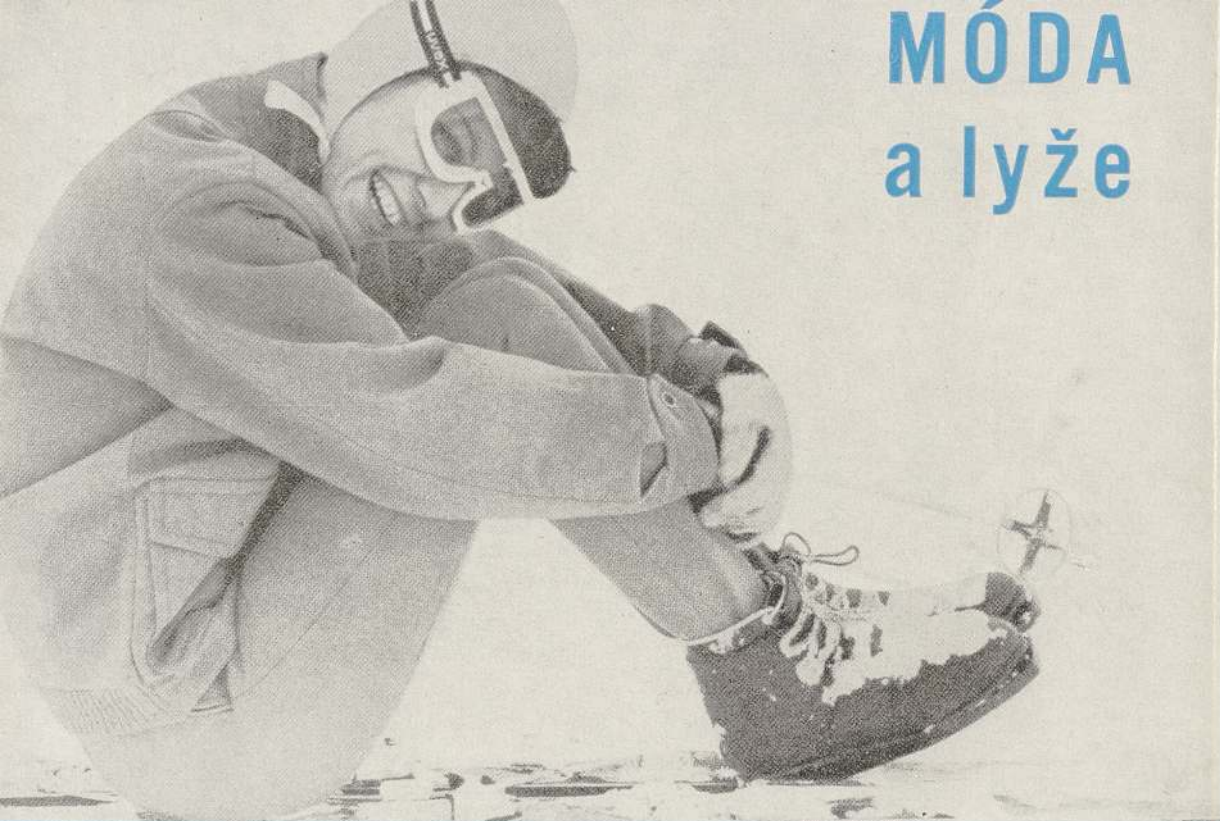
Foto MIROSLAV HLADÍK, Špindlerův Mlýn

Lyžařství

ROČNÍK 54 • ŘÍJEN 1968 • Kčs 2,— 8

MÓDA a lyže

Nahoře: ISCHL: Dámské elastické šponovky (Helanca a Lycra). — Vlevo dole: FLIMS: Elegantní větrovka, dvoubarevná z dvojitého Antromu a s nylonovou vložkou, kapuce. — Vpravo dole: GSTAAD: Dámská větrovka s pleteným stojatým límcem (dvojitý Antrom).

Již poštěté jsem zpracoval výsledky 68 mezinárodních závodů v běhu mužů a žen a v závodě sdruženém. Vyhodnotil jsem 770 individuálních výkonů ohodnocených body celkem 407 závodníků a závodnic. Největší účast na závodech, kde se umístila mezi bodovanými, měla polská běžkyně S. Biegunová 7krát, z mužů Ital E. Damolin a z USA J. Bower 6krát. Výsledky zimních X. olympijských her byly skvělé. Klasické disciplíny v Autrans proběhly v opravdu olympijském prostředí, díky uznání patří všem organizátorům. Celkově by se dalo hovořit o zimě »sympatických vítězství«. Mám na mysli např. souboj F. Kellera a A. Källina, jedinečné výkony T. Gustavssonové a S. Pusulové, výsledky E. Mäntyranty, H. Grönningena, O. Ellefsätera a překvapení zimy P. Tylduma, vítězství A. Nonese, výkony J. Hasse, výsledky nejlepšího Středoevropa W. Demela a také výkony našeho A. Kučery, jako jediného juniora, který se umístil na 4. místě na ZOH. Jako každoročně jedná se i letos o vyhodnocení nejlepších výsledků závodníka na významných mezinárodních závodech. Proti hodnocení 1967 jsem zavedl bodovou bonifikaci +2 body za prvé místo a jeden bod za druhé místo. Pro porovnání s názory expertů jsem požádal novináře, trenéry a členy komisi FIS o zaslání prvních tří nejlepších závodníků letošní zimy. Nazákladě 12 odpovědí vyšlo pořadí, které uvádím u každé disciplíny.

Závod sdružený

Závod sdružený se stal opět doménou závodníků ze střední Evropy. Velkým překvapením byly některé výkony J. Bowera z USA, dále 8.—9. místo juniora T. Kučery a 10. místo finského juniora R. Miettinen je překvapením. Prvé místo A. Källina je spravedlivé. Byl sice v Autrans druhý, ale v ostatních soutěžích měl o něco lepší výsledky než F. Keller. Poláci dnes disponují velkým počtem znamenitých sdruženářů.

Soutěže pro žebříček: Autrans, Schwarzwald, Holmenkollen, Vysoké Tatry, Le Brassus, Lahti, Zakopané, Berauer, Švédské hry, Kuopio. Byly hodnoceny 3 nejlepší výsledky ze 105 individuálních výkonů 51 závodníků na 11 mezinárodních závodech. V závorce je uvedeno umístění v loňském žebříčku mezi prvými deseti.

1. (7.—9.) A. Källin (Švýcarsko)	41 b. = 93 %
možných bodů	
2. (1.) F. Keller (NSR)	36 b.
3. (5.—6.) J. Gasienica (Polsko)	36 b.
4. (—) J. Bower (USA)	33 b.
5. (7.—9.) V. Drjagin (SSSR)	29 b.
6.—7. (—) A. Kunz (NDR)	28 b.
8.—7. (—) E. Fjedor (Polsko)	28 b.
8.—9. (—) T. Kučera (ČSSR)	25 b. junior
8.—9. (5.—6.) E. Damolin (Itálie)	25 b.
10. (—) R. Miettinen (Finsko)	23 b. junior

Na dalších místech: M. Dobloug, J. D. Gasienica, J. Kawulok, F. Morandini, G. Andersen, M. Svendsen, A. Nossow, R. Makara, K. O. Berg.

Pořadí prvních tří podle expertů: 1. F. Keller 48 bodů, 2. A. Källin 20 b., 3. J. Gasienica a J. Bower 4 b.

Ženy 5 a 10 km

Závody v běhu žen byly letos velmi zajímavé. Mimo jednoznačné výkony sympatické Švédky T. Gustavssonové byl boj o ostatní místa otevřený. Podstatně se zlepšily Finky, zvláště S. Pusulová a překvapením byly výkony M. Kojosamaa. Norky si upevnily pozici mezi světovou elitou. Výkony našich závodnic jsou jen průměrné.

Soutěže pro žebříček: Autrans, Lahti, Holmenkollen, Klingenthal, Vysoké Tatry, Falun, Kurikkala, Bohinj a Zakopané. Byly hodnoceny 3 nejlepší výsledky ze 145 individuálních výkonů 54 závodnic na 12 mezinárodních závodech.

1. (2.) T. Gustavssonová (Švéd.)	59 b. = 100 %
možných bodů	
2. (8.) S. Pusulová (Finsko)	51 b.
3. (6.—7.) G. Kulaková (SSSR)	48 b.
4. (5.) B. Mördreová (Norsko)	44 b.
5. (4.) B. Martinssonová (Švéd.)	43 b.
6. (—) M. Kojosamaová (Finsko)	41 b.
7. (3.) A. Kolčinová (SSSR)	32 b.
8. (—) I. Auflesová (Norsko)	31 b.
9.—10. (—) Ch. Nestlerová (NDR)	29 b.
9.—10. (10.) S. Biegunová (Polsko)	29 b.

Na dalších místech se umístily: B. Strandbergová, F. Salmšánová, R. Köhlerová, B. E. Damonová, H. Kivolaová, G. Smidtová, B. Tanová, A. Ungeerová, W. Budnyová, A. Smirnovová.

Pořadí prvních tří podle expertů: 1. T. Gustavssonová 48 b., 2. G. Kulaková 15 b., 3. B. Mördreová 10 b.

30 a 50 km

Pole nejlepších závodníků ovládli Norové. Vzácná vyrovnanost a minimální rozdíl bodů mezi prvým a desátým v tabulce. Je to disciplína, kde došlo k největším změnám proti roku 1967. Závodníci ze střední Evropy nehrají významnou roli v těchto disciplínách. Škoda, že mezinárodní závody na 30 a 50 km ve střední Evropě nejsou vypisovány, jak by bylo užitečné.

Soutěže pro žebříček: Autrans, Lahti, Holmenkollen, Falun, Vasaloppet, Rovaniemi. Byly vyhodnoceny 2 nejlepší výsledky ze 115 individuálních výkonů 73 závodníků na 7 mezinárodních závodech.

1. (2.—3.) A. Rönnlund (Švédsko)	46 b. = 90 %
možných bodů	
2. (4.—5.) O. Ellefsäter (Norsko)	45 b.
3.—4. (—) P. Tyldum (Norsko)	42 b.
3.—4. (1.) O. Martinsen (Norsko)	42 b.
5. (—) G. Eggen (Norsko)	41 b.
6.—7. (—) F. Nones (Itálie)	40 b.
6.—7. (—) Vl. Vedenin (SSSR)	40 b.
7.—10. (—) K. Oikarinen (Finsko)	39 b.
7.—10. (10.—12.) H. Grönning (Nor.)	39 b.
7.—10. (—) M. Risberg (Švédsko)	39 b.

Na dalších místech jsou: G. Larson, P. E. Eriksson, K. Laurila, E. Mäntyranta, W. Demel, R. Hjermsstad, J. Halvarson, V. Voronkov, L. Skjemstad a M. Myrmo.

Pořadí prvých tří podle expertů: 1. O. Ellefsäter 38,0 b., 2. E. Mäntyranta 17,0 b., 3. F. Nones 11,5 b.

15 km

Tato disciplína se stala doménou závodníků zejména Norska a pak Finska. Svédové opět zůstali jen na pokraji a do prvých deseti se nikdo nedostal. Výkony F. Nones a W. Demela jsou na světové úrovni. Závodníci ze střední Evropy se zatím jen pomalu prosazují mezi nejlepší. Naši letos zaznamenali velký skok dopředu.

Soutěže pro žebříček: Autrans, Holmenkollen, Lahti, Vysoké Tatry, Kurikkala, Monolit, Rovaniemi, Neukirch, Zakopané, Le Brassus, Kuopio. Byly vyhodnoceny 3 nejlepší výsledky ze 160 individuálních výkonů 88 závodníků na 11 mezinárodních závodech.

1. (—) E. Mäntyranta [Finsko]	68 b. = 93 % možných bodů
2. (—) P. Tyldum [Norsko]	62 b.
3. (1.) H. Grönningen [Norsko]	57 b.
4. (—) K. Laurila [Finsko]	49 b.
5. (3.) O. Martinsen [Norsko]	48 b.
6. (8.) G. Eggen [Norsko]	45 b.
7. (—) R. Hjermsstad [Norsko]	43 b.
8. (9.—10.) K. Oikarinen [Finsko]	41 b.
9.—10. (—) F. Nones [Itálie]	39 b.
9.—10. (4.—5.) O. Ellefsäter [Norsko]	39 b.

Na dalších místech se umístili: G. Larsson, B. Andersson, W. Demel, A. Tiainen, H. Talpele, A. Rönnlund, G. Stella, G. Haas, P. E. Eriksson a J. Fajstavr.

Pořadí prvých tří podle expertů: 1.—2. H. Grönningen a E. Mäntyranta 34 b., 3. G. Larsson 4 b.

Středoevropský žebříček 15 km

W. Demel je nejlepším Středoevropanem, neboť F. Nones nedosahoval na závodech v této oblasti tak výrazných úspěchů. Vynikající výkony podával J. Haas a italská běžci jako celek. Překvapením, i když ne nečekaným, jsou závodníci ČSSR zejména J. Fajstavr a K. Štefl.

Soutěže pro žebříček: Autrans, Vysoké Tatry, C. Kurikkala, Bohinj, Schwarzwald, Zakopané, Reit im W., Val d'Aosta, C. Balcanique, Le Brassus. Byly hodnoceny 2 nejlepší výsledky z 95 individuálních výkonů 57 závodníků na 10 mezinárodních závodech.

1. (2.) W. Demel [NSR]
2. (—) J. Haas [Švýcarsko]
3.—4. (—) G. Stella [Itálie]
3.—4. (—) J. Fajstavr [ČSSR]
5.—8. (1.) F. Nones [Itálie]
5.—8. (—) F. Manfroi [Itálie]
5.—8. (—) G. de Florian [Itálie]
5.—8. (8.—10.) A. Kälin [Švýcarsko]
9.—10. (7.) K. Štefl [ČSSR]
9.—10. (—) K. Bull [NSR]

JUNIOŘI

Mistrovství Evropy juniorů bylo velkým úspěchem jak FIS, tak pořadatelů a zúčastněných zemí. Zavedením těchto soutěží vyvrcholila několikaletá práce v prospěch rozvoje lyžování mládeže. Výsledky se jistě projeví ve výkonech na olympijských hrách 1972.

JUNIOŘI BĚH

J. Skobov a Vl. Trefilov [SSSR], O. Braa a E. Rösback [Norsko], R. Primus, F. Zanon, L. Pon-

za a C. Favre [Itálie], B. Södergren a H. Lundberg, S. A. Lundbäck [Švédsko], J. Repo a J. Mieto [Finsko] a A. Kälin [Švýcarsko].

Pořadí jsem nestanovoval. Jedná se o nejlepší závodníky z 10 juniorských soutěží (včetně mistrovství Evropy). Bylo hodnoceno 105 individuálních výkonů 57 závodníků.

JUNIOŘI — ZÁVOD SDRUŽENÝ

R. Miettinen a E. Kilpinen [Finsko], U. Öhlbeck [Rakousko], R. Makara [SSSR], I. Scheibenhof a W. Hofman [NDR].

Již vloni jsem mohl vyhodnotit 5 juniorů, kteří se zúčastnili několika soutěží. Letos je to 6 závodníků. Bylo přihlédnuto ke 4 soutěžím včetně mistrovství Evropy.

JUNIORKY

Pro stanovení nejlepších juniorek v běhu nebyl dostatek soutěží, kde by se závodnice vícekrát setkaly. Prvé tři mistrovství Evropy — H. Kontulová [Finsko], A. Karuová [SSSR], K. Härkinová [Finsko].

Několik poznámek a statistik

Hodnotíme-li výsledky závodníků neoficiálním hodnocením 7, 5, 4, 3, 2 a 1 bod, vidíme, že se startující v Grenoble byli neúspěšnější v klasických disciplínách (včetně předšestých olympiád):

	Narozen	Body
1. E. Mäntyranta, Finsko	{1937}	28,00
2. H. Grönningen, Norsko	{1934}	21,75
3. A. Koščinov, SSSR	{1930}	19,33
4. T. Gustavssonová, Švédsko	{1939}	18,33,2
5.—6. J. Raška, ČSSR	{1941}	12,00
5.—6. V. Kankkonen, Finsko	{1940}	12,00

Vůbec neúspěšnější lyžaři v historii olympijských her je S. Jernberg s 47,50 body.

Srovnání výkonnosti v běhu od založení olympijských her: a) počet startujících, b) nejlepší čas, c) rozdíl mezi 1.—10. závodníkem, d) rozdíl mezi 1.—25. závodníkem, e) průměrná rychlost na 1 km (časy jsou uváděny v minutách).

15 km

{18 km bylo od 1924 do 1952}

	a	b	c	d	e
1924	41	74:31,0	5:58,8	25:10,0	4:08,3
1956	62	49:36,0	1:57,0	4:07,0	3:18,6
1968	75	47:54,2	1:18,9	2:59,9	3:11,6

30 km

1956	54	1:50:25,0	3:27,0	7:51,0	3:28,2
1968	66	1:35:39,2	2:13,2	5:32,0	3:11,3

50 km

1924	33	3:44:32,0	43:16,0	2:32:00,0	4:29,4
1956	33	2:50:27,0	16:05,0	35:10,0	3:24,5
1968	51	2:28:45,0	2:23,0	8:06,7	2:58,5

10 km ženy

1956	40	38:11,0	2:27,0	4:11,0	3:49,1
1968	34	36:46,5	2:23,0	4:13,4	3:40,6

Olympijská zima 1968 skončila. Nastává příprava na další světová setkání lyžařů klasických disciplín. Proto jsme s potěšením a často slyšeli v zimě 1968 »nashledanou ve Vysokých Tatrách 1970«.

Mezinárodní styky

V posledním čísle jsem sblížil další informace pro zimu 1968/1969. Mezitím prošla naše vlast a každý z nás nečekanými a těžkými zkouškami, jejichž důsledky není možné dnes domyslet. Každý z nás by měl i v této složitě době jasně ukázat, na které straně stojí. Opakují pro sebe i druhé již stokrát opakované: Jan Neruda »... bude-li každý z nás z křemene, je celý národ z kvádrů.«

Minulost nám ukázala, že se většina lyžařů dovedla postavit do správného šiku. Je nezbytné pokračovat v práci, dále rozvíjet masové lyžování, podporovat růst výkonnosti, rozvíjet přátelství mezi národy a dobře připravit mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách. Rovněž tak připravíme mezinárodní soutěže u nás i venku, pro které ale chceme vytvořit důstojné podmínky. V tom bude náš přínos a aktivní podpora další práce představitelů naší vlasti, presidenta L. Svobody, gen. tajemníka ÚV KSČ A. Dubčeka a všech dalších.

— * —

Předsednictvo sekce usilovně řeší komplexní přípravu na nadcházející zimu. Bohužel řada důležitých rozhodnutí o mezinárodním styku bude až koncem října nebo na začátku listopadu. Proto budeme jednotlivé oddíly a sekce informovat individuálně nebo prostřednictvím zpráv sekce. Bude-li to možné, vyjdou informace schválené předsednictvem sekce v listopadovém nebo určité v prosincovém lyžařství. Přípravy by měly již od nyní probíhat normálně podle zkušeností z uplynulých roků. Velké úspěchy našich reprezentantů v uplynulé olympijské zimě se odrazily v letních měsících tím, že máme již dnes pozvánky na mnoho mezinárodních soutěží za výhodných podmínek. Velká pozornost je nyní věnována úsilí zabezpečit trénink jednotlivých disciplín na prvním sněhu. Tyto otázky ale závisí na ekonomických možnostech a dalších podmínkách, které budou určeny pro mezinárodní styk v současných složitých podmínkách.

— * —

V této souvislosti je mou povinností předat všem lyžařům pozdravy a přání rychlé normalizace života u nás od gen. tajemníka FIS S. Bergmana a švédských lyžařů.

— * —

Letní období bylo ve FIS charakterizováno zvýšenou činností, neboť se uzavíraly problémy olympijské zimy a byla zahájena příprava na příští kongres. V červnu zasedalo předsednictvo FIS v Innsbrucku a projednávalo následující závažné otázky:

• Byly schváleny pokyny pro organizování mistrovství Evropy juniorů v klasických disciplínách předložené pracovním kolektivem: S. Bergman, V. Pacl a F. Rösner.

• Ve Val Gardeně budou uspořádány od 13. do 16. 2. 1969 mezinárodní závody ve sjezdových disciplínách mužů a žen jako prověrka pro mistrovství světa 1970. Stejně tak byl schválen program našich soutěží 21.—23. 2. 1969 ve Vysokých Tatrách.

• Byly projednány závěry k X. olympijským hrám v Grenoble. P-FIS vyslovilo uznání a poděkování Francouzskému lyžařskému svazu za úspěšnou přípravu i průběh. Bylo konstatováno, že je nutné omezit počty členů v jednotlivých jury tak, aby organizátoři MS neměli zbytečně vysoké náklady se zahraničními členy jury. Byl uzavřen protest Rakouského svazu proti diskvalifikaci K. Schranze s tím, že předsednictvo FIS 13 hlasy proti 1 a dvěma, kteří se zdrželi hlasování, potvrdilo rozhodnutí jury, tj. diskvalifikaci Schranze.

• Za účasti gen. tajemníka OV Vysoké Tatry 1970 J. Mráze projednálo P-FIS zprávu o přípravě MS ve Vysokých Tatrách a konstatovalo dobrý průběh prací. Stejně tak byly projednány otázky přípravy sjezdových disciplín ve Val Gardeně.

• Termín olympijských her 1972 byl stanoven na 3.—13. února 1972.

• Kandidáti pro MS 1974 mají podat své žádosti do 30. dubna 1969.

• Obsáhle byly projednávány otázky amatérských předpisů. (Na jiném místě píše o tom, jaké názory jsem k těmto otázkám přednesl.) Problémy kolem olympijského vítěze J. C. Killy byly diskutovány se závěrem, že tento závodník neporušil předpisy, a proto není třeba dále se zabývat různými úvahami a připomínkami, které byly publikovány v některých časopisech. Na základě diskuse bylo usneseno, aby se jednotlivé národní lyžařské federace a svazy vyjádřily k otázkám amatérismu na základě dotazníku, který jim bude zaslán v průběhu podzimních měsíců. V této souvislosti jsou nesprávné

ty informace, i v našem tisku, které hovoří, že FIS povolila společné závody amatérů a profesionálů apod. P-FIS dalo možnost, aby § 8 c. ve kterém se hovoří o obchodním využití cen, výsledků a jmen závodníků, byl výjimečně v zimě 1968/69 vysvětlován a uplatňován podle zásad a principů stanovených národními lyžařskými svazy. To je, buď ho plně respektovat, nebo účelně modifikovat. Od zimy 1969/70 budou opět platit v tomto smyslu stejné zásady určené FIS pro všechny národní svazy. Společné závody amatérů a profesionálů nebudou.

• Byly zahájeny rozpravy a příprava na zásadní řešení statutů FIS. Tyto otázky budou hlavní náplní kongresu 1969.

• Předsednictvo urgovalo národní svazy Alžiru, Argentiny, Bolívie, Bulharska, Maďarska, Islandu, Jugoslávie, Mongolska, Maroka, Pákistánu, Portugalska a SSSR, aby urychleně vypracovaly a odpovíděly na statistické dotazníky zasláné na jaře letošního roku.

• Kanadský člen H. R. Grinnell byl pověřen, aby připravil návrhy na vlajku FIS a její používání.

• Na základě našeho návrhu byl uznán oficiální název svazu lyžařů KLDR a zrušeno nesprávné označování Severní Korea.

• Rakouský funkcionář H. Pichner byl pověřen, aby prostudoval otázky týkající se mezinárodních zimních her mládeže v lyžování, jejichž uspořádání navrhuji některá alpská lyžařská střediska.

V. P.

Killy rytířem Čestné legie

Trojnásobný olympijský vítěz Jean-Claude Killy obdržel ve Val d'Isère vyznamenání Rytíř francouzské čestné legie. Svagr presidenta Charlese de Gaulla Jacques Vendroux prohlásil při předávání: »Tento řád je pravým vyjádřením citů Francouzů Killymu. Jméno Killy je pro francouzskou mládež hlasem polnice.«

Rakušané se starým kádrem

První trénink na sněhu absolvovali rakouští sjezdaři začátkem srpna na Kitzsteinhornu. Zúčastnili se také Karl Schranz, Gerhard Nenniga a Heini Messner. Lze tedy počítat, že rakouské družstvo mužů zůstane ve stejném složení jako v uplynulém roce.

Úvahy k problémům amatérismu

Uvádíme diskusní příspěvek s. VI. Pácla na P-FIS 15. 6. 1968:

Již dosti dlouho stojí před sportovním světem dilema, jež se jmenuje amatérismus. Je to přežitek doby nebo reálná nutnost? Poslední velkou diskusí a třibením názorů jsme zažili v období před, při a po zimních olympijských hrách v Grenoblu. Chtěl bych podat návrh na jednoduché řešení, kde bychom respektovali pravomoc těch orgánů a organizací, které mohou nejlépe situaci posoudit. Dále předpokládám, že při posuzování těchto složitých otázek bude existovat všeobecná a vzájemná důvěra mezi složkami národních a mezinárodních organizací.

Amatérismus je již od počátku rozvoje mezinárodní sportovní činnosti jsem velmi komplikovaným jako celý svět sám. Mezinárodní olympijský výbor se snažil vytvářet naprosto stejné předpisy pro všechny. Přitom podmínky jednotlivých sportů jsou nesterilné a rovněž tak možnosti jednotlivých národních olympijských výborů nelze srovnávat jediným měřítkem. Stejně tak je nerovnost i mezi sociálními skupinami na celém světě. Jaké podmínky pro sportovní činnost má např. rolník, dělník, student, důstojník, úspěšný podnikatel, následník

trůnu a jaké ženy apod.? Proto snahy o teoretickou rovnost ve věcech amatérismu vycházejícího z různých sociálních podmínek, z různých teoretických úvah a někdy i zbožných přání dávají výsledky rozporné. Dodržování těchto nereálných předpisů je formální. Proto je nutné ponechat rozhodování národním organizacím.

Dovolím si citovat barona Piera de Coubertina, který napsal již v roce 1924: »Hlavní problém, který bude projednáván v Praze na kongresu [olympijský kongres 1925] bude o amatérismu. Čtenář má právo se usmívat. O tomto problému se hovoří více než 40 let a periodicky se objevuje na scéně a na slavnostních soudech a dovede vyprovokovat tolik polemiky v tisku a přitom se stále ukazuje, jak málo se přiblížila možnost jeho řešení.«

Domnívám se, že i na úseku sportovní činnosti bychom měli respektovat všeobecnou Deklaraci lidských práv přijatou 10. 12. 1948 v OSN, kde se v čl. 22 říká: »Každý člověk má jako člen společnosti právo na sociální zabezpečení a nárok na to, aby mu byla národním úsilím i meziná-

rodní součinností a v souladu s organizací a prostředky příslušného státu zajištěna hospodářská, sociální a kulturní práva nezbytná k jeho důstojnosti a k svobodnému rozvoji jeho osobnosti.«

Při respektování vývoje, všech souvislostí a vzájemné důvěře bylo by správné rozdělit si úkoly takto:

1. Mezinárodní olympijský výbor přenechá problémy amatérismu, aby je řešily a odpovídaly za ně mezinárodní sportovní federace.

2. Ve FIS bychom měli stanovit podmínky pro účast na soutěžích včetně ZOH. Nemůže startovat:

a) kdo přijímá peněžité odměny jako ceny, startovné nebo ceny, jejichž hodnota je vyšší, než určí kongres;

b) kdo závodí společně s profesionály;

c) kdo není zaměstnán nebo není zapsán na nějaké škole (netýká se žen).

3. Za dodržování zásad pro účast na mezinárodních soutěžích odpovídají národní svazy nebo federace.

Jak probíhá příprava nové organizace lyžování

Dlouholetá snaha sportovních sekcí po zvýšení pravomocí tak, aby se z orgánů poradních staly orgány, které ve svém sportu budou rozhodovat o všech základních otázkách platnosti, dostala volnou cestu uvolněním tuhé centralistické politiky Novotného éry po lednovém plénu ÚV KSČ.

Už v únoru a březnu proběhla především v českých zemích řada aktivů lyžařských pracovníků v okresech a oblastech, které se jednoznačně vyslovily pro vytvoření samostatné organizace lyžování v ČSSR, zapojené do Federace sportovních organizací v ČSSR. Na základě této široké iniciativy byl v dubnu t. r. zvolen přípravný výbor Svazu lyžařů ČSSR a okamžitě začaly přípravné práce. Do tohoto výboru bylo slovenskou sekcí určeno 6 soudruhů — Mráz, Ferenci, Diačík, Schelling, Tereščák, Medek, zatímco plénum LS zvolilo 6 členů, tři

z Čech — Jedlička, Chlouba, Píva — a 3 z Moravy — Němeček, Novosad a Bogdálék. Během května a června komise projednala hlavní zásady nového uspořádání a sjednotila se na těchto závěrech:

a) Všichni členové Svazu lyžařů musí mít rovnocenné podmínky pro pěstování lyžování.

b) Organizace musí vyloučit jakoukoliv formu diskriminace národního (zemského) svazu, župy či oddílů.

c) Volba vstupu do Svazu ČSSR je na základě dobrovolnosti národních (zemských) svazů, práva

na reálnou účast při řízení, které vylučuje jakoukoliv formu majorizace.

d) Suverenita jednotlivých svazů vyžaduje jejich ekonomickou kompetenci jak při rozdělování vlastních zdrojů, tak i ze zdrojů celostátních. Rozpočtování bude uskutečňováno prostřednictvím celostátního rozpočtu, dotace budou přidělovány podle dohodnutého klíče.

e) Rozdělení pravomocí celostátních a svazových orgánů vychází ze zásady, že celostátní orgány mají jen takovou kompetenci, kterou jim postoupí orgány svazové.

f) Do pravomocí ústředního orgánu patří:

1. Zastupování Svazu lyžařů ve FIS a ostatních mezinárodních organizacích,

2. státní reprezentace,

3. celostátní soutěže,

4. tvorba pravidel lyžování,

5. koordinace celostátního plánování, rozpočtování a mater. zásobování,

6. vytváření celostátních předpokladů pro optimální rozvoj lyžování,

7. koordinace součinnosti svazů.

Dále byly diskutovány některé podrobnosti organizačního a jednacního řádu. Přes zásadní souhlas s uvedenými zásadami projevilo se několik zásadních problémů, kde jednotnosti dosaženo nebylo. Za nejdůležitější považují vyřešení otázek ekonomických:

— problematika příjmů, dotací, — majetkoprávní vztahy mezi Svazem lyžařů a tělovýchovnou organizací ČSSR. (Požadujeme navrácení lyžařských zařízení do majetku Svazu a samostatné hospodaření s nimi.),

— problematika slev, — investiční výstavba a některé další otázky.

Jedním ze zásadních problémů je otázka organizačního dělení. Slovenská část požaduje rozdělení na dva národní svazy na principu národnostním, zatímco Morava žádá organizaci na územním základě (tři zemské svazy) při takovém organizačním řádu, který zajistí vyloučení jakéhokoliv způsobu majorizace. Jednotný názor je na dělení nižších orgánů, svaz — župa — oddíl.

Župy by byly ustavovány bez ohledu na dosavadní okresy podle podmínek vyhovujících organizaci lyžování v jednotlivých přírodních oblastech (např. krkonošská, horácká apod.). Při přípravě

konkrétních rozborů se také jasně ukázalo, že oficiální statistika dosavadních orgánů ČSTV neukazuje správně sílu jednotlivých oblastí z hlediska lyžařského sportu. Tato zdánlivě nedůležitá věc však bude jistě jádrem dalších nesnází při dělení prostředků z celostátního rozpočtu. Zečla jasně se v průběhu všech jednání ukázalo, že česká část komise je v nevýhodě proti zástupcům ze Slovenska, kteří se ve své činnosti mohli oprátně o slovenskou lyžařskou sekci. Z tohoto důvodu byl na červnovém plénu sekce zvolen přípravný výbor Svazu lyžařů českých zemí, kdy dosavadní členové celostátního přípravného výboru byli doplněni o soudruhy Tameleho, Pečínku, Matějku, Fišeru, Čurdu, Mračka a Konvalinu. Přípravný výbor českých zemí připravil již dvě varianty organizace Svazu lyžařů ČSSR, ovšem stále naráží v dalším jednání na nevyjasnění dříve uvedených problémů. Ukazuje se, že ÚV ČSTV i přípravný výbor ČSTF musí dát co nejdříve zcela jasné směrnice, jak si představuje další činnost, aby přípravné výbory svazů mohly pokračovat v konkrétní přípravné práci a nedělaly věci, které by se ukázaly potom jako zbytečné. Na své poslední schůzi 4. 9. 1968 rozhodl přípravný výbor českých zemí požadovat na ÚV ČSTV, aby byly vytvořeny podmínky k tomu, aby mohl být do 28. října vytvořen Svaz lyžařů českých zemí jako

rovnocenný partner dosavadní lyžařské sekce Slovenska, která, jak ukazují dosavadní jednání, by chtěla ve stejném termínu ustavit i slovenský svaz lyžařů. Na ustavení národních (zemských) svazů by mělo okamžitě navázat i ustavení federálního Svazu lyžařů ČSSR nejpozději do konce listopadu t. r., aby do nové sezóny byli lyžaři schopni připravit a zajistit řádný průběh všech akcí a soutěží. Máme v minulosti špatné zkušenosti s různými reorganizacemi, protože probíhaly k 1. lednu, a dopláceli na to nejen lyžaři, ale i ostatní zimní sporty. Věřím, že v nových podmínkách našeho života požadavek lyžařů bude správně vedením ÚV ČSTV i přípravného výboru české tělovýchovné federace pochopen a bude nám umožněno do zahájení zimní sezóny jít už s novými orgány. V opačném případě se dostane sekce lyžování ÚV ČSTV do velmi svízelné situace a nutně dojde k diskriminaci českých zemí. Jestliže jsme pro odstranění jedné asymetrie, neměli bychom připouštět, aby v zájmu odstranění jedné docházelo k asymetrii druhé.

Doc. dr. JAROSLAV BOGDÁLEK,
místopředseda přípravného výboru českých zemí

Zostaneme verní pokroku - zostaneme verní našim slovenským horám!

Keď v týchto dňoch 24. výročia SNP spomíname na hrdinské činy synov a dcér slovenského národa, s hlbokým žiaľom v srdci si uvedomujeme terajšiu realitu. Slovenské hory sú však naše a našimi ostanú. Lyžiari pôjdu do nich aj v nastávajúcej zime, nie bojovať ako pred 24 rokmi, ale zocelovať svoje telo i ducha do práce za vlasť. Pôjdeme ďalej cestou pokroku, cestou Dubčekovou, ktorú sme nastúpili v januári tohto roku, a to sverne a nerozborne s bratmi Čechmi. Hlásime sa k výsledkom mimoriadneho zjazdu KSS, hlásime sa k Dubčekovi, Husákov, našou vlasťou je a ostane Československá socialistická republika, v ktorej nerozbornú jednotu Čechov a Slovákov zabezpečí jej demokratické federatívne usporiadanie. Sme presvedčení, že na týchto

princípoch bude spočívať aj jednotu celého čs. telovýchovného hnutia.

Funkcionári, pripravujeme sa na zimu. Organizujeme členstvo, družstvá pretekárov. Robme si poriadok v administratívnych veciach. Prpravme rozumné podklady pre rozpočet, športový kalendár, rozpis pretekov a ďalšie.

Tréneri a pretekári, ani na okamžik neprestaňte s prípravami na nové hlavné obdobie. Lyžovanie je ten šťastný šport, ktoréhoh najväčšou telocvičňou je príroda. Trénujte poctivo v prírode.

Nezanedbáme ani prípravu na majstrovstvá sveta v lyžovaní. Celý lyžiarsky svet bude nás s nápäťm sledovať, či ich budeme schopní riadne pripraviť. Zatnite

zuby a pokračujte v prípravách s dvojnásobnou energiou. Musíme dohnať zameškané!

Apelujeme na všetkých dodávateľov investícií vo Vysokých Tatrách, aby osvedčili svoje vlastnectvo tým, že dokážeme celému svetu svoju nezlomnosť a húževnatosť prípravami normálnych podmienok pre usporiadanie majstrovstiev sveta v lyžovaní v roku 1970.

Verme, že poctivou prácou nahradíme straty, ktoré len my musíme odstrániť.

JÁN MRÁZ, predseda lyž. sekcie SV ČSTV a gen. taj. OV MS 1970,

Dr. IVAN SCHELLING, podpredseda LS SV ČSTV,

Dr. EUGEN MEDEK, tajomník LS SV ČSTV.

Interski není jen řada přednášek, zasedání předsednictva, pléna, komisi, filmových představení a praktických ukázek, ale i velká společenská událost s řadou oficiálních a neoficiálních pozvání, u kterých je někdy těžké odhadnout, zda je nutno je přijmout nebo ne — především proto, že se na nich dá mnohé projednat a vyřešit, co se zdá na schůzích neřešitelné, nebo proto, že bychom se odmítnutím dopustili možná těžké společenské chyby.

Zajímavý večer s ukázkami indiánských zvyků a tanců uspořádali Američané. Na rakouském večeru předvedly rakouské děti i dospělí v tyrolských krojích svůj folklór z nezbytnou dechovkou a hlučnými »Schuhplattens«. Svýčarí na dalším večeru opět s hudbou své »šotyše«. Přípravný organizační výbor ZOH 1976, o které se Američané ucházejí, pozval delegáty na informační schůzku o přípravách a místě těchto her. K poznání amerického západu byli pozváni všichni účastníci kongresu k velikému stolování v přírodě na ranči — spojenému a opékáním skopců — kde se hostitel pochlubil i svým čerstvým úlovkem — krásnou štihlou pumou, jen ohlášené rodeo muselo být vzato z programu pro sněhovou vánici. Nebylo možno odřící ani pozvání na odpolední »čaj« panu starostovi, ani na večeri kalifornskému milionáři do jeho soukromé vily, kam pozval pouze nás a Jugoslávce — prý aby se poprvé v životě setkal s komunisty. Další pozvání pokračovala v Denveru, kde jsme se na zpáteční cestě zdrželi a kde jsme nemohli odřící ani srdečně pozvání našich krajanů zde žijících. Tady ovšem nebralo vyprávění konce.

SKALNATÉ HORY, rozprostírající se od hlavního města Colorado Denveru až po pobřeží Tichého oceánu, nejsou jen místem sportovních středisek známých z minulých MS nebo ZOH, jako je Aspen, Colorado Springs nebo Squaw Valley, ale stovky dalších středisek roztroušených v celém rozsáhlém pohoří dosahujícím nadmořských výšek přes čtyři tisíce metrů. Z nich zejména střediska na východních svazích, chráněná od vlhkých větrů Tichého oceánu, oplývají po celou zimu suchým prachovým sněhem.

Jsou pro nás místem známých, romantikou vonících řek, jako Rio Grande (podobně jako železnice stejného jména končící v Aspen), nebo Colorado, protékající Velkým kaňonem, dále velkých jezer (Solné s plážemi pro rychlostní zkoušky aut a motocyklů), pře-

hrad [největší americká přehrada Hooverova], přírodních rezervací a národních parků, préríí porostlých stepní travou a nízkým bušchem s pumami a chřestýši. Jsou to hory s historií Indiánů, které v první polovině 19. století vystřídali lovci kožešin a vzápětí zlatokopové ze všech koutů světa. Hornické osady zvučných jmen (Georgetown, Alma Lincoln atd.) i zcela malé opuštěné doly s vodními koly pro rýžování kovů jsou roztroušeny po celé 350

kterého po nezdařeném útěku před Hitlerem r. 1939 za vysoké výkonné osvovali Američané i s rodinou z rakouského žaláře a přivezli do své zaslíbené země, nebyl nikdo jiný než arlberský lyžařský král Hannes Schneider. Založil jim (i sobě) za to lyžařskou školu v North Conway, kterou nyní vede jeho syn Herbert. Ale i jména nynějších ředitelů dalších lyžařských škol: Lash, Valler, Fiore, Florini, Kihlmann, Schaffler, Winthers, naznačují, že nejde o rodilé Američany. V amerických lyžařských střediscích hledali a našli uplatnění buď jako vedoucí lyžařských škol, nebo jako lyžařští učitelé i bývalí olympijští vítězové Marius Erikssen, vedoucí školy ve Snow Maas a majitel sportovního obchodu v Aspen, Staub, ředitel lyžařské školy ve Veilu, dále Pravda, Matt a mnozí jiní.

Lyžařská sportovní střediska vznikají v USA na čistě obchodní bázi. Akciová společnost koupí nebo pronajme od státu nebo od soukromníků, kteří v tomto místě mají kutací právo, pozemek (většinou se stát zúčastňuje 60 procenty), projektuje sjezdové dráhy, výtahy a ubytovací zařízení (pokud nejsou soukromé). Proveďte úpravu sjezdovek, které ihned oseje travou a pronajímá v létě rančerům za 3 dolary měsíčně z jednoho kusu dobytka. Provoz střediska provádí buď společnost sama, nebo jednotlivá zařízení pronajme. K povinnosti provozovatele patří úprava sjezdových drah a financování záchranné služby.

SJEZDOVÉ DRÁHY jsou široké, bezpečné a stále vzorně upravené. Pro provozovatele výtahu je samozřejmé, že jeho zákazník, tím, že si zakoupil jízdenku, má nárok jezdit bezpečně na vzorně upravené trati. V praxi to vypadá tak, že např. v Aspen, kde je sedm výtahů a 45 sjezdových tratí, mají na jejich úpravu 15 ratriků, které jsou v neustálém provozu. Pohybují se na čtyřech pásech a mají četná přídatná zařízení (radlice na seřezávání ledových vln, radičky a brány na kypření sněhu, válce, železné plotny a řetězy na udusání a uhlazení povrchu).

VÝTAHY. Do sportovní oblasti Aspen (asi 2500 metrů nad mořem) patří ještě střediska Highlands (6 výtahů), Buttermilk (4 výtahy) a Snowmass (5 výtahů). Výtahy jsou většinou sedačkové, jedno a dvousedadlové, kotvové střední nebo krátké, které lze přemisťovat z místa na místo. Všechny mají velkou frekvenci (rychlost i hustotu sedaček). Tam, kde jde o dopravu do výše

8 INTERSKI

8. INTERSKI 1968 ASPEN

Doc. dr. J. ČTVRTEČKA

kilometrů dlouhé cestě, po které jsme jeli z Denveru do Aspen. Většinu z nich už ovšem vystřídali buď ranče se stády krav (volně ustájených a chovaných jen pro maso), nebo koní a ovcí. Mnohé, např. i Aspen, se přeměnily ve sportovní střediska. V Los Alamos je známé atomové středisko.

Není divu, že tato pestrá minulost (Denver sám a jeho okolí byly ještě před nemnoha desítkami let působištěm legendárního Buffalo Billa) doznívá ještě v povědomí dnešních obyvatel tohoto Divokého západu a že některé věci, které, ať chceme nebo nechceme, zde prožijeme na vlastní kůži, se zdají nám, střizlivým Evropanům, někdy až příliš romantické.

LYŽAŘSKÁ STŘEDISKA, jako je Aspen, vznikala téměř v celých Skalnatých horách jako houby po dešti po druhé světové válce. (První lyžařský klub byl v Americe založen v r. 1904.) Přispěla k tomu především sama válka, kdy nebylo možné jezdit v zimě do evropských lyžařských středisek, jednak podnikavost Američanů, kteří toho využili k »objevení« vlastních hor. A aby pro náročné Američany měly jejich hory kouzlo ciziny, zvali jim zpočátku z Evropy i lyžařské učitele a zakládali střediska i podle jména (Buttermilk, Heiland atd.) jako oko oko podobná švýcarským, rakouským a francouzským. Jedním z prvních pionýrů,

položených lyžařských oblastí, jsou zdvojeny. Na sedačkové výtahy se nastupuje s lyžemi na nohou. Lyže spočívají na pákou ovládané podnožce. Na páce je umístěna deka s celtou, na sedačce je vždy suchá poduška. Obsluha velmi ochotná, kontrola jízdének velmi přísná. Nástupní prostor se podle potřeby rozčleňuje provazy na proudy, takže neexistuje předbíhání.

CENY: Výtahy: Celoroční jízdenka 175, týdenní 42, denní 6,50, půldenní 5. Jednotlivé jízdy podle délky až 5 dolarů.

Lyžařské školy: Privátní hodina 12 dolarů, skupina půl dne 5, celý den 8 dolarů. Šestidenní kurs 60 dolarů.

Půjčovně za lyže, hole a boty: 5 až 10 dolarů denně. Lyže na celou sezónu 75 dolarů. Cena lyží Haed a Kneisl 200 dolarů.

Výdělek lyžařského učitele průměrně 4000 až 5000 dolarů za sezónu (asi 155 dnů).

KRADOU SE V AMERICCE LYŽE?

Byla naše otázka. Také, ale málo, zněla odpověď. A důvod? Kdo přivede na stopu zloděje lyží, obdrží 200 dol. Přesto měla policie během kongresu napilno. Byla všude, kde se něco dělo, a to jak státní, tak federální nebo místní šerifové — v širokých kloboucích, s koily a šerifským odznakem na prsou — kteří stejně dobře jako koně ovládají moderní služební automobil.

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA je organizována jednak jako profesionální, jednak jako dobrovolná. Placení členové HS jsou zaměstnanci výtahů, dobrovolní jsou organizováni v rámci amerického Červeného kříže jako »Národní lyžařská záchranná služba«. Mají velmi přísné školení teoretické i praktické a každý rok doškolovalí. Jejich hlavní práce spočívá ve hlídce na sjezdových tratích nebo ve službě v údolních stanicích hlavně v neděli a o svátcích. Překvapil nás jejich počet. V neděli bývá např. ve středisku Loveland (8 výtahů) na 120 hlídek na tratích a 15 členů ve stanicích. Stanice jsou telefonicky spojeny se stanovišti záchranných saní v terénu. Za svou práci mají zdarma lanovku a dostávají příspěvek na jízdné ve výši 15 centů za jednu míli ujetou autem z bydliště do střediska. Kromě toho mají nárok na 5% slevu daně z příjmů. Zajímavé je, že za posledních 10 roků byla v oblasti Aspen pouze tři lavinová neštěstí.

ZOH 1976 V DENVERU? Je to přání přípravného výboru těchto her a jeho předsedy premiéra města pana Currigana a sdělil nám je na schůzi pořádané pro delegáty Interski. Co mluví pro: 200leté jubileum Spojených států a sté výročí založení státu Colo-

Saně Horské služby se skřížkou první pomoci a telefonem.

rada připadající na rok 1976. Denver s 1,2 mil. obyvatel zaručuje největší návštěvu her. Loveland a Mount Sniktau, kde se pojede slalom a sjezd, jsou vzdáleny 45 minut, Indian-Hills, určené pro severské disciplíny a boby — 15 min. jízdy autem po dálnici z Denveru. Zimní stadióny pro hokejisty a bruslaře jsou v Denveru, kde se staví navíc stadión pro 50 000 sedících diváků. 80 % ubytovací kapacity pro olympijskou vesnici je už dnes k dispozici v kolejích denverské univerzity a v samotném Denveru a jeho 20km okruhu je v současné době pro hosty na 15 tisíc lůžek v hotelích a motelech a přibývá jich na tisíc ročně. Okolí Denveru má ideální klimatické, sněhové a terénní podmínky (což pana starostovi, jestli mu to pomůže, rádi potvrzujeme, protože celých 10 dnů v době, když už u nás ani v Alpách není po prachovém sněhu ani památky, jsme jezdili v Aspen na krásném prašanu a za slunečného počasí).

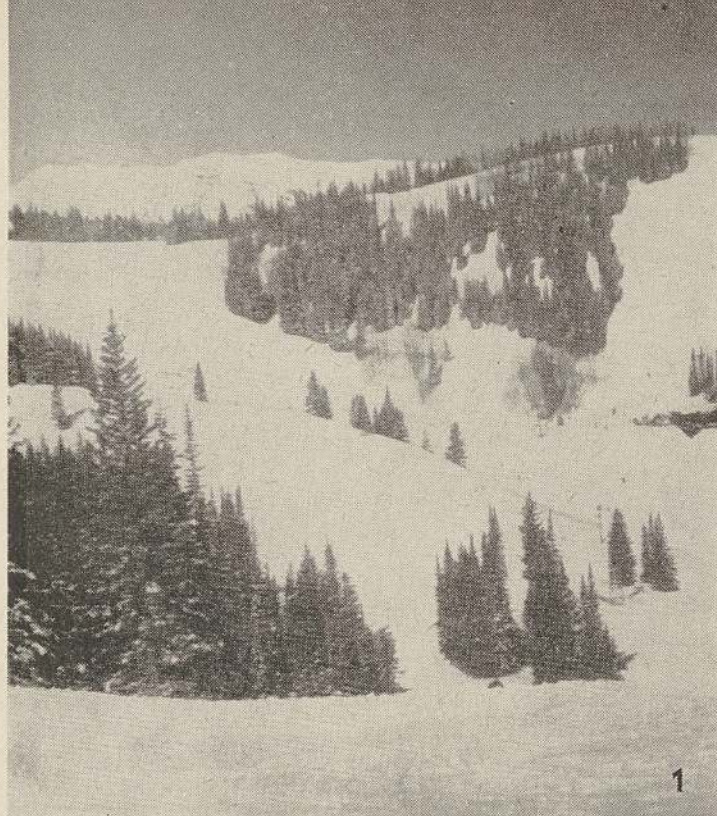
TOURTELLOTE PARK — svah dlouhý jeden a široký půl km s výškovým rozdílem 200 m — kde se předváděly praktické ukázky jednotlivých národů, leží v průmysku Independence ve výšce 3711 m. Má svou bohatou a pestrou historii. Ještě před dvěma roky tam stály zbytky dřevěných srubů a vršily se haldy stříbrných dolů, které tam založil r. 1880 Henry Tourtellote spolu s početnou skupinou zlatokopů, když byli dříve odtud vypudili Indiány. Protože tam našli vydatné stříbrné žíly, které vynášely až 24 tisíc dolarů denně, rozrostla se osada záhy v městečko

s vlastním šerifem, poštou, restauracemi a obchody, s vodovodem a kanalizací. Roku 1890 měli už i vlastní parní lanovku, postavenou Angličany, která je spojovala s Aspen, ležícím o 1000 m níže. (Lana používal ještě před 6 léty ski-klub v Aspen na svém výtahu). Osada zanikla současně se zánikem dolů v r. 1894. Rozvaliny a haldy byly v posledních dvou letech nákladem 5000 dolarů buldozery srovnány a svah oset travou. Tak se na tomto místě spojila zlatokopecká tradice s neméně slavnou lyžařskou přítomností.

INTERSKI A MY. Tak jako ZOH a MS umožňují našim trenérům a závodníkům srovnání výsledků jejich tréninkové teorie a praxe s výsledky soupeřů, je tomu podobně i na poli nezávodním u příležitosti Interski. Lyžařské kongresy — tato mistrovství světa nezávodního lyžování — jak je Američané nazvali, stávají se skutečně jedním z kritérií pro posouzení poměru sil na úseku ZLV mezi jednotlivými národy. Jak by v tomto měření obstálo naše nezávodní lyžování?

V lyžařské teorii a v metodice základního lyžařského výcviku nejsme v žádném případě pozadu za nejvyspělejšími lyžařskými státy. Máme dnes dobře teoreticky (biomechanicky) podloženou a zdůvodněnou techniku prvků základního lyžařského výcviku. Tato technika se celkem neliší od techniky, kterou se dnes ve světě jezdí. I v metodice jsme na správné cestě maximálního zjednodušování metodických řad při nácviku jednotlivých cviků. Po-

Pokračování na str. 122

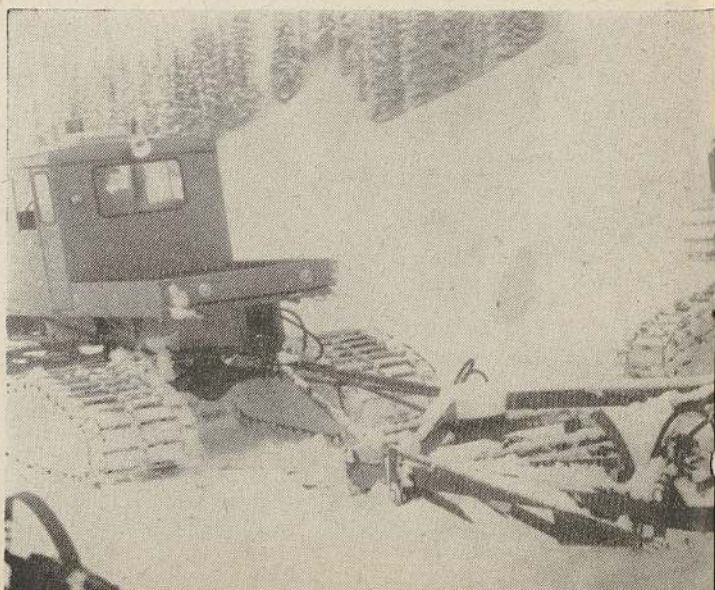

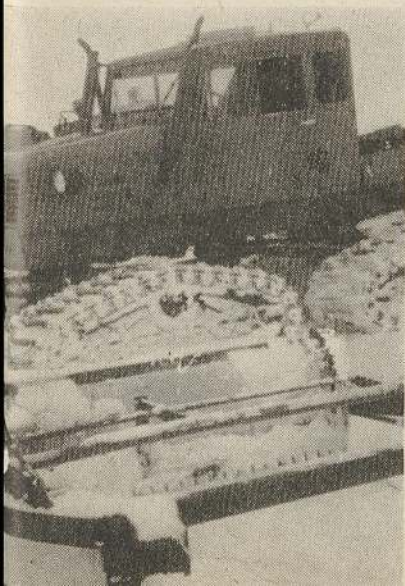
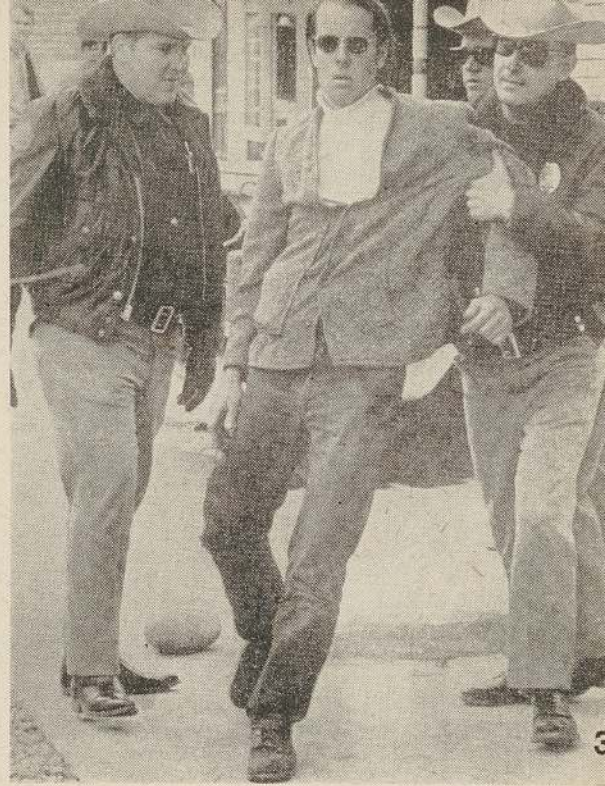
8 INTERSKI

8. INTERSKI 1968 ASPEN

1. V pozadí vlevo Tourtelotte park, vpředu lyžařské můstky a běžecký terén pro ukázkou Severanů. — 2. V plném provozu po celý den. — 3. Přistižen! — 4. Náš zákazník — náš pán! — 5. Mechanizace. — 6. Snowmobilismus je v Americe velice oblíbeným sportem. Závodů snowmobilů jsou velkou atrakcí! — 7. Co by tomu řekla lesní správa a Krkonošský národní park?

Dokončení ze str. 119

hlížíme k racionalizaci výcviku využitím všech dostupných pomůcek a lyžařských zařízení jako výtahů, sjezdových a běžeckých drah, cvičných můstků a dokonalého vybavení. Zkoušejí se i krátké lyže apod. Správně oceňujeme předsezónní přípravu i lyžařskou přípravu v základním lyžařském výcviku. Obsah ZLV vidíme ve správných proporcích a jeho zaměření všestranněji, než je tomu u většiny zejména neseverských států. Nutnost spojení a návaznosti základního a závodního výcviku není pro naše cvičitele novinkou, i když ještě není na té úrovni, na které by ji naši trenéři chtěli mít. Rovněž v otázkách školení a doškolení cvičitelů jsme na dobré mezinárodní úrovni. Ani teoretické zkušební požadavky, které klademe na naše cvičitele, nejsou o nic mírnější, než je tomu u lyžařsky nejvyspělejších států.

Oblast, kde celosvětově rapidně vzrostla úroveň lyžařských cvičitelů (i masového lyžování), je ovšem praktické ovládání lyží zejména pokud jde o sjezdovou techniku. Domníváme se, že tady jde neúměrně s námi rychleji kupředu jak světová úroveň cvičitelů, tak jejich žáků. I kdybychom přijali — z hlediska trenérů běhu a skoku pravděpodobně problematické vysvětlení — že jedním z důvodů je právě všestrannost našeho ZLV ve prospěch

jejich dvou disciplín, musíme se s touto skutečností vyrovnat a hledat její příčiny. Bude jich pravděpodobně více a nebude je snadné odstranit např. pouhým zvýšením zkušebních požadavků u praktických zkoušek lyžařských cvičitelů. Budeme muset, tak jako to dělají jinde, vyvolat v lidech, kteří jezdí na lyže, větší zájem a touhu po zdokonalování v lyžařském umění pod vedením lyžařských učitelů, a to jak po amatérské, tak po profesionální linii a poskytnout jim k tomu všechny možnosti.

Ještě na minulém lyžařském kongresu v Badgasteinu jsme byli jednou z mála zemí, která měla jednotné osnovy školní a mimoškolní lyžařské výuky. I zde se zdá, že jsme byli předstížení, protože zásada jednotnosti ve výuce lyžování našla uplatnění (možná i našim přispěním) v mnoha dalších státech, zatímco u nás zůstala víceméně na papíře. Omluvou nemohou být ani dílčí úspěchy např. ve sjednocení názorů na výuku u nesjezdových disciplín, nebo dohoda obou složek na novém jednotném názvosloví. Chybí nám instrukční film.

Velmi významně zůstává i nadále naše zastoupení ve vrcholných orgánech Internski, které dává předpoklady k tomu, že se dobrá práce našich zástupců v tomto vrcholném orgánu projeví i zpětně — na úseku našeho základního lyžování.

Ze světa

Lyžařská mistrovství světa profesionálů budou od 19. do 22. února v japonské prefektuře Šiga za účasti 24 lyžařů z Francie, Rakouska, NSR, USA a Japonska.

★

Banff, který byl poražen japonským Sapporo, kandiduje znovu na pořádání zimních olympijských her — v roce 1972.

★

Mistr světa ve slalomu z Portillo, Carlo Senoner, oznámil, že zanechává aktivní závodní činnost. Po získání titulu nedosáhl Senoner žádného vítězství v A-závodě FIS.

★

Rozpočet Rakouského lyžařského svazu pro sezónu 1968—1969 dělá asi 4 milióny šilinků. Těto sumy bude použito především pro alpské disciplíny. Rakouské reprezentativní družstvo má nyní 90 závodníků a závodnic. K tomu je třeba

připočítat 50 juniorů a 30 žáků, jakož i 12 trenérů. Tuto sumu dají dohromady: lyžařský svaz, ministerstvo výchovy, obchodní komora a lyžařský průmysl.

★

Začátkem září se sešli v Zermattu učitelé lyžování z NSR, Anglie, Francie, Itálie, Jugoslávie, Lichtenštejnu, Rakouska a Švýcarska na zasedání, které mělo sjednotit vyučovací metody. Dobrá vůle a přátelství zúčastněných přinesly dobré výsledky. Hlavním problémem bylo vyrovnání techniky francouzské a rakouské. Pro studium komplexu této otázky byla ustavena komise, v jejímž čele je Švýcar Karl Gamma. Dalšími členy jsou Rakušané prof. Franz Hoppichler a Stefan Kruckenhauer, Francouz Daniel Jonville, Němec Erhard Gastermann a dosud neurčený italský expert. Další komise, kterou tvoří Karl Gamma, Franz Hoppichler a Daniel Cathiard, který vedl jednání, se bude zabývat sjednocením lyžařské terminologie.

Závody u protinožců

Série lyžařských závodů v Austrálii začala v Thredbo (Nový jižní Vales) zemským mistrovstvím. Těžký slalom dokončilo z 50 startujících jen 24. Vyhral Francouz Augert. Jelo se za vynikajících podmínek. — 1. Augert (Fr.) 101,36, 2. Rofner (Rak.) 103,06, 3. Clataud (It.) 103,82, 4. Orcel (Fr.) 104,42, 5. Rieger (NSR) 105,45, 6. Frei (Švýc.) 106,30. **Obří slalom:** Orcel (Fr.) 86,70, 2. Clataud (It.) 87,05, 3. Kidd (USA) 87,65, 4. Penz (Fr.) 87,65, 5. Duncan (Kan.) 87,74. **Kombinace:** Orcel a G. Gablová (Rak.).

Thredbo-Cup — slalom: 1. Orcel 111,78, 2. Clataud 111,77, 3. Rieger, 4. Huggler (Švýc.), 5. Shepherd (Kan.), 6. Dätwyler (Švýc.). **Obří slalom:** 1. Augert 2:39,10, 2. Kidd 2:39,42, 3. Clataud 2:41,36, 4. Orcel 2:42,07. — **Kombinace:** 1. Clataud 11,50, 2. Orcel 12,30, 3. Rieger 22,50, 4. Shepherd 42,63, 5. Huggler 44,61.

Wills-Cup v Thredbo vyhrál v den svých 19. narozenin Jean-Noël Augert. **Slalom** (dvě kola po 56 brankách): 1. Augert 103,69 (51,73 a 51,96), 2. Penz 108,20 (53,21 a 52,99), 3. Frei 106,44, 4. Rieger 107,92, 5. Duncan 108,05. **Diskvalifikování** mj. Kidd, Tritscher (Rak.) a Orcel. **Obří slalom:** 1. Penz 2:52,52 (za dvě jízdy), 2. Augert 2:53,41, 3. Shepherd, 4. Orcel. **Kombinace:** 1. Augert, 2. Penz, 3. Shepherd, 4. Kashiwagi (Jap.), 5. Merrill (USA), 6. Inomata (Jap.).

Na OH vyhrál Marker

Podle statistik startovalo na OH nejvíce závodníků s vázáním západoněmecké firmy Hannes Marker. Celkem při 199 startech bylo použito vázání Marker («jezdce firmy» je mj. Karl Schranz) 199 X, na francouzském vázání Nevada bylo 114 startů, dále následují: Salomon 35, Tyrolia 19, Eckel, Cober a Remy po dvou, Geze jeden.

Firma Marker je účastna i na vázání v jiných zemích. Komplet dělá v licenci vázání jedna z italských firem, jinak používají některých částí vázání firmy v Kanadě, USA, Japonsku, Švýcarsku, Francii, Španělsku i v Rakousku [např. i firma Tyrolia].

Nejnovější směry v konstrukci lyží

Prof. EDUARD KOLLER

Jízdní funkční vlastnosti lyží se ovlivňují celkem snadno měřitelnými hodnotami vnějších tvarů, jako např. telemarskou formou, ohybem špičky, vzpruhem ve středu, jakož i délkou a šířkou. Dále jsou to pak fyzikální znaky, jako tvrdost, pružnost, tlak na skluznou plochu, váhové poměry, chování se při svislu a zkrut.

Při posuzování lyží pro alpské disciplíny upoutají nás tyto především svou alpskou formou, zakřivením ohbí špiče a vzpruhem. Pod telemarskou formou rozumíme stranové krojení nebo stranovou křivku. Jméno se odvozuje od krajiny Telemark. Odtud tedy, ze severu, přišly lyže do střední Evropy. Nordické lyže byly však pro alpské poměry nepoužitelné, neboť byly až tři metry dlouhé a úzké. Ty pak v Rakousku tamní průkopník lyžařství Mathias Zdarky přizpůsobil účelům jízdy v Alpách. Jeho nářadí, lilienfeldské lyže, byly pak kratší a širší než nordické lyže. Telemarské krojení způsobuje, že jsou lyže snáze točivější. Dřívější lyže byly při délce 210 cm ve špičce 9 cm široké, ve středu 7 cm a na patkách 8 cm. Dnes se dělá středové krojení o něco širší — přibližně 7,3 cm, patka a špička o něco užší — 7,9 a 8, potaženo 8,9—9 cm. Je jasné, že krojené lyže, když se postaví na hranu, zabírají nejvíce na své nejširší straně — u špičky. To znamená velkou pomoc při svislu a vyjždění oblouků. Navíc širší špičky, v porovnání s patkou, se stlačí měkký sníh ve stopě a tím příznivě ovlivní dokončení oblouku.

V souhlase se speciálním použitím lyží se mění také tloušťka stranového krojení. Sjezdové lyže, které mají uskutečňovat vyjždění jen velkých oblouků, se spíše podobají hranovým souběžným prkynkům, než je tomu u slalomových lyží, které mají být točivé a u kterých musí hrany špičky zvláště dobře zabírat na ztvrdlé dráze.

Lyže pro obří slalom a kombinované lyže jsou přibližně uprostřed mezi sjezdovými a slalomovými lyžemi. Mají být výslednicí vlastností obou druhů. Proto tyto lyže ponejvíce používá masa lyžařů.

Zahnutí ohbí špičky: Existují lyže s krátkým ohbím. Tím se skluzná plocha lyží prodlužuje; lépe zabírají na tvrdé dráze. Tento druh ohnutí špičky je vhodnější pro dráhu, méně však pro měkký sníh, neboť přední strana ostrého ohybu silně brzdí a boří se

v hlubokém sněhu. Brzdící složky jsou totiž větší než zdvihací. Lyže s dlouhým ohbím špičky se velmi dobře hodí do hlubokého sněhu, neboť zkrácení skluzné plochy nepadá na váhu a naopak pozvolně zvyšování ohnutí zdvihá lyže dobře ze sněhu a bezpečně je vede přes terénní vlny a boule.

U combi neboli univerzálních lyží musí spočívat zakřivení ohbí špičky mezi těmito dvěma problémy, neboť musí dobře jet jak na tvrdé dráze, tak i v měkkém sněhu.

Dalším nápadným ohnutím je vzpruh ve středu lyží, který sahá od pater až k zakřivení ohbí špičky. Má pro jízdní vlastnosti lyží neobyčejný význam. Je-li vzpruh zatížen lyžařem, má zmizet a lyže mají plošně přiléhat. Každý čtveřecí centimetr plochy dosednutí má převzít stejný tlak váhy těla, to znamená, že vzpruh má odpovídat váze těla lyžaře. Je-li příliš malý, pak dosedá váha lyžaře hlavně na střední část. Takové lyže mají pak vlastnosti kratších typů. Dají se snáze točit, avšak v přímé jízdě — zvláště pak na tvrdém podkladu — málo vedou a mají sklon k chvění a plavání.

Některé výrobci se již pokusili přidělit každému páru lyží též správnou váhu jezdce tím, že vhodnou váhu pro ně vyrazili na boční straně lyží vedle údaje jejich délky. K tomu je však třeba ještě dodat, že u silny vzpruhy hraje svoji roli i účel použití. Tak např. lyže, které se mají použít výhradně na ztvrdlé dráze a na ledu, mohou mít silnější vzpruh než lyže, které jsou převážně určeny pro měkký sníh. Proto je v každém případě rozhodné, jaký má být vzpruh. K jeho kontrole si postavíme obě lyže skluznicemi k sobě a v středu

je jednou rukou zmáčkne. V takovém stavu musí skluznice k sobě dobře přiléhat, a to od pater až k ohbí špičky. Čím rychleji se pak při otevření ruky vrátí do původní polohy, tím více mají v sobě »život«. Kvalitní lyže vykazují tyto vlastnosti ve vysoké míře.

DÉLKA A ŠÍŘKA LYŽÍ

Všeobecně se stanoví norma délky lyží v souhlase s tělesnou výškou. Lyže opřené o zem mají sahat až po zápěstí zvyčené ruky. Vlastnosti dlouhých lyží proti krátkým nám dávají pokyny pro řešení speciálních případů.

DLOUHÉ LYŽE mají tu výhodu, že se méně boří do hlubokého sněhu, mají menší tření, a jsou proto rychlejší, v přímé jízdě dobře vedou stopu a jedou klidněji, ježto lépe vypruží nárazy. Jsou proto vhodnější pro přímou jízdu a otevřenou krajinu. Dlouhé lyže mají ale také své nevýhody, neboť se hůře točí a hůře se ovládají. Nejsou proto vhodné pro zvládnou a na překážky bohatou krajinu.

KRATŠÍ LYŽE jsou snáze ovladatelné a snáze se točí, boří se však hlouběji, jsou pomalejší, narážejí a snáze porušují rovnováhu; nevedou tak dobře stopu v přímé jízdě, chvějí se a snáze plavou.

Od normy se odchylující **ŠIRŠÍ LYŽE** se méně boří, mají méně tření, a jsou proto rychlejší; na ztvrdlém podkladu však hůře jedou po hranách, a to představení je značné zatížení i pro kotníky. Od normy se odchylující **UŽŠÍ LYŽE** se hlouběji boří, více tlačí na podložku a jsou proto pomalejší; jedou po hranách je podstatně lehčí, avšak právě tak i nechtěné zaseknutí hran, protože možnost přepadnutí je větší.

LYŽE S RŮZNÝM ÚČELEM POUŽITÍ A VZTAHY JEJICH PRUŽNOSTI

Lyže combi a pro obří slalom by se měly zcela prohnout do kulata při zkoušce ohybání. V líní ohybu by nikde neměl být zlom. Mají být proto průběžné, elastické.

U sjezdových lyží je patková část tvrdší, neboť není třeba, aby se lyže lehce točily; naopak zá-

dá se, aby v přímé jízdě dobře vedly stopu. V přední části mají být měkkí a obří špiče má být odolné vůči zkroucení, aby terénní nerovnosti se mohly dobře zchytit; ale přesto má obří špiče při svihu dobře zabírat a nepřetáčet se.

Slalomové lyže musí být vzadu měkké, aby se daly lehce točit; naproti tomu přední část musí být mnohem tvrdší, aby bylo umožněno i na ledu přesné provádění svihů. Každopádně však musí být obří špiče odolné vůči zkrutu, aby se na ztvrdlé a příkře dráze nestáčela a lyže neustřelovaly.

Pokud se týče váhových vztahů, je třeba říci, že sjezdové lyže musí být těžší než slalomové. Combí anebo lyže pro obří slalom budou svou vahou umístěny někde uprostřed mezi oběma typy. Sjezdové lyže díky své váze pojedou rychleji a klidněji povodou, naproti tomu slalomové lyže jsou lépe ovladatelné díky své nižší váze.

Chování se při svižích: Dobré lyže mají být řízné, mají mít »život«, to znamená, že při změnách křivky ohybu se mají co nejdříve vracet do výchozího tvaru. Nesmějí mít následné pružení, ale naopak musí rychle tlumit. Tyto požadavky plní ve vysoké míře konstrukční materiál — dřevo; proto u většiny konstrukcí se používá dřeva aspoň jako plnicí materiál. Nejposlednější výzkumné práce směřují k tomu, aby kladné vlastnosti dřeva byly použitím některých umělých hmot ještě předstíženy.

Zkrut: Dobré lyže se nesmějí zkroutit ve směru své podélné osy. Tím by se anulovala působnost ohranění, zvláště v obří špiče a v patkách. Potíž v konstrukci lyží spočívá totiž ve spojení přednosti tenkého průřezu špiče a patky, nezbytného pro větší pružnost s vlastnostmi silného průřezu, výhodného pro torzní pevnost. Jedním způsobem řešení je skořepinová konstrukce. Tenké, elastické plnicí látky se obalí pláštěm, který je odolný vůči torzi. Existují též lyže, které mají dutiny v podélném směru osy lyží, čímž se řeší předcházející problém.

MATERIÁL PRO LYŽE

Požadavky, které sportovci kladou na lyže, jsou tak různorodé, že se používají různé materiály pro stavbu lyží, aby se podle možnosti vyhovělo požadavkům v nejšířší míře. Od lyží požadujeme za prvé, aby v přímé jízdě dobře vedly a klidně spočívaly. Nemají se ani chvět, ani »plavat« do stran. Za druhé, provádění všech změn směru musí probíhat

lehce, patky nesmějí ani drhnout, ani zůstat viset. Za třetí musí nárazy dobře vypružit, avšak bez následného pružení, spíše s tlumícím účinkem. Za čtvrté mají lyže na tvrdém podkladu — zvláště na strmých srázech — dobře »držet« a stranově neuhýbat.

Hlavní konstrukční materiály jsou dřevo, kov a plastické hmoty. Lyže ze dřeva se stále ještě vyrábějí ve velké míře. Celodřevěné lyže (nelepené) náležejí minulosti, jen dětské anebo ty nejnižší typy se vyrábějí v jednom kusu. Lyže spleené z mnoha dílů mají největší podíl na celkové výrobě. Fyzikální vlastnosti lyží lze ovlivnit výběrem a uspořádáním různých druhů dřev, jakož i způsobem lepení.

Toto jsou přednosti dřevěných lyží: poměrně nízká cena, dobré vedení stopy a chování se při svižích. Jejich nevýhodami jsou malá pevnost, trvanlivost a odolnost vůči zlomu, snad též i menší rychlost ve srovnání s kovovými a plastickými lyžemi, jakož i brzká »únava« materiálu.

Kovovým lyžím se dává přednost zejména pro větší životnost a lepší provádění svihů. Pro svoji relativní torzní pevnost se mohou vyrábět zvláště tenké v průřezu, což je zejména velkou výhodou při provádění svihů v hlubokém sněhu. Nevýhodou je vysoká cena a horší vedení stopy — zvláště u měkčích typů při rychlejší jízdě.

Význačným rysem u plastických lyží — mýněny jsou lyže, u kterých plastické látky se používají jako nosné elementy a nikoliv pouze jako plnicí látky k zesílení dřevěných lyží — je vysoký stupeň schopnosti přizpůsobit se oběma požadavkům: vysoké pružnosti při současné tuhosti. Další pozitivní rysy jsou: nepatrná únava a vysoká pevnost. Provádění svihů s plastickými lyžemi lze uskutečnit lehce a snadno při všech sněhových poměrech. Uvedené vlastnosti správně použitých umělých hmot dovolují využít lyže při rychlé jízdě na tvrdším sněhu, kdy dobře vedou. V pořadí únavnosti stojí plastické lyže před kovovými a dřevěnými. Nevýhodou je v současné době uvést i výši jejich ceny.

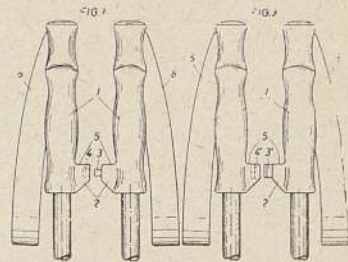
Pro stavbu lyží se používá hlavně těchto plastických hmot: polyetylén pro hladký skluz spodní ploch, celuloid pro vrchní hrany a vrchní plochu a odolné skelnice, pryskyřice pro lepení a nosné elementy; vulkánitr jako tlumící a méně hodnotný nosný element; sklotextil jako nosný element do laminátu, který se váže buď polyesterovou, nebo epoxidovou pryskyřicí. Tyto materiály se však nepoužívají výluč-

ně pro plastické lyže, avšak z velice části též při výrobě dřevěných a kovových lyží. Rovněž tak se používají kombinace dřevěných, kovových a plastických částí, aby se v nejšířší míře splnily požadavky kladené lyžáři.

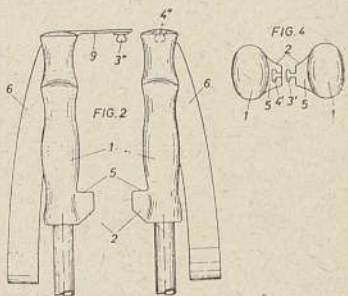
Podle zahraničních pramenů zpracoval ALEXANDR HORSKÝ

Zdokonalené hole - rakouská novinka

Dosavadní pomůcky pro svazování holí, jako např. řemínek přidělaný na jedné holi, jehož pomocí se přivazuje druhá, mají své nevýhody, například že svazování nelze provést v rukavici a při mrazech je obtížné tento úkol provést volnou rukou, neboť prsty jsou ztuhlé mrazem.

Nevýhody odstraňuje tento patent, který řeší spojení holí pomocí zařízení na způsob stiskacího knoflíku [fig. 1 + 3], přičemž jedna hůl má na konci dráždla knoflík a druhá opět vyhloubení.

Jiný způsob provedení je obdobný, avšak s tím rozdílem, že spojení se provádí vrchem pomocí plastické pásky zakončené knoflíkem, který zapadá do vybrání na vrcholu hlavice druhé hole [fig. 2 + 4].

LYŽE k jednorázovému použití?

Délka životnosti lyží se často nesprávně posuzuje. U dřevěných lyží je nemenný problém, a to, že při silném používání mohou poměrně brzy ztratit vzpruh. Avšak začátečník anebo slabší lyžař, který jezdí jednak malou rychlostí a jednak také ne příliš často, může po léta udržet své dřevěné lyže ve zcela použitelném stavu.

Kdyby dobrý jezdec používal dřevěných lyží jen na hladkých a rovných drahách, dosáhla by se také dvouletá až tříletá životnost lyží. Je třeba si uvědomit, že každý dospělý muž s lyžařským oblečením váží nejméně 75 až 80 kg, ba i více kg. Je jasné, že dřevěné lyže takovému zatížení nemožno dlouho odolávat, a i když se při tom nezlomí, ztratí svůj vzpruh.

Dobré kovové anebo plastické lyže takové zatížení pravidelně vydrží. V extrémních případech se při tom zlomí i plastické anebo kovové lyže, to však často nebývá způsobeno takovou vadou lyží, která se dá reklamovat, nýbrž to třeba přisoudit příliš velkému zatížení. U dobrých kovových či plastických lyží jsou tyto deformace jen výjimečné; obvykle se takto lyže nezničí.

Co je tedy slabinou dobrých lyží? Ta spočívá neměnně na kovových hranách a nerozhoduje, zda jsou lyže kovové či plastické, zda mají průběžné hrany z jednoho kusu, lamelové (dělené), úhlové či normální hrany.

Vlastnosti ocele používané pro hrany jsou stálé; výrobce hran potřebuje jen z daných druhů ocele, si ten nejvhodnější vybrat. Následným vytvrzením opracovávaných hranových lamel lze materiál učinit tvrdým jako sklo. Lamely však mohou poměrně lehce prasknout při nárazu na kámen; vylomí se při tom — skoro obdobně jako u skla — jednotlivé úlomky. Tento jev je podporován jednak mrazem a jednak průhybem lyží. Při průhybu lyží vzniká na lamelách hran napětí, které podstatně zvětšuje sklon ke zlomu, respektive ke tříštivosti. Tvrdost použité ocele na hrany je omezená.

Lyžař se musí proto spokojit se stupněm tvrdosti zmíněných hran. Při výlučném použití na sněhu anebo také na ledu by byla trvanlivost takových hran prakticky neomezená. Lyžařské dráhy

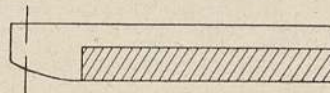
jsou však nyní tak vyježděné jako ještě někdy, takže, i když sněhová pokrývka je na silně frekventovaných sjezdovkách jinak dobrá, na různých místech stále vylézá podklad, který je v nejlepším případě zem, ale může to být také šterk anebo docela kompaktní skála. Hrany jsou pak stále vystavovány tomuto »dotyku s podkladem«. I když podklad se skládá pouze ze země, hrana se tím zakalacuje, neboť kameninový prach, který zem obsahuje, je stále ještě tvrdší než nejtvrďší ocel na hranách.

Poškození na šterku anebo na skále jsou tomu úměrně ještě větší. Jestliže lyžař nedá pozor, jsou hrany již po několika dnech silně zakalaceny. Na měkkém sněhu se to přirozeně neprojevuje, avšak na ledové dráze taková lyže nezařaditelně uklouzává. Ani ten nejlepší lyžař na světě nemůže se zakalacenými hranami jet slalom na ledu; z toho důvodu se vždy při závodech na ledových drahách pilují hrany na ostří nože.

Zatímco jiná poškození na lyžích lze poměrně lehce napravit, stejně tak jako i poškození skluznice, nedá se naproti tomu poškozená hrana spravit anebo jen velmi těžce. Následné broušení hran lze provést dvakrát anebo nanejvýš třikrát. Nelze ponejvíce už vůbec dosáhnout plnohodnotného původního zbrusnění hran. Dokonce kdyby se zbrušovalo až k šrafované čáře, není hrana stále ještě dosti ostrá. Výkres 1

Výkres 1

Výkres 2

ukazuje novou hranu, výkres 2 silně zakalacenou, a přesvědčujeme se, že následné zbrusnění vede jen částečně k cíli. U lyží

s průběžnými hranami je jejich výměna prakticky nemožná; u lyží, které mají lamelové hrany, je lze vyměnit jednotlivě anebo všechny.

Lyže, i kdyby byly ještě na vrchní straně dobře zachovalé a i kdyby měly dobrý vzpruh a dalo se na nich jezdit v hlubokém anebo jarním sněhu, jsou pro dobrého lyžaře stěží použitelné na tvrdé anebo ledové dráze.

Pro ostatní části lyží vyvstává sám od sebe následující požadavek: Lyže, pokud se týče vrchní plochy, vrchních hran, obložení boků a samotného trupu lyže, musí mít také úměrnou životnost ocelových hran; avšak vše, co jí překračuje, už nemá smyslu. Jaký by to mělo smysl a účel zhotovovat trup lyže, který vydrží tři anebo snad ještě více souprav hran, když výměna hran beztoho přijde sotva v úvahu.

Totéž se vztahuje na vrchní ochranné hrany. I kdyby lyže byly »veskrze odolné vůči opotřeбенí«, nelze nic měnit na vlastnosti ocele hran, neboť skutečná délka použití lyže se kryje pouze s délkou trvanlivosti hran. Propůjčit trup lyže stejnou životnost jako hranám znamená vytyčít vysoké požadavky na konstrukci lyží, neboť toto nářadí se používá jen v chladu a vlhku. Avšak žádané životnosti může být dosaženo za současného stavu konstrukce lyží teprve od určité cenové hranice. Vše ostatní je jen mluvením do větru, aniž by se lyžaři něco poskytl. Snaha učinit lyže »veskrze odolnými« je jen prodražuje a průběžné vrchní hrany typu ALU dokonce zhoršují jízdní funkční vlastnosti lyží.

Proto u moderních lyží vytyčujeme tyto hlavní požadavky:

1. Musí se na nich lehce jezdit.
2. Životnost trupu lyže resp. úpravy se musí rovnat anebo být o něco větší než životnost ocelových hran.
3. Lyže musí být hodnotné.

Lyže, které v široké míře tyto požadavky splňují, mohou být pouze plastické. Jízdní funkční vlastnosti dobrých plastických lyží jsou lepší než kovových a navíc skutečně hospodárná výroba se dá dosáhnout pouze při použití plastické hmoty ve stavbě lyží, a tak lze levně zhotovovat i špičkové výrobky. Plastické hmoty už hodně zatlačily plech, nejen u věder, ale i u lyží. Konečným cílem jsou tedy, v mezích možností, levné lyže, které lze pak posuzovat také jako spotřební zboží.

Lyže »k jednorázovému použití« nebudou tedy asi nikdy existovat. Avšak už v příštích letech bude možná výroba dobrých, poměrně levných, plastických lyží na základě vhodných způsobů zpracování. V tom případě, to znamená, tedy při uměrné, výhodné ceně, by si mohl každý lepší lyžař koupit jeden pár lyží ročně. Jestliže by se pak lyže málo opotřebovaly, anebo měli by uživatel šťěstí na dobře vysněžené dráhy, vydržely by lyže beztoho déle.

Z denního života jsme na to zvyklí, že četné spotřební zboží z plastické hmoty se po upotřebení prostě zahodí. Jsou to např. obaly, plastické láhve všech druhů apod. Takové mhrání materiálem je možné jen proto, že výroba těchto předmětů probíhá na plnoautomatech a že jsou zatíženy nepatrnými výrobními náklady.

Až do této doby neexistoval u výroby lyží vhodný způsob zpracování plastických hmot. V současné době převládá část tzv. plastických lyží se skládá z 60 až 80 procent objemu ze dřeva, a to bylo zpracováno během četných pracovních postupů na dřevěné jádro. I když u takovýchto »plastických lyží« se nosné díly skládají ze sklolaminátu a tím by, podle obvyklého způsobu rčení, měly oprávněně na pojmenování »plastické lyže«, jsou nicméně daleko od toho, aby byly skutečnými plastickými lyžemi. Nová plastická jádra lyží, která uvedla firma Kofix (Innsbruck) do obchodu, pomohou nyní problém vyřešit. Tyto plastické klíny lze vyrábět kontinuálním pracovním postupem. Je k tomu potřebí jeden jediný stroj, a ten nahradí celou továrnu! Je jisté, že výhradní použití plastických hmot by znamenalo pro mnohé továrny na lyže velikou přestavbu, neboť klíny nejen plastických lyží, nýbrž i kovových, se vyrábějí nejvíce ze dřeva. Ale taková přestavba bude během příštích pěti let naprosto nezbytnou, neboť dosavadní způsoby práce následkem narůstání mzdových nákladů se stanou v budoucnosti stěžejí únosnými.

ALEXANDR HORSKÝ

K problému výcviku žactva

Ve své stručné úvaze bych chtěl poukázat na některé závažné otázky, s nimiž se setkáváme při práci s mládeží. Problém výchovy lyžařské mládeže je jistě velmi závažný a pro rozvoj závodního sportu krajně důležitý. Chtěl bych proto vyvolat určitou aktivitu a polemiku o této otázce a přispět tak k zlepšení současného stavu.

Zabývám se závodním výcvikem mládeže školního věku od roku 1958 a za tu dobu jsem absolvoval se svými svěřenci řadu závodů a seznámil se prakticky se všemi dobrovolnými trenéry a funkcionáři v ČSSR. Po tomto úvodu bych chtěl přistoupit ke konkrétním návrhům na řešení některých otázek, které by jistě přispěly k zlepšení celé úrovně našeho sjezdování.

Za nejdůležitější považuji vytvoření orgánů, jehož název zatím nemíním definovat, který by organizoval a sjednocoval činnost na úseku výchovy žactva. Členy tohoto orgánu by měli být pracovníci z terénu. Tedy ti, kteří tuto činnost dlouhá léta vykonávají, mají k mládeži vztah, rozumí jejím potřebám a jsou s ní v kontaktu a mají ve své práci úspěchy.

Tento orgán by měl tedy za úkol stanovit některé zásady jako například:

1. Sjednotit metodiku výcviku, která je roztržštěna, nejednotná a vyloučeně individuální.
2. Řídit a organizovat činnost trenérů mládeže a zvyšovat jejich kvalifikaci.
3. Stanovit úroveň soutěží po stránce kvality i kvantity.
4. Udržovat kontakt se stavem výcviku z celosvětového hlediska a aplikovat moderní metody a zkušenosti u nás.
5. Zajišťovat růst nadaných jedinců a vytvářet pro ně vhodné podmínky — sledovat jejich vývoj.

Myslím, že by stačilo vytvořit tento orgán na úrovni federálního řízení, čímž by se zvýšila jeho operativnost. Je zde ještě celá řada otázek, které jsou důležité a pro mládež specifické.

Nedávno jsem navštívil oblastní plavecké přebory žactva v Ústí n. L. Fyzická námaha vyžadovaná na záciích 13—15 let starých např. v závodě na 400 m kraul, nebo 200 m delfin je nesrovnatelně vyšší než např. námaha dospělého závodníka ve sjezdovém závodě. Mohu to potvrdit z vlastních zkušeností. Plaval jsem dlouhá léta závodně a reprezentačně. Jak je proto možné, že v tělovýchově vznikají takové difference námahy v jednotlivých kategoriích a sportech a měřítko námahy je tak rozdílné.

Za takovýchto podmínek fyzické náročnosti jeví se pak start mladšího žáka na tratí určené pro dospělé ve srovnání s námahou při plavání minimální, i když srovnání není v ideálním měřítku možné.

Je pochopitelné, že trénovat dospělé jedince a školní mládež je podstatný rozdíl. Ze zkušeností víme, jak je důležité dokonale zvládnout pohybových návyků a techniky jízdy ve školním věku. Na tomto základě staví pak závodník svůj další růst.

Doufám, že tento článek se setká s pochopením jak ústřední sekce, tak trenérské rady. Bylo by žádoucí svolat prostřednictvím těchto ústředních orgánů zástupce buď oddílů, nebo okresů, které jsou v české oblasti rozhodující. Pokud nebude možno akci na této úrovni realizovat, prosím orgány bývalé západočeské oblasti, aby se tohoto úkolu chopili sami, a to nejpozději ve třetím čtvrtletí 1968.

I když chápu, že v dnešní době máme velmi málo času a podobné akce bývají často zprofanovány, myslím, že tentokrát je zde záruka v osobách trenérů, kteří tuto činnost vykonávají nezištně již řadu let a o růst nových svěřenců mají zájem.

Chceme-li v našem lyžování dosáhnout trvalého vzestupu, pak myslím, že o vhodnosti a účelnosti tohoto návrhu nemusí být dlouho diskutováno.

LEOŠ SCHÄFFER,
TJ Chemička — lyžařský oddíl

Přípravy Itálii

V Riva del Garda projednali italská lyžařská svá plány na »mezi-sezónu« 1968/69.

Sjezdové disciplíny, které má pod kontrolou olympijský vítěz Jean Vuarnet, povedou Bernard Favre (muže) a Gildo Storpas (ženy). Přípravu zahájí tréningem 10.—22. září v Bormio. Další pro-

gram je: 7.—19. října v Bardonecchia, 26.—31. října v Turínu, dále bez určení místa: 4.—16. listopadu, 21. listopadu—7. prosince a od 8. do 18. prosince Val d'Isère.

Běžci, které povede nadále Švéd Bengt Nilsson, počtali s přípravou: 20.—31. srpna v Lido di Camaiore, 5.—15. září v Meranu, 24. září—5. října v Courmayeuru, 15.—25. října a 2.—16. listopadu

na dosud neurčeném místě a od 22. listopadu do 8. ledna ve Švédsku.

Pro sruženáře a skokany bylo připraveno pod vedením Nino Zandanela: 1.—10. srpna Autrans, 20. až 31. srpna Lido di Camaiore, 5.—15. září Meran, 14. září—5. října Ponte di Lengo, 12.—25. října Predazzo, 2.—16. listopadu p. 21. až 30. listopadu a 8.—19. prosince Planica.

SVĚ VZPOMÍNKY NA ZAČÁTEK LYŽOVÁNÍ

Cesta na Čerchov vedla nahoru, ale také dolů. Bylo tedy třeba zkusit jízdu dolů. Na prvním otevřeném svahu Eman Kabát zkusil první horský sjezd. Jak mohl dopadnout? První pád v trochu větší rychlosti znamenal malý kotrmelec a při určité »drzosti« při sjezdu strašlivý přemet, který skončil v jedné jámě pod svahem. Kromě boule se nic nestalo, ale další sjezdy ostatní spulbojovníci vynechali a odsunuli jejich provádění na dobu neurčitou — neznámou.

Ve stoupání se pokračovalo, bylo to snazší a také cesta byla kratší. Je třeba uvážit, že měli teplé prádlo, svetry a kožichy, jak se tehdy pro zimní sporty vyžadovalo. Stoupali statečně po nenamazaných lyžích, které chvíli klouzaly, chvíli se lepily. Opírali se o bambusovou hůl, a když jim kožichy pomohly k důkladnému zapocení, bylo mnoho zastávek. My dnes blahověčime vysokému stavu sněhu, který nám umožňuje příjemnou lyžařinu, i když je sněh umydlen. Oni tehdy v panenském sněhu sami tli na lyžích zapadali po pás a chuti i sil jim ubývalo. Neměli přehled, co bude dál a udělali to nejhorší, co mohli. Zanechali výstupu, přerušili marný a vyčerpávající boj, vyhrabali ve sněhu díru a odpocívali. Dnes, po zkušenostech, je nám to nepohoditelné, ale tehdy to tak udělal.

Odpočívání bylo příjemné, a bílá smrt se snažila vzít si své oběti. Únavou by byli určitě usnuli a ve spánku zmrzli. Při tehdejší zimní frekvenci na horách je zachráněna opravdu jen čirá náhoda. Tím osudem či štěstím byl chatař Mauer z Pasovské chýše na vrcholu Čerchova. Byly mu nápadné stopy ve sněhu, vedoucí mimo běžný terén. Všechny tři vytáhl ospalé ze sněhové jámy, povzbudil je douškem jalovcové, kterou s chutí polkli i ti největší nepřátelé alkoholu v čele s Arnou. Na saních se dopravili do chaty, kde ze zbytků v kuchyni (nákup v Domažlicích se tehdy neuskutečnil) jim připravil Mauer vydatnou večeři: uzené, knedlík, zelí. Večeře, kterou vkusně slavili své znovuzrození, jim velmi zachutnala.

Později se stal Čerchov pravým lyžařským rájem. O jeho popularizaci se nejvíce zasloužili Kabát a Červenka, kteří dovedli jako milenci Šumavy líčit její krásy. Ze smutné zkušenosti prvního výletu pěli pak jako vděk za zachráněný odý na kuchyni hostinského Mauera. Jejich propagace lyžařských krás Šumavy s Čer-

chovem v popředí přinesla na Domažlicku své první ovoce.

Krkonošský Buchar našel svého následovníka v řídícím učitelé Žuvněčkově, který jako vášnivý vyznavač bílého sportu položil první základy organizovanému lyžectví. Po letním bílém sportu — tenisu pěstovaném zde od roku 1903 — stál v popředí zakladatelů lyžařské společnosti. V roce 1911 dostala tato společnost oficiální formu ve spolku jménem Sněhaři Domažlice, který se v domažlickém lyžařství velmi proslavil.

V klubovním odznaku z těch dob je typický motiv: věž Pasovské chýše na Čerchově, kterýžto odznak používá dodnes jejich lyžařská nástupkyně.

Domažličtí měli velkou výhodu pro provozování lyžařiny v blízkosti hor. Plzeňští měli zase více

ŠUMAVA minulosti

možnosti v získávání zkušeností a i peněz, a tak vznikla zdravá sportovní rivalita a sportovní kamarádství, dodnes udržované v této formě horolezci. Domažličtí lyžaři měli mezi těmi, kteří pěstovali závodění, určitý náskok. Vyrobili jim ho dnešní nestor západočeských lyžařů — domažlický rodák Rudla Krňoul, jehož celoživotní lyžařská dráha nebude opakována. Zahájil tehdy svou dráhu závodníka, cvičitele, a nakonec jako první placený tajemník Svazu lyžařů se zasloužil o dobré jméno šumavských závodníků nejen doma, ale i v zahraničí. Jeho následovníci — J. Klouček a H. Svatoš i jiní — nesli na prsou československou vlajku i na největších závodech olympijských, kde se čestně umístili.

Duší plzeňského kroužku byl Arna Juránek, který svou houževnatostí a zdatností se brzy postavil v popředí, a na prvních závodech získával přední místa. Byl dobrým organizátorem, sestavoval túry, řídil výlety a kursy, a pro své bohaté vědomosti, získané hlavně studiem cizí literatury, se stal kapacitou v novém sportu. Byl prvním, který u nás zavedl telemark a kristiánky.

Popularita lyžování nutně vedla k prvnímu organizačnímu kroku — k založení klubu. V Kabátově vinnárně v Andělské ulici v Plzni

dne 3. ledna 1907 se sešlo všech šest členů a usnesli se založit Kroužek plzeňských lyžařů, který se dne 10. října 1907 stal prvním lyžařskou organizací se sedmi členy. Z nich ještě dnes žijí dva, a to Otakar Hauba, dnes zasloužilý turistický pracovník, podivuhodně činný a turistiku aktivně provozující Otomar Schrabal, který později předsídlil do Českých Budějovic a tam podle vzoru českého Ski klubu v Plzni založil po roce 1911 stejný lyžařský klub s hlavičkou Český ski klub České Budějovice.

Úzký vztah k Rössleru-Ořovskému dal podnět k tomu, že dne 3. ledna 1911 změnili Plzeňští jméno spolku na Český ski klub v Plzni (podle pražského vzoru). Kroužek měl v roce 1910 49 členů a po změně jména v roce 1911 stoupl počet na dvojnásobek — 89 členů.

Prvním předsedou kroužku byl Eman Kabát, po přetvoření na Ski klub Jaroš Schwarz, který se stal po Bucharově a Rössleru-Ořovském třetím předsedou nejvyšší lyžařské organizace — Svazu lyžařů v Království českém.

Bohatá historie ČSK Plzeň je vlastně celou historií tehdejší západočeské lyžařiny. V prvním desetiletí bylo uspořádáno šest Seveřanských her, jak se tehdy lyžařským závodům říkalo.

V HISTORII JE ZAPSÁNO

První závody byly 28. 2. 1909, byly dále tři mezinárodní závody — 2. 2. 1910, 5. 2. 1911 a 7.—8. února 1913. Zúčastnili se Norové a mistr Hanč, kterého zde porazil Karel Jarolímek. Jeden okrskový závod se konal 18. 2. 1912 a poslední před světovou válkou byl první župní přebor 14. a 15. února 1914. Závody byly vesměs pořádané na Špičáku se starty na Waisově louce před hotelem Prokop, kde se i dnes tradičně startuje.

Naše mezinárodní styky počítáme teprve od startu závodníků z jiné země než Bavorsko, neboť s Bavoráky, jako našimi nejbližšími sousedy, jsme vycházeli vždy dobře a na závodní dráze jsme je nepovažovali za cizince. Oni nás také považovali v Bavorsku za své sportovní přátele; hranice území při sportu a turistice neexistovaly. Největší zásluhu na tom měl Bertík Lang, který byl v té době na praxi v mnichovské bance a navázal nejužší styky s bavorskými lyžaři. Tím, že je zavedl na naši stranu Šumavy, ukázal jim lyžařské krásy zimní, ale i letní turistiky.

Zajímavý je náš první mezinárodní styk z roku 1914. Jako ČSK

NA ŠUMAVĚ VYPRÁVÍ R. LANG-I. POKRAČOVÁNÍ

Plzeň organizovali jsme zájezd Winter Sportclubu London na Šumavu. Tento klub asi s 20 členy byl tehdy hostem Ski-klubu Jilemnice, kam byl pozván řídícím učitelem Bucharem spolu s předsedou klubu C. C. Richardsonem. Po přátelském přijetí a zhlédnutí Krkonoš nabídl jsem jim návštěvu Šumavy s pohádkově zavěšenými stromy proti strmým srázům Krkonoš. Hosté byli spokojeni a o Šumavě se objevily nadšené články v anglických sportovních žurnálech.

Náš počátek navázání turistických styků s takovým úspěchem byl solí v očích plzeňských nepřátel klubu, kteří rozhlašovali (dnes se tomu smějeme), že to byli angličtí špióni, kteří tady hledali terénní možnosti v eventuálním válečném konfliktu.

Z kroužku plzeňských lyžařů bylo několik členů angažováno i v jiných sportech. Jako skalní fandové nechtěli trpět svou klubovou příslušností, a aby mohli svou lyžařinu také provozovat, založili při svém klubu buď odbor zimních sportů, nebo lyžařský odbor, z nichž nejstarší byl odbor zimních sportů SK Plzeň. Vznikl současně s Českým ski-klubem Plzeň.

Organizace lyžařského sportu v Plzni doplnil německý WSVR Pilsen, později Wintersportverein Pilsen, kteréžto tři kluby až do skončení první světové války reprezentovaly plzeňský lyžařský sport. Kromě toho se lyžovalo v sokolských jednotách (Sokol Plzeň I.). Organizačně vše však vedl Český ski-klub.

Byl prvním klubem v zemi České, který s úspěchem zakončil jednání s c. k. ředitelstvem státních drah v Plzni a vymohl prvé slevy na dráze 30 až 50 % a i jiné výhody (speciální vyhrazené vagóny pro lyžaře — později celé zvláštní vlaky).

JURÁNKOVA CHATA

K provozování lyžařského sportu patří také chaty. Ty jsme na Šumavě neměli. ČSK byl první, který postavil první skutečnou chatu na Jezerní stěně (1343 m n. m.). Byly vcelku tři: první, postavená v roce 1922 k ochraně a odpočinku (srub) lyžařů a turistů na vylétné, se skutečným a novozovým přenocováním na pryčně

na půdě chaty — jak to kdysi bývalo v Schutzhütte v Alpách, 22. prosince 1932 po desetileté službě vyhořela. Říká se, že byla umylně zapálena nepřáteli lyžařiny. Náklad na její výstavbu činil 50 000 Kč a byl získán půjčkami a dary. Přišel celý nvíce.

Osud vyhořelého Národního divadla se zde alternativně opakoval. Z půjček, darů a záruk členstva klubu i přátel byla postavena nová chata, která byla otevřena 28. října téhož roku. Bylo to zásluhou velké a skutečně obětavé lásky členů klubu, z nichž se staly tři sloupky; především jejich zásluhou chata vyrostla.

Byl to Arna Juránek, jehož jméno nesly prvá i druhá chata. Ten přišel první s myšlenkou chaty postavit a přiložil ruku k dílu se svými alpskými zkušenostmi. Našel i ideální místo v závětrí k postavení chaty.

Velkorysost Juránka doplňoval náčelník klubu Bertík Lang, který svou mravenčí prací získal při svém povolení pokladníka banky mnoho lidí. Přesvědčil je, že dar nebo levná půjčka velmi pomohou výstavbě chaty. Ti pak věnovali určitou částku jenom proto, že je o dobré věci přesvědčil. O ostatní jeho práci na chatě ví jen několik málo zasvěcenců. Jedno je však jisté — na nové chatě měla být alespoň malá kamenná tabulka: Norbert Lang se zasloužil o výstavbu této Juránkovy chaty. Tento dluh nebyl nikdy Bertíkovy splacen.

Třetím byl ing. Otakar Prokop, projektant a stavitel chaty. Začal stavět v době, kdy pokladna ČSK vykazovala směšně malou částku proti tomu, co dělal rozpočet. Byl vášnivým milovníkem Šumavy a její přírody, pravým potomkem otce Prokopa. Jeho láska k přírodě způsobila, že nechtěl své srdce měnit a zůstal svobodný. Chata stála čtvrt miliónu Kč a ing. Prokop se nikdy o svou velkou půjčku nehlásil. Odešel na věčnost bez vyřízení této záležitosti.

Chata sloužila šest let svému úkolu velmi dobře. Do jejího osudu zasáhl požár druhé světové války. Po opuštění pohraničí v roce 1938 obsadili podle doslechu chatu němečtí vojáci. Používali ji k vojenským účelům. Po prohrané válce v roce 1945 při od-

chodu vyhodili chatu do povětří a úplně ji zničili.

Chata ožila znovu — do třetice. Tuto třetí Juránkovu chatu má na »svědomí« jeho největší kamarád Norbert Lang (má s ním registrovanou prvotinu v Dolomitech pod Via Bohema) — nastoupila znovu svou cestu. Výsledek půjček a darů byl dostačující k zahájení znovu výstavby chaty, ovšem v menším měřítku. Je o jedno poschodí nižší, poněvadž poměry a shánění materiálu nezaručovaly, že by chata byla v blízké potřebné době renovována.

Po velkých těžkostech byla již před zahájením nové sezóny v naší osvobozené vlasti provizorně upravena a byl v ní zahájen provoz. Tuto renovaci vedl jediný člověk, Bertík Lang. Dodělávání chaty se zúčastnili všichni členové klubu, ježte dnes si rádi i neradi vzpomínají, jak při příjezdu vlaku na stanici Špičák shromáždil si Bertík hlavně mladší členy klubu i jejich kamarády nečleny, kteří šli na chatu, a každému přidělil do tlumoku určitou zátěž renovačního materiálu. Běžná dávka byla 5 kg hřebíků, kování, dvířka do kamen, plechy atd. atd.

Malá slavnost při skromném otevření shromáždila na chatě skutečné přátele lyžařiny, kteří s radostí v očích viděli kus práce, na které se rádi podíleli.

OPĚT BEZ CHATY

Nové poměry v pohraničí byly v roce 1949 příčinou uzavření pásma a tím i chaty, která stála pouhé dva metry od hraniční čáry. I po částečném uvolnění pásma zůstala chata v pásma a tím její funkce skončila.

Prvá chata byla celá dřevěná a místnosti asi 4x5 m s malou předsníkovou. Půdní prostor byl 5x5 m s palandami pro 10 osob. Byla obhospodařována jen v sobotu, v neděli a ve svátek (se základním občerstvením) lesním dělníkem A. Rajalem.

Druhá chata měla zděný přízemek a dvě poschodí ze dřeva. Kapacita byla 50 lůžek, restaurační místnost pro 150 lidí — skromných hostů. Obhospodařována byla celoročně s restaurační stravou chatářem z první chaty A. Rajalem.

Třetí chata zůstala provizoriem o jednom poschodí.

Pokračování v příštím čísle

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Jan Novotný. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14. Praha 1.

ROČNÍK 54

ČÍSLO 8

MÓDA a LYŽE

Vlevo nahore: CHAMONIX: Dámský lyžařský oblek z vysoce elastického materiálu (Lycra). — Vpravo nahore: CASTELLO: Větrovka — volná kapuce (Nylon). — Dole: PEGGY: Větrovka, kryté zdrhovadlo, dvě horní a dvě dolní kapsy; KATI: Větrovka s pevnou kapucí

„Kilometro Lanciato“ na Plateau Rose

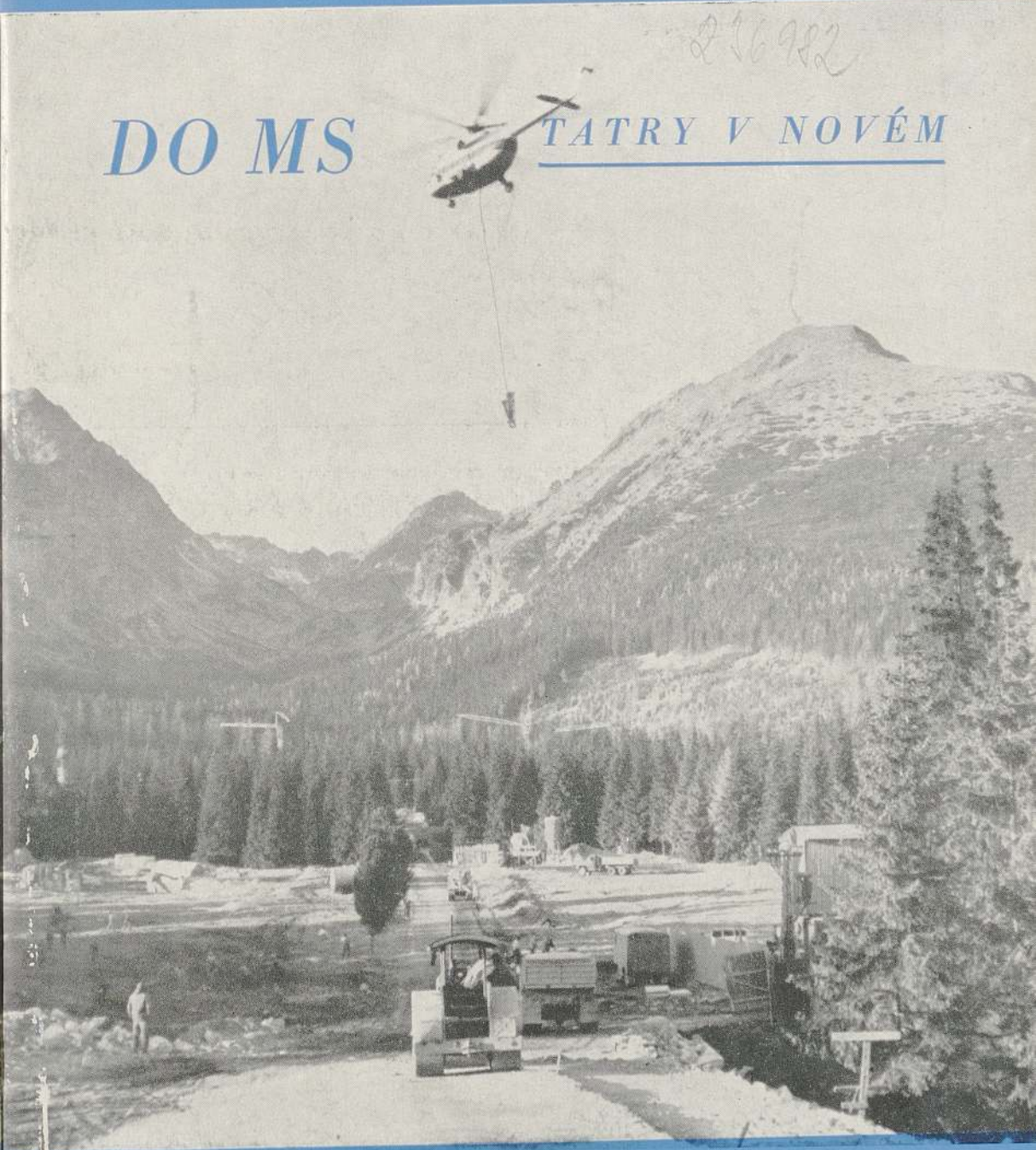
ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

lyžarství

ROČNÍK 54 • LISTOPAD - PROSINEC 1968 • Kčs 4,- 9-10

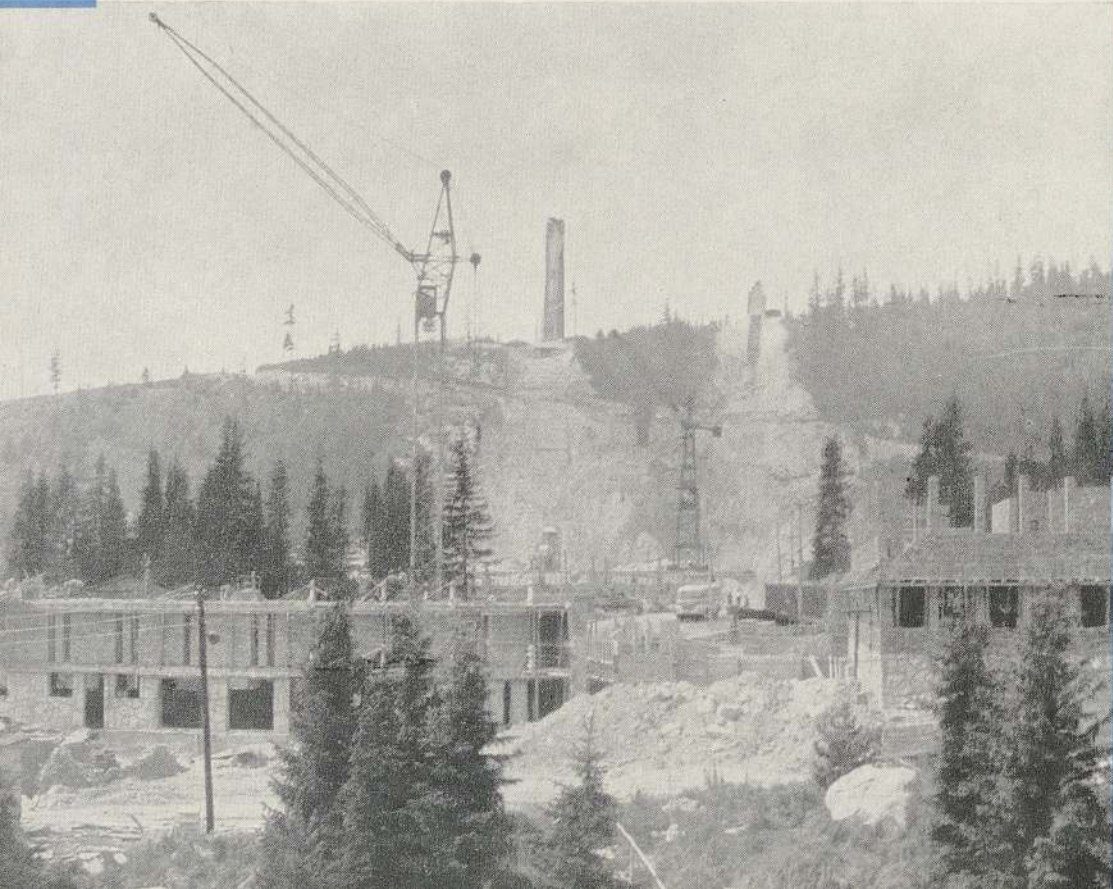
DO MS

216982
TATRY V NOVÉM

Doprava betónu helikoptérou na stavbu sedačkového výtahu Strbské Pleso—Solisko.
Snímky na obálce VLADIMÍR KOŠTIAL

Výstavba nové pošty a budovy spojů na Štrbském Plese pre MS 1970.

Pohľad na stavenisko skokanského areálu, v popredí budova hotela

SVAZ LYŽAŘŮ ČSR

MIROSLAV JEDLIČKA, předseda Prozatímního výboru

V sobotu 19. října zvolilo tajnými volbami 98 delegátů, zastupujících lyžařský sport v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Prozatímní výbor Svazu lyžařů ČSR. Stalo se to dříve, než se to podle usnesení pléna ústřední sekce lyžování z konce června stát mělo. Stalo se to i trochu jinak, protože této volbě nepředcházely volby v oddílech, okresech, župách. Tyto okolnosti bylo třeba respektovat a proto má zvolený výbor adjektivum »prozatímní«. Jestliže nic nezmění naše plány, uskuteční se v květnu 1969 národní konference svazu, která zvolí vrcholný orgán na dostatečně dlouhou dobu činnosti.

Ustanovení lyžařského svazu v českých zemích je pro náš sport nepochybně velmi významná událost. S jeho vznikem spojujeme naděje, že se nám podaří organizovat nezávodní i závodní lyžování lépe než v minulosti a že snad budeme moci účelněji investovat a využívat různé hospodářské prostředky.

Je ovšem velmi důležité stále si uvědomovat, v jaké době vzniká náš svaz. Reorganizují se řídicí orgány všech sportů a odborů, hledají se vztahy mezi sportovními a všesvazovými orgány, studují se možnosti pro vertikální členění organizované tělovýchovy a koordinační vztahy, dochází se k národnostní federalizaci. V organizované tělesné výchově se v našem státě plánují a začínají také uskutečňovat změny, které jsou v její historii jedny z největších.

Těmito okolnostmi je určena také současná náplň činnosti prozatímního výboru Českého lyžařského svazu. Musíme si v této souvislosti uvědomit důležitou skutečnost: Český lyžařský svaz existuje, ale nemá žádný organizační řád, který by určoval jeho činnost. Většinou všichni tušíme, jak by asi měl tento organizační řád vypadat. Tyto naše představy bude pravděpodobně nutno konfrontovat — snad i tvrdě — s reálnou skutečností: naším členstvím v České národní tělovýchovné organizaci (které bude předurčovat náš poměr ke všesvazovému orgánům) a naším členstvím v celostátním (federálním) lyžařském svazu (naš poměr ke slovenskému svazu a k celostátní problematice lyžování). Tyto skutečnosti nás donutí k tomu, abychom se — i když neradi — vzdali části svých předpokládaných pravomocí. Míru těchto předaných pravomocí dnes ještě neznáme; nebude to však záležet jen na nás.

Je jistě poněkud ironické, že nově ustanovený Český lyžařský svaz nemůže dnes a na tomto místě přijít s programovým prohlášením, jehož náplní by byl rozvoj lyžování v českých zemích; pro tento účel se po jeho zřízení vlastně volalo. Místo toho musí oznámit, že se bude až do národní svazové konference převážně zabývat spoluprací na vytvoření české národní tělovýchovné organizace, federálního lyžařského svazu, návrhem organizační struktury lyžování v českých zemích, volební kampaní a také převzetím řízení a zodpovědnosti za průběh nadcházejícího hlavního období v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od ústřední sekce lyžování. Aby mohl tento poslední bod vůbec splnit, musí spoléhat na těsnou spolupráci s ústřední sekci lyžování a hlavně s jejími komisemi.

Prozatímní výbor Českého lyžařského svazu by rád tyto úkoly zvládl tak, aby mohl v květnu 1969 předstoupit před českou národní lyžařskou konferencí s oznámením, že všechny tyto úkoly jsou v podstatě vyřešeny. Vrcholný orgán i nižší svazové orgány Svazu lyžařů ČSR budou pak moci zahájit práci v pevně organizovaném lyžařském hnutí. To je náš program při zahájení naší činnosti.

Ve svém diskusním příspěvku na ustavující schůzi přípravného výboru českého lyžařského svazu 19. října t. r. jsem se zmínil o tom, že toto shromáždění navazuje na významná výročí. V zimě uplynulo 75 let od prvních závodů nejen u nás, ale v celé střední Evropě. Závody se tehdy konaly v Jilemnici a v Lukově u Holešova. Bylo by zajímavé, kdyby místní činitelé znovu prohlédli archivy a napsali nám o podrobnostech těchto závodů. Škoda že jsme v zimě této příležitosti nedoveli více využít k propagaci a i k uznání obrovské práce našich předchůdců.

75 let trochu zapomenutých

Tyto myšlenky se mi znovu vynořily při pohledu na fotografie z Mürzzuschlagu v dnešním Rakousku, kde se konaly také v roce 1963 třetí a poslední střeoevropské závody toho roku. Letos tohoto jubilea plně využili a uspořádali závody na lyžích ve stejných disciplínách, úbořech a lyžích tehdejší pionýrské doby. Šlo vlastně o prvý závod ve sjezdu, při němž nebylo nouze o diváky. Dokonce již v oné době závodily ženy.

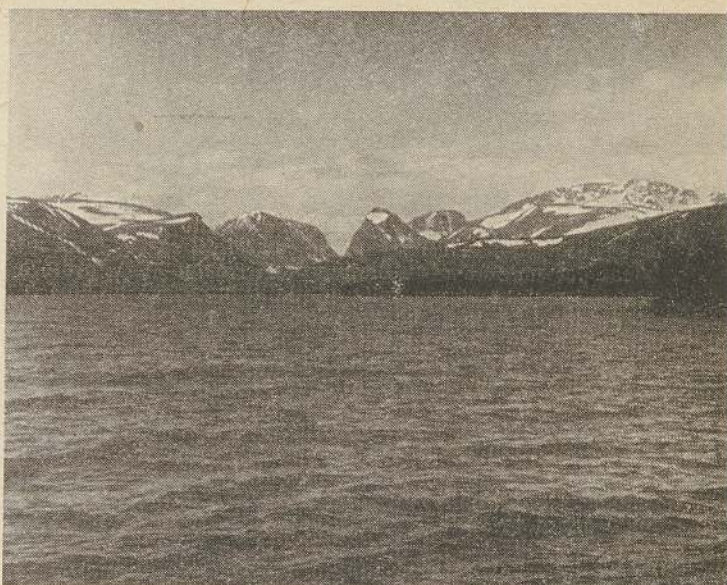
Letos však vzpomínáme neméně významných dalších jubileí: Před 65 lety 21. listopadu 1903 byl založen Svaz lyžařů Království Českého a před 45 lety se konal v Praze v únoru 1923 mezinárodní kongres FIS. Pokračováním byly kongresové závody v Novém Světě — v Harrachově. To byl začátek rozvoje lyžování, jehož vyvrcholením byly letošní olympijské hry v Grenoble, v Antraru, kde Jiří Raška splnil přání všech lyžařských generací. Byl to také nejlepší dar k padesátiletí naší republiky. Při této příležitosti patří dík a velké uznání našim lyžařským dědům a otcům za průkopnickou práci a odvahu, s níž propagovali a rozšiřovali lyžování.

VLADIMÍR PÁČL

LETNÍ TOULKY lyžařským severem(II.)

Do Lahti nás táhly dvě věci. Chtěli jsme jednak s největším finským lyžařským klubem navázat bližší kontakty, což se nám podařilo, a pak jsme chtěli navštívit továrnu, na jejichž výrobcích běhá dnes prakticky celý svět. Firmu Esko Järvinen. Naštěstí jsme byli ohlášení již z Helsinek a tak jsme byli očekávání.

Byli jsme uvedeni do nevelké místnosti, která slouží jako recepční místnost i malé muzeum továrny najednou. Všude po stěnách velké fotografie významných závodníků, dokonce i finského prezidenta Kekkonena, pochopitelně na järvinách, a celá jedna stěna patří lyžím, na nichž nejznámější lyžařská esá dobyla největších úspěchů. Jsou zde lyže slavného Fina Hakulinena, na dnešní dobu již poněkud nemoderní, krále lyží Jernberga, Mäntyranty, Kolčínové, Bojarskichové, Laurily i Itala Nonese, slavného vítěze letošní třicetky na olympijských

Koliki Kiruny, v pozadí nejvyšší vrchol Švédska Kebnekaise (2117 m).

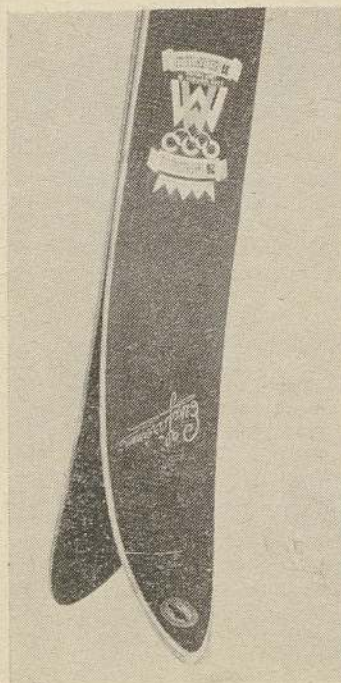
hrách v Grenoblu. Na každé lyži je vyznačeno jméno, závod a umístění, kterého s ním závodník dosáhl. Byli jsme přijati opravdu srdečně, ale srdce svých hostitelů jsme si získali po následující příhodě. Šéf odbytu, který nás spolu s mladším Järvinenem provázel, náhle zakryl jméno závodnice, která byla na jedné z fotografií. Když jsme lyžaři, zda prý poznáme, kdo to je. Na první pohled jsme poznali Kolčínovou a sklidili jsme pochvalně uznání. To prý byl u Järvinenů jednou nakupovat běžky sovětský zástupce a Kolčínovou nepoznal. Když jsme pak podobně poznali ještě Laurilu a Mäntyrantu, zcela jsme si své hostitele získali. Prolezli jsme pak továrnu od sklepa až k půdě a dozvěděl se hodně zajímavého.

Třicet let již stojí cihlově červená budova na pokraji města Lahti v těsném sousedství lyžařského stadiónu. Toto místo se chce v roce 1974 stát dějištěm mistrovství světa a již dnes pracuje finská reklama naplno. Zakladatelem firmy, tehdy před třiceti lety, byl výborný lyžař a skokan Esko Järvinen, dnes elegantní, prošedivělý šedesátník. Dnes, po 30 letech, produkuje továrna denně 700 až 800 párů lyží a má 250 zaměstnanců. K ruce má šéf Esko Järvinen i oba své sny a štáb odborníků, většinou bývalých závodníků, kteří ve výrobě uplatňují nejnovější poznatky.

Poptávka neustále stoupá, se zastaralým zařízením není možno kapacitu zvýšit, a tak 7 kilometrů od Lahti, mezi břizami a smrky,

vyrostla hela nové továrny, která je možná v tuto dobu již v provozu. Je to 110 metrů dlouhá a 45 metrů široká hala, vybavená klimatizačním zařízením a nejmodernějšími stroji. Když jsme procházeli halou, montovali tam zrovna dělníci do stropu automatické rozprašovače, které v případě nebezpečí požáru samočinně rozprašují protihohlavou směs. V plně automatizovaném provozu je roční produkce plánována na 150 až 200 tisíc párů lyží všeho druhu.

Sortiment firmy Järvinen je totiž široký. Od sjezdovek přes skočky, dětské lyže, tzv. lidové lyže, lyžařské hole až k běžkám, které jsou specialitou závodu. Normální, strojově vyráběné běžky jsou ve třech jakostních skupinách. A zde je snad vysvětlení, proč Järvinen, na kterých vyrábíme doma u nás, jsou tak málo kvalitní. Pravděpodobně jsme zase šetřili na nepravém místě. Ve Finsku stojí tyto lyže mezi 30–40 markami, podle jakostní skupiny. Zvláštní kapitolou, tou, která nejvíce proslavila firmu, jsou ručně vyráběné lyže podle přání, míry a váhy závodníka. Tři specialisté ve zvláštní dílně »šijí« běžky na míru všem světovým esám. Tyto lyže jsou poněkud dražší — stojí 52 finských marek. Mezi 250 zaměstnanci tvoří asi 30 procent ženy a převážně zde pracují mladí lidé. Pracují tam i bývalí výborní závodníci a ti jsou prý tou nejlepší zárukou kvalitní práce. Průměrný plat dělníků je 4,50 finské marky, tři specialisté na ruční výrobu mají poněkud více. Výroba prý není

žádným tajemstvím. Dřevo si firma těží asi 300 kilometrů od Lahti v okolí jezera Päijänne. Tam jsou prý břízy nejvyšší a pro výrobu nevhodnější. Je prý tak kvalitní, že je dokonce odtud dovážejí i sousední dřevařské velmoci Švédsko a Norsko. Dřevo se nejprve nechá 12 až 18 měsíců uzrát a teprve pak je způsobilé pro zpracování. Výrobky se značkou Järvinen jdou skutečně do celého světa. Firma má obchodní styky s Norskem, Švédskem, NSR, NDR, Francií, Jugoslávií, Itálií, Švýcarskem, SSSR, Polskem, Bulharskem, Rumunskem, Maďarskem, Rakouskem a dokonce i s USA, Kanadou, Japonskem a Austrálií. Když jsme procházeli expedicí, dělníci právě balili do impregnovaných krabic zásilku pro Spojené státy.

Byla to hezká návštěva u Järvinenů. A když jsme se loučili, vyjádřili pracovníci firmy přání, aby mezi pravidelnými zákazníky bylo i Československo...

Naše další cesta vedla směrem na sever přes Kuopio, Kajaani, Kusaamo, Rovaniemi, Pello až do Muonia. Nebylo snad město či městečko, kde by nestál lyžařský můstek jako doklad toho, že lyžování je ve Finsku skutečně sportem číslo 1.

250 kilometrů za severním pólem jsme překročili finsko-švédské hranice a pokračovali směrem do Kiruny.

Kiruna, hornické město asi 200 kilometrů za polárním kruhem, se v poslední době stává pro naše lyžaře známým pojmem.

V roce 1967 zde naši zahajovali přípravu na prvním sněhu na olympijské hry a také letos je uvítalo ideální prostředí tohoto města a jeho okolí. Ostatně do Kiruny se přestěhovali ze známého Valladaleny i švédští reprezentanti a jezdí sem i Bulharky a lyžaři NDR.

Nás Kiruna uvítala v první polovině července čtyřmi stupni nad nulou a čerstvým sněhovým popraškem na nedalekých vrcholcích nejvyššího švédského pohoří. První noc jsme strávili v kempinku, drkotaly nám zuby a při pohledu na olověně zataženou oblohu nám zrovna do smíchu nebylo. Vezli jsme do Kiruny pozdrav od našich lyžařů a doktora Jirásků, kteří během svého pobytu byli v pečlivých a starostlivých rukou Karin a Elen Holmových. Matky a dcery, původem Rusek, které jsou zaměstnány v kuchyni místní lidové školy, jež se během prázdnin mění ve studentský hotel. Když se dozvěděly, že jsme z Československa, že jsme lyžaři a že známe dr. Jirásků, byli jsme jejich. Snesly

nám hned plno jídla, vypytały se, zda naši zase přijedou, a když zjistily, že spíme v »salaši« — jak říkaly našemu stanu, sehnaly nám, jako zázrakem, v přeplněném hotelu krásný pokojík. Chodili jsme také na snídání do jídelny hotelu, a zde se opakovala naše finská zkušenost s jídlem. Jen s tím rozdílem, že výběr byl ještě mnohem pestřejší a naše žaludky zničenější. Z Kiruny jsme si vyrazili na dva výlety. Vlakové do norského Narviku a podruhé autem a lodí a pak pěšky do hor v okolí nejvyššího

švédského vrcholku Kebnekaise 2117 m.

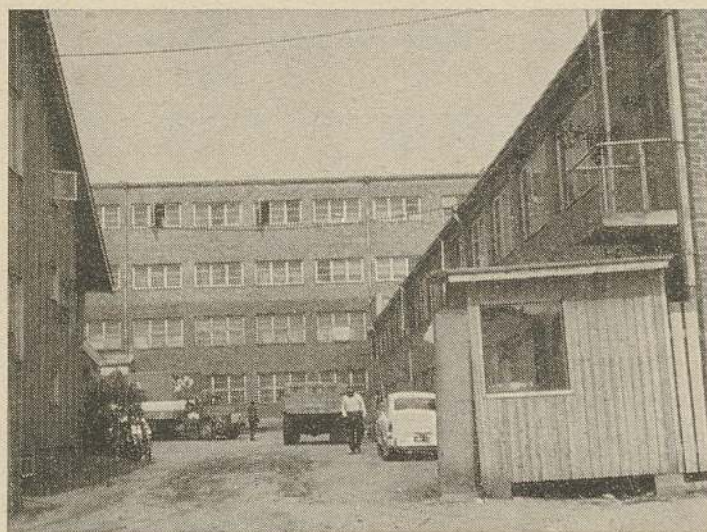
Po třech dnech jsme vyrazili na další cestu obtěžkání ještě na rozloučení ohromným balíkem jídla — prý na zakousnutí — od našich nových známých.

X X X

Když jsme odjížděli z domova na tu naši pouť, předsevzal jsem si, že se určitě musíme podívat do továrny, kde vyrábějí vosky Ex-elit. Když jsem se ptal známých, kde ta továrna je, nikdo nevěděl. Opsal jsem si tedy z kra-

Nová továrna Järvinen

Stará továrna Järvinen

Holmenkollen

bičky: »Bröderna Lindgren, Lycksele, Sverige«, našel jsem Lycksele na mapě a vydal jsem se tam.

Lycksele je poměrně velké průmyslové město na severu Švédska. U první benzínové servisní stanice jsem zastavil a ptal se na firmu Bröderna Lindgren. Nikdo nevěděl, ani majitel stanice, ani příběžnější mechanici, ani náhodní chodci. Marň jsem vysvětloval, že to má být velká firma vyrábějící známé lyžařské vosky. Už se zdálo, že odejdeme s nepořízenou, když další řidič, který přijel čerpat benzín, zbral. Ano, firmu prý zná, ale není tady v Lycksele, ale 7 kilometrů od

tud ve vesnici, jejíž jméno jsem si nezapsal a tudíž zapomněl. Dobrá, říkal jsem si, asi to bude nějaká chemická továrna mimo jiné vyrábějící vosky, a aby nezamožovala ovzduší města, vystěhovali ji ven. Projeli jsme ale celou vesnici, po továrně ani vidu ani slechu. Jedinou větší budovou byla píla a továrnička na nábytek. Tam jsme se šli zeptat. Ukázali nám z okna do skupiny domků, tam že prý je firma Bröderna Lindgren. Ale at jsme pátrali sebevíc, nenašli jsme žádnou budovu, která by odpovídala našim představám o továrně na vosky. Co teď? Poslední možnost. Přes silnici v zahradě pěkné vilky jsme to zkusili u její obyvatelky. »Bröderna Lindgren?« — »Ano, to je tady! Co si přejete?« V domnění, že jde o omyl, jsme začali vykládat, že jsme z Československa a že hledáme firmu, která vyrábí lyžařské vosky. Paní moc nerozuměla, jen tvrdila, že je to tady, o pozvala nás dál.

V ústřety nám vyšel postarší muž, z něhož se vyklubal majitel firmy na výrobu vosků Ex-elit. Bohužel uměl jen švédsky a finsky, anglicky nebo německy ani slovo. Za krkolomného dozorování pomocí jednoho slůvka, které jsme střídavě hledali ve slovníku, jsem mu vyložil, že bychom rádi navštívili továrnu, že bychom si rádi něco vyfotografovali a dozvěděl se něco zajímavého o jeho voskách. Jak se ukázalo, nešlo vůbec o žádnou továrnu. Jedny z nejlepších lyžařských vosků se rodí v dílně z rukou čtyř lidí v prostorách — odhadem — 10x5 metrů. Dílna ale měla dovolenou a za žádnou cenu jsme nemohli přimět jejího šéfa, aby nás doprovodil a výrobu ukázal,

přestože to od jeho vilky bylo asi 200 metrů. Tvrdil jen pořád, že mají dovolenou a že je zavřeno. Přinesl stoh korespondence z celého světa snad na důkaz toho, že jsme opravdu na správném místě a abychom zřejmě neodjeli úplně s prázdnou — tři krabičky Ex-elitu. Viděli jsme, že nepořídíme, další boj jsme vzdali. A výrobu jednoho z nejlepších druhů vosků, v tak skromných podmínkách, jsme neviděli.

× × ×

Vypíná se nad nejkrásnějším ze skandinávských hlavních měst — Oslem, jako by byl symbolem toho, co mají Šveďané nejraději: Holmenkollen. Byl jsem připraven na něco velkolepého, ale vlastní zážitky překonaly všechno. Pro lyžaře je to asi něco podobného, jako když tenista vchází do dějiště Wimbledonu nebo hokejista do haly Montreal Canadians, prostě do svatostánku svého zamílovaného sportu. Obrovské tribuny, teď prázdné, bez diváků, působí až strašidelně, a dole v dojezdu se v napuštěné vodě zrcadí ON, nejslavnější ze slavných — můstek Holmenkollen.

Byl večer, když jsme tam přijeli. A nechtělo se nám dolů, do města. Přímou pod nájezdovou věží jsme si postavili náš stan. Pak jsme vylezli na travnatý buben až k hraně odrazového stolu a dívali se dolů na tisíce světelných bludiček norského hlavního města. Bylo nám dobře a v duchu jsme si říkali, že sem musíme ještě jednou. Přijet sem v době, kdy restauraci v útrokách bubnu pokryje snh a vysoké tribuny zaplní desetitisíce lidí. My budeme mezi nimi a bude nám moc dobře...

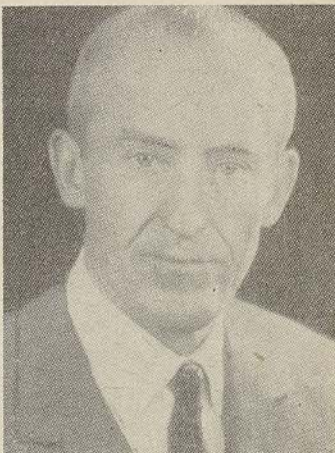
Bezpečnost především

Lyžařský sport je přibližně stejně starý jako automobil. Porovnáme-li vývoj obou navzájem, dojdeme k zajímavým a shodným paralelám. Automobil jezdí dnes spíčkovou rychlostí až 600 km za hodinu. Lyžař, který se dříve pouštěl do údolí na neohoblovaných prkýnkách a s vysoce nejistou technikou, se změnil v elegantního sportovce, který v elegantním úboru, elegantními pohyby a vysokou rychlostí zdolává každý svah.

S vývojem se měnil i nástroj. Musel se — at už to byl automobil nebo lyže — přizpůsobit tak, aby vydržel mnohem větší zatížení a vyhověl tlakovým i ta-

hových zkouškám, na které v počátku nikdo ani nepomyslel.

Lyžař, který dříve vystupoval do hor dlouhé hodiny, aby se mohl pokochat půlhodinovým sjezdem, dosahuje dnes v minutách výšek, které byly ještě před 20 lety masovému lyžování zcela nedostupné. Pouští-li se desetkrát, dvacetkrát za den svahem, očekává zcela pochopitelně od svého nástroje, že ho při těchto nesmírných nárocích nezklame. Bohužel vývoj neznásobil jen příjmně. Znášobila se logicky také možnost úrazů, protože člověk zůstal stejným jako před 75 lety: má dvě nohy, které mu dovolují všechny přirozené pohyby, při

HANNES MARKER

použití nějaké umělé páky — v tomto případě lyží — společně souhlasně reagují. V případě pádu mohou však lyže působit jako silná protipáka proti eventuálnímu rotačnímu pohybu těla na sněhu. Blokují pak ve skutečnosti tento pohyb a přenášejí do nohou protisíly. Natržené svaly, zlomeniny a jiná zranění pak bývají známými následky nekontrolovaného pádu. Chytrí současníci přemýšleli již před 35 lety, jak tomu odpomoci. Z této doby se také datují první přihlášky patentů na pojistné vázání, která však byla vždy sestrojována převážně v jednotlivých exemplářích a nenašla nikdy cestu do sportovních obchodů. Doba a konstrukce vázání nebyly ještě dostatečně vyspělé. Nezávisle na evropském vývoji se objevilo již v roce 1949 v USA na trhu první bezpečnostní vázání, ještě zcela jednoduché, které rovněž v tehdejší formě již neexistuje.

Když jsem svého času, asi v roce 1947, začal přemýšlet nad lyžařským vázáním, které by během jízdy, při smycích i sjezdech pevně drželo a přesto při nezáhodoucím a nebezpečném pádu nohu lyžaře uvolnilo, byl jsem možná dobrý sportovní novinář a učitel lyžování, ale v žádném případě inženýr nebo technik. O systému patentů jsem nevěděl například vůbec nic. Byl jsem si jen vědom některých poznatků, a tak jsem tvořil týdně, měsíce, léta. Nikdy jsem nepřemýšlel nad případnou existencí, kterou bych mohl na základě svého objevu založit. Když se mi nakonec v letech 1951 až 1952 podařilo dospět k určitému výsledku, nabídl jsem své vázání sportovnímu světu, ale mé ideály nikoho nezajímaly. Byl jsem odmítnut. Zřejmě nebyla v té době Evropa ještě dostatečně zralá pro takovou novinku.

Dnes vím, že toto všeobecně odmítnutí bylo pro mne vlastně velkým štěstím. Štěstím, které mne nutilo, abych začal sám vyvíjet vázání a ukazovat je na sportovních výstavách. A najednou jsem byl taková malá senzace — nejdříve výstavy sportovních potřeb ve Wiesbadenu 1952 a pak hned na podzimním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem. Noviny, rozhlas začaly referovat o mém vynálezu. Byl jsem prvním Evropanem, který představil bezpečnostní lyžařské vázání schopné sérievé výroby a prodeje.

Jak jsem již řekl, byl jsem tehdy učitelem lyžování, který také několik let závodil na lyžích, přičemž má odvaha byla zřejmě podstatně větší než vlastní lyžařské umění. »Vyráběl« jsem těžké pády, utrpěl různá zranění, až jsem jednoho dne skončil na kmeni stromu s následujícím šestidnem

ním bezvědomím. Možná že právě tyto okolnosti ve mně vzbudily silnější přesvědčení, že bezpečnost při lyžování by přece jen měla stát na prvním místě. Při všem, co jsem tenkrát a později plánoval, vyvíjel a nakonec prodával, stálo pro mne vždy v popředí heslo: BEZPEČNOST PŘEDEVSÍM!

Dnes vím, že se všem výrobčím lyžařských bezpečnostních vázání stále vrací otázka: Má být více zdůrazňována bezpečnost, nebo pohodlí? Není sice jedno druhým vylučováno, ale často jsou kompromisy tím nejlepším, co z toho vyjde. Stojí-li totiž pohodlí na prvním místě, znamená to jistý a pohodlný prodejní úspěch. Pro mne stále a vždy stojí na prvním místě bezpečnost!

Ani samotná ztráta dobrého výsledku prodeje by mne nemohla nikdy přimět k ústupnosti v otázce bezpečnosti. A teprve potom přijde na řadu pohodlí. A nikdy obráceně! Tak je to totiž jediné správné!

Dnes lyžují milióny lidí s naším vázáním. Marker-Simplex se stal světovým pojmem všude, ve všech zemích, kde se lyžuje. Mimořádné postavení získalo toto vázání díky principu dvojitého kloubu s působícím protitlakem. Pro laika v technických věcech musí být tato skutečnost srozumitelným argumentem. Kdyby byl tento systém dvojího kloubu nepodstatný, neproplácelo by nám 22 jiných výrobců v celém světě licenční poplatky, aby mohlo vyrábět alespoň trochu podobně jako Marker.

Marker-Simplex se stal také nekopírovanějším bezpečnostním vázáním v celém světě. Může snad být ještě jasnějšího důkazu kvality? Byl prvním vázáním na světě při velkých závodech FIS ve sjezdových disciplínách. Při posledních olympijských hrách byl nejpoužívanějším vázáním. Asi 10 let je u špičkových závodníků světové sjezdařské elity vysoce hodnoceným a uznávaným.

Jedenadvacet olympijských medailí získali vítězové — muži i ženy — s vázáními Marker při soutěžích OH. Sedm titulů mistra světa v alpské kombinaci získali rovněž závodníci s vázáními Marker. Všechna reprezentační družstva znají jeho bezpečnost a spolehlivost.

Přitom vývoj nezůstává stát, zvláště ne u Markera. Dodnes máme asi 300 patentů, platných v celém světě, dalších zhruba 300 patentů je nově přihlášeno. V posledních letech se přihlašovaly každý měsíc dva—čtyři patenty, a to vše jen na úseku bezpečnostních lyžařských vázání.

Nový Marker-Simplex-Super je naprosto dokonalý přístroj, který

bychom si lepší, elegantnější a funkčně praktičtější už asi těžko mohli představit. Při jízdě má určitou oblast vychylování, kterou vyrovnává a tlumí menší nárazy, a přesto je schopen při nebezpečném pádu se bleskově otevřít. Bota i v nejhorším případě těžko vypadává do strany.

Na stejném bezpečnostním principu dlouhé tlumící oblasti a po ní bezprostředně následujícího bleskového otevření, pracují všechna patní bezpečnostní vázání Marker-Rotamas, Marker-Rotamat LS a Marker-Telmat, jakož i vázání turistické — Springschloss.

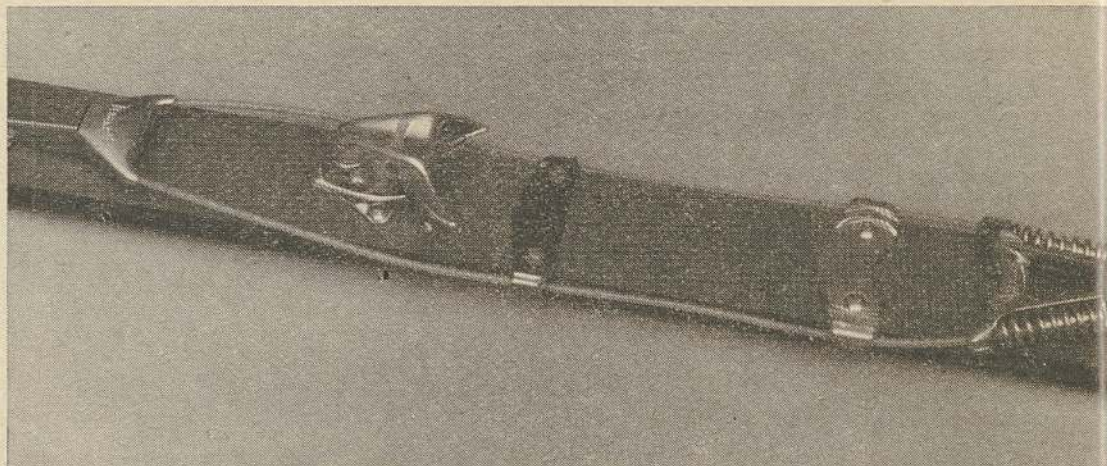
Marker je dnes světovým pojmem. To nás zavazuje, abychom neusnuli na vavřínech, nýbrž abychom i v budoucnosti s velkou chutí šli kupředu. Jako dosud budeme rádi pracovat na našem krásném sportovním odvětví: ve prospěch příjemného, zdravého lyžování, lyžování bez rizika — s ohledem na všechny sportovce, kteří používají a preferují vázání Marker.

Mnoho radosti v nadcházející lyžařské zimě vám přeje váš

Montážní dílny

Zaměstnanci níže uvedených montážních dílen absolvovali u firmy Marker v Garmisch-Partenkirchenu speciální montážní kurs a mají k dispozici potřebné nástroje i náhradní součástky:

Lověna Praha 4, Podolská 48.,
Montážní dílna Praha 1, Mku-
landská 7, Drobné zboží Ústí nad
Labem, Hrnčířská 9, Pardubice,
Třída míru 69, Praha 1, Panská 4
(Černá růže), Plzeň, Prešovská 6,
TJ Lok. Teplice, Mikulov, údolní
stanice lanovky a Teplice, Ná-
dražní ul. 5, Drukovo Brno, Jakub-
ské nám. 1, Konekta Brno, Kře-
nová 34, ČSTV — lyžařský vlek,
Pec pod Sněžkou, Sport Olomouc,
ul. 8. května 23, Tatran Železná
Ruda, TJ LIAZ Jablonec n. N.-Rý-
novice, TJ Slovan (opravna sport.
potřeb) Spindlerův Mlýn, TJ Slo-
van (lyž. oddíl) Mariánské Lázně,
Horská služba Červenohorské se-
dlo, p. Domašov, okr. Šumperk, UTZ
TJ Tatran Tatranská Lomnica,
Opravna lyž. potřeb, Jasná, okr.
Lipt. Mikuláš, Drobný tovar, Ko-
šice, Štúrova 6, Bratislava, Ná-
lepkova 29, Banská Bystrica, nám.
SNP.

Bezpečnostní turistické vázání Marker-Simplex-Super-Springschloss.

Z novinek firmy MARKER

NOVÝ MONTÁŽNÍ NÁVOD

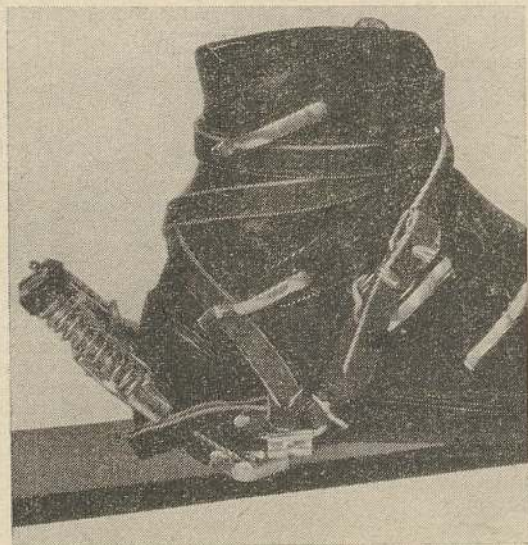
Již asi 10 let je znám návod Marker pro montáž lyžařského vázání. Na začátku to byla úplná senzace. Za tu dobu se velmi dobře prosadil v celém lyžařském světě. Ve všech pěti kontinentech se používal při montáži výhradně jen tento návod. Ale přesto — deset let uběhlo jako voda — vývoj nezůstal stát. Zrodil se nový návod, nová formule Marker:

Polovina délky lyže = nulová hodnota

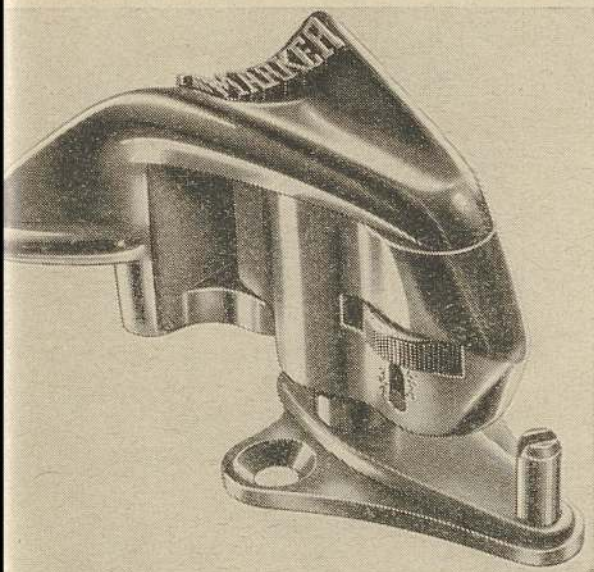
Podstatně zlepšená technologie stavby lyží, nové druhy materiálů a nové výrobní postupy umožňují dělat lyže slabší, základní rysy pnutí a tvrdosti rozkládat lépe po celé lyži a přizpůsobovat je tak vhodněji technicko-jízdním vlastnostem. V těsné souvislosti s tím stojí další vývoj moderní techniky jízdy. Z obého pak docházíme k doporučení, posunout celkově postavení lyžaře na lyžích trochu dopředu. Celou minulou zimní sezónu jsme prověřovali lyže, mezi nimi pochopitelně lyže předních světových závodníků všech státních družstev — žen i mužů. Přežkušovali jsme vlastnosti u většiny nejznámějších výrobků lyží. Byly zjistitelné rozdíly v pojetí stavby prvotřídních lyží. Všechna myslitelná hlediska jsme analyzovali a koordinovali. Naše pokusy se protáhly až do pozdního léta 1967. Zajímavé výsledky nám umožnily předstoupit před sportovní svět s novým návodem pro nalezení optimálního bodu pro montáž vázání na lyži. Nový návod Marker, přicházející do celého světa, je zcela ověřen zkušenostmi mezinárodního závodního lyžařského sportu. Zjištění dat podle nového montážního návodu Marker je preciznější a jeho použití se tím stalo ještě účinnější.

Nový montážní návod Marker 68 je také pro dětské lyže

Oproti starému návodu přináší nový montážní návod Marker 68 nejen přesnější bod montáže, ale umožňuje i zjednodušení práce. Můžete podle něho

Bezpečnostní patní vázání Marker-Rotamat LS.

Bezpečnostní špička Marker-Simplex-Super.

nechat montovat i dětské lyže. Pochopitelně že jsme také nový montážní návod Marker 68 přenesli do všeobecně v celém světě uznávaného pomocného prostředku — montážní míry Marker. Předpokládáme, že jsme vám tím přinesli opět plně potřebný pomocný prostředek, který vám v dálně ušetří mnoho času a tím i peněz.

Montážní návod Marker 68

(platí pro začátečníky, stejně tak i pro znalce lyžařského umění. Je použitelný i pro dětské lyže):

Polovina délky lyže (to je od špičky k patě = nulová hodnota)

Přídavná hodnota I.:

Typ lyže:

Lyže Kombi (lehce točivé) a dětské	nulová hodnota	± 0,0 cm
Lyže pro obří slalom	»	± 0,0 cm
Lyže pro sjezd	»	- 1,0 cm
Lyže pro slalom	»	+ 1,0 cm

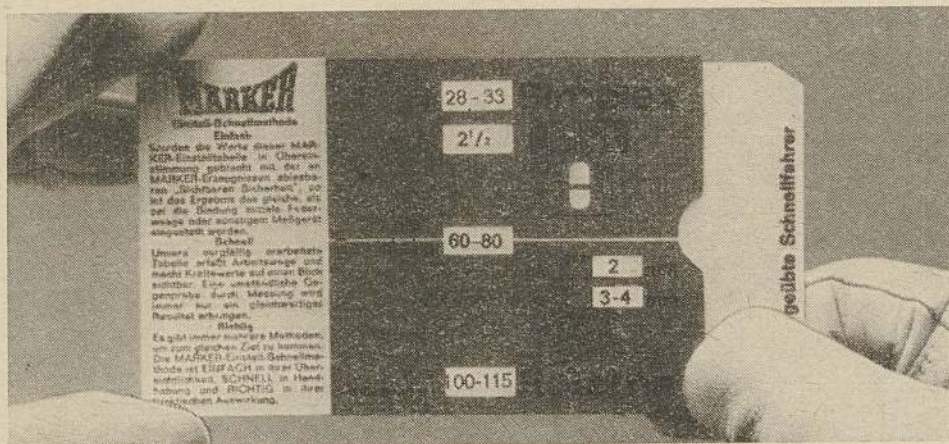
Přídavná hodnota II.:

Velikost boty:

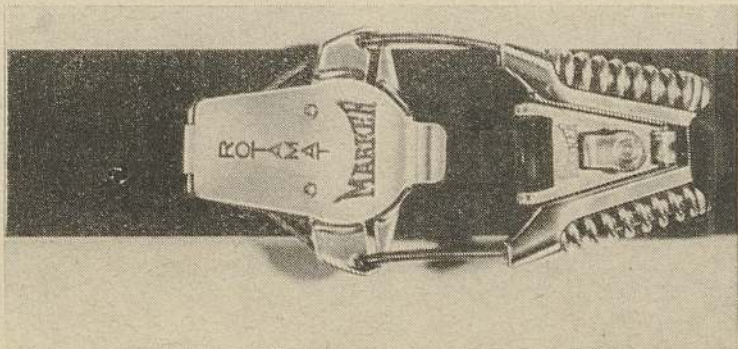
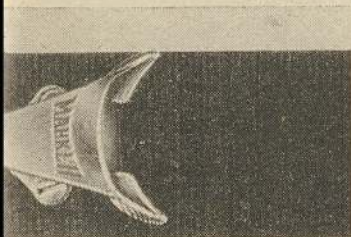
32-34 nebo 1-2	nulová hodnota	- 2,5 cm
35-36 nebo 2½-3½	»	- 2,0 cm
37-38 nebo 4-5	»	- 1,5 cm

Pokračování na str. 136

Nastavovací tabulka Marker pro správné seřízení vázání.

Bezpečnostní patní vázání Marker-Rotamat.

39—40 nebo 5½—6½	»	»	— 1,0 cm
41—42 nebo 7—8	»	»	— 0,5 cm
43—44 nebo 8½—9½	»	»	± 0,0 cm
45—46 nebo 10—11	»	»	+ 0,5 cm
47—48 nebo 11½—12½	»	»	+ 1,0 cm

Nulová hodnota s přihlédnutím k předávným hodnotám I. a II. udávají společně montážní bod, to je příčnou linku přední hrany boty pro běžně konstruovanou lyži, jejíž použití se předpokládá převážně pro připravené svahy, závodní tratě anebo dobře uježděné plochy.

Doporučení:

Pokud jsou lyže — zcela jedno, o který typ se jedná — v přední třetině nápadně měkče zpracovány, nebo pokud se počítá s jejich používáním v hlubokém sněhu, doporučuje se montovat vázání o 0,5—1,0 cm vzad.

Pokud je naopak zadní třetina lyže (patka) nápadně měkče konstrukce, musí být vázání posunuto o 0,5—1,0 cm vpřed.

Vysvětlení:

Nulová hodnota:

Poloviční délka lyže, která se označuje podle nového montážního návodu jako první, se nazývá proto nulová hodnota, protože se jí získává první bod, sloužící jako výchozí k dalšímu a přesnějšímu zjištění nejlepšího bodu pro montáž vázání.

Přídavná hodnota I.:

Při sjezdářském sportu jsou všeobecně známy typy lyží:

1. Lyže Kombi (lehce točivé),
2. Lyže pro obří slalom,

3. lyže sjezdové,

4. lyže slalomové.

Každý typ lyží má vlastní, od jiného typu odlišné úkoly, konstrukci a vlastnosti, z čehož vyplývá rozdílné ohodnocení pro zjištění montážního bodu.

Přídavná hodnota II.:

Jak známo, dochází k řízení lyží ve všech polohách přesouváním nebo posouváním pátek, vytáčením těla, hraněním a přenášením váhy. Rozhodující pro vždy stejný, dobrý pocit při jízdě — i při použití rozdílně velikých bot i lyží — je, aby všechny řídicí impulsy, přenášené na lyže, byly vždy v relaci s rozměrem lyží i bot a odpovídaly síle, kterou lyžař vyvíjí. Chodidla a dotyky i lyžařské boty jsou rozdílně velké. Mezi jednotlivými čísly bot jsou rozdíly v délce vždy 6 mm. Ukázalo se jako výhodné brát délkové rozdíly bot v úvahu v novém montážním návodu Marker 88 detailněji než dosud.

Doporučení:

Pokud jsou lyže v přední části příliš měkče konstruovány, nesou pak při jízdě oproti zadní části mnohem méně. Střední bod při jízdě tak leží mnohem více vzadu. K udržení dobrých vlastností řízení musí být proto také postavení lyžaře na lyžích umístěno o něco vzad.

A naopak:

Je-li patka lyže ve srovnání s ostatní částí lyže měkčeji provedena, nese také méně. Lyžař proto musí stát na lyži více vpředu. Při lyžování v hlubokém sněhu se docílí přesazením vázání dozadu menší zatížení přední části lyže, které je žádoucí, protože se tím výrazně zabrání zařezávání špiček.

Harrachov obnovuje

Harrachovští lyžaři, ať už závodníci nebo funkcionáři, popsalí bohatě stránky historie našeho lyžařství. Byli to hlavně skokani a sdružení, kteří vždy s úspěchem reprezentovali dres ČSSR, doma i za hranicemi. K úspěšným reprezentantům patřil i dnešní vedoucí harrachovské lyžařské základny, mistr sportu Ant. Lenemayer. Doslova od základu vycho-

vává novou skokanskou generaci. Nejednou jsme se s mladými skokany Harrachova setkali v létě na můstku s umělou hmotou ve Vratislavících n. N. s jejich trenérem Ant. Lenemayerem. V září letního

slunka absolvovali jeden skok za druhým, získávali jistotu pro novou sezónu a opravovali chyby, kterých je zatím ještě dost, ale postupem se jistě zmenší na minimum.

Nadějní skokani harrachovské základny přišli do Vratislavic n. N. i na další ročník závodu mládeže a veřejného závodu o putovní ko-

tradici skokanů

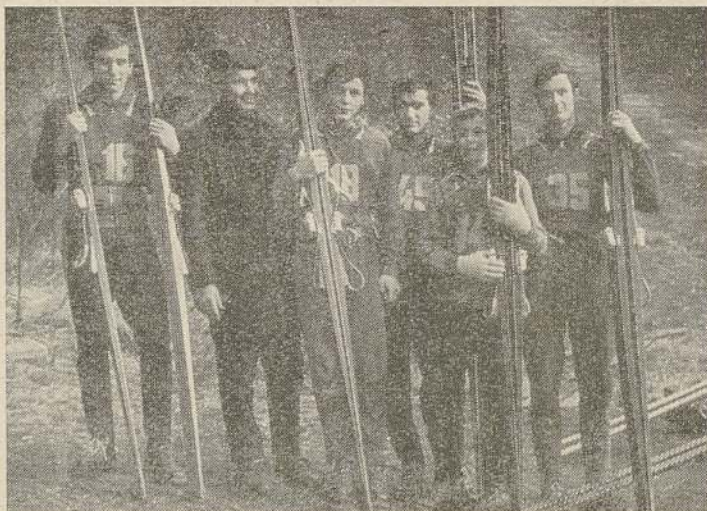
berec n. p. BYTEX Vratislavice nad Nisou.

V závodu mládeže, který byl dotován pohárem OV ČSTV Liberec, skončil C. Janouch mezi staršími žáky na 3. místě, kategorii mladších žáků vyhrál harrachovský trojlístek v pořadí B.F. Novák, Vr. Medal a Jos. Tulka.

Při závodě o putovní koberec byl velmi úspěšný starší dorostenec Vl. Hnyk, který v silné konkurenci obsadil 2. místo za Balcarem ze Šp. Mlýna.

Rovněž ostatní závodníci Harrachova skončili v první polovině soutěžících.

Na fotografii Fr. Pilnaye je skupinka mladých skokanů harrachovské základny. Zleva stojí ml. dorostenec B.F. Vokřínek, vedoucí základny mistr sportu Ant. Lenemayer, ml. dorostenec Vl. Kučera, starší dorostenec Vl. Hnyk, starší žák Zd. Janouch a st. dorostenec Ant. Landhamer.

Na novou zimní sezónu se každoročně pečlivě připravují nejen sportovci, ale i výrobci náradí, náčiní, výstroje a výstroje. V lyžařském sportu přechází tato přepečlivá příprava v horečné zbrojení. Jednotlivé továrny a výrobci lyží zásluhou stále rostoucích týmů výzkumníků a laborantů i nejrůznějších měřicích přístrojů přicházejí s novinkami. Když ne v konstrukci, alespoň v přepychovějších, lákavější a třeba říci i účelnější povrchové úpravě. Velké sportovní obchody už dávno jen lyže neprodávají, ale nabízejí sportovním zákazníkům nejrůznější výhody a služby.

Téměř 200stránkový barevný vzorník největšího mnichovského sportovního obchodu Sport-Scheck nabízí pro zimu 1968—1969 množství lyžařských rekreačních i výcvikových zájezdů. Zajímavé moderní jsou typy kursů výcvikových. Jsou pořádány na lyžích obvyklých délek pro začátečnický i velmi pokročilý, pro skupiny věkově starších, rodiny, turisty i pro budoucí učitele lyžování. Pro úplné začátečnický jsou připraveny tzv. minikursy na lyžích délek 100—130—160 centimetrů. Šlágrelem má být Skikurs 69 na speciálních lyžích délky 160 cm zcela moderní metodou. Podle ní se učí začátečníci mnohem rychleji a pokročilí lyžaři dosáhnou výsledků, jichž prý nemohli na obvyklých lyžích dosáhnout. Tyto kursy jsou pořádány v sériích po pěti sobotách nebo nedělích za sebou.

Velmi bohatý je v tomto obchodním domě sortiment lyží — celkem od 13 výrobců. Zajímavá je sada Astra od turistických Astroextra přes Astrolux, Astrotop, Astrostar, Astroprinz, Astrohing až k typu Astronaut. Pro vyspělé lyžaře jsou ve vzorníku uvedeny Astroalu, Astrometall, Astrojet, Astropoxy, Astrokurs 69 až k Astrosuper 69. Poslední dva typy jsou výlučně délek 160 cm. Značka Vöstra má u několika typů velmi nápadnou vrchní úpravu barevným vizuálně plastickým zebrováním. Firma Fischer kromě sady Präsidentů může dodat svůj nejdražší výrobek Superglass-Combi s P-Texem 2000. Na téže cenové hranici jsou nejlevnější lyže zn. Blizzard. Laminátové Epoxy-Exclusiv a Formel Metall OSA 5-Fis jsou vedle modelů GS a DH firmy Head téměř nejdražšími lyžemi vzorníku. Jejich cena přesahuje (bez vázání) 600 záp. marek. Epoxy — Glasfiber skříňové konstrukce v kovovém rámu s podélnými kovovými vložkami mají černý povrch, stejně jako jsou tradičně černé lyže Head. Typ GS má dvojité aluminiové pláty tlumící nárazy, navíc pokryté ochranným neoprenovým

filmem. Střední vnitřní část je z balsy.

Vůbec nejdražší jsou bílé

v tabulce odpovídá správné délce lyží.

A. Nejprve určete stupeň svého lyžařského umění:

1. Začátečník — dělá první kroky na lyžích.

2. Začátečník — umí sjíždět v pluhu, pokouší se o oblouky v pluhu.

3. Mírně pokročilý — umí přivratné oblouky.

4. Mírně pokročilý — začíná s přivratnými smyky.

5. Mírně pokročilý — umí přivratné smyky.

6. Pokročilý — začíná se snožnými smyky.

Velkoobchod nabízí . . .

Kneissl White Star Super RS s výnově červeným proužkem na horní hraně. Jsou to první lyže na světě vyrobené do podoby sandviče s jádrem z epoxy. Jejich cena je úctyhodná — 810 DM! Kástele přináší nový typ CPM Grand Prix, zajímavé jsou i výrobky firem Erbacher, Rossignol, Sohler a také bílé lyže se značkou Toni Saller. Jsou to lamináty ve třech stupních tvrdosti.

Pro zajímavost ještě tabulka tzv. »Zlatá pravidla pro výběr délky lyží«. Jsou to výsledky několikaletých zkoušek a výzkumů skupin amerických a evropských odborníků. Podle lyžařovy vyspělosti, výšky, váhy a věku lze určit počet bodů, který potom

7. Pokročilý — umí spolehlivě navazovat snožné smyky.

8. Pokročilý — umí snožné smyky i v terénu.

9. Pokročilý — jezdí perfektně za všech sněhových podmínek na jakémkoliv terénu.

Stupni vašeho jezdeckého umění odpovídá počet bodů. Rovněž za věk, výšku a váhu si vyhledejte v tabulce počet bodů. Jejich součet potom v pravé části tabulky ukáže na vhodnou délku lyží. Příklad: Velmi dobrý lyžař, 30 let, 180 centimetrů vysoký, váží 75 kilogramů by měl kupovat podle tabulky lyže délky 210 centimetrů.

JAROSLAV SUCHÁNEK

B.

Stupeň vyspělosti	Body	Věk	Body	Výška	Body	Váha	Body	Body	Celk. body	Délka lyží
1	10	80	10	190	17	90	19	87	220	
2	14	70	14	185	16	85	18	85	215	
3	17	60	16	180	15	75	18	83	210	
4	20	50	18	175	14	65	17	81	205	
5	24	45	19	170	13	55	16	79	200	
6	28	40	20	165	12	50	15	77	195	
7	29	35	20	160	11	45	14	75	190	
8	30	30	20	155	10	40	13	73	185	
9	31	25	20	150	9	35	12	71	180	
		20	20	145	8	30	11	69	175	
		15	20	140	7	25	9	67	170	
		12	17	135	6	15	8	65	165	
		10	15	130	5	14	7	63	160	
								61	155	

Když se objevily na závodech první kovové lyže, byla to senzace pro celý lyžařský svět. Byl to i jasný důkaz, že lyže již nevyrábí kolář či specializovaný truhlář, ale že se konstrukce ujali inženýři světových jmen. Tím se vývoj ve výrobě lyží posouvá rychle kupředu a dnes již i kovové lyže ustupují lyžím

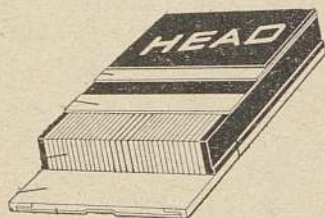
z umělých hmot. V uplynulé sezóně je již rozdíl velmi patrný. Většina vítězů vrcholových soutěží vděčí za svůj úspěch lyžím z umělé hmoty.

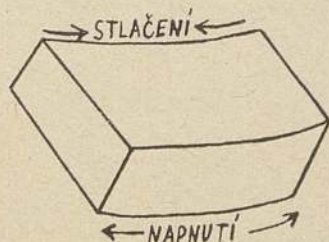
Od
HEAD
k
FRITZMEIEROVI

Ze kterého materiálu jsou lyže lepší - z kovu, z umělé hmoty?

Co o tom soudí výrobci světových značek

HOWARD HEAD, letecký inženýr z Baltimore, již před dvaceti lety, kdy se ve světě stavěly lyže pouze ze dřeva, zkonstruoval lyže kovové s dřevěným jádrem. Přesto, že šlo o značně drahý výrobek (přes 100 dol.), jízdní vlastnosti tuto nevýhodu vyvážily. Základní strukturu kovových lyží tvoří dvě vrstvy pružné hliníkové slitiny přilepené k lehkému dřevěnému jádru tak, aby vše tvořilo kompaktní celek. Když se lyže prohne v terénní nerovnosti, vrchní vrstva se zkrátí stlačením a spodní vrstva se prodlouží napnutím. Když se napětí uvolní, obě kovové vrstvy se prakticky okamžitě vrátí do pů-

vodní polohy a lyže získá svůj přesný původní tvar a je schopna nové deformace.

Tato konstrukce se zdá na první pohled velmi jednoduchá. Nesmíme však zapomenout na čtyři základní vlastnosti, které lyži určují:

1. Živost
 2. Pružnost
 3. Tuhost ve zkrutu
 4. Optimální tenkost
1. Živost: Kov je až do určitého namáhání téměř dokonale pružný materiál. Kovová lyže se vrátí do původní polohy stejnou energií, jakou jsme museli vyvinout k její deformaci.
2. Pružnost: Kovová lyže se může ohýbat, aniž by se zlomila, protože pevnost pro ohyb je proporcionální k váze břemene.
3. Tuhost ve zkrutu: Tím je myšlen odpor kovové lyže vůči torzi. Tutu vlastnost zatím neměly lyže ani ze dřeva, ani z umělé hmoty. [Již tehdy se dělaly pokusy s použitím umělé hmoty.]
4. Optimální tenkost: Boční profil lyže je závislý na použitém materiálu a nesmí vylučovat ostatní vlastnosti. Protože kov je výjimečně tuhý a pevný materiál, může být lyže tenčí než z jiných materiálů. Každý lyžař žádá lyži, která by se točila, dobře vedla přes nerovný terén, spolehlivě držela na tvrdém sněhu a ledě, a konečně, aby byla dobře ovladatelná v hlubokém sněhu. A to je to, co kovová lyže poskytuje.
- HART HOLMBERG je členem druhé generace Skandinávů žijících v USA. Spolu se svým bratrem Harrym zkonstruovali kovové lyže v roce 1953. Byla to opět sandwichová konstrukce, ale

důraz byl kladen na skladbu několika materiálů. Než přišli na vlastní konstrukci, vyzkoušeli tucty modelů tehdy používaných lyží. Hodnotili také okolo dvou set patentů. Každé lyže měly výhody i nevýhody vlastní své konstrukci, ale měly jeden společný problém: Uvolňování a odpadávání hran. Lyže z umělé hmoty, které se již v té době vyráběly, měly tyto nedostatky: Velmi obtížná a mnohdy i nemožná byla oprava, montáží vázání byla velmi náročná (šrouby se vytrhávaly a nedržely v jádru lyže). Byla tedy vysoká amortizace již po krátké době používání. Nepodařilo se také vyrobit ani jeden pár naprosto stejných lyží, takže každý pár měl jiné vlastnosti — [některé byly těžké a pomalé, jiné příliš lehké a vibrovaly při vyšších rychlostech]. Na závěr výzkumu shrnuli poznatky takto:

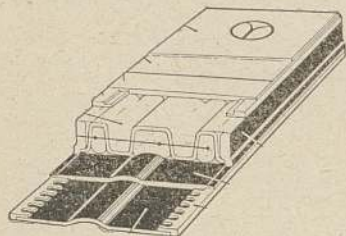
1. Při použití různých materiálů k výrobě lyží je nutné kombinovat materiály tak, aby bylo možno vyrábět kontrolovatelně [vyrobit x párů naprosto stejných].
2. Lyže musí být pevná a trvanlivá a s jednoduchou údržbou.
3. Musí mít hrany, které se nebudou uvolňovat.
4. Jádro lyže musí být z vhodného materiálu, nesmí se kroutit a musí se dokonale spojit s ostatním materiálem.
5. Pružnost a váha musí být měřitelná při výrobě tak, aby bylo možno vyrobit optimální lyži pro kohokoliv.

Při konečném provedení bylo jádro lyže vyplněno speciálně připraveným dřevem s houževnatostí tvrdého dřeva, ve kterém drží dokonale šrouby. Dalším použitým materiálem byla nově vyvinutá směs gumy [H. M. R.], která se spojí dokonale s ostatním materiálem a tlumí tzv. »MIKRO POHYB« (pohyb laminátových vrstev vůči sobě).

Úprava hran byla velmi originální. Nově vyvinuté pletivo z pružné oceli bylo elektricky svařeno s ocelovou hranou po celé délce lyže. A výsledek — hrany, které dokonale drží.

Během vývoje této konstrukce se pokoušeli Holmbergové vyrobit sklolaminátovou lyži, ale zjistili velmi špatnou kontrolovatelnost při výrobě, křehkost výrobku, malý tlumící odpor a pomalejší reakci na změny zatížení.

FRED LANGENDORF — Švýcar, naturalizovaný v Kanadě, inženýr specializovaný na umělé hmoty zkonstruoval lyže podle poznatků Toni Sallera, jehož jméno také tyto lyže nesou. Jsou to lyže ze sklolaminátu [fiberglass — epoxy], s jádrem vestavěných

přepážek, mezi nimiž je vzduchová dutina.

Co říká ing. Langendorf o těchto lyžích:

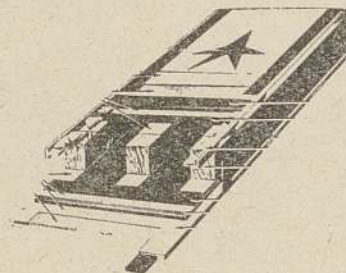
Vlastní materiál je v podstatě kombinací skelné tkaniny, která tvoří strukturu, a epoxydového pojídku. Drobné praménky speciálně uspořádaného skla jsou utkány jako tkanina, prosyceny epoxidem a slisovány a pak tvoří stavební materiál pro lyže. Kilogram sklolaminátu je rozměrově 5krát silnější než 1 kg ocele. Mimořádný poměr váhové síly není však všechno. Provozce skla mohou být uspořádány tak, aby dávaly rozličné, ale i požadované fyzikální vlastnosti na celé délce lyže. Stavitel lyže není omezen při projekci materiálem, jako je dřevo, kov, či jejich kombinace. Když je potřeba vytvořit tuhost vůči torzi, zvolí se vhodný typ skleněných vláken a jejich směr uložení. To nelze provést u kovové desky, neboť má na celé délce stejnou strukturu a tudíž také stejné vlastnosti.

Velkou výhodou lyží ze sklolaminátu jsou prakticky neměnné

vlastnosti při používání. Vibrace těchto lyží při velkých rychlostech je vyloučena, jsou dokonale ovladatelné a lze je použít na každém sněhu.

FRANZ KNEISSL — tohoto pětáctýřicetiletého výrobce lyží z Tyrol není nutné více představovat, protože jeho jméno je pojmem i mezi našimi lyžaři. Za zmínku však stojí, že to byl právě on, který světu předvedl první lyže z umělé hmoty [fiberglass — epoxy laminated].

Po vyčerpávajícím výzkumu před deseti lety stály prakticky všechny velké rakouské firmy [Kneissl, Kästl, Fischer, Blizzard] před otázkou, co vlastně lyžařům nabídnout. Ve výrobě byly

lyže ze všech tří dosud používaných materiálů — dřevo, kov, fiberglass. Konečné rozhodnutí však bylo jednoznačné — fiberglass. Výhody i nevýhody lyží ze dřeva či kovu již byly dostatečně známy a všechny možnosti zatím vyčerpány, naopak fiberglass svou nekonečnou řadou konstrukčních možností otevírá dveře nové době ve výrobě lyží.

Za zmínku stojí i funkci ocelových hran při jízdě na lyžích z různého materiálu. Kovové lyže s průběžnou ocelovou hranou neumožňují dokonalý kontakt se sněhem na zvláštním terénu, kdežto segmentové hrany umožňují kopírování terénu. Těchto hran však lze použít jen na lyžích ze dřeva a fiberglassu.

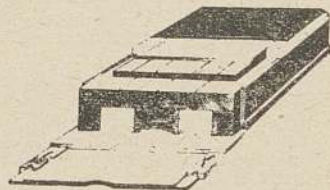

Jedním z nejzávažnějších důvodů, proč lyže kovové ustoupily

sklolaminátovým, je právě tato zatím neodstranitelná vlastnost oceli. Když si dále porovnáme tloušťku kovových lyží s dřevěnými či sklolaminátovými, zjistíme, že boční profil kovové lyže je příliš tenký. Při zvětšení tloušťky by byly však zase kovové lyže příliš tuhé. Tloušťka bočního profilu je sice vzhledem k materiálu optimální, přesto však dochází již za krátkou dobu k trvalým deformacím a lyže tím ztrácí své původní vlastnosti.

ROSSIGNOL. Jestliže Francie v současné době určuje světovou špičku sjezdových disciplín, nemalou zásluhu na tomto úspěchu má i technologie francouzské výroby lyží. Továrna Rossignol, jen několik kilometrů od Grenoble, má již půlstoletou tradici a poskytuje i cenné informace o výrobě lyží. Celý podnik vede dynamický francouzský obchodník LAURENT BOIX.

Zcela se staví na stranu umělých hmot a jeho názory se shodují s názory pánu Kneissla a Langendorfa, které pouze doplňuje. Říká, že velký zájem dnešních výrobců o umělé hmoty pramení z jistoty, že jimi lze zvýšit pevnost lyží, při čemž váha se značně zmenší. Lze říci, že z dostupných materiálů epoxydové pryskyřice zesilují provazce skelné tkaniny natolik, že tento materiál má asi 2–3krát větší pevnost nežli slitiny hliníku. Mimo-

to lyže z fiberglassu se vrací po deformaci do svého původního tvaru silou, která se prakticky nemění, kdežto u kovových lyží stále opakovanou deformací dochází k únavě materiálu. I když v kombinaci s jiným materiálem [ocelová hrana], ztrácí fiberglass částečně pružnost, je přesto možné vyrobti z tohoto materiálu lyže, u kterých je trvalá deformace vyloučena.

GEORG FRITZMEIER — jehož jméno se stalo pojmem mezi lyžaři celého světa zpracovává již po řadu let ve svých závodech v Bavorsku umělé hmoty na výrobky, které odolávají nejtvrdějším podmínkám. Získané zkušenosti jsou uplatňovány při výrobě lyží. Po několikaletém výzkumu, kdy byly proměřeny a vyhodnoceny všechny dosud známé typy lyží, dospěl ke konstrukci, která v současné době tvoří světovou špičku.

Konstrukčně se jedná o tak zv. ARUNDOCELL-SYSTEM, který je Fritzmeierem dále rozveden. Je to buňkový systém, který je vestavěn do lyže tak, že vznikají dvě

vertikální žebra. Toto vertikální vyztužení spolu s přísadami horizontálně uložených vrstev z umě-

lé hmoty dává lyži mimořádnou tuhost proti torzi, při čemž lyže zůstává vysoce elastická. Tuhost proti torzi je nutnou vlastností lyže hlavně při vedení oblouku — [když lyžař zahraní, celá délka lyže má tendenci vést špičku do oblouku a patka se tlačí ven z oblouku, lyže se zkroutí plošně ve špičce místo toho, aby zakročila do sněhu]. Vnitřní konstrukci obklopuje zvláštní skelný laminát. Ocelové hrany jsou z jednoho kusu s lamelovým uložením. Fritzmeier se tedy také plně staví za fiberglass. Říká, že v sou-

časné době není jiný materiál, který by umožňoval vyrobit lyži s tak mimořádně vhodnými vlastnostmi. Lyže nemá vibraci při vysokých rychlostech, dokonale drží na ledě a kontakt se sněhem je dokonalý i v členitém terénu. Lyže je také mnohem lehčí než z jiných materiálů, což je výhodou i pro začátečníky — rychleji si na takové lyže zvykají a dříve se naučí.

Tyto všechny výborné vlastnosti mají velký podíl i na vývoji moderní techniky jízdy.

T. MEZERA

K situaci ve státním družstvu sjezdářek před sezónou 1968-69

Koncem září tohoto roku se vyhrtila situace kolem družstva žen velmi nepříznivě. Trenér družstva ing. Z. Mohr prakticky svoji funkci nevykonával od srpna 1968. Proto plánované výcvikové tábory od září nebyly uskutečněny. Tím byla silně narušena příprava v první části přípravného období, která měla být velmi náročná. Kromě tohoto konkrétního faktu nebyly ještě zcela vyjasněny problémy kolem E. Milerové (v průběhu srpna onemocněla infekční žloutenkou), M. Cuninkové (potíže se tříselnou kýlou) a M. Kubínové, která měla také problémy se zdravotním stavem. Alena Glášrová byla operována koncem září v Hradci Králové (vnitřní meniskus levého kolena). To znamená, že ze šesti členek družstva byly čtyři prakticky vyřazeny z jakéhokoli tréninku.

Trenérská rada si uvědomovala kritický stav a proto na své schůzi 18. 10. 1968 rozhodla takto — novým trenérem družstva byl jmenován M. Příbramský. V družstvu zůstaly — M. Cuninková, A. Glášrová, E. Milerová, D. Matošová. Nově byly jmenovány — Z. Fulňová, V. Kantová.

Od 18. 10. 1968 byl uskutečněn první výcvikový sraz v Praze, aby členky družstva mohly být informovány o změnách a zbývajícím programu před hlavním obdobím. Dále byl zjištěn jejich momentální zdravotní stav a úroveň fyzické připravenosti.

Srazu se zúčastnily: Cuninková, Milerová, Kubínová, Glášrová, Matošová; Fulňová a Kantová v tuto dobu nemohly být vyzooměny o jednání trenérské rady o doplnění družstva.

Výsledky výcvikového srazu byly značně neuspokojivé z těchto hledisek:

1. Zdravotní —

Cuninková — chřipka a stále potíže se tříselnou kýlou. Za tři dny po skončení srazu poslala lékařské vysvědčení, které doporučuje třítydenní naprostý klid — to prakticky znamená až do konce přípravného období.

Milerová — po infekční žloutence. Začátkem prosince budou provedeny jaterní testy dr. Jiráskem. Jejich výsledek rozhodne o dalším jejím programu z hlediska sezóny 1968—1969.

Další členky Kubínová, Glášrová a Matošová ze zdravotního

hlediska neměly již žádných potíží. Operace u Glášrové dopadla velmi dobře a začátkem října již mohla lehce trénovat.

M. PŘÍBRAMSKÝ

2. Úroveň fyzické připravenosti — at již byly přičteny jakékoli, úroveň jednotlivých členek družstva (testům se mohly podrobit jenom Glášrová, Kubínová, Matošová) je podprůměrná. Tento fakt se jednoznačně promítne v hlavním období a především v jeho začátku.

Další sraz byl uskutečněn 28.—31. 10. 1968 ve Spindlerově Mlýně. Úkolem bylo zvýšení fyzické připravenosti, speciálně — napodobivá cvičení se zaměřením na sjezd a slalom a posílení vnitřních a vnějších orgánů (srdce a dýchací ústrojí) v horských podmínkách.

Tohoto srazu se ze šesti členek zúčastnily pouze dvě — Glášrová,

Kantová, Cuninková, Kubínová a Matošová se neúčastnily ze zdravotních důvodů. Fulňová z důvodů studijních. Po skončení tohoto srazu mohu konstatovat následující — jenom jediná členka může projít kritériem požadavků přípravného období (Kantová). Ostatní členky družstva jsou připraveny podprůměrně. Pro trenéra, který družstvo přejímá v tomto stavu, není situace záviděníhodná. Z těchto důvodů si mohu před letošní sezónou určit úkoly ne příliš vysoké.

Především je nutné konsolidování celého kádru družstva z hlediska zdravotního, psychického a kondičního před hlavním obdobím. K tomuto úkolu mně zbývá dosti málo času. Družstvo bude absolvovat ještě jeden výcvikový tábor na Kežmarské chatě 9.—16. 11. 1968. 20. 11. 1968 odjíždí celé družstvo na třítydenní trénink do Alp (Moritz, Val Gardèna, Val d'Isère) a od 17. do 23. 12. 1968 absolvuje trénink na Chopku.

V průběhu tohoto tréninku se snad společným úsilím podaří, že družstvo bude dobře připraveno před hlavní sezónou (nemohu říci výborně, ani velmi dobře — bohužel předpoklady pro toto tvrzení nebyly vytvořeny jak z objektivních, tak i ze subjektivních příčin).

V průběhu tréninku v Alpách bych se chtěl s družstvem především zaměřit na techniku a trénink sjezdu. A z tohoto aspektu dále vycházet k technice a tréninku slalomu a obřího slalomu. Konec tréninku v Alpách vyvrcholí závody ve sjezdu a slalomu ve Val d'Isère. Snad již výsledky na těchto závodech trochu napoví a částečně osvětlí, jaké reálné naděje bude mít družstvo do sezóny 1968—1969.

Družstvo je jinak složeno především z mladých a nadějných závodnic. Při dobrém a systema-

tickém tréninku by mohlo dosáhnout dobrých výsledků.

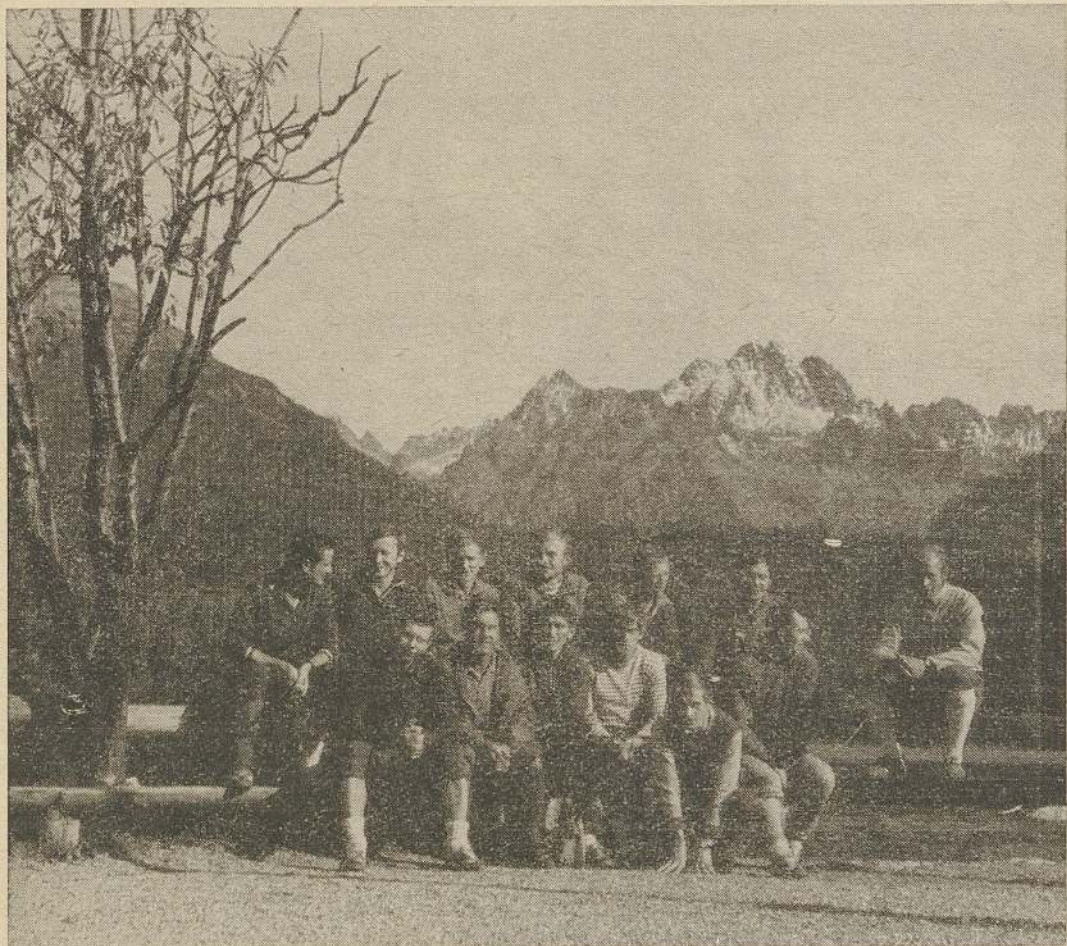
Za svou osobu mohu říci jenom to, že bude mojí hlavní snahou:

- zlepšit současnou situaci družstva v co nejkratší době,
- do tréninku družstva zavést systematicčnost a především tréninkovou kázeň,

- zvýšit u jednotlivých členek družstva úroveň technickou, psychickou a fyzickou (v průběhu sezóny 1968—1969),
- dosažení pokud možno co nejlepších výsledků na mezinárodních závodech v letošní sezóně (získání základních FIS bodů pro losování na MS 1970 ve Val Gardeně).

V průběhu sezóny bych chtěl dále tímto způsobem informovat lyžařskou veřejnost o situaci ve státním družstvu sjezdářek a o výsledcích, které bude dosahovat.

MILOŠ PŘIBRAMSKÝ,
trenér st. družstva žen,
katedra turistiky a lyžování FTVS

HONCŮ:

Rok 1968, který přinesl našemu lidu a naší republice tolik krásných nadějí, radostí, krutých zklamání a nepochopitelných urážek a křivd, je významným rokem i pro naše lyžování. V tomto roce se tomuto krásnému sportu dostalo zásluhou Jirky Rašky pocty nejvyšší — zlaté olympijské medaile. Tento úspěch se stal příkladem i pro ostatní disciplíny.

Běžci při přípravě v Tatrách (horní řada): trenér Honců, dále Štefl, Kubica (jun.), Michalčo, Rezáč (jun.), Peřina a Lupták, (dole): Fousek, trenér Rusko, Fajstavr, Weisshäutl, Miluška a Ilavský. Foto: J. Honců

LÉPE NEŽ LONI

Na mistrovství světa 1970 u nás doma ve Vysokých Tatrách na Štrbském Plese chtějí být úspěšní i běžci. Po sezóně 1967/68, ve které dosáhli pěkných úspěchů, bylo po dvouleté přestávce sestaveno reprezentační družstvo, jehož vedením byl pověřen jeden trenér.

Sestavování družstva připadlo do kolotoče událostí po všeobecném politickém uvolnění. Staré dogma a nové myšlenky stály ještě proti sobě. Střídavě se zde uplatňovalo kolektivní rozhodování a nové pravomoci trenéra. Tak se také
Dokončení na str. 143

PRED NOVOU SEZONOU:

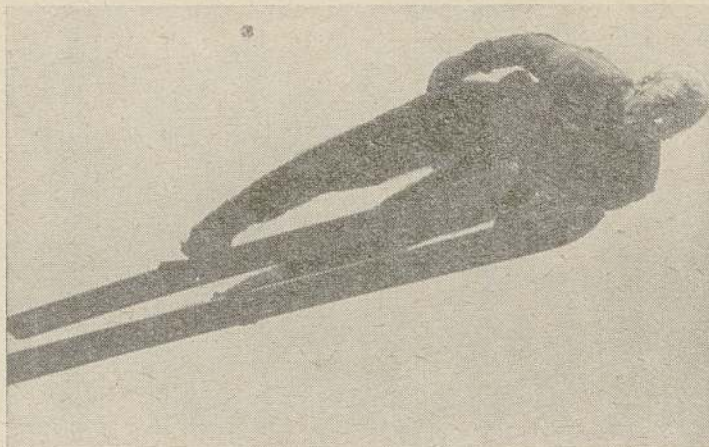
Udržíme pozice

Naši skokani dosáhli v minulém závodním období několika velmi hodnotných výsledků ve světových soutěžích. Zasloužilý mistr sportu Jiří Raška zvítězil na malém můstku při ZOH v Autrans a získal tak první zlatou medaili Československa v historii zimních olympijských her. K ní přidal stříbrnou za druhé místo na velkém olympijském můstku. Ladislav Divíla byl na malém můstku devátý a Rydval dvanáctý. Höhnl na velkém můstku též dvanáctý. Mistr sportu Zbyněk Hubač vyhrál lety vzduchem na lyžích v Kulmu. Objevili se i mladí závodníci — např. Karel Kodejška, který dosáhl v Kulmu nejdelšího skoku v soutěži — 135 m a skončil na čtvrtém místě.

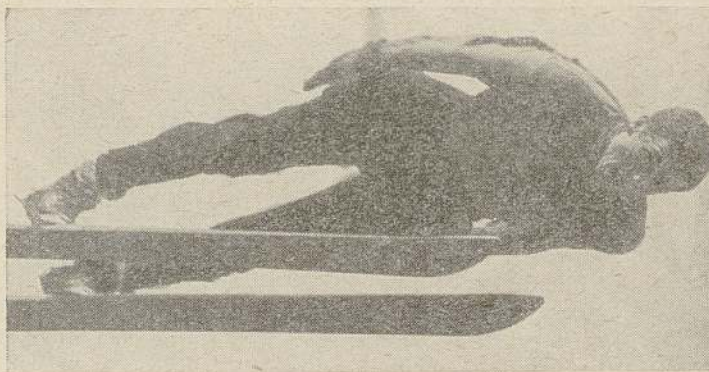
A tak bych mohl uvést ještě mnoho dalších úspěšných startů. Sezóna to byla pro naše chlapce více než úspěšná. Nebylo lehké se zařadit mezi světovou skokanskou elitu. Mnozí sportovci trénovali tvrdě více než osm roků. Jiří Raška se usadil na nejvyšší příčce světového žebříčku, mezi prvními dvaceti jsou ještě další čs. skokani.

V nastávající sezóně nás čeká nesmírně těžký úkol — udržet získané pozice. I když se neuskuteční žádné světové soutěže, jako je mistrovství světa nebo zimní olympijské hry, přesto se všichni skokani-representanti připravovali na letošní závodní období stejně svědomitě jako v letech předcházejících.

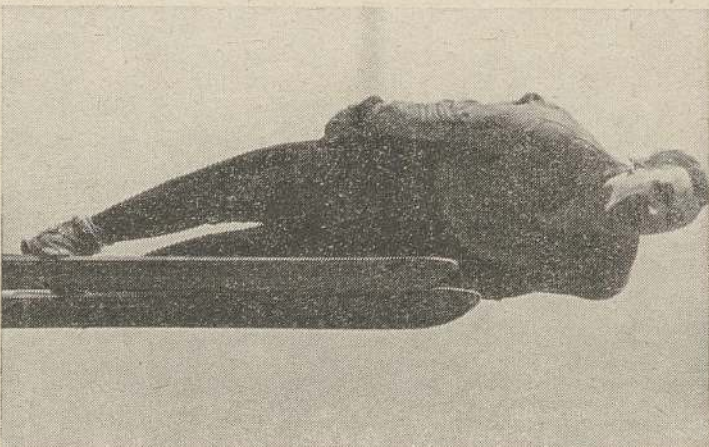
V letních měsících od června do září trénovali převážně v domácím prostředí podle individuálních plánů. Trénink byl zaměřen hlavně na zvyšování tělesné zdatnosti sportovce, to je zvýšení rychlosti, obratnosti, síly a vytrvalosti. V průběhu léta byly uspořádány tři tréninkové srazy. V červenci v Olomouci byla uskutečněna kontrola trénovanosti pomocí kontrolních testů a laboratorních vyšetření, které provedli dr. Jiří Novosad a kolektiv. Další kontrolní sraz se konal 20. srpna v Trutnově. V červenci bylo také celé reprezentační družstvo na týdenní přípravě ve Vysokých Tatrách. Vysokohorská turistika je vhodným tréninkovým doplňkem v přípravě skokana. V podzimních měsících (v září, říjnu a listopadu) proběhl též

DALIBOR MOTEJLEK patří k nejzkušenějším. Podle skoků na hmotě lze usuzovat, že stále ještě myslí na nějaký velký výsledek. Je držitelem našeho rekordu — 142 m.

Po roční přestávce se do reprezentačního družstva vrátil BOHUMIL DOLEŽAL. V Banské Bystrici vyhrál první «záhumerkový» závod — tréninkové skoky, které se předem ohlásí a trenér Remsa oboduje.

FRANTIŠEK RYDVAL patří k fyzicky vybaveným skokanům. Zatím jsou však jeho výkony dosti nevyrovnané.

Foto: Pavel Mikeska

RAŠKA před Wirkolou

Znamý jugoslávský lyžařský odborník a statistik M. Rozman uveřejnil před zahájením letošního sezóny pořadí nejlepších skokanů na lyžích na světě, jak bylo dáno v největších soutěžích, včetně olympijských her, v minulých sezóně.

Pořadí na velkém můstku: 1. Raška 52 b., 2. Bachler (Rakousko) 34,5 b., 3. Hubáč 29 b., 4. Žeglanov (SSSR) 27, 5. Queck (NDR) 26, 6. Bělousov (SSSR) 20.

Střední můstek: 1. Wirkola (Norsko) 83 b., 2. Neuendorf (NDR) 72 b., 3. Raška 71 b., 4. Bachler (Rakousko) 57 b., 5. Grini (Norsko) 50 b., 6. Tomtum (Norsko) 39 b.

Celkově: 1. Raška 107 b., 2. Wirkola (Norsko) 95 b., 3. Bachler (Rakousko) 86 b., 4. Neuendorf (NDR) 84 b., 5. Grini (Norsko) 68 b., 6. Bělousov (SSSR) 56 b. Další pořadí: 7. Žeglanov (SSSR), 8. Hubáč, 9. Tomtum (Norsko), 10. Queck (NDR), 15. Höhn, 20. Divila.

Lépe než loni

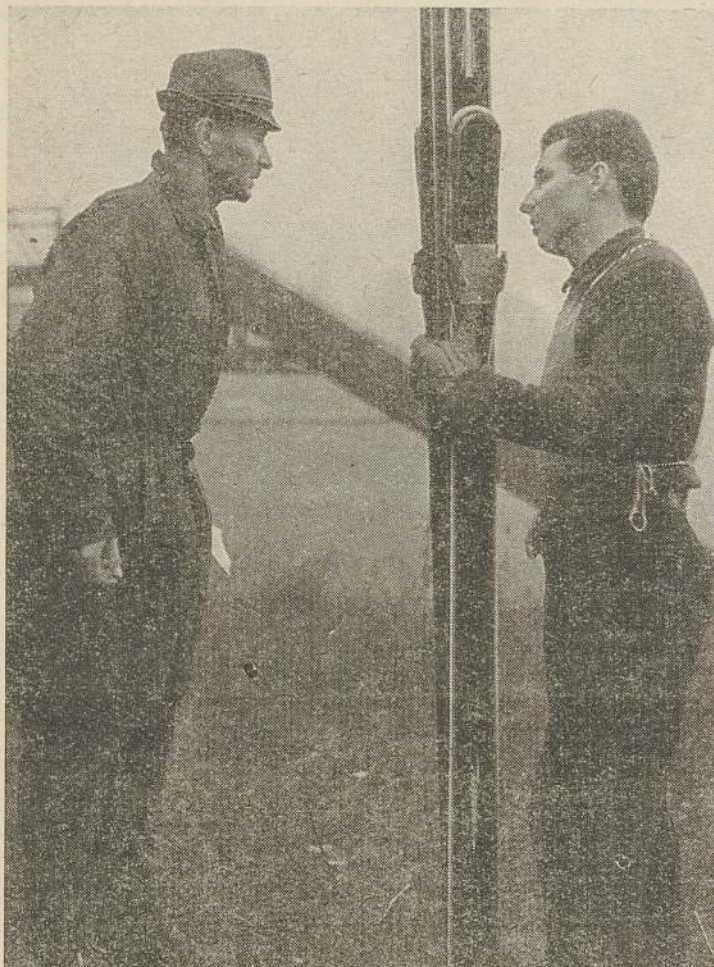
Dokončení ze str. 141

stalo, že definitivní podoba družstva byla známa až začátkem října.

Družstvo tvoří Biemann, Fajstavr, Foušek, Ilavský, Lupták, Michalko, Peřina, Štefl, Weisshäntel. Naštěstí nebyl tento fakt na překážku vlastní přípravě. Ta probíhala navzdory velkému organizačnímu kvasu systematicky. Od června do října se družstvo scházelo (zprvu ještě odděleně, později již společně) každý měsíc ke kontrolním a tréninkovým srazům. Změna nebo doplnění některých tréninkových forem činila tréninkový proces velmi kvalitní. Na závěr předsezónní přípravy bylo možno konstatovat na základě řady měření, že téměř všichni závodníci dosáhli své maximální fyzické připravenosti. Potom záleželo jen na tom, zda se podařilo zvládnout co nejlépe techniku jízdy, neboť teprve tím je dán předpoklad vysoké úrovně vlastního sportovního výkonu.

Věřím, že se to podaří a výsledky budou opět o mnoho lepší než loni.

JAROSLAV HONCŮ,
trenér reprezentačního družstva

ZDENEK REMSA A JIŘÍ RAŠKA při tréninku na můstku s umělou hmotou.

trénink skoku na můstcích s umělou hmotou. Čtrnáct dnů v září v Banské Bystrici a stejný počet v říjnu v Rožnově pod Radhoštěm. Závodníci splnili plánovaný počet tréninkových skoků na hmotě — 150.

Fyzická forma je u všech závodníků dobrá a má stále vzestupnou tendenci. I se skokanskými výkony na můstcích s umělou hmotou mohou být spokojeni. Domnívám se proto, že v nastávající sezóně budou naši skokani opět v dobré formě a že udrží své pozice.

HOLMENKOLLEN A PLANICE — Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH

V nastávající zimě čeká skokani několik těžkých mezinárodních závodů. Zahájí od 29. prosince 1968 do 6. ledna 1969 účasti na Německo-rakouském turné čtyř můstků. Naváže na ni mezinárodní střetnutí se skokany Norska,

Jugoslávie a dalších zemí na můstcích ve Spindlerově Mlýně, v Plavech a v Liberci. Vyvrcholením sezóny by měl být start a konečně dobré umístění na tradičních mezinárodních závodech Holmenkollen 1969. Druhý důležitý mezinárodní závod pro naše skokany budou lety vzduchem na lyžích v Planici. Naším úkolem by mělo být posunutí našeho československého rekordu, který drží mistr sportu Daliber Motejlek z roku 1964 délkou 142 m. Celá trenérská rada skoku by ráda viděla na startu v Planici kompletní reprezentační družstvo.

Tolik asi stručně o plánech československých skokanů pro letošní zimu. Věřím, že půjde vše tak dobře jako v uplynulé sezóně. Až se zima zeptá — mohou klidně říci: Jsme dobře připraveni.

ZDENEK REMSA,
trenér reprezentačního družstva

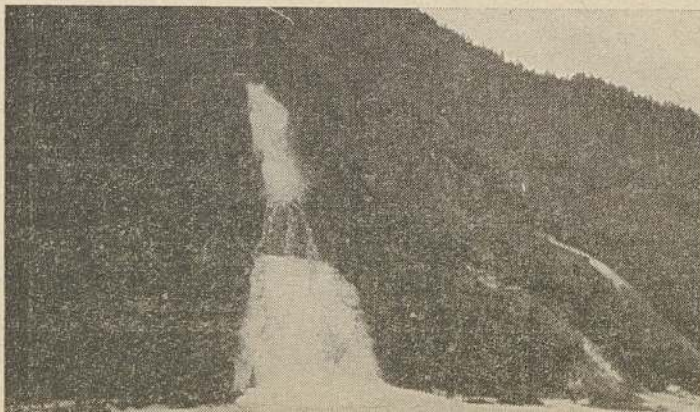
Při návštěvě semináře trenérů skoku na lyžích v Lublani (píši o tom na jiném místě), jsem měl také možnost seznámit se podrobně s výstavbou nového mamutího můstku v Planici, kde se uskutečnil v březnu 1969 již tradiční mezinárodní lety vzduchem na lyžích. Na Planici mají naši skokani velmi dobré vzpomínky z minulých let. Zasloužilý mistr sportu Jiří Raška zde vyhrál v roce 1965 lety a vytvořil nový rekord můstku — 130 metrů. Letos na »malé« Planici skočil si pro další rekord 96 m.

Nový můstek bude mít kritický bod 123 m, rezervu — to je místo na doskočišti mezi kritickým bodem a začátkem přechodového oblouku — poněkud další než na dosud postavených mamutích můstcích. Jsem přesvědčen, že na nové Planici možno očekávat v příštím roce nejméně tak dlouhé skoky jako ve Vikersundu, kde před dvěma roky vytvořil Rakušan Bachler skokem 154 m nynější světový rekord.

Při mé návštěvě byl můstek v Planici již ze tří čtvrtin hotový — kompletně již celý nájezd a odrazový stůl. Vyšplhal jsem se až na samý vrch. Horní třetina nájezdu je umělá, postavená z dřevěných trámů. Spodní přírodní část je prokopána do patřičného sklonu 38 stupňů. Nájezd je dlouhý 135 metrů a končí odrazovým stolem 5 metrů vysokým, který je postaven z kamenů a hlíny.

Velmi mne zaujala preciznost provedení stavby, způsob terénní úpravy a zabezpečení před sesunem zeminy a padáním odrovných kamenů. Celá nájezdová plocha, včetně bočních stěn prokopávků, které mají sklon 45 stupňů, je pokryta malými smrkovými větvičkami, přes které je napnuto pozinkované pletivo. Doskočiště kružnicového profilu je celé přírodní. Horní oblouk doskočiště R1 je uměle vytvořen násypem zeminy, a naopak spodní oblouk R2 je zapuštěn do terénu. Dojezd

Planica minulosti...

Uvidí Planica světový rekord?

150 m 35 m 90 m 120 m

Planica budoucnosti...

můstku, dlouhý 150 m, je ukončen protisvahem. Stavbu projektoval a vede ing. Lado Gorišek, který mi také poskytl několik technických dat. Můstek se začal stavět v minulém roce. V průběhu výstavby bylo nutné přemístit 45 000 kubických metrů zeminy. Celková položka, kterou investoval do výstavby Planice komitét, činí 120 000 000 dinárů. Můstek má poměr H:N 0,572 a závodníci budou dosahovat nájezdové rychlosti 110—115 km/hod. Celá stavba je velmi účelně řešena a leží ve velmi pěkném prostředí — v uzavřeném údolí, kterému kolem věvodí mohutné alpské masívy, jsou značně příznivé podmínky pro lety vzduchem na lyžích.

V Planici bylo dosud při všech soutěžích velmi pěkné počasí. Věříme, že tato tradice vydrží i v příštím roce. Nová Planica se stane určitě vážným soupeřem mamutího můstku ve Vikersundu a lze s určitostí očekávat výkony vynikající úrovně. Přejí všem členům našeho reprezentačního družstva, aby se sešli při této příležitosti na startu kompletně. Je se určitě na co těšit!

ZDENĚK REMSA

Jugoslávští skokani zbrojí

Koncem září se uskutečnil z podnětu Svazu lyžařů Jugoslávie seminář trenérů skoku na lyžích. Byl jsem do Lublaně pozván, abych naše přátele seznámil s metodami přípravy našich skokanů a s nejnovější technikou a metodikou skoku na lyžích.

Semináře se zúčastnilo 26 trenérů z celé Slavonie. V bohatých diskusích bylo objasněno mnoho nových poznatků hlavně z oblasti tréninku v přípravném období, posilování a tréninku mládeže. Hodně se hovořilo o otázce specializace mládeže. Z techniky byly probány dvě nejdůležitější části skoku — odraz a doskok — pomohl výklad, ukázky a film.

V Lublani mají velmi pěkný můstek s umělou hmotou s doskokem 35 metrů. Trénovalo zde v tu dobu reprezentační družstvo Jugoslávie. Měl jsem proto možnost seznámit trenéry s prací přímo na můstku. Ukázali jsme si, jakým způsobem opravovat různé chyby v technice a mechanice jednotlivých částí skoku a objasnili veškeré metody tréninkové práce na můstku.

Podle vyjádření trenéra reprezentačního družstva Jhoslovanů Lojze Gorjance a pana Rutara, tajemníka Svazu lyžařů Slavonie, měl tento pracovní seminář velmi dobrou odbornou úroveň. Trenéři si odnesli pro svou další práci mnoho nových poznatků. Jsem přesvědčen, že na vřelých přátelských styky našich reprezentantů s reprezentanty Jugoslávie, které mají už dlouhou tradici, se navázala pro budoucnost i těsná spolupráce v oblasti trenérské práce.

Experti FIS ve Vysokých Tatrách

Ve dnech 2. až 6. listopadu pobývali v Československu pánové Georges Deschiens a Fred Wurth, aby si prohlédli a zkontrolovali postup prací na mistrovství světa 1970. Této pracovní návštěvě se zúčastnili za organizační výbor generální tajemník J. Mráz, ředitelé soutěží — ve skoku M. Bělohožník, v běhu V. Pácl, členové předsednictva organizačního výboru dr. D. Ferenci, F. Mrazík, dále J. Terežčák, K. Suchánek, J. Hoch a další. Dvoudenní prohlídka Vysokých Tater proběhla v přátelském ovzduší a zahraniční přátelé se uznale vyjadřovali o vykonané práci. I když je ještě mnoho úkolů, jež se musí splnit, práce je možné dnes vyslovit poděkování stavbařům, montérům a všem, kteří se starají o zdárný průběh výstavby ve Vysokých Tatrách.

Společný pobyt posloužil také k prodiskutování zkušeností získaných na zimních olympijských hrách v Grenoblu. Vyjasňovaly se též otázky související s přípravou V. ročníku Tatranského poháru 21. až 23. února 1969. Návštěva dopadla dobře po všech stránkách — sportovní, společenské, výměny zkušeností a vlastní prohlídky technických zařízení.

Před odjezdem uspořádal ČSOV v Praze večeři pro francouzské hosty-experty. Člen MOV a generální tajemník ČSOV dr. F. Kroutil

F. Mrazík, technický delegát FIS p. F. Wurth, ředitel skokanských soutěží MS M. Bělohožník, ing. K. Suchánek a J. Kukliš.

Snímky: Ján Vandra

poděkoval za dosavadní spolupráci a vyslovil přesvědčení ve zdárný průběh dalších příprav mistrovství světa 1970.

PŘED ODLETEM ŘEKLI:

Georges Deschiens: »Odhjždím domů spokojen. Za uplynulý rok se vykonalo i přes to, že jste měli nepředvídané problémy, velký kus práce. Výstavba v celých Tatrách je neobvykle intenzivní. Běžecské tratě, tak jak je připravil velitel tratě J. Terežčák, jsou velmi pěkné. Obdivuji rozsah práce, kterou jste vykonali při jejich úpravě. V Autrans na ZOH jsme měli lehčí práci. Již dnes věřím ve zdárný průběh mistrovství světa 1970. Těším se opět na návštěvu Československa a Vysokých Tater v únoru 1969 při V. ročníku Tatranského poháru. Děkuji organizačnímu výboru i československé sekci lyžování za dobrou spolupráci. S potěšením jsem zjistil velký zájem MěstNV Vysoké Tatry a jeho předsedy ing. J. Lukáče a dalších složek veřejného života o celkovou přípravu MS 1970.«

Fred Wurth: »Viděl jsem Vysoké Tatry letos v únoru při IV. ročníku Tatranského poháru. Zvětšení kritického bodu velkého můstku z P = 83,5 na 90 m pokládám za velmi šťastné řešení. I když je na můstcích ještě hodně práce, věřím, že v únoru 1969 bude vše vzorně připraveno k mezinárodním závodům. Ze zkušeností z Autrans bych chtěl připomenout maximální péči o rychlé zpracování

výsledků pro informaci divákům a novinářům. Odjíždím domů spokojen s pobytem i s tím, co jsem viděl, a v tomto smyslu budu také informovat představitele FIS.

Na základě toho, co jsem viděl, bych chtěl vyslovit uznání za dosavadní práci jak organizátorům, tak i technikům a pracovníkům na stavbách a zařízeních.«

Kam v nadcházející sezóně?

V říjnovém čísle jsem slíbil, že v prosinci budu informovat v Lyžařství o mezinárodním styku. Bohužel dnes, na začátku listopadu, kdy je termín odevzdání rukopisů pro poslední dvojčíslo roku — věci stále ještě nejsou jasné. Zejména se řeší ekonomické možnosti, rozsah styků, zaměření atd. Budeme muset proto z různých důvodů v této zimě uplatňovat naši osvědčenou vlastnost a opět částečně improvizovat. Věřím, že dobrou spolupráci odpovědných pracovníků národních svazů a mezinárodních komise se podaří ke spokojenosti většiny zorganizovat potřebné zájezdy. Musím přiznat, že zájezd běžců, běžkyň, sruženářů a biathlonistů v listopadu do Švédska pokládám za šťastný začátek.

Nezbytné organizační náležitosti týkající se mezinárodních styků oddílů budou řešit národní lyžařské svazy — český (Praha 1, Na poříčí 12) a slovenský (Bratislava, Volgogradská 1, SVCSTV). Reprezentační styky bude organizovat dosavadní ústřední sekce. Ostatní styky budou řešeny individuálně podle možnosti.

VLADIMÍR PÁCL

Technický delegát FIS pan Georges Deschiens, ředitel běžecských soutěží Vl. Pácl a dr. D. Ferenci před cílovým zařízením na běžecském stadionu v Tatrách.

Prípravy na majstrovstvá sveta v lyžovaní

JÁN MRÁZ,
generálny tajomník OV MS 1970

Ako je známe, majstrovstvá sveta v klasických disciplínach pre rok 1970 prideliť Vysokým Tatrám kongres FIS dňa 20. mája 1967. Teda od pridelenia uplynula už doba 1 a pol roka. Ako sme tento čas využili na prípravu? Dovoľte trochu obsiahlejšiu informáciu.

Ako ani inak sa nedá čakať, príprava tak veľkého podniku sa neobíde bez problémov. Tých je teda v príprave dosť. V uplynulom období sa naša pozornosť koncentrovala predovšetkým na výstavbu objektov potrebných pre MS 1970. Ide celkom o 39 vybraných stavieb, ktoré by mali slúžiť majstrovstvám sveta. Ide pochopiteľne o hodnoty presahujúce stámiliónové sumy. Nejde ovšem o objekty vyslovene určené pre MS 1970 — ide o stavby, ktoré majú Vysoké Tatry dostať skutočne medzi svetové centrá lyžiarskeho športu. Ide o splátku na dlh, ktorý sme Vysokým Tatrám zostali dlhí v minulosti.

O rozsahu výstavby si azda možno urobiť predstavu na základe tohto porovnania:

- za 2 roky 1968 a 1969 sa vo Vysokých Tatrách má stavať 2 a polkrát viac ako predtým za 20 rokov spolu,
- pri výstavbe Vysokých Tatier treba dopravné zabezpečiť 800 000 ton, t. j. 800 000 000 kg rôznych materiálov.

Pochopiteľne takýto rozsah výstavby si vyžiadala rôzne mimoriadne opatrenia. Už vonkoncom by to nebolo v silách organizačného výboru. Preto už takmer tri roky funguje koordinačná komisia pri predsedníctve SNR, zložená z námestníkov mini-

strov a poverenkov, ktorí riešia problémy výstavby. Jednotlivé rezorty majú vlastné koordinačné skupiny.

Existuje štáb dodávateľov, ktorý priebežne rieši dopravu. Bolo potrebné vybudovať v staniach nové vykladacie vlečky a ďalšie opatrenia. Bolo potrebné vytvoriť základné opatrenia, aby sa výstavba mohla rozbehnúť. Práca sa oneskorovala v dôsledku nedostatku pracovných síl, problémov s ich ubytovaním. Až v druhom polroku sa situácia obrátila k lepšiemu a ak počasie vo Vysokých Tatrách vydrží, možno dúfať, že sa prestavia asi 200 mil. Kčs, t. j. zhruba 95 % plánu pre rok 1968. Treba ale povedať, že ide o hrubé stavby, teda plnenie je vcelku ľahšie. Na rok zostáva montáž technologických zariadení, remeselné práce, čo už je náročnejšie. Pritom výstavba vlastných športových objektov postupuje tiež uspokojivo. Pomerne ďaleko je výstavba bežeckých traťí, ktoré sa už dokončujú. O postupe prác sa technický delegát FIS p. Georges Deschamps vyjadril počas svojej novembrovej návštevy veľmi pochvalne. U veľkého mostíku dochádza k prestavbe kritického bodu z P-86 na P-90 m. Pri oboch mostíkoch sa už montujú tribúny a takisto sa montujú tribúny v bežeckom areáli. V tomto roku bude už fungovať sedačka pri skokanských mostíkoch. Výstavba FIS hotela a tlačového strediska pokračuje tiež úspešne. Zaoštvá len výstavba sedačkového výťahu Areál—Solisko.

Pokiaľ ide o technicko-organizačné prípravy, boli doterajšie zamerané jednak na koncepčné spracovanie jednotlivých úsekov, ale súčasne sa aj pracovalo na bežných normálnych organizačných otázkach. Tak sú spracované štúdie dopravy, ubytovania, stravovania, predbežný scenár propagácie

Panoráma Strbského plesa — dejiska majstrovstiev sveta v lyžovaní v roku 1970.

r. 1970 pokračujú ďalej

inkl. štátnej, generel športového areálu a spracovávajú sa ďalšie.

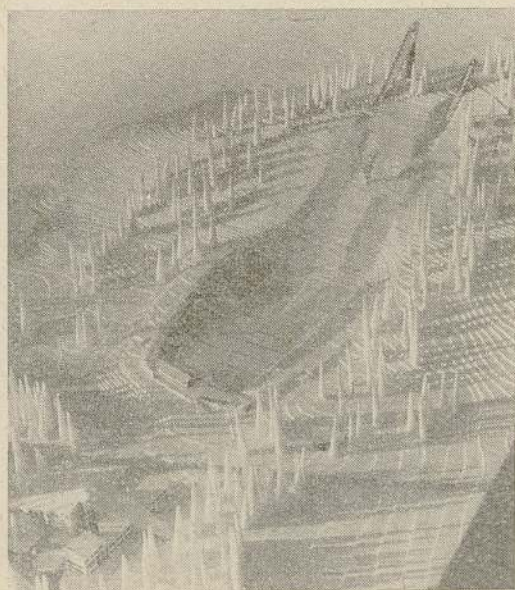
Do tlače je zadané viacero propagačných materiálov; predbežne sa týkajú hlavne V. ročníka Tatranského pohára. Rozpracované je viacero vecí, týkajúcich sa ale už aj majstrovstiev sveta (odznaky, bulletiny a pod.). V tejto oblasti má organizačný výbor veľa starostí. Problémy v polygrafickom priemysle sú známe (papier, dlhé dodacie lehoty a pod.). Tu je potrebná pomoc skutočne každého priateľa lyžiarov.

Značné problémy rysujú sa so zaobstaraním potrebných objektov pre ubytovanie. Mnohé podniky nie veľmi ochotne pristupujú na to, aby uvoľnili celú kapacitu pre potrebu MS 1970. Najbližšou technickou úlohou je dobré usporiadanie V. ročníka Tatranského pohára, ktorý sa uskutoční v dňoch 20.—23. februára 1969. Bude to previerka niektorých úsekov našej organizačnej prípravy už na MS 1970. Očakávame asi 200 pretekárov zo zahraničia. Pre funkcionárske kádre rozhodcov a technikov to bude generálna previerka prípravenosti. Aj s organizáciou tohto podujatia budú starosti, pretože takmer všetci účastníci musia bývať v Starom Smokovci a aj v Poprade, pretože všetka kapacita ubytovania na Strbskom Plese je rezervovaná pre pracovníkov budujúcich Strbské Pleso.

Vôbec rok 1969 bude rokom veľmi intenzívnych priprav. Pre ich zvládnutie je potrebné pripraviť viacero podmienok, ako napr. dokončiť urýchlene

budovu organizačného výboru, aby mali kde úradovať zložky organizačného výboru, napíno už rozbehnúť propagáciu v zahraničí, pripraviť ubytovanie pre návštevníkov a mnoho ďalších úloh.

Dúfajme, že sa nám podarí tieto prípravy úspešne zvládnuť.

Takto to bude vyzerat na Strbskom plese po skončení výstavby nového strediska lyžiarov.

MEZINÁRODNÍ OTÁZKY

Zima se neúprosně blíží a vrcholky hor se pokrývají prvním sněhem. Závodníci jednotlivých disciplín již plně trénují na prvním sněhu ve Švédsku nebo na umělém sněhu, pokud se splnily všechny předpoklady a sliby, které měli v době, kdy se psal tento článek. Situace u nás se postupně realizuje, ale řada otázek není ještě konkrétně dořešena. Mezi ně patří i zásady pro reálnou přípravu mezinárodního styku. Usnesením předsednictva ÚV ČSTV bylo uloženo vyjasnit další perspektivy po zakončení olympijských her v Mexiku. To znamená, že nové zásady se vytvořily v listopadu. Přesto přípravy a konzultace s trenérskými radami probíhaly již v září a v říjnu.

Události po 21. 8. 1968 přinesly mnoho dohadů a pochybností v zahraničí. Proto předsednictvo FIS se podrobně zabývalo světovými soutěžemi v ČSSR. To se týkalo XV. ročníku VGS, který se koná jako světový pohár žen ve slalomu a obřím slalomu 15. a 18. února 1969, a V. ročníku Tatranského poháru 21.—23. II. 1969 jako generální zkoušky pro MS 1970. Na základě jednání na předsednictvu sekce a organizačním výboru 1970 jsem podrobně informoval předsednictvo FIS ve Stockholmu 17.—18. 9. 1968. Po bohaté diskusi byly odhlasovány čs. návrhy. Obě soutěže se konají a P-FIS vyslovilo plnou důvěru pořadatelům. Počty a podmínky pozvání zahraničních závodníků na Tatranský pohár stanoví čs. pořadatelé do konce listopadu 1968.

P-FIS přeje hodně úspěchů a zdaru dalšímu všestrannému rozvoji lyžování v ČSSR.

Mimo tyto otázky pro nás životně důležité byly řešeny další problémy.

1. Byl projednán dotazník pro národní svazy, kterým se má zjistit názor na otázky amatérismu.
2. Podrobně byla projednána ekonomická situace ve FIS a doporučeno sloučit sekretariáty v Bernu a Stockholmu v jeden ve Stockholmu. Bylo uloženo pracovní skupině pro finanční otázky ve složení R. Hohenhal, W. Waizer, B. Kjellström, aby připravili podrobnou informaci pro kongres 1969.
3. Významnou součástí byla diskuse o nových stanovách FIS. S. Bergman jako gen. ta-

Vl. Pacl při jednání o soutěžích 1969 na předsednictvu FIS ve Stockholmu.

jemník má zpracovat připomínky a zaslat národním svazům.

Při celém jednání jsem si uvědomil, jak velký počet dobrých a upřímných přátel mají českoslovenští lyžaři. V rámci pobytu ve Stockholmu jsem informoval také švédské novináře o přípravě mistrovství světa ve Vysokých Tatrách a rovněž tak konferenci skandinávských lyžařských svazů.

VLADIMÍR PAČL

Bružel si jeden lyžař začátečník: »Hrome, to člověk nestačí ani tolikrát ustávat, kolikrát upadne!«

Ve škole se děti učí, že máme sedm pádů. Copak žádný učitel nelyžuje?

O klempěte je nouze, proto se dělá plno »lavorů« pokoutně na horách...

»Upadla jsem na horách na sněhu a tři týdny jsem ležela!« — »Nepovídejte! To byste tam zmrzla!«

Chaty na horách se vyznačují často svévolně zvyšovanými cenami. Není divu, vždyť na hřebenech jsou často vidět lupy!

Lyžování je proto zimní sport, protože jaro prožíváte s nohou v sádře a léto s podzimem v tréninku ohebností oně nohy, abyste mohl zjistit, že lyžování je zimní sport a na jaře měl co dávat do sádry...

Při lyžaření jsou nebezpečnější pády v chatách než na sněhu.

Sněh je nejtípnější na světě. Toho každou chvíli něco napadne!

Není nad to už svým jménem dokázat svůj postoj k zvolenému sportu. Tak třeba mezi trenéry lyžařů je Mráz. Legrace však je, že mezi bažanty je i Mazák...

Nechápeme, proč při nedostatku špičkových sjezdařů se ne-

SKOL!

udělá široký nábor mezi řediteli podniků kteří každou chvíli někde něco sjedou!

Ironie je, když se sportovec vrátí ze suchého lyžařského kursu namočený.

Oddanost zimním sportům je, když lyžař jede na saních a žvýká boby...

Pohled na náš širší reprezentační výběr lyžařů ukazuje, že by potřeboval nějaké menší korektury, i když nemíníme nijak zasahovat do pravomoci trenérské rady. Jen se domníváme, že by v biathlonu měl být STRELEC že by KOLOUŠEK se vyjímal lépe mezi běžci a PERINA naproti tomu zase u sjezdařů [ověře víte, že velmi často sjeďe...] a KRÁLÍK patří mezi skokany.

Je špatný závodník, kterému je vosk, jaké použije mazání.

»Já mám nejraději bobyl A vy, příteli, vy ski?« — »Nu nedá se říci, že bych neměl rád whisky, ale nejraději mám slivovici!«

Kdo se bojí, nesmí — na sjezdovku!

Není ještě lyžař, kdo svede KRISTIANKU!

Pražáci se neovíce roztahují v horách! Na lyžích...

Lyžařská výstroj a výstroj

Před zahájením každoroční zimní sezóny docházejí komisi pro výstroj a výstroj sekce lyžování četné dotazy, zda bude na trhu dostatečně množství lyží, bot, vosků, vázání aj., i zda bude uspokojena poptávka po kvalitních zahraničních výrobcích. Zodpovědět vždy včas a v plném rozsahu kladené otázky je velmi často svízelné pro všechny členy komise. Dovoz bývá sice včas zajištěn, ale jeho realizace se naplňuje až ve třetím a čtvrtém čtvrtletí, výrobní programy našich závodů jsou sice plánovány často s ročním předstihem, ale vlastní plnění i přes hrozby penalizací v novém ekonomickém řízení se uskutečňuje až ve IV. čtvrtletí.

Po prověření větší části nejdůležitějších lyžařských potřeb ve výrobě i v obchodu, zjistila komise zhruba tento obrázek zásobení našeho trhu. Prakticky by neměl na trhu být nedostatek levné i kvalitní lyžařské výstroje. Trh je celkem dobře zásoben všemi druhy lyží od turistických až po dovezené lyže rakouské, je vyrobeno dostatečné množství lyžařské obuvi všeho druhu až na sjezdové přeskáče, kde do dneška nebyl uskutečněn dostatečný dovoz zahraničních přesek, k dispozici jsou domácí a dovezená lyžařská vázání, lyžařské hole, vosky a v přítomné době se uskutečňuje i dovoz lyžařských doplňků výstroje, zejména dobrých podkolenek, bund, brýlí a jiných.

Trochu odlišná situace je na úseku cenovém. Zatímco výrobky našich podniků zůstávají i nadále cenově přístupné nejširším vrstvám našich lyžařů, dovážené výrobky pomalu, ale jistě přecházejí do kategorie cen nedostupných, ba často i přepychových. To platí zejména o voscích, lyžích a některé výstroji.

Dostatečné množství výrobků na trhu je však v této době velkým otázkem z důvodu rychle se přelévajících zájmů kupujících a značného nahromadění kupní síly. Dosud nevstoupily plně v platnost zákony tržního hospodářství a může proto v některých oblastech dojít k přechodnému nedostatku určitých druhů výrobků.

Širokou sportovní veřejnost však budou zajímat podrobnější zprávy celého lyžařského sortimentu. Zde jsou údaje domácí výroby: Na trh bylo dodáno celkem 17 700 párů běžeckých lyží typů Sprint, Maraton, Favorit a Favorit Super v cenových hladinách od Kčs 190,— do Kčs 440,—. Turistických lyží pro výuky i mírně pokročilé z výrobního podniku Sport Nové Město na Moravě, Bedřichov a Hluk bylo dodáno celkem na 45 tisíc párů lyží typů Champion I. a II. (Kčs 260,— až Kčs 440,—), dále Champ Artis za Kčs 300,—, Elitt I. a II. — za Kčs 320,— až 380,— a konečně lyží značky Novema za Kčs 790,—. Vedle těchto typů byly dodány na trh v českých krajích i výrobky slovenské-

ho podniku Drevoimpregny. Pro sportovní potřebu byly dále v provozu v Novém Městě na Moravě vyrobeny Polytexové lyže sjezdové, obří slalom, slalom a combi (celkem 3300 párů v cenové relaci Kčs 900,— až 1100,—) a lyže kovové za Kčs 1250,— v počtu 460 párů.

Pro tyto lyže je trh zásoben dostatečným množstvím našeho vázání v různých kombinacích od běžeckého vázání družstva Dražice, Drukova Brno, Koh-i-nooru Bílovec a Lověna a Sportu z Prahy. Cenové rozpětí našich vázání se pohybuje od Kčs 29,— do Kčs 90,—.

Nebude snad ani nedostatek v lyžařské obuvi, až na levnou běžeckou dětskou obuv, která nebyla ve IV. čtvrtletí žádným výrobním podnikem dodávána. Běžeckých bot bylo dodáno celkem 3900 párů v rozpětí od Kčs 230,— za finišky do Kčs 340,— za běžecké speciály, dále za turistické boty dětské s nástřikovou podešví (celkem 4810 párů) od Kčs 120,— do Kčs 160,— za dámské v množství 5120 párů. Na trhu bude dostatek i ostatní turistické obuvi chlapecké a pánské za Kčs 430,— a 470,— a typu bravurek za Kčs 520,— v množství 3385 párů. Sjezdových speciálů za Kčs 750,— bylo dodáno celkem 400 a 7000 párů přeskáčů v ceně Kčs 980,— a Kčs 1150,—. V případě urychleného dovozu přesek bude vyrobeno dodatečně další množství této speciální obuvi.

[Poznámka redakce: Od doby, kdy byl tento článek zpracován, zvýšila se nečekaně na trhu poptávka a není v tuto dobu téměř nic.]

Na trhu je dále dostatek vyrobených tonkinových, ocelových a duralových holí, kroužků naší výroby. Dostatečné množství je i rukavic, brašen, vosků, řemínků, šponovek, větrovek. Pouze kvalitní prošívané větrovky některých speciálních výrobců budou pravděpodobně dříve rozebrány.

Z dovozu je trh zásoben v prvé řadě kvalitními lyžemi od rakouských firem Kneissl, Fischer a Blizzard v celkovém množství 1400 párů v cenovém rozsahu od Kčs 2150,— do Kčs 4050,—. Od

firmy Kneissl byly dovezeny lyže laminátové Magic 77 W celkem 220 párů za Kčs 2200,—, dále Magic 88 RS celkem 200 párů v ceně Kčs 2450,— a Black Star celkem 100 párů v ceně Kčs 3100,—. Od firmy Blizzard laminátové lyže značek Epxol Special celkem 230 párů à Kčs 2150,—, dále form. OSA 2 Metall celkem 100 párů à Kčs 2950,—, dále OSA 3 Super jen 80 párů à Kčs 3550,— a Epxol Special Metall celkem 110 párů à Kčs 2450,—. Od firmy Fischer byly dovezeny typy Silverglas RS celkem 130 párů à Kčs 2400,—, Silverglas Combi celkem 160 párů à Kčs 2400,—, dále Alu Steel RSL celkem 35 párů à Kčs 4050,— a 35 párů Alu Steel Combi à Kčs 3750,—.

K těmto lyžím bylo dovezeno i potřebné vázání od firem Tyrolia a Marker, a sice celkem 2280 souprav typu Rocket Clix 90 Tyrolia à Kčs 690,— a 440 souprav typu Rocket 2000—3000 Lux à Kčs 860,—. Firma Marker dodala celkem 240 souprav typu Rotomat s pevnou patou à Kčs 690,— a 1000 souprav Rotomat LS s otočnou patou za Kčs 830,—. K těmto vázáním budou prodávány také upínací řemeny za Kčs 30,— a 35,—. Byly dovezeny také kovové hole značky Comperdell v celkovém množství 8300 párů à Kčs 190,— a celkem 3 druhy lyžařských brýlí značky Carrera v cenovém rozpětí za Kčs 65,— až Kčs 95,— s výměnnými skly.

Lyžařské vosky značky Holmenkolli pro sjezdové disciplíny a značky Toko pro klasické disciplíny byly dovezeny zhruba v množství přes 20 000 souprav v cenovém rozpětí od Kčs 5,— do Kčs 42,— za sprayové balení. Ve voscích byly dovezeny parafíny žlutý, modrý, zelený, červený, stříbro i parafin pro skok, dále Skifixy a komplety sjezdové.

Dosud neuskutečněn je dovoz běžeckých lyží z Finska a Švédska zejména značky Järvinen a Splitkein, kterých má být dovezeno asi 5000 párů, dále lyžařské hole značky Karhu celkem asi 2000 párů. Projednáván byl i dovoz lyžařských běžeckých dětských bot z NDR, který zatím nebudeme uskutečňovat.

Jednotlivé výrobky výstroje, zejména větrovky, šponovky, dovezené podkolenky sice obohatí náš sortiment, ale zatím jejich značky a ceny nám nejsou známy.

V přímých dodávkách není opomenuta ani potřeba našich mladých skokanů, kteří obdrží dobré skokanské lyže z Nového Města na Moravě celkem asi 50 párů.

Dokončení na str. 152

SVĚTOVÉ ŽEBŘÍČKY SKOKANŮ 1968

(MS, MILOSLAV BĚLONOŽNÍK)

Již po tři roky se zabývám myšlenkou jak nejobektivněji sestavit světový žebříček. V této době jsem vyzkoušel různé způsoby a předpokládám, že systém, který jsem použil pro vyhodnocení zimního období 1967/1968 je dostatečně objektivní, abych s výsledky mohl seznámit lyžařskou veřejnost.

2.	1.	1.	Garmisch-Partenkirchen	NSR			
1.	26.	12.	St. Moritz	Švýcarsko			
3.	6.	1.	Innsbruck	Rakousko			
4.	14.	1.	Lake Placid	USA			
5.	21.	1.	Banská Bystrica	ČSSR			
6.	28.	1.	Cortina	Itálie			
7.	30.	1.	Zakopané	Polsko			
8.	11.	2.	Autrans	Francie	OH		
9.	18.	2.	St. Nizier	Francie	OH		
10.	25.	2.	Falun	Švédsko			
11.	3.	3.	Lahti	Finsko			
12.	10.	3.	Sapporo	Japonsko			
13.	17.	3.	Oslo — Holmenkollen	Norsko			
14.	24.	3.	Planica	Jugoslávie			
15.	7.	4.	Oberwiesenthal	NDR			

12.	Alexander Ivanikov	SSSR	86
13.	Gari Napalkov	SSSR	78
14.	Josef Kocyan	Polsko	72
15.	Willy Schuster	Rakousko	71
16.	Ludwig Zajc	Jugoslávie	69
17.	Josef Przybyla	Polsko	66
18.	Gilbert Poirot	Francie	65
19.	Ernst Kröll	Rakousko	55
20.	Dalibor Motejlek	ČSSR	51
21.	Wolfgang Stöhr	NDR	44
22.	Marian Pecar	Jugoslávie	38,5
23.	Marian Macle	Francie	22
24.	Walter Schwabel	Rakousko	17

Do žebříčku jsem zařazoval z každého závodu prvních dvacet. Bez ohledu na skutečně získané body v závodech jsem počítal:

1. místo	40 bodů	11. místo	14 bodů
2. místo	35 bodů	12. místo	12 bodů
3. místo	30 bodů	13. místo	10 bodů
4. místo	28 bodů	14. místo	8 bodů
5. místo	26 bodů	15. místo	6 bodů
6. místo	24 bodů	16. místo	5 bodů
7. místo	22 bodů	17. místo	4 body
8. místo	20 bodů	18. místo	3 body
9. místo	18 bodů	19. místo	2 body
10. místo	16 bodů	20. místo	1 bod

V hodnocení družstev:

1.	ČSSR	268 bodů
2.	Norsko	255 bodů
3.	Rakousko	240 bodů
4.	SSSR	238 bodů
5.	Polsko	138 bodů

Do žebříčku jsem zařadil pouze ty závodníky, kteří nejméně ve čtyřech závodech získali umístění mezi prvními dvaceti. Ze 134 závodníků, které jsem takto hodnotil, pouze 23 mohlo být zařazeno do žebříčku. Zkoušel jsem také bodování, kterého je užíváno při světovém poháru sjezdářů. Tam je hodnoceno pouze prvních deset závodníků s bodováním 25, 20, 15, 11, 8, 6, 4, 3, 2, 1. Při použití tohoto způsobu se pořadí prvních pěti nemění, ale v žebříčku je pouze 9 závodníků. To považuji za nesprávné. Naproti tomu jako správná zásada se mi ukazuje hodnocení určitého počtu závodů (přibližně jedna třetina). Při použití tohoto způsobu není zapotřebí rozlišovat bodovým hodnocením tzv. těžké závody od lehčích. Průměrný nebo slabší závodník, který se umístí na méně obsazeném závodě mezi prvními dvaceti až obyčejně své umístění nezopakuje na dalších (určitě ne 4x) a tak do žebříčku nezasáhne. Závodníkům, kteří se umístili vícekrát mezi prvními dvaceti započítávám jejich nejlepší umístění. Raška se umístil 7x mezi prvními 10, Höhnl 8x mezi prvními 20 a z toho 5x mezi prvními deseti, Lars Grini z Norska 6x mezi 20 a 5x mezi 10, R. Bachler z Rakouska 6x mezi prvními 10, Hubač 6x mezi prvními 20 a 4x mezi prvními 10 atd. Konečné pořadí je toto:

(ze 160 dosažitelných bodů)	6. Baldur Preinl		
	Rakousko	114	
1. Jiri Raška	7. Rudolf Höhnl		
ČSSR	ČSSR	113	
2. Vlad. Bělousov	8. Anatolij Žeglanov		
SSSR	SSSR	98	
3. Björn Wirkola	9. Zbyněk Hubač		
Norsko	ČSSR	98	
4. Reinhard Bachler	10. Bent Tontum		
Rakousko	Norsko	90	
5. Lars Grini	11. Dieter Neuendorf		
Norsko	NDR	89	

V sobotu 9. listopadu bylo v Rožnově pod Radhoštěm živo. Společnou cestu životem nastoupil s Alenou Pavlicovou sruženář TJ TŽ Trinec Josef Zvoonek. Lyžaři mu jeho »práva a povinnosti« připomněli svazkem zlamaných lyží, respektive parádním chomoutem, k čemuž se měla zvláště čle nevěsta. Foto Pavel Mikeska

Poolympijský rok sruženářů

Považují za svou povinnost alespoň ve stručnosti seznámit lyžařskou veřejnost s přípravou sruženářů a s cílem této přípravy v závodním období 1969. Bývá či bývalo zvykem, že poolympijské období je časem sníženého tréninkového úsilí. Sruženáři však tentokrát tento zvyk nerespektovali.

Ihned po skončení závodního období 1968 bylo sestaveno nové reprezentační družstvo. Úspěšní olympionici Tomáš Kučera a Láďa Rýgl byli doplněni sedmi dalšími sruženáři, o kterých trenérská rada předpokládá, že první dva vhodně doplní a pomohou jim dobře reprezentovat naši vlast.

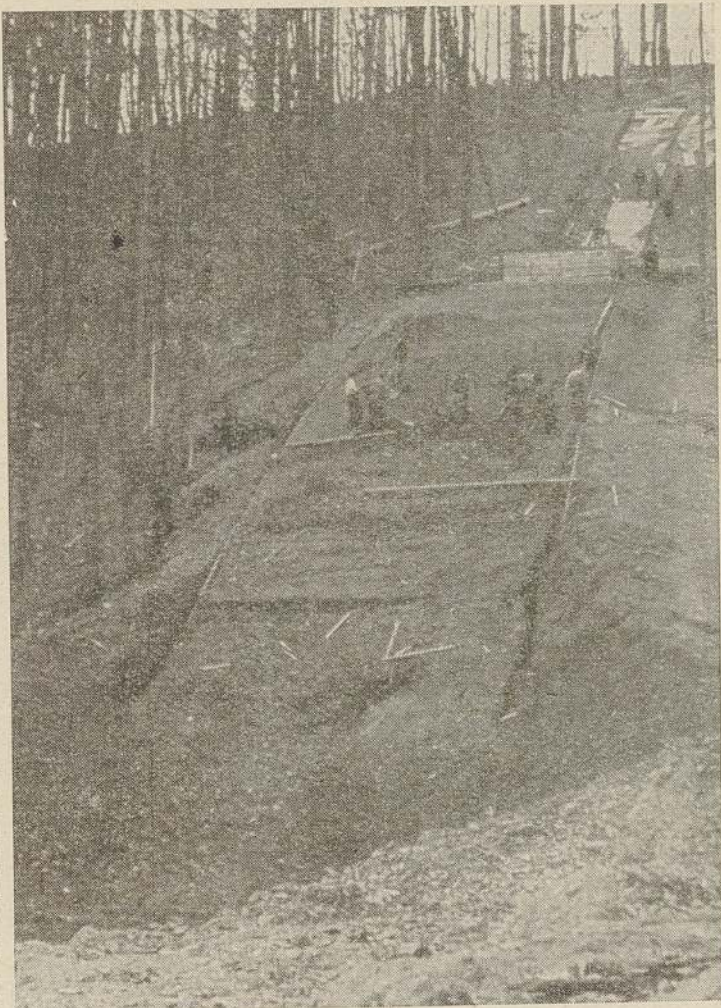
Výsledek na ZOH v Grenoblu [4. a 16. místo] je zavazuje. Je to nejen nejlepší výsledek dosažený v této disciplíně na OH, ale vyniká především tím, že byl dosažen mladými závodníky, kteří mají závodní dráhu teprve před sebou.

Již začátkem května 1968 se sešlo v Harrachově družstvo k zahájení tvrdé přípravy. Je motivována a zaměřena na OH 1972 a hlavně k MS 1970 ve Vysokých Tatrách. Závodníci spolupracují s trenéry Štefanem Olekšákem a Boh. Rázlem. Trénují většinou podle individuálních plánů, vycházejících z rámcového plánu k OH 1972. Každých 14 dní dochází pak na kontrolních srazech k upřesnění plánů.

Letošní letní část přípravy byla především zaměřena na skokanskou stránku disciplíny. Chceme dosáhnout, aby se dva sruženáři vkliňli mezi desítku skokanů a mezi patnácti skokany aby byli nejméně tři sruženáři.

Pokud mohou hodnotit výkonost ve skoku na umělé hmotě, mohu říci, že se nám to daří. Tomáš Kučera a Josef Kraus, Jiří Rázl a Ladislav Rýgl podávali velmi dobré výkony i v závodech. Proti uplynulé sezóně se ve skoku značně zlepšili A. Kučera a A. Rázl.

Po běžecké stránce jsme se zaměřili hlavně na rozvoj funkční činnosti organismu a hleděli jsme jí získat spíše kvalitativně, než naběháním kilometrů. Mohu zodpovědně říci, že letní příprava byla velmi dobrá, a doufám, že mi dá zima za pravdu. Jediným stínem přípravy bylo zranění Fr. Zenkra, který si při pádu při skoku nešťastně zlomil nohu.

MŮSTEK »ZA ZLATO«

Zasloužilý mistr sportu Jiří Raška, olympijský vítěz ve skoku na lyžích na velkém můstku na ZOH v Grenoblu, nemohl dostat od rodáků lepší dárek. »Radní« města Frenštátu pod Radhoštěm slíbili, že Raška nezůstane sám. A že u nich není daleko od slov k činům dokázali tím, že už letos bude svému účelu sloužit nový můstek pod Horečkama. Projektantem je Josef Zlta z Vysokého nad Jizerou. Kritický bod má být 32 metry, K 42 m. Sportovci MEZ Frenštát pod Radhoštěm počítali už letos s hmotou, srpen však na čas zchladil jejich nadšení. Podaří-li se sehnat fólie, bude sloužit můstek po celý rok. Do stavu, který zachycuje snímek Pavla Mikesky, dali lyžaři z Frenštátu můstek za tři (!) týdny od zahájení výstavby. Přitom v přechodu je probírka 8 metrů, celý dojezd je umělý. Tady jsou jistě všechna slova zbytečná!

Foto P. Mikeska

Další příprava pro A. Kučera, T. Kučera, A. Rázla a L. Rýgla pokračovala ve švédské Kiruně. Zbytek družstva se připravoval převážně na Vosecké boudě.

V nastávajícím závodním období bychom se chtěli prosadit ve světovém měřítku nejen jako jednotlivci, ale už i jako kolektiv, to znamená, aby nejméně dva naši závodníci se umístili ve

světovém žebříčku do 10. místa a další byl ještě do 15. místa. K tomu je ovšem zapotřebí, umožnit sruženářům co nejvíce startů v mezinárodních soutěžích. Jedině tak se může prodat talent a to, co je natrénováno. Obojí teď v družstvu sruženářů je.

BOHUSLAV RÁZL,
trenér družstva

Memoriál Skorkovského po dvacáté

Každé kulaté výročí vytváří určité ovzduší, kdy se jubilant a s ním i jeho blízcí známi zamýšlejí nad uplynulým obdobím. Společně odvíjejí nit vzpomínek a zážitků a hodnotí ty dosavadní životní momenty, které byly přínosem a které snad záparem. Myslím, že 20. ročník Skorkovského memoriálu vybízí k takovému ohlédnutí již z toho důvodu, že má své pevné místo v novodobé historii lyžařského sportu. Jak vlastně tento závod vznikl, jaké byly jeho sportovní osudy?

V r. 1930 se z popudu Františka Skorkovského, vlastence, neúnavného a obětavého činovníka lyžařského hnutí Brněnska, jedou prvé sjezdové závody na Pradědu v Jeseníkách. Do této, až dosud převážně německé oblasti proniká český živel, brněnští vysokoškoláci. Vítězem prvého ročníku těchto závodů se stává dnes již zesnulý Mirek Dohnal z Brna, známý široké lyžařské veřejnosti. Fašistická okupace znamenala nejen násilné přerušování začínající tradice těchto závodů, ale i smrt jejich zakladatele. Mezi prvými, kteří v pohnutých listopadových dnech roku 1939 položili své životy za vlast, je i František Skorkovský. Padl pod kulkami popravčí čety na letišti v Ruzyni a byl tak násilně přerván jeho plodný život. Nemohlo tedy snad ani být krásnějšího aktu, než se přihlásit k jeho památce, když studenti-lyžaři, sdružení ve Vysokoškolském Sportu Brno, se rozhodli pokračovat v tradici těchto závodů jako Skorkovského memoriálu. Zakladatelé této myšlenky snad ani netušili, že se tento závod stane pojmem majícím své pevné místo v termínové ladině lyžařských soutěží. První ročník se uskutečnil v roce 1946 na svazích Velkého kotle v Jeseníkách a zvíťazil v něm Václav Ruml. Závod se postupně stává dostaveníčkem nejlepších moravských sjezdařů a na ladině vítězů následujících ročníků se setkáváme se jmény Parma, Pitucha, Bogdálek, Charvát, Beinhauerová a další.

Náš společenský i sportovní život bohužel poznamenávají neuvážené reorganizace, často ve svých důsledcích znamenající neodůvodněné odmítání vžitých tradic. Nevím komu a čemu připsat zásluhu, že závody Skorkovského memoriálu přecházejí toto období. Po rozpuštění Vysokoškolského sportu Brno, navazuje na tradici závodu lyžařský oddíl Zbrojovky Brno a často i za cenu osobních obětí pořadatelů jej pravidelně každoročně organizuje. Místem závodů zůstávají nadále svahy Jeseníků, Velký a Malý kotel a především pro brněnské lyžaře se stává určitou prestižní otázkou stát na jeho startu. Ani jednou

během dosavadní historie závodu se nestalo, aby nebyl uspořádán. Pouze nepříznivé sněhové poměry v letech 1953, 56, 58 a 61 přerušily tuto každoroční manifestaci brněnských sjezdařů.

Nový rozmach v organizaci tohoto závodu znamenalo vytvoření vysokoškolské jednoty Technika Brno, která se přihlásila k jeho pořádání a pině navázala na pokrokové tradice bývalého vysokoškolského sportu. Při vši opravdové úctě a obdivu k dřívějším pořadatelům, plným právem můžeme říci, že pracovníci lyžařského oddílu Technika Brno docílili jeho určité renesance po sportovní stránce, především zařazením mezi soutěže celostátního významu. Skorkovského memoriál se stává kvalifikačním a výběrovým závodem a od roku 1965 i jedním ze čtyř vrcholných sjezdových závodů v rámci celostátní soutěže lyžařských družstev. Na startu se tak objevují naši nejlepší sjezdaři a na ladině vítězů se setkáváme se jmény Krasula, Janda, Čermák, Petřík, Raclavský, Sinay, Vojtěch, Pažout, Mohrová, Mrklasová a další. Vítěze prvních ročníků velmi často vidíme v roli trenérů, autorů tratí, techniků a závod je dnes prakticky místem setkání dvou sportovních generací. Bylo by

Lyžařská výbroj a výstroj

Dokončení ze str. 149

Komise předpokládá, že by náš trh měl být obohacen ke konci roku i novým typem krátkých lyží širších dimenzí (délka 150 a 170 cm), na nichž hodlá komise základního lyžování zavádět novou, snazší výuku jízdy na lyžích pohybově méně nadaných a starších osob.

V příští informaci podá komise stručný přehled vybavenosti jednotlivých středisek, jejich doplňků a úvahy o potřebě jejich vzájemného dovybavení a propojení.

Ing. JIŘÍ JINDŘÍŠEK

snad nevděčné, a i nespravedlivé, nezmínit se o té početné rodině dobrovolných pracovníků, bez kterých by tento závod nikdy nebyl, čím je dnes. Byla jich velká řada, každý sem přinesl kus svého já a zůstávají bezejmennými spoluutvářci jeho historie.

Jedno se však v posledních letech jeho historie přece změnilo, místo konání, kterým se postupně stávají Pústevny, Chopok a v posledních dvou letech Spindlerův Mlýn. Nevyhovující tratě a především pak naprosto nedostatečná ubytovací kapacita nedovolují uspořádání v Jeseníkách, v místech, která mají s tímto závodem v jeho počáteční historii tolik důvěrného.

Stojíme na prahu 20. ročníku a já jsem si dovolil jménem pořadatelů toto malé zamyšlení. Chceme dál pokračovat v jeho krásné tradici, chceme během závodu vytvořit takové ovzduší a podmínky, aby každý startující mohl podat vrcholný sportovní výkon a odnesl si přitom vzpomínku na hezké prostředí. Na shledanou na 20. ročníku Skorkovského memoriálu, zdar a úspěch všem ročníkům dalším!

Ing. MILAN ROBIČEK

ZA KARLEM ŠMÍDKEM

Menší drobná postava, přiléhající šponovky, modrý svetr, pár sjezdovek cizí výroby přes rameno a věčný spěch na lanovku. V posledních letech stále s partou mladých lyžařských nadějí, o které pečoval. Asi tak by bylo možné charakterizovat člena a bývalého závodníka lyžařského oddílu TJ Sokol Janáček Lázně. Jako každým rokem, tak i letos se připravoval a nesmírně těšil na zimu, které se nedožil. Zákeřná nemoc přerušila jeho život a nám nezbylo víc než krásná, i když nekonečně smutná vzpomínka na kamaráda, který měl rád lidi a nade vše miloval hory, lyže a sněh...

JAROSLAV VOJTĚCH

Ještě z historie lyžařských můstků

K následujícím řádkům mě donutila bolestná skutečnost: z řad pracovníků, s nimiž jsem stál u počátku vývoje stavby lyžařských můstků, odcházejí jeden po druhém — nadšení průkopníci, dobrovolní pracovníci.

Byli jsme prvními, které dal dohromady ve FIS obětavý Sigmund Ruud, i u nás více než dobře známý světový skokan na lyžích a později světový odborník ve vývoji skoků, dlouholetý předseda skokanské komise FIS a nyní její čestný člen. Byl to náš vůdce a kamarád. Z jeho prvních spolupracovníků postupně odešli:

Před čtyřmi roky budovatel prvního mamutího můstku v Planici, ing. Zd. Bloudek, původem z Brna, žijící v Lublani. Před dvěma roky zemřel doc. dr. ing. Straumann, tvůrce aerodynamického vývoje skoku, který sledoval od roku 1927 výstavbu lyžařských můstků, pro kterou vypracoval potřebné výpočty a jejich zdůvodnění.

V uplynulých dnech — v polovině listopadu — zemřel náhle další známý odborník ve výstavbě světových můstků, arch. H. Klopfer z Oberstdorfu, který zde také postavil mamutí můstek.

Nemyslete, že jsem i přes svou »osmdesátku« zanechal sledování vývoje skoku a staveb můstků, i když jsem byl předčasně »vyšaltován« z mezinárodní práce, což moji přátelé v zahraničí nemohli pochopit. Nemohl jsem se proto také zúčastnit jako expert FIS letů vzduchem. A tak ač dost starý, jsem lety ještě neviděl. Sledoval jsem je však a jsem pamětníkem i vývoje letu na lyžích — vlastně skoku na lyžích.

Byl jsem na kongresu FIS v roce 1938, kdy se jednalo o povolení skoků na velkém — mamutím můstku, který postavil v Planici ing. Bloudek. Návrh Jugoslávců o uznání tohoto můstku neprošel, i když jsme byli požádáni o pomoc. Naopak byl vydán zákaz pod trestem diskvalifikace závodníka, který by na mamutím můstku skákal.

Později došlo k novému jednání. Byly povoleny skoky na můstku, jako pokus letu na lyžích. Byl zde týden pokusů letů na lyžích. Bylo by zajímavé uvést záznamy ze zápisů z těchto prv-

ních letů. Psal je z příkazu FIS odborník nejpovolánější — předseda skokanské komise FIS Sigmund Ruud. Zápisy vyzněly převážně nepříznivě. Ruud se mj. dotazoval skokanů. Známeho Bradlera se např. optal, zda »doporučuje stavbu dalšího podobného můstku nebo ještě většího«. Bradler odpověděl »ne — ne, tento jeden na světě stačí«

Jak je vidět nestačil a stavíme větší a větší. Dokonce Norové, kteří nejvíce brzdili tento vývoj, mají svůj mamutí můstek. Jednou jsem Sigmundovi Ruudovi řekl: »Však vy ho také postavíte«. Vzdoroval a tvrdil: »Karle, u nás ho nevidíš!« Má snad pravdu v tom, že ho nevidím, ale mamutí můstek ve Vikersundu mají!

Sledoval jsem pozorně vývoj [ovšem jen doma], maloval jsem křivky letu a vypočítával potřebné rychlosti. Poznal jsem, že to není létání. Je to skok na lyžích, který ovšem prodělal i vývoj ve stavbě můstků. Dnes už se i tyto skoky bodují, i když v mezinárodních řádech zůstávající parametry pro »flugschanze«.

Od mamutího můstku, který u nás zatím nemáme, bych se rád podíval na menší můstky, na ty nejmenší, na kterých mohou vyrůst noví Raškové. Myslím, že jsme zde něco dlužní. Náš závodní řád hovoří v můstkových tabulkách o poměru H:N = 0,38 a o možné rychlosti Vo = 15 m/vt. To pro mládež není.

Ty první můstky i do 20 metrů, které dříve znamenaly i naše rekordy, si staví naše mládež sama a nemusíme na ně dělat nějaké normové tabulky.

Asi před dvěma roky jsem byl požádán při školení skokanských trenérů, abych vypracoval vzorové můstky pro mládež. To jsem před léty měl udělat pro COS, ale pro nezámé příslušných činitelů z toho později sešlo. Nebyl jsem uznán za povolného a dosti zkušeného, když jsem neměl přímý styk s FIS. Skokanská komise FIS však toho nedbala, uznávala mě a byl jsem v neustálém písemném styku zejména s přítelem doc. dr. ing. Straumannem.

Nemohu se smířit s tím, aby dobrý skokan a případně trenér

upravovali a navrhovali profily velkých, dokonce mezinárodních můstků bez jakýchkoli výpočtových podkladů. Byl jsem svědkem, že můstek, který měl být FIS schválen pro mezinárodní závody, byl sněhovou úpravou [zvýšením nebo zpět položenou odrazovou hranou před závodem] změněn. Stalo se to dokonce i během závodu. Je přece známo, že všechny parametry profilu velkých můstků se odvozují od rychlosti, označované ve směrnících staveb můstků »Vo«, je to rychlost v metrech za vteřinu v bodě, kde přestává aktivní zrychlování, to je pasivní část nájezdu před odrazovým stolem a označovaná »U«.

Dále má velký vliv na parametry a hlavně určí poměr vodorovná a svislá vzdálenost hrany odrazového stolu od kritického bodu »P«, který také dává délku skoku označovanou »L«. Mezinárodní závodní řád [IWO] ve směrnících stanoví, že »H« — svislá vzdálenost dělitelná vodorovnou vzdáleností »N« — tedy H:N — má mít poměr 0,5—0,6. Za nejlepší doporučuje poměr 0,55—0,58, což je ovšem závislé na požadované délce skoku, to je velikosti můstku.

Arch. KAREL JAROLÍMEK

Seznam vleků, výtahů a lanovek

Celostátní týdeník Železničář uveřejní ve svém závěrečném letošním dvojčísle (51 a 52), které vyjde 21. prosince, úplný seznam všech lyžařských vleků, výtahů a lanovek na území celé ČSSR. Seznam obsahuje mj. druh zařízení, délku, nadmořskou výšku, výškový rozdíl, provozovatele atd. Dvojčíslo bude stát 1,60 Kčs a lze ho objednat předem v nakladatelství Dopravy a spojů, Praha 1, Hyberbánská 5 (tel. 213).

SVÉ VZPOMÍNKY NA ZAČÁTEK LYŽOVÁNÍ NA ŠUMAVĚ VYPRÁVÍ R. LANG - DOKONČENÍ

DALŠÍ ČINNOST

Dalším velkým úkolem lyžařů ČSK, ale i všech ostatních západočeských příznivců lyžování bylo postavení lyžařského můstku. Byl vybudován v roce 1919 v místech mezi dnešní sjezdovkou a dojezdem dnešního velkého můstku pod Špičákem. Byl ve výšce 980 m n. m. a sloužil dva roky.

Později po společném průzkumu ing. Miloš Rubeška našel s Bertíkem Langem, náčelníkem lyžařské župy a dobrým skokanem, dnešní svah na jižním úbočí Špičáku místo, na kterém byl postaven podle návrhu norského stavitele Axela Norlinga nový můstek. Ten byl pak přepracován velkým kamarádem Plzeňáků architektem Karlem Jarolímkem, který má ženu Plzeňáčku, roz. Vykrčilovou. Můstek má P 40 m, malý můstek pro mládež P 20 m. Velký je jediným můstkem na Železnorudsku a slouží, ač je mu více než 45 let!

Po čase bylo možné po velkých bojích s vedením státních lesů a s ochránci státní rezervace vykácet část svahu vedle můstku. Vznikla druhá slalomová trať. Konaly se na ní v roce 1938 první juniorské dorostenecké přebory ČSR ve sjezdových disciplínách. První svah pro alpské disciplíny byl pod Belvederem, kde se jezdí v prostoru výtahu do dnes.

Bylo to v roce 1927, kdy jsme spolu s Bertíkem startovali v St. Anthonu v Rakousku na Kandaharu. Tuto novinku jsme přivezli na Šumavu. Uspořádání bylo tehdy kurlózní a jeho účastníci, pokud ještě žijí a dívají se na televizní přenosy a bravurní jízdu dnešních sjezdařů, se musí jen usmívat tomu, jak jsme si dovořili na Šumavě proměnit mírně placaté svahy na závodní sjezdovou trať.

ZA POZNÁNÍM KRÁS

K vychutnání půvabu zimního lesa vyhledal ČSK nové cesty. Zavedl se tím nemálo lyžařů-turistů. Této práci se zejména věnoval Arna Juránek. Jeho stezka od rozvodí Dunaj-Vltava stoupala nad srázem stěny nad Černým jezerem až po vrchol Jezerní stěny, zvaný Gloriet. Při značení této stezky, která byla v zimě lyžaři prošlapána a v létě

jen pro zasvěcené, jsme se opět střetli s ochránci státní rezervace. Značení nesmělo být provedeno na stromech barvou a ani jinými trvalými značkami (plechovými). Skončilo to kompromisem: kolečkem barevného linolea, ilegálně přibitým na stromy. Následovníkům - značkařům můžeme odevzdat dobrou zkušenost: na linoleu neдрží led, sníh ani námraza.

ŠUMAVA minulosti

K aktivům Českého Ski klubu patří i další primát. Pořídil řádnou zimní mapu Železnorudské oblasti. Znalci lyžařských terénů, členové klubu, soustředili své návrhy a připomínky o turistických cestách, které sami absolvovali, do rukou komise, v níž pracovali pod vedením A. Juránka vynikající turisté dr. A. Čipera, V. Hora, K. Rozum aj. Ti pak po kon-

zultaci vypracovali definitivní návrh lyžařské mapy, která vyšla v prvním a druhém vydání v letech 1923 a 1928.

I SÁNKÁŘI BYLI

Zaslouhou kroužku plzeňských lyžařů byla udržována ve sjezdovém stavu v dobách vzniku zimních sportů i stará sáňkařská dráha, vedoucí od penzionu Prokop po silnici až za zatáčku pod dnešní zotavovnu Stella, která patří dnes Západočeským plynárnám. Sáňkovat na silnici se dalo proto, že frekvence byla nepatrná a jízda automobily nemá z té doby pamětníka. Čteme-li historii motorismu, zjistíme, že jízda autem v zimě na Špičák byla řídkým a velkým sportovním výkonem, o kterém se dlouho mezi motoristy hovořilo.

Při reorganizaci sportu se začlenil Český Ski klub spolu s I. ČLTK Plzeň [byli to titíž funkcionáři, kteří pracovali v létě v tenisu a v zimě v lyžování a horolezectví] do Sokola Plzeň I. Nyní (pokud žijí) pokračují ve své práci v TJ Žižka Plzeň.

Udělejte si sami!

Možná že to ještě stačíte, a i když svůj výrobek budete užívat jen krátkou dobu v letošní sezóně, tak v dalších se vám to bohatě vyplatí. Jedná se totiž o původní a nápaditou novinku ze Švýcar, a to o lyžařský py-

tel. Je tvarově uzpůsoben tak, aby pojal jeden pár lyží i s botami, připevněnými k nim lyžařským vázáním. Pytel má na protilehlých stranách ochranné kapsy, které v místě, kde přecházejí do pytle, jsou opatřeny zdrhovadlem. Rovněž pytel je podélně opatřen zdrhovadlem. Po vložení lyží s připevněnými botami se zdrhovadlo jak na obou kapsách, tak i hlavní zdrhovadlo na pytlí zatáhnou. Vkládají-li se do pytle pouze lyže, složí se ochranné kapsy dovnitřku pytle. Místo zdrhovadel je možno použít těž stiskacích knoflíků a pytel, který je vyroben z nepromokavé tkaniny, obšít na jednom konci ochrannou koží apod. Tím je pak zaručeno, že naše vybavení na hory je chráněno během transportu jak proti odření a dešti, tak i špíně a prachu. (AH)

Tradiční závody v běhu na lyžích v Castello di Flume, Kastelrotto a Dimaro-Folgarido [9. až 14. ledna] mají přihlášky závodníků z Rakouska, ČSSR, Finska, Francie, Jugoslávie, Norska, NSR, Polska, Rumunska, Španělska, Švédska, Švýcarska, USA a Itálie.

Sv. Mořic, kde se konaly zimní OH již v roce 1928 a 1948, se bude ucházet znovu o pořádání zimních olympijských her — v roce 1976.

Olympijská vítězka, nejlepší běžkyně ZOH v Grenoble 30letá Toini Gustavssonová, byla zvolena v anketě stockholmského deníku Svenska Dagbladet švédskou sportovkyní roku.

Zemský soud ve Freiburgu řešil v prvním přelíčení žalobu, kterou podal 24letý kuchař Lothar Schiel na 31letého olympijského vítěze a mistra světa ve sdruženém závodě George Thomu. Schiel obviňuje Thomu, že 10. dubna min. roku zavlnil srážku na Zeller Hangu u Feldbergu v NSR, při níž utrpěl Schiel zlomeninu pravé stehenní kosti. Soud vyslechl rakouského odborníka prof. Broksche z Innsbrucku, který prohlásil, že na srážce nemá podíl ani špatná viditelnost a ani povrch trati. Schiel vjel v úhlu 45 stupňů do Thomovy stopy, a to větší rychlostí, než jel Thoma, který sjížděl po spádnicí ve vlnkách. Soud byl odročen a při příštím stání budou vyslechnuti lékaři.

Dne 23. listopadu skončil rok oslav 60. výročí vzniku Svenska Skidförbundet. Několik informací o rozvoji lyžování ve Švédsku. Svaz byl založen 11. prosince 1908 za účasti 80 zástupců lyžařských klubů. Již v roce 1910 měl Svaz 108 klubů s 12 146 členy. Dnes má 2179 klubů s 329 000 členy. Přitom má Švédsko necelých 8 miliónů obyvatel. Na deseti zimních olympijských hrách získali Švédové 33 individuálních medailí a 10 ve štafetách. Na dosavadních dvaceti sedmi mistrovstvích světa vydobyli 77 individuálních medailí a 23 ve štafetách. Švédsko bylo pořadatelem mistrovství světa v letech 1934 a 1954.

O masovém rozvoji není třeba hovořit. Lyžování je ve Švédsku národním sportem. V době oslav je předsedou SSF N. Stenberg a generální tajemník Sigge Bergman, čelný představitel FIS a přítel Československa.

Lyžařské svatby ve Švédsku. V letošním létě uzavřeli sňatek

Barbro Martinssonová a Sture Grahn, Toini Gustavssonová a As-sar Rönnlund. Všichni patři nebo patřili k lyžařským reprezentantům a po mnoho let úspěšně bojovali o umístění na prvních místech.

Nové 34. číslo Bulletinu FIS přineslo kalendář mezinárodních soutěží 1968/1969, úvodník M. Hodlera o podzimmých událostech ve světě, zprávy o zasedání vedení FIS, informace o přípravě kongresu FIS 1969, úvahu K. Korsvalda o nezbytnosti přehodnotit systém losování na olympijských hrách a mistrovství světa, závěry ze zasedání sjezdové komise, tabulku o počtech členů a klubů jednotlivých národních federací, úvahu E. Rothové — FIS body ve sjezdových disciplínách ano, či ne?, diskusní příspěvek V. Pácla o amatérismu [viz Lyžařství č. 8], informace o 8. Interski a zamýšlení H. Spiesse — Letný km ano, či ne?

Organizační výbor ZOH 1972 v Sapporo vydal již třetí číslo informačního bulletinu, jež obsahuje: Připravovaná technická zařízení, návrh programu výstavby

Ze světa

1968—1972, ukázkou oficiálního plakátu, historii bruslení v Japonsku, život a práce na ostrově Hokkaido, návštěvy v Sapporo a organizační schéma přípravného výboru.

V Ga-Pa zemřel ve věku 85 let jeden z pionyrů lyžování v oblasti Alp Carl J. Luther-Chl. Patřil po mnoho desetiletí k předním propagátorům, zejména masového lyžování.

Francouzský »lyžařský generál« H. Bonnet skončil svou trenérskou činnost. Od roku 1959 do 1968 dokázal přivést francouzské sjezdáře a sjezdárky na vrchol světové výkonnosti a vytlačil na druhou pozici Rakušany. Byl nejen dobrým trenérem, vedoucím, psychologem, ale i novátorem ve všem, co se týkalo sjezdových disciplín. Za nástupce se uvazuje o J. Minsterovi. Trenérem mužů je R. Sulpice a trenérem žen J. Beranger. Také v běhu došlo ke

změně. Dlouholetý předseda komise běhu C. Jacquenod, přítel Československa, byl nahrazen R. Hannusem.

Změny jsou i v Itálii. H. Nogler, dlouholetý vedoucí sjezdařů, byl vystřídán Francouzem J. Vuarne-tem — olympijským vítězem ze Squaw Valley 1960.

Francouzští běžci J. M. Bourgeois a R. Secrétant překonali 58 let starý rekord výstupem a sestupem z Chamonix na Mont Blanc a zpět. Na výstup potřebovali 5 hodin a 56 minut a k sestupu 2 hodiny a 47:18 min., celkem tedy 8 hodin 48 minut a 18 vteřin. Překonali výškový rozdíl 3770 m a přítom vzdálenost 16,5 km. Poslední rekord z roku 1910 činil 11 hodin a 30 minut, vytvořený bratry Bouchardovými.

Druhý společný trénink národního družstva Itálie se konal od 7. do 19. října v Bressanone. Na pořadu byla především atletika. Pozváni byli členové A-družstva (15 mužů, 10 žen): Stefano Anzi, Franco Berthod, Pier-Lorenzo Clat- taud, Giuseppe Compagnoni, Enrico Demetz, Felice de Nicolo, Claudio de Tassis, Giovanni Dibona, Ivo Mahlknech, Gerardo Mussner, Bruno Piazzalunga, Helmut Schmalzl, Teresio Vachet, Renato Valentini, Renzo Zandegiacomo; Gloria Cippolaová, Susanna Covaová, Giustina Demetzová, Anna-Vittoria Dulioová, Clotilde Fasolisová, Roselda Jouxová, Lotte Niglerová, Maria Seidnerová, Paola Straussová a Susanna Tiezzao-ová.

Trenérem reprezentačního družstva norských sjezdařů bude Rakušan Hermann Nogler, který z- stával tuto funkci až do letošního léta v Itálii.

Britský svaz žádá, aby kongres FIS v Barceloně v květnu příštího roku změnil řady a stanovil tresty za jejich porušení. Britové souhlasí s tím, aby závodníci dostávali náhradu za trénink a za účast na závodech, aby dostávali kapesné, ale nikoliv peněžité ceny. FIS musí ovšem upřesnit řady.

Rozpočet Rakouského svazu pro sezónu 1968—1969 dělá 700 000 franků. Každý člen reprezentačního družstva stojí svaz za sezónu 1200 franků, mládež 7000 franků.

Švýcarské reprezentační druž- stvo běžců se šeslo (12 osob) na společné přípravě od 21. do 28. září na ledovci v Gsteigu u Gstaadu.

President Italského lyžařského svazu Fabio Conci prohlásil ve

Val Gardena, že nestojí nic v cestě provedení mistrovství světa 6. až 15. února 1970 v tomto městě. Znamená to, že byly již překonány finanční starosti, které mohly být vážnou překážkou.

Britský lyžařský svaz je odhodlán riskovat vyloučení lyžařského sportu ze zimních olympijských her ve snaze dosáhnout změny v současných »nečestných řádech«, které, jak říká, nutí závodníka k podvodům.

V dopise Mezinárodní lyžařské federaci (FIS) se Britové stavějí proti dnešnímu pseudoamaterismu a píše, že je pro prvotřídního lyžařského závodníka dnes nemožné startovat bez finanční podpory z určitých pramenů.

Erik Schinegger se zúčastnil na své náklady přípravy rakouských sjezdařů na Kitzbühelhornu v Kaprunu. Rakouský svaz oznámil Schineggerovi, že si musí členství v družstvu mužů nejdříve »vy-sloužit«.

Stefan Kälin, který patřil po řadu let k nejpřednějším švýcar-

ským sjezdařům (byl dvakrát mistrem a dosáhl řady mezinárodních úspěchů), oznámil Švýcarskému lyžařskému svazu svůj odchod z reprezentačního družstva a ze závodní činnosti vůbec. Svě rozhodnutí odůvodnil tím, že nemá zájem dále na závodní činnosti a chce si vybudovat svoji existenci. Z řady nabídek, které dostal, přijal vedení lyžařské školy (bude současně trenérem lyžařského týmu Nevadské university v Reno), v Lake Tahoe v USA v lyž. oblasti Mount Rose. V USA naváže Kälin spojení s Rogerem Staubem. Jestliže se uskuteční plány jedné americké filmové společnosti, vrátí se Kälin s filmovou úlohou v únoru do Evropy. Jinak zůstane v Lake Tahoe nejméně do jara.

Rakušan Fritz Huber se stal od 1. listopadu trenérem reprezentačního sjezdařského družstva NSR. V uplynulé zimě vedl reprezentační družstvo žen Rakouska.

Bez trenéra zůstali skokanů NSR. Dosavadní Ewald Roscher koncem roku odstupuje. Počítalo se s trenérem z ČSSR.

Kanadský lyžařský svaz jmenoval trenérem kanadského reprezentačního sjezdařského družstva zermattského závodníka Petera Franzena. Převzme funkci po Wayne Andersonovi. Technická komise Švýcarského lyžařského svazu dala Franzenovi souhlas.

Před zahájením nové sezóny se znovu zabýval Mezinárodní lyžařský svaz známým »případem Schranz« a okolnostmi, které k němu na ZOH v Grenoblu vedly. FIS dospěla k zásadnímu usnesení: Opravná jízda může být povolena jen v tom případě, když došlo k fyzickému střetnutí se psem, divákem nebo činovníkem.

Jedním z velmi důležitých bodů jednání Mezinárodního olympijského výboru v Mexiku byla budoucnost zimních olympijských her, především alpských disciplín na ZOH. Jak známo by rád předseda MOV Avery Brundage alpské disciplíny vypustil z pořadu her. Vytvořil dokonce komisi, jejíž plikantost je v tom, že v ní není ani jediný zástupce alpských zemí.

SKOL

Mnoho lyžařů bolí po sezóně od lyží víc ramena než nohy.

★

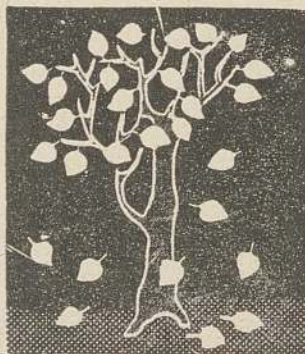
Ležel jeden lyžař v nemocnici, následkem podzimního úrazu v zaměstnání a smutně se díval oknem na první chumelnicí. A jen občas zahromoval: »To je ale k vzteku! Člověk tedy musí ležet a venku sněží, jako by se nechumelilo!«

★

Bylo krásné zimní jiskřivé ráno. Nedělní ráno na horách. Kolem dokola bílá záplava a do ní první paprsky slunce. Kolem chaty bylo jako v mraveništi. Všechno se chystalo na túry, také pan Krác. Jenže sotva si připnul lyže, už ležel. Zvedl se a znovu ležel. A potřetí... To už vzbudilo pozornost kolem stojících a z jejich řady se ozval hlas: »Pravděpodobně málo mazal!« Pan Krác se právě postavil počtvrté nejdříve na čtyři a pak na dvě a na adresu kritika řekl káráv: »Tak to jste vedle jak ta jedle! Po pět koňacích, třech plznicích a velkém kafeťi se šutrem jsem — mýslim — namazanej docela dobře!«

★

Tak dlouho si od něj nechala opravovat a upravovat VÁZÁNÍ, až je svázala oddacím listem na ONV...

**ČAS
UTÍKÁ,
ČLOVĚK
STÁRNE**

Sjednejte
již dnes

**DŮCHODOVÉ
POJIŠTĚNÍ
PRACUJÍCÍCH**

STÁTNÍ POJIŠTOVNA

Kalendář lyžařských soutěží a závodů v roce 1969

Předkládáme lyžařské veřejnosti přehled lyžařských závodů zařazených do celostátního kalendáře na rok 1969 podle hlášení lyžařských oblastí k 9. listopadu 1968. Vrcholné lyžařské závody, t.j. kategorie »A« jsou určeny pro

nejvyspělejší závodníky a podrobné podmínky účasti jsou uvedeny v rozpisech jednotlivých závodů. Mimo tyto závody vydává každá oblast kalendář oblastních a veřejných závodů místního významu.

Frant. Táborský,
předseda STK lyžařské sekce ÚV ČSTV

Vrcholné lyžařské závody kategorie „A“

Datum:	Místo konání:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Pořadatel:	Druh závodu:
Běh:						
18.—19.	1. Sláče	XXIII. roč. Bezručova memoriálu	5, 15, štaf.	MŽ	L. Zvolen	I. liga, 1. ÚK. mez.
25.—26.	1. Nové Město na Moravě	Mistrovství družstev	5, 15, štaf.	MŽ	S. N. Město n. Mor.	I. liga, 2. ÚK.
30. 1.—2.	2. Mšeno nad Nisou	Mistrovství ČSSR	běhy	MŽ	J. Mšeno n. N.	
	9. 2. Jilemnice	Mistrovství ČSSR, Hančův mem.	50 km	M	Ski Jilemnice	
	1.—9. 2. Špindlerův Mlýn	Přebor armád	klasické	MŽ	Dukla Liberec	
	9.—16. 2. Liberec	Čs. Universiáda	klasické	MŽ	Slávia VŠST Liberec	
	10.—16. 2. Štrbské Pleso	Přebor minist. vnitra	klasické	MŽ	RH Poprad	
	10.—13. 2. Harrachov	Pohár žactva — české země,	běhy	Ž	J. Harrachov	
	14.—16. 2. Harrachov	Přebor ČSSR	klasické	D	J. Harrachov	
	17.—22. 2.	Resortní přebory učň. dorostu				mezín.
	19.—23. 2. Štrbské Pleso	V. roč. Tatr. pohár	5, 10, 15, 30	MŽ	OV MS 70	
	25.—28. 2. Visalaje	Přebor učň. dorostu	běhy	D	OU AZ Havířov	
	22.—23. 2. N. Město v Kr. h.	Přebor české soc. rep.	běhy	D	Banfk Osek	
	(1.—2. 3.)					
	7.—9. 3. Stachy	Mistrovství české soc. rep.	běhy	MŽ	ČZM Strakonice	I. liga, 3. ÚK.
	15.—16. 3. Jeseníky	Postup. závod do I. ligy	5, 15, štaf.	MŽ	Slavia VŠ Olomouc	
	23. 3. Krkonoše	Po hřebenech	25, 70 km	MŽ	Sn ÚV ČSTV Praha	
	6.—9. 2. Jasná	Majstr. Slov. soc. rep.	běhy	MŽD	Dyn. Lipt. Mikuláš	
Biathlon:						
28. 12.	68. Harrachov	Veřejný závod	jednotl.	M	RH Semily	1. ÚK.
4. 1.	Špindlerův Mlýn	Veřejný závod	jednotl.	M	Dukla Liberec	2. ÚK.
18. 1.	Špindlerův Mlýn	Veřejný závod	jednotl.	M	Dukla Liberec	3. ÚK.
7.—9. 2.	Harrachov	Mistrovství ČSSR	jedn. štaf.	M	RH Semily	4. ÚK.
14.—16. 3.	Modrava	Mistrovství ČSSR — Sokol. závod		MŽD	ÚV Svazarm	
1.—11. 2.	Špindlerův Mlýn	Zimní spartakiáda armád	jedn. štaf.	M	Dukla Praha	
Sdružený závod:						
Muži:						
30.—31. 12.	68. Harrachov	Pohár harrachovských sklárén	sdr.	M	J. Harrachov	1. ÚK.
11.—12. 1.	Tanvald	Mírové slavnosti	sdr.	M	SEBA Tanvald	2. ÚK.
24.—26. 1.	Nýdek	Mistrovství české soc. republiky	sdr.	M	TŽ Třinec	3. ÚK.
7.—9. 2.	Nové Město na Moravě	Mistrovství ČSSR	sdr.	M	S. N. Město n. Mor.	
8.—9. 3.	Plavý	Veřejný závod	sdr.	M	Seba Tanvald	4. ÚK.
22.—23. 3.	Harrachov	Veřejný závod	sdr.		J. Harrachov	5. ÚK.

Datum:	Místo konání:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Pořadatel:	Druh závodu:
Dorostenci:						
4.—5. 1.	Josefův Důl	Veřejný závod	sdr. sk.	D	J. Jos. Důl	1. ÚKD
25.—26. 1.	Špindlerův Mlýn	Veřejný závod	sdr. sk.	D	Sn Spindl. Mlýn	2. ÚKD
8.—9. 2.	Rožnov	Přebor české soc. republiky	sdr. sk.	D	TJ Rožnov	3. ÚKD
14.—16. 2.	Harrachov	Přebor ČSSR	sdr. sk.	D	J. Harrachov	4. ÚKD
15.—16. 3.	Vysoké nad Jizerou	Veřejný závod	sdr. sk.	D	J. Vysoké	5. ÚKD

Žactvo:						
13. 2.	Harrachov	Přebor českých zemí	sk.	ž	J. Harrachov	

Skok:						
9.—12. 1.	Špindlerův Mlýn	Týden skoků	sk.	M	Dukla Liberec	1. ÚK.
9.—12. 1.	Tanvald	Týden skoků	sk.	M	Seba Tanvald	
9.—12. 1.	Liberec	Týden skoků	sk.	M	Ještěd Liberec	
24.—26. 1.	Nýdek	Mistrovství české soc. republiky	sk.	M	TŽ Třinec	2. ÚK.
1.—2. 3.	Liberec	Mistrovství ČSSR, stř. velký,	sk.	M	Dukla Liberec	3. ÚK.
8.—9. 3.	Plavy	Veřejný závod	sk.	M	Seba Tanvald	4. ÚK.
16. 3.	Štrbské Pleso {Kráľky}	Veřejný závod	sk.	M	Sn St. Pleso Dukla B. B.	5. ÚK.

Sjezdové disciplíny:

3.—5. 1.	Špindlerův Mlýn	Skorkovského memoriál	2X os.	MŽ	Slávia Tech. Brno	I. liga, 1. ÚK.
24.—26. 1.	Lysá hora	Memoriál Erbena	2X sj.	MŽ	LIAZ Rýnovice	I. liga, 2. ÚK.
9.—16. 2.	Liberec	Čs. Univerziáda	vše	MŽ	Slávia VSST Lib.	mezín.
15.—16. 2.	Vys. Tatry	XV. roč. VCS.	sl. os.	MŽ	Sn Smokovec	»A« ženy — mezín.
25.—28. 2.	Chopok	Majstr. Slov. soc. republiky	sl. os.	MŽ	Baník Podbrezová	
21.—23. 2.	Špindlerův Mlýn	Mistr. ČSSR, I. část	sl. 2X os.	MŽ	MV Praha	3. ÚK.
27. 2.—2. 3.	Chopok-jih	Mistr. ČSSR, II. část	2X sj.	MŽ	Sp. Piesok	I. liga, 4. ÚK.
4.—5. 3.	Chopok-sever	Veřejný závod	sl. os.	MŽ	Dyn. N. Tatry	I. liga, 5. ÚK.
2.—9. 3.	Chopok	Cena Dem. jeskyň	sl. os.	MŽ	Dyn. N. Tatry	mezín.
28.—30. 3.	Chopok-jih	Postup. závod	sl. os.	MŽ	Sp. Piesok	
10.—11. 4.	Studničná	Mistrovství České soc. republiky	sl., os.	D	OV ČSTV Trutnov	
12.—13. 4.	Studničná	Mistrovství České soc. republiky	sl., os.	MŽ	OV ČSTV Trutnov	
		Závod Osvození				

Dorost:						
11.—12. 1.	Javorníky	Veřejný závod	2X sl.	D	Sp. MEZ Vsetín	1. ÚKD
10.—13. 2.	Špindlerův Mlýn	Přebor ČSSR	2X sj.	D	MV Praha	2. ÚKD
14.—16. 2.	Herlíkovic	Přebor ČSSR	sl. os.	D	Sp. Vrchlabí	3. ÚKD
15.—16. 3.	Vrátná	Jánošíkův opasek	2X os.	D	Sn M. Fatra	4. ÚKD

Žactvo:						
1.—3. 2.	Janské Lázně	Pohár žactva — Česká soc republika	vše	ž	S. Janské Lázně	
13.—16. 3.	Hrebienok	Majstr. Slov. soc. republiky	vše	ž	Sn Smokovec	
17.—22. 2.		Resortní přebory		učň. dor.		
25.—28. 2.	Pústevny	Přebor učňovského dorostu	sl. os.	učň. dor.	OU VP Frýdek-Místek	

Oblast Západní Čechy:

Klasické disciplíny: Oblastní přebory.

11.—12. 1.	Boží Dar	Štít Krušných hor	5, 15, štaf.	MŽ	Sn Karlovy Vary	II. liga
15.—16. 2.	Capartice	Chodská třicítka	5, 10, 15, 30	MŽ	J. Domažlice	II. liga
1.—2. 3.	Špičák	Pohár Rudé hvězdy a Zlatá lyže Šumavy	5, 15, štaf.	MŽ	Sj Plzeň MP, RH Plzeň	H. liga

Datum:	Místo konání:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Poradatel:	Druh závodu:
Dorost:						
12. 1.	Boží Dar	Oblastní přebor	3, 5, 10 km	D	Sn K. Vary	
26. 1.	Kubova Huť	Oblastní přebor	3, 5, 10 km	D	ČZ Strakonice	
2. 2.	Hojsova Stráž	Oblastní přebor	3, 5, 10 km	D	Škoda Plzeň	
Žactvo:						
25.—26. 1.	Nové Město v Kruš. hor.	Oblastní přebor Krušných hor		ž	Banfk Osek	
1.—2. 2.	Hojsova Stráž	Oblastní přebor Sumavy		ž	Škoda Plzeň	
Sjezdové disciplíny:						
7.—8. 12. 68	Telnice	Vyúčovací závod	sl.	MŽD	Chemička Ústí n. L.	
4.—5. 1.	Bouřňák	Oblastní kval. závody	2X os.	D	L. Teplice	
10.—12. 1.	Telnice	Oblastní přebory	vše	ž	Chemička Ústí n. L.	
18.—19. 1.	Bouřňák	Štít Průboje a Teplický slalom	os, 2X os.	MŽ	L. Teplice	
25.—26. 1.	Telnice	Oblastní kvalifikační závody	2X os.	D	Chemička Ústí n. L.	
25.—26. 1.	Klíný	Štít mladých	sl, os.	ž	Chem. závod Litvínov	
1.—2. 2.	Klínovec	Oblastní kvalifikační závod	2X sj.	MŽD	TJ Jáchymov, PS K. Vary	
8.—9. 2.	Klíný	Štít Chem. závodů, obl. z.	2X sl.	MŽ	Chem. závody Litvínov	
15.—16. 2.	Telnice	Telnické slalomy	sl.	MŽD	Chemička Ústí n. L.	
23. 2.	Špičák	Velká cena Špičáku, mem. P. Našince	os.	MŽ	Slávia VS Plzeň	
15.—16. 3.	Boubín	Velká cena Boubína	sl. os.	D	ČZ Strakonice	
Oblast Čechy-východ						
28. 12. 68	Horní Branná	Oblastní kontrolní závod, II. liga	štafety	MŽD	S. H. Branná	
4. 1.	Vrchlabí	Oblastní kontrolní závod, II. liga	běh	MŽD	Sp. Vrchlabí	
11.—12. 1.	Tanvald	Oblastní kontrolní závod, II. liga	běh	MŽ		
18.—19. 1.	Lučany	Lučanský pohár, oblast. kontr. závod	běh	D		
25. 1.	Harrachov	Oblastní kontrolní závod	běh	D	J. Harrachov	
25.—26. 1.	Tanvald	Oblastní přebor	běh, štaf.	ž		
15.—16. 2.	Rychnov nad Kněžnou	Oblastní kontrolní závod, II. liga	běh	MŽD		
2. 3.	Jilemnice	Oblastní kontrolní závod, II. liga	štaf.	MŽD		
Sdružený a skok:						
30.—31. 12. 68	Harrachov	1. Oblastní kontrolní závod	sdr. sk.	MD		
4.—5. 1.	Josefův Důl	2. Oblastní kontrolní závod	sdr. sk.	D		
25.—26. 1.	Špindlerův Mlýn	3. Oblastní kontrolní závod	sdr. sk.	MD		
25.—26. 1.	Tanvald	Oblastní závod	sdr. sk.	ž.		
9. 2.	Deštné	Veřejný závod	sk.	ž		
Sjezdové:						
18.—19. 1.	Špičák	I. Oblastní kontr. závod, II. liga	sl. os.	MŽD	J. Bižuterie Jablonec	
18.—19. 1.	Ještěd	Výběr pro obl. závod	sl. os.	žst.	Ještěd Liberec	
18.—19. 1.	Ml. Buky	Výběr pro obl. závod	sl. os.	žml.	J. Mladé Buky	
25.—26. 1.	Janské Lázně	Oblastní přebor	sl. os.	ž	S. Janské Lázně	
1.—2. 2.	Janské Lázně	Přebor české soc. rep.	sl. os.	ž	S. Janské Lázně	
31. 1.—2. 2.	Ještěd	2. Oblast. kontr. závod, II. liga	2X sj.	MŽD	Ještěd Liberec	
8.—9. 2.	Špindlerův Mlýn	3. Oblastní kontr. závod, II. liga	sl. os.	MŽD	Pardubice	
9. 2.	Ml. Buky	Cena Mladých Buků	2X os.	ž	J. Ml. Buky	
22.—23. 2.	Herlíkovice	Horské květy Zd. Pelce	sl. os.	D	Sp. Vrchlabí	

Datum:	Místo konání:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Pořadatel:	Druh závodu:
22.—23. 2.	Rychnov nad Kněžnou	Mistrovství zemědělských pracovníků	sl. os.	MŽD		
9. 3.	Herlikovice	Cena Měst. NV Vrchlabí	sj.	MŽD	Sp. Vrchlabí	
15.—16. 3.	Janské Lázně	Sjezdová cena	2X sj.	MŽD		
10.—13. 4.	Studničná	Závod Osvobození	sl. os.	MŽD	OV Trutnov	

Oblast — Morava

Klasické:

4.—5. 1.	Česká Třebová	Veřejný závod	5, 15, št.	MŽ	L Č. Třebová	1. OK, II. liga
19. 1.	Svratka	Veřejný závod	běh	D	Mars Svratka	1. OKD
19. 1.	N. Město n Mor.	Veřejný závod	běh	ž	S. N. Město	1. OKŽ
27.—29. 1.	Karlovy	Obl. přebor VŠ	5, 15 št.	MŽ	VŠZ Brno	
1.—2. 2.	Písek	Obl. přebor	běh, sk.	ž	TŽ Třinec	2 OKŽ
2. 2.	Třeštík	Veřejný závod	běh	D	J. Otrokovice	2 OKD
8.—9. 2.	Rožnov	Veřejný závod	sdr.	D	TJ Rožnov	3. ÚKD
9. 2.	Nýdek	Veřejný závod	běhy	MŽ	TŽ Třinec	2. OK, II. liga
9. 3.	H. Bečva	Veřejný závod	běh	D	TJ Val. Meziříčí	3. OKD
1.—2. 3.	Pústevny	Šrubářův memoriál	5, 15, št.	MŽ	MEZ Frenštát	3. OK, II. liga

Sjezdové:

11.—12. 1.	Řeka	IV. roč. Řeka 1969	2X os.	MŽ	Sl. Havířov	OK, II. liga
24.—26. 1.	Kohútka	Oblastní kvalifikační závod	sl. os.	D	TJ Gottwaldov	OKD
29.—31. 1.	Karlovy	Oblastní přebory VŠ	vše	MŽ	VŠZ Brno	
18.—19. 1.	Karlovy	Oblastní kvalifikační závody	sl. os.	MŽ	OSL Olomouc	OK, II. liga
15.—16. 2.	Kohútka	Vsacký pohár	2X sl.	MŽ	Sp. MEZ Vsetín	OK, II. liga
15.—16. 2.	Čeladná	O širák drvoštěpa	sl.	ž.	RH Místek	
15.—16. 2.	Čeladná	Cena Kněhyně	os.	ž.	RH Místek	
28. 2.—2. 3.	Pústevny	Oblastní přebor	sl. os.	ž.	Baník Ostrava	
22.—23. 2.	Karlovy	Oblastní kvalifikační závod	sl. os.	D	OSL Olomouc	OKD
8.—9. 3.	V. Karlovice	Vsacký Pohárek	sl. os.	ž.	Sp. MEZ Vsetín	
15.—16. 3.	Č. Sedlo	Oblastní kvalifikační závod	sl. os.	D	MV Brno	OKD
15.—16. 3.	Karlovy	Žebříčkový závod	sl. os.	ž	OSL Olomouc	
22.—23. 3.	Č. Sedlo	Oblastní kvalifikační závod	sl. os.	MŽ	L. Šumperk	OK, II. liga

Oblast: Praha

Klasické:

26. 12. 68	Špindl. Mlýn	Na prvním sněhu	běh	MŽDž	Sn ÚV ČSTV	
15. 12. 68	Richtrovky	Štít Richtrovek	běh	MŽ	FTVS Praha	
4.—5. 1.	Zalý	Oblastní závody	5, 15, št.	MŽ	Avia Čakovice	II. liga
11.—12. 1.	Harrachov	Oblastní závody	5, 15, 10, 30	MŽ	Sn Zdravotník	II. liga
11.—12. 1.	Harrachov	Oblastní závody	běh	D	LS MV Praha	OKD
13.—15. 1.	Špindl. Mlýn	Oblastní přebor VŠ, Karl. university	5, 15	MŽ	Lék. fak. Praha	
13.—15. 1.	Špindl. Mlýn	Studentská liga	5, 15	MŽ	TJ Medicína Praha	
29.—30. 1.	Hradec Králové	VŠ liga, II. kolo	běh	MŽ	VŠCHT Par., lék. fak.	
31. 1.—2. 3.	Harrachov	Oblastní kval. závod	běh	D	Slávia VŠ	OKD
2.—4. 2.	Harrachov	Oblastní přebor	běh	ž	Slávia VŠ	
16. 2.	Mísečky	Přes tři kopce	běh	MŽD	Sp. Vršovice	
1.—2. 3.	Friesovky	Štít Pragovky	5, 10, 15, 30	MŽ	Sp. AZKG	OKD
8.—9. 3.	Rokytnice	Oblastní kval. závod	běh	D	OV Ml. Boleslav	

Datum:	Místo konání:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Pořadatel:	Druh závodu:	
Sjezdové:							
8.—12.	1. Spindl. Mlýn	Oblastní přebor VS, Karlovy university	vše	MŽ	TJ Medicína Praha		
13.—15.	1. Spindl. Mlýn	Studentská liga	sl. os.	MŽ	TJ Medicína Praha		
17.—19.	1. Spindl. Mlýn	Oblastní závod	2X sj.	MŽ	ÚRO	II. liga	
17.—19.	1. Spindl. Mlýn	Oblastní kvalifikační závod	2X sj.	MŽ	ÚRO	OKD	
25.—26.	1. Javoří Důl	Oblastní kvalifikační závod	sl. os.	ž	Kladno		
1.—2.	2. Rokytnice	Oblastní závod	2X os.	MŽ	Ml. Boleslav	II. liga	
8.—9.	2. Herlíkovice	Oblastní kvalifikační závod	2X sl.	D	Čakovice		
7.—9.	3. Spindl. Mlýn	Oblastní závod	2X sl.	MŽ	MV Praha	II. liga	
15.—19.	3. Spindl. Mlýn	III. kolo VS ligy	2X os.	MŽ	VŠE Praha		
22.—23.	3.	Oblastní kvalifikační závody	2X os.	D	Nymburk		
5.—7.	4. Spindl. Mlýn	Přebor MV Praha	vše	MŽD	Slávia VŠ		
Oblast: Slovensko							
Klasické:							
29.	12. 68 Podkonice	Podkonická 15 km.	5, 10, 15	MŽD	Tatran Podkonice		
29.	12. 68 Štrbské Pleso	Verejně preteky	5, 10, 15	MŽD	ČH Poprad		
4.—5.	1. Vršatec	3 ročník Cena Vršatec	běhy	MŽD	Sp. SMZ Dubnica	II. liga + D.	
4.—5.	1. Vyhne	Trubanov memoriál	5, 10, 15 st.	MŽD	Baník Vyhne		
12.	1. Gerlachov	Memoriál 24. padl. hrdinův	5, 10, 15	MŽD	Gerlachov		
12.	1. Dolany	Preteky generací	běhy	MŽDž	Družst. Dolany		
11.—12.	1. Nováky	12. roč. cena CHZWP	běhy	MŽD	CHZWP Nováky	II. liga + D.	
12.	1. Nováky	3. roč. Pohár MNV	běhy	ž	CHZWP Nováky		
11.—12.	1. Záv. Poruba	Beh oslobodenia	běhy	MŽDž	Pokrok Záv. Poruba		
18.—19.	1. Sliach	23. roč. Bezručova memoriálu	běhy	běhy	L. Bučina Zvolen	mezin., I. liga	
19.	1. Svit	Verejně	st.	MŽD	Iskra Svit		
19.	1. Myjava	Verejně	běhy	MŽDž	Sp. Myjava		
25.—26.	1. Orav. priehr.	Cena Tesly Orava	běhy	MŽD	Tesla Orava Nižná		
26.	1. Čingov	Cena kpt. Nálepku,	30 km	M	T. Spiš. N. Ves		
31.	1.—2. 2. Dol. Smokovec	O cenu Pionýr. novin	běhy	ž	ODPAM Poprad		
2.	2. Sečovce	Pohár Drag. hrdinův	5, 10, 15	MŽD	Sj Sečovce		
2.	2. Tat. Lomnica	O pohár Vys. Tatier	skok	Dž	T. Tat. Lomnica		
8.—9.	2. Štrb. Pleso	Verejně	združ.	MD	Sn Smokovec, Štr. Pleso		
15.—16.	2. Kremnica	10. roč. VC Kremnice	běhy	MŽD	B. Kremnice	II. liga + D.	
16.	2. Ban. Štiavnica	Biela Stuha	štaf.	MŽD	B. B. Štiavnica		
19.—23.	2. Štrbské Pleso	V. roč. Tat. pohár	běhy, zdr. sk.	MŽ	Org. výb. MS/70	mezin.	
6.—9.	2. Jasná	Majstr. Slovenské soc. rep.	běhy	MŽD	D. Lipt. Mikuláš		
2.	3. Štrbské Pleso	Memoriál SNP	běhy	MŽDž	ČH Poprad		
9.	3. Tat. Štrba	Okolo Štrby	30 km	M	Dr. Štrba		
23.	3. Štrbské Pleso	Jarné preteky	běhy	MŽD	Sn Št. Pleso		
16.	3. Štrbské Pleso	Verejný kvalifikačný pretek	skok	M	Sn Št. Pleso, Dukla B. B		
		[Kráľky]					
		Ban. Bystrica	Majstr. ČH.	běhy	MŽ	ČH B. Bystrica	mezin.
		B. Bystrica	Letné preteky	sk	M	ČH B. Bystrica	
		B. Bystrica	Letné preteky	sk	M	ČH B. Bystrica	
Zjazdové:							
7.—8.	12. 68 Lučivná	Krit. na um. snehu	2X sl.	D	B. Istebné		
14.—15.	12. 68 Lučivná	Krit. na um. snehu	2X sl.	MŽ	B. Istebné		
31.	12. 68 Hrebienok	Novoročný	sl	MŽD	Sn Smokovec		
5.	1. Kežmarok	7. roč. Mem. Kapalku	sl	ž	Štart Kežmarok		

Datum:	Miesto konaní:	Název závodu:	Disciplína:	Kategorie:	Pořadatel:	Druh závodu:
5. 1.	Kamzík	Verejné	sl	MŽD	L. Bratislava	
4.—5. 1.	Jahodná	X. roč. Cena Košice	sl	MŽD	L. Košice	
11.—12. 1.	Zlatá Idka	Verejné	zj	ž	VSZ Košice	I liga ž.
11.—12. 1.	Hrebienok	VC Vys. Tatier	2X sl.	MŽD	Sn Smokovec	
12. 1.	Husárik	Verejné	2X zj.	ž	L. Čadca	
12. 1.	Levoča	Verejné	sl	MŽD	Sl. Levoča	
14.—15. 1.	Zlatá Idka	Akadem. majster Slovenska	2X os.	MŽ	Slávia Košice	
18.—19. 1.	Krompachy	Pohár kromp. vzbury	2X os.	MŽ	Sl. Košice, P. Krompachy	II. liga
18.—19. 1.	Klač. Magura	Cena Klač. Magury	2X os.	D	L. Vrútky	I liga D.
25.—26. 1.	Lučivná	Verejné	2X os.	ž	B. Istebné	
25.—26. 1.	Krompachy	Verejné	2X os.	D	Pokr. Krompachy	
25.—26. 1.	Gelnica	Lukáčov mem.	os	MŽD	Sn Gelnica	
26. 1.	Donovaly	Cena povstal. Donoval	os	MŽD	ČH Ban. Bystrica	
25.—26. 1.	Čertov	Cena gumárni Púchov	sl	MŽD	Gumárne Púchov	
25.—26. 1.	Malino Brdo	Štít Ružomberka	sl, os	MŽD	TJ Ružomberok	
1.—2. 2.	Opalisko	Slov. kvalif.	2X zj.	MŽ	P. Záv. Poruba	II. liga
1.—2. 2.	Vysoká	Cena Podkoníc	2X zj.	D	T. Podkonice	I liga D
8.—9. 2.	Mart. Hole	Memoriál J. Nováka	2X sl.	MŽ	Stroj. Martin	II. liga
9. 2.	Gelnica	Štít mesta Gelnice	sl.	MŽD	Sn Gelnica	
8.—9. 2.	Husárik	Memoriál E. Krkošku	2X zj.	D	L. Čadca	
8.—9. 2.	Chvatimech	Verejné	sl, os.	Dž	Sp. Piesok	
8.—9. 2.	Zlatá Idka	Verejné-kral.	2X sl.	D	Slávia Košice	I liga D.
15.—16. 2.	Vys. Tatry	XV. roč. VC Slovenska	sl, os.	MŽ	Sn Smokovec	mezin.
23. 2.	Svit	Memoriál S. Cagašika	sl	MŽD	Iskra Svit	
22.—23. 2.	Remata	Banický kahanec	sl, os.	MŽD	Baník Handlová	(noční sl.)
22.—23. 2.	Lipovce	Mem. J. Veheca, Šar. pohár	sl.	MŽD	L. OZ Prešov	
22. 2.	Mlynky	8. roč. Kahanec baně	os	MŽD	Baník Mlynky	
25. 2.—2. 3.	Chopok-juh	Majstr. Slovenské soc. rep.	zjazdové	MŽD	Baník Podbrezová	
2. 3.	Mlynky	Geologické kladívko	os	MŽD	Geolog Rožňava	
2. 3.	Bukovica	Cena Strmej doliny	sl	MŽD	Lipt. Poruba	
1.—2. 3.	Hrebienok	Grand-Prix-Grand hotel	sl	MŽ	Inter hotel Smokovec	
6.—9. 3.	Chopok-sev.	30 roč. Cena Dem. jaskyň	sl, os.	MŽ	D. Lipt. Mikuláš	mezd.
13.—16. 3.	Hrebienok	Majstrovstv. slov. soc. rep.	sl, os.	ž	Sn Smokovec	
28.—30. 3.	Chopok-juh	Postupový pretek	sl. os.	MŽ	Sp. Piesok	
29.—30. 3.	Chopok-juh	28. roč. Memor. A. Halašu	2X os.	D	Sp. Piesok	
6.—7. 4.	Vys. Tatry	Verejné	os	MŽD	T. Tat. Lomnica	
13. 4.	Poprad. Pleso	Dračia branka	zj.	MŽD	Sn Štrb. Pleso	
19.—20. 4.	Zelené Pleso	Štít jastrabej veže	sl. os.	MŽD	T. Tat. Lomnica	
27. 4.	Malá Str. dolina	Jarné preteky	sl.	MŽD	Sn Smokovec	
5.—6. 7.	Zmrzlá dol.	Letný	sl.	MŽD	Štart Kežmarok	
10.—11. 5.	Roháče	Goralský klobúk	sl.	MŽD	Slávia Dol. Kubín	

LYŽAŘSTVÍ,

ODBORNÝ ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

Řídil

KAREL MORAVEC

Ročník 54

1968

NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

strana

■ ÚVODNÍKY, OFICIALITY, DISKUSE

Mnoho úspěchů — Karel Smola	1
Pozdrav předsedy ÚV ČSTV	8
Učitelé, cvičitelé, rozhodčí — V. Setnička	31
Problematika zimních výcvikových kurzů na vysokých školách — Zdeno Bolaj	63
Naše organizace a dnešek — ing. Milan Robíček	74
Posuďte sami — Mojmír Šlosiarik	106
Jak probíhá příprava nové organizace lyžování — doc. dr. Jaroslav Bogdálék	116
Zostaneme verní pokroku — zostaneme verní našim slovenským horám — Jano Mráz	117
K problému výcviku žactva	126
Svaz lyžařů ČSR — ing. Miroslav Jedlička	129

■ FIS, KONGRESY, MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ

Osmé Interski — doc. dr. Jaroslav Čtvrtečka	4, 102, 118
Předseda sjezdové komise FIS R. Faure k případu Schranz — Jaroslav Bogdálék	107
Úvahy k problémům amatérismu — Vl. Pácl	116
Mezinárodní otázky — Vl. Pácl	148

■ LYŽE, VÝZBROJ, VÝSTROJ, VÝROBA

To, co dělá lyži lyží — AH	3
Gigant gigantů na výrobu lyží, tentokrát v Rakousku — CH	3
Novinky firmy Marker — Igor Houdek	10
Microplane — AH	15
Rakouské lyže Kästle	21
Nejde o písmeno »C«	31
Švýcarské novinky — přístroj k voskování lyží — AH	31
Společná náborová kampaň v Rakousku	79
Nejnovější směry v konstrukci lyží — prof. Ed. Koller	123
Zdokonalené hole — rakouská novinka.	124
Lyže k jednorázovému použití?	125
Nový montážní návod	134
Velkoobchod nabízí — Jaroslav Suchánek	137
Od Heada k Fritzeleirovi — T. Mezera	138
Udělejte si sami — AH	154
Lyžařská výzbroj a výstroj — ing. J. Jindříšek	149

■ ZE SEKCI A ODDÍLŮ

Lyžařští trenéři — běžci sněmovali	15
V ještědu se radují — Fr. Pilnay	80
Harrachov obnovuje tradici skokanů — Fr. Pilnay	136

■ HISTORIE, VÝROČÍ

80 let lyžování v Jihlavě — Zd. Pečínka	14
Jak jsme závodili před 55 lety, ano i dříve — dr. J. Finger	16
Karlovi je 80 let — Karel Moravec	76
Uplynulo 55 let — Karel Jarolímeck	77
Sumava minulosti — R. Lang	90, 127, 154
Pěkné jubileum vzácného člověka — Karel Jarolímeck	99
75 let trochu zapomenutých — Vl. Pácl	129
Memoriál Skorkovského po dvanácté — ing. Milan Robíček	152

■ OLYMPIJSKÉ HRY A MISTROVSTVÍ SVĚTA

Zvítězili	obálka č. 3, 1-4
»Zlatý den« československého lyžování	33
Blahopřání s. A. Dubčeka	34
Telegram ÚV ČSM	34
Na počest Rašky pro OH 1980	34
»Těžko se hledají slova«	34
Velký závěr: Vyhrál Bělousov, zářil Raška	35
Daiší telegram s. A. Dubčeka Raškoví	36
Nečekaný úvod	36
Odveta Skandinávců	37
Stejně jako na MS v Oslo	38
Také maratón vyhráli Norové	38
Nejlepším sdruženářem Keller	39
Nejhluchnější soutěž OH: I. Nor Solberg	40
Stafety biathlonistů: I. SSSR	41
Běžkyně číslo jedna ZOH — T. Gustafssonová	41
Odveta vyšla jen částečně	41
Také štafetu žen vyhrálo Norsko	42
Rádost Francie	42
Killy znovu pro zlato!	43
Komplikovaná soutěž	43
Sjezd žen — triumf Rakušanek	44
Nancy Greenová se konečně dočkala	45
Naše úspěchy diplomatické	45
X. ZOH 1968 Grenoble ve výsledcích	46
Tvrď byla cesta ke zlatu... — Zdeněk Remsa	49
Zklamali biathlonisté? — Jiří Cilich	52
Neberme neúcast našich žen tragicky — Zdeněk Ciller	54
Malé družstvo = žiadne družstvo — ing. Zbyněk Mohr	55
Závod sdružený vyhrála střední Evropa — Bohuslav Rázl	65
Zvítězilo kamarádství — Jaroslav Honců	66
Popularita čs. skokanů ve Francii — Josef Skrbek	81

Prípravy na majstrovstvá v lyžovaní v r. 1970 pokračujú ďalej — ano Mráz	146	Hodnocení výkonnosti běžců na lyžích — Jar. Potměšil	86
Experti FIS ve Vysokých Tatrách — VI. Pácl	145	Jak jezdit francouzským způsobem Avalement — T. Mezera	88
■ ŽEBŘÍČKY, TERMÍNOVÉ LISTINY, REPREZENTANTI		Je tomu tak...? — Míla Jirsa	92
Ještě na hmotě	obálka č. 1, 2, 3	Zkušenosti se střelbou po běhu — Štěpán Cubírka	107
Mohou startovat i za dospělí	11	Hodnocení kontrolních testů lyžařů běžců pomocí bodovacích tabulek — doc. dr. Jiří Novosad, CSC.	110
Světový pohár lyžařů — ČSSR na II. místě	71	■ ZDRAVÍ A LYŽAŘ	
Reprezentanční družstva	106	Poznámky ke stravování na lyžařských kursech — MUDr. J. Buchberger, MUDr. J. Kvapilík	7
Kalendář FIS 1969 — VI. Pácl	103	Sověti a Grenoble — MUDr. Milan Jirásek	7
Světové žebříčky 1968 — VI. Pácl	113	Použijte masáže — MUDr. Vratislav Daněk	28
K situaci ve státním družstvu sjezdařek — Miloš Příbramský	140	Čo s únavou u lyžiarov — MUDr. Hana Lukáčová	30
Lépe než loni — Jaroslav Honců	141	K ekonomii dýchání při běhu na lyžích — MUDr. J. Buchberger, MUDr. J. Kvapilík	61
Udržíme pozice — Zdeněk Remsa	142	Význam lyžařského bezpečnostního vázání — prim. MUDr. J. Krbec, CSC.	93
Raška před Wirkolou	143	Za zvýšení bezpečnosti lyžování — prim. MUDr. J. Krbec, CSC.	94
Světové žebříčky skokanů 1968 — Milošlav Bělonožník	150	Bezpečnost především — H. Marker	132
Poolympijský rok sdruženářů — Bohuslav Ráz	151	■ ZE SVĚTA	
■ REPREZENTANTI NA CESTÁCH		Těžké loučení	74
S běžci za polárním kruhem — Jaroslav Honců	2	Ze Švédska	80
Velký úspěch — Zdeněk Remsa	18	Královská krása Vasaloppet — žek	85
Očima Jiřího Rašky	19	Změny v Německo-rakouském turné skokanů	99
Vítězství ve sněhové bouři — Jaroslav Honců	26	Statistika zranění	99
Jubilejní Klingenthal — Zdeněk Ciller	26	Killy rytířem Čestné legie	115
Úspěch Pažouta v Innsbrucku — Míla Jirsa	59	Rakušané se starým kádrem	115
3,08 sek. za Killym — J. Kiša	67	Závodů u protinožců	122
Jak to bylo na Holmenkollen — Josef Srbek	90	Na OH vyhrál Marker	122
Naši sjezdaři na rychlostním kilometru v Cervinii — J. Bogdálék	97	Přípravy Itálií	126
■ SOUTĚŽE A ZÁVODY		Ze světa	13, 64, 89, 122, 155
Pohár přátelství 1968: SSSR a Raška — Zdeněk Remsa	17	■ RŮZNÉ	
Rýgl nejlepším sdruženářem?	20	Aforismy	5, 64, 92, 143
V Harrachově letos poněkud jinak	21	Herci sportovcům	31
Změna v kalendáři	21	Vysoká úroveň HS u nás	64
Nemějme strach o mladé — ing. Luděk Šablatura	22	Lyžařská šedesátka — F. Kl.	66
Další jubileum — Ant. Měšťánek	27	V úloze vzorných manželů — Fr. Pilnay	71
Mistrovství ČSSR v běhu na 50 km — Felix Chovanec	57	Za Růžnou Beinbauerovou	83
Velká cena Slovenska — Antonín Husák	68	Noví cvičitelé I. třídy	85
Měli jsme závody žactva — ing. Luděk Šablatura	72	Tam nahoře je Vosecká — Boh. Klimánek	91
Volám SOS! — Antonín Lenemayer	75	Knihovnička	93
Liga ve výsledcích	80	Trojitě salto smrti na lyžích	96
Opět jiskra Mšeno nad Nisou —		Letní toučky lyžařským severem — Jiří Kotland	98, 130
Vlastimil Kdýr	86	Prvá mistrovství juniorů — VI. Pácl	100
Slávia VŠ Praha — Antonín Husák	95	Věčné mládí G. Olandera — VI. Pácl	109
■ METODIKA		Mezinárodní styky — V. P.	115
Jak jezdit novým francouzským způsobem — Antonín Mezera	6	Montážní dílny	133
Jak si mladí lidé představují lyžařského cvičitele — Fr. Martinek	12	Uvidí Planica nový světový rekord — Zdeněk Remsa	144
Na Arlbergu se nespí — ing. Miroslav Chloubá	60	Jugoslávští skokani zbrojí — Zdeněk Remsa	144
Na Arlbergu se nespí starostmi? — Míla Jirsa	82	Kam v nadcházející sezóně — V. P.	145
Běžecské závody bez časoměřičů — Gaby Koubek	85	Skok — Dr. Fišer	148, 156
		Za Karlem Šmídkiem — Jar. Vojtěch	152
		Ještě z historie výstavby lyžařských můstků — arch. K. Jarolímek	153
		Synem vleků, výtahů a lanovek	153

LYŽAŘSTVÍ

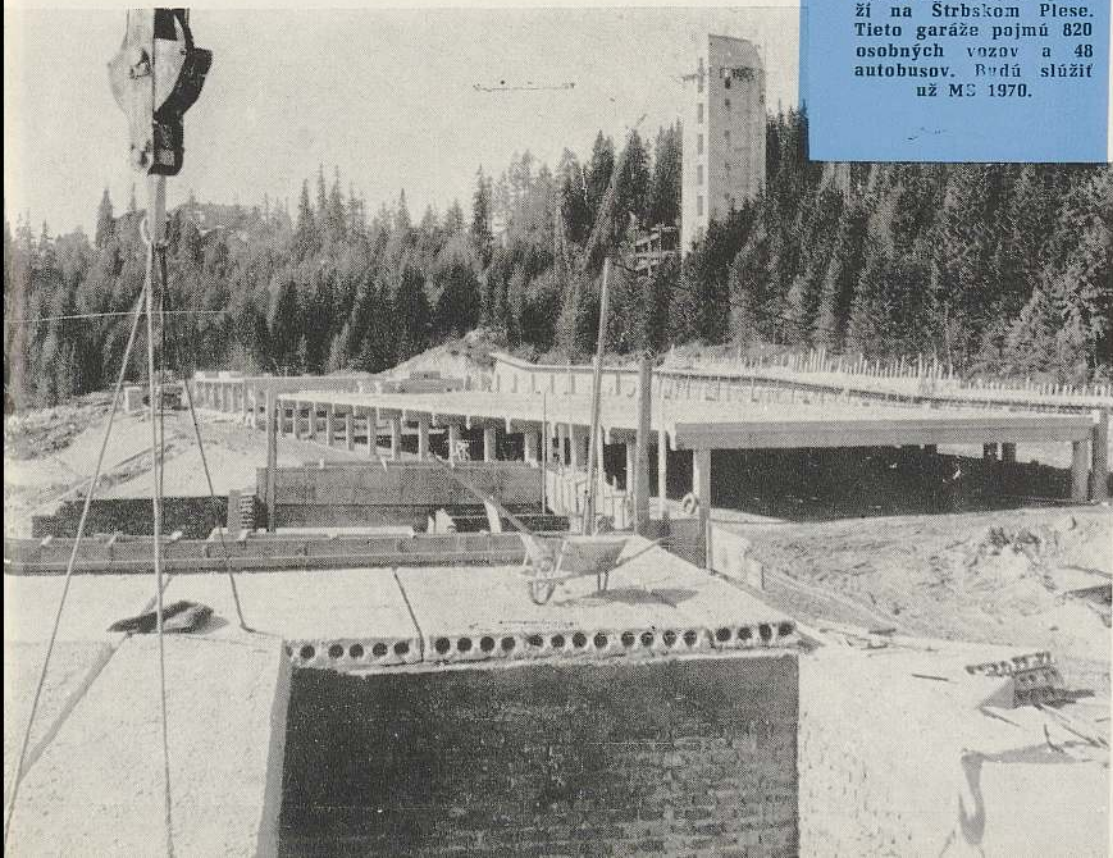
ROČNÍK 54

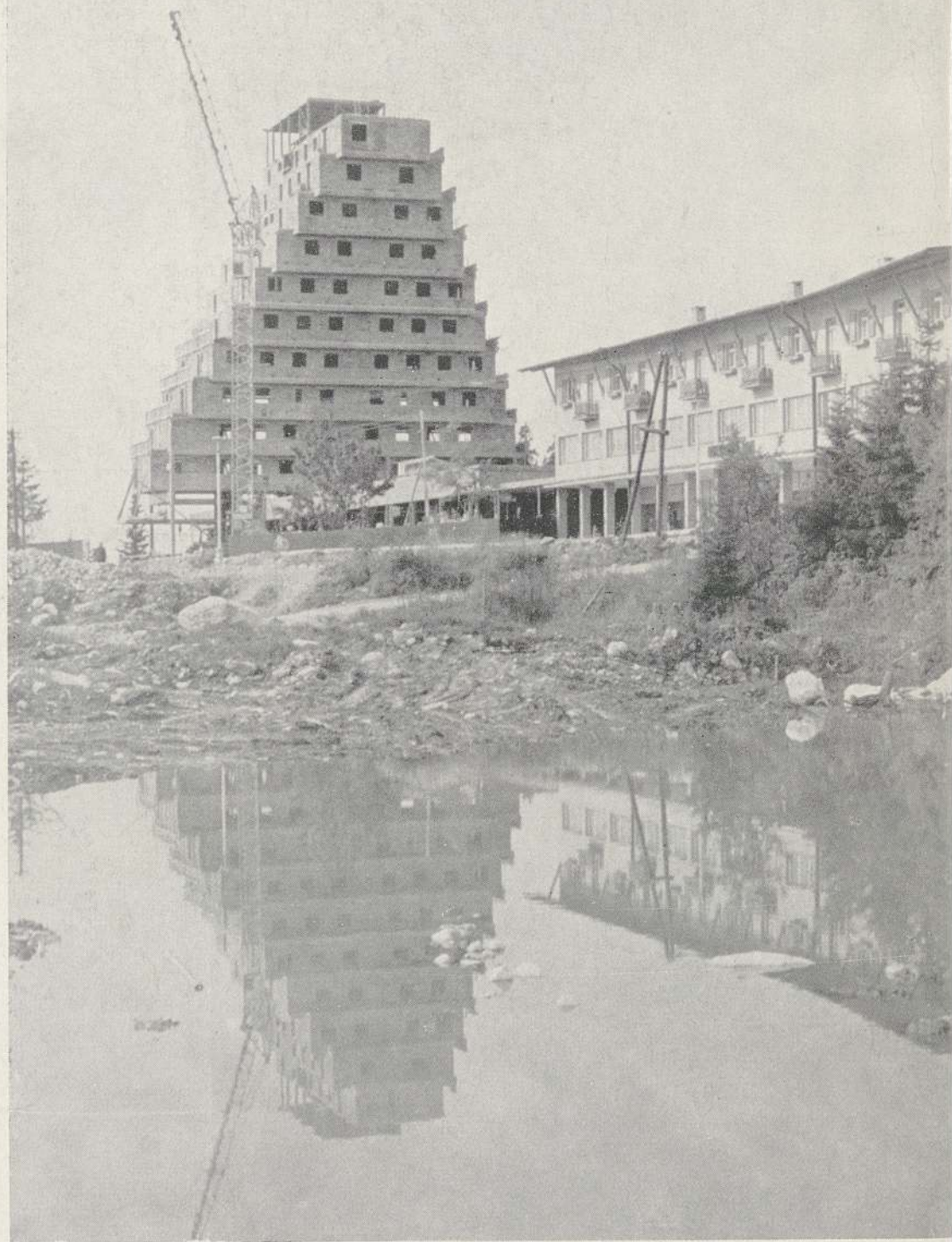
ČÍSLO 9-10

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů Jan Novotný. Vedoucí redaktor časopisu Karel Moravec. Redakce: Praha-Karlín, Sokolovská 140. Telefon 82 92 65. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází měsíčně. Tiskne Rudé právo, tiskařské závody, Praha. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,— Kčs. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14. Praha 1.

Prípravovňa betónu na stavbu novej rozjazdovej plochy na letisku Poprad v dĺžke 2000 m — bude slúžiť MS 1970. — Výstavba krvtých garáží na Strbskom Plese. Tieto garáže pojmu 820 osobných vozov a 48 autobusov. Budú slúžiť už MS 1970.

Výstavba hotela B »PANORAMA« na Štrbskom Plese. Bude slúžiť MS 1970.